

Б-207178

ENGLISH-BASHKIR-RUSSIAN

DICTIONARY

ИНГЛИЗСӘ-БАШКОРТСА-РУССА

ҺҮҖПЕК

АНГЛО-БАШКИРСКО-РУССКИЙ

СПОВАРЬ

М.А. ХАСАНОВ, А.М. ХАСАНОВ

ENGLISH-BASHKIR-RUSSIAN
Dictionary

ИНГЛИЗСӘ-БАШКОРТСА-РУССА

ЫҮЗПЕК

АНГЛО-БАШКИРСКО-РУССКИЙ

Словарь

*Рекомендовано
Министерством образования
Республики Башкортостан*

К
Издательство
"КИТАП"
имени
Зайнаб
Биишевой

УФА • 2009

415(ашт)(03) + 431(башт)(03) + 431(башт)(03)

УДК 811.111-512.141-161.1(038)

ББК 81.2 Баш-4

X 24

5-207178

Научная библиотека
УНЦ РАН

Хасанов М. А., Хасанов А. М.

X 24 Англо-башкирско-русский словарь. Пособие для учащихся. — Уфа: Китап, 2009. — 360 с.

ISBN 978-5-295-04705-3

Словарь содержит около 7000 слов и словосочетаний, наиболее часто встречающихся в школьных учебниках, пособиях для факультативных занятий, других научно-популярных и художественных произведениях на английском языке.

Рассчитан на учащихся общеобразовательных школ, училищ, техникумов, студентов вузов и всех тех, кто интересуется языками.

УДК 811.111-512.141-161.1(038)

ББК 81.2 Баш-4

ТП — 087/09

ISBN 978-5-295-04705-3

© Хасанов М. А., Хасанов А. М., 2009
© Башкирское издательство «Китап»
имени Зайнаб Бишиевой, 2009

ПРЕДИСЛОВИЕ

Настоящий словарь предназначен для учащихся старших классов башкирской, татарской и русской средних школ. Словарь вполне может быть использован учащимися училищ, техникумов и студентами педвузов.

Данный словарь содержит около 7000 слов, которые больше всего встречаются в школьных учебниках, пособиях для факультативных занятий, газетах и других научно-популярных и художественных произведениях на английском языке.

Особенностью данного словаря является то, что он впервые составлен на трех языках. В словаре примеры, иллюстрирующие употребления слов и их значений в речи, даются на трех языках. Характерно то, что при отсутствии прямого соответствия в английском, башкирском и русском языках, дается описательный вариант значений слов. При этом, несомненно, учитывались особенности каждого языка в отдельности.

Работая над лексикой, учащиеся непосредственно находят значение английского слова на башкирском языке, далее эквивалент на русском языке. Если обучение учащихся английскому языку ведется с опорой лишь на башкирский язык, то можно ограничиться двумя языками без обращения к русскому варианту слова.

При работе над словарем учащиеся на конкретных примерах выявляют особенности, характерные для каждого языка в отдельности, находят соответствия или различия в сопоставляемых неродственных языках.

Приведенные примеры по раскрытию значений слов на трех языках способствуют более осознанному усвоению английского языка учащимися в условиях национальной аудитории.

О ПОЛЬЗОВАНИИ СЛОВАРЕМ

Все английские слова расположены в словаре в алфавитном порядке. Словарь состоит из заглавных слов и словарных статей. Каждое заглавное слово — это выделенное жирным шрифтом слово, значение которого объяснено и проиллюстрировано примерами.

Словарная статья — это текст, содержащий определенные сведения о заглавном слове.

mother ['mʌðə] л әсәй мать, мама

заглавное слово

словарная статья

Как видно из данного примера, простейшая словарная статья содержит фонетическую транскрипцию заглавного слова, указание, какой частью речи оно явля-

ется (*n* сокращенно *noun* — существительное), и перевод его на башкирский и русский языки.

Тильда [-] заменяет заглавное слово в тексте (выделено полужирным шрифтом) или первую часть производного или сложного слова. Сложные слова в тех случаях, когда они пишутся через дефис или раздельно, также заменяются тильдой, например:

violent ['vaiələnt] <i>adj</i>	көслө, ярһыулы, которонко	сильный, неистовый
~ struggle	каты (аяуһыз) көрәш	ожесточенная борьба
wall-painting ['wɔ:l,peɪntɪŋ]	стенаһы бизәк (һүрәттәр, бизәктәр)	роспись стен, стенная живопись
~ paper	обой	обои (мн. ч.)

Второй раз в заглавных словах транскрипция дается частично.

build [bild] (<i>built</i>) <i>v</i>	төзөү	строить
-er [-ə] <i>n</i>	төзөүсө	строитель*

При омонимах транскрипцией иногда снабжается только первое слово. Ударение в транскрипции дается перед ударным слогом. Главное ударение обозначается знаком ударения сверху ['...], второстепенное — знаком ударения снизу [...]. На поясняющих (курсивных) словах ударение не ставится.

Омонимы выделяются в отдельные гнезда и обозначаются римскими цифрами, например:

spring I [sprɪŋ] <i>n</i>	яз	весна
spring II 1. <i>v</i> (sprang, sprung)	һикерөү	прыгать
2. <i>n</i>	1) һикерөү	прыжок
	2) пружина, сиртмә	пружина

Внутри гнезда разные части речи обозначаются арабскими цифрами с точкой.

Для разграничения британского и американского употребления и произношения слов в словаре используются пометы *брит.* и *амер.*

При переводе слова близкие значения отделяются друг от друга запятой, более далекие значения — точкой с запятой.

ПЕРЕДАЧА ЗНАЧЕНИЙ ЗАГЛАВНЫХ СЛОВ

Объем словарной статьи зависит, прежде всего, от того, сколько значений имеет заглавное слово. Здесь следует выделить два случая:

1. В словаре есть заглавные слова, значения которых передаются одним башкирским (русским) словом. Это объясняется следующими причинами:

1) Заглавное слово является термином или названием (географическим названием, названием предметов, животного, растения и т. д.), например:

Geography	география	география
London	Лондон	Лондон

* В словаре часто заглавные слова даются полностью.

dog
carrot

эт
кишер

собака
морковь

2) В словаре в основном дано лишь одно значение какого-либо многозначного слова. Выбраны основные часто встречающиеся значения, второстепенные не приводятся вовсе.

2. В словаре даются несколько значений заглавного слова. В целом для каждого значения имеются примеры: словосочетания и предложения.

В каждой словарной статье после фонетической транскрипции сокращенно указывается какой частью речи является данное заглавное слово. Перевод глаголов, как правило, дается в несовершенном виде. Неправильно образующиеся формы глаголов, степеней сравнения прилагательных и наречий, а также формы множественного числа существительных приводятся в скобках после слова, выделенного полужирным шрифтом, или соответствующей части речи в словарном гнезде — словарной статье, например:

come [kɫm] *v* (came; come)
good [gud] *adj* (better, best)
goose [gu:s] *n* (*pl* geese)

Если при глаголе дана лишь одна форма, это значит, что формы Past and Past Participle совпадают.

Грамматическая помета множественного числа (*pl*) дается при тех английских существительных, которые согласуются с глаголами во множественном числе.

При составлении словаря были использованы следующие лексикографические источники:

О. П. Бених и Г. В. Чернов. Карманный англо-русский словарь. М.: Русский язык, 1982.

М. И. Дубровин. Школьный англо-русский словарь. М.: Просвещение, 1985.

З. Н. Власова. Англо-русский словарь с иллюстрациями под редакцией А. Г. Елисевой. 2-е изд. — М.: 1964.

Англо-русский словарь. Под ред. О. С. Ахмановой и Е. А. Уильсон. 25-е изд. — М.: 1973.

Русско-башкирский словарь. Отв. ред. К. З. Ахмеров. Составители Амиров Г. С., Баишев Т. Г., Бишев А. Г., Гарипов Т. М. [и др.] М.: Советская энциклопедия, 1964.

ФОНЕТИЧЕСКИЕ ЗНАКИ

ГЛАСНЫЕ

- i** — долгое **и**
ı — краткое и очень открытое **и**
e — **э** в словах «эт (собака), эш (работа), теш (зуб)» в башкирском; «шесть, семь, ем» в русском языке.
æ — **э** в словах «этэс (петух), эсэй (мама, мать), Элмирэ (женское имя)» в башкирском языке. В русском языке данный звук отсутствует.
a — долгое заднее **a**, похожее на **a** в ударных слогах слов «пáлка, бáлка» в русском; «кал (оставайся), тал (ива), бала (ребенок)» в башкирском языке.
ɔ — краткое и очень открытое **o**
ɔ: — долгое **o**
u — краткое **y** со слабым округлением губ
u: — долгое **y** без сильного выдвижения губ
ʌ — как русское неударное **o** и **a** в словах «мосты́, сады́»; как башкирское неударное **a** в словах «кала (город), табá (сковорода), балá (ребенок)», но английский звук почти всегда стоит под ударением.
ə — неясный безударный звук, близкий к безударным **э, е** в словах «кешé (человек), элэк (раньше), эрэ (крупный)» в башкирском; «эта́ж, этике́тка, человек» в русском языке.
ə: — произносится как башкирское долгое **ө** в словах «өлгө (образец), гөл (цветок)»; как русское долгое **е** в словах «фе́кла». Английский звук [ə:] в основном употребляется в ударных слогах.

ДИФТОНГИ (ДВУГЛАСНЫЕ)

[ei] — эй	[oi] — ой
[ou] — оу	[iə] — иэ
[ai] — ай	[eə] — ээ
[au] — ау	[uə] — уэ

Ударение в двухгласных падает на первый элемент.

СОГЛАСНЫЕ

- p** — **п**
b — **б**
m — **м**
w — звук, близкий к **в** в словах «Вэли (муж. имя), ва́кыт (время), ва́к (мелкий)» в башкирском языке.

f — **ф**

v — **в**

θ — **с** в словах «кыска (короткий), баc (наступай), таcма (лента)» в башкирском языке.

ð — **з** в словах «без (мы), каз (гусь), тоз (соль)» в башкирском языке.

s — **с**

z — **з**

t — **т** произносится не у зубов, а у десен (альвеол).

d — **д** произносится не у зубов, а у десен (альвеол).

n — **н** произносится не у зубов, а у десен (альвеол).

l — **л** произносится не у зубов, а у десен (альвеол).

r — нераскатистое, невибрирующее, очень краткое слабое **р** (кончик языка, немного завернутый назад, находится против той части твердого неба, где произносится звук **ж**).

ʃ — мягкое **ш**

ʒ — мягкое **ж**

ʧ — **ч**

ʤ — слитное очень мягкое **дж**, иными словами — звонкое **ч**, произнесенное с голосом.

k — **к**

g — **г**

ŋ — **н** в словах «таң (утро), туң (мерзлый), һуң (поздно)» в башкирском языке.

h — **һ** в словах «һыуыҡ (холодный), һыу (вода), һирәк (редкий)» в башкирском языке.

j — слабое **й**

СПИСОК УСЛОВНЫХ СОКРАЩЕНИЙ

АНГЛИЙСКИЕ

<i>adj</i> — adjective	сифат	прилагательное
<i>adv</i> — adverb	рәүеш	наречие
<i>conj</i> — conjunction	бәйләүес	союз
<i>int</i> — interjection	ымлык	междометие
<i>n</i> — noun	исем	существительное
<i>num</i> — numeral	һан	числительное
<i>part</i> — particle	киçәксә	частица
<i>pl</i> — plural	күплек	множественное число
<i>p.p.</i> — past participle	—	причастие прошедшего времени
<i>pref</i> — prefix	—	приставка
<i>pres.p.</i> — present participle	—	причастие настоящего времени
<i>prep</i> — preposition	—	предлог
<i>pron</i> — pronoun	алмаш	местоимение
<i>smb</i> — somebody	кемдер, кем булһа ла	кто-то, кто-нибудь
<i>smth</i> — something	нимә булһа ла	что-то, что-нибудь
<i>v</i> — verb	кылым	глагол

РУССКИЕ

<i>адм. тер.</i> — административная территория	<i>кто-л.</i> — кто-либо
<i>амер.</i> — американский	<i>кто-н.</i> — кто-нибудь
<i>брит.</i> — британский	<i>л.</i> — лицо
<i>воен.</i> — военный	<i>мор.</i> — морской
<i>вопр.</i> — вопросительный	<i>мн. ч.</i> — множественное число
<i>вр.</i> — время	<i>наст. вр.</i> — настоящее время
<i>гл.</i> — глагол	<i>полит.</i> — политический
<i>грам.</i> — грамматический	<i>превосх. ст.</i> — превосходная степень
<i>гуман.</i> — гуманитарный	<i>прош. вр.</i> — прошедшее время
<i>ед. ч.</i> — единственное число	<i>спорт.</i> — спортивный
<i>ж. г.</i> — железная дорога	<i>сравн. ст.</i> — сравнительная степень
	<i>что-л.</i> — что-либо

ИНЕШ ҺҮЗ

Был һүзлек дөйөм белем биреү урта мәктәптәренәң югары класс укыусылары өсөн төзөлгән. Уны шулай ук училище, техникум укыусылары, югары укыу йорттары студенттары ла куллана ала.

Һүзлеккә мәктәптәр өсөн инглиз теле дәреслектәрендә, факультативтар өсөн сыгарылган китаптарза, газеталарза һәм башка гилми-популяр, әзәби әсәрзәрзә йыш оспрай торган һүззәр индерелде. Һүзлектәң үзенсәлеге шунда, ул республика тарихында беренсе мәртәбә өс телдә нәшер ителә. Унда һүззәрзәң мәгәнәһе уларзың һөйләү телендә кулланылыуын аңлатыу өсөн өс телдә бирелә. Һүззәрзә башкортсага йәки руссага туранан-тура тәржемә итеп булмаган оспракта уларзың мәгәнәһе тасуири вариант аша аңлатыла. Тәржемә иткәндә һәр телдәң үзенсәлектәренә игтибар ителде. Һүзлек менән эшләгәндә укыусы инглизсә бирелгән һүззәң мәгәнәһен тәүзә башкортса таба, һуңынан руссаһына карай. Әгәр инде мәктәптә инглиз теле башкорт теленә таянып укытыла икән, русса миһалдарзы караузың кәрәге булмаясак.

Һүзлек менән эшләгәндә, укыусылар конкрет миһалдарза һәр телдәң үзенә генә хас үзенсәлектәрен асыклай, кәрзәш булмаган ошо өс телгә ярашлы оспактарзы һәм айырмалыктарзы таба. Һүззәрзәң мәгәнәләрен аңлатыу өсөн өс телдә бирелгән миһалдар милли мәктәп укыусыларына инглиз телен аңды рәүештә өйрәнәүгә һәм үзләштерәүгә ярзам итер.

ҺҮЗЛЕКТӘН ФАЙЗАЛАНЫУ

Бөтә инглиз һүззәре алфавит тәртибендә бирелә. Һүзлек «баш һүз»зән һәм «һүзлек мәкәләһе»нән тора.

Баш һүз бында калын хәрәфтәр менән бирелгән: уның мәгәнәһе миһалдар менән аңлатыла.

Һүзлек мәкәләһе (словарная статья) — баш һүззәң мәгәнәһе тураһында аңлатма биреүсе текст. Уның функцияһы — баш һүз тураһында тулы мәғлүмәт биреүзә, мәсәлән:

mother ['mldə] л әсәй мать, мама

баш һүз һүзлек мәкәләһе (словарная статья)

Миһалда күрәүебезсә, ябай һүзлек мәкәләһе баш һүззәң транскрипцияһынан, ниндәй һүз төркөмөнә ингәнән күрһәткән хәрәфтән (л — «поул» — исем) һәм башкортсага, руссага тәржемә ителгән һүззәрзән тора. Юғарыла миһал ябай баш

һүзгә бирелде. Хәзер кушма баш һүзгә миҗал килтерәйек. Әгәр баш һүз икенсе мәртәбә башка һүззәр менән бирелә икән, йәки уга ялгаузар кушыла икән, был оракта баш һүз урынына – (тильда) билдәһе куйыла; гәзәттә уның транскрипцияһы бирелмәй, ялгаузыкы ғына бирелә, ә укыусы уны юғарыла бирелгәндәгесә тулыһынса укырға тейеш. Кушма һүззә лә баш һүз урынына – (тильда) билдәһе куйыла, кайһы бер оракта икенсе һүз алдынан һызыкса куйыла, мәҗәлән:

violent ['vaɪələnt] <i>adj</i>	көслә, ярһыулы, которонко	сильный, неистовый
– struggle	каты (аяуһыз) көрәш	ожесточенная борьба
wall-painting ['wɔ:l,peɪntɪŋ]	стеналағы бизәк (һүрәттәр, бизәктәр)	роспись стен, стенная живопись
– paper	обой	обои (мн. ч.)

Укыусылар «**violent struggle, wall-paper**» тип укырға тейештәр. Омоним һүззәргә лә транскрипция тәү тапкыр ғына бирелә. Башым һүззең транскрипцияһында башым төшкән ижектең алдынан куйыла. Төп башым ('...') билдәһе менән юғарыла, ә икенсе дәрәжәләгә башым башым алдындағы ижектең алдынан түбәндә куйыла (....). Курсив менән бирелгән һүззәрзә башым күрһәтелмәй. Омоним һүззәр һәр береһе айырым бирелә һәм рим цифрзары менән билдәләнә (I, II, III һ. б.).

Ә төрлө һүз төркөмдәрән күрһәтәү өсөн гәрәп цифрзары бирелә: 1. *v-verb* — кылым; 2. *n-noun* — исем, мәҗәлән:

spring I [sprɪŋ] <i>n</i>	яз	весна
spring II 1. <i>v</i> (sprang, sprung)	һикерәү	прыгать
2. <i>n</i>	1) һикерәү	прыжок
	2) пружина, сиртмә	пружина

Тәржемәлә һүззәр мәғәнәләре якын булганда — өтөр менән, ә алыҗ булганда нөк-тәлә өтөр менән айырыла.

БАШ ҺҮЗЗӘРЗЕҢ МӘҒӘНӘЛӘРЕН АСЫҮ

Һүзлек мәкәләһенәң күләме, гәзәттә, баш һүззең күпме мәғәнә аңлатыуына бәйле. Бында ике оракты алып китергә була.

1. Һүзлектә баш һүззәрзең мәғәнәһе башкортса, русса бер һүз менән бирелә. Быны түбәндәге миҗалдар менән аңлатырға мөмкин:

1) Баш һүз фән, техника һ. б. билдәлә бер төшөнсәнең исемен йәки әйбер, хайуан, кош-корт, үлән һ. б. исемдәрән аңлата. Был оракта баш һүззең тик бер генә мәғәнәһе бар һәм ул бер һүз менән тәржемә ителә, мәҗәлән:

Geography	география	география
London	Лондон	Лондон
dog	эт	собака
carrot	кишер	морковь

2) Күп мәғәнәлә инглиз һүззәренәң тәржемәһе һүзлектә тик төп мәғәнәһендә генә бирелә.

Җәзәттә, кылымдарзың тәржемәһе башкортсаға һәм руссаға уртаҡ кылым менән бирелә. Кағизә буйынса яһалмаған кылымдар (неправильные глаголы), сифат һәм рәүеш дәрәжәләре, шулай ук исемдәрҙең күплек формалары йәйә эсендә бирелә, мәсәлән:

come [kɫm] <i>v</i> (came, come)	килеү	приходить, приехать
good [ɡud] <i>adj</i> (better, best)	якшы (-раҡ, иң якшы)	хороший, лучше, наилучший
well [wel] <i>adv</i> (better, best)	якшы (-раҡ, иң якшы)	хорошо, лучше, наилучший

Әгәр кылымдың бер генә формаһы бирелгән икән (Past and Past Participle), үткән заман кылым формалары бер генә мәртәбә биреләүе мөмкин, мәсәлән:

lead [li:d] <i>v</i> (led)	1) алып барыу 2) етәкселек итеү	вести, приводить
lay [lei] <i>v</i> (laid)	һалыу, куйыу	руководить, возглавлять класть, положить

Һүзлектә төзөгәндә авторҙар бағылып сыҡкан инглизсә-русса, русса-инглизсә, русса-башкортса, башкортса-русса һүзлектәрҙе кулланды.

Һүзлек аҙағында инглиз һәм башкорт телдәренең кысҡаса сағыштырма анализы менән кушымта бирелә.

А а

a (ei)

There is **a** cup on the table.
The horse is **a** domestic animal.

ABC ['eɪbiːsɪ] *n*

There are 26 letters in the English **ABC**.

~ of chemistry

~ -book [-buk] *n*

ability [ə'bilɪti] *n*

able [eɪbl] *adj*

be **able** to

I shall be **able** to come tomorrow.

aboard [ə'bɔːd] *adv prep*

A-bomb ['eɪbɒm] *n*

about [ə'baʊt] 1. *adv*

2. *prep*

He told us about his dog.

I like to walk about the streets.

above I. [ə'baʊ] *adv*

They live above.

2. *prep*

The lamp is above the table.

артиклъ

Өстәлдә сынаяк.

Ат — йорт хайуаны.

1. алфавит

Инглиз алфавитында

26 хәреф бар.

2. нигез

химия нигезе

Әлифба

1. һәләтлелек,

булдыклылык

1. һәләтле, маһир

2. оҫта

һолло, һәләтле булыу

Мин иртәгә килә алам.

карапта, бортта; вагонда;

карапка, вагонға

атом бомбаһы

1. йәнәш, эргәләш

2. алыс түгел, якында

1. тураһында, хақында

Ул безгә эте тураһында

һөйләне.

2. буйлап

Мин урам буйлап

йөрөргә яратам.

1. өстә, юғарыла

Улар өстә йәшәй.

өстә, юғары

Лампа өстәл өстөндә

эленеп тора.

грам. неопределенный артиклъ

На столе чашка.

Лошадь — домашнее животное.

алфавит, азбука

В английском алфавите

26 букв.

основа

основы химии

Букварь

способность, умение;

(мн.ч.) дарования,

таланты

способный, талантливый

умелый

быть в состоянии, уметь

Я смогу прийти завтра.

на корабле, на борту;

в вагоне, на корабль,

на борт, в вагон

атомная бомба

около, рядом, кругом

недалеко

о, относительно

Он рассказал нам

о своей собаке.

по

Я люблю ходить по улице.

наверху, вверху, выше

Они живут над нами

(наверху).

над, выше

Лампа висит над столом.

abroad [ə'brɔ:d] *adv*

go ~

from ~

absence ['æbsəns] *n*

absent ['æbsənt] *adj*

be ~

He is absent from work today.

~ minded [-'maɪndɪd] *adj*

He is an absent-minded child.

absolute ['æbsəlu:t] *adj*

abstract ['æbstrækt] *adj*

absurd [əb'sɜ:d] *adj*

accelerate [æk'seləreit] *v*

accent ['æksənt] *n*

Where is the accent in this word?

He speaks English with a Russian accent.

accept [æk'sept] *v*

~ a gift

acceptable [æk'septəbl] *adj*

access ['ækses] *n*

accessible [æk'sesəbl] *adj*

accident ['æksɪdənt] *n*

by accident

There was a traffic accident.

accidental [æk'sɪdəntl] *adj*

acclaim [ə'kleɪm] *v*

accompany [ə'kɒmpəni] *v*

accord [ə'kɔ:d] 1. *n*

сит илдэ, сит илгэ

сит илгэ барыу (китеу)

сит илдэн

булмау, юклык

булмаған

булмау, юклык

Ул бөгөн эштэ юк.

хәтерһез, онотоусан

Ул хәтерһез бала.

тулы, абсолют

абстракт

юк, буш, абсурд, алыот

тизләтеу, шәбәйтеу,

тизләтелеу, шәбәйтелеу

1. баһым

Был һүззә баһым кайза?

2. әйтелеш, акцент

Ул инглизсә рус акценты менән һөйләшә.

1. кабул итеу

бүләк кабул итеу

2. риза булыу

яраклы, лайыклы

инеу юлы; инеүгә рөхсәт

инерлек, үтерлек, асык

1. вакиға, хәл; орак

көтмәгәндә, уйламағанда

2. бәхетһез хәл, авария

Юлда авария булды.

осраклы, аңғармастан, көтмәгәндә

1. кул сабыу; котлау,

сәләм биреу

2. иглан итеу

1. озатыу, озата барыу

2. аккомпанировать итеу

ризалык, берзәмлек

за границей, за границу

ехать за границу

из-за границы

отсутствие

отсутствующий

отсутствовать

Его сегодня нет на работе.

рассеянный,

невнимательный

Он рассеянный

ребенок.

полный, абсолютный

абстрактный, отвлечен-

ный

нелепый, абсурдный,

глупый

ускорять(ся)

ударение

Где ударение в этом слове?

произношение, акцент

Он говорит по-английски с русским акцентом.

принимать

принимать подарок

соглашаться

приемлемый, подходящий

доступ

доступный

случай, случайность

случайно, нечаянно

несчастный случай,

авария

Произошла дорожная

авария.

случайный, нечаянный

аплодировать,

приветствовать

проводглашать

проводжать, сопровождать

аккомпанировать

согласие, единство

2. v

He accorded the material with me.

accordance [ə'kɔ:dəns] *n*
in ~ with

according [ə'kɔ:diŋ] *adv*
according to

account [ə'kaunt] 1. *n*
open an account with a bank

give an account

on what account
take into account
account for 2. *v*

accuracy ['ækju'rəsi] *n*

accurate ['ækjurit] *adj*
~ translation

accusation [ækju:'zeɪʃn] *n*

accuse [ə'kju:z] of (smth) *v*
ache [eɪk] *n*

v

achieve [ə'tʃi:v] *v*

~ ment [-mənt] *n*

acknowledge [ək'nɒlɪdʒ] *v*

He acknowledged his mistakes.

I acknowledged the receipt of his letter.

acquaint [ə'kweɪnt] *v*
get acquainted with-

be acquainted with

acquaintance [ə'kweɪntəns] *n*

make the acquaintance of
smb make smb's...

She is an old acquaintance of mine.

acquire [ə'kwaɪə] *v*

across I [ə'krɒs] *adv*

яраштырыу, килештереу;
ярашыу, килешеу

Ул материалды минең
менән килешеп эшләне.

ризалык

ризалык буйынса

ярашлы итеп

буйынса, таянып

1) исәп, исәп-хисап, счет
банкыла счет асыу

2) отчет

отчет биреу

3) сәбәп, нигез

ни сәбәпле

игтибарга алыу

отчет биреу, аңлатыу

дөрөслөк, дөрөс булыу

дөрөс

дөрөс тәржемә

хөкөм

гәйепләу

ауыртыу, Һызлау

ауырыу; сырхап тороу

ирешеу; башкарыу, үтәү

ирешеу, өлгәшеу, үтәү

1. таныу, белеу

Ул хаталарын таныны.

2. раслау

Мин уның хатын алган-
лыкты расланым.

таныштырыу

кем менән булһа ла

танышыу

таныш булыу

1. танышлык

кем менән булһа ла

танышыу

2. таныш

Ул минең элекке таны-
шым.

1. алыу, булдырыу

2. һөнәргә өйрәнеу

аркыры, иң, киңлек

согласовывать(ся)

Он согласовал материал
со мной.

согласие

согласно, в соответствии с
в соответствии с, согласно

расчет, счет

открыть счет в банке

отчет

дать, представить отчет

причина, основание

по какой причине

принимать во внимание

давать отчет; объяснять

точность, правильность

точный, правильный

точный перевод

обвинение

обвинять (в чем.-л.)

боль

болеть

достигать; выполнять

достижение, выполнение

признавать

Он признал свои ошибки.

подтверждать

Я подтвердил получение
его письма.

знакомить

познакомиться с кем-л.

быть знакомым

знакомство

познакомиться с кем-л.

знакомый

Она моя старая знакомая.

приобретать, получать

овладевать (навыком)

поперек, в ширину

The street is five feet across.

across II *prep*

She ran across the street.

The car stood across the road.

He lives across the river.

act [ækt] 1. *n*

a noble act

the first act of «Hamlet»

2. *v*

Who's acting the part of Hamlet?

I began to act.

Don't act like a child.

acting ['æktɪŋ] 1. *pres. p.*
from act

2. *n*

His acting was wonderful.

3. *adj*

the acting Prime Minister

action ['ækʃn] 1. *n*

take an action

2.

active ['æktɪv] *adi*

activity [æk'tɪvɪti] *n*

(pl activities)

classroom activities

actor ['æktə] *n*

actress ['æktrɪs] *n*

actual ['æktʃuəl] *adj*

Урамдың киңлегі биш фут.

1. аша, арқылы

Ул урам аша йүгереп сықты.

2. арқыры (юл)

Машина урамға арқыры тора ине.

3. теге якта, теге якка

Ул йылғаның теге яғында йәшәй.

1. эш (документ); акт
якшы эш

2. закон, карар

3. пәрзә, шаршау
«Гамлет»тың 1-се шаршауы

1. башкарыу, уйнау
Гамлет ролен кем уйнай?

2. эш итеү, эшләтеү
Мин эш итә башланым.

3. үзәнде тотә белеү
Бала кеүек кыланма.

актер уйнауы

Ул бик шәп уинаны.

вазифаһын башкарыусы

премьер-министр

вазифаһын башкарыусы

эш, хәрәкәт

сара күреү

эш, кылык

егәрле, эшлекле

эшмәкәрлек

дәрес

укуу, дәрес

актер, артист

актриса, артистка

көн үзәгенә һуккан,
ысын

Ширина улицы пять футов.

сквозь, через

Она перебежала улицу.

поперек

Машина стояла поперек дороги.

на той стороне, на ту сторону

Он живет по ту сторону реки.

дело; акт; поступок
благородный поступок
закон; постановление
акт (пьесы), действие
первый акт «Гамлета»

исполнять, играть

Кто играет роль Гамлета?

действовать

Я начал действовать.

поступать; вести себя

Не веди себя как
ребенок.

актерская игра

Его игра была прекрасной.

исполняющий обязанности

исполняющий обязанности
премьер-министра
действие

принимать меры

поступок

активный, деятельный

деятельность

занятия

классные занятия

актер, артист

актриса, артистка

действительный

actually ['æktʃuəli] *adv*

acute [ə'kju:t] *adj*

adapt [a'dæpt] *v*

I adapted my plans for winter.

I adapted my report for the translation.

adaptation [ˌædæp'teɪʃn] *n*

add [æd] *v*

addition [ə'dɪʃn] *n*

additional [ə'dɪʃənl] *adj*

address [ə'dres] 1. *n*

home address

an opening address

2. *v*

admire [əd'maɪə] *v*

admiration [ˌædmə'reɪʃn] *n*

admit [əd'mɪt] *v*

Children are admitted free.

I was admitted to the Institute.

adopt [ə'dɒpt] *v*

We adopted him last month.

adoption [ə'dɒpʃn] *n*

the adoption of the agenda

the adoption of new methods

the adoption of a child

гәмәлдә, ысынында

үткер; көслә

1. кулайлаштырыу, яулау
Мин пландарымды кышга
яраклаштырдым.

2. үзгәртеү, еңеләйтеү
Мин докладымды тәрже-
мә итергә еңеләйттем.

1. адаптация

2. үзгәртеп эшләү;

эшкәртеү

кушыу, өстәү,

кушыу, өстәү

өстәлмә, өстәмә

1) адрес

йорт адресы

2) сакырыу, мөрәжәгәт;
телмәр

инеш телмәр

1) адреслау, исемләп

ебәрәү

2) сыгыш яһау, мөрәжәгәт
итеү

һокланыу, хайран калыу

һокланыу, хайран калыу

1. таныу

2. рөхсәт итеү; керетеү

Балалар бушлай инә.

3. кабул итеү

Мине институтка

алдылар.

1. кабул итеү

2. улыкка алыу

Үткән айза без уны

улыкка алдык.

1. кабул итеү

көн тәртибен кабул итеү

2. кулланыу

яңы методтар кулланыу

3. улыкка алыу

баланы улыкка алыу

фактически, на самом деле

острый, сильный

приспосабливать

Я приспособил свои
планы на зиму.

переделатъ; адаптировать

Я адаптировал свой
доклад для перевода.

адаптация,

приспособление

переделка, обработка

прибавлять, складывать

прибавление, сложение

добавочный,

дополнительный

адрес

домашний адрес

обращение; речь

вступительная речь

адресовать; направлять

выступать, обращаться

восхищаться

восхищение

признавать

допускать, впускать

Для детей вход

бесплатный.

принимать

Меня приняли

в институт.

принимать

усыновлять

В прошлый месяц мы его

усыновили.

принятие

принятие повестки дня

применение

применение новых

методов

усыновление

усыновление ребенка

adult [ə'dʌlt] <i>n</i> adults only	оло тик ололарга, ололар өсөн генә	взрослый только для взрослых
advance [əd'vɑ:ns] 1. <i>n</i> in advance	1) алга баруу (китеү), һөжүм алдан (-ырак) 2) прогресс, үсеш, күтәрелеш, уңыш	продвижение, наступление заранее прогресс, успех
2. <i>v</i>	1) алга китеү (баруу) 2) уңыштарга ирешеү 3) күрһәтеү, тәкдим итеү	продвигаться, идти вперед делать успехи выдвигать
advantage [əd'vɑ:ntidʒ] <i>n</i> This is to his advantage.	1) өстөнлөк 2) файза, табыш Был уға файзаға ғына.	преимущество выгода, польза Это ему выгодно.
adventure [əd'ventʃə] <i>n</i> a dangerous ~ adventurous [əd'ventʃərəs] <i>adj</i>	1) мажара 2) мутлык куркыныс мажара 1) кыйыу, базнатлы 2) куркыныс, тәүәккәл рәүеш кәңәш	приключение авантюра опасное приключение отважный, смелый опасный, рискованный наречие (употребляется с гл. в ег. ч.) совет, советы
adverb ['ædvə:b] <i>n</i> advice [əd'vaɪs] <i>n</i> take my advice give advice advise [əd'vaɪz] <i>v</i> ~ on	минен кәңәште тотогоз кәңәш биреү кәңәш биреү консультация (кәңәш) биреү кәңәшсе, советник адвокат, яклаусы яклап сыгыш яһау 1) эш эш торошо 2) бәйләнеш, роман кем менән булһа ла элементә тотоу һалышыу, булып кыланыу	последуйте моему совету дать совет советовать консультировать по советник, консультант адвокат, защитник выступать за, защищать дело состояние дел любовная связь, роман иметь связь с кем-л.
adviser [əd'vaɪzə] <i>n</i> advocate ['ædvəkət] 1. <i>n</i> ['ædvəkeɪt] 2. <i>v</i> affair [ə'feə] <i>n</i> state of affairs have an ~ with smb.	1) эш эш торошо 2) бәйләнеш, роман кем менән булһа ла элементә тотоу һалышыу, булып кыланыу 1) тәһсир итеү, йогонто яһау, алдан әйтеп куйыу 2) борсоу, тынгыһызлау Фильм миңә шул тиклем нык тәһсир итте, хатта йоклай алманым. 3) сирләү, сирләтеү бирелгәнлек, эйәләшеү яратыусы, һөймәлекле	притворяться, делать вид влиять, сказываться на трогать, волновать Фильм так взволновал меня, что не мог уснуть. поражать (о болезни) привязанность любящий, нежный
affect I [ə'fekt] <i>v</i> affect II [ə'fekt] <i>v</i> The film so affected me that I couldn't sleep.		
affection [ə'fekʃn] <i>n</i> affectionate [ə'fekʃnɪt] <i>adj</i>		

871608-9
5-2029148

affirm [ə'fə:m] *v*
 ~ **ation** [-'meɪʃən] *n*

~**ative** [-ətɪv] *adj*
 answer in the ~ **ative**
aforsaid [ə'fɔ:sed] *adj*

afraid [ə'freɪd] *adj*
 be ~ of smb (smth)
 I'm not afraid of him.
afresh [ə'freʃ] *adv*
after ['a:ftə] 1. *prep*
 after breakfast

She entered after him.
 day after day

What comes after?
afternoon ['a:ftə'nu:n] *n*
 in the ~
 Good ~!
afterwards ['a:ftəwədz] *adv*
again [ə'geɪn] *adv*
 once ~

against [ə'geɪnst] *prep*
 be ~ a proposal

age [eɪdʒ] 1. *n*
 What is your ~ and occupa-
 tion?
 at the age of
 be of ~
 be under ~

The Middle Ages
 2. *v*
 He has a ged a lot lately.

aged ['eɪdʒɪd] *adj*
 He is an aged man.

раслау, дөрөсләү
 раслау, раслап айткан
 фекер
 ыңғай, ризалык белдергән
 ыңғай яуап биреү
 алда әйтеп кителгән, үрзә
 искә алынған
 курккан
 куркыу
 Мин унан куркмайым.
 яңынан, тағы ла
 हुң, азак
 иртәнге аштан हुң
 2) артынан
 Ул уның артынан инде.
 көн артынан көн үтә
 азактан, हुңынан
 Азактан нимә?
 төштән हुң
 көндөз
 Хәйерле көн!
 азак, हुңынан
 яңынан, тағы
 тағы, тағы ла, тағы бер
 мәртәбә
 каршы
 тәкдимгә каршы сығыу

1) йәш
 Нисә йәштәһегез һәм
 профессияғыз кем?
 йәштә
 йәш етеү, бәлиг булыу
 үсеп етмәү, йәш етмәү

2) картлык, быуат, заман,
 дәүер
 урта быуат
 картайыу, картайтыу
 Азаккы вакытта ул бик
 нык картайзы.

1. оло, оло йәштәге
 Ул бик оло йәштә
 (картайған).
 2. билдәле йәшкә еткән

утверждать, подтверждать
 утверждение,
 подтверждение
 утвердительный
 ответить утвердительно

вышеупомянутый
 испуганный
 бояться кого-л. (чего-л.)
 Я не боюсь его.
 заново, еще раз
 после
 после завтрака
 за, позади
 Она вошла за ним.
 день за днем
 потом, затем
 А что потом?
 время после полудня
 днем
 Добрый день!
 потом, позже
 снова, опять

еще раз
 против
 выступать против
 предложения
 возраст
 Ваш возраст и род
 занятий?
 в возрасте
 быть совершеннолетним
 быть несовершеннолет-
 ним

старость, век, эпоха
 средние века
 стареть, старить
 Он очень постарел за
 последнее время.
 пожилой
 Он очень старый.

достигший (такого-то)
 возраста

I met his son aged 10.

agency ['eidʒənsi] *n*
(pl. agencies)
news agency

agenda [ə'dʒendə] *n*
be on the agenda

agent ['eidʒənt] *n*

aggression [ə'greʃn] *n*
agitate I ['ædʒɪteɪt] *v*

be agitated

agitate II ['ædʒɪteɪt] *v*

agitation I [ˌædʒɪ'teɪʃn] *n*

agitation II [ˌædʒɪ'teɪʃn] *n*

ago [ə'gəʊ] *adv*

two days ago

agrarian [ə'greəriən] *adj*
- reform

agree [ə'ɡri:] *v*

I agree with you.

Let's agree on the following.

agreement [ə'ɡri:mənt] *n*
make an agreement
come to an -

trade agreement

agricultural
[ˌæɡrɪ'kʌltʃərəl] *adj*

agriculture ['æɡrɪ'kʌltʃə] *n*

ahead [ə'hed] *adv*

go straight ahead

aim [eɪm] 1. *n*

What is your aim?

take -

Мин уның 10 йәшлек улы менән таныштым.

1. агентство, учреждение

телеграф агентствоһы

2. ярзам, булышлык;
аралашсы, яраштырыусы
көн тәртибе
көн тәртибендә тороу
(булыу)

агент, вәкил,
яраштырыусы
агрессия

1. тулкынландырыу,
борсоу

2. ярһыту, кыззырыу
ярһыу, кызыу
агитация алып барыу
борсолоу, тулкынланыу
агитация

...үткәс, элек

ике көн элек

аграр

аграр реформа

килешеү, бер фекергә

килеү, ризалашыу

Мин һинен менән

килешәм.

Әйзәгез был хакта
һөйләшеп килешәйек.

1. килешеү, договор

килешеү төзөү

килешеүгә ирешеү, бер

фекергә килеү

сауза килешеүе

(договоры)

2. ике яклы килешеү

ауыл хужалығы

ауыл хужалығы

алға, алда

тура алға барығыз

максат, теләк, исәп

Максатығыз ниндәй

(нимәлә)?

төзөү, тосқау

Я познакомился с его
10-летним сыном.

агентство, учреждение

телеграфное агентство
содействие;
посредник
повестка дня

стоять на повестке дня
агент, представитель,
посредник
агрессия, нападение

волновать, возбуждать
возбуждать
быть возбужденным
агитировать
волнение, тревога
агитация

тому назад

два дня назад

аграрный

аграрная реформа

соглашаться;

договариваться

Я согласен с тобой.

Давайте договоримся
о следующем.

соглашение, договор

заключить договор

прийти к соглашению

торговое соглашение

(взаимное) согласие
сельскохозяйственный

сельское хозяйство

вперед; впереди

идите прямо вперед

цель, намерение

Какова ваша цель?

прицеливаться

aim 2. *v*

air [eə] 1. *n*
in the open ~

go by air

2. *adj*

~ **field** [-fɪld]

~ **line** [-laɪnə]

~ **liner** [-laɪnə]

~ **mail** [-meɪl]

~ **man** [-mæn]

~ **plane** [-pleɪn]

~ **port** [-pɔ:t]

~ **service** [-sə:vɪs]

3. *v*

alarm [ə'la:m] 1. *n*

2. *v*

~ **clock** [-klɒk] *n*

album ['ælbəm] *n*

algebra ['ældʒɪbrə] *n*

alike [ə'laɪk] 1. *adj*

be alike

2. *adv*

alive [ə'laɪv] *adj*

be alive

all [ɔ:l] 1. *adj*

all my friends

2. *adv*

~ **alone**

~ **over**

~ **over again**

~ **the same**

~ **right**

at all

I'm not tired at all.

after ~

allay [ə'leɪ] *v*

allegation [ˌæli'geɪʃn] *n*

allergy ['ælədʒɪ] *n*

alley ['æli] *n*

1) төзөү, мылтык төзөү

2) атлыгыу, ынтылыу

1) хауа

хауала, тышта

2) тышкы күренеш, сырай

самолетта осоу

хауа, авиа

аэродром

хауа юлы

пассажир самолеты

авиапочта

летчик

амер. самолет, аэроплан

аэропорт

хауа юлы

елләтеү, елләтеп алыу

шом

борсоу, тынғыһызлау

будильник

альбом

алгебра

окшаш

окшаш булыу

бер төрлө (тигез)

1) тере, иңсән

2) дэртле, теремек

дэртле (тере) булыу

бөтөн, бөтә, тотош

бөтә иптәштәрәм

тамам, бөтөнләй

яңгыз, бер үзе

бөтә ерзә лә (урында ла)

өр-яңынан

барыбер

якшы

бөтөнләй, дәм, шыр

Мин һис арыманым.

ахырза, һуңгы сиктә

еңеләйтеү, тынысланды-

рыу

раслау

аллергия

тар урам, тыкрык

целиться, прицеливаться
стремиться

воздух

на открытом воздухе

внешний вид, выражение
лица

лететь самолетом

воздушный, авиационный

аэродром

авиалиния

пассажирский самолет

авиапочта

летчик

самолет, аэроплан

аэропорт

воздушное сообщение

проветривать

тревога

встревожить

будильник

альбом

алгебра

похожий

быть похожим

ровно, одинаково

живой

живой, бодрый

быть живым (бодрым)

весь, вся, всё, все

все мои друзья

всецело, полностью

совершенно один,

одинокий

повсюду

все сначала

все равно

хорошо, все в порядке

совсем, вовсе

Я совсем не устал.

в конце концов, все же

облегчать, успокаивать

заявление, утверждение
(голословное)

аллергия

узкая улица, переулок

alliance [ə'laɪəns] *n*

allied [ə'laɪd] *adj*

allow [ə'laʊ] *n*

Smoking is not allowed.

allowance [ə'laʊəns] *n*

allude [ə'lu:d] *v*

– to smb

allusion [ə'lu:ʒn] *n*

pl

ally ['ælaɪ] 1. *n* (**allies**)

[ə'laɪ] 2. *v*

be allied with

almanac ['ɔ:lmənæk] *n*

almost ['ɔ:lməʊst] *adv*

alone [ə'ləʊn] 1. *adj*

He can do it alone.

2. *adv*

He alone can do it.

along [ə'lɒŋ] 1. *prep*

Let's walk along the street.

Come along!

2. *adv*

all along

Get along with you!

along with

alongside [ə'lɒŋsaɪd] *adv*

aloud [ə'laʊd] *adv*

read aloud

alphabet ['ælfəbɪt] *n*

already [ɔ:l'redɪ] *adv*

also ['ɔ:lsəʊ] *adv*

alter ['ɔ:ltə] *v*

alteration [ɔ:ltə'reɪʃn] *n*

alternate I [ɔ:l'tɜ:nɪt] *adj*

II ['ɔ:ltənɪt] *v*

– **tion** [-neɪʃn] *n*

alternative [ɔ:l'tɜ:nətɪv] 1. *n*

союз; берләшмә

кәрзәшлек, туганлык

рөхсәт итеү, юл куйыу

Бында тәмәке тартырга

рөхсәт ителмәй.

айлык (йылык) эш

хакы, пособие

ситләтеп әйтеү, төрттөрөү;

искә (телгә) алыу

кемгәлер һылтаныу

1. һылтаныу

2. ым, ишара, төрттөрөү

аркалаш

беркетеү, кушыу

союзга инеү

календарь, альманах

тиерлек, тиһәң дә ярай

бер үзе, яңгыз

Ул уны үзе лә эшләй ала.

тик, фәкәт

Быны тик ул ғына эшләй

ала.

буйлап

Әйзәгез урам буйлап

барайык!

Әйзәгез киттек!

унан ары, артабан

һәр вакыт

Китегез!

бергә

эргәлә, йәнәш, янында

кыскырып

кыскырып укыу

алфавит

инде

шулай ук

үзгәрәү, үзгәртеү, яңынан

эшләү

үзгәрәү, үзгәреш

алмашыусан, бер-бер

артлы килеүсе, сиратла-

шыусы

аралаштырыу, аралашыу

өндәрзең сиратлашыуы

сиратлашыу

альтернатива

союз, альянс

родственный

позволять, разрешать

Здесь курить не

разрешается.

месячное (годовое)

содержание, пособие

намекать, упоминать

ссылаться на кого-л.

ссылка, упоминание

нарек

союзник

соединять

вступить в союз

календарь, альманах

почти, едва не

один, одинокий

Он сам может сделать это.

исключительно, только

Только он может это

сделать.

вдоль, по

Давайте пройдемся по

улице!

Пошли!

далее, вперед

все время

Убирайтесь! (*разг.*)

вместе

рядом, бок о бок; вдоль

вслух, громко

читать вслух

алфавит

уже

тоже, также

изменяться, переделывать

изменение, перемена

чередующийся,

попеременный

чередоваться

чередование звуков

чередование

альтернатива, выбор

2. *adj*
although ['ɔ:lðəu] *conj*
altitude ['æltɪtju:d] *n*
altogether [ˌɔ:ltə'geðə] *adv*

always ['ɔ:lweɪz] *adv*
am [æm, əm, m]

a. m. ['eɪ 'em] (ante meridiem)
amase [ə'meɪz] *v*

~ **ment** [-mənt] *n*
ambassador [æm'bæsədə] *n*
amber ['æmbə] 1. *n*
 2. *adj*
ambition [æm'bɪʃn] *n*

He has no ambition.
ambitious [æm'bɪʃəs] *adj*
 ~ of power
ambulance ['æmbjuləns] *n*
amen ['a:men] *n*
America [ə'merɪkə] *n*
american [ə'merɪkən] 1. *adj*
 2. *n*
amiable ['eɪmjəbl] *adj*
 ~ **bility** [-'bɪlɪti] *n*
amicable ['æmɪkəbl] *adj*
amity ['æmɪti] *n*
ammunition [æmju'nɪʃn] *n*
amnesty ['æmnɪsti] 1. *n*
 2. *v*
among [ə'mʌŋ] *prep*
amount [ə'maʊnt] 1. *n*
 2. *v*
ample ['æmpl] *adj*

amputate ['æmpju:tet] *v*
 ~ **tion** [-'teɪʃn] *n*
amuse [ə'mju:z] *v*
 ~ **ment** [mənt] *n*
amusing [ə'mju:zɪŋ] *adj*

альтернатив
 карамастан, -һа ла, -һә лә
 бейеклек
 тулыһынса, тамам;
 бөтөнләй, бергә
 һәр вақыт, һәр сәк
 1 зат, берл., хәз. заман

төшкә тиклем

гәжәпләндерерү, таң
 калдырыу
 гәжәпләнеү, шак катыу
 илсе
 гәрәбә
 гәрәбә, һары
 дан кыуыу, шөһрәт һөйөү,
 максат
 Ул дан кыуар кеше түгел.
 дан һөйәр
 власка ынтылыусы
 ашығыс ярзам
 амин
 Америка
 Америка
 американлы
 илгәзәк, алсак
 илгәзәклек, алсаклык
 дуҫтарса
 дуҫлык
 һуғыш кәрәк-ярактары
 амнистия (иреккә
 сығарыу)
 амнистиялау
 араһында, уртаһында
 1) барыһы, дөйөм сумма,
 йомғаҡ
 2) һан, миқдар
 барып етеү, тәшкил итеү
 тулы, етерлек

киҫеп (кыркып) алыу
 ампутация
 алдаштырыу, йыуатыу
 уйын-көлкө, күңел асыу
 кызык, көлкө

альтернативный
 хотя, несмотря на
 высота
 вполне, в целом; всего,
 вместе
 всегда
 1 л. ед. ч., наст. вр., от
 гл. «to be»
 до полудня

изумлять, поражать

изумление, удивление
 посол
 янтарь
 янтарный

честолюбие; цель
 У него нет честолюбия.
 честолюбивый
 стремящийся к власти
 скорая помощь
 аминь
 Америка
 американский
 американка, американец
 любезный, дружелюбный
 любезность, дружелюбие
 дружеский, дружелюбный
 дружба
 боеприпасы

амнистия
 амнистировать
 между, среди
 сумма, итог

количество
 доходить до, составлять
 полный, обильный,
 достаточный
 ампутировать
 ампутация
 забавлять, развлекать
 развлечение
 забавный, смешной

~ a question	хорауга яуап биреү	отвечать на вопрос
ant [ænt] <i>n</i>	кыргызча	муравей
anthem ['ænthəm] <i>n</i>	гимн	гимн
national ~	дәүләт гимны	государственный гимн
anthology [æn'θɒlədʒi] <i>n</i>	антология	антология
anti ['ænti-] <i>pref</i>	карышы	противо-, анти- (в сложных словах)
anti-aircraft ['ænti'eækra:ft] <i>adj</i>	зенит	зенитный
~ -gunner <i>n</i>	зенитсы, артиллерист	зенитчик, артиллерист
anticipate [æn'tɪsɪpeɪt] <i>v</i>	1. алдан күрөү	предвидеть, ожидать
~ tion ['peɪʃn] <i>n</i>	2. нйземлөү, тойомлау	предчувствовать
anti-fascist [,ænti'fæʃɪst]		ожидание, предчувствие
1. <i>n</i>	антифашист	антифашист
2. <i>adj</i>	антифашист	антифашистский
antique [æn'tɪ:k] <i>adj</i>	боронго, иске	древний, старинный
~ shop	боронго киммөтле	антикварный магазин
	нөмөлөр хата торған	
	магазин	
anxiety [æŋ'zaɪəti] <i>n</i>	борсолоу, хафаланыу	беспокойство, тревога
anxious ['æŋkʃəs] <i>adj</i>	борсоулы, гөмлө	беспокоящийся,
		озабоченный
any ['eni] 1. <i>pron</i>	1) кем булла ла, берәйһе	кто-нибудь
	2) ниндәй булла ла, бер	какой-нибудь, никакой
	ниндәй зә	(в отриц. и вopr. предл.)
	3) теләһә кем (нәмә,	всякий, любой
	ниндәй)	
	күпмө булла ла, бер зә	сколько-нибудь,
2. <i>adv</i>		нисколько
anybody ['eni,bɒdi] <i>pron</i>	1) һәр кем	всякий
	2) кем булла ла, бер кем дә	кто-нибудь (в вopr.),
Have you seen anybody	Унда кемдө булла ла күр-	никто (в отр. пред.)
there?	зегезмө?	Кого-нибудь там видели?
I haven't seen anybody	Бер кемдө лә күрмәнем.	Никого не видел там.
there.		
anyhow ['enihaʊ] <i>adv</i>	нисек булла ла, сак-сак	как-нибудь, кое-как
anyone ['eniwʌn]-anybody		
anything ['eniθɪŋ] <i>pron</i>	нимә булла ла, берәй	что-нибудь (в вopr.),
	нәмә	ничто (в отриц. пред.)
anyway ['eniweɪ]-anyhow	һәр хәлдә, барыбер	во всяком случае, все
		равно
anywhere ['eniweə] <i>adv</i>	кайза булла ла, бер кайза	где-нибудь (угодно), куда
	ла	угодно, нигдө, никуда
apart [ə'pa:t] <i>adv</i>	ситтә, айырым	в стороне, отдельно; врозь

take smth ~

apartment [ə'pa:tmənt] *n*

ape [eɪp] 1. *n*

2. *v*

apiarist [eɪpjərɪst] *n*

~ **ary** [-əri] *n*

apologize [ə'pɒlədʒaɪz] *v*

for smth, to smb

apology [ə'pɒlədʒɪ] *n*

offer an ~

appeal [ə'pi:l] 1. *n*

2. *v*

appear [ə'piə] *v*

~ **ance** [-rəns] *n*

appendix [ə'pendɪks] *n*

appetite [æ'pɪtaɪt] *n*

I have no ~ left.

appetizer [æ'pɪtaɪzə] *n*

applaud [ə'plɔ:d] *v*

applause [ə'plɔ:z] *n*

apple ['æpl] *n*

apple of one's eye

~ **pie** [-paɪ] *n*

~ **-tree** [-tri:] *n*

appliance [ə'plaɪəns] *n*

home ~ s

applicant [æ'plɪkənt] *n*

application [æ'plɪ'keɪʃn] *n*

apply [ə'plai] *v*

He applied to me for help.

рәткә һалыу, асыклау

бүлмә, фатир

маймыл

оңшатыу, кыланыу,

маймыллану

умартасы

умарталык

гәфү үтенеү, гәфү итеүзе

һорау

гәфү үтенеү

гәфү итеүзе һорау

1) үтенес, ялыныс

2) сакыру

3) апелляция

1) сакыру, мөрәжәгәт

итеү

2) һорау, үтенеү

1) килеп сыгыу, күренеү

2) күренеү, тойолоу

күренеү; тышкы күренеш,

киәфәт, сырай

1. кушымта

2. аппендикс (һуқыр эсәк

үсентеһе)

аппетит

Минең аппетитым

югалды.

закуска

1. кул сабыу

2. хуплау

1. кул сабыузар

2. хуплау

алма

күз алмаһы

алма бөлеше

алма ағасы

яйланма; кулайлама

көнкүреш техникаһы

һораусы; үтенеүсе;

кандидат

ғариза, үтенес

1) мөрәжәгәт итеү

Ул миңә ярзам һорап

мөрәжәгәт итте.

разобрать что-л.

комната, квартира

обезьяна

(человекообразная)

подражать,

обезьянничать

пчеловод

пчельник, пасека

извиняться за что-то

извинение

принести извинение

просьба, мольба

призыв, воззвание

апелляция

зывать, обращаться

просить, молить

выходить, появляться

казаться

появление; внешний вид,

наружность

приложение

(мед.) аппендикс

аппетит

У меня пропал аппетит.

закуска

аплодировать

одобрять

аплодисменты

одобрение

яблоко

зрачок

яблочный пирог

яблоны

приспособление; прибор

бытовая техника

проситель; человек,

претендующий на место,

кандидат

заявление, прошение

обращаться

Он обратился ко мне за

помощью.

appoint [ə'pɔɪnt] *v*

~ **ment** [-mənt] *n*

appraisal [ə'preɪzəl] *n*

appraise [ə'preɪz] *v*

appreciable [ə'pri:ʃəbl] *adj*

appreciate [ə'pri:ʃieɪt] *v*

~ **tion** [-ʃn] *n*

apprise [ə'praɪz] *v*

approach [ə'prəʊtʃ] 1. *v*

2. *n*

the approach of spring

approbation [æprə'beɪʃn] *n*

approval [ə'pru:vəl] *n*

approve [ə'pru:v] *v*

apricot ['eɪprɪkət] *n*

April ['eɪprəl] *n*

apron ['eɪprən] *n*

apt [æpt] *adj*

~ pupil

aptitude ['æptɪtju:d] *n*

Arab ['ærəb] 1. *adj*

2. *n*

Arabian [ə'reɪbjən] *adj*

arabic ['ærəbɪk] *adj*

arable ['ærəbl] *adj*

~ land

arbiter ['a:bɪtə] *n*

arbitration [a:bi'treɪʃn] *n*

arc [a:k] *n*

arch [a:tʃ] *n*

archaeology [a:kɪ'ɒlədʒɪ] *n*

archaic [a:'keɪk] *adj*

archaism [a:'keɪzəm] *n*

archbishop [a:t'biʃəp] *n*

archery [a:tʃəri] *n*

architect [a:kɪtekt] *n*

2) куллануу

төгөйөнлөү, урынга

куйуу, билдөлөү

1) күрөшөү, оспрашыу

2) урынга төгөйөнлөү,

хезмөт, вазифа

баһа

баһалау

һизелерлек (якшы ук)

баһа биреү

1. югары баһа

2. ихтирам

3. хак артыу

хәбәр итеү, белдереү

1) якынайуу, якын килеү

2) мөрәжәгәт итеү

1) якынайуу

яззың якынайууы

2) якын урын, китеү юлы

хуплау

хуплау

хуплау, раслау

абрикос

апрель

алъяпкыс

һәләтле, ярашлы

акылы (һәләтле) укыусы

һәләтлелек, әүәслек

гәрәп

гәрәп

гәрәп

гәрәпсә, гәрәп теле

һөрөнтө, һөрөлгән

һөрөнтө ер

арбитр

арбитраж

дуга, электр дугаһы,

йәйгөр

арка, көмбөз

археология

искәргән, иске, архаик

искәргән һүз

архиепископ

уктан атыш

архитектор

применять, употреблять
назначать

свидание

назначение, должность

оценка

оценивать

заметный, ощутимый

ценить

высокая оценка

уважение

повышение цен(ы)

извещать

приближаться, подходить

обращаться

приближение

приближение весны

подход

одобрение, санкция

одобрение

одобрять; утверждать

абрикос

апрель

фартук

способный, подходящий

способный ученик

способность, склонность

арабский

араб

аравийский

арабский, арабский язык

пахотный

пахотная земля

арбитр

арбитраж

дуга, электр. дуга;

радуга

арка, свод

археология

устарелый, архаический

устаревшее слово

архиепископ

стрельба из лука

архитектор

~ ure [-tʃə] *n*
arctic ['ɑ:kktk] *adj*
ardent ['ɑ:dənt] *adj*
ardour ['ɑ:də] *n*
are [ɑ:] from to be
area ['eəriə] *n*
arena [ə'ri:nə] *n*
 in the international arena
argue ['ɑ:gju:] *v*
argument ['ɑ:gjumənt] *n*
arid ['ærid] *adj*
arise [ə'raɪz] *v* (**arose**,
arisen)
arithmetic [ə'riθmətik] *n*
arm I [ɑ:m] *n*
 take smb by the arm
arm II [ɑ:m] 1. *n*
 take up arms
 lay down arms
 under arms
 2. *v*
 ~ **ed attack**
 ~ **ed forces**
 ~ **ament** [-mənt] *n*
 ~ works
arm-chair ['ɑ:m'tʃeə] *n*
Armenian [ɑ'mi:njən] 1. *adj*
 2. *n*
armistice ['ɑ:mistis] *n*
armless ['ɑ:mlis] *adj*
army ['ɑ:mi] *n*
 standing army
around [ə'raund] 1. *prep*
 2. *adv*
arouse [ə'rauz] *v*
 ~ the interest
arrange [ə'reindʒ] *v*

архитектура
 поляр, капма-каршы
 котоп (арктика)
 кызыу, эсе; дэртле
 эсе, кызыу, ялкын, дэрт
 1. арауык, урын, майзан
 2. район, өлкә
 арена, майзан
 халык-ара аренала
 1. бәхәсләшеү
 2. иҗбат итеү, ышандырыу
 1. дәлил
 2. бәхәс
 коро, королюк,
 ундырышһыз
 килеп сыгыу, барлыкка
 килеү
 арифметика
 кул (кул сугынан
 яурынга тиклем)
 култыклап алыу
 1. корал
 коралга тотаноу
 корал ташлау, бирелеү
 мылтык астында
 2. гәскәр төрө
 коралланыу
 кораллы һөжүм
 кораллы көстәр
 коралланыу
 хәрби завод
 кресло
 әрмән
 1) әрмән;
 2) әрмән теле
 ярашыу
 кулһыз
 армия
 регуляр армия
 тирәһендә
 бөтә ерзә лә, тирә-якта
 уятыу, (теләк) тыгузыруу
 кызыкһындыруу
 1. тәртипкә килтереү,
 рәтләү

архитектура
 полярный, арктический
 горячий; пылкий,
 жар, пыл, рвение
 мн. ч. гл. «to be» быть
 пространство, площадь
 район, область
 арена
 на международной арене
 спорить
 доказывать, убеждать
 довод, аргумент
 спор
 засушливый, сухой,
 бесплодный
 возникать, появляться
 арифметика
 рука (от кисти до плеча)
 взять под руку
 оружие
 взяться за оружие
 сложить оружие
 под ружьем
 род войск
 вооружать (ся)
 вооруженное нападение
 вооруженные силы
 вооружение
 военный завод
 кресло
 армянский
 армянин, армянка
 армянский язык
 перемирие
 безрукий
 армия
 регулярная армия
 вокруг
 всюду, вокруг
 будить, пробуждать
 вызвать интерес
 приводить в порядок

~ **ment** [-mənt] *n*

arrest [ə'rest] 1. *n*
2. *v*

arrival [ə'raɪv] *n*

~ of the train

arrive [ə'raɪv] *v*

arrow ['ærou] *n*

art [a:t] *n*

article ['a:tɪkl] *n*

newspaper ~

artificial [ˌɑ:tɪ'fɪʃəl] *adj*

~ skating-rink *n*

artillery [ɑ:'tɪləri] *n*

~ man

artist [ˈɑ:tɪst] *n*

artistic [ɑ:'tɪstɪk] *adj*

as [æz] 1. *conj*

as if

2. *adv*

ascent [ə'sent] *n*

ash I [æʃ] *n*

ash II [æʃ] *n*

ashamed [ə'feɪmd] *adj*

be ashamed of

ash-bin [ˈæʃbɪn] *n*

ashore [ə'ʃɔ:] *adv*

go ashore

ash-tray [ˈæʃtreɪ] *n*

aside [ə'saɪd] *adv*

speak aside

take smb aside

ask [ɑ:sk] *v*

May I ask your name?

ask smb to dinner

asleep [ə'sli:p] *adj*

2. һөйләшеп килешеп

3. яйга һалыу, эште рәтләү

королма

кулга алыу

кулга алыу

килеу

поездың килеуе

килеу

ук

сәнгәт

1. мәкәлә

газета мәкәләһе

2. пункт, параграф

3. артикль

яһалма

йәйге каток

артиллерия

артиллерист

1. артист

2. рәссам

художестволы, нәфис

1. сөнки

2. шул арала, шул вакыт

араһында

шикелле, кеүек

нисек

күтәрелеу, менеу, үрләу

көл

корос ағас

оялтылған

оялыу

сүп һауыты

ярға, ярза

ярға сығыу

тәмәке көлө өсөн һауыт

ситкә (кит, күс)

ситкә һөйләү

кемделер ситкә алып

китеү

һорау, һорашыу, рөхсәт

һорау, үтенеү

Әйтегезсе, исемегез

нисек?

кемде булһа ла ашка

сақыру

йоклаусы, йоклаган

договариваться

улаживать (дело)

устройство

арест

арестовать

прибытие

прибытие поезда

прибывать

стрела

искусство

статья

газетная статья

пункт, параграф

(грам.) артикль

искусственный

летний каток

артиллерия

артиллерист

артист

художник

художественный

так как

в то время как, когда

как будто

как

восхождение, подъем

зола, пепел

яшень

пристыженный

стыдиться

ведро (ящик) для мусора

к берегу, на берег

высаживаться на берег

пепельница

в сторону, прочь

говорить в сторону

отвести кого-н. в сторону

спрашивать, просить,

попросить

Скажите, пожалуйста,

как вас зовут?

пригласить кого-л. на

обед

спящий

be asleep	йоклау	спать
fall ~	йоклап китеү	заснуть
aspect ['æspekt] <i>n</i>	1. күренеш	вид
aspen ['æspən] 1. <i>n</i>	2. караш	взгляд, точка зрения
2. <i>adj</i>	ушак	осина
asphalt ['æsfælt] 1. <i>n</i>	ушак (изэн)	осиновый
2. <i>v</i>	асфальт	асфальт
ass [æs] <i>n</i>	асфальт түшәү	асфальтировать
assault [ə'sɔ:lt] 1. <i>n</i>	ишәк	осел
2. <i>v</i>	атака, һөжүм	атака, нападение, штурм
assemble [ə'sembl] <i>v</i>	һөжүмгә ташланыу	атаковать
assembly [ə'sembli] <i>n</i>	йыйыу, йыйнау, йыйылыу	собирать(ся), монтировать
assign [ə'saim] 1. <i>v</i>	йыйылыш, йәмғиәт;	собрание, общество;
~ a day	ассамблея	ассамблея
2. <i>n</i>	1) билдәләү	назначать (на должность)
~ ment <i>n</i>	2) көн билдәләү	назначить день
	билдәләү, тәғәйенләү	назначение
	1. йөкләмә	задание
	2. тапшырыу	передача (прав, имущества)
	3. тәғәйенләү	назначение
assimilate [ə'simileit] <i>v</i>	1. үزلәштереү	усваивать,
	2. оҡшатыу	ассимилировать
assist [ə'sist] <i>v</i>	ярҙам итеү	уподоблять
assistance [ə'sistəns] <i>n</i>	помощь, ярҙам	помогать
assistant [ə'sistənt] <i>n</i>	ярҙамсы	помощь
associate [ə'souʃieit] 1. <i>v</i>	1. кушыу, берләштереү,	помощник, ассистент
	бәйләү	соединять, связывать
	2. кушылыу, беререү	
	3. аралашыу, катнашыу	соединяться
[ə'souʃɪt] 2. <i>n</i>	иптәш, катнашыусы	общаться
~ professor	доцент	товарищ, соучастник
~ tion [-'eiʃn] <i>n</i>	йәмғиәт	доцент
assume [ə'sju:m] <i>v</i>	үз өстөнә алыу	общество, ассоциация
assumed name	ялған исем, псевдоним	брать на себя
assumption [ə'sʌmpʃn] <i>n</i>	үз өстөнә алыу,	вымышленное имя,
	үزلәштереү	псевдоним
assure [ə'ʃuə] <i>v</i>	ышандырыу	принятие на себя,
astonish [əs'tɒnɪʃ] <i>v</i>	хайран калдырыу	присвоение
astonishment <i>n</i>	ғәжәпләнәү, хайран калыу	уверять
astronaut ['æstrə'nɔ:t] <i>n</i>	астронавт, космонавт	удивлять
~ tics [-tɪks]	астронавтика	удивление, изумление
at [æt, ət] <i>prep</i>	—	астронавт, космонавт
at noon	төшкә	астронавтика
		в (предлог), около
		в полдень

at a factory	заводта	на заводе
at first	тәүзә	сначала
at 6 o'clock	сәгәт 6-ла	в 6 часов
at last	ахырза	наконец
at once	хәзер үк	сейчас же, немедленно
atheist ['eɪθɪst] <i>n</i>	атеист	атеист
athlete ['æθlɪ:t] <i>n</i>	спортсы	спортсмен
atmosphere ['ætməsfɪə] <i>n</i>	атмосфера	атмосфера
atom ['ætəm] <i>n</i>	атом	атом
atomic [ə'tɒmɪk] <i>adj</i>	атом	атомный
attach [ə'tætʃ] <i>v</i>	1. беркетерү, тоташтыруу, йәбештерерү марка йәбештерерү 2. әһәмиәт бирерү 1. беркетерү 2. бирелгәнлек, эсәнерү 1) һөжүм 2) өйәнәк, быума	прикреплять, присоединять, приклеить марку придавать значение прикрепление привязанность наступление, нападение приступ (болезни), припадок наступать достигать, добиться попытка сделать попытку покушение
attach a stamp		пытаться, стараться
attachment [ə'tætʃmənt] <i>n</i>		заботиться, ухаживать
attack [ə'tæk] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	һөжүм итерү ирешерү, өлгәшерү 1) тырышыу, һынап қарау тырышып қарау 2) кеше ғүмеренә кул һузыу тырышыу, тырышып қарау 1. қайғыртыу, қарау, тәрбиәләу Ниндәй врач дауаланы һеззе? 2. булыу, қатнашыу булыу; публика; қарау	Какой врач лечил вас? присутствовать, посещать присутствие; публика; уход внимание обратить внимание внимательный чердак отношение, позиция поза, осанка поверенный, адвокат прокурор (<i>амер.</i>) привлекать, притягивать привлечь внимание притяжение привлекательность
attain [ə'teɪn] <i>v</i>		
attempt [ə'tempt] 1. <i>n</i> make an ~		
2. <i>v</i>		
attend [ə'tend] <i>v</i>		
What doctor attended to you?		
~ ance [-əns] <i>n</i>		
attention [ə'tenʃn] <i>n</i>	игтибар	
pay ~ to	игтибар итерү	
attentive [ə'tentɪv] <i>adj</i>	игтибарлы	
attic ['ætɪk] <i>n</i>	сарлак	
attitude ['ætɪtju:d] <i>n</i>	1. караш, фекер 2. торош, киәфәт, килбәт	
attorney [ə'tɔ:nɪ] <i>n</i>	1. вәкил, адвокат 2. прокурор	
attract [ə'trækt] <i>v</i>	ылыктыруу, үзенә тартыу	
~ attention	игтибарын тартыу	
attraction [ə'trækʃn] <i>n</i>	1. физ. тартыу 2. яғымлылык, һөйкәмләлек	

attractive [ə'træktɪv] *adj*

auction ['ɔ:kʃn] 1. *n*

2. *v*

audience ['ɔ:dʒəns] *n*

August ['ɔ:gəst] *n*

aunt [a:nt] *n*

author ['ɔ:θə] *n*

authority ['ɔ':θɔ:riti] *n*

authorship ['ɔ:θəʃɪp] *n*

automobile ['ɔ:təməbi:l] *n*

~ inspection *n*

~ repairs

autumn ['ɔ:təm]

avenue ['ævinju:] *n*

aviation [,eɪv'eɪʃn] *n*

civil ~

aviator ['eɪviətə] *n*

awake [ə'weɪk] 1. *adj*

be awake

I was awake most of last night.

2. *v* (awoke; awakened; awaken)

I awoke from a sound sleep.

The alarm-clock awoke me.

award [ə'wɔ:d] 1. *n*

I was given high award.

2. *v*

I was awarded the first prize.

away [a'wei] 1. *adj*

How long have you been away?

His house is 5 kilometres away.

2. *adv*

һөйкөмлө

аукцион

һатып бөтөрөү

1. аудитория, публика, халык

2. аудиенция, кабул итеү

август

апай

автор, языусы

1. власть, хожук

2. абруй

авторлык

автомобиль

техник күзөтөү

автомобиль йүнөтөү

көз

1. (амер.) проспект

2. аллея

авиация

граждандар авиацияһы

авиатор

уяу

йокламау

Мин бөгөн төн бөтөнләй тиерлек йокламаным.

1) йоконан уяныу

Мин тәрән йоконан уяндым.

2) йоконан уятыу

Будильник йоконан

уятты.

награда, бүләкләү

Миңә иң югары награда бирзеләр.

наградлау, бүләк биреү

Миңә беренсе бүләкте бирзеләр.

1) булмаусы

Озақ булманығызмы?

2) алыслыкта булған

Уның йорто бынан биш сакрым алыслыкта.

1) алыста

привлекательный

аукцион

распродать с молотка

аудитория, публика,

слушатели

аудиенция

август

тетя, тетка

автор, писатель

власть, полномочие

авторитет

авторство

автомобиль

техосмотр

ремонт автомобилей

осень

проспект

аллея (в парке)

авиация

гражданская авиация

авиатор

бодрствующий

не спать, бодрствовать

Я сегодня почти всю ночь не спал.

просыпаться

Я проснулся после

глубокого сна.

будить

Меня разбудил

будильник.

награда, присуждение

Мне присудили высшую награду.

присуждать, награждать

Мне присудили первую премию.

отсутствующий

Как долго вы отсутствовали?

находящийся на расстоянии

Его дом в пяти километрах отсюда.

далеко

I am away from home.

Go away!

awful ['ɔ:ful] *adj*

awfully ['ɔ:fuli] *adv*

It is awfully bad.

awkward ['ɔ:kwəd] *adj*

axe [æks] *n*

Мин йортомдан алыста-
мын.

2) Китегез бынан!

Китегез!

үтә куркыныс, кот оскос

үтә куркыныс

Был бик яман.

килбәтһез, уңайһыз

балта

Я вдали от дома.

Прочь!

Уходите!

ужасный

1) ужасно; 2) очень,
крайне

Это очень плохо.

неуклюжий, неловкий

топор

B b

baby ['beɪbɪ] *n* (*pl* babies)

~ carriage

babyish ['beɪbɪʃ] *adj*

bachelor ['bætʃələ] *n*

back [bæk] *l. n*

2. *adj*

~ entrance

3. *adv*

the way ~

4. *v*

~ out

backbone [bækboun] *n*

~ ground [-graund] *n*

background information

~ stop *n*

backward ['bækwəd] *adj*

~ children

~ country

~ **ness** [-nis] *n*

backwards *adv*

bacon ['beɪkən] *n*

bad [bæd] *adj* (worse,
worst)

бала, сабый

балалар арбаһы

бала

буйзак ир

1) арка

2) арка, арт

3) (*спорт.*) һаклаусы

арткы

арткы ишек

артка

кире юл

1) кире якка хәрәкәт

итеү,

артка барыу (сигеү)

2) тотоу, ярзам итеү,

яклау

кире сигенеү, кире кағыу

арка һөйәге

ерлек, арткы план

белешмә материал

страховкалау

арттағы

акыл яғынан артта

калған балалар

артта калған ил

артталык

артка

бекон (еңелсә тозланған

суска ите)

1. насар

ребенок, младенец

(амер.) детская коляска

детский

холостяк

спина

спинка

защитник

задний

черный ход

назад, обратно

обратный путь

двигаться в обратном

направлении,

идти задним ходом

поддерживать

отступать, отказываться

позвоночник

фон, задний план

справочный материал

(*спорт.*) подстраховать

отсталый

умственно отсталые дети

отсталая страна

отсталость

назад

бекон

плохой

bad pain
~ cold
be bad at smth

I am bad at Russian.

badge [bædʒ] *n*

badger ['bædʒə] *n*

badly ['bædli] *adv* (worse, worst)

badminton ['bædmɪntən] *n*

bag [bæg] *n*

baggage ['bæɡɪdʒ] *n* (amer.)

~ -car [-ka:] *n*

~ -rack [-ræk] *n*

bake [beɪk] *v*

baker ['beɪkə] *n*

~ r's (shop)

bakery *n*

balcony ['bælkəni] *n*

bald [bɔːld] *adj*

~ spot

ball I [bɔːl] *n*

~ of the eye

ball II [bɔːl] *n*

give a ball

ballerina [ˌbæləˈrɪːnə] *n*

ballet ['bæleɪ] *n*

~ dancer

~ master

balloon [bəˈluːn] *n*

ball-point pen *n*

ball-room *n*

ban [bæn] 1. *n*

2. *v*

band [bænd] *n*

2. zararлы, зиянлы

3. ауырыу

4. үткер, әсе, көслө

көслө ауыртыу, Һызлау

каты һыуык тейеу

насар үзләштереу,

һәләтһез булыу

Миңә рус теле ауыр

бирелә.

значок

бурһык

1. насар, хаталы

2. бик, көслө

бадминтон

ток, сумазан

багаж, йөк

багаж вагоны

багаж кәштәһе

бешереу

булка һатыусы, икмәк

бешереүсе

икмәк магазины

икмәк бешереу йорто,

пекарня

балкон

ялтас, как

как баш, кашка

1) шар, туп

2) йомһак

3) пуля

күз алмаһы

бал (кисә)

кисә үткәреу

балерина

балет

балет артисы, артисткаһы

балетмейстер

һауа шары

шариклы ручка,

авторучка

бейеу залы

тыйыу

тыйыу

1. таһма

2. оркестр

3. банда

вредный

больной

острый, сильный

острая боль

сильная простуда

плохо владеть чем-л.;

быть неспособным

Мне не дается русский

язык.

значок

барсук

плохо, ошибочно

очень, сильно

бадминтон

мешок; сумка, чемодан

багаж

багажный вагон

багажная полка

печь (что-л.)

булочник, пекарь

булочная

пекарня

балкон

лысый

лысина

шар, мяч

клубок

пуля

глазное яблоко

бал

дать бал

балерина

балет

артист(ка) балета

балетмейстер

воздушный шар

шариковая ручка

танцевальный зал

запрет

запрещать, налагать

запрет

лента

оркестр (духовой)

банда

a band of robbers	юлбаҫар, талаусылар	банда грабителей
bandage ['bændɪdʒ] 1. <i>n</i>	бандаһы	бинт
2. <i>v</i>	1) бинт 2) повязка, бәй бәйләү, бәйләп куйыу, бинтлау, бинт менән бәйләү	повязка
bank I ['bæŋk] <i>n</i>	яр (йылға, күл яры)	берег (реки, озера)
on the bank	ярза, яр башында	на берегу
II 1. <i>n</i>	банк	банк
2. <i>v</i>	банкыға акса һалыу	класть деньги в банк
banker ['bæŋkə] <i>n</i>	банкир	банкир
bankrupt ['bæŋkrʌpt] <i>n</i>	банкрот	банкрот
banner ['bænə] <i>n</i>	байрак, флаг	знамя, флаг
bar [bɑ:] <i>n</i>	1. кайрак, яныуыс	брусок
~ of chocolate	шоколад плитказы	плитка шоколада
	2. бар	закусочная, бар
	3. адвокатура, суд	адвокатура, суд
	4. спорт. штанга	штанга
barber ['bɑ:bə] <i>n</i>	ирзәр парикмахеры	парикмахер (мужской)
the barber's shop	парикмахерская	парикмахерская
bare [beə] <i>adj</i>	яланғас	голый
~ footed [-'fʊtɪd] <i>adj</i>	ялан аяк	босой, босиком
barge [bɑ:dʒ] <i>n</i>	баржа, катер	баржа, катер
bark [bɑ:k] 1. <i>n</i>	1) ағас кабығы	кора дерева
2. <i>v</i>	2) өрөү (эт өрөүе) өрөү	лай (собаки)
barley ['bɑ:li] <i>n</i>	арпа	лаять
barmaid ['bɑ:meɪd] <i>n</i>	буфетсы катын-кыз	ячмень
~ man	буфетсы	буфетчица
barn [bɑ:n] <i>n</i>	амбар, келәт	буфетчик
barrel ['bærəl] <i>n</i>	мискә	амбар
barter ['bɑ:tə] <i>v</i>	алмаштырыу	бочка
base [beɪs] 1. <i>n</i>	1) нигез	менять, обменивать
2. <i>v</i>	2) база	основа, основание
3. <i>adj</i>	1) нигез һалыу 2) нигезләнеү түбән йән, алама, яуыз, кәбәхәт	база
baseball ['beɪsbɔ:l] <i>n</i>	бейсбол	закладывать основу
basement ['beɪsmənt] <i>n</i>	фундамент, нигез; баз	основываться
basic ['beɪsɪk] <i>adj</i>	мөһим, төп	низменный, низкий,
basin ['beɪsɪn] <i>n</i>	1. тас, тусҫаҡ, сеүәтә 2. һыу яткылығы 3. бассейн	подлый
		бейсбол
		фундамент, основание;
		подвал
		основной
		таз, миска
		водоем
		бассейн

basis ['beɪsɪs] <i>n</i>	1. нигез, базис	основание, базис
basket ['bɑːskɪt] <i>n</i>	2. база	база
basketball [-bɔːl] <i>n</i>	кәрзин	корзина
~ player	баскетбол	баскетбол
~ team	баскетболсы	баскетболист
bat [bæt] <i>n</i>	баскетбол командалы	баскетбольная команда
bath [baːθ] <i>n</i>	ярғанат	летучая мышь
have (take) a bath	ванна	ванна
bathe [beɪð] <i>v</i>	ванна инеу	принять ванну
bathhouse ['baːθhaʊs] <i>n</i>	һыу инеу	купаться
bathing ['beɪðɪŋ] <i>n</i>	мунса	баня
~ suit [-sjuːt] <i>n</i>	һыу инеу	купание
bathroom ['baːθrʊm] <i>n</i>	һыу инеу костюмы	купальный костюм
battle ['bætl] <i>n</i>	ванна бүлмәһе	ванная (комната)
bay [beɪ] <i>n</i>	һуғыш	битва, бой
be [biː] <i>v</i> (was, were, been)	бухта, култык	бухта, залив
	1. булыу	быть, существовать, находиться
He is in the room now.	Ул әле бүлмәлә.	Он сейчас в комнате.
He has been at the cinema today.	2. булыу	побывать
	Ул бөгөн кинола булды.	Он сегодня был в кино.
He is a doctor.	3. —	быть, являться
	Ул врач.	Гл. связка в наст. вр. не переводится.
He is writing now.	4. —	Он врач.
He was sent.	Ул язып ултыра.	Служит для образования
	Уны ебәрзәләр.	гл. форм.
I am to go in the morning.	5. —	Он пишет сейчас.
be about	Мин иртәнсәк барырға	Его командировали.
be after	тейешмен.	Служит для выражения
be back	йыйналыу	модальных значений.
be in	эзләу	Я должен пойти утром.
be off	эйләнеп кайтыу	
be on	өйзә (урында) булыу	собираться
What is on tonight?	китеу	искать
be out	барыу	вернуться
be over	Бөгөн нимә бара?	быть дома (на месте)
beach [biːtʃ] <i>n</i>	сығыу, булып сығыу,	уезжать, уходить
	килеп сығыу	(о представлении) идти
beak [biːk] <i>n</i>	үтеу, бөтөу	Что сегодня идет?
	диңгез яры, пляж	
	сукуыш	выйти, появиться
		пройти, закончиться
		морской берег, пляж,
		взморье
		клюв

beam [bi:m] *n*

bean [bi:n] *n*

bear [beə] *n*

bear *v* (bore, borne)

3. born

I was born...

beard [biəd] *n*

beast [bi:st] *n*

~ of prey

~ ly [-li] *adj*

What beastly weather!

beat [bi:t] 1. *v* (beat, beaten)

2. *n*

beautiful ['bju:tiful] *adj*

beautify ['bju:təfaɪ] *v*

beauty ['bju:ti] *n*

beaver ['bi:və] *n*

because [bi'kɔ:z] *I conj*

~ of 2. *prep*

become [bi'kʌm] *v* (became, become)

~ a teacher

This dress becomes her.

bed [bed] *n*

go to bed

make a bed

a flower bed

bedding ['bedɪŋ] *n*

bedroom ['bedrum] *n*

bed time ['bedtaɪm] *n*

bee [bi:] *n*

beef [bi:f] *n*

beehive ['bi:həv] *n*

beekeeping ['bi:'ki:pɪŋ] *n*

beer [biə] *n*

beery ['biəri] *adj*

1. нур, яктылык

2. бүрәнә

кузак, борсак

айыу

1. сызау, түзеу

2. сызау

тыузыру, тыуыу

Мин ... тыузым.

һакал

йырткыс, кейек, януар

йырткыс хайуан

кот оскос, йөрәк яргыс

Кот оскос көн! (һауа

торошо)

1) кыйнау, тукмау

2) еңеу

ритм

матур, гүзәл, бик матур

матурлау

1. матурлык

2. матур, зифа, һылыу

көңдөз

сөнки

шуның өсөн

1. булыу

укутыусы булыу

2. ярау, окшау

Был күлдәк уга килешә.

1. постель, урын, карауат

йокларға ятыу

урын йәйеу, һалыу

2. түтәл

сәскәлек

урын каралдыһы

йөкө бүлмәһе

йөкләй торған ваҡыт

бал корто

һыйыр ите

умарта

умартасылык, солоҡ-

солоҡ

һыра

1. һырахана

2. кызмаса

луч, сияние

(спорт.) бревно

боб (стручок)

медведь

выносить, терпеть (боль)

выдержать (тяжесть)

рождать, родиться

Я родился...

борода

зверь, дикое животное

хищный зверь

ужасный

Какая ужасная погода!

бить, колотить

побеждать

ритм

красивый, прекрасный

украшать

красота

красавица

бобр

(союз) так как, потому

что

из-за

становиться, делаться

стать учителем

идти, быть к лицу

Это платье ей идет.

постель, кровать

ложиться спать

стелить постель

грядка, клумба

(цветочная) клумба

постельные принадлеж-

ности

спальня

Время ложиться спать.

пчела

говядина

улей

пчеловодство

пиво

пивной

подвыпивший

beet [bi:t] <i>n</i>	сөгөлдөр	свекла
white (sugar) beet	шәкәр сөгөлдөрө	сахарная свекла
beetle ['bi:tl] <i>n</i>	куңыз	жук
before [bi'fɔ:] 1. <i>prep</i>	1) алдынан	перед
	2) тиклем	до
before you arrive	һез килгәнгә тиклем	до вашего приезда
~ dinner	төшкө аш алдынан	перед обедом
the day ~ yesterday	элеккегөн	позавчера
2. <i>adv</i>	1) алда, тәүзә	вперед
	2) элек, башта	раньше
beforehand [bi'fɔ:hænd] <i>adv</i>	алдан	заранее
beg [beg] <i>v</i>	үтенеп хорай, ялбарыу	просить, умолять
~ pardon	ғәфү үтенеү	просить прощения
beggar [begə] <i>n</i>	хәйерсе	нищий
begin [bi'gin] <i>v</i> (began, begun)	башлау	начинать, начинаться
to begin with	беренсенән	во-первых, прежде всего
beginner [bi'ginə] <i>n</i>	башлаусы, яңы кеше	начинающий, новичок
beginning [bi'ginɪŋ] <i>n</i>	башы	начало
at the ~	башында	вначале
from the ~	баштан	сначала
behalf [bi'ha:f] <i>n</i>	кемдең дә булһа	в интересах кого-н.,
	мәнфәғәтә өсөн,	
on ~ of	кеше исемәнән	от имени кого-л.
behave [bi'heiv] <i>v</i>	үзәнде тотоу	вести себя, поступать
~ yourself!	Үзәнде якшы тот (огоз)!	Ведите себя как следует!
behaviour [bi'heivjə] <i>n</i>	тәртип, кылык	поведение
behind [bi'haind] 1. <i>prep</i>	артында	за, после
~ the station	вокзал артында	за вокзалом
2. <i>adv</i>	артта	позади, сзади
belief [bi'li:f] <i>n</i>	1. ышаныс, инаныу	вера, верование
	2. караш, фекер	убеждение, мнение
believe [bi'li:v] <i>v</i>	1. ышаныу	верить
	2. уйлау	думать, полагать
I believe so.	Мин шулай уйлайым.	Я так думаю.
bell [bel] <i>n</i>	1. саң, кыңгырау	звонок, колокол
	2. шылытырау	звонок
ring the bell, please	шылытыратыуығыззы	прошу позвонить
~ boy <i>n</i>	үтенәм	
bell-flower ['-flauə] <i>n</i>	йомошсо	посыльный (в гостинице)
belly ['beli] <i>n</i>	кыңгырау сәскә	колокольчик
	1. корһак	живот
	2. ашказан	желудок
belong [bi'lɒŋ] <i>to v</i>	-ныкы, -неке, тороу,	принадлежать кому-л.,
	булыу	относиться
below [bi'lou] 1. <i>adv</i>	түбәнерәк, аста, түбәндә	ниже, внизу
2. <i>prep</i>	түбән, ас	ниже, под

~ zero

belt [belt] *n*

the forest belt

bench [bentʃ] *n*

bend [bend] *v* (**bent, bent**)

~ down

~ over

berry ['beri] *n* (*pl berries*)

berth [bə:θ] 1. *n*

upper (lower) ~

2. *v*

beside [bi'said] *prep*

besides [bi'saidz] *adv*

best I [best] (from good) *adj*

best II (from well) *adv*

better *adj*

between [bi'twi:n] *prep*

~ ourselves

beyond [bi'jənd] *prep*

~ hope

bicycle ['baɪsɪkl] 1. *n*

2. *v*

big [bɪg] *adj*

bill [bɪl] *n*

~ of fare

dollar ~

bind [baɪnd] *v* (bound)

~ a book

binding ['baɪndɪŋ] 1. *n*

2. *adj*

biology [baɪ'ɒlədʒɪ] *n*

birch ['bɜ:tʃ] *n*

bird [bɜ:d] *n*

нолдән түбән

1. кайыш

2. зона

урман зонаһы

1. эскәмйә

2. судта судья урыны

3. суд, судьялар

бөгөлөү, бөгөү

эйелеү, иңкәйеү

алға эйелеү

еләк

1) йоко урыны, койка

(пароходта), урын

(вагонда)

өскө (аҫкы) урын

2) якорь терәүе (таяуы)

1) якорь ташлау

2) йоко урыны менән

тәьмин итеү

янында, эргәһендә

тыш

иң һәйбәте

иң якшыһы

иң якшы

арала, араһында

безҙең арала

1. теге якка, артына

2. тыш, артыҡ, өстөнә

ышанышыҙ

велосипед

велосипедта йөрөү

зур, эре

1. счет, иҫәп-хисап

меню

2. закон проекты

3. афиша, плакат

4. бер доллар

1. бәйләү

2. төпләү

китап төпләү

переплет

мәжбүри

биология

кайын

кош

ниже нуля

пояс, ремень

зона

зона лесов

скамейка

место судьи в суде

суд, судьи

стигать(ся), гнуть(ся)

нагибаться

наклоняться

ягода

спальное место, койка на

пароходе, полка в вагоне

верхнее (нижнее) место

якорная стойка

ставить судно на якорь

снабжать спальным

местом

рядом, около

кроме того

самый лучший (*превосх.*
ст. от прил.: хороший)

лучше всего

лучший

между

между нами

по ту сторону, за

вне, сверх

безнадежно

велосипед

кататься на велосипеде

большой, крупный

счет

меню

законопроект

афиша, плакат

один доллар

завязывать, привязывать

переплетать

переплетать книгу

переплет

обязательный

биология

береза

птица

~ of passage	күсәр кош	перелетная птица
~ of prey	йырткыс кош	хищная птица
~ cage [-keɪdʒ] <i>n</i>	ситлек	клетка (для птиц)
birth [bɜːθ] <i>n</i>	1. тыууу	рождение
give birth	2. бала табуу, тыузыруу	роды
	бала тыузыруу	родить
	3. сыгыш	происхождение
birthday ['bɜːθ'deɪ] <i>n</i>	тыуған көн	день рождения
~ place [-pleɪs]	тыуған ер	место рождения
~ -rate [-reɪt]	тыууусулар ханы	рождаемость
biscuit ['bɪskɪt] <i>n</i>	печенье	печенье
bishop ['bɪʃəp] <i>n</i>	епископ	епископ
bitch [bɪtʃ] <i>n</i>	кэнтэй (инэ эт)	сука
~ wolf	инэ бүрө	волчица
bite [baɪt] 1. <i>v</i> (bit, bitten)	1) тешлөшөү	кусаться
	2) тешлөү	кусать
	3) семтеү	щипать (о морозе)
	4) сиртеү (балык)	клевать (о рыбе)
2. <i>n</i>	1) тешлөү	укус
	2) кичәк	кусочек
	3) кабыу, сиртеү	клёв
biting <i>adj</i>	үткер	острый, резкий
bitter ['bɪtə] <i>adj</i>	1. әсе	горький
	2. асыулы, асыуланган	озлобленный
	3. сатлама, каты	жестокый (о морозе)
black [blæk] <i>adj</i>	кара, караңгы	черный, темный, мрачный
~ diamonds	ташкүмер	каменный уголь
~ eye	күтəргəн (карайган) күз	подбитый глаз
~ coffee	кара кофе	черный кофе
~ frost	кара һыуык (туң)	мороз без снега
~ earth	кара тупрак	чернозём
black-beetle [-bɪːtl] <i>n</i>	кара таракан	черный таракан
blackberry ['blækberɪ] <i>n</i>	кара бөрлөгөн	ежевика
blackbird [-bɜːd] <i>n</i>	кара баркылдак	черный дрозд
~ board [-bɔːd] <i>n</i>	класс тактаһы, такта	классная доска
~ cock [-kɒk] <i>n</i>	кор, ата кор	тетерев
blacken ['blækən] <i>v</i>	1. карайтыу	чернить
	2. бысратыу	пачкать
black list [-lɪst] 1. <i>n</i>	кара исемлек	черный список
2. <i>v</i>	кара исемлеккə индереү	зано́сить в черный список
blackness ['blæknis] <i>n</i>	караңгылык	темнота, чернота
blacksmith [-smɪθ] <i>n</i>	тимерсе	кузнец
bladder [blædə] <i>n</i>	кыуык, һейзек кыуығы	пузырь, мочево́й пузырь
blame [bleɪm] 1. <i>v</i>	ғәйеплөү	пори́цать, обвиня́ть
2. <i>n</i>	ғәйеп, шелтə	пори́цание, осужде́ние
take the ~ upon oneself	ғәйепте үз өҫтөнə алыу	взя́ть вину на себя

blameless ['bleɪmləs] *adj*

blank ['blæŋk] 1. *n*

2. *adj*

blanket ['blæŋkɪt] *n*

bleed [bli:d] *v* (bled)

bless [bles] *v*

blessing ['blesɪŋ] 1. *pres.*

p. om bless

2. *n*

blind [blaɪnd] *adj*

~ man *n*

~ alley *n*

block [blɒk] *n*

~ letter

Write in block letters.

blond [blɒnd] 1. *n*

~e *n*

2. *adj*

blood [blʌd] *n*

~ pressure

in cold ~

bloodless [-lɪs] *adj*

bloodshed [-fed] *n*

bloody ['blʌdi] *adj*

bloom [blu:m] 1. *n*

2. *v*

blossom ['blɒsəm] 1. *n*

be in ~

2. *v*

blot [blɒt] *n*

blotting-paper *n*

blouse [blaʊz] *n*

blow [bləʊ] *v* (blew, blown)

~ away

at a blow

blow out

The candle blew out.

blow over

гәйепһез

1) буш урын

2) етешһезлек, һызык,

буш, тултырылмаған

(йөн) одеял, юрган

канға батыу, кан ағыу

фатиха (доға) кылыу

фатиха, ризалык биреү

һукур

һукур кеше (ир)

көрсөк

1. квартал

2. тыгын

баһма хәрәф

Баһма хәрәфтәр менән

язығыз.

һары сәсле ир (блондин)

һары сәсле катын-кыз

акһыл һары сәсле

1. кан

2. сығыш

3. кәрзәшлек

кан баһымы

һалкын кан менән

канһыз

кан койош

кан, канлы, канға баткан

сәскә атыу

сәскәләнеү, сәскә атыу

сәскә

сәскә атыу

сәскәләнеү, сәскә атыу

1. тап

2. кара табы

киптергес кағыз

блузка

өрөү, иҫеү

осороп, өрөп ебәреү

бер һуғыза

өрөп һүндереү

Шәм һүнде.

тыныу

невинный

пустое место

пробел, прочерк, тире

пустой, незаполненный

(шерстяное) одеяло

истекать кровью,

кровоточить

благословлять

благословение

слепой

слепой

тупик

квартал (города)

затор (уличного движе-

ния)

печатная буква

Пишите печатными

буквами.

блондин

блондинка

белокурый

кровь

происхождение

родство

кровяное давление

хладнокровно

бескровный

кровапролитие

кровавый

цветение, расцвет

цвести, расцветать

цвет (на деревьях)

быть в цвету, цвести

расцветать, распускаться

пятно

клякса

промокательная бумага

блузка

дуть

сдуть

одним ударом

задувать, тушить

Свеча погасла.

утихать

The storm blew over. blow up blue [blu:] 1. <i>adj</i> look blue	Буран тынды. шартлатыу зәңгәр, күк кәйефһез күренеү	Буря утихла. взрывать голубой, синий иметь унылый вид (подавленный) «голубая кровь» голубой, синий цвет синька колокольчик ошибка (грубая) тупой резкий покраснеть доска стол, питание Сколько платить за питание? управление, совет; министерство министерство торговли (мор.) борт на борту корабля столоваться пансион
~ blood 2. <i>n</i>	«зәңгәр кан» (акһөйәк) 1) зәңгәр, күк төс 2) күкшел кыңгырау сәскә тупас хата аңра кырыс, тупас кызару 1) такта 2) өстәл, тукланыу Ашаган өсөн күпме түләргә? 3) идара, совет; министрлык сауза министрлыгы 4) борт карапта 2. ашау, тамак туйзыруу пансион	
bluebell ['blu:bel] <i>n</i> blunder ['blandə] <i>n</i> blunt [blant] <i>adj</i>		
blush [blʌʃ] <i>v</i> board [bɔ:d] 1. <i>n</i>		
How much must I pay for ~?		
The Board of Trade		
on board the ship 2. <i>v</i>		
boarding-house [~ -mhaus] <i>n</i> ~ school <i>n</i> boast [bəʊst] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	мәктәп-интернат мактануу, шапырынуу, купырайу 1) мактануу, купырайу 2) горурланыу Матур баксабыз менән горурланабыз. 1. кәмә 2. судно, карап карапта йөзөү кәмәлә йөзөү	школа-интернат хвастовство хвастать(ся), хвалиться гордиться Мы гордимся своим прекрасным садом. лодка судно, корабль плыть на корабле кататься на лодке
We of boast our fine garden.		
boat [bəʊt] <i>n</i>		
go by boat boating <i>n</i> : <i>pres. p.</i> from boat go boating body ['bɒdi] <i>n</i> healthy body	1. тән, кәүзә таза тән (кәүзә) 2. төп, мөһим өлөшө, корпус карап корпусы 3. ойошма, орган 4. автобус кузовы тотош, тулыһынса шешек	тело, туловище здоровое тело главная часть, корпус корпус корабля организация, орган автокузов в полном составе фурункул
the body of the ship		
in a body boil I [bɔil] <i>n</i>		

boil II [bɔɪl] 1. *n*
2. *v*

boil down

boiled ['bɔɪld] *adj*

boiler [bɔɪlə] *n*

boiling water

bold [bɔʊld] *adj*

bomb [bɒm] *n*

bomber ['bɒmə] *n*

bond [bɒnd] *n*

bone [bəʊn] *n*

bonfire ['bɒn,faɪə] *n*

book [bʊk] 1. *n*

2. *v*

book binder *n*

~ case [-keɪs] *n*

booklet ['bʊklɪt] *n*

bookshelf ['bʊkʃelf] *n*

booking-clerk ['bʊkɪŋ

kla:k] *n*

~ -office [-ɔfɪs] *n*

~ -keeper [-ki:pə] *n*

~ seller [-selə] *n*

~ shop [-ʃɒp] *n*

~ store [-stɔ:] *n*

boom [bu:m] *n*

booster [bu:stə] *n*

boot [bu:t] *n*

bootmaker *n*

booth [bu:ð] *n*

border ['bɔ:də] 1. *n*

~ on 2. *v*

~ -land *n*

bore [bɔ:] *v*

I'm bored!

bore [bɔ:] *past om bear* II

boring ['bɔ:ɪŋ] 1. *pres. p.*

from bore

2. *adj*

кайнау

кайнатыу, бешереу

бешекләү, быу сыгарыу

бешкән

казан

кайнар һыу

1. базнатлы, кыйыу

2. оятһыз, битһез кеше

бомба

бомбардировщик

1. килешеу, договор

2. элемтә, бәйләнеш

һөйәк

усак

китап

1) китапка индереу

2) билетка заказ биреу

китап төпләүсе

китап шкафы

брошюра

китап кәштәһе

кассир

билет кассаһы

бухгалтер

китап һатыусы

китап магазины

(амер.) китап магазины

1. геүләү, гөрөлдәү,

тауыш, шау-шыу

2. шаулы реклама

ракета осорғос

ботинка, итек

итексе

1. будка, кабина

2. палатка

1) сик

2) край, төбәк

сикләшеу

сик буйы һызаты

1) бороп тишеу, быраулау

2) йөзәтеу, ялкытыу

Ялктым!

күңелһез

кипение

кипятить, варить

выпаривать

вареный

котел

кипяток

смелый

наглый

бомба

бомбардировщик

соглашение, договор

узы, связь

кость

костер

книга

вносить в книгу

заказывать билет

перешлетчик

книжный шкаф

брошюра

книжная полка

кассир билетной кассы

билетная касса

бухгалтер

книготорговец

книжный магазин

книжный магазин

гул, рокот, шумиха

шумная реклама

ракетоноситель

ботинок (сапог)

сапожник

будка, кабина

палатка

граница

край

граничить с (чем-л.)

пограничная полоса

сверлить, бурить

надоедать

Надоело!

скудный

borrow ['bɒrəʊ] *v*

May I borrow your pen?

~ money

boss [bɒs] *n*

botanical [bə'tænɪkl] *adj*

~ garden

botany ['bɒtəni] *n*

both [bəʊθ]. 1. *pron*

both of them

~ ...and 2. *conj*

He speaks both English and Russian.

bother ['bɒðə] 1. *n*

2. *v*

Don't bother!

bottle ['bɒtl] *n*

bottom ['bɒtəm] *n*

Bottoms up!

bought [bɔ:t] *v past and p. p.*
from buy

bound [baʊnd] 1. *n (pl)*

2. *v*

~ less [-lɪs] *adj*

bouquet [bu'keɪ] *n*

bow I [baʊ] 1. *n*

2. *v*

bow II [bəʊ] *n*

box [bɒks] 1. *n*

box of sweets

II. *n*

v

boxing ['bɒksɪŋ] *n*

boxing-glove *n*

boxer ['bɒksə] *n*

box-office [-ɒfɪs] *n*

boy [bɔɪ] *n*

~ hood ['bɔɪhʊd] *n*

1. бурыска, үтескә алыу

2. алыу, үзләштерәү

Ручкагыззы алырга
мөмкинме?

бурыска акса алыу

хужа

ботаника

ботаника баксаһы

ботаника

икеһе, икәү

икеһе лә

ла... лә

Ул русса ла, инглизсә лә
һөйләшә.

тынышызланыу, борсолоу

борсоу, йөзәтәү, бизрәтәү

Борсолмагыз!

шешә

төп

Бөтөргәнсе эс!

сик

1) сикләнеү, сикләшеү

2) сикләү, сик куйыу

сикһез

сәскәләр шәлкеме

баш эйеү

баш эйеү, иҗәнләшеү

1) ян, йәйә

2. смычок, Һызғыс

3. бант

1) тартма, йәшник, кап,

әйрә

бер кап кәңфит

2) ложа

һугыу, сабыу

1) бокс менән шөгәлләнеү

2) йөзрок менән һугыу

бокс

боксер бирсәткәһе

боксер

театр кассаһы

малай, егет

үҗмерлек (осоро)

занимать, брать

заимствовать

Можно взять вашу
ручку?

занимать деньги

хозяин, босс

ботанический

ботанический сад

ботаника

оба, обе

они оба

как..., так и

Он говорит как по-
английски, так и по-

русски.

беспокойство

беспокоить, надоедать

Не беспокойтесь!

бутылка

дно

Пей до дна!

граница, предел

граничить

ограничивать

безграничный

букет

поклон

кланяться

лук

смычок (скрипки)

бант

ящик, коробка, пакет

коробка конфет

ложа (*театр.*)

удар

боксировать

бить кулаком

бокс

боксерская перчатка

боксер

театральная касса

мальчик, парень

отрочество

braid [breɪd] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	сәс үреме, толом сәс үреу	коса заплетать, плести
brain [breɪn] <i>n</i>	1. мейе, акыл, аң 2. акыл, һәләтлелек мейеһез, акылһыз акыллы	мозг, рассудок умственные способности безмозглый умный
brainless ['breɪnlɪs] <i>adj</i>	тормоз, тоткарлау	тормоз
brainy ['breɪni] <i>adj</i>	тормозлау, тоткарлау	тормозить
brake [breɪk] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) ботак, тармак 2) тармак 3) филиал	ветка, ветвь отрасль филиал
branch [bra:ntʃ] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	тармакланыу 1. фабрика маркаһы 2. сорт	разветвляться фабричная марка сорт
brand [brænd] <i>n</i>	батыр, ғәййәр батырлыҡ, ғәййәрлек икмәк йәшәү сараһы	храбрый, смелый мужество хлеб хлеб насущный; средства к существованию перерыв
brave [breɪv] <i>adj</i>	тәнәфес	ломаться, разрушаться
bravery ['breɪvəri] <i>n</i>	1) һыныу, кыйралыу 2) закон бозоу кағизәнә бозоу	нарушать закон нарушать правила
bread [bred] <i>n</i>	1. һындырыу, бозоу 2. уңышһызыҡҡа оһрау	сломать, разрушать
daily bread	баһып (ярып) инеу ватып-емереп (баһып) инеу һындырыу, һындырып алыу	потерпеть неудачу вторгаться вламываться
break [breɪk] 1. <i>n</i> 2. (broke, broken) <i>v</i>	башлау, сығыу, кубыу вак киһәктәргә ватыу; таратыу асыуланышыу, бәйлә- неште өзөу иртәнге аш тулҡын кырҡыусы түш, күкрәк тын алыу, һулыш тын бөтөу бер аз тын алыу тынмай, алһыз-ялһыз тын алыу тәрән итеп тын алығыз тын алыу яңы током сығарыу, мал үрсетеу	отламывать разразиться разбиваться на куски; распускать (учащихся) поссориться, порвать отношения завтрак волнорез грудь дыхание, вздох запыхаться перевести дух без передышки дышать дышите глубже дыхание разводить, выводить
~ the rules		
break down		
break in		
~ into		
~ off		
~ out		
~ up		
~ with		
breakfast ['brekfəst] <i>n</i>		
breakwater ['breɪkwɔ:tə] <i>n</i>		
breast [breɪst] <i>n</i>		
breath [breθ] <i>n</i>		
be out of ~		
take ~		
in one breath		
breathe [bri:ð] <i>v</i>		
~ deeper		
breathing ['br:ðɪn] <i>n</i>		
breed [bri:d] 1. <i>v</i>		

~ cattle ['kætl]	мал үрсетеү	разводить скот
2. <i>n</i>	током	порода
bribe [braib]	ришүәт	взятка
1. <i>n</i>	ришүәт биреү, һатып	давать взятку, подкупать
2. <i>v</i>	алыу	
bribery ['braibəri] <i>n</i>	ришүәт алыу	взяточничество
brick [brɪk]	кирбес	кирпич
1. <i>n</i>	кирбес	кирпичный
2. <i>adj</i>	ташсы	каменщик
~ layer [leɪə] <i>n</i>	туй,	свадебный пир
bridal [braɪdl] <i>n</i>	яңы өйләнешеүселәр	магазин для новобрачных
~ shop	өсөн магазин	
bride [braɪd] <i>n</i>	кәләш	невеста
~ groom [gru:m] <i>n</i>	кейәү егете	жених
~ cake [-keɪk] <i>n</i>	туй бәлеше (пирогы)	свадебный пирог
bridge [brɪdʒ] <i>n</i>	1. күпер	мост
	2. танау биле	переносица
bridle ['braɪdl] 1. <i>n</i>	йүгән	узда
2. <i>v</i>	ауызлыклау	взнуздывать, сдерживать
~ a horse	атты ауызлыклау	взнуздывать лошадь
brief [brɪ:f] <i>adj</i>	кыска	краткий
in ~	кыскаса	в двух словах
~ -case [-keɪs] <i>n</i>	портфель, сумазан	портфель, чемодан
brigade [brɪ'geɪd] <i>n</i>	бригада, команда, отряд	бригада, команда, отряд
bright [braɪt] <i>adj</i>	1. якты, яп-якты	яркий, светлый
	2. ялтыраусы, ялтырап торган	блестящий
~ boy	3. акылы, башлы	смышленный, умный
brighten ['braɪtən] <i>v</i>	башлы малай	способный мальчик
	яктырыу, тазарынуу	проясняться, очищаться, улучшаться
brilliant ['brɪljənt] <i>adj</i>	ялтыраусы, ялтырап торган, бик шәп	блестящий, замечательный
brim [brɪm] <i>n</i>	1. сик	край (сосуда)
	2. сит	поля (мн. ч.) шляпы
bring [brɪŋ] <i>v</i> (brought)	1. килтереү, алып килеү	приносить
Bring your book!	Китабыңды алып кил!	Принеси книгу!
	2. алып килеү	приводить
He brought his father.	Ул атаһын алып килде.	Он привел отца.
	3. алып килеү (килтереү)	привозить
The bus brought us home.	Автобус беззе өйгә тиклем алып килде.	Автобус довез нас до дома.
bring about	килтереп сыгарыу, тыузырыу	вызывать, приводить к
~ back	1. искә төшөрөү	напомянуть, вызывать в памяти

~ down

bring down prices

~ forward

He brought forward a new proposal.

bring up

He brought me up.

He brought up the question again.

~ to an end

~ to light

~ under control

British ['brɪtɪʃ] 1. *adj*

~ delegation

2. *n* (the ~)

broad [brɔ:d] *adj*

~ smile

broadcast ['brɔ:dka:st] 1. *n*

2. *v*

broken ['brɒkən] *adj*

brood [bru:d] *v*

~ over (on)

brook [brʊk] *n*

broom [brʊm] *n*

broth ['brɒθ] *n*

brother ['brʌðə] *n*

~hood *n*

~in-law *n*

brow [braʊ] *n*

brown [braʊn] *adj*

brush [brʌʃ] 1. *n*

2. *v*

brush up

2. кире кайтарыу

кәметеү

хак кәметеү

тәкдим итеү

Ул яңы тәкдим индерзе.

1. тәрбиәләү

Ул мине тәрбиәләне.

2. күтәреү

Был һораузы (мәсьәләне)

ул тагы ла күтәрзе.

азагына еткереү

асыклау

контролгә куйыу

британ

инглиз (британ) делега-

цияһы

инглиздәр

киң

шатыккы (ихлас)

йылмайыу

радиотапшырыу

телевидение аша

тапшырыу

радио йә телевидение

аша тапшырыу

1. ватылған, һынған

2. бозолған (ант)

1. йомортка баһып улты-

рыу

2. уйлау

пишмә

һепертке

һурпа

ағай, кусты

туғанлык

кейәү, езнә, кайнаға,

кәйнеш

1. каш

2. маңлай

көрән (һоро)

1) щетка

2) бумала

щетка менән тазалау

белем яңыртыу

приносить обратно

снижать

снижать цены

выдвигать

Он выдвинул новое

предложение.

воспитывать

Он воспитал меня.

поднимать

Он снова поднял этот

вопрос.

доводить до конца

выявлять, обнаруживать

поставить под контроль

британский

английская делегация

британцы, англичане

широкий

широкая улыбка

радиопередача

телепередача

передавать по радио или

телевидению

разбитый, сломанный

нарушенный (о законе,

обещании)

сидеть на яйцах, высижи-

вать

размышлять над (чем-л.)

ручей

веник, метла

бульон

брат

братство

зять, шурин, деверь

бровь

лоб

коричневый

щетка

кисть, кисточка

чистить щеткой

освежать знания

~ one's hair	сәс тарау	причесываться
brutal ['bru:tɪl] <i>adj</i>	каты бөгөрлө, кырыс,	жестокий, грубый
	тупас	
bucket ['bʌkɪt] <i>n</i>	бизрә, күнәк	ведро
buckwheat ['bʌkwɪ:t] <i>n</i>	карабойзай	гречиха
bud [bʌd] <i>n</i>	бөрө	почка, бутон
buffet ['bʊfeɪ] <i>n</i>	буфет	буфет
bug [bʌg] <i>n</i>	кандала, бөжәк, куңыз	клоп, насекомое, жук
build [bɪld] <i>v</i> (built)	төзөү	строить
~ up	ялгап озайтыу	наращивать, накапливать
~ in	һалыу, төзөү	встраивать
~ der [-də] <i>n</i>	төзөүсө	строитель
~ ding [-ɪŋ] <i>n</i>	йорт, каралты, бина	строение, здание
bulb [bʌlb] <i>n</i>	1. һуғанбаш	луковица
	2. электр лампаһы	электрическая лампочка
bull [bul] <i>n</i>	үгез	бык
bullet ['bulɪt] <i>n</i>	пуля	пуля
bulletin ['bulɪtɪn] <i>n</i>	бюллетень, сводка	бюллетень, сводка
bulwark ['bulwɜ:k] <i>n</i>	вал, бастион, терәк	вал, бастион, оплот
~ of peace	тыныслык терәге	оплот мира
bump [bʌmp] 1. <i>n</i>	һуғыу, сабыу, этеү	удар, толчок
	2. <i>v</i>	ударяться
bunch [bʌntʃ] <i>n</i>	бәйләм, тотам	связка, пучок
~ of keys	аскыстар бәйләме	связка ключей
~ of flowers	сәскә шәлкеме, гөлләмә	букет цветов
bungalow ['bʌŋɡələu] <i>n</i>	бер катлы өй, дача	одноэтажный дом, дача
burglar ['bɜ:ɡlə] <i>n</i>	карак, уғры	вор, грабитель
burial ['beriəl] <i>n</i>	ерләү (мәйетте)	похороны
burn [bɜ:n] <i>v</i> (burnt, burnt, burned)	1) яныу	гореть
	2) яндырыу	жечь, сжигать
	3) бешерөү	обжигать, получить ожог
~ ing [-ɪŋ] <i>adj</i>	янып торған	горящий
burst [bɜ:st] 1. <i>n</i>	шартлау, гөлт итеп	взрыв, вспышка
	кабынып китеү	
	2. <i>v</i>	
	1) шартлау, ярылыу	лопаться
	2) шартлау, ярылыу	взрываться, разрываться
~ out crying (into tears)	илап ебәрөү	расплакаться
~ into laughter	көлөп ебәрөү, шаркылдап	рассмеяться, разразиться
	көлөп ебәрөү	смехом
bury ['beri] <i>v</i>	1. күмөү, ерләү	хоронить
	2. йәшерөү	прятать
bus [bas] <i>n</i>	автобус	автобус
go by bus	автобуста барыу (китеү)	(по) ехать на автобусе
bush [buʃ] <i>n</i>	эрәмәлек	куст, кустарник
live in the bush	төпкөлдә йәшәү	жить в глуши
business ['biznis] <i>n</i>	1. эш, һөнәр, бизнес	дело, занятие, бизнес

– trip

What is his business?

busy ['bɪzɪ] *adj*

I'm busy to day.

but [bʌt] 1. *conj*

2. *prep*

all but you

3. *adv*

but for

butcher ['bʊtʃə] *n*

butter ['bʌtə] *n*

bread and butter *n*

butterfly ['bʌtəflaɪ] *n*

buttermilk ['bʌtəmlɪk] *n*

button ['bʌtn] 1. *n*

push the button

2. *v*

buy [baɪ] *v* (**bought**)

~ **er** [-ə] *n*

by [baɪ] 1. *prep*

~ the house

by the car

by the rules

2. *adv*

near-by

The bus went by.

bye-bye ['baɪ'baɪ] *int*

bystreet ['baɪstri:t] *n*

командировка

2. сауза предприятиеһы

Ул нимә эшләй (ни менән шөгәлләнә)?

мәшгүл

Мин бөгөн буш түгел.

ләкин, әллә, әммә

башка

һинән башка бөтәһе лә

тик

булмаһа

итсе, ит һатыусы

май, ак май

бутерброд

күбәләк

кефир, сейләй ойған һөт

1) һизәп, төймә

2) кнопка, шыртак

кнопкаға баһу

төймәне каптыру,

эләктерәү

һатып алыу

һатып алыусы

1) эргәһендә, яһында

йорт яһында

2) менән, ярҙамында

машина менән

3) буйынса

кағизә буйынса

яһында, яһдан, эргәлә

яһында

Автобус яһдан үтеп

китте.

хуш, һау булығыз

тыкрык

командировка

коммерческое предприя-
тие

Чем он занимается?

занятой, деятельный

Сегодня я занят.

а, но, однако

кроме, за исключением

все, кроме тебя

лишь, только

если бы не

мясник

масло

бутерброд

бабочка

обезжиренный кефир

пуговица

кнопка

нажимать на кнопку

пришивать пуговицу

застегивать(ся)

покупать

покупатель

у, около, при

около дома

посредством

на машине

по

по правилам

рядом, мимо

поблизости

Автобус проехал мимо.

пока, до свидания

переулок

С с

cab [kæb] *n*

cabbage ['kæbɪdʒ] *n*

cabin ['kæbɪn] *n*

1. яланған экипаж

2. такси

кәбестә

1. бәләкәй өй, аласык

2. кабина

наемный экипаж

такси

капуста

хижина

кабина

log ~	бүрэнэ йорт	бревенчатый дом
cabinet ['kæbɪnɪt] <i>n</i>	3. каюта	каюта
cable ['keɪbl] 1. <i>n</i>	1. быялалы шкаф	застекленный шкафчик
	2. министрзар кабинеты	кабинет министров
Send us ~ !	1) кабель, трос	кабель, канат
	2) телеграмма	телеграмма
2. <i>v</i>	Телеграмма бирегез!	Дайте телеграмму!
cafe [kæfeɪ]	телеграмма биреу	телеграфировать
cafeteria [ˌkæfi'tɪəriə] <i>n</i>	кафе	кафе
cage [keɪdʒ] <i>n</i>	кафетерий	кафетерий, закусочная
cake [keɪk] <i>n</i>	ситлек	клетка
~ of soap	1. торт, пирожный	торт, пирожное
calculate ['kælkjuleɪt] <i>v</i>	2. плитка, кишэк	брусок, брикет
calculator ['kælkjuleɪtə] <i>n</i>	хабын кишэге	кусочек мыла
calendar ['kælɪndə] <i>n</i>	исәпләп сыгарыу	вычислять
	калькулятор	калькулятор, вычислитель
	1. календарь	календарь
calf [kɑ:f] <i>n</i>	2. календарь план	календарный план
call [kɔ:l] 1. <i>n</i>	бызау	теленек
Answer the ~!	1) сақырыу, өндәшеу	зов, оклик
	2) телефонға сақырыу	телефонный вызов
pay a call	Телефонға килегез!	Подойдите к телефону!
2. <i>v</i>	3) визит	визит
	визит яһау, барыу	нанести визит
	1) сақырыу	звать, окликать
	2) исемләп әйтеу, сақырыу	называть
	3) йыйыу, сақырыу	созывать
call a meeting	йыйылыш йыйыу	созывать собрание
call for ~	кем артынан булһа ла	заходить за кем-либо.
	килеу (инеу)	
~ smb names	кемделер әрләу	ругать, обзывать кого-л.
~ off	бөтөрөу, юкка сыгарыу,	отменять, переносить
	туктатыу	
~ on	килеп (барып) сығыу	посещать, навещать
~ out	кыскырыу	кричать, выкрикивать
~ up	шылыратыу	звонить по телефону
call-box ['kɔ:lbɒks] <i>n</i>	телефон будкаһы	телефонная будка
calm [kɑ:m] <i>adj</i>	йыуаш, тыныс, сабыр	тихий, спокойный
camel ['kæməl] <i>n</i>	дөйә	верблюд
camera ['kæməɾə] <i>n</i>	фотоаппарат, кинокамера	фотоаппарат, кинокамера
~ man <i>n</i>	фоторепортер, кинооператор	фоторепортер, кинооператор
camp [kæmp] 1. <i>n</i>	лагерь, туктау урыны	лагерь, стоянка, место привала
2. <i>v</i>	лагерь формаһында урынлашыу	располагаться лагерем

go camping

camp out

campaign [kæm'peɪn] *n*

camper ['kæmpə] *n*

can [kæn] 1. *n*

2. *v*

can [kæn] (**could**) *v*

Can you do it?

Can you speak English?

canal [kə'næl] *n*

cancel ['kænsəl] *v*

~ an order

cancer ['kænsə] *n*

candle ['kændl] *n*

candy ['kændi] *n*

~ box

cane [keɪn] *n*

cannon ['kænən] *n*

canteen [kæn'ti:n] *n*

factory ~

canvas ['kænvəs] *n*

cap [kæp] *n*

capable ['keɪpəbl] *adj*

capacity [kə'pæsɪti] *n*

in the ~ of

cape [keɪp] *n*

capital ['kæpɪtl] 1. *n*

2. *adj*

~ letter

captain ['kæptɪn] *n*

capture ['kæptʃə] 1. *v*

~ the attention

походка куна барыу

палаткала йоклау

1. кампания

2. поход

турист

1. бидон, канистра

2. консерва банкаһы

консервалау

ала (бара һ. б.) алыу

Быны эшләй алаһыңмы?

Инглизсә һөйләшә алаһыңмы?

канал

бөтөрөү, туктатыу, гәмәлдән сыгарыу

бойорокто туктатыу

рак (яман шеш)

майшәм

кәнфит

бер кап кәнфит

1) камыш

2) таяк

туп, орудие

ашхана, буфет

завод ашханаһы

1. беше киндер

2. картина, һүрәт

3. парус

1. фуражка, кепка

2. капкас

булдыклы

1. һыйышлыҡ, һыйым

2. көс, кеүәт

3. урын

булып, сифатында

морон

1) баш кала

2) капитал

мөһим, төп

баш хәреф

капитан

1) басып алыу, кулга алыу

2) мауықтырыу, кызыкһындырыу

идти в поход с ночевкой

ночевать в палатке

кампания

(воен.) поход

турист

бидон, канистра

консервная банка

консервировать (мясо,

фрукты)

(модал. гл.) мочь, быть

в состоянии, уметь

Можешь это сделать?

Говорите ли Вы по-

английски?

канал (искусственный)

отменять, аннулировать

отменить (приказ)

рак (болезнь)

свеча

(амер.) леденец

коробка конфет

камыш, тростник

палка, трость

пушка, орудие

столовая, буфет

заводская столовая

парусина, холст

картина, полотно

парус

фуражка, кепка

верхушка, крышка,

колпачок

способный

емкость, вместимость

(тех.) мощность

положение

в качестве (кого-л.)

(геогр.) мыс

столица

капитал

главный, основной

заглавная буква

капитан

захватывать, взять в плен

увлекать, захватывать (внимание)

	2. <i>n</i>	тотоу, элэктереу, эсир алыу	поимка, захват, взятие в плен
car [ka:] <i>n</i>		1. еңел машина, автомобиль	легковой автомобиль
sleeping car		2. вагон (трамвай, поезд)	вагон трамвая
caravan ['kærəvæn] <i>n</i>		йоко вагоны	спальный вагон
carbon ['ka:bən] <i>n</i>		каруан, фургон	караван, фургон
carbon-paper <i>n</i>		углерод	углерод
card [ka:d] <i>n</i>		күсереу қағызы	копировальная бумага
		1. карточка	карточка
		2. карт	карта игральная
		3. открытка, билет	открытка, билет
cardboard [-bɔ:d] <i>n</i>		катырга	картон
cardinal ['ka:dɪnɪl] 1. <i>adj</i>		төп, мөһим	основной, главный
	2. <i>n</i>	кардинал	кардинал
care [keə] 1. <i>n</i>		1) кайгыртыу, хәстәрләү	забота, уход
take care of		кем тураһында булһа ла хәстәрлек күреу	заботиться о ком-л., смотреть за кем-л.
		2) игтибар, һаклык	внимательность, осторожность
Take care!		Һаклан! Абай бул!	Берегись! Смотри!
	2. <i>v</i>	1) хәстәрлек күреу, кайгыртыу	заботиться (о ком-л.)
~ for (of, about)		2) кызыкһыныу, ғашик булыу	питать интерес, любовь
career [kə'riə] <i>n</i>		1. карьера	карьера
careful ['keəful] <i>adj</i>		2. эш төрө, профессия	род занятий, профессия
		1. кайгыртыусан	заботливый
		2. теүәл, анык, йыйнак	точный, аккуратный
		3. һак	осторожный
Be careful!		Һак булығыз!	Осторожно!
careless ['keəlis] <i>adj</i>		1. гәмһез, вайымһыз	беззаботный
		2. игтибарһыз	небрежный
caress [kə'res] 1. <i>n</i>		иркәләу, һөйөү	ласка
	2. <i>v</i>	иркәләу, һөйөү	ласкать
cargo ['ka:ɡoʊ] <i>n</i>		йөк	груз (судна, самолета)
carnation [ka:'neiʃn] <i>n</i>		кәнәфер	гвоздика
carnival ['ka:nɪvəl] <i>n</i>		карнавал	карнавал
carp [ka:p] <i>n</i>		сазан (балык)	камп, сазан
car-park ['ka:'pa:k] <i>n</i>		машиналар туктау урыны	(брит.) автостоянка
carpenter ['ka:pɪntə] <i>n</i>		балта оҫтаһы	плотник
carpet ['ka:pɪt] <i>n</i>		келәм	ковер
carriage ['kæridʒ] <i>n</i>		1. экипаж	экипаж
		2. вагон (тимер юл)	вагон (ж.-д.)
second-class ~		икенсе дәрәжәләге вагон	вагон 2-го класса
		3. йөк ташыу, транспорт;	перевозка, транспорт;
		эш һакы	стоимость перевозки

What is the carriage on it?

carrier ['kæriə] *n*

~ rocket

carrot ['kærət] *n*

carry ['kæri] *v*

carry away

~ on

~ out

cart [ka:t] *n*

carton ['ka:tən] *n*

cartoon [ka:'tu:n] *n*

cartridge ['ka:trɪdʒ] *n*

carve [ka:v] *v*

case I [keɪs] *n*

in case of

in any case

in no case

case II [keɪs] *n*

cash [kæʃ] *n*

cashier ['kæʃiə] *n*

~ desk *n*

cassette [kæ'set] *n*

~ -type [-taɪp]: ~ -type tape recorder

cast [ka:st] 1. *n*

2. *v*

~ a glance

castle ['ka:sl] *n*

cat [kæt] *n*

catch [kætʃ] 1. (caught) *v*

Был йөктө алып барыу
күпме тора?

йөк ташыусы, ылаусы

ракета-осоргос

кишер

1. алып барыу

2. алып барыу, күтәреп

илтеу

3. кабул итеу

алып китеу

дауам итеу

башкарыу

арба

катырга тартма, кап

1. карикатура

2. йәнһүрәт

патрон

1) һөйәкте, ағасты (тимер-
зе) сокоп бизәу, һырлау

2) ит турау

1. хәл, острак

ул остракта

һәр хәлдә, ни булһа ла

бер нәмәгә карамастан

2. суд эше

1. йәшник, футляр

2. кумта, сумазан

кулакса

кассир

касса

кассета

кассеталы магнитофон

катнашыусылар

ташлау, ыргытыу

күз ташлау

замок, һарай

бесәй

1) тотоу, эләктереу

2) тотоп алыу, аңлап

алыу

3) өлгөрөу, килеп етеу

Сколько стоит доставка
этого груза?

носильщик, возчик

ракета-носитель

морковь

везти, перевозить

носить, переносить

принимать, проводить

уносить

продолжать

выполнять

телега

картонная коробка,

картон

(чаще: полит.) карика-

тура

мультипликация, мульт-

фильм

патрон

резать по дереву, кости

разделявать, резать (мясо)

случай, дело

в случае

во всяком случае

ни в коем случае

судебное дело

ящик, футляр

сумка, чемодан

наличные деньги

кассир

касса

кассета (магнитофонная

и фото)

кассетный магнитофон

состав исполнителей

(в спектакле)

бросать, кидать

бросить взгляд

замок, дворец

кошка, кот

ловить, поймать

улавливать

застать, успеть

~ the train	поезда өлгөрөү	успеть на поезд
~ the flu	4) элэктереү (сир)	заразиться, схватить
~ a cold	грипп элэктереү	схватить грипп
~ fire	һыуык тейзереү	простудиться
~ hold	ут кабыу	загореться
~ up	тотоноу	ухватиться
2. n	кыуып етеү	догонять
category ['kætɪgəri] n	тотоу, тозакка элэктереү	поимка, добыча, ловушка
cathedral [kə'θɪdrəl] n	разряд, класс, категория	разряд, класс, категория
cattle ['kætl] n	собор	собор
cause [kɔ:z] 1. n	һыйыр малы	крупнорогатый скот
	1) сәбәп	причина
	2) яй, сәбәп	повод
	3) эш	дело
2. v	1) сәбәпле булыу, зарар	причинять зло
caution ['kɔ:ʃn] n	килтереү	
	2) мәжбүр итеү	заставлять
cave [keɪv] n	һаклык, абайлылык	осторожность, предосторожность
cavity ['kævɪtɪ] n	искәртеү, киçәтеү	предупреждение
	мәмерйә	пещера
ceiling ['si:lm] n	1. кыуышлык, бушылык	полость, пустота
celebrate ['selibreɪt] v	2. кыуыш	дуло
celebration [-'breɪʃn] n	түшәм	потолок
cell [sel] n	байрам итеү	праздновать
cellar ['selə] n	байрам, тантана	праздник, торжество
	күзәнәк (биол.)	клетка (биол.), ячейка
cello ['tʃelou] n	1. баз	подвал
cemetery ['semɪtri] n	2. мөгәрәп	погреб
censorship ['sensəʃɪp] n	виолончель	виолончель
cent [sent] n	зыярат	кладбище
	цензура	цензура
centenary [sen'tɪ:nəri] n	цент (АКШ-та акса берә- мере)	цент (самая мелкая де- нежная единица США) (0,01 долл.)
	быуат, йөз йылык	столетие, столетняя годовщина
centigrade ['sentigreɪd] adj	йөз градуслы	стоградусный
100 degrees ~		
central ['sentrəl] adj	үзәк	центральный, главный
centre ['sentə] n	үзәк, урта төш	центр, середина
the shopping centre	сауза үзгә	торговый центр
century ['sentʃəri] n	быуат, йөз йылык	век, столетие
cereal ['siəriəl] n (pl)	бөртөклөләр, иген, ярма, бутка	хлебные злаки, хлеба,
ceremony ['serɪməni] n	йола, гөрөф-гәзәт	крупы, (амер.) каша обряд, церемония

certain ['sə:tn] *adj*

I am certain.

~ly [-li] *adv*

certificate [sə'tɪfɪkət] *n*

~ of birth

chain [tʃeɪn] *n*

chair [tʃɛə] *n*

Take a chair!

chairman *n*

chalk [tʃɔ:k] *n*

challenge ['tʃælɪndʒ] 1. *n*
meet ~

chamber ['tʃeɪmbə] *n*

champion ['tʃæmpjən] *n*

championship *n*

chance [tʃa:ns] 1. *n*

by chance

take one's ~

2. *v*

chancellor ['tʃa:nsələ] *n*

change [tʃeɪndʒ] 1. *n*

a ~ of clothes

2. *v*

channel ['tʃænl] *n*

1. билдәле, асык

2. ышаныслы, ышанған

Мин ышанам.

3. кайһы бер, кайһылыр

әлбиттә, һис шикһез

таныклык

тыгуу тураһында танык-
лык

бығау, сылбыр, сынйыр

1. ултырғыс

Ултырғыз!

2. кафедра

3. рәйес урыны

рәйес

акбур

1) сақырыу (ярышка)

сақырыуы кабул итеү

2) катмарлы мәсьәлә,

проблема

1) сақырыу, өндәү

2) даулау, алырга тыры-
шыу, шикләнеү

бүлмә, палата

1. көрәшсе, яклаусы

2. чемпион, еңеүсе

беренселек, чемпионат

1) хәл, вакиға, көтәлмә-
гән хәл

көтмәгәндә

2) ихтималлык, мөмкин-
лек

бәхет һынап карау

көтмәгәндә килеп сыгуу,
тура (тап килеү)

канцлер

1) үзгәреш

2) алмаш

өстә алмаштырыу

3) төшөп (күсеп) ултырыу

4) вак акса

1) үзгәртеү, алмаштырыу

2) төшөп, күсеп ултырыу

3) кейем алмаштырыу

1. боғаз

определенный

уверенный

Я уверен (верю).

некоторый, некий

конечно, непременно

свидетельство, удостове-
рение

свидетельство о рожде-
нии

цепь, цепочка

стул

Садитесь!

кафедра

председательское место

председатель

мел

вызов (на соревнование)

принять вызов

сложная задача, проблема

вызывать, бросать вызов

оспаривать, подвергать

сомнению

комната, палата

борец, поборник

чемпион, победитель

первенство, чемпионат

случай, случайность

случайно

возможность, шанс

попытать счастье, риск-
нуть

случиться, случайно

произойти

канцлер

изменение, перемена

смена

смена белья

пересадка

мелочь, сдача

менять(ся)

делать пересадку

переодеваться

пролив

chap [tʃæp] *n*

chapel [ˈtʃæpl] *n*

chapter [ˈtʃæptə] *n*

character [ˈkærɪktə] *n*

~ istic [ˌkærɪktəˈrɪstɪk] *adj*

~ ize [-aɪz] *v*

charge [tʃɑːdʒ] 1. *n*

free of charge

2. *v*

~ for

~ with

charm [tʃɑːm] 1. *n*

2. *v*

~ ing [-ɪŋ] *adj*

chart [tʃɑːt] 1. *n*

2. *v*

chase [tʃeɪs] 1. *n*

2. *v*

~ out

chat [tʃæt] 1. *n*

2. *v*

chatter [ˈtʃætə] *n*

cheap [tʃiːp] 1. *adj*

2. *adv*

cheat [tʃiːt] *v*

check [tʃek] 1. *n*

2. сыганақ, канал

3. радио, телевидение
программаһы

егет, малай

бөләкәй сиркәү

бүлек (китапта)

1. характер, қылық

2. образ, герой

3. фигура, шәхес

хас; характерлы, типик

характерлау

1) гәйепләү

2) атака, һөжүм

3) хак

буш

4) хәстәрлек

1) гәйепләү

2) һөжүм итеү

3) хак куйыу

4) эш кушыу, тапшырыу

мауықтырғыс, һоклан-
дырғыс тәъсир

таң қалдырыу, һокланды-
рыу

бик һылыу, күркәм

1) диңгез картаһы

2) диаграмма, схема

билдәләү, билдәләп

куйыу, планлаштырыу

эзәрләү, қыуыу

қыуыу, бақтырып барыу

қыып сығарыу

әңгәмә; буш һүз, һүз

бутқаһы

күп һөйләү, лығырлау,

һөйләшеп ултырыу

һүз бутқаһы, буш һүз

арзан

арзан

алдау, һемәйтеү

1) тукталып тороу

2) тикшереү, контроль

3) чек

4) шакмак (тукуымала)

источник, канал

радио-, телепрограммы

(разг.) парень, малый

часовня, церковь

глава (книги)

характер

образ, герой (книги), дей-
ствующее лицо

фигура, личность

характерный, типичный

характеризовать

обвинение

атака

цена

бесплатно

забота

обвинять

атаковать

назначать цену за что-л.

поручать, возлагать

обаяние, очарование

очаровывать

очаровательный, прелест-
ный

морская карта

диаграмма, схема

намечать, планировать

преследование, погоня

гнаться

выгонять

беседа; разговор,

болтовня

болтать, беседовать

болтовня

дешевый

дешево

обманывать, надувать

задержка

проверка, контроль

(амер.) чек

клетка (на ткани)

	5) номерок	номерок (в гардеробе)
	6) багаж квитанцияһы	багажная квитанция
2. v	1) туктатыу, тотоп тороу	останавливать, сдерживать
	2) тикшереу	контролировать, проверять
cheer [tʃiə] 1. n	3) теркәү	зарегистрировать
	сәләмләү, котлау, тәбрикләү	приветствие, поздравление
2. v	1) хуплау, яклау	поддерживать
	2) тәбрикләү	приветствовать одобрительными возгласами
cheer up	күңелен күтәреу, дәрт-ләндереу	подбадривать, приободрить
Cheer up!	Кайгырма!	Не унывай!
cheerful [ˈtʃiəfʊl] <i>adj</i>	дәртле, теремек, шат	бодрый, веселый
cheese [tʃi:z] <i>n</i>	сыр	сыр
chemical [ˈkemikəl] <i>adj</i>	химик	химический
chemist [ˈkemɪst] <i>n</i>	химик, аптекарь	химик, аптекарь
~ 's shop <i>n</i>	аптека	аптека
chemistry [ˈkemɪstri] <i>n</i>	химия	химия
cheque [tʃek] <i>n</i>	чек	чек (банковский)
cherry [ˈtʃeri] <i>n</i>	сейә	вишня
sweet cherry <i>n</i>	һары сейә	черешня
chess [tʃes] <i>n</i>	шахмат, сатраш	шахматы
~ tournament <i>n</i>	шахмат турниры, сатраш уйнау	шахматный турнир
~ board [-bɔ:d] <i>n</i>	шахмат тактаһы	шахматная доска
~ man <i>n</i>	шахмат фигураһы	шахматная фигура
-player <i>n</i>	шахматсы	шахматист
chest [tʃest] <i>n</i>	1. йәшник, һандык	ящик, сундук
~ of drawers <i>n</i>	комод	комод
weak ~	2. түш, күкрәк ситлегә	грудь, грудная клетка
chestnut [ˈtʃesnʌt] <i>n</i>	сибек үпкә	слабые легкие
chew [tʃu:] <i>v</i>	каштан	каштан
chewing-gum [-ɪŋɡəm] <i>n</i>	сәйнәү	жевать
chicken [ˈtʃɪkən] <i>n</i>	сәйнәй торған резинка	жевательная резинка
	1) себеш	цыпленок
	2) тауык	курица (мясо)
-broth	тауык һурпаһы	куриный бульон
chief [tʃi:f] 1. n	1) етәксе	1) руководитель, начальник
	2) юлбашсы	2) вождь (племени)
2. <i>adj</i>	мөһим, баш, төп	главный, основной
chiefly [ˈtʃi:flɪ] <i>adv</i>	башлыса, күбәһенсә	главным образом
child [tʃaɪld] <i>n</i>	бала	ребенок

- hood [-hud] <i>n</i>	балалык	детство
~ ren ['tʃɪldrən] <i>n</i>	балалар	дети
chimney ['tʃɪmni] <i>n</i>	мөрйә	труба (дымовая)
chin [tʃɪn] <i>n</i>	эйәк	подбородок
china ['tʃaɪnə] <i>n</i>	фарфор	фарфор
chips [tʃɪps] <i>n</i>	кыззырылган (кетерзәп торган) картуф	чипсы; хрустящий жареный картофель
fish and chips <i>n</i>	курылган (кыззырылган) картуф менән балык	рыба с жареным картофелем
chocolate ['tʃəkəɪlɪt] <i>n</i>	1) шоколад	1. шоколад
(pl)	2) кәңфит	2. шоколадные конфеты
choice ['tʃɔɪs] <i>n</i>	һайланмыш, юл	выбор, выход
I have no choice.	Минең башкаса юлым юк.	У меня нет иного выхода.
choir ['kwaɪə] <i>n</i>	хор	хор
choose [tʃuːz] <i>v</i>	1. һайлап алыу	выбирать
(chose, chosen)	2. теләү	хотеть
chop [tʃɒp] 1. <i>v</i>	кыркыу, турау	рубить, нарезать
2. <i>v</i>	котлет	котлета (отбивная)
chopper ['tʃɒpə] <i>n</i>	вертолет	(амер.) вертолет
chorus ['kɔːrəs] <i>n</i>	хор	хор
in chorus	бергә йырлау (әйтеү)	хором
Christian ['krɪstjən] 1. <i>adj</i>	христиан	христианский
~ name <i>n</i>	исем	имя (в отличие от фамилии)
What is your ~ name?	Исемегез нисек?	Как вас зовут?
2. <i>n</i>	христиан	христианин(ка)
Christmas ['krɪsməs] <i>n</i>	Раштыуа (дини байрам)	Рождество
~ tree <i>n</i>	шыршы байрамы	рождественская елка
church [tʃɜːtʃ] <i>n</i>	сиркәү	церковь
~ yard <i>n</i>	зыярат	кладбище
cigar [sɪ'gaː] <i>n</i>	сигара	сигара
~ shop	тәмәке кибете	табачная лавка
cigarette [ˌsɪgə'ret] <i>n</i>	сигарет	сигарета
Have a ~!	Тартыгыз!	Закуривайте!
~ lighter [-laɪtə] <i>n</i>	зажигалка	зажигалка
cinder ['sɪndə] <i>pl n</i>	көл, күмер	угли, зола
Cinderella [ˌsɪndə'relə] <i>n</i>	Золушка	Золушка
cinder-path ['sɪndəpaːθ] <i>n</i>	ком-таш юл	(спорт.) беговая, гаревая дорожка
cinema ['sɪnəmə] <i>n</i>	кино, кинотеатр	кино, кинотеатр
circle [səːkl] <i>n</i>	1. түңәрәк, әйләнә	круг, окружность
	2. даирә, түңәрәк, ара	круг лиц, кружок
	3. ярус	(театр.) ярус
upper circle	балкон	балкон
circulate ['səːkjuleɪt] <i>v</i>	1. әйләнәп тороу	циркулировать
	2. әйләнәү	обращаться (о деньгах)

circulation <i>n</i> ~ of the blood	акса әйләнеше қан әйләнеше	денежное обращение кровообращение
circumstance ['sə:kəm- stəns] <i>n</i> in (under) the ~ s	хәл, осрақ, вакиға, шарт	обстоятельство
circus ['sə:kəs] <i>n</i>	бындай осрақта, ошо	при данных обстоятель- ствах
citizen ['sɪtɪzn] <i>n</i> ~ ship <i>n</i>	шарттарза цирк	цирк
city ['sɪtɪ] <i>n</i> the City	гражданин	гражданин(ка)
civil ['sɪvɪl] <i>adj</i> ~ rights ~ servant <i>n</i>	гражданлык кала Сити	гражданство город
civilization ['sɪvələ'zeɪʃn] <i>n</i>	граждандар	деловой центр Лондона
claim [kleɪm] 1. <i>n</i>	гражданлык хокуғы	гражданский
2. <i>v</i> ~ attention ~ authorship	дәүләт хезмәткәре	гражданские права государственный служа- щий
clap [klæp] 1. <i>n</i>	цивилизация	цивилизация
2. <i>v</i>	1) талап	требование
clash [klæʃ] 1. <i>n</i>	2) дәғүә	иск, претензия
2. <i>v</i>	1) талап итеү игтибар талап итеү	требовать
clasp [kla:sp] <i>v</i>	2) дәғүә итеү	требовать внимания
class [kla:s] 1. <i>n</i>	авторлыкка дәғүә итеү	претендовать
2. <i>adj</i> ~ consciousness	3) раслау, ... тип әйтеү	претендовать на авторство
classic ['klæsɪk] 1. <i>n</i>	1) сәпәкәй итеү, кул са- бы	утверждать, заявлять
2. <i>adj</i> ~ classify ['klæsɪfaɪ] <i>v</i>	2) күк күкрәү	хлопанье
classroom ['kla:srum] <i>n</i>	кул сабыу, алкышлау	удар (грома)
	1) зыңлау, сыңлау, гөрһөлдәү	хлопать, аплодировать
	2) бәрелеш (ызғыш) бәрелешеү, әйтешеү	лязг, грохот
	1) кысыу	столкновение (ссора)
	2) эләктереү, элеү	удариться с грохотом;
	1) класс, сыныф	сталкиваться
	2) класс (дәрес)	прижимать, сжимать (в руках)
	3) (биол.) класс, разряд	застегивать
	синфи	класс, категория
	синфи аң	класс (занятия)
	классик	(биол.) класс, разряд
	классик	классовый, классный
	классификациялау, төр- көмләү, бүлектәргә айы- рыу	классовое сознание
	класс бүлмәһе	классик
		классический
		классифицировать
		классная комната

clatter ['klætə] 1. <i>n</i>	тукылдатыу, ишек кагыу, сыңлау, дөбөрләү	стук; звон (посуды), грохот
2. <i>v</i>	тукылдатыу, дөбөрләтеү, шылтыратыу, тауыш сыгарыу	стучать, греметь, звенеть, шуметь
clause [klaʊz] <i>n</i>	1. һөйләм	(грам.) предложение (часть слож. предл.)
claw [klɔ:] <i>n</i>	2. мәкәлә, пункт	статья, пункт (договора)
clay [kleɪ] <i>n</i>	1. тырнак	коготь (кошки)
clean [kli:n] 1. <i>adj</i>	2. кысқыс	клешня (краба)
~ sheet of paper	балсык	глина
2. <i>v</i>	таза	чистый
~ the room	бер бит таза кагыз	чистый лист бумаги
~ the window	тазалау, йыйыштырыу, йыйыу	чистить, убирать, мыть
clear ['kliə] 1. <i>adj</i>	бүлмәне тазалау (йыгуу)	чистить, убирать комнату
~ sky	тәзрәне йыгуу	мыть окно
~ skin	1) аяз, якты	ясный, светлый
2. <i>v</i>	болотһоз күк	безоблачное небо
clear up	2) асык, аңлайышы	ясный, понятный
clench [klentʃ] <i>v</i>	3) таза	чистый
clergy ['klədʒɪ] <i>n</i>	таза тире	чистая кожа
~ man [mən] <i>n</i>	4) асык, буш	свободный
clerk [kla:k] <i>n</i>	тазартыу, йыйнау	очищать, убирать
clever ['klevə] <i>adj</i>	асыклау, йыйыштырып	выяснять, прибирать, убирать
~ hands	куйыу, алып куйыу	сжимать, стискивать (кулаки, зубы)
client ['klaɪənt] <i>n</i>	кысыу	духовенство
cliff [klɪf] <i>n</i>	руханизар	священник
climate ['klaɪmɪt] <i>n</i>	священник	клерк, служащий
climb [klaɪm] <i>v</i>	клерк	умный, способный
~ up	акыллы, һәләтле	умелые руки
The cat climbed up the tree.	оҫта куллы	клиент, покупатель
~ down	клиент, һатып алыусы	скала, утес
Climb down that tree at once!	кая, кая таш	климат
cling [klɪŋ] (clung) <i>v</i> (to)	климат	подниматься, карабкаться
	менеү, үрмәләү, үрмәләп менеү	подниматься, залезать
	менеү, күтәрелеү, үрмәләп менеү	Кошка залезла на дерево.
	Бесәй ағаска менде.	слезать (вниз)
	төшөү	Немедленно слезь с дерева!
	Хәзер үк ағастан төш!	цепляться, прилипать
	йәбешәү, асылыныу, тоҫтоноу	

clip [klɪp] <i>n</i>	кыстыргыс, беркеткес	зажим, скрепка
cloak [klaʊk] <i>n</i>	плащ	плащ
~ room <i>n</i>	1. гардероб, сисенеу бүлмәһе 2. һаклау (әйберзе) бүлмәһе	гардероб, раздевальня
clock [klɒk] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) сәгәт 2) иҗәпкә алыу, вакыт	камера хранения
close 1. <i>v</i> ~ down	күрһәтеү ябыу ябып куйыу	часы (стенные) (спорт.) зафиксировать показать время закрывать закрыть (предприятие)
2. <i>n</i>	азагы	конец, закрытие
3. <i>adj</i>	1) якын 2) якын, тыгыз (бәйлә- неш)	близкий тесный (контакт)
closet ['kloʊzɪt] <i>n</i>	шкаф	шкаф (стенной)
walk-in closet <i>n</i>	солан	чулан
cloth [klɒθ] <i>n</i>	тукыма	ткань, материя
broad ~ <i>n</i>	буҗтау	сукно
table ~ <i>n</i>	ашъяулык	скатерть
clothe [klaʊð] <i>v</i>	кейенеу	одевать(ся)
clothes ['klaʊðz] <i>n (pl)</i>	кейем, күлдәк	одежда, платье, белье
~ brush <i>n</i>	щетка	щетка платяная
cloud [klaʊd] <i>n</i>	болот	облако, туча
clown [klaʊn] <i>n</i>	клоун	клоун
club [klʌb] <i>n</i>	1. клуб 2. күҗәк	клуб дубинка
coach I. [kəʊtʃ] <i>n</i>	1. экипаж 2. автобус 3. вагон	экипаж автобус (междугородный) вагон (ж.-г.)
II. <i>n</i>	тренер, инструктор	тренер, (спорт.) инструктор
coal [kəʊl] <i>n</i>	таш күмер	каменный уголь
coalition [ˌkəʊəˈlɪʃn] <i>n</i>	коалиция	коалиция
coast [kəʊst] <i>n</i>	берекмә, берләшмә	объединение
~ guard <i>n</i>	диңгез яры, яр буйы	морской берег, побережье
coat [kəʊt] <i>n</i>	яр буйы һагы	береговая охрана
cobweb ['kɒbweb] <i>n</i>	пальто, пинжәк, жакет	пальто, пиджак, жакет
cock [kɒk] <i>n</i>	үрмәксе ауы	паутина
cocoa ['kəʊkəʊ] <i>n</i>	этәс	петух
cod [kɒd] <i>n</i>	какао	какао
code [kəʊd] 1. <i>n</i>	треска	треска
2. <i>v</i>	1) кодекс, закондар йыйылмаһы 2) код шифрға һалыу	кодекс, свод законов код шифровать, кодировать

co-education ['kouədju:'keɪʃn] <i>n</i>	бергә укытыу	совместное обучение (лиц обоего пола)
coexistence ['kouɪg'zɪs- təns] <i>n</i>	һыйышып йәшәү	сосуществование
coffee ['kɒfi] <i>n</i>	кофе	кофе
~ -maker <i>n</i>	кофеварка	кофеварка
~ -pot <i>n</i>	кофейник	кофейник
coffin ['kɒfɪn] <i>n</i>	табут	гроб
coin ['kɔɪn] <i>n</i>	тәңкә, вак акса	монета
toss a ~	йәрәбә һалыу	бросать жребий
coincide [,kɔɪn'saɪd] <i>v</i>	тура килеү	совпадать
coincidence [,kɔɪn'saɪdəns] <i>n</i>	тап килеү	совпадение
cold [kəʊld] 1. <i>adj</i>	һалкын, һыуык	холодный
It is cold	һыуык	холодно
cold war	һалкын һуғыш	холодная война
~ reception	һалкын кабул итеү	холодный прием
2. <i>n</i>	1) һыуык	холод
catch ~	2) тымау, һыуык тейҙерәү	насморк, простуда
collaborate [kə'læbəreɪt] <i>v</i>	һыуык тейҙерәү	простудиться
~ tion [-ʃn] <i>n</i>	бергә эшләү	сотрудничать
collapse [kə'læps] 1. <i>n</i>	хезмәтгәшлек	сотрудничество
2. <i>v</i>	1) төшөү, колау	обвал, падение
	2) еңелеү, юкка сығыу	крушение, гибель
	3) көс бөтөү, хәлһезләнеү	упадок сил
	1) емерелеү, колап (ауып)	рушиться, обваливаться
	төшөү	
	2) бәләгә оспрау	терпеть крах (неудачу)
collar ['kɒlə] <i>n</i>	1. яға	воротник
	2. муйынса, камыт	ошейник, хомут
colleague ['kɒli:g] <i>n</i>	коллега, хезмәтгәш	сослуживец, коллега
collect [kə'lekt] <i>v</i>	1. йыйыу	собирать
	2. коллекция йыйыу	коллекционировать
	3. алыу, алып китеү	забирать
collection [kə'lekʃn] <i>n</i>	йыйынтык, йыйылма	собрание (картин)
~ of signatures	култамғалар йыйыу	сбор подписей
collective [kə'lektɪv] 1. <i>n</i>	коллектив	коллектив
2. <i>adj</i>	1) берләшкән, берлектәге	совместный
	2) коллектив, күмәк	коллективный
~ farm [-fa:m] <i>n</i>	колхоз	колхоз
~ farmer <i>n</i>	колхозсы	колхозник(ница)
collector [kə'lektə] <i>n</i>	коллекция йыйыусы	коллекционер, собиратель
college ['kɒlɪdʒ] <i>n</i>	колледж	колледж
What ~ are you from?	Кайһы колледжда	В каком колледже
	укийһығыз?	учитесь?
colloquial [kə'loukwɪəl] <i>adj</i>	һөйләү, һөйләшеү	разговорный
colonel ['kɔ:nl] <i>n</i>	полковник	полковник
colonial [kə'lounjəl] <i>adj</i>	колониаль	колониальный

~ ist *n*

colonize ['kɒlənaɪz] *v*

colony ['kɒləni] *n*

colour ['kʌlə] 1. *n*

~ film

coloured ['kʌləd] *adj*

~ postcard *n*

colourful ['kʌləfʊl] *adj*

colt [kɒʊlt] *n*

column ['kɒləm] *n*

comb [koum] 1. *v*

2. *n*

combination [ˌkɒm-
bi'neiʃn] *n*

combine [kəm'baɪn] 1. *v*

['kɒmbaɪn] 2. *n*

~ harvester *n*

come [kam] *v* (**came, come**)

Come here!

~ across

~ back

~ down

~ in

~ off

~ on!

~ out

~ round

~ to

~ up

~ (to)

comedy ['kɒmɪdi] *n*

comet ['kɒmɪt] *n*

comfort ['kʌmfət] 1. *n*

2. *v*

comfortable ['kʌmfətəbl] *adj*

колонизатор

1. колониялаштырыу

2. буш ергә халықты

күсереп ултыртуу

колония

1) төс

төслө фильм

2) буяу

төслө

төслө открытка

1. буяулы, матур

колон

1. колонна

2. бағана

тарау

тарак

кушуу, берләштереу,

комбинация

1) берләштереу,

ойоштороу, ойшоу

2) катнаштырыу,

катнашыу

комбайн

комбайн (иген)

килеу, кайтыу

Килегез бында!

көтмәгәндә ослатыу

әйләнеп кайтыу

асқа төшөү

инеу, керөү

юлдан сыгыу, өзөлөп

төшөү

Әйзәгез!

сыгыу, күренеу

инеп (кереп) сыгыу

аңға килеу

күтәрелеу

эргәгә килеу

комедия

комета

1) комфорт

2) йыуаныс, тыңгы табыу

йыуандырыу,

тынысландырыу

уңайлы, яйлы

колонизатор

колонизировать

заселять

колония

цвет

цветной фильм

краска

цветной

цветная открытка

красочный, яркий

жеребенок

колонна

столб(ик)

расчесывать (волосы)

гребень, расческа

соединение, комбинация

объединять(ся)

сочетать(ся)

комбайн

комбайн (зерно-

уборочный)

приходить, приезжать

Пойдите сюда!

встретить (случайно)

вернуться

спускаться

входить

сойти, оторваться

Идемте! Продолжайте!

выходить, появляться

заходить, навещать

прийти в себя, очнуться

подниматься

подходить

комедия

комета

комфорт

утешение, успокоение,

поддержка

утешать, успокаивать

удобный, уютный

Are you comfortable?	Уңайлымы?	Вам удобно?
comic ['kɒmɪk] <i>adj</i>	көлкөлө	смешной, комический
comma ['kɒmə] <i>n</i>	өтөр	запятая
command [kə'ma:nd] 1. <i>n</i>	команда, бойорок (кемдең булһа ла)	команда, приказ
at / by smb's ~	бойорого буйынса	по (чьему-л.) приказу
2. <i>v</i>	бойорок биреү,	приказывать, командовать
	командалау	
commander [kə'ma:ndə] <i>n</i>	командующий	командующий
~ er in-chief <i>n</i>	баш командующий	главнокомандующий
comment ['kɒment] 1. <i>n</i>	искәрмә, аңлатма	примечание, замечание,
2. <i>v</i>	аңлатма биреү	отзыв, толкование
		высказывать мнение,
- ator ['kɒmentɪtə] <i>n</i>	аңлатма биреүсе	комментировать
commerce ['kɒmə:s] <i>n</i>	сауза	комментатор
commercial [kə'mə:ʃəl] <i>adj</i>	сауза	торговля
commission [kə'mɪʃn] <i>n</i>	комиссия, комитет	торговый, коммерческий
~ shop	комиссион магазин	комиссия, комитет
commit [kə'mɪt] <i>v</i>	эш кылыу, эш бозоу	комиссионный магазин
~ a crime	енейәт эшләү	совершать (дурное)
~ oneself	үз өстөнә йөкләмә алыу	совершать преступление
		принять на себя обяза-
commitment [kə'mɪtmənt] <i>n</i>	йөкләмә	тельство
meet ~	йөкләмә үтәү	обязательство
committee [kə'mɪtɪ] <i>n</i>	комитет, комиссия	выполнять обязательства
common ['kɒmən] <i>adj</i>	1. дейөм, уртақ	комитет, комиссия
~ interests	уртак (дейөм) мәнфәгәт	общий
~ sense	2. гәзәттәге, кәзимге	общие интересы
~ wealth	акылы (төплө) мәгәнә	обыкновенный
communicate [kə'mju:ni- keit] <i>v</i>	душлык, берзәмлек	здравый смысл
	1. хәбәр итеү	содружество (наций)
		сообщать, передавать
- tion [-ʃn] <i>n</i>	2. тоташтырыу	соединять
	1. хәбәр итеү	сообщение
communism ['kɒmjunɪzm] <i>n</i>	2. элемтә	связь
communist ['kɒmjunist] <i>n</i>	коммунизм	коммунизм
~ party	коммунист	коммунист
community [kə'mjuniti] <i>n</i>	коммунистик партия	коммунистическая партия
	1. община; йәмғиәт	община, сообщество;
~ centre	2. халык йәшәй торған	общество
	урын, микрорайон	населенный пункт,
compact [kəm'pækt] <i>adj</i>	ижтимағи үзәк, клуб	микрорайон
	йыйнақ, тығыз	общественный центр,
		клуб
		компактный, плотный

companion [kəm'pænjən] <i>n</i>	1. иптәш, дуҫ 2. юлдаш сағыштырма	товарищ, друг спутник, попутчик сравнительный, относи- тельный
comparative [kəm'pærətɪv] <i>adj</i>		сравнивать
compare [kəm'peə] <i>v</i>	сағыштырыу	сравнение
comparison [kəm'pærɪsn] <i>n</i>	сағыштырыу сағыштырғанда	по сравнению, в сравнении (с чем-л.) проводить сравнение
make (draw) ~	сағыштырып карау	отделение; купе (ж.-д.)
compartment [kəm'pa:t-mənt] <i>n</i>	бүлек, бүлмә, купе	
compass ['kʌmpəs] <i>n</i>	компас	компас
compete [kəm'pɪ:t] <i>v</i>	ярышыу, узышыу	состязаться, конкурировать
competition [,kəm'pɪ'tɪʃn] <i>n</i>	1. конкуренция 2. ярыш 3. конкурс, бәйге	конкуренция соревнование конкурс, состязание
competitor [kəm'petɪtə] <i>n</i>	1. конкурент, көндәш 2. ярышта катнашыусы	конкурент, соперник участник соревнования
compile [kəm'paɪl] <i>v</i>	доклад (һүзлек) төзөү	составлять доклад (словарь)
complain [kəm'pleɪn] <i>v</i>	шикәйәт, ялыу биреү, зарланыу; ошаклау	жаловаться, выражать недовольство
complete [kəm'pli:t] 1. <i>adj</i> the ~ set of works	тулы, тулыһынса әсәрзәрзең тулы йыйынтыгы	полный, законченный полное собрание сочинений
2. <i>v</i>	тамамлау, бөтөрөү	заканчивать, завершать
completely [kəm'pli:tli] <i>adv</i>	тулыһынса, тулыһы менән, тамам, бөтөнләй	полностью, совершенно
complex ['kɒmpleks] <i>adj</i>	кушма, катмарлы	сложный, трудный
complexion [kəm'plekʃn] <i>n</i>	бит төсө	цвет лица
complicate ['kɒmplikeɪt] <i>v</i>	катмарлаштырыу	усложнять, осложнять
complicated ['kɒmplikeɪ-tɪd] <i>adj</i>	катмарлы, ауыр	сложный, запутанный
compliment ['kɒmplɪmənt]	1) комплимент	комплимент, любезность
1. <i>n</i>		
<i>pl</i>	2) сәләм, тәбрикләү	привет, поздравление
['kɒmplɪmənt] 2. <i>v</i>	1) комплимент әйтеү 2) тәбрикләү	хвалить приветствовать, поздравлять (с чем-л.)
compose [kəm'pəʊz] <i>v</i>	1. төзөү, яһау 2. языу, сығарыу	составлять, формировать
~ music	йыр сығарыу (языу)	сочинять, создавать
composer [kəm'pəʊzə] <i>n</i>	композитор	сочинять музыку композитор
composition [,kɒmpə'zɪʃn] <i>n</i>	1. композиция 2. состав	композиция, построение состав, структура

the ~ of the delegation	делегация составы	состав делегации
	3. музыка әсәре	музыкальное произведение (школьное) сочинение наборщик
compositor [kəm'pɒzɪtə] <i>n</i>	4. инша	
compound ['kɒmpaʊnd]	хәреф йыйыусы, наборщик	
1. <i>adj</i>	катмарлы, кушма	составной, сложный
~ word	катмарлы һүз	сложное слово
2. <i>n</i>	кушылма, состав	смесь, состав
comprehensive [ˌkɒm'pri'hensɪv] <i>adj</i>	бөтә яклап, тулыһынса	всесторонний, исчерпывающий
~ school	урта мәктәп	общеобразовательная школа (в Британии)
comprehension [ˌkɒmpri'hensɪn] <i>n</i>	аңлау, аңлашыу	понимание, осмысление
comprise [kəm'praɪz] <i>v</i>	косаклау, уратып алыу, һөҙөмтә яһау	охватывать, заключать (в себе)
compromise ['kɒmprəmaɪz]		
1. <i>n</i>	компромисс, килешеү	компромисс
2. <i>v</i>	компромиска, килешеүгә барыу	пойти на компромисс;
compulsory [kəm'pʌlsəri] <i>adj</i>	мәжбүри	компрометировать
~ education	мәжбүри укытыу	принудительный, обязательный
computer [kəm'pjʊ:tə] <i>n</i>	иҫәпләү машинаһы	обязательное обучение
compute [kəm'pjʊ:t] <i>v</i>	иҫәпләп сығарыу, һанау	вычислительная машина, компьютер
comrade ['kɒmri:d] <i>n</i>	иптәш	считать, подсчитывать, вычислять
conceal [kən'si:l] <i>v</i>	йәшерерү, әйтмәй	товарищ
concentrate ['kɒnsəntreɪt] <i>v</i>	калдырыу	скрывать, умалчивать
~ tion [-fn] <i>n</i>	бергә туплау, ойоштороу	сосредоточивать(ся), концентрировать(ся)
~ camp	иғтибарҙы туплау	сосредоточение, концентрация
concept ['kɒnsɛpt] <i>n</i>	концентрацион лагерь	концентрационный лагерь
~ tion [-fn] <i>n</i>	аң, төшөнсә	понятие, концепция
concern [kən'sɜ:n] 1. <i>n</i>	аң, төшөнсә, фараз итеү, күҙаллау	представление
2. <i>v</i>	1) эш, караш	дело, отношение
	2) предприятие, концерн	предприятие, концерн
	3) борсолоу, хәүефләнеү	беспокойство, огорчение
	1) эше (катнашы), кағылышы булыу	касаться, иметь отношение

concerned *adj*

concert ['kɒnsət] *n*

give a ~

concession [kən'seʃn] *n*

mutual ~ s

conclude [kən'klu:d] *v*

~ a treaty

conclusion [kən'klu:ʒn] *n*

bring to a ~

condition [kən'diʃn] *n*

be in good ~

(*pl*)

conduct ['kɒndʌkt] 1. *n*

~ [kən'dʌkt] 2. *v*

conductor [kən'dʌktə] *n*

confectionery

[kən'fekʃnəri] *n*

confer [kən'fæ:] *v*

~ a degree

conference ['kɒnfərəns] *n*

be in ~

confess [kən'fes] *v*

confession [kən'feʃn] *n*

confidence ['kɒnfɪdəns] *n*

confident ['kɒnfɪdənt] *adj*

confirm [kən'fə:m] *v*

confirmation

[kən'fə'meɪrɪʃn] *n*

conflict ['kɒnflɪkt] *n*

confuse [kən'fju:z] *v*

~ the names

2) кайгыртуу, хәстәрләү, борсолоу

кызыкхынган, артынан

йөрөүсә кеше

концерт

концерт биреү

юл куйыу, килешеү

ике яклап килешеү

эсенә алыу, төзөү, бөтөрөү

килешеү төзөү

азак, тамам булыу,

һөҙөмтә

тамамлау, бөтөрөү

1. шарт, талап, хәл, торош

якшы хәлдә булыу

2. острак, шарттар

тәртип, кылык

1) алып барыу, етәкселек итеү

2) дирижерлык итеү

кондуктор, проводник;

дирижер

кондитер әйберзәре

хөкөм сыгарыу, карар

итеү, биреү

дәрәжә биреү

1. кәңәшмә

кәңәшмәлә катнашыу

2. конференция

1. таныу, әйтеп биреү,

йәшермәү

2. тәүбә итеү, дин тоту

1. таныу

2. тәүбә, тәүбә итеү

ышаныс, ышанганлык

ышаныслы, ышанган

дөрөсләү, раслау

дөрөслөк, раслау

конфликт, бәрелеш

бутау, катнаштырыу,

сыуалтыу

исемдәрзә бутау

заботиться, беспокоиться

заинтересованный;

озабоченный

концерт

дать концерт

уступка

взаимные уступки

заключать; заканчивать

заключать договор

окончание, заключение

завершать

условие, состояние

быть в хорошем состоянии

обстоятельства, условия

поведение

вести себя, руководить

дирижировать

кондуктор, проводник;

дирижер

кондитерские изделия;

кондитерская

присуждать, присваивать

присуждать степень

совещание

быть на совещании

конференция

признаваться, сознаваться

(*рел.*) исповедовать(ся)

признание

исповедь

уверенность, доверие

уверенный

подтверждать

подтверждение

конфликт, столкновение

смешивать, спутывать;

смущать, сбивать с толку

спутать имена

confusion [kən'fju:ʒn] *n*

congratulate

[kən'grætjuleit] *v*

~ **tion** [-ʃn] *n*

congress ['kɒŋɡres] *n*

connect [kə'nekt] *v*

connection [kə'nekʃn] *n*

conquer ['kɒŋkə] *v*

conqueror ['kɒŋkərə] *n*

conquest ['kɒŋkwɛst] *n*

conscious ['kɒnfəs] *adj*

be ~ of

consciousness [kɒnfəsnɪs] *n*

lose ~

consent ['kɒn'sent] 1. *n*

give (one's) ~

2. *v*

consequence ['kɒnsɪkwəns] *n*

in ~ of

It is of no ~

consequently

['kɒnsɪkwəntli] *adv*

consider [kən'sɪdə] *v*

~ a matter

considerable [kən'sɪdəəbl] *adj*

adj

consideration

[kən,sɪdə'reɪʃn] *n*

take into ~

consist [kən'sɪst] (of) *v*

The plan consists of 3 parts.

(in)

The work consists in this

consistent [kən'sɪstənt] *adj*

consolation [kɒnsə'leɪʃn] *n*

~ prize

console [kən'səʊl] *v*

consolidate [kən'sɒlɪdeɪt] *v*

буталсыгк, сыуалыш

тэбриклэү, котлау

тэбриклэү, котлау һүзе

съезд, конгресс

берләштереү, беркетеү,

тоташтырыу

элемент, кушкан (теркәл-

гән) урын

баһып алыу (инеү)

баһып алыусы (инеүсе)

баһып алыу (инеү)

аңлы, аңлаусы

белеү, аңлау, таныу

аң, иң

иштән, һуштан языу

ризальг

ризальг биреү

ризалашыу, килешеү

1. эземтә

күрә, сәбәпле, аркаһында

2. әһәмиәт

Бының әһәмиәте юк.

шулай булгас

1. карау, тикшереү

эште карау (тикшереү)

2. иңәпләү, һанау, уйлау

шактай зур; мөһим

1. уй, фекер, уйланыу

2. карау, тикшереү

3. аңлау, төшөнөү

игтибарға (уйға, искә) алыу

1. булуы, тороу

План өс өлөштән тора.

2. булуы, тороу, барыу

эш шунда тора

бер-бер артлы,

эзмә-эзлекле

йыуаныс

йыуаныслы приз

йыуатыу

ныгыныу, ныгытыу

путаница, смятение

поздравлять

поздравление

съезд, конгресс

соединять(ся),

связывать(ся)

связь, соединение

завоевать, завоевывать

завоеватель

завоевание

сознающий, понимающий

знать, ощущать, сознавать

сознание

терять сознание

согласие

дать согласие

соглашаться

последствие

вследствие, в результате

значение

Это не имеет значения.

следовательно

рассматривать

рассматривать дело

(вопрос)

считать, полагать

значительный

размышление

рассмотрение

соображение

принимать во внимание

состоять (из)

План состоит из трех

частей.

закключаться (в)

дело заключается в том

последовательный,

стойкий

утешение

утешительный приз

утешать

укреплять(ся)

~ the success	уңышты ныгытуу	закрепить успех
~ tion [-fn] <i>n</i>	ныгытма; берләшеу	укрепление; консолидация
consonant ['kɒnsənənt] <i>n</i>	тартынкы өн	согласный (звук)
conspiracy [kən'spɪrəsi] <i>n</i>	заговор, йәшерен, аштыртын эш	заговор, конспирация
conspire [kən'spaɪə] <i>v</i>	йәшерен рәүештә килешеу, һүз куйышыу	тайно сговариваться, устраивать заговор
constant ['kɒnstənt] <i>adj</i>	даими, өзлөкһөз, туктауһыз	постоянный, непрерывный
constitute ['kɒnstɪtju:t] <i>v</i>	төзөү, ойоштороу	составлять, образовывать
~ tion [kən'stɪtju:ʃn] <i>n</i>	конституция, төп закон	конституция, основной закон
construct [kən'strakt] <i>v</i>	төзөү, булдыруу, барлыкка килтереу	строить, создавать
~ tion [-fn] <i>n</i>	1. төзөлөш	строительство
~ tion site	төзөлөш майзаны	строительная площадка
consul ['kɒnsəl] <i>n</i>	2. бина, йорт	здание
consulate ['kɒnsjuːlt] <i>n</i>	консул	консул
consult [kən'sʌlt] <i>v</i>	илселек, консульство	консульство
~ a doctor	кәңәшләшеу, кәңәш	советоваться,
~ a book	һорау	консультироваться
~ ation [-eɪʃn] <i>n</i>	врачта булыу	побывать у врача
consume [kən'sju:m] <i>v</i>	китаптан карап белеу	справляться в книге
~ er [-mə] <i>n</i>	консультация, кәңәшмә	консультация, совещание
~ goods	кулланыу, тоҗоноу	потреблять
consumption [kən'sʌmpʃn] <i>n</i>	кулланыусы, тоҗоноусы	потребитель
contact ['kɒntækt] <i>n</i>	кулланыу тауарзаны,	потребительские товары
personal ~	кәрәк-ярак	потребление
contain [kən'teɪn] <i>v</i>	кулланыу	контакт, связь
~ er [-ə] <i>n</i>	контакт, бәйләнеш, элемент	личное общение
contents ['kɒntents] <i>n</i>	шәхси аралашыу	содержать (в себе),
table of ~	үз эсенә алыу, һыйзырыу,	вмещать
contest ['kɒntest] 1. <i>n</i>	урынлаштырыу	сосуд, ящик, контейнер
winners of the ~	һауыт, йәшник, контейнер	содержание
[kən'test] 2. <i>v</i>	эстәлек, йөкмәтке	оглавление
continent ['kɒntɪnənt] <i>n</i>	йөкмәтке	состязание, конкурс
continual [kən'tɪnjuəl] <i>adj</i>	ярыш, конкурс	победители конкурса
continue [kən'tɪnju:] <i>v</i>	конкурста еңеүселәр	оспаривать
contract ['kɒntrækt] <i>n</i>	ярышыу	материк, континент
contrary ['kɒntrəri] <i>adj</i>	материк	постоянный,
on the ~	өзлөкһөз, даими,	непрерывный
	туктауһыз	продолжать
	дауам итеу	договор, контракт
	договор, контракт	противоположный
	кире як	наоборот
	киреһенсә	

contribute [kən'tribju:t] *v*

~ **tion** [ˌkɒntri'bju:ʃn] *n*

control [kən'troul] 1. *n*

2. *v*

~ **oneself**

convene [kən'vi:n] *v*

~ **nience** [kən'vi:njəns] *n*

at your ~

convenient [kən'vi:njənt] *adj*

convention [kən'venʃn] *n*

conversation [ˌkɒnvə'seɪʃn] *n*

converse [kən'vɜ:s] *v*

cook [kuk] 1. *n*

2. *v*

cooker ['kukə] *n*

cookie ['kuki] *n* (**cookies**)

cool [ku:l] 1. *adj*

keep ~

2. *v*

co-operate [kou'ɒpəreɪt] *v*

~ **tion** [-ʃn] *n*

international ~

co-operative [kou'ɒpəreɪtɪv] *adj*

co-ordinate [kou'ɔ:dɪneɪt] *n*

cope [koup] *v*

copper ['kɒpə] *n*

copy ['kɒpi] 1. *n* (*pl* **copies**)

2. *v*

~ **right** *n*

cord [kɔ:d] *n*

cordial ['kɔ:djəl] *adj*

~ welcome

1. ярзам итеү, булышлык итеү

2. физа кылыу; акса

кертеү

өлөш индереү, ярзам итеү

1) идара итеү, етәкселек

2) контроль, тикшереү

идара итеү

үзәнде кулда тотоу

сакырыу

уңайлылык

Һезгә нисек яйлы булыр?

уңайлы

съезд, килешеү

әңгәмә, һөйләшеү

һөйләшеү

ашнаксы

әзерләү, бешереү

плита, мейес

печенье

1) һалкынса, еләс, саф

2) һалкын канлы, тыныс

тәбигәтле

тыныслык һаклау

һалкынайтыу, һыуыныу

бергә эшләү,

хезмәттәшлек итеү

хезмәттәшлек

халык-ара хезмәттәшлек

1. бергә, берләшкән

2. кооператив

килештереү, яраштырыу

кулдан килеү, булдырыу

бакыр

1) күсермә

2) дана; кулъязма

1. күсереү; төшөрөп алыу

2. күсереп язып алыу

авторлык хокугы

бау

ысын күңелдән, ихлас

ихлас кабул итеү

способствовать,

содействовать

жертвовать; вносить

деньги

вклад, содействие

управление, руководство

контроль, проверка

управлять

владеть собой

созывать (съезд)

удобство

Как вам удобно?

удобный

съезд, договор

беседа, разговор

разговаривать

повар, кухарка

готовить пищу, варить

плита, печь

(амер.) печенье

прохладный, свежий

хладнокровный,

невозмутимый

сохранять спокойствие

охлаждать(ся), остывать

сотрудничать

сотрудничество

международное

сотрудничество

совместный,

объединенный

кооперативный

координировать,

согласовывать

справляться (с задачей)

медь

копия

экземпляр, рукопись

копировать, снимать

переписывать, списывать

авторское право

шнур, веревка

сердечный, теплый

радушный прием

cork [kɔ:k] *n***corn** [kɔ:n] *n*

cut the corn

corner ['kɔ:nə] *n*

in the ~

corn-flower ['kɔ:nflauə] *n***correct** [kə'rekt] 1. *adj*2. *v*

~ mistakes

~ **tion** [-ʃn] *n***correspond** [kɔrɪ'spɒnd] *v*

~ (with, to)

~(with)

correspondence[kɔrɪ'spɒndəns] *n***correspondent** [-ənt] *n***corresponding** [-ɪŋ] *adj***corridor** ['kɔrɪdɔ:] *n***corrupt** [kə'rʌpt] 1. *adj*

~ press

2. *v***corruption** [kə'rʌpʃn] *n***cosmic** ['kɔzmɪk] *adj***cosmonaut** ['kɔzməno:t] *n***cost** [kɔst] 1. *n*

at any ~, at all ~ s

2. *v* (**cost**)

What does it cost?

costly ['kɔstli] *adj***cottage** ['kɔtɪdʒ] *n***cotton** ['kɔtn] 1. *n*2. *adj***coton-wool** *n***couch** [kaʊtʃ] *n*

кигермәк, тыгын, бөкө

1. ашлык, иген

2. бөртөклөләр, иген

иген уры (йыйыу)

3. бойзай

4. кукуруз

мөйөш

мөйөштә

күк сәскә

дөрөҗ

төзәтәү

хата төзәтәү

төзәтәү, коррекция

1. ярашыу, тура килеү

яуап биреү

2. хат алышыу

1. ярашлылык, тура килеү

2. хат алышыу,

корреспонденция

хәбәрсе, корреспондент

ярашлы, тап килешле,

тейешле

коридор

1) бозолган, бозок

2) һатлык

һатлык пресса

1) бозоу, бозолоу, юлдан

сыгыу, азыу

2) һатып алыу, ришүәт

биреү

таркалыу, сереү,

һатылыу, коррупция

космик

космонавт

хаҡ, баһа

бер нәмәгә карамастан

тороу (әйбер хақы)

Быһ күпме тора?

кыйбат, киммәтлә

коттедж, өй

мамык, кизе-мамык

тукума

кизе-мамык

мамык

диван, кушетка

пробка

зерно

(собир.) хлеба

убирать хлеб

(брит.) пшеница

кукуруза

угол

в углу

василек

правильный

исправлять

исправлять ошибки

исправление, коррекция

соответствовать

отвечать

переписываться

соответствие

переписка,

корреспонденция

корреспондент

соответствующий;

соответственный

коридор

испорченный

развращенный

продажный

продажная пресса

портить(ся),

развращать(ся)

подкупать, давать взятку

разложение,

продажность, коррупция

космический

космонавт

цена, стоимость

во что бы то ни стало

стоять

Сколько это стоит?

дорогой, ценный

коттедж, изба

хлопок, хлопчато-

бумажная ткань, вата

хлопчатобумажный

вата

диван, кушетка

cough [kɒʃ] 1. <i>n</i>	йүткерек, йүтэл	кашель
2. <i>v</i>	йүткереү, йүтәлләү	кашлять
council ['kaʊnsəl] <i>n</i>	совет	совет
the ~ of Ministers	Министрҙар Советы	Совет Министров
counsel ['kaʊnsəl] 1. <i>n</i>	1) кәңәш	совет
give good ~	якшы кәңәш биреү	дать хороший совет
2. <i>v</i>	2) адвокат	адвокат
counsellor ['kaʊnsələ] <i>n</i>	кәңәш биреү	советовать
	1. советник, кәңәшсе	советник
count [kaʊnt] <i>v</i>	2. адвокат	(амер.) адвокат
counter ['kaʊntə] <i>n</i>	һанау, иҫәпләү	считать
country ['kʌntri] <i>n</i>	кәштә	прилавок, стойка
What ~ are you from?	1. ил	страна
	Кайһы илдән?	Из какой вы страны?
	2. ауыл, ауыл ере	деревня, сельская местность
~ house [haus] <i>n</i>	дача, ауыл йорто	дача, деревенский дом
~ man [mæn] <i>n</i>	ауыл кешеһе,	сельский житель;
	илдәш, ватандаш	соотечественник
~ side [saɪd] <i>n</i>	ауыл ере	сельская местность
in the country ~	кала ситендә, ауылда,	за городом, в деревне,
	дачала	на даче
county ['kaʊnti] <i>n</i>	1. графлык	графство (агм. ег. в Англии)
(counties) <i>pl</i>	2. округ	округ (в США)
couple ['kʌpl] <i>n</i>	ике, иш, пар	два, пара
courage ['kʌrɪdʒ] <i>n</i>	ғәйрәтлелек, кыйыулык	мужество, храбрость
~ ous [-kə'reɪdʒəs] <i>adj</i>	кыйыу	храбрый, смелый
course [kɔ:s] <i>n</i>	1. курс, йүнәлеш	курс, направление
	2. барыш, ағым	ход, течение
~ of events	вакиғалар барышы	ход событий
dinner of five ~ s	3. аш төрө, ашамлык	блюдо
	биш төрҙән торған төшкө аш	обед из пяти блюд
of course	әлбиттә	конечно
court [kɔ:t] 1. <i>n</i>	1) суд	суд
	2) ихата, ишек алды	двор
	3) майҙан	(спорт.) площадка для игр, корт
2. <i>v</i>	карау, тәрбиәләү,	ухаживать за кем-л.
court-martial [-'ma:ʃl] <i>n</i>	хәстәрлек күреү	
~ yard [ja:d] <i>n</i>	хәрби суд, трибунал	военный суд, трибунал
cousin ['kʌzn] <i>n</i>	ихата, өй алды	внутренний двор
	ике туған ағай (апай)	двоюродный брат,
		двоюродная сестра
cover [kʌvə] 1. <i>v</i>	1) ябыу, каплау	закрывать, накрывать
~ a conference	отчет биреү	давать отчеты
	(конференция) хақында	о конференции

	2) уратып (каплап) алыу, солгау, теркәү	охватывать, включать
2. n	1) капкас, япма, көп, тышыгы	(по) крышка, покрывало, чехол, обложка
	2) ышык, ышык урын, убежище	прикрытие; убежище, укрытие
cow [kau] n	һыйыр	корова
coward ['kauəd] n	куркак	трус
cowardly ['kauədli] adj	куркак	трусливый
cow-boy ['kaubɔi] n	ковбой	ковбой
crab [kræb] n	краб	краб
- meat [-mi:t] n	краб консерваны	крабы (консервы)
craft [kra:ft] n	1. һөнәр	ремесло
	2. оҫталык, сослок	ловкость, искусство
~ sman [-smən] n	3. судно (пароход, карап)	судно (собр.) суда
crane [krein] n	һөнәрсе, оҫта	ремесленник, мастер
	1. торна	журавль
	2. кран	подъемный кран
crash [kræʃ] 1. n	1) шартлау, шыгырлау, дөбөрләү, гөрһөлдәү	треск, грохот
	2) авария, бөлөү	авария; крах, банкротство
2. v	кыйралыу, ватылыу	разбиться
crawl [krɔ:l] v	шыуыу, шыуышыу	ползать, ползти
crayfish ['kreɪfɪʃ] n	кысала	рак (речной)
crazy ['kreɪzi] adj	аткылдан язган, тиле, йүләр	сумасшедший, безумный
be ~ about smth	нимә менән булһа ла кызыкһыныу, мауығыу	увлекаться чем-л.
creak [kri:k] 1. n	шыгырлау	скрип
2. v	шыгырлау	скрипеть
The floor creaked.	Изән шыгырланы.	Пол заскрипел.
cream [kri:m] n	сливки, крем	сливки, крем
face ~	крем	крем для лица
create [kri:'eɪt] v	ижад итеү, булдырыу	творить, создавать
creation [kri:'eɪʃn] n	ижад, әсәр	создание, творение
creator [kri:'eɪtə] n	ижадсы, ижад итеүсе, булдырыусы	создатель, творец
creature ['kri:tʃə] n	зат, тере йән, кеше	создание, живое существо
credit ['kredit] n	1. ышаныу, ышаныс	вера, доверие
	2. намыс, хөрмәт, ихтирам	честь, похвала
	3. кредит	(финанс.) кредит
allow credit	кредит биреү	предоставить кредит
creep [kri:p] v (crept)	шыуып йөрөү, шыуышыу	ползать, ползти
cremate [kri'meɪt] v	яндырыу; мәйетте яндырыу	сжигать; кремировать (труп)
crew [kru:] n	экипаж, команда	экипаж, команда (судна)

crib [krib] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	бала карауаты күсереп языу, шпаргалка кулланыу енәйәт енәйәтле, уголовный енәйәтсе хәрби енәйәтсе енәйәт эше ғәрип, зәғиф 1. торғонлок, кризис 2. һынылыш кетерләп, шытырлап торған тәнкитсе кискен, кырка, бик ауыр тәнкитләү крокодил 1. йылға, юл бөгөмө 2. алдаксы, мут 1. уңыш, урақ осоро 2. культура (а. х.) техник культуралар тәре; билдә Картала билдә куй. усал, яуыз, асыулы аркыры (аша) сығыу, күсеу, күсеп китеу урам аша сығыу һызып ташлау планка, штанга	детская кроватка списывать, пользоваться шпаргалкой преступление преступный, уголовный преступник военный преступник уголовное дело калека, инвалид кризис перелом (в ходе болезни) хрустящий
crime [kraim] <i>n</i>		критик
criminal ['krɪmɪnəl] 1. <i>adj</i> 2. <i>n</i>		критический, переломный критиковать крокодил 1) изгиб (реки, дороги) 2) (разг.) обманщик, плут урожай, жатва (с. х.) культура технические культуры крест, крестик Поставь крестик на карте. (разг.) злой, сердитый пересекать; переезжать переправляться переходить улицу вычеркивать (спорт.) планка, перекладина (футб. ворот) переправа
a war ~ ~ case		
cripple ['krɪpl] <i>n</i>		
crisis ['kraɪsɪs] <i>n</i> (pl crises)		
crisp [krɪsp] <i>adj</i>		
critic ['krɪtɪk] <i>n</i>		
critical ['krɪtɪkl] <i>adj</i>		
criticize ['krɪtɪsaɪz] <i>v</i>		
crocodile ['krɒkədɪl] <i>n</i>		
crook [kruːk] <i>n</i>		
crop [krɒp] <i>n</i>		
technical ~ s		
cross [krɒs] 1. <i>n</i> Put the cross on the map. 2. <i>adj</i> 3. <i>v</i>		
cross the street ~ out		
cross-bar ['krɒs bɑː] <i>n</i>		
crossing ['krɒsɪŋ] <i>n</i>		
cross-roads ['krɒsrouɪdz] <i>n</i>		
crossword [-wɜːd] <i>n</i>		
crow [krou] <i>n</i>		
crowd [kraʊd] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>		
crown [kraʊn] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>		
His work was crowned with success.	кисеу (кәмә, паром), сығыу урыны юл саты, урам саты кроссворд карга халык төркөмө йыйылышып тороу 1) таж, батша тәхетә 2) түбә, өс (тау башы, өстө) 3) сәскәләр үреме 1) тәхеткә ултыртыу 2) тамамлау, ослау Уның эше уңышлы бөттө.	перекресток кроссворд ворона толпа толпиться корона, престол макушка (дерева, головы), вершина (горы) венки цветов короновать (короля) завершать, увенчать Его работа увенчалась успехом.

cruel [kruəl] *adj*

cruelty ['kruəlti] *n*

crumb [krʌm] *n*

crumble ['krʌmbəl] *v*

crush [krʌʃ] *v*

My dress is crushed.

cry [krai] 1. *n*

2. *v*

crystal ['kristl] *n*

cub [kʌb] *n*

cube [kju:b] *n*

cubic ['kju:bɪk] *adj*

cuckoo ['kuku:] *n*

cucumber ['kju:kəmbə] *n*

cultivate ['kʌltɪveɪt] *v*

cultural ['kʌltʃərəl] *adj*

culture ['kʌltʃə] *n*

cup [kʌp] *n*

~ tournament

cupboard ['kʌbəəd] *n*

curds [kə:dz] *n*

cure [kjʊə] 1. *v*

2. *n*

curiosity [ˌkjʊəri'ɒsɪti] *n*

curious ['kjʊəriəs] *adj*

currant ['kʌrənt] *n*

black ~

currency ['kʌrənsɪ] *n*

~ **exchange** [ɪks'tʃeɪndʒ] *n*

тупас, канһыз, аяуһыз

тупаслыҡ, канһызлыҡ

валсыҡ; бәпес

вакланыу

1. баһыу, ҡыһыу, вахлау

2. бөтәрләү

Күлдәгем бөтәрләнгән.

1. тауыш, ҡысҡырыш;

илау

2) ялбарыу, ялыныу

1) ҡысҡырып әйтеү,

ҡысҡырыу

2) илау, илашыу

1. гәлсәр

2. гәлсәр һауыт-һаба

йыртҡыс (кырағай)

йәнлек балаһы

куб

кубик

кәкүк

кыяр

1. ер эшкәртеү

2. үстөрөү,

культивациялау

мәҙәниәтле

мәҙәниәт

1. сынаяк

2. кубок

кубок өсөн уйнау

шкаф, буфет

эремсек

дауалау, дауалап

һауыҡтырыу

1) сәләмәтләнеү

2) дарыу

кызыкһыныу

1. кызыкһыныусан

2. сәйер, гәжәп

карағат

кара карағат

1. акса әйләнеше

2. валюта

акса алмашыныу

грубый, жестокий,

безжалостный

грубость, жестокость

крошка (хлеба); ребенок

крошиться

давить, дробить

смять

У меня помялось платье.

крик, выкрик; плач

мольба

кричать, восклицать

плакать

хрусталь

хрустальная посуда

детеныш (зверя)

куб

кубический

кукушка

огурец

обрабатывать,

возделывать землю

развивать,

культивировать

культурный

культура

чашка

кубок

розыгрыш кубка

шкаф, буфет

творог

лечить, вылечивать

излечение

лекарство

любопытство

любопытный,

любопытательный

странный, курьезный

смородина

черная смородина

денежное обращение

валюта

обмен денег

current [kʌrənt] 1. *adj*
~ events

2. *n*

a strong ~

curtain ['kə:tn] *n*

lift the ~

cushion ['kuʃn] *n*

custom ['kʌstəm] *n*

local ~

customer ['kʌstəmə] *n*

custom-house [-haus] *n*

customs ['kʌstəmz] *n*

~ inspection

cut [kʌt] *v* (**cut**)

~ one's finger

have one's hair cut

~ prices

2. *n*

a cut in salary

cut glass ['kʌt' gla:s] *n*

cutlet ['kʌtlɪt] *n*

cutter ['kʌtə] *n*

cycle ['saɪkl] 1. *n*

2. *v*

cycle-track ['saɪkl'træk] *n*

cycling ['saɪklɪŋ] *n*

cyclist ['saɪklɪst] *n*

cypress ['saɪprɪs] *n*

cylinder ['sɪlɪndə] *n*

czar [za:] *n*

ағымдағы, көндәлек
көндәлек яңылыктар

1) ағым

көслә ағым

2) ағым, йөрөш, юл

3) ток

шаршау, корған

шаршаузы күтәреү (асыу)

диван мендәре

йола, гөрөф-ғәзәт

урындағы йола, ғәзәт

һатып алыусы, заказ
биреүсе

таможня

1. таможня пошлинаһы

2. таможня контроле

таможня тикшеревеү

1) кыркыу, турау

2) киҫеп (кыркыш)

ебәреү

бармакты киҫевеү
(кыркыу)

3) сәс алыу, сәс алдырыу

сәс алыу

4) төшөрөү, кәметевеү

хак төшөрөү

1) яра, кыркылған урын

2) түбән төшөрөү,

кыҫкартыу

эш һакын түбәнәйтеү

кырланған быяла

йомшартылған (тапалған)

иттән котлет

кыркыуысы

1) цикл, әйләнә

2) велосипед

велосипеда йөрөү

велотрек

велоспорт

велосипедсы

кипарис

цилиндр

батша

текущий

текущие события

струя, поток, течение

сильное течение

течение, ход

ток (*электр.*)

занавеска, занавес

(театра)

поднять занавес

диванная подушка

обычай

местный обычай,

привычка

покупатель, заказчик

таможня

таможенные пошлины

таможенный контроль

таможенный досмотр

резать, разрезать

порезать

порезать палец

стричь, постричься

постричь волосы

снизить, понизить

снижать цены

порез, разрез

снижение, сокращение

снижение зарплаты

граненое стекло

отбивная котлета

резчик

1) цикл, круг

2) велосипед

кататься на велосипеде

велотрек

велоспорт

велосипедист

кипарис

цилиндр

царь

D d

dad [dæd], **daddy** *n***daily** [deɪli] 1. *adj***daily visits**2. *adv*

The bus runs daily.

dairy ['deəri] *n*

(pl dairies)

~ farm [-fa:m] *n*

~ products

daisy ['deɪzi] *n***dam** [dæm] *n***damage** ['dæmɪdʒ] 1. *n*

pay damages

2. *v***damp** [dæmp] *adj***dance** [da:ns] 1. *n*

May I have the next dance?

I came home late from a dance.

2. *v***dancer** ['da:nsə] *n***danger** ['deɪndʒə] *n*

out of danger

~ **ous** ['deɪndʒrəs] *adj***dare** [deə] *v*

How dare you?

daring ['deəriŋ] 1. *n*2. *adj***dark** [da:k] 1. *adj***grow** (get) dark]2. *n*

in the dark

darkness ['da:knɪs] *n***darling** ['da:lɪŋ] *adj***darn** [da:n] *v*

атай, атакай

көндөлек

көндөлек визит

көн дә, көн һайын

Автобус көн дә йөрөй.

һөт магазины

һөтсөлөк фермаһы

һөт ашамлыктары

маргаритка (гөл)

быуа, дамба, плотина

1) зыян, зарар

2) каплау, кайтарыу

зыяңды каплау

1) зарарлау, зарар

килтереу

2) зыян килтереу

дымлы, еүеш

1) танса, бейеу

Һөззе икенсе бейеүгә

сақырырға яраймы?

2) бейеу кисәһе

Мин тансанан өйгә һуң

кайттым.

танса итеу, бейеу

бейеүсе

куркыныс

куркыныс бөтөү

куркыныс(лы), хәүефле

базнат итеу, батырсылык

итеу

Нисек базнат итәһегез?

батырлык, тәүәккәллек

батыр, кыйыу

караңғы, кара

караңғы төшөү

караңғылык

караңғыла

караңғылык

яғымлы, кәзерле,

һөйкөмлө

бәйләп (үрөп) ямау, ямау,

йүнөтеу

папа, папочка

ежедневный

ежедневные визиты

ежедневно

Автобус ходит ежедневно.

молочный магазин

молочная ферма

молочные продукты

маргаритка (цветок)

дамба, плотина

вред, ущерб

возмещение (убытков)

возместить убытки

повреждать, портить

наносить убытки, ущерб

сырой, влажный

танец

Можно Вас пригласить

на следующий танец?

танцевальный вечер

Я поздно пришел домой

с танцев.

танцевать, плясать

танцовщик, танцовщица

опасность

вне опасности

опасный

сметь, отваживаться

Как вы смеете?

отвага, дерзание

смелый, отважный

темный

темнеть

темнота

в темноте

темнота, мрак

милый, любимый,

дорогой

штопать, чинить

dash [dæʃ] 1. <i>v</i>	ташланыу, атылыу, елөп (шөп итеп) үтеп китеү (спорт.) йүгереү	ринуться, промчаться
2. <i>n</i>		забег (на короткие дистанции)
data ['deɪtə] <i>n</i> (<i>pl</i>)	мәғлүмәт, факт	данные, факты (<i>употр. во мн. числе</i>).
date [deɪt] 1. <i>n</i>	1) дата, көн, число	дата, число
What is the date today?	Бөгөн нисәнсе число?	Какое сегодня число?
make a date	2) орашыу, күрешеү	(разг.) встреча, свидание
out of ~	осрашырға һөйләшеү	назначить свидание
up to ~	искергән	устарелый
2. <i>v</i>	хәзерге	современный
A letter dated 5 May.	вакытын билдәләү, дата	датировать
daughter ['dɔ:tə] <i>n</i>	куйыу	Письмо от пятого мая.
~ in-law [-ɪnlɔ:] <i>n</i>	Хат бишенсе майзағы.	дочь
	кыз	невестка, сноха
dawn [do:n] <i>n</i>	кәләш, килең, еңгә,	
at dawn	килендәш	рассвет, заря
day [deɪ] <i>n</i>	таң, таң атыу	на рассвете
day after (by) day	таңда	день, сутки
the day after tomorrow	көн, тәүлек	день за днем
~ before	көн дә, көн артынан көн	послезавтра
~ before yesterday	иртәнән һуң	накануне
one day	бер көн элек (алдан)	позавчера
the other day	элеккегөн	однажды
some day	бер вакыт	на днях
~ off	ошо көндәрзә	когда-нибудь
daybreak ['deɪbreɪk] <i>n</i>	касан булһа ла	выходной день
daylight ['deɪlaɪt] <i>n</i>	ял көнө	рассвет
~ time [-taɪm] <i>n</i>	таң, яктырыу	дневной свет
dead [ded] <i>adj</i>	көн яктыһы	день, дневное время
~ lock [-lɒk] <i>n</i>	көңдөз	мертвый
deadly ['dedli] <i>adj</i>	үлек, үлгән	тупик
	көрсөк	смертоносный,
	үлтергес, һәләкәтле	смертельный
~ shot [-ʃɒt] <i>n</i>	мәргән атыгусы	меткий стрелок
deaf [def] <i>adj</i>	һаңгырау	глухой
deaf-and-dumb <i>adj</i>	һаңгырау, телһез кеше	глухонемой
deal [di:l] 1. <i>n</i>	1) билдәле һаңда	некоторое количество
a great ~	күп	много
make a deal	2) килешеү, килешеү	сделка, соглашение,
2. <i>v</i> (dealt ; delt)	төзөү	заклучить сделку
	1) таратыу, өләшеү	раздавать
deal in smth	2) һатыу, һатыулашыу	раздавать (карты)
		торговать(ся)

~ with smb

dealer ['di:lə] *n*

dean [di:n] *n*

the ~ of the faculty

dear [diə] *adj*

~ friends!

my dear

Dear Sir!

death [deθ] *n*

~ -rate *n*

debate [di'beɪt] 1. *n*

2. *v*

debt [det] *n*

be in debt

be out of debt

get (run) into ~

debtor ['detə] *n*

decade ['dekeɪd] *n*

decay [di'keɪ] 1. *n*

2. *v*

December [di'sembə] *n*

decent ['disnt] *adj*

deception [di'sepʃn] *n*

decide [di'saɪd] *v*

decided [di'saɪdɪd] *adj*

decision [di'sɪʒn] *n*

deck [dek] 1. *n*

lower (upper) deck

on~

2. *v*

declaration [,deklə'reɪʃn] *n*

declare [di'kleə] *v*

3) кем менән булһа ла

бәйләнеш тотуу

саузагәр, һатыусы

1. настоятель (ирзәр
монастыры башлығы),

өлкән рухани

2. декан

факультет деканы

1. кәзерле, һөйөклә

Кәзерле иптәштәр!

минең кәзерлем

Мәрхәмәтле (рәхимле)

әфәндем!

2. кыйбатлы

үлем

үлеүселәр ханы

1) фекер алышыу

2) һүз көрәштереү, бәхәс

фекер алышыу

бурыс

бурыслы булыу

бурысты түләп бөтөрөү

бурыска батыу (инеү)

бурыслы кеше

ун йыл, ун йыллык

1) сереү, таркалыу

2) таркалыу, төшөнкөлөк,

хәлһезләнеү

1) сереү, таркалыу

2) төшөнкөлөккә бирелеү

декабрь

1. әзәпле, намыслы, йүнле

2. баһалкы, ябай

алдау, ялған

хәл итеү, карар итеү

тәүәккәл, кыйыу, батыр,

кырка, кысқан

хәл итеү, карар

палуба

аскы (өскө) палуба

палубала

бизәкләү, матурлау

1) белдереү, иглан

2) декларация

1. иглан итеү, белдереү

2. белдереү

иметь дело с кем-н.

торговец

настоятель собора

декан

декан факультета

дорогой

Дорогие друзья!

мой милый

Милостивый государь!

(в письмах)

дорогой, дорогостоящий

смерть

смертность

дебаты, прения

спор, полемика

обсуждать

долг

быть в долгах

расплатиться с долгами

влезть в долги

должник

десятилетие

гниение, распад

упадок

гнить, разлагаться

приходить в упадок

декабрь

приличный, порядочный

скромный (человек)

обман

решать(ся)

решительный,

окончательный

решение

палуба

нижняя (верхняя) палуба

на палубе

украшать

объявление, заявление

декларация

объявлять, провозглашать

заявлять

decline [di'klaɪn] 1. <i>v</i>	1) емерелеу, таркалыу 2) какшау, какшай башлау 3) кире кагыу, баш тартыу тәкдимде кире кагыу, кабул итмәү	приходить в упадок пошатнуться (о здоровье) отклонять, отказываться
~ an offer		
decorate ['dekəreɪt] <i>v</i>	1. бизәү, матурлау 2. наградау, бүләкләу значок менән бүләкләу	отклонить предложение украшать наградать наградить значком
~ with a badge	1. бизәк 2. орден, награда	украшение орден, награда, знак отличия
decoration [,dekə'reɪʃn] <i>n</i>		
decrease ['di:kri:s] 1. <i>n</i>	бәләкәйләнәү, кесерәйеү, кәмәү	уменьшение, убыль
[di:'kri:s] 2. <i>v</i>	азайтыу, кәметәү, азайыу	уменьшать(ся)
decree [di'kri:] 1. <i>n</i>	декрет, указ	декрет, указ
2. <i>v</i>	указ (декрет) сыгарыу, карау сыгарыу	издавать декрет, постановлять
dedicate ['dedikeɪt] <i>v</i>	багышлау, арнау	посвящать
He dedicated his life to art.	Ул гүмерен сәнгәткә арнады.	Он посвятил свою жизнь искусству.
deed [di:dl] <i>n</i>	1. эш, хәрәкәт, кылыг 2. батырлык, каһарманлык батырлык	действие, поступок
heroic deed	тәрән	подвиг, героизм
deep [di:p] <i>adj</i>	тәрән кызыкхыныу	героический подвиг
~ interest	тәрән козок	глубокий
~ well	тәрән көслө	глубокий интерес
deeply ['di:pli] <i>adv</i>	Минен күңеләм йомшарзы.	глубокий колодец
I'm deeply moved.	болан	глубоко, сильно
deer [diə] <i>n</i>	1) еңеләү, кыйралыг 2) еңеләү, отолоу	Я глубоко тронут.
defeat [di'fi:t] 1. <i>n</i>	еңеләү	олень, лань
suffer a ~	1) еңеү, еңеп сыгыу кыйратыу, тар-мар итеү 2) борсоу, бозоу, какшатыу	поражение (спорт.) проигрыш
2. <i>v</i>	етешмәү, етмәү, кәмселек, дефект	потерпеть поражение
defect [di'fekt] <i>n</i>	еткелекһез, етерлек	побеждать,
defective [di'fektiv] <i>adj</i>	булмаган, кәмселекле	наносить поражение
defence [di'fens] <i>n</i>	оборона, һаклау, защита	расстраивать, разрушать
in ~ of peace	тыныслык һаклау (яклау)	недостаток,
defend [di'fend] <i>v</i>	һаклау, һакланыу	дефект
defender [di'fendə] <i>n</i>	һаклаусы	недостаточный,
defensive [di'fensiv] <i>adj</i>	оборона	неполноценный
		оборона; (спорт.) защита
		защита мира
		защищать, оборонять(ся)
		защитник
		оборонительный

define [dɪ'fam] <i>v</i>	билдэлэү, асыклау	определять, устанавливать
definite ['defɪnɪt] <i>adj</i>	1. билдэле 2. теүэл, асык	определенный
definition [ˌdefɪ'nɪʃn] <i>n</i>	билдэлэмэ	точный, ясный
defy [dɪ'faɪ] <i>v</i>	асыктан-асык каршы сыгыу, буйһонмау	определение бросать вызов, не подчиняться, игнорировать
degrade [dɪ'greɪd] <i>v</i>	1) төшөнкөлөк кисереү, таркалыу 2) түбөн төшөрөү, дәрәжәһөн төшөрөү	прийти в упадок, деградировать
degree [dɪ'ɡri:] <i>n</i>	1) башкыс, басма, дәрәжә 2) градус 3) гилми дәрәжә	убавлять, понизить, разжаловать ступень, степень градус
hold a degree	гилми дәрәжәгә эйә булыу	ученая степень
delay [dɪ'leɪ] 1. <i>n</i>	һузыу, тукталып тороу, яйлау	иметь ученую степень задержка, отсрочка, промедление
without ~	һузмау, тукталып тормау	без задержки
2. <i>v</i>	1) тотоп тороу, туктатыу 2) айырып куйыу, ситкә алып (һалып) куйыу	задерживать
delegate ['delɪɡɪt] 1. <i>n</i>	делегат	откладывать
~ s to the congress	съезда катнашыусылар	делегат
[ˈdelɪɡeɪt] 2. <i>v</i>	ебәрәү, озатыу, делегат итеп ебәрәү	участники съезда посылать, делегировать
delegation [ˌdelɪ'ɡeɪʃn] <i>n</i>	делегация	делегация
on the ~	делегация составында	в составе делегации
delight [dɪ'laɪt] 1. <i>n</i>	хайран калыу, һокланыу зур шатлык	восхищение, восторг
2. <i>v</i>	кыуаныу, шатланыу	восхищать(ся), приводить в восторг Я в восторге от поездки.
I'm ~ ed with this trip.	Сәфәрзән мин бик кәнәгәтмен.	
~ ful [-ful] <i>adj</i>	бик матур, һокланғыс, һокланырлык	прелестный, восхитительный
deliver [dɪ'livə] <i>v</i>	1. алып барыу, итеп куйыу 2. котолдоруу, коткарыу, азат итеү	доставлять освобождать, избавлять
~ a speech	телмәр һөйләү	произнести речь
delivery [dɪ'livəri] <i>n</i>	өйгә алып барыу, илтеү, таратыу	доставка, разноска
demand [dɪ'ma:nd] 1. <i>n</i>	1) талап 2) һорау, ихтыяж	(офиц. док.) требование спрос, потребность
2. <i>v</i>	1) талап итеү, һорау 2) мохтаж булыу	требовать нуждаться

democracy [di'mɒkrəsi] <i>n</i>	3) horaу, horaу биреу	спрашивать, задавать вопросы
democratic [ˌdemə'krætɪk] <i>adj</i>	демократия	демократия
demonstrate [ˈdemənstreɪt] <i>v</i>	демократик	демократический
demonstration [ˌdeməns'treɪʃn] <i>n</i>	күрһәтеү,	показывать (проявлять чувства...),
den [den] <i>n</i>	демонстрациялау	демонстрировать
denote [di'nəʊt] <i>v</i>	1. демонстрация	демонстрация
dense [dens] <i>adj</i>	2. күрһәтеү	показ
~ fog	өң	берлога
~ population	аңлатыу, билдәләү	означать, определять, значить
dentist ['dentɪst] <i>n</i>	куйы	густой, плотный
the dentist's	куйы томан	густой туман
deny [di'naɪ] <i>v</i>	куп халыклы, халык	высокая плотность
~ one's words	тыгыз урынлашкан	населения
depart [di'pa:t] <i>v</i>	теш врачы	зубной врач
department [di'pa:tmənt] <i>n</i>	теш врачы кабинеты	(разг.) зубной кабинет
the shoe ~	1. иҗәпкә алмау,	отрицать
~ store	иҗәпләшмәү, һанламау	отказывать(ся)
departure [di'pa:tʃə] <i>n</i>	2. кире кагыу	отказываться от своих слов
The ~ is fixed for tomorrow.	һүзәңдән кире кайтыу	уходить; отбывать, уезжать
depend [di'pend] <i>v</i>	сыгып китеү, юлға сыгыу	отдел
It depends on him.	1. бүлек	обувной отдел
Can I depend on you?	аяк кейемдәре бүлөгә	универсальный магазин
~ ant [-ənt] <i>n</i>	универсаль магазин	факультет
~ ence [-əns] <i>n</i>	2. факультет	ведомство, министерство
depict [di'pɪkt] <i>v</i>	3. ведомство, министрлык	отбытие, отъезд, уход
	китеү, сыгып китеү, юлға сыгыу	Отъезд назначен на завтра.
	Иртәгә юлға сыгырға.	зависеть (от)
	1. бәйлә (буйһонған)	Это зависит от него.
	булыу, бәйләнеү	полагаться, рассчитывать на кого-то
	Был уға бәйлә.	Можно ли на вас положиться?
	2. ышаныу, таяныу	иждивенец
	Һезгә ышанырға яраймы?	зависимость
	берәүзәң тәрбиәһендәгә	рисовать, изображать
	кешә	описывать
	бойондороклоқ,	
	бәйләлек	
	1. һүрәт төшөрөү,	
	һүрәтләү	
	2. тасуирлап һөйләп биреү	

deposit [dɪ'pɒzɪt] 1. <i>n</i> I have money on deposit.	1) взнос Мин аксаны банкыла һаклайым. 2) задатка банкыга акса Һалыу каты кайгыга төшөрөү, яфалау бойогоу, күңел төшөнкөлөгө мәхрүм итеү, бирмәү тәрәнлек, төпкөл	взнос, вклад (банк) Я храню деньги в банке.
2. <i>v</i> depress [dɪ'pres] <i>v</i>	банкыга акса Һалыу каты кайгыга төшөрөү, яфалау бойогоу, күңел төшөнкөлөгө мәхрүм итеү, бирмәү тәрәнлек, төпкөл	задаток, депозит класть деньги (в банк) подавлять, удручать, утнетать
depression [dɪ'preʃn] <i>n</i>	1. депутат, делегат 2. урынбаһар, ярзамсы министр урынбаһары	уныние, депрессия лишать глубина депутат, делегат заместитель заместитель министра спускаться
deprive [dɪ'praɪv] <i>v</i> depth [depθ] <i>n</i> deputy ['depjʊtɪ] <i>n</i>	1. түбән төшөү Улар тауҙан төштө. 2. сығыу, килеп сығыу Ул бай ғаиләнән сыҡкан.	Они спустились с гор. происходить (от) Он родом из богатой семьи.
Deputy Minister descend [dɪ'send] <i>v</i> They ~ ed the mountains. He ~ -ed from rich family.	1. түбән төшөү, түбәнләү 2. һаркыу, ипкен 3. сығыш, килеп сығыу Уның олатаһы сығышы менән немец. тасуирлау, тасуирлап би- реү, язып сығыу, һүрәтләү төшөрөлгән һүрәт, шәүлә тасуирлау алымы, тасуирлы сүллек ташлап китеү, ташлап бөтөрөү, атып бәреү һаҡлы, лайыҡлы булыу	спуск, снижение склон, скат происхождение Его дед по происхожде- нию немец.
descent [dɪ'sent] <i>n</i> His grandfather is of German descent.	1. түбән төшөү, түбәнләү 2. һаркыу, ипкен 3. сығыш, килеп сығыу Уның олатаһы сығышы менән немец. тасуирлау, тасуирлап би- реү, язып сығыу, һүрәтләү төшөрөлгән һүрәт, шәүлә тасуирлау алымы, тасуирлы сүллек ташлап китеү, ташлап бөтөрөү, атып бәреү һаҡлы, лайыҡлы булыу	описывать, изображать изображение, описание описательный, изобразительный пустыня
describe [dɪ'skraɪb] <i>v</i>	тасуирлау, тасуирлап би- реү, язып сығыу, һүрәтләү төшөрөлгән һүрәт, шәүлә тасуирлау алымы, тасуирлы сүллек ташлап китеү, ташлап бөтөрөү, атып бәреү һаҡлы, лайыҡлы булыу	описывать, изображать изображение, описание описательный, изобразительный пустыня
description [-'krɪpʃn] <i>n</i> descriptive [-'krɪptɪv] <i>adj</i>	тасуирлау, тасуирлап би- реү, язып сығыу, һүрәтләү төшөрөлгән һүрәт, шәүлә тасуирлау алымы, тасуирлы сүллек ташлап китеү, ташлап бөтөрөү, атып бәреү һаҡлы, лайыҡлы булыу	описывать, изображать изображение, описание описательный, изобразительный пустыня
desert ['dezət] 1. <i>n</i> [dɪ'zə:t] 2. <i>v</i>	тасуирлау, тасуирлап би- реү, язып сығыу, һүрәтләү төшөрөлгән һүрәт, шәүлә тасуирлау алымы, тасуирлы сүллек ташлап китеү, ташлап бөтөрөү, атып бәреү һаҡлы, лайыҡлы булыу	описывать, изображать изображение, описание описательный, изобразительный пустыня
deserve [dɪ'zə:v] <i>v</i> design [dɪ'zain] 1. <i>n</i>	1) ниәт, теләк, уй, төп фекер 2) проект, һызым 3) бизәк, һүрәт матур һүрәт	покидать, бросать заслуживать
a beautiful ~ 2. <i>v</i>	1) уйлау, ниәтләү, иҫәпләү 2) проектлау, проект төзөү конструктор теләп көтөп алынған теләк теләү 1. яҙыу өҫтәле	замысел, план проект, чертеж узор, рисунок красивый рисунок замышлять, намереваться проектировать, конструировать конструктор желанный, желательный желание желать письменный стол, канторка
designer [dɪ'zainə] <i>n</i> desirable [dɪ'zaiərəbl] <i>adj</i> desire [dɪ'zaiə] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) ниәт, теләк, уй, төп фекер 2) проект, һызым 3) бизәк, һүрәт матур һүрәт	покидать, бросать заслуживать
desk [desk] <i>n</i>	1) ниәт, теләк, уй, төп фекер 2) проект, һызым 3) бизәк, һүрәт матур һүрәт	замысел, план проект, чертеж узор, рисунок красивый рисунок замышлять, намереваться проектировать, конструировать конструктор желанный, желательный желание желать письменный стол, канторка

~ -lamp	2. парта	парта
despair [dis'peə] 1. <i>n</i>	өстөл лампаһы	настольная лампа
fall into ~	өмөтһөзләнеү,	отчаяние
2. <i>v</i>	күңел төшөү	
desperate ['despərit] <i>adj</i>	өмөтһөзлөккә төшөү	впадать в отчаяние
despise [dis'paiz] <i>v</i>	өмөтһөзлөккә бирелеү	отчаиваться
despite [dis'paɪt] <i>prep</i>	кыйыу, өмөтһөз, үтә	отчаянный, безнадежный
despotic [des'pɒtɪk] <i>adj</i>	насар, хөрт	
dessert [di'zə:t] <i>n</i>	нәфрәт менән карау	презирать
~ spoon	карамастан	несмотря на, вопреки
destination [,destɪ'neɪʃn] <i>n</i>	деспот	деспотический,
destine ['destɪn] <i>v</i>	десерт	деспотичный
destiny ['destɪni] <i>n</i>	десерт калак	десерт, сладкое (третье блюдо)
destroy [dis'trɔɪ] <i>v</i>	1. тәгәйенләү, төп	десертная ложка
destruction [dis'trʌkʃn] <i>n</i>	функция (роль, урын)	назначение,
detach [di'tætʃ] <i>v</i>	2. билдәләнгән урын	предназначение
~ ed house	1) билдәләү, тәгәйенләп	место назначения
~ ment [-mənt] <i>n</i>	куйыу	
detail ['di:teɪl] <i>n</i>	2) алдан билдәләү	назначать
in detail	язмыш, тәкдир	предопределить
go into ~ s	бозоу, емереү, кыйратыу,	судьба
detailed ['di:teɪld] <i>adj</i>	юкка сыгарыу, кырыу	разрушать, уничтожать
detain [di'teɪn] <i>v</i>	кыйратыу, бозоу, юк итеү,	разрушение,
Sorry to have ~ ed you!	кырыу, бөтөрөү	уничтожение
detective [di'tektɪv] <i>n</i>	айырып (бүлөп) тороу	отделять
a famous ~	айырым йорт	(брит.) особняк
determine [di'tə:mɪn] <i>v</i>	отряд	(воен.) отряд
~ a policy	ентеклелек, тулылык;	
	бәләкәй нәмә (деталь)	подробность; деталь
	ентекле, тулы	подробно
	ентекләп өйрәнеү	вдаваться в подробности
	ентекле рәүештә, тулы	подробный
	тотоу, ебәрмәй тороу,	
	туктатыу	задерживать
	Ғәфү итегез, һеззе	Простите, что вас
	тоттом.	задержал.
	шымсы, тәфтишсе	сыщик, (амер.)
	атаклы, данлыклы	следователь
	шымсы, тәфтишсе	знаменитый сыщик,
	1) билдәләү, билдәләп	следователь
	куйыу, урынлаштырыу	определять,
	сәйәсәт билдәләү	устанавливать
	2) булыу, карар итеү	определять политику
		решать(ся)

~ ed [dɪ'tə:mɪnd] *adj*

devastate [ˈdevəsteɪt] *v*

develop [dɪ'veləp] 1. *v*

~ a film

~ interest

~ ment *n*

device [dɪ'vaɪs] *n*

devil ['devl] *n*

devise [dɪ'vaɪz] *v*

devote [dɪ'vəʊt] *v*

~ to smb (smth)

devoted [dɪ'vəʊtɪd] *adj*

a ~ friend

devotion [dɪ'vəʊʃn] *n*

dew [dju:] *n*

diagnosis [ˌdaɪəɡ'nəʊsɪs] *n*

diagram [ˈdaɪəɡræm] *n*

dial [daɪəl] 1. *n*

2. *v*

I dialed my father's number.

dialect ['daɪəlekt] *n*

dialogue ['daɪələɡ] *n*

diamond ['daɪəmənd] *n*

diary ['daɪəri] *n*

keep a ~

dictate [dɪk'teɪt] *v*

dictation [dɪk'teɪʃn] *n*

dictator [dɪk'teɪtə] *n*

~ ship [-ʃɪp] *n*

dictionary ['dɪkʃənəri] *n*

die [daɪ] *v*

We are all dying for drink.

die away

тәүәккәлләү;

кыйыу

коротоу, бөлдөрөү

1) үсөү, алға китеү,

камиллаштыруу

2) күрһәтеү

фотопленка проявить итеү

3) иғтибар итеү,

кызыкхыныу

1. үсеш, үстөрөү

2. фотоны проявить итеү

1. план, проект

2. кулайлама

3. ысул, әмәл, сара, юл,

алым

шайтан, ен

уйлап табыу (сыгарыу)

кемгәлер, нимәгәлер

багышлау

арнау

тоғро, бирелгән

тоғро дус

бирелгәнлек, тоғролок

ысык

диагноз

диаграмма

1) циферблат

2) телефон дискиһы

телефондан шылтыратыу

Атайыма шылтыраттым.

диалект

диалог, һәйләшеү

алмас, гәүһәр

көндәлек

көндәлек алып барыу

әйтеп тороп яззыруу

диктант

диктатор

диктатура

һүзлек

1. үлеү

2. нык теләү

Бөтәбеззең дә бик эскеһе килә.

катып (тынып) калыу

принявший решение;

решительный

опустошать, разорять

развивать(ся),

совершенствовать

проявлять, проявить

проявить фотопленку

проявить интерес,

любопытство

развитие

проявление (фото)

план, проект

приспособление

способ, средство, прием

дьявол, черт

придумывать, изобретать

посвящать кому-н.,

чему-н.,

преданный

преданный друг

преданность

роса

диагноз

диаграмма

циферблат (часов)

телефонный диск

набирать номер (по телефону)

Я позвонил отцу по телефону.

диалект

диалог, разговор

алмаз, бриллиант

дневник

вести дневник

диктовать

диктант

диктатор

диктатура

словарь

умирать

очень хотеть

Мы все ужасно хотим пить.

замирать, затихать (о звуке)

die-hard [-ha:d] *n*

diet ['daɪət] *n*

simple ~

You must go on a diet.

differ ['dɪfə] *v*

They differ about this matter.

difference ['dɪfrəns] *n*

It makes no ~ !

There are many ~ s between the two languages.

make a ~

settle the ~ s

different ['dɪfrənt] *adj*

~ from

~ **ly** [-lɪ] *adv*

difficult ['dɪfɪkəlt] *adj*

~ **ty** (pl ~ **ties**) *n*

dig [dɪg] *v* (**dug**)

The boys were digging a hole.

dig up

We must dig up this tree.

digest I ['daɪdʒest] *n*

digest II [dɪ'dʒest] *v*

~ **food**

~ **new ideas**

digestion [dɪ'dʒestʃn] *n*

dignity ['dɪɡnɪtɪ] *n*

dignified ['dɪɡnɪfaɪd] *adj*

diligence ['dɪlɪdʒəns] *n*

dill [dɪl] *n*

dim [dɪm] *adj*

консерватор, каты маңдай

1. тукланыу, ашау

2. диета

ябай (өстәл) ашау

Һезгә диетаға ултырырға кәрәк.

1. айырылыу, айырылып тороу

2. килешмәү, килешә алмау

Был мәсьәлә буйынса

улар килешмәйзәр.

1. айырма, айырмалык

Ниндәй айырма!

Был ике тел араһында зур айырма.

айырыу, асыклау

2. килешмәүсәнлек

бәхәсте яйға һалыу

1. бүтән, икенсе төрлө; окшамаған

2. төрлө

төрлөсә, төрлө-төрлө

ауыр, кыйын

ауырлык, кыйынлык

казыу

Малайзар сокор казый-зар ине.

казыу, казып сыгарыу

Без был ағасты казып сыгарырга тейешбез.

кыскаса язып биреү,

резюме, һығымта

үтә нык бешеп китеү;

үзләштереү

аш һендереү

яңы идеяны (фекерҙе)

үзләштереү

аш һенеү (һендереү)

1. сифат

2. исем, дәрәжә, чин

олпат, оло, бөйөк

тырышлык, тырышыу

укроп

тонок, дәрtheз, билгеһез

консерватор, твердолобый

питание, стол

диета

простой стол

Вам надо сесть на диету.

отличаться, различаться

расходиться (во мнениях)

По этому вопросу они

расходятся.

разница, различие

Какая разница!

Между этими двумя языками большая разница.

различать

непримиримость

уладить спор

другой, не такой;

несхожий

разный

различно, по-разному

трудный, тяжелый

трудность, затруднение

рыть, копать

Мальчики копали яму.

выкапывать, откапывать

Мы должны выкопать это дерево.

краткое изложение,

резюме

переваривать(ся),

усваивать

переваривать пищу

усваивать новые идеи

пищеварение

достоинство

звание, сан

величавый

прилежание, усердие,

старание

укроп

тусклый, неясный

dime [daɪm] *n*

diminish [dɪ'mɪnɪʃ] *v*

dine [daɪn] *v*

dine out

diner ['daɪnə] *n*

dining-car ['daɪnɪŋ-ka:] *n*

~ **room** [-rʊm] *n*

dinner ['dɪnə] *n*

have dinner

dip [dɪp] 1. *n*

They went for a dip in the river.

have (take) a dip

2. *v* (dipped; dipt)

He dipped his hand in the water.

diploma [dɪp'loumə] *n*

diplomacy [dɪp'louməsi] *n*

diplomat ['dɪpləmət] *n*

~ **ic** [-'mæɪtɪk] *adj*

direct [dɪ'rekt] 1. *adj*

the direct rays of the Sun

a ~ answer

2. *v*

Who is directing the work?

He directed me to the station.

direction [dɪ'rekʃn] *n*

in the ~ of

(*pl*)

directly [dɪ'rekʃli] *adv*

I'll see you directly.

тинлек

азайтыу, кесерәйтеү,
азайыу, кесерәйеү,
көсчөзләнеү, хәлһезләнеү
киске аш ашау, төшкө
ашау

киске ашты өйзә ашамау

1. вагон-ресторан

2. юл буйындагы кафе

вагон-ресторан

аш бүлмәһе

төшкө аш

төшкө ашты ашау

1) батырыу, сумдырыу

2) һыу инеү

Улар йылғаға һыу инергә
киттеләр.

сумыу, сумып алыу,

койоноу, һыу инеү

батырыу, батыу,

сумдырыу, тыгыу, сумыу

Ул кулын һыуға тыгты
(батырзы).

диплом, танытма

дипломатия

дипломат

дипломатик

1) тура

кояштың тура нурзары

2) тура, аңлайышы

тура яуап

1) етәкселек итеү

Кем эшкә етәкселек итә?

2) йүнәлтеү, юл күрһәтеү

Ул миңә вокзалға юл

күрһәтте.

3) бойорок биреү

1. етәкселек, идаралык

2. йүнәлеш, як, ағым

якка, буйынса, табан

3. күрһәтмә, директива

1. тура

2. хәзер үк

Мин хәзер үк һезгә киләм.

(*амер.*) монета в 10 центов
уменьшать(ся); ослаблять

ужинать, обедать

ужинать вне дома

(*амер.*) вагон-ресторан

придорожное кафе

вагон-ресторан

столовая (комната в

квартире)

обед

обедать

погружение (в жидкость)

купание

Они пошли на речку

купаться.

окупнуться, искупаться

погружать(ся), окупнуться

Он опустил (сунул) руку
в воду.

диплом, свидетельство

дипломатия

дипломат

дипломатический

прямой

прямые лучи солнца

прямой, ясный,

неуклончивый

прямой ответ

руководить, управлять

Кто руководит работой?

направлять, показывать

Он показал мне дорогу на

вокзал.

приказывать

руководство, управление

направление

в сторону, по направлению

указание, директива

прямо

тотчас, немедленно

Я сейчас же приду к вам.

directory [di'rektəri] <i>n</i>	телефон, адрес китабы	адресная, телефонная книга-справочник
director [di'rektə] <i>n</i>	директор	директор, руководитель
dirt [dɑ:t] <i>n</i>	бысрак, сүп-сар	грязь, мусор
dirty ['dɑ:ti] <i>adj</i>	бысрак	грязный
Your hands are dirty.	Кулдарың бысрак.	У тебя руки грязные.
disadvantage	файзаһыз, зыянлы, насар	невыгодное (неблагоприятное) положение;
[,disəd'va:ntɪdʒ]		неудобство
<i>adj</i>	урын (хэл)	быть в невыгодном
be at a ~	уңайһыз хәлдә калыу	положении
disagree [,disə'gri:] <i>v</i>	1. килешмәү, риза булмау	не соглашаться, расхо-
I disagree with you.	Мин һинек менән килеш-мәйм.	диться во мнениях
	2. каршы килеү, тура килмәү	Я не согласен с тобой.
disagreeable [,disə'griəbl] <i>adj</i>	насар, күңелһез	противоречить, не
a ~ man	насар, күңелһез кеше	соответствовать
disagreement [-mənt] <i>n</i>	калма-каршылык, фекер айырымлыгы	неприятный,
disappear [,disə'piə] <i>v</i>	югалуу, юк булуу, йөшеренү	неприветливый
disappoint [,disə'pɔɪnt] <i>v</i>	әсенәү, кәйефте төшөрөү, күңел кайтуу, өмөт өзөү	неприятный человек
The book ~ ed me.	Китаптан күңелем кайтты.	расхождение во мнениях,
be ~ ed	күңелһезләнәү, ышаныс югалтуу	разногласие
I was ~ in him.	Мин унан өмөтөмдө өззәм.	исчезать, скрываться
~ ment <i>n</i>	күңел кайтуу, өмөт өзөү	разочаровывать
disapproval [,disə'pru:vl] <i>n</i>	мактамау, хупламау,	Книга разочаровала
disapprove [,disə'pru:v] <i>v</i>	яраклы тип тапмау	меня.
disarm [dis'a:m] <i>v</i>	коралһызландыруу	быть огорченным,
~ a bandit	бандитты коралһызлан-дыруу	разочарованным
~ ament <i>n</i>	коралһызланыу	Я разочаровался в нем.
general and complete ~	дөйөм, тулыһынса коралһызланыу	разочарование
disaster [di'za:stə] <i>n</i>	бәхетһезлек, бәлә-каза	неодобрение, осуждение
discharge [dis'tʃa:dʒ] 1. <i>n</i>	1) бушатыу	не одобрять
~ of a ship	пароходты бушатыу	обезоружить
	2) атыу, залп	разоружить бандита
	3) эштән сыгарыу	разоружение
		всеобщее и полное
		разоружение
		несчастье, бедствие
		разгрузка
		разгрузка судна
		выстрел, залп
		увольнение

a mass discharge of workers	эшселәрҙе күпләп эштән сығарыу	массовое увольнение рабочих
2. v	1) йөк бушатыу 2) атыу, атып ебәрәү 3) коткарыу 4) эштән сығарыу 5) больницанан сығарыу	разгружать выстрелить освобождать увольнять
discipline ['disiplin] <i>n</i>	тәртип, дисциплина	выписывать из больницы
discontent ['diskən'tent] <i>n</i>	ризаһыҙлыҡ, кәнәғәтһеҙлек	дисциплина, порядок
discord ['diskɔ:d] <i>n</i>	килешмәүсәнлек, фекер айырымлығы	недовольство, неудовлетворенность
discount ['dis'kaunt] <i>n</i>	ташлама яһау, кәметәү	разногласие
discourage [dis'klaɪdʒ] <i>v</i>	1. һыуындырыу, күңел кайтарыу 2. дүндерәү, кире уйланыу	скидка
discover [dis'klʌvə] <i>v</i>	1. беләү, табыу, асыу, фаш итеү, асып һалыу 2. асыу, уйлап табыу, фәнни асыш	расхолаживать, обескураживать
discovery [dis'klʌvəri] <i>n</i>	асыш, асыу	отговаривать
discretion [dis'kreʃn] <i>n</i>	абайлылыҡ, тотанаклылыҡ	узнавать, обнаруживать, раскрывать
at your ~	һеҙҙең карамаҡка	открывать, делать
discriminate [dis'krɪmɪneɪt] <i>v</i>	айырыу, хоҡуҡты ҡысыу	открытие (научное)
~ion [-ʃn] <i>n</i>	һанға һуҡмау, тигеҙ карамау	открытие, раскрытие, обнаружение
discuss [dis'kʌs] <i>v</i>	фекер алышыу, тикшерәү	осторожность, сдержанность
~ion [-ʃn] <i>n</i>	фекер алышыу, фекерләшеү	на ваше усмотрение
disease [di'zi:z] <i>n</i>	ауырыу	различать, дискриминировать
disgrace [dis'greɪs] 1. <i>n</i>	1) мәсхәрә, хурлыҡ 2) оятлы булыу 3) хурлыҡлы эш	дискриминация
2. <i>v</i>	мәсхәрә итеү, хурлау	обсуждать
He disgraced his family.	Ул ғаиләһен хурланы.	обсуждение, дискуссия
~ful [-ful] <i>adj</i>	мәсхәрәлә, хурлыҡлы	болезнь
disguise [dis'gaɪz] 1. <i>v</i>	1) битлек кейеү 2) алмашып кейенәү 3) йәшеренәү	позор
2. <i>n</i>	1) маскировка 2) йөҙгә үзгәртеү	бесчестье
		позорный поступок
		позорить, обесчестить
		Он опозорил свою семью.
		позорный, бесчестный
		маскироваться
		переодеться
		скрываться
		маскировка,
		переодевание
		обманчивая внешность

disgust [dis'gʌst] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	ерәнеу, сиркәнеу сиркәнеу тыузырыу, нәфрәт тыузырыу 1) ерәнеу, сиркәнеу 2) асыулану —	отвращение вызывать отвращение, быть противным чувствовать отвращение возмущаться —
be ~ ed		
disgusting [-ɪŋ] 1. <i>pres. p.</i> from disgust 2. <i>adj</i>	сиркәнес, ерәнес, әшәке	отвратительный, противный
dish [dɪʃ] <i>n (pl)</i>	1. һауыт-һаба 2. аш-һыу Яраткан ашығыз ниндәй?	посуда блюдо, кушанье Какое у вас любимое блюдо?
What is your favourite dish?		
He dropped the dish.	3. табак, зур тәрилкә Ул табакты төшөрөп ебәрзе.	тарелка, чашка Он уронил чашку.
dish-washer ['dɪʃ,wɒʃə] <i>n</i>	һауыт-һаба йыуыу машинаһы	посудомоечная машина
dishonest [dis'ɒnɪst] <i>adj</i>	намысһыҙ	нечестный
dislike [dis'laɪk] <i>v</i>	окшатмау, яратмау	не любить, испытывать неприязнь
dismal [dɪzməl] <i>adj</i>	күңелһез, борсоулы	мрачный, унылый
dismiss [dis'mɪs] <i>v</i>	1. ебәреу, таратыу класты кайтарып ебәреу 2. эштән сыгарыу, кыуыу 3. кире ҡағыу, ситкә ташлау	отпускать, распускать отпустить класс увольнять, выгонять отвергать, отбрасывать
dismiss a class	тәртипһезлек ебәреу, һалыу (хат) ебәреу (телеграмма) алмаштырыу, күсереп куйыу	беспорядок отправлять, посылать отправка (телеграммы) перемещать, переставлять, смещать
disorder [dis'ɔ:də] <i>n</i>	күргәзмә	показ, выставка
dispatch [dis'pætʃ] 1. <i>v</i> 2. <i>n</i>	сәскәләр күргәзмәһе 1) күргәзмәгә куйыу, күрһәтеу 2) күрһәтеу, белдереу (асыу)	выставка цветов выставлять, показывать
displace [dis'pleɪ] <i>v</i>	батырлык күрһәтеу урынлашыу тәртібе кемдәндер карамағында (булыу)	проявлять, обнаруживать проявить мужество
display [dis'pleɪ] 1. <i>n</i> ~ of flowers 2. <i>v</i>	урынлаштырыу, тезеп куйыу	расположение (быть) в чьем-л. распоря- жении
~ courage	урынлаштырыу, төзөлөш, куйылыш	располагать, размещать, расставлять расположение, размещение
disposal [dis'pouzl] <i>n</i> at one's ~		
dispose [dis'pouzl] <i>v</i>		
disposition [ˌdɪspə'zɪʃn] <i>n</i>		

dispute [dis'pjut] 1. <i>n</i>	1) диспут 2) бәхәс, фекер айырымлыгы	диспут, полемика спор, разногласия
2. <i>v</i>	1) фекер алышы, бәхәсләшеү 2) даулау, алырга тырышыу бәхәсле	обсуждать, спорить оспаривать
~ able [-əbl] <i>adj</i>		спорный
disregard [disri'ga:d] 1. <i>n</i>	игтибарһызлык, кәмһетеп карау	невнимание, пренебрежение
2. <i>v</i>	игтибар итмәү	не обращать внимания
disrupt [dis'rapt] <i>v</i>	какшатыу, шартлатыу, бозоу	подрывать, разрушать
dissatisfaction ['di,sætis'fækʃn] <i>n</i>	кәнәгәтләнмәгәнлек, ризаһызлык	неудовлетворенность; недовольство
dissatisfy [di'sætisfaɪ] <i>v</i>	кәнәгәтләндермәү	не удовлетворять
distance ['distəns] <i>n</i>	ара, дистанция	расстояние, дистанция
at a ~	бер аз алыслыкта, йыракта	на некотором расстоянии, в отдалении
from a ~	алыстан	издалека
distant ['distənt] <i>adj</i>	алыс	далекий, дальний, отдаленный
distinct [dis'tɪŋkt] <i>adj</i>	асык	отчетливый, ясный
~ ion [dis'tɪŋkʃn] <i>n</i>	1. айырмалык	различие, отличие
draw a ~	айырмалык үткәреү	отличать
gain international ~	2. почет, бүләк, награда	почет, награда, почесть
win a ~	халык-ара танылыу	завоевать международное признание
distinguish [dis'tɪŋɡwɪʃ] <i>v</i>	бүләк алыу	получать награду
~ oneself	айыруу, таныу	отличать, различать
~ ed [-wɪʃt] 1. <i>past and p. p.</i>	айырылыу, айырылып	отличиться, выделиться
from distinguish	тороу	
He ~ himself in the battle.	Ул һуғышта батырлык күрһәтте.	Он отличился в бою.
2. <i>adj</i>	мәшһүр, данлыклы, таныклы	известный, выдающийся
He was a ~ poet.	Ул таныклы шагир ине.	Он был известным поэтом.
distort [dis'tɔ:t] <i>v</i>	бозоу, бозоп күрһәтеү	искажать, извращать (факты)
~ed facts	дөрөс булмаган (ялган) күрһәтмәләп	искаженные факты
distortion [dis'tɔ:ʃn] <i>n</i>	яңылышлык, хата, бозоклок	искажение, извращение
distract [dis'trækt] <i>v</i>	(игтибарзы) ситкә йүнәлтеү	отвлекать (внимание)

distress [dis'tres] 1. <i>n</i>	кайгы, бәлә-каза, яфа, хәсрәт	горе, беда, страдание
She was in great ~	Ул зур кайгы кисерзе.	У нее было большое горе.
2. <i>v</i>	әсендереү, кәйефте бозоу, күңелде китеү	огорчать, расстраивать
distribute [dis'tribju:t] <i>v</i>	бүлөп биреү, өлөшөү	распределять, раздавать
distribution [ˌdɪstn'bjʊ:ʃn] <i>n</i>	бүлөү, урынлаштыру, таратыу, өлөшөү	распределение, раздача (подарков)
district ['dɪstrɪkt] <i>n</i>	район, округ, өлкә	район, округ, край
distrust [dis'trʌst] 1. <i>n</i>	ышанмаусанлык, шик	недоверие
2. <i>v</i>	ышанмау, шикләнеү	не доверять
disturb [dis'tə:b] <i>v</i>	1. мәшәкәтләү, борсоу, бимазалау	беспокоить, мешать
I'm sorry to ~ you!	Борсоғаныбыз өсөн гәфу итегез!	Извините за беспокойство!
	2. тынышсызлау, борсоу, хафага халыу	тревожить
dive [daɪv] 1. <i>v</i>	1) ныуға сумыу	нырять в воду
He dived into the water from the bridge.	Ул күперзән ныуға һикерзе.	Он нырнул в воду с моста.
2. <i>n</i>	2) эшкә сумыу	погружать (ся) в работу
diver ['daɪvə] <i>n</i>	3) кудды тығыу ныуға һикерәү	засовывать руку
diverse [daɪ'və:s] <i>adj</i>	1. сумыгусы, водолаз	прыжок в воду
diversion [daɪ'və:ʃn] <i>n</i>	2. ныуға һикерәүсе	нырятьщик, водолаз
divert [daɪ'və:t] <i>v</i>	икенсе төрлө, һәр төрлө, төрлө	(спорт.) прыгун в воду
diversity [daɪ'və:sɪtɪ] <i>n</i>	ауышыу, ситкә сығыу	иной, разнообразный, разный
divide [dɪ'vaɪd] <i>v</i>	ситкә сығыу, ауыштыру, илтеу	отклонение
	төрлөлөк, төрлө-төрлө булыу	отклоняться, отводить
division [dɪ'vɪʒn] <i>n</i>	бүлөү, бүленеү, уртаклашыу	разнообразие
~ of authority	айырыу, айырылыу	делить(ся)
divorce [dɪ'vɔ:s] 1. <i>n</i>	1. бүлөү, бүленеш, бүлем вазифа (эш) бүлешөү	разделять(ся)
He got a divorce.	2. бүлек, өлөш айырылыу	(раз)деление
2. <i>v</i>	Ул айырылышты.	разделение функций
She divorced her husband yesterday.	айырылышыу, никахты бозоу	раздел, часть
divorced [dɪ'vɔ:st] <i>adj</i>	Ул кисә ире менән айырылышты.	развод, расторжение брака
	айырылышкан (ир, катын)	Он получил развод.
		разводиться, расторгать брак
		Вчера она развелась с мужем.
		разведенный(ая)

do [du:] *v* (**did**, **done**)

What are you doing?

What does your brother do?

do the room

Do as you like.

They did the British museum yesterday.

This room will do.
That will do!

Do you speak English?

I didn't see him.

Don't do that!

Do come!
How do you do?
do away with
do up

Do up your hair!

do without

I can't do without you.

dock [dɒk] 1. *n*2. *v***docker** ['dɒkə] *n***doctor** ['dɒktə] *n*1. эшләү, үтәү, башкарыу
Нимә эшләйһегеҙ?Ағайың кем булып эшлэй?
бүлмәне йыйыштырыу
2. эш итеү, эшләү, үҙеңдә
тотоуҮзегеҙсә эшләгеҙ. Үзегеҙ
карағыҙ!

3. карап сығыу, танышыу

Кисә улар Британия
музейын каранылар.4. ярау, окшау, барыу
Был бүлмә ярайһы.
Етте. Етер. Ярай.Инглизсә һөйләшәһе-
геҙме?

Мин уны күрмәнем.

Быны эшләмә!

Килегеҙ, зинһар өсөн!
Һаумыһығыҙ!
юкка сығарыу
тәртипкә килтереү,
йүнәтеү.
Сәстәреңдә рәтлә!-һыз, -һез эш итеү,
мәсьәләне карамау
Мин һинһез булдыра
алмайым.

1) док

2) пристань

3) көрсөк

космос караптарын
тоташтырыу
докер, портта эшләүсе
эшсе

1. врач, доктор

2. доктор

делать, выполнять

Что делаете?

Чем занимается твой брат?

убирать комнату
действовать, вести себя,
поступать

Поступайте как хотите!

осматривать (достопримечательности)

Вчера они осмотрели
Британский музей.подходить, годиться
Эта комната подойдет.

Довольно. Достаточно.

*Служит для образования
вопр. и отриц. форм гл.
наст. и прош. вр.*

Говорите по-английски?

Я не видел его.

*Служит для образования
отриц. формы повелительного
наклонения.*

Не делай этого!

*Употребляется для
усиления.*Пожалуйста, приходите!
Здравствуйте!уничтожать, покончить
приводить в порядок,
ремонтироватьПриведи волосы в порядок!
обходиться (без чего-л.)Я не могу без тебя
обойтись.

док

(амер.) пристань

тупик (ж.-д.) ,
производить стыковку(косм. кораблей)
портовый рабочий, докер

врач, доктор

доктор (ученое звание)

doctrine ['dɒktrɪn] *n*
document ['dɒkjumənt] *n*
 ~ **ary** [-'mentəri] *n*
dog [dɒg] *n*
 ~ **collar** [-kələ] *n*
 ~ **rose** [-rouz] *n*
dollar ['dɒlə] *n*
domestic [də'mestɪk] *adj*
 ~ animals

a ~ policy

dominate ['dɒmɪneɪt] *v*

domination [,dɒmɪ'neɪʃn] *n*

donkey ['dɒŋki] *n*

doom [du:m] 1. *n*

2. *v*

doomed to failure

door [dɔ:] *n*

out of doors

~ **-keeper** [-kɪ:pə],

~ **man** [mæn] *n*

doorway ['dɔ:wei] *n*

in the ~

dose [douz] *n*

dot [dɒt] *n*

double ['dʌbl] 1. *adj*

He has to do double work.

I want a double room.

2. *adv*

He had to pay double.

3. *v*

It will double our work.

4. *n*

double-decker *n*

doubt [daʊt] 1. *n*

I have no doubts about his work.

тәғлимәт, доктрина

документ

документаль фильм

эт

муйынса

әлморон, гөлийемеш

доллар

1. йорт

йорт хайуандары

2. эске

эске сәйәсәт

өстөнлөк тотоу,

күпселекте тәшкил итеү

хакимлык, өстөнлөк,

өстөнлөк тотоу

ишәк

1) язмыш, тәқдир, күрәсәк

2) һәләк булыу, һәләкәт

ғәйепләү, яманлау, дусар

итеү

уңышһызылыкка дусар

булған

ишек

урамда, тышта

швейцар

ишек уйымы

ишектә

доза

нөктә

икеләтә, ике катлы

Уға икеләтә эшләргә тура

килә.

Миңә ике урынлы номер

кәрәк.

икеләтә, ике мәртәбә

Уға икеләтә түләргә тура

кидә.

икеләтә арттырыу

Ул безгә эште икеләтә

арттырасак.

дублер

ике катлы автобус

икеләнәү

Уның эшенә шиклән-

мәйем.

учение, доктрина

документ

документальный фильм

собака

ошейник

шиповник

доллар

домашний

домашние животные

внутренний

внутренняя политика

преобладать,

господствовать

господство, преобладание

осел

судьба, рок

гибель

осуждать, обречать

обреченный на провал

дверь

на улице

швейцар

дверной проем

в дверях

доза, прием

точка

двойной, парный

Ему приходится выпол-

нять двойную работу.

Мне нужен 2-местный

номер.

вдвое, вдвойне

Уға пришлося заплатить

вдвойне.

удваивать

Это увеличит нашу рабо-

ту вдвое.

дублер (в кино)

двухэтажный автобус

сомнение

Я не сомневаюсь в его

работе.

no doubt
No doubt he will come in
time.

2. *v*

They doubted his work.

– **ful** [-ful] *adj*

~ **less** [-lis] *adv*

dove [dʌv] *n*

~ of peace

down ['daun] 1. *adv*

The sun is down.

The lift is going down.

2. *prep*

Go down the river!

They live down the street.

downfall ['daunfɔ:l] *n*

downstairs ['daun'steəz]

1. *adv*

Go ~!

2. *adj*

He lives downstairs.

downtown ['daun'taun] *n*

He works in the downtown.

dozen ['dʌzn] *n*

dozens of

draft [dra:ft] 1. *n*

2. *v*

~ a report

drag [dræɡ] *v*

She dragged the child by
the hand.

drain [dreɪn] *v*

drainage ['dreɪnɪdʒ] *n*

drama ['dra:mə] *n*

~ -theatre *n*

шик юк, нис шикһез
Шик юк, ул вақытында
килер.

шикләнеү, икеләнеү,
ышанып етмәү

Уның эшенә улар ышанып
етмәнеләр.

икеләнеүсән, шикле

нис шикһез

күгәрсен

тыныслык күгәрсене

аска, түбәнгә, түбәндә

Кояш байыны.

Лифт аска төшә.

түбәнгә табан, аска

Йылға түбәненә барыгыз!

Улар ошо урамда арырак

йәшәйзәр.

көслә ямғыр (кар)

аска төшөү

Аска төшөгөз!

ақта, беренсе катта

Ул ақта йәшәй.

кала үзәге

Ул кала үзәгендә эшләй.

ун ике

нимәнәңдер күпләге

1) проект, каралама

2) план, һызым

проект төзөү, план төзөү

докладтың проектын

әзерләү

күтәрәп алып барыу,

тартыу, һөйрәү

Ул баланы кулынан һөй-

рәп алып барзы.

коротоу, киптереү

коротоу, киптереү

драма

драмтеатр

несомненно, безусловно
Несомненно, он придет
вовремя.

сомневаться, не доверять

Они сомневались в его
работе.

сомневающийся,

сомнительный

несомненно

голубь, голубка

голубь мира

вниз, внизу

Солнце село.

Лифт идет вниз.

вниз, по, вдоль

Идите вниз по реке!

Они живут дальше по

этой улице.

ливень, сильный дождь

(снег)

вниз (по лестнице)

Спускайтесь вниз (по
лестнице)!

внизу, на нижнем этаже

Он живет внизу.

центр города, деловая

часть города

Он работает в центре

города.

дюжина

множество чего-л.

проект, набросок

план, чертеж

составлять проект (план)

разработать проект

доклада

тащить(ся), тянуть

Она тащила ребенка за
руку.

осушать, сушить

осушение, дренаж

драма

драмтеатр

draught [dra:ft] *n*
draughts [dra:fts] *n*
draw [drɔ:] *v* (**drew**, **drawn**)
 The horses slowly drew the wagon.

What are you drawing?

~ **aside**

~ **back**

~ **into**

~ **up**

2. *n*

drawback ['drɔ:bæk] *n*

drawer [drɔ:] *n*

drawing ['drɔ:m] *n*

I like drawing.

a drawing in pen

a drawing lesson

dread [dred] 1. *n*

2. *v*

~ **ful** [-ful] *adj*

dream [dri:m] 1. *n*

2. *v* (**dreamed**,

dreamt, **dreamed**)

I dreamed about you last night.

dress [dres] 1. *n*

evening ~

~ **circle** [-'sə:kl] *n*

~ **coat** [-'kəʊt] *n*

~ **maker** [-meɪkə] *n*

dressing-table [-'teɪbl]

2. *v*

He washed and dressed quickly.

үтәләй ел

шашка

1. тартыу, һөйрәү

Аттар йөктө яй ғына тартып барзылар.

2. игтибарзы йәлеп итеү

3. һүрәт төшөрөү

Нимә төшөрәһең?

ситкә алып китеү

артка сигеү, сигенеү

йәлеп итеү

исемлек, документтар

төзөү

тигез исәп

етешһезлек, кире як

тартма

1) һүрәт төшөрөү

2) рәсем

Мин һүрәт төшөрөргә

яратам.

перо менән төшөрөлгән

һүрәт

рәсем дәресе

кот осоу, куркыу

куркыу

куркыныс, кот оскос,

имәнec

1) төш

2) хыял, уй

1) төштә күреү

Кисә һеззә төштә күрзем.

2) хыялланыу, хыялға

бирелеү

3) уйлау, башка килеү

күлдәк, кейем-һалым

купшы күлдәк

бельэтаж

фрак

тегеүсе

туалет өстәле

кейенеү

Ул тиз генә йыуынып

кейенде.

2) яраны бәйләү

сквозняк

шашки (игра)

тянуть, тащить

Лошади медленно тянули повозку.

привлекать внимание

рисовать

Что ты рисуешь?

отводить в сторону

отступать

вовлекать

составлять (документы),

список

(спорт.) ничья

недостаток, отрицатель-

ная сторона

ящик (стола, комода)

рисование

рисунок

Я люблю рисовать.

рисунок пером

урок рисования

страх, опасение

бояться, страшиться

ужасный, страшный

сон

мечта, греза

видеть во сне

Вчера я видел вас во сне.

мечтать

думать, приходить в голову

платье, одежда

вечернее платье

(театр.) бельэтаж

фрак

портниха

туалетный столик

одевать(ся)

Он быстро умылся и

оделся.

перевязывать рану

He dressed his sore arm.

drift [drɪft] *n*

drill [drɪl] 1. *n*
2. *v*

He drilled his class in speaking English.

drink [drɪŋk] *v* (**drank**, **drunk**)

He drank a cup of milk.
2. *n*

a drink of water

drive [draɪv] 1. *v* (**drove**, **driven**)

The car was driven by a woman.

~ away

2. *n*

go for a drive

driver ['draɪvə] *n*

drop [drɒp] 1. *n*

~ in temperature

2. *v*

He dropped the kettle.

The man dropped to the ground.

drop in

I dropped in on my friend.

Ул яраланган кулын бөйләне.

агым, дрейф

1) тишкес

2) тренировка, күнекмә

тишеү; өйрәтеү,

күнектереү

Ул укыусыларын инглизсә һөйләшпергә өйрәтте.

1. эсеү

Ул бер сынаяк һөт эсте.

1) эсемлек

2) уртлам (һыу)

бер уртлам һыу

1) алып барыу, барыу

(атта, машинала)

2) автомобиль йөрөтөү, ат тотоп барыу

Машинаны катын кеше йөрөттө.

3) кыуып барыу, эзәрләү

1) ситкә сыгып китеү

2) кыуып ебәрәү

1) сәфәр, юл йөрөү

2) прогулка, саф һауала йөрөп килеү

машинала барыу, йөрөү

машина йөрөтөүсә, шофер

1) тамсы

2) түбән төшөү, колап төшөү

температураның түбән төшөүе

3) драже, леденец (кәнфит төрө)

1) тамсылап төшөү

2) төшөрөп ебәрәү

Ул сәйнүкте төшөрөп ебәрзе.

4) колау, йыгылыу

Кеше ергә коланы.

инеп сыгыу

Иптәшемә инеп сыктым.

Он перевязал свою больную руку.

течение; (мор.) дрейф

сверло, дрель

тренировка, упражнение

сверлить; тренировать,

обучать

Он обучал учеников разговаривать по-английски.

пить

Он выпил чашку молока.

питье, напиток

глоток (воды)

глоток воды

везти, ехать

управлять (автомобилем), править (лошадьми)

Машину вела женщина.

гнать, преследовать

уезжать

прогнать

поездка

прогулка, езда

поехать, покататься на машине

водитель машины, шофер

капля

понижение, падение

понижение температуры

драже, леденец

капать, стекать каплями

ронять

Он уронил чайник.

падать

Человек упал на землю.

зайти

Я заглянул к своему другу.

~ out of a game.
drought [draut] *n*
drown [draun] *v*

drug [drag] *n*

~ -store [-stɔɪ:] *n*
drum [drʌm] 1. *n*
 2. *v*

He was drumming on the table.

~ **stick** [-stɪk] *n*
drunk [drʌŋk] *adj*
dry [draɪ] 1. *v*

2. *adj*

~ **law** *n*

~ cleaner's *n*
duck [dʌk] 1. *n*
 2. *v*

due [dju:] *adj*
 in due course

due to (*prep*)

duke [dju:k] *n*
dull [dʌl] *adj*

~ **weather**
dumb [dʌm] *adj*
 ~ **show** *n*
 ~ **-bells** *n*
duplicate ['dju:plɪkɪt] *n*
 in ~
duration ['djʊərəbl] *adj*
 ~ **goods**

during ['dju:əɪn] *prep*

уйындан сыгыу
 королок
 1. һыуға батыу
 2. һыуға батырыу
 3. һыу басыу
 1. дарыу
 2. наркотик
 аптека
 барабан
 барабан ҡағыу, шаҡылда-
 тыу
 Ул бармактары менән
 өстәл шаҡылдатты.
 барабан таяғы
 иҫерек
 1) коротоу, коротоп алыу
 2) кибегү, короу
 коро, кипкән
 коро закон (эскелеккә
 ҡаршы)
 химик тазартыу
 өйрәк
 сумыу, янтайыу

тейешле
 үз ваҡытында, көтөлгән,
 көткән
 арҡаһында, сәбәпле,
 -лыҡтан, -лектән, -ға, -гә
 күрә
 герцог
 1. тупаҫ, аңра
 2. күңелһез, эс бошорғос
 3. тонок; болотло, йонсоу
 (көн)
 йонсоу (болотло) көн
 телһез (кеше)
 пантомима
 гантелдәр
 дубликат, күсермә
 ике данала
 озақ, нык
 озаҡка етәр торған
 тауарҙар
 буйынса, сакта,
 ваҡытында

выбыть (выйти) из игры
 засуха
 тонуть, утонуть
 топить
 заливать, затоплять
 лекарство, медикамент
 наркотик
 аптека
 барабан
 бить в барабан; стучать;
 барабанить пальцами
 Он барабанил пальцами
 по столу.
 барабанная палочка
 пьяный
 сушить
 сохнуть
 сухой, высохший
 сухой закон

химчистка
 утка
 нырять, окунаться,
 увертываться
 должный
 в свое время, ожидаемый
 благодаря, из-за

герцог
 тупой
 скучный, монотонный
 тусклый, пасмурный

пасмурная погода
 немой, бессловесный
 пантомима, немая сцена
 (*спорт.*) гантели
 дубликат, копия
 в двух экземплярах
 длительный; прочный
 товары длительного
 пользования
 в течение, во время

dusk [dʌsk] *n***dust** [dʌst] 1. *n*2. *v***dusty** ['dʌsti] *adj***dustbin** ['dʌstbɪn] *n***duty** ['dju:ti] *n*

do one's duty

be on ~

custom duties

dye [daɪ] 1. *n*2. *v*

I want to have my hair

dyed, please.

dying ['daɪn] 1. *pres. p.*

from dye

2. *n***dynamic** [daɪ'næmɪk] *adj***dynasty** ['dɪnəsti] *n*

(pl dynasties)

эңер

саң, тузан

тузан (саң) һөртөү, жағы

тузанлы, саңлы

сүп йәшниге

1. бурыс, вазифа

бурысты үтәү

дежур булы

2. пошлина

таможня пошлиналары

буяу

буяу, буяны

Зинһар өсөн, миңең сәсте

буяғыз әле!

—

буяу

динамик, әүзем

династия

сумерки

пыль

вытирать, выбивать пыль

пыльный

мусорный ящик

долг, обязанность

исполнять долг

дежурить

пошлина

таможенные пошлины

краска, краситель

красить, окрашивать(ся)

Пожалуйста, покрасьте

мои волосы!

—

крашение, окраска

динамический; активный,

динамичный

династия

Е е

each [i:tʃ] *n*

each of you

~ other

eager ['i:ɡə] *adj*

He is eager for knowledge.

eagle ['i:ɡl] *n***ear** [iə] 1. *n*

She has a good ear for music.

ear [iə] II. *n***early** ['ɜ:li] 1. *adj*

He learned to read at an

early age.

2. *adv*The spring may come early
this year.**earn** [ɜ:n] *v*

һәр кем, һәр бер

һәр кайһығыз

бер-беребеззе

көсәгән, ашкынған

Ул белемгә ынтыла (белем
алырға тырыша).

бөркөт

1) колак

2) ишетәү

Уның музыкаға һәләтлере

бар.

башак

иртә, иртәнге

Ул бик бәләкәстән укыр-

га өйрәнде.

иртә, алда

Быйыл яз, могайын, иртә

(алда) килер.

1. эшләп табыу

каждый, всякий

каждый из вас

друг друга (обычно о двух)

сильно желающий,

стремящийся

Он стремится к знаниям.

орел

ухо

слух

У нее (хороший) музы-

кальный слух.

колос (зерна)

ранний

Он научился читать в ран-

нем возрасте.

рано

В этом году весна, види-

мо, наступит рано.

зарабатывать

He earns much.
~ one's living

earnings ['ɜ:nɪŋz] (pl) *n*
ear-phones ['iəfəʊnz] *n*
ear-rings ['iəriŋz] *n*
earth [ɜ:θ] *n*

earthquake ['ɜ:θkweɪk] *n*
ease [i:z] 1. *n*

be (feel) at ease

At ease!
2. *v*

easily ['i:zɪli] *adv*
east [i:st] 1. *n*
in the east
to the ~
to the east of London

the East
2. *adj*
The East End *n*

3. *adv*
The train went east.

eastern ['i:stən] *adj*
easy ['i:zi] *adj*
It was easy for him to do that.

easy manners

~ arm-chair *n*
eat [i:t] *v* (ate; eaten)
Don't eat so quickly!

echo ['ekəʊ] 1. *n*
He shouted and heard the echo.

Ул күп акса алып эшлэй.
үз көсөң менән акса
табыу (эшлэу)
2. казаныу, ирешеу
эш хакы
(радио)наушник
алкалар
1. ер, тупрак
2. ер шары

ер тетрәу
тынлык, ирек, тәбиғилек
үзгәндә иркен тоту (һизеу)

Вольно!
1) еңеләйтеү,
тынысландыруу
2) көсчөләндереү
еңел, иркен
1) көнсыгыш
көнсыгышта
көнсыгышка карай
Лондондан көнсыгышка
табан
2) Көнсыгыш
көнсыгыш (як)
Ист-Энд

көнсыгышка табан
Поезд көнсыгышка табан
барзы.
көнсыгыш
1. еңел, ауыр түгел
Уға быны эшлэу еңел
будды.
2. тәбиғи, тартыныуһыз

тәбиғи тоту
3. яйлы, кулайлы
яйлы (уңайлы) кресло
ашау, тукланыу
Ашыгып ашама!
яңгырауык, шаңдау
Ул кыскырзы һәм шаңдау
ишетте.

Он много зарабатывает.
зарабатывать себе на
жизнь
заслуживать
заработок
наушники
серьги
земля (почва)
земля (планета), земной
шар
землетрясение
покой, свобода,
непринужденность
чувствовать себя непри-
нужденно
(воен.) Вольно!
облегчать, успокаивать

ослаблять
легко, свободно
восток
на востоке
к востоку, восточнее
к востоку от Лондона

Восток
восточный
Ист-Энд (большой про-
мышленный и портовый
район Лондона)
на восток, к востоку
Поезд шел на восток.

восточный
легкий, нетрудный
Ему было легко это
сделать.
непринужденный,
свободный
непринужденные манеры
удобный, спокойный
удобное кресло
есть, питаться
Не ешь так быстро!
эхо, отголосок
Он крикнул и услышал
эхо.

	2. <i>v</i>	тауыш сағылыуы	отражаться (о звуке)
edge [edʒ] <i>n</i>		1. сит, кыр, тирә	край, кромка, грань
the edge of the wood		урман сите	опушка леса
edible ['edɪbl] <i>adj</i>		2. бысактың үткер ягы	острие (ножа), лезвие
edit ['edit] <i>v</i>		ашарға яраклы	съедобный
editing ['editɪŋ] <i>n</i>		редакторлау	редактировать
edition [ɪ'dɪʃn] <i>n</i>		монтаж	(кино) монтаж
		басма, басып сығару	издание, выпуск, тираж (книг)
editor ['editə] <i>n</i>		мөхәррир	редактор
editorial [ˌedɪ'tɔːriəl] <i>n</i>		баш мəkələ	передовая статья
~ board [-bɔːd] <i>n</i>		редколлегия	редколлегия
~ staff [-staːf] <i>n</i>		мөхәрририят	сотрудники редакции
		хəзмəткəрзəре	
editor-in-chief [-'tʃɪːf] <i>n</i>		баш мөхәррир	главный редактор
educate ['edjuːkeɪt] <i>v</i>		белем биреү, тәрбиəлəү	давать образование,
			воспитывать
educated ['edjuːkeɪtɪd] <i>adj</i>		уқымышлы	образованный
education [ˌedjuː'keɪʃn] <i>n</i>		укуу, белем биреү,	образование, обучение,
		мəғариф, тəрбиə	воспитание
primary ~		башланғыс белем	начальное образование
secondary (higher) ~		урта (юғары) белем	среднее (высшее)
			образование
compulsary ~		мəжбүри укуу (укуыту)	обязательное обучение
educational [-nət] <i>adj</i>		белем бирə торған,	образовательный, воспи-
		тəрбиə, укуу (укуыту)	тательный, учебный
effect [ɪ'fekt] 1. <i>n</i>		1) һəзəмтə, эзəмтə	результат, следствие
		2) йоғонто, тəьсир	действие, влияние
	2. <i>v</i>	эшлəү, ғəмəлғə ашыру	совершать, осуществлять
effective [-ɪv] <i>adj</i>		һəзəмтəлə	эффективный,
			действенный
effort ['efət] <i>n</i>		тырышлык, көсəргəнəш	усилие, попытка,
			напряжение
make an ~		тырышыу, көс һалыу	попытаться, приложить
			усилие,
without ~		көс түкмəй	легко, без труда (усилия)
e.g. [ɪ' dʒiː]		мəсəлən	например
egg [eg] <i>n</i>		йомортка, күкəй	яйцо
soft-boiled ~		шыйык итеп бəшəрəлгəн	яйцо всмятку
		йомортка	
hard-boiled ~		каты итеп бəшəрəлгəн	яйцо вкрутую
		йомортка	
fried-eggs		йомортка тəбейəһə	яичница
eight [eit] <i>num</i>		һигəз	восемь
~ hundred <i>num</i>		һигəз йөз	восемьсот
eighteen ['eiːtɪn] <i>num</i>		ун һигəз	восемнадцать

~ th <i>num</i>	ун нигезенсе	восемнадцатый
eightieth ['eitiθ] <i>num</i>	һикһәненсе	восемидесятый
eighty ['eiti] <i>num</i>	һикһән	восемьдесят
either ['aɪðə] 1. <i>pron</i>	һәр кем, теләһә кем, икенсә береһе	каждый, любой; один из двух
2. <i>conj</i> either ... or	йә ... йә	либо... либо, или ... или
I'll go either today or tomorrow.	Мин йә бөгөн, йә иртәгә барам.	Я пойду или сегодня, или завтра.
elbow ['elbou] <i>n</i>	терһәк	локоть
elder ['eldə] <i>adj</i>	олораҡ, оло	<i>сравн. ст.</i> от «old» старший
eldest ['eldɪst] <i>adj</i>	иң олоһо	самый старший
elderly ['eldəli] <i>adj</i>	оло йәштәгә	пожилой
elect [ɪ'lekt] <i>v</i>	һайлап куйыу, һайлау	выбирать, избирать
election [ɪ'lekʃn] <i>n</i>	1. һайлау	выборы
general ~	дөйөм һайлау	всеобщие выборы
elector [ɪ'lektə] <i>n</i>	2. һайлау	избрание
electoral [-rəl] <i>adj</i>	һайлаусы	избиратель
~ system	һайлау, һайлап куйыла торған	избирательный, выбор- ный
electric [ɪ'lektrɪk] <i>adj</i>	һайлау системалы	избирательная система
~ bulb (stove) <i>n</i>	электрик	электрический
	электр лампалы (плиталы)	электрическая лампа (плита)
-iron <i>n</i>	электр үтеге	электрический утюг
electrician [ɪlek'trɪʃn] <i>n</i>	электромонтер	электромонтер
electricity [-'trɪsɪtɪ] <i>n</i>	электр	электричество
electronic [ɪlek'trɒnɪk] <i>adj</i>	электрон	электронный
~ brain <i>n</i>	электрон мейе	электронный мозг (ЭВМ)
~ calculator <i>n</i>	калькулятор	калькулятор
elegant ['elɪɡənt] <i>adj</i>	нәфис, зифа, күркәм	изящный, элегантный
element ['elmənt] <i>n</i>	1. элемент, составына ингән	элемент, составная часть
	2. стихия, тәбигәт	стихия природы
	күренеше	
(pl)	фән нигезҙәре	основы, азы науки
elementary [-əri] <i>adj</i>	ябай, башланғыс	элементарный, (перво)начальный
~ school	башланғыс мәктәп	начальная школа
elephant ['elɪfənt] <i>n</i>	фил	слон
elevate ['elɪveɪt] <i>v</i>	күтәреү, арттырыу	поднимать, повышать
elevation [elɪ'veɪʃn] <i>n</i>	1. калкыу урын; бейеклек	повышение, возвышение, поднятие
	2. калкыулык, бөйөклөк	возвышенность, величие
	3. түбә, калкыулык	пригорок
elevator ['elɪveɪtə] <i>n</i>	1. лифт	(амер.) лифт
	2. элеватор	элеватор

eliminate [i'limineit] <i>v</i>	1. сыгарыу	устранять, исключать
~ tion [-'neiʃn] <i>n</i>	2. юкка сыгарыу	уничтожать
else [els] <i>adv</i>	1. ситкә алыу, сыгарып	удаление, исключение
What else?	ташлау	
Who else?	2. юкка сыгарыу, юк	уничтожение
somebody else	итеу	
elsewhere [els'weə] <i>adv</i>	тағы, тағы ла, тыш, башка	еще, кроме
embankment [im'bæŋk-mənt] <i>n</i>	Тағы нимә?	Что еще?
embark [im'ba:k] <i>v</i>	Тағы ла кем?	Кто еще?
~ ation [-'keiʃn] <i>n</i>	тағы ла кемдер	еще кто-нибудь
embarrass [im'bærəs] <i>v</i>	кайза булһа ла икенсе	где (куда)-нибудь в дру- гом месте
~ ment [-mənt] <i>n</i>	урында	набережная; дамба
embassy ['embəsi] <i>n</i>	(нығытылған) яр, һыу	
emblem ['embləm] <i>n</i>	буйы (урамы)	грузить(ся), садиться (на корабль)
embodiment [im'bɒdi-mənt] <i>n</i>	тейәу, тейәлеу, ултырыу	посадка, погрузка (на корабль, самолет)
embody [im'bɒdi] <i>v</i>	ултырыу, тауар тейәу	затруднять, стеснять
embrace [im'breis] 1. <i>v</i>	1. ауырлыҡ, кыйынлыҡ	
He embraced his mother.	килтереу	смущать
	2. уңайһыҙлау, оялтыу	затруднение, смущение,
	каушау, оялыу, каушап	замешательство
	төшөү	посольство
	илселек	эмблема, символ
	эмблема, символ	воплощение
	кәүзәләнеш	
	кәүзәләндереу, ашырыу	воплощать, олицетворять
	1) косаклашыу	обнимать(ся)
	Ул әсәһен косакланы.	Он обнял свою мать.
	2) индереу, солғау	охватывать, содержать,
		включать
	2. <i>n</i>	объятие, объятия
embroider [im'brɔidə] <i>v</i>	косаклау	вышивать
- y [-i] <i>n</i>	сигеу	вышивка
emigrant ['emigrənt] <i>n</i>	сигелгән бизәк	эмигрант
emigrate ['emigreit] <i>v</i>	эмигрант	эмигрировать
~ tion [-'greiʃn] <i>n</i>	ситкә сығып китеу	эмиграция
emotion [i'mouʃn] <i>n</i>	эмиграция	волнение, возбуждение
- al [i'mouʃnl] <i>adj</i>	тулкынланыу	эмоциональный
an ~ person	1. хисле	эмоциональный человек
	хисле кеше	волнующий,
	2. тулкынландыргыс	взволнованный
~ speech	тулкынландыргыс	взволнованная речь
emperor ['empərə] <i>n</i>	телмәр, сығыш	император
	император	

emphasis ['emfəsis] <i>n</i>	1) баһым, тәһһирлелек	ударение, выразительность
emphasize ['emfəsaɪz] <i>v</i>	2) әһәмиәтле, мөһим	важность, значимость
empire ['empaɪə] <i>n</i>	1) айырып әйтеу	подчеркивать, делать
employ [im'plɔɪ] <i>v</i>	2) әһәмиәт биреу	особое ударение
be employed	империя	придавать значение
He employed a new method.	1. эһкә яллау	империя
employer [im'plɔɪə] <i>n</i>	эһ биреу	нанимать, держать на
employee [ˌemplɔɪ'i:] <i>n</i>	эһләу, хезмәт итеу	службе
employment <i>n</i>	2. кулланыу, файзаланыу	давать работу
full ~	Ул яңы метод (ысул)	работать, служить
empty ['empti] <i>adj</i>	кулланды.	применять, использовать
an empty box	яллаусы; предпринима- тель	Он использовал новый метод.
emulation [ˌemju'leɪʃn] <i>n</i>	ялланып эһләүсе	наниматель; предприни- матель
enable [i'neɪbl] <i>v</i>	(хезмәткәр)	работающий по найму
encircle [in'sə:kl] <i>v</i>	эһләгән урын, хезмәт, шөгәл	(рабочий, служащий)
enclose [in'klaʊz] <i>v</i>	бушамау	служба, работа, занятие
The park is enclosed by the fence.	буш, йөкмәткеһез	
encourage [in'kʌrɪdʒ] <i>v</i>	буш кап, йәшник	полная занятость
~ ment <i>n</i>	ярыш	пустой, порожний,
~ ing [-dʒɪŋ] <i>adj</i>	мөмкинлек биреу	бессодержательный
~ results	уратып алыу, әйләндереп алыу	пустая коробка, ящик
end [end] 1. <i>n</i>	1. кәртәләп алыу; ябыу	соревнование
at the end of	Парк койма менән	давать возможность
in the ~	уратып алынған.	окружать, делать круг
He has finally gained his end.	2. (конвертка) һалыу	
	хуплау, мактау	огораживать; заключать
	хуплау, мактау,	Парк огорожен забором.
	дәртләндереу	
	хуплаулы, өмөтлө	прилагать (в конверт)
	өмөтлө һөзөмтәләр	одобрять, поощрять
		одобрение, поддержка,
		поощрение
		одобряющий,
		обнадеживающий
		обнадеживающие
		результаты
		конец, предел
		в конце
		в конечном счете,
		в конце концов
		цель
		Он наконец достиг своей цели.

2. <i>v</i>		
The road ended at the river.	бөтөрөү, тамамлау, тамам	кончать(ся), прекращать
endurance [in'djuərəns] <i>n</i>	булгу, туктатыу	
endure [in'djuə] <i>v</i>	Юл йылга ярында бөттө.	Дорога кончилась у реки.
enemy ['enimi] <i>n</i>	бирешмәүсәнлек, ныглык	стойкость, выносливость,
energy ['enədʒi] <i>n</i>	түземлек, сызамлылык	выдержка
energetic [enə'dʒetɪk] <i>adj</i>	1. сызау, түзеу	выносить, терпеть
engage [in'geɪdʒ] <i>v</i>	2. бузылуу, дауам итеу	длиться, продолжаться
~ a guide	дошман, каршы кеше	враг, неприятель,
be -ed in smth		противник
He is engaged in research	дәрт, көс, кеүәт	энергия, сила, мощност
work.	көслө, дәртлө, әүзем	энергичный, активный
engagement <i>n</i>	яллау	анимать
They announced their	юл күрһәтәүсене яллау	нанять проводника
engagement.	нимәлер эшләу (эшләп	заниматься чем-л.
engine ['endʒɪn] <i>n</i>	йөрөү, ултыруу)	
~ driver	Ул гилми эш менән	Он занимается научной
engineer [endʒi'niə] <i>n</i>	шөгәлләнә.	работой.
England ['ɪŋɡlənd] <i>n</i>	1. бурыс	обязательство
English ['ɪŋɡlɪʃ] 1. <i>n</i>	2. осырашыу, күрешөү	встреча, свидание
2. <i>adj</i>	3. кәләш әйттерөү, кыз	помолвка
Englishman <i>n</i>	йөрәшеу	
~ woman <i>n</i>	Улар үззәренең өйләнө-	Они объявили о своей
engrave [in'greɪv] <i>v</i>	шеу хакында иглан	помолвке.
engraving [in'greɪvɪŋ] <i>n</i>	иттеләр.	
enjoy [in'dʒɔɪ] <i>v</i>	1. машина, двигатель,	машина, двигатель
I enjoyed listening to the	мотор	
music.	2. локомотив, паровоз	локомотив, паровоз
enjoy oneself	машинист	машинист (ж.-д.)
He enjoyed good health.	инженер, механик	инженер, механик
enjoy equal rights	Англия	Англия
	инглиз теле	английский язык
	инглиз	английский
	инглиз (ир)	англичанин
	инглиз (катын-кыз)	англичанка
	һырлау	гравировать
	гравюра	гравюра
	1. ләззәтләнөү, кыуаныу,	получать удовольствие,
	шатланыу	наслаждаться
	Музыка тыңлап ләззәт-	Я получил удовольствие
	ләндем.	от музыки.
	вакытты якшы (күңелле)	хорошо проводить время
	үткөрөү	
	2. файзаланыу, эйә булу	пользоваться, обладать
	Уның һаулығы якшы ине.	У него было хорошее
	тиң хокук менән файза-	здоровье.
	ланыу	пользоваться равными
		правами

enjoyment <i>n</i>	1. кыуаныс, шатлык, рэхэт, лэззэт	удовольствие, наслаждение
enlarge [in'la:dʒ] <i>v</i>	2. (эйә) хужа булыу	обладание
~ment <i>n</i>	1. зурайтыу, зурайыу	увеличивать(ся)
enormous [i'nɔ:məs] <i>adj</i>	2. киңәйтеу, киңәйеу	расширять(ся)
enough [i'nʌf] <i>adv</i>	зурайтыу	расширение, увеличение
That's enough!	бик зур, мөһабәт	огромный, громадный
enrich [in'ri:tʃ] <i>v</i>	етерлек	достаточно, довольно
enslave [in'sleɪv] <i>v</i>	Етер!	Достаточно!
ensure [in'ʃuə] <i>v</i>	байытыу; ашлау	обогащать; удобрять (почву)
enter ['entə] <i>v</i>	басып алыу, буйһондорю	порабощать
~ the institute	тәъмин итеу, гарантия	обеспечивать,
~ into negotiations	биреу	гарантировать
~ on	1. инеу, килеп инеу	входить
enterprise ['entəpraɪz] <i>n</i>	2. инеу, кереу	поступать
entertain [ˌentə'teɪn] <i>v</i>	институтка инеу	поступить в институт
~ing [-ɪŋ] <i>adj</i>	3. индереу (китапка, исемлеккә), теркәу	вносить (в книгу, список),
~ment <i>n</i>	башлау (һөйләшеүзәрзе)	регистрировать
entire [in'taɪə] <i>adj</i>	шөгөлләнеу, эшләу, эш	вступить (в переговоры)
~ly ['-taɪəli] <i>adv</i>	башлау	заняться, приступить
entitle [in'taɪtl] <i>v</i>	эшкыуарлык, йүнселлек	предприятие;
be entitled (to smth)	1. күңел асыу, күтәреу	предпринимательство
entrance ['entrəns] <i>n</i>	2. кунактар кабул итеу	развлекать
an ~ examination	кызык, мәрәкә, көлкөлө	принимать гостей
entrust [in'trʌst] <i>v</i>	күңел асыу, уйын-көлкө	забавный,
entry ['entri] <i>n</i>	бөтөн, тулы, тотош	развлекательный
	тамам, бөтөнләй	развлечение
	исем куйыу (китапка)	целый, полный, весь
	2. хокук биреу	всецело, полностью,
	хокуклы булыу	совершенно
	инеу, кереу	озаглавливать, называть (книгу)
	инеу (имтиханы)	давать право
	ышаныу, өмөт баглау,	иметь право (на что-н.)
	йөкләтеу	вход (в здание),
	1. инеу	вступление, поступление
	2. язылыу, исемлеккә	вступительный экзамен
	индереу	вверять; возлагать;
	3. заявка, гариза	поручать
		вход
		запись, занесение
		в список
		(спорт.) заявка на участие

envelope ['envəloʊp] *n*
environment [in'vaɪərən-
 mən] *n*

protection of ~

envoy ['envɔɪ] *n*

envy ['envi] 1. *n*

2. *v*

He envied his friend's suc-
 cess.

epidemic [ˌepɪ'demɪk] *n*

a flue ~

episode ['epɪsɔd] *n*

epoch ['i:pɒk] *n*

equal ['i:kwəl] 1. *adj*

~ rights

2. *v*

~ **ity** ['i'kwɒlɪti] *n*

equip ['i'kwɪp] *v*

~ **ment** *n*

eraser ['i'reɪzə] *n*

erect ['i'rekt] 1. *v*

~ a monument

2. *adj*

error ['erə] *n*

escalate ['eskəleɪt] *v*

~ the war

~ **tion** [ˌeskə'leɪʃn] *n*

~ **tor** [ˌeskə'leɪtə] *n*

escape [is'keɪp] 1. *v*

2. *v*

especially [is'peʃəli] *adv*

essay ['eseɪ] *n*

essence ['esns] *n*

in ~

конверт, тышлык

1. мөхит, тирә-як

2. камау

мөхитте (тәбигәтте)

һаклау

илсе, вәкил

көнләшеү, көнсөллөк

көнләшеү

Ул иптәшенең уңышына

көнләште.

кизеү, эпидемия

грипп эпидемияһы

хәл, острак

дәүер, эра

тигез, бер үк

тиң хокук

тиңләшеү, тигезләү

тигезлек, тиң

хокуклылык

тәмин итеү,

ййһазландырыу

корамал, ййһаз

резинка, юйгыс

төзөү, һалыу, короу

һәйкәл һалыу

тура, вертикаль

хата, яңылышыу, азашыу

көсәйтеү, көс туплау

хәрби хәрәкәтте көсәй-

теү

эскалация, ййәелдереү

эскалатор

1) касыу

2) касып калыу

1. касыу, касып китеү,

2. котолоу

бигерәк тә, айырыуса

очерк, мәкәлә, эссе

эстәлек, нигез, асыл

төп мәсьәлә, асылы

буйынса

конверт, обложка

окружающая среда

(обстановка)

окружение

защита окружающей

среды

посланник, посланец

зависть

завидовать

Он завидовал успеху

своего друга.

эпидемия

эпидемия гриппа

эпизод, случай

эпоха, эра

равный, одинаковый

равные права

равняться, быть равным;

уравнивать

равенство, равноправие

снаряжать, оборудовать

оборудование, снаряже-

ние

резинка, ластик

воздвигать, сооружать

сооружать памятник

прямой, вертикальный

ошибка, заблуждение

усиливать, наращивать

(полит.)

усиливать военные

действия

(полит.) эскалация

эскалатор

бежать, совершать побег

избегать (опасности),

спастись

бегство, побег,

избавление, спасение

особенно, главным

образом

очерк, набросок, эссе

сущность, существо

по существу

essential [ɪ'senʃl] <i>adj</i>	мөһим, әһәмиәтле	существенный, неотъемлемый
establish [ɪs'tæblɪʃ] <i>v</i>	1. нигезләү, асыгклау 2. урынлаштыру, куйу 3. төзөү, булдыру	основывать, устанавливать, устраивать, создавать, упрочить
~ ment <i>n</i>	1. нигез 2. тыузыру, урынлаштыру, куйу 3. учреждение	основание, создание, установление
estate [ɪs'teɪt] <i>n</i>	1. хужалык, ер майзаны	учреждение, заведение, имение, поместье, земельный участок
estimate ['estɪmeɪt] 1. <i>n</i>	2. милек, мөлкәт	имущество, состояние
2. <i>v</i> ['estimeɪt]	баһа	оценка
etc [ɪt setrə] (et cetera)	баһалау, баһа биреү	оценивать
eternal [ɪ'tə:nl] <i>adj</i>	h. б.	и т. д., и т. п.
~ flame	мәңге, мәңгелек, гүмерлек	вечный
eve [i:v] <i>n</i>	мәңгелек ут	вечный огонь
on the ~ of	алды	канун
even ['i:vən] 1. <i>adj</i>	алдынан	накануне
an ~ surface	1) тигез, шыма	ровный, гладкий
	тигез өслөк	ровная поверхность
	2) тигез, бер үк	равный, одинаковый
	тигез өлөштәр	равные доли
	3) йоп (һан)	четное (число)
even shares	хатта	даже
2. <i>adv</i>	Ул хатта йылмайманы ла.	Он даже не улыбнулся.
He didn't even smile.	кис	вечер
evening ['i:vniŋ] <i>n</i>	кисен	вечером
in the ~	Хәйерле кис!	Добрый вечер!
Good evening!	кисә, аулак өй	вечеринка, посиделки
~ party	1. хәл, вакига, мажара,	событие, происшествие,
event [ɪ'vent] <i>n</i>	осрак	случай
	2. спорт төрө	вид спорта
at all ~ s	һәр хәлдә, тегеләйме-	во всяком случае, так или
	былаймы	иначе
in any ~	һис нәмәгә карамайынса	в любом случае
eventually [ɪ'ventʃuəli] <i>adv</i>	ахырза, ниһайәт	в конце концов
ever ['evə] <i>adv</i>	1. қасан булһа ла	когда-либо
	2. һәр вакыт (сак)	всегда
She is ever ready to help.	Ул һәр вакыт ярзам	Она всегда готова
	итергә әзер.	помочь.
for ever	бөтөнләйгә, гүмергә	навсегда
	мәңгегә	
~ after (since)	... бирле	с тех пор, как...
evergreen ['evəgrɪ:n] <i>adj</i>	һәр вакыт йәшел	вечнозеленый
every ['evri] <i>pron</i>	һәр кем, һәр бер	каждый, всякий

~ other every other day (week)	hәр икенән берәү бер көндән (азнанан) һуң, иртәнән һуңға hәр кем; бөтә көн һайын hәр кем (кеше) hәр нәмә, бөтә нәмә hәр (бөтә) ерзә лә hәр (бөтә) яктан 1. дәлил, факт, күрһәтәү, раслаусы факт	каждый второй через день (неделю)
everybody ['evrɪbədi] <i>pron</i> ~ day <i>adj</i> ~ one <i>pron</i> ~ thing <i>pron</i> ~ where <i>adv</i> from ~ where evidence ['evidəns] <i>n</i>	2. дәлил һөйләп биреү	каждый; все ежедневный, обычный каждый все всюду отовсюду доказательство, свидетельство, очевидность (юриг.) улика давать показания, свидетельствовать очевидный, ясный
give ~	асык, хис шикһез, бәхәсһез уһалык, яуызык, яманлык якшылык һәм яманлык уһал, яуыз, яман эволюция барыу; үсәү, алға китеү	зло
evident ['evidənt] <i>adj</i>	булған, элекке элекке президент элекке чемпион, экс- чемпион	добро и зло злой, пагубный эволюция развивать(ся), эволюционировать бывший, экс бывший президент экс-чемпион
evil ['i:vl] 1. <i>n</i>	дөрөс, тура дөрөс арттырыу, шапыртыу арттырыу, шапыртыу	точный, верный точно преувеличивать преувеличение
good and evil 2. <i>adj</i>	1. карау, тикшерәү медицина тикшерәүе 2. имтихан, һынау имтихан (һынау) биреү	осмотр, исследование медицинский осмотр экзамен сдавать (выдержать) экзамен осматривать, исследовать
evolution [i:və'lu:ʃn] <i>n</i> evolve ['vɒlv] <i>v</i>	1. карау, һәр яклап карау, тикшерәү 2. имтихан алыу миһал, үрнәк мәһәлән үрнәк күрһәтәү; миһал килтерәү арттырыу, аштырыу; узып китеү, өһтөн сығыу	экзаменовать пример, образец например (по)давать пример
ex- [eks] <i>pref</i> ex-president ex-champion	exceed [ik'si:d] <i>v</i>	превышать; превосходить
exact [ɪg'zækt] <i>adj</i> exactly [ɪg'zæktli] <i>adv</i> exaggerate [ɪg'zædʒəreɪt] <i>v</i> ~ tion [-reɪʃn] <i>n</i> exam [ɪg'zæm] <i>from</i> examination <i>n</i> medical ~		
take (pass) an ~		
examine [ɪg'zæmɪn] <i>v</i>		
example [ɪg'zɑ:mpl] <i>n</i> for example give an		

exceedingly [-ɪnli] <i>adv</i>	бик, ифрат, бигерәк тә	чрезвычайно, очень
except [ɪk'sept] <i>prep</i>	башка, тыш	исключая, кроме
as an exception [ɪk'sepʃn]	айырмалык яһап,	
	кағизәнән ситкә сыгып	в виде исключения
exceptional [-ʃnl] <i>adj</i>	ғәзәттән тыш, һирәк була торған	исключительный
excess [ɪk'ses] <i>n</i>	артык, артык нәмә	излишек
excessive [ɪk'sesiv] <i>adj</i>	бик зур, сиктән тыш, самаһыз	чрезмерный
exchange [ɪks'tʃeɪndʒ] 1. <i>n</i>	алыш-биреш, ваклау	обмен, размен; биржа
in ~	алмашка, урынына	взамен
~ of gifts	бүләктәр бирешеү	обмен подарками
2. <i>v</i>	алышыу, бирешеү	обменивать (ся),
	алмашыу, уртаклашыу,	
	ваклау, ваклатыу	менять(ся)
excite [ɪk'saɪt] <i>v</i>	ярһытыу, уятыу,	возбуждать, пробуждать
	кыззырыу	
be ~ ed	борсолоу, тулкынланыу	волноваться
~ ment <i>n</i>	ярһыу, борсолоу	волнение
exclaim [ɪks'kleɪm] <i>v</i>	өңдәшеү, кыскарып куйыу	восклицать
exclude [ɪks'klu:d] <i>v</i>	сығарып ташлау, кыуыу	исключать
~ from the team	команданан сығарыу	вывести из состава команды
exclusive [ɪks'klu:sɪv] <i>adj</i>	бик, айырым, тик	исключительный
excursion [ɪks'kə:ʃn] <i>n</i>	экскурсия, юл, сәфәр	экскурсия, поездка
excuse [ɪks'kju:s] 1. <i>n</i>	ғәфү үтенеү	извинение
2. <i>v</i> [ɪks'kju:z]	ғәфү итеү, ярлыкау	извинять, прощать
~ me!	Ғәфү итегеҙ!	Извините!
execute ['eksɪkju:t] <i>v</i>	1. башкарыу, бойомға ашырыу, үтәү	исполнять, выполнять
	2. язалау, язалап үлтереү	казнить
execution [ˌeksɪ'kju:ʃn] <i>n</i>	1. башкарыу, үтәү	выполнение, исполнение
	2. яза	казнь
executive [ɪg'zekjutɪv] <i>adj</i>	башкарма, башкарыусы, үтәүсе	исполнительный
~ committee	башкарма комитет	исполнительный комитет
exercise ['eksəsaɪz] 1. <i>n</i>	күнегеү, күнекмә	упражнение, тренировка
do one's ~ s	физзарядка эшләү	делать физзарядку
2. <i>v</i>	күнекмәләр үткәреү	упражнять(ся), тренировать(ся)
~ book <i>n</i>	дәфтәр	тетрадь
exhibit [ɪg'zɪbɪt] 1. <i>v</i>	1) күрһәтеү	показывать, проявлять
	2) куйыу (күргәзмәгә)	выставлять, экспонировать
He ~ ed his paintings in the museum.	Ул үзенең һүрәттәрен музейға күргәзмәгә куйҙы.	Он выставил свои картины в музей.

2. <i>n</i> exhibition [ˌeksɪˈbɪʃn] <i>n</i> exile [ˈeksɪl] 1. <i>n</i>	экспонат күргəзмə 1) кыуыу, һөрөү, һөргөн 2) һөрөлгән, иленән кыуылган кеше, һөргөндəге кеше Ул һөргөндə ун йыл булды.	экспонат, выставка выставка, показ изгнание, ссылка изгнанник, ссыльный
He has been an exile for ten years. 2. <i>v</i>	кыуып ебәрөү, һөргөнгə ебәрөү	Он пробыл в ссылке десять лет. изгонять, ссылатъ
exist [ɪɡˈzɪst] <i>v</i> existence [ɪɡˈzɪstəns] <i>n</i>	йəшəү, бар (исән) булыу йəшəү, тороу, көн күрөү, тормош	существовать, жить существование, жизнь
expand [ɪksˈpænd] <i>v</i>	киңəйтөү, киңəйөү, арттыру, артыу,	расширять(ся), увеличивать(ся) в объеме
expansion [ɪksˈpænsən] <i>v</i>	зурайтыу, зурайыу 1. киңəйөү, артыу, зурайыу	расширение, увеличение
a rapid – of trade	2. үсеш саузаның йылдам үсеше	рост, развитие быстрое развитие
expect [ɪksˈpekt] <i>v</i>	торговли ожидать, ждаты	рассчитывать, надеяться
They expected him to come in time. expectancy [ˌɪksˈpektənsɪ] <i>n</i> life –	1. көтөү 2. уйлау, өмөт итеү, ышаныу Улар, вакытында килер, тип ышангайнылар. көтөү уртаса кеше гүмере	Они надеялись, что он придет вовремя. ожидание средняя продолжитель- ность жизни
~ ation [ˌɪkspekˈteɪʃn] <i>n</i> expedition [ˌɛksprɪˈdɪʃn] <i>n</i> expel [ɪksˈpel] <i>v</i> – from the team	өмөт итеү экспедиция кыуып сыгарыу команда составынан сыгарыу	ожидание, надежда экспедиция выгонять, исключать вывести из состава команды
expend [ɪksˈpend] <i>v</i> expense [ɪksˈpens] <i>n</i> expensive [ɪksˈpensɪv] <i>adj</i> experience [ɪksˈpiəriəns] 1. <i>n</i> by- 2. <i>v</i>	туззыруу, тотоу, тотоноу туззыруу, тотоноу, сыгым кыйбат, киммөт тəжрибə тəжрибə буйынса һынап карау, тикшереү, белеү	тратить, расходовать трата, расход дорогой, дорогостоящий опыт (жизненный) по опыту испытывать, знать по опыту
experienced <i>adj</i> experiment [ɪksˈperɪmənt] 1. <i>n</i> [ɪksˈperɪmənt] 2. <i>v</i>	тəжрибəле эксперимент, тəжрибə опыт, тəжрибə үткəрөү, яһау	опытный эксперимент, опыт проводить опыты, экспериментировать

- al <i>adj</i>	тәжрибәләге	подопытный,
expert ['ekspə:t] 1. <i>n</i>	белгес	экспериментальный
He is considered to be an expert in his field.	Ул үзенең өлкәһендә якшы белгес булып һанала.	знаток, эксперт, специалист
2. <i>adj</i>	тәжрибәле, якшы белеүсе	Он считается знатоком в своей области.
explain [iks'plein] <i>v</i>	аңлатыу	опытный, знающий,
explanation [ˌeksplə'neiʃn] <i>n</i>	аңлатма	квалифицированный
explode [iks'ploud] <i>v</i>	шартлатыу, шартлау	объяснять
exploit [iks'plɔ:t] <i>v</i>	1. изеү	объяснение
~ ation [-eiʃən] <i>n</i>	2. эшкәртеү, әзерләү, якшыртуу	взрывать(ся)
explore [iks'plɔ:] <i>v</i>	эксплуатация, изеү	эксплуатировать
explorer [iks'plɔ:rə] <i>n</i>	тикшеренү	разрабатывать
explosion [iks'plouzən] <i>n</i>	тикшеренеүсе	эксплуатация
export ['eksɜ:t] 1. <i>n</i>	шартлау, ятлау	исследовать, изучать
[eks'pɔ:t] 2. <i>v</i>	экспорт, тауар алып сығыу, сыгарыу	исследователь
expose [iks'pouz] <i>v</i>	сыгарыу, алып сығыу	взрыв, вспышка
	1. куйыу, дусар итеү	экспорт, вывоз
	2. куйыу, куркыныслы хәлгә калдырыу	экспортировать, вывозить
expose to danger	куркыныслы хәлгә килтереү, куркыныс астына куйыу	выставлять, подвергать действию
exposition [ˌeksɜ:'ziʃn] <i>n</i>	һүрәтләү; инша языу	подвергать (рisku)
express [iks'pres] <i>adj</i>	1) ашығыс	подвергать опасности
~ telegram	ашығыс телеграмма	описание; изложение
~ train	2) курьер	срочный
2. <i>v</i>	курьер поезы, экспресс	срочная телеграмма
expression [iks'preʃn] <i>n</i>	әйтеү, аңлатыу	курьерский
expressive [iks'presiv] <i>adj</i>	сағылыш, әйтеү, караш	курьерский поезд,
extend [iks'tend] <i>v</i>	мәғәнәле, асык, аңлайышлы	экспресс
He extended his hand to me.	1. һузыу, йәйелеп ятыу (китеү)	выражать
	Ул миңә кулын һузы.	выражение (чувств; лица; речи)
	2. таратыу, киңәйтеү, йәйелдереү	выразительный
		протягивать;
		простирать(ся)
		Он протянул мне свою руку.
		распространять,
		расширять

extension [iks'tenʃn] *n*

extensive [iks'tensiv] *adj*

extent [iks'tent] *n*

exterior [eks'tɪəriə] *adj*

~ door

external [eks'tɜːnl] *adj*

extinguish [iks'tɪŋɡwɪʃ] *v*

~ er [-ə] *n*

extra ['ekstrə] *adj*

extract ['ekstrækt] 1. *n*

meat ~

[iks'trækt] 2. *v*

~ a tooth

extraordinary [iks'trɔːdnəri]

adj

extreme [iks'triːm] 1. *n*

2. *adj*

eye [aɪ] 1. *n*

~ **brow** [-braʊ] *n*

~ **lash** [-læʃ] *n*

~ **lid** [-lid] *n*

~ **sight** [-saɪt] *n*

~ **witness** [-wɪtnɪs] *n*

3. *узуу, ожайтыу*
йәйелеу, киңәйеу, артыу
киң, зуу

1. ара, буй, киңлек

2. дәрәжә, үлсәү

тышкы

тышкы ишек

тышкы

һүндереу

янғын һүндереүсе

өстәлмә

1) экстракт, Һыымта

ит экстракты

2) кишәк, өлөш

алып ташлау, алыу

теш һурып алыу

1. гәзәттән тыш, таныклары

2. махсус, нәүбәттән тыш,
ашыгыс

һуңгы дәрәжә, актык сик

ситке, ситтәге, алыстагы

1) күз

2) караш

3) энә күзе

каш

керпек

күз кабагы

караш

шаһит, үз күзе менән

күреүсе

продлевать (договор)
расширение, увеличение
обширный, пространственный
протяжение
степень, мера
внешний (вид), наружный
наружная дверь
внешний, наружный
(по)гасить, тушить
огнетушитель
дополнительный; лишний
экстракт,
мясной экстракт
отрывок, выдержка
(из книги)
удалять, извлекать
удалять зуб
необычайный,
выдающийся
чрезвычайный (съезд)

крайняя степень,
крайность
крайний, дальний
глаз
взгляд
ушко иголки
бровь
ресница
веко
зрение
очевидец, свидетель

F f

fable ['feɪbl] *n*

fabric ['fæbrɪk] *n*

fabricate ['fæbrɪkeɪt] *v*

face [feɪs] 1. *n*

face to face

in the face of smth

the face of the clock

мәсәл, уйзырма
тукуыма, материал
уйлап сыгарыу, ялғанлау
1) бит, йөз

йөзгә-йөз килеү

каршыһында, алдында

2) циферблат

сәғәт циферблаты

басня; выдумка
ткань, материал
выдумывать, фабриковать
лицо
лицом к лицу
перед лицом ч.-л.
циферблат
циферблат часов

2. *v*
Face the camera!

The window faces the street.

fact [fækt] *n*

in fact

factory ['fæktəri] *n*

faculty ['fækəlti] *n*
– for mathematics

fade [feɪd] *v*

Fahrenheit ['færənhaɪt] *n*

fail [feɪl] *v*

I failed to come in time.

failure ['feɪljə] *n*

faint ['feɪnt] 1. *adj*
2. *v*

fair I [feə] 1. *n*

The book fair opens tomorrow.

fair II [feə] *adj*

1) алга карап тороу
Фотоаппаратка кара!
2) карау, сыгыу

Тэзрә урамга сыга
(карай).

3) бәрелешеү, оспрау

4) куркмайынса каршы
алыу
факт, хәл, вакиға

ысынлап та

фабрика, завод

1. талант, осталык, һәләт
математикаға һәләтлелек
2. профессорзар-
уқытыусылар составы
3. факультет

1. шиңеү, шиңеп төшөү

2. кояшка яныу, уңыу
Фаренгейт термометры

1. уңышһызыкка оспрау,
килеп сыкмау

2. кулдан килмәү,
эшләмәү

Вакытында килә алмамым.

3. етешмәү

4. (имтихан) һынау

тапшыра алмау

5. ышанысты акламау

1. уңышһызык, уңыш-
һыз сыгыу

2. етешһезлек,
етешмәүсәнлек

йомшак, тонок

аң югалтыу, иштән языу

базар, йәрминкә, күргәзмә

Иртәгә китап базары
асыла.

1) матур, бик матур

2) тоғро, ғәзел

стоять лицом к...

Смотри в объектив!

выходить на..., быть

обращенным в сторону...

Окно выходит на улицу.

сталкиваться с (чем-н.)

наталкиваться на

(трудности)

встречать смело, смотреть

в лицо

факт, обстоятельство,

событие

действительно

фабрика, завод

дар, способность

способности к математике

профессорско-препода-

вательский состав

факультет

увядать, вянуть

выгорать, линять

термометр Фаренгейта

потерпеть неудачу, не

удаваться

не суметь, не сделать

Мне не удалось приехать
вовремя.

не доставать, не хватать

провалиться на экзаме-

нах

подводить, не оправды-

вать надежду

неудача, провал

недостаток, нехватка

слабый, тусклый

терять сознание, падать

в обморок

ярмарка, выставка

Завтра открывается

книжная ярмарка.

красивый, прекрасный

честный, справедливый

It is not fair.

~ play

~ **-haired** [-heəd] *man*

fairly ['feəli] *adv*

~ well

fairy-tale *n*

faith [feɪθ] *n*

~ **ful** [-ful] *adj*

fall [fɔ:l] 1. *v*

(**fell, fallen**)

The night fell.

~ **ill**

~ **asleep**

~ **back**

~ **in love**

2. *n*

(*pl*)

false [fɔ:ls] *adj*

~ **coin**

~ **tooth**

falsehood ['fɔ:lsɪd] *n*

fame [feɪm] *n*

familiar [fə'mɪljə] *adj*

His face looks familiar to me.

family ['fæmɪli] *n*

He comes from a peasant family.

the family

famous ['feɪməs] *adj*

fan I [fæn] 1. *n*

She opened her fan.

He turned on the fan.

fan II [fæn] *n*

Был гәзел түгел.

3) гәзел уйын

4) акхыл һарғылт, аклы
блондин, һары сәсле ир
кеше

тоғро, гәзел, риза булып,
етерлек

шактай якшы, арыу ғына
әкиәт

ышану, ышаныс

ышаныслы, тоғро,
бирелгән

1) қолау, йығылыу;

төшөү

2) булыу, башланыу; асқа
төшөү

Төн булды.

ауыру, ауырып китеү

йоклау, йоклап китеү

артка сигеү

ғашик булыу

1) қолау, йығылыу

2) шарлауык

1. ялған

2. алдак, яһалма, ялған

ялған (яһалма) акса

3) яһалма

яһалма теш

алдау, ялған

дан, мактау

якшы таныш, таныш

Уның йөзө миңә таныш
шикелле.

1. гаилә

Ул крәстиән гаиләһендә
тыуған.

2. гаилә, семья, төр

атаклы, данлыклы,

мәшһүр

1) елпәүес

Ул елпәүесен йәйзе (асып
ебәрзе).

2) вентилятор

Ул вентиляторзы ебәрзе.

энтузиаст, көйәрмән

Это не честно.

честная игра

белокурый, светлый
блондин

честно, справедливо;
довольно, достаточно

довольно хорошо

сказка

вера, доверие

верный, преданный

падать; спадать;

понижаться

наступать, спускаться

Наступила ночь.

заболеть

заснуть

отступать

влюбиться

падение; снижение

водопад

ложный

лживый; фальшивый

фальшивая монета

искусственный

искусственный зуб

ложь

слава, известность

хорошо знакомый,

известный

Его лицо кажется мне

знакомым.

семья

Он родился в крестьян-
ской семье.

семейство, вид

известный, знаменитый

веер

Она раскрыла веер.

вентилятор

Он включил вентилятор.

энтузиаст, (спорт.)

больещик

a football fan	футбол уйыны көйөрмәне	футбольный болельщик
fancy ['fænsɪ] 1. <i>n</i>	1) хыял, уй, фараз, юрау	фантазия, воображение
	2) талым, нәфсе, көй	прихоть, каприз
	3) һәүәслек, теләк, мауығыу	склонность, пристрастие
take a fancy	бирелеү, мауығыу, ғашик булыу	увлечься, полюбить
2. <i>adj</i>	ғәжәп, хикмәтле	причудливый
a ~ dress	маскарад костюмы	маскарадный костюм
3. <i>v</i>	1) хыял итеү, уйлау, күз алдына килтереү	воображать,
	2) исәпләү, тип белеү, ниөт итеү	представлять себе
fantastic [fæn'tæstɪk] <i>adj</i>	ғәжәп, хикмәтле, хыяли	полагать, предполагать
far [fa:] <i>adv</i> (farther, further, farthest, furthest)	1) алыс	причудливый,
~ away (off)	алыс	фантастический
far better	2) байтак, күп, якшы ук байтакка (күпкә) якшы миңа билдәле булыуынса	далеко
as far as I know	хәзергә (әлегә) тиклем	далеко
so ~	һәр ерзә, бөтә ерзә лә алыстағы, алыста яткан	гораздо, намного
far and wide	юл хақы, юл өсөн түләү хушлашыу	гораздо лучше
far-away ['fa:rəweɪ] <i>adj</i>	Хушлашырга вақыт.	насколько мне известно
fare [feə] <i>n</i>	хушлашыу	до сих пор
farewell [feə'wel] 1. <i>n</i>	Хушлашыу тамашаһы	повсюду
It's time to say farewell.		дальний, отдаленный
2. <i>adj</i>		плата за проезд
a ~ performance		прощание
		Пора прощаться.
3. <i>int</i>	Хушығыз! Һау булығыз!	прощальный
Farewell to school!	Хуш (һау) бул, мәктәп!	прощальное
farm [fa:m] <i>n</i>	ферма, крәстиән хужалығы	представление
~ production	ауыл хужалығы етештереүе	Прощайте!
farmer ['fa:mə] <i>n</i>	фермер	Прощай, школа!
farmhand ['fa:mhænd] <i>n</i>	ауыл хужалығы эшсеһе	ферма, крестьянское
farmhouse [-haus] <i>n</i>	фермалағы йорт	хозяйство
farming ['fa:mɪŋ] <i>n</i>	ауыл хужалығы	сельскохозяйственное
fascism ['fæʃɪzm] <i>n</i>	фашизм	производство
fashion ['fæʃn] <i>n</i>	мода	фермер
~ show [-ʃou] <i>n</i>	модалар күргәзмәһе	сельскохозяйственный
~ able [-əbl] <i>adj</i>	модалы	рабочий
fashionable dress	модалы күлдәк	жилой дом на ферме
		сельское хозяйство
		фашизм
		мода
		показ мод
		модный
		модное платье

fast I [fa:st] 1. <i>adj</i> 2. <i>adv</i> He was fast asleep.	нык, таза, каты ныклы, каты Ул каты йоклай ине.	прочный, крепкий прочно, крепко Он крепко спал.
fast II [fa:st] 1. <i>adj</i> a fast train 2. <i>adv</i> Not so fast!	тиз, етез, шәп тиз йөрөшлө поезд тиз, шәп, етез Шул тиклем шәп барма (укыма һ. б.)! 1. беркетеү, теркәү, казау, ныгыту 2. бикләү, бикләнеү; каптырыу, эләктереү Тәзрәне ябып куйыгыз.	скорый, быстрый скорый поезд быстро Не так быстро!
fasten ['fa:sn] <i>v</i> Fasten the window. Fasten your seat belts.	Кайыштарыгыз эләктерегез. бик, келә, элгес, каптыргыс тулы, йыуан Ул бигерәк йыуан.	прикреплять, скреплять запирать(ся), застегивать(ся) Закройте окно (на шпингалет). Пристегните ремни (в самолете). запор, застежка
fastener ['fa:snə] <i>n</i> fat [fæt] 1. <i>adj</i> He is too fat. 2. <i>n</i> She melted the fat.	май, туңмай Ул туңмайзы иретте. һәләкәтле, үлемесле, бик каты, аяуһыз язмыш, тәкдир атай Тыуған ил, Ватан кайны кайны 1. етешһезлек 2. хата, гәйеп Ғәфү итегез, был минең гәйеп. тел тейзермәслек, хатаһыз	полный, толстый Он очень толстый (полный). жир, сало Она растопила жир. фатальный, смертельный
fatal ['feɪtəl] <i>adj</i> fate [feɪt] <i>n</i> father ['fa:ðə] <i>n</i> ~land father-in-law husband's father fault [fɔ:lt] <i>n</i> Sorry, it's my fault. ~ less [-lɪs] <i>adj</i>	судьба, рок отец Родина, Отечество тесть свекор недостаток ошибка, вина Извините, это моя ошибка. безупречный, безошибочный благосклонность	
favour ['feɪvə] 1. <i>n</i> be in favour do smb a ~ in ~ of	1) күңәлгә ятыу, якшы күреү мактаулы булыу, хөрмәтле 2) якшылык итеү (эшләү) кемгә булһа ла якшылык эшләү 3) файза, мәнфәгәт файзаға 4) яклау (кемде, нимәне булһа ла)	быть в почете одолжение, любезность сделать кому-л. одолжение польза, интерес в пользу в защиту

He spoke in favour of the plan.

2. *v*

The weather favoured their plans.

favourable ['feivərəbl] *adj*

favourite ['feivənt] 1. *adj*

Which is your favourite kind of sport?

2. *n*

fear [fiə] 1. *n*

2. *v*

fearful ['fiəfʊl] *adj*

He was ~ of the dog.

fearless ['fiəlis] *adj*

feat [fi:t] *n*

feather ['fedə] *n*

feature ['fi:tʃə] *n*

pl

~ film

February ['februəri] *n*

fed [fed] *past and p. p.* from feed

federal ['fedərəl] *adj*

federation [,fedə'reiʃn] *n*

fee [fi:] *n*

feed [fi:d] 1. *v* (fed)

2. *n*

feel [fi:l] *v* [felt]

~ the pulse

feeling ['fi:liŋ] *n*

feet [fi:t] *pl* from foot

fell [fel] *past* from fall

Ул планы яклап сыгыш яһаны (һөйләне).

1) яратып карау, якшы мөгәмлә итеү

2) якшы теләктә булыу, ыңғай карау

Планы үтәүгә һауа шарттары уңай торзо.

яйлы, уңайлы, күңелгә яткан

яраткан

Ниндәй спортты бик нык яратаһың?

(спорт.) 1-се урынға

дәгүә итеү

кот осоу, шөрләү

куркыу, хәүефләнеү, хафаланыу

1. курккан, кото оскан

Ул эттән курккан.

2. куркыныс, кот оскос

батыр, кыйыу йөрәкле батырлык

кауырһын

1. үзенсәлек, билдә,

сифат үзсәнлек

2. йөз, сырай

3. холок

нәфис фильм

февраль

федераль

федерация

хак, түләү, гонорар

ашатыу, ашау, ашатыу-

эсереү, тукландырыу,

тукланыу

азык, ашамлык

1. һизеү, тойоу

2. капшап (басып) карау,

тикшереү, белеү

пульсты тикшереү (карау)

һизеү, тойоу, тойго

Он выступил в защиту этого плана.

относиться благосклонно

благоволить,

благоприятствовать

Погода благоприятство-

вала их планам.

благоприятный,

благосклонный

любимый

Какой вид спорта больше

всего любите?

претендент на первое

место

страх, боязнь

бояться, опасаться

испуганный

Он испугался собаки.

ужасный, страшный

бесстрашный

подвиг

перо (птичье)

особенность, признак,

свойство

черты лица (мн. л.)

черты характера

художественный фильм

февраль

федеральный

федерация

плата, гонорар

кормить(ся), питать(ся)

питание, еда

чувствовать

трогать, щупать,

прощупывать

щупать пульс

чувство, ощущение

fellow ['felou] *n*
old fellow

~ **citizen** *n*

~ **countryman** *n*

~ **traveller** *n*

felt [felt] *n*

~ hat

female ['fimeil] 1. *adj*
2. *n*

feminine ['feminin] *adj*

fence [fens] 1. *n*

gate in the fence

2. *v*

fencing ['fensɪŋ] *n*

ferry ['feri] 1. *n*

~ **-boat** *n*

2. *v*

He ferried the passengers
across the river.

fertile ['fə:tail] *adj*

fertilizer ['fə:tilaizə] *n*

festival ['festivəl] *n*

festive ['festiv] *adj*

fetch [fetʃ] *v*

fever ['fi:və] *n*

feverish ['fi:vriʃ] *adj*

He is feverish.

few [fju:] *adj*

a few

a few friends

quite a few

fiance [fi'a:nsei] *n*

fiancee [fi'a:nsei] *n*

fiction ['fikʃn] *n*

field [fi:ld] *n*

football field

1. егет, кеше

дускай; карт

2. иптəш, дус

якташ

3. гиами йəмғиəттең

ағзаһы

якташ, ватандаш

юлсы, юлдаш

кейез, фетр

кейез эшлəпə

катын кеше

инə

катын-кыз, катын-

кыззарға хас сифат

койма, кəртə, ситəн

коймалағы бəлəкəй капка

кəртəлəу, кəртəлəп алыу

фехтование

кисеу

паром

күсереу, аша сығару,

алып сығыу

Ул пассажирзарзы йылға

аша паромда алып сықты.

уңдырышлы

ашлама

фестиваль, байрам

байрамса

алып килеу, килтереу,

барып килеу, инеп сығыу

янып барыу, тапма,

бизгəк

тапма, бизгəк, ярһыған

Унда тапма.

1. əз, бер əз

2. бер нисə

бер нисə дус

күплəп, күп кенə

кейəу

килен

1. хыял, фантазия, ялған

2. беллетристика,

художестволы əсəр

1. ялан

футбол яланы (майзаны)

парень, человек

дружище; (разг.) старина

товарищ, собрат

согражданин

член научного общества

земляк, соотечественник

спутник, попутчик

войлок, фетр

фетровая шляпа

женский, женского пола

самка

женский, женственный

забор, изгородь

калитка в заборе

огораживать

фехтование

переправа

паром

перевозить, переезжать

(на пароме)

Он переправил пассажи-

ров через реку на пароме.

плодородный

удобрение

фестиваль, празднество

праздничный, веселый

привести, приносить,

сходить за кем-н.

жар, лихорадка

лихорадочный

У него лихорадка.

мало, немного

несколько

несколько друзей

порядочно, довольно

много

жених

невеста

вымысел, выдумка

беллетристика, худо-

жественная литература

поле

футбольное поле

He is a good specialist in this field.

fight [fait] 1. *n*

The fight was long and hard.

The boys had a fight.

a fight for peace

2. *v* (fought)

fighter ['faɪtə] *n*

a freedom ~

figure ['fɪɡə] 1. *n*

~ out

2. *v*

He couldn't figure out the sum.

figure-skating [-skeɪtɪŋ] *n*

fill [fɪl] *v*

He filled the pail with milk.

fill in

filling station *n*

film [fɪlm] 1. *n*

~ star *n*

~ script *n*

~ strip *n*

2. *v*

filter ['fɪltə] *n*

final ['faɪnl] 1. *adj*

a final chapter

a final decision

2. сфера, өлкә

Ул был өлкәлә якшы белгес.

1) һуғыш, алыш, көрәш

Һуғыш бик озак һәм

ауыр булды.

2) һуғыш

Малайзар һуғыштылар.

3) көрәш

тыныслык өсөн көрәш

1) һуғышыу, көрәшеу

2) һуғышыу, яғалашыу,

эләгешеу

боец, һуғышсы, яугир

азатлык өсөн көрәшсе

1) һан, цифр

2) фигура; йөз; шәхес

3) диаграмма, һүрәт

1) һанау, иҫәпләп

сыгарыу

Ул арифметик мәсьәләне сисә алманы.

2) аңлау

конькиза фигуралы

шыуыу

тултырыу, тулуу

Ул бизрәне һөт менән

тултырзы.

тултырыу, язып куйыу,

өстәп языу

бензоколонка

1) фильм

күренекле кино артисы

киносценарий

диафильм

2) фотоценка

киноға төшөрөү, экранға

төшөрөү

фильтр

1) азаккы, һуңғы

азаккы, һуңғы бүлек

2) азаккы, мөһим, төп,

хәл иткес

азаккы карар

сфера, область

Он хороший специалист в этой области.

бой, сражение

Бой был долгим и

тяжелым.

драка

Мальчики подрались.

борьба

борьба за мир

бороться, сражаться,

вести бой

драться

боец, борец

борец за свободу

цифра

фигура, облик, личность

диаграмма, рисунок

вычислять

Он не мог решить арифметическую задачу.

понимать

фигурное катание

наполнять(ся)

Он наполнил ведро

молоком.

заполнять, вписывать

бензоколонка

фильм

кинозвезда

киносценарий

диафильм

фотоценка

производить кино съемку,

экранизировать

фильтр

конечный,

заключительный

заключительная глава

окончательный,

решающий

окончательное решение

2. <i>n</i>	1) финал, азаққы, финал уйын	финал, финальная игра
(<i>pl</i>)	2) сығарылыш имтиханы ниһайәт, һуңғы сиктә	выпускной экзамен
finally ['faɪnəli] <i>adv</i>		в заключение, в конце
finance [faɪ'næns] 1. <i>n</i>	финанс, акса	концов
2. <i>v</i>	финанслау, акса биреу	финансы
find [faɪnd] <i>v</i> (found)	1) табыу, асыу	финансировать
	2) һанау, иҫәпләу	находить, обнаруживать
~ out	танып белеу, асыу, табыу	считать
fine I [faɪn] 1. <i>n</i>	штраф	узнавать, обнаруживать
2. <i>v</i>	штраф һалыу	штраф
II <i>adj</i>	1) бик якшы, гүзәл, бик матур	штрафовать
a fine man	бик якшы кеше	прекрасный,
	2) аяз, якшы (көн)	превосходный
a fine day	аяз (сыуак) көн	прекрасный человек
finger ['fɪŋgə] <i>n</i>	бармак	ясный, хороший
~ nail [-neɪl] <i>n</i>	тырнак	(о погоде)
~ -print [-prɪnt] <i>n</i>	бармак эзе	погожий день
finish ['fɪnɪʃ] 1. <i>n</i>	азағы, бөтөу, тамам булыу	палец
2. <i>v</i>	тамамлау, тамам итеу, бөтөрөу	ноготь
Finn [fɪn] <i>n</i>	фин, фин катын-кызы	отпечаток пальца
~ ish [-ɪʃ] 1. <i>adj</i>	фин	конец, окончание
2. <i>n</i>	фин теле	кончать(ся),
fir [fə:] <i>n</i>	шыршы	завершать(ся)
fire [[faɪə] 1. <i>n</i>	1) ут	финн, финка
	2) янғын	финский
	3) усақ	финский язык
2. <i>v</i>	1) кабызыу, токандырыу, яндырыу, ут төртөу	ель
	2) атыу, ут асыу	огонь
Don't fire!	Атма!	пожар
They fired the heap of papers.	Улар бер өйөм қағыз яндырзылар.	костер
~ arms [-a:mz] <i>n</i>	атыу коралы	зажигать, поджигать
~ -brigade [-brɪˌgeɪd] <i>n</i>	янғын һүндереу командаһы	стрелять, вести огонь
~ -engine [-endʒɪn] <i>n</i>	ут һүндереу машинаһы	Не стреляй!
~ -escape [-ɪsˌkeɪp] <i>n</i>	ут һүндереу баҫқысы	Они подожгли кучу
~ -man [-mæn] <i>n</i>	янғын һүндереүсе, пожарник	бумаг.
~ -proof [-pru:f] <i>adj</i>	утка сызамлы, янмай торған	огнестрельное оружие
		пожарная команда
		пожарная машина
		пожарная лестница
		пожарный
		огнеупорный,
		несгораемый

~ **place** [-pleis] *n*

~ **wood** [-wud] *n*

~ **work(s)** [-wə:ks] *n*

firm I [fə:m] *n*

a large trading firm

firm II [fə:m] *adj*

a firm foundation

firmly ['fə:mlɪ] *adv*

first [fɜ:st] 1. *adj. num*

He was the first to come!

2. *adv*

They ate first then they fed the dog.

at first

~ of all

~ **aid** *n*

~ **-class** *adj*

~ **floor** *n*

~ **name** *n*

~ **-night** *n*

~ **-year**

~ **year student** *n*

fish [fɪʃ] 1. *n*

2. *v*

go fishing

fisherman ['fɪʃəmən] *n*

fishing-rod ['fɪʃɪŋrɒd] *n*

fist [fɪst] *n*

fit I [fɪt] *n*

fit II [fɪt] 1. *adj*

This house is fit to live in.

He is not fit for this work.

He was looking fit.

2. *v*

The shoes fit me all right.

камин

утын

фейерверк

фирма

эре сауза фирмахы

каты, нык, ныклы,

какшамаç

ныклы нигез

каты, ныклы, кыйыу

беренсе

Ул беренсе булып килде!

1) тәүзә, башта

Тәүзә улар үззәре ашаны, һуңынан этте ашатты.

тәүзә, башта

иң элек (тәүзә)

2) беренсе мәртәбә

беренсе ярзам

беренсе класлы; бик шәп

икенсе кат

исем

премьера (сәхнәгә беренсе тапкыр куйыу)

беренсе курс

беренсе курс студенты

балык

балык тотоу, кармаклау

балыкка барыу

балыксы

кармак

йозрок

1) быума

2) дэрт, елкенәү, кәйеф

1) яраклы, уңайлы, йәтеш

Йорт йәшәргә яраклы.

2) әзер; булдыклы,

һәләтле

Был эшкә ул яраклы

түгел.

3) һау, сәләмәт

Ул бөтөнләй сәләмәт

күренә ине.

1) тап килеү, ярау

Туфли миңә тап-таман.

2) рәтләү, йүнләү,

йәтешләү

камин

дрова

фейерверк

фирма

крупная торговая фирма

твердый, крепкий,

прочный

прочное основание

твердо, решительно

первый

Он пришел первым!

сперва, сначала

Сначала они сами поели, затем накормили собаку.

сначала

прежде всего

впервые

первая помощь

первоклассный

второй этаж

имя

премьера

первый курс

первокурсник

рыба

ловить, удить рыбу

поехать (пойти) на ры-

балку

рыбак

удочка

кулак

припадок, приступ

порыв, настроение

годный, подходящий

Дом пригоден для жилья.

готовый; способный

Он не пригоден для этой

работы.

здоровый

Он выглядел совсем

здоровым.

соответствовать, годиться

Эти туфли мне впору.

прилаживать,

приспосабливать

fitter ['fɪtə] <i>n</i>	монтажсы	слесарь, монтажник;
fitting-room ['fɪtɪŋrʊm] <i>n</i>	кейемде кейеп карау өсөн бүлмә	монтер
five ['faɪv] <i>num</i>	биш	примерочная
fix [fiks] 1. <i>v</i>	1) ныгытыу 2) билдәләү (вакыт) Вакытты мин билдәләйем. 3) төзәтеү, йүнәтеү Мин нинек сәгәтендә йүнәтә алам. 4) игтибарзы йәлеп итеү	пять укреплять, устанавливать назначать (время) Я назначаю время. исправлять, чинить Я могу починить твои часы.
I fix the time.	1. хәрәкәтһез, катып калган, нык беркетелгән	привлекать внимание
I can fix your watch.	2. каты, үзгәрешһез, үзгәрмәй торған, даими 3. тәгәйенләнгән, билдәләнгән (вакыт) әләм, флаг	неподвижный, закрепленный твердый, неизменный (решение) назначенный, установленный (срок) флаг
flag [flæg] <i>n</i>	еңел йәки мамык кеүек йомшак өлтөк	легкий или пушистый
flake [fleɪk] <i>n</i>	кар бөртөгө	клочок (чего-н.)
a snow flake	ялкын	снежинка
flame [fleɪm] <i>n</i>	токаныш (кабыныш) китеү, яктылык	пламя
flash [flæʃ] 1. <i>n</i>	йәшен йәшнәү	вспышка, яркий свет
a flash of lightning	балкыу, йымылдау	вспышка молнии
2. <i>v</i>	Тәзрәләр кояшта ялтырай ине.	мелькать, вспыхивать, сверкать
The windows flashed in the sun.	кесә фонары, электр фонары	Окна сверкали на солнце.
~ light [-laɪt] <i>n</i>	фляга	карманный фонарь, электрический фонарик
flask [flɑːsk] <i>n</i>	ясы, ялпак, тигез	фляга
flat I [flæt] <i>adj</i>	ясы кыйык	плоский, ровный
a flat roof	фатир, квартир	плоская крыша
flat II [flæt] <i>n</i>	яңы квартираға күсәү	квартира
move to a new flat	етен	переехать на новую квартиру
flax [flæks] <i>n</i>	Етендәң сәскәләре зәңгәр.	лен
Flax has blue flowers.	флот	У льна голубые цветы.
fleet [fli:t] <i>n</i>	летчик	флот
flier ['flaɪə] <i>n</i>	1) осоу, осоп сығыу (үтеү) 2) баҫкыс араһы 3) касыу	летчик
flight [flaɪt] 1. <i>n</i>		полет, перелет пролет лестницы бегство

float [flaʊt] 1. <i>n</i>	калкыуыс, буй (хай урынды күрһәтә торған билдә)	поплавок, буй
2. <i>v</i>	йөзөү (һыу өстөндә)	плавать (на поверхности)
flock [flɒk] <i>n</i>	көтөү	стадо, стая (птиц), отара (овец)
flood [flʌd] 1. <i>n</i>	1) һыу баһыу, ташыу, ташкын 2) ағым, ташкын	наводнение, половодье
a flood of rain	ямғыр ташкыны	поток; изобилие
2. <i>v</i>	һыу баһыу, баһып китеү	поток дождя
The street was flooded.	Урамды һыу баһы.	затоплять, заливать
floor [flɔ:] <i>n</i>	1. изән 2. кат, катлам	Улица была затоплена. пол
the ground floor	беренсе кат	этаж, слой
take the floor	һүз алыу, сығыш яһау	первый этаж
flour ['flaʊə] <i>n</i>	он	взять слово, выступать
flourish ['flaʊɪʃ] <i>v</i>	сәскә атыу	мука
flow [fləʊ] 1. <i>v</i>	ағып сығыу (кереү), койоу	расцветать, процветать
2. <i>n</i>	ағым, ағыш ташкын	течь, литься
an air flow	һауа ағымы	течение, поток
flower ['flaʊə] 1. <i>n</i>	сәскә	поток воздуха
~ bed [-bed] <i>n</i>	түтәл	цветок
~ -show [-ʃəʊ] <i>n</i>	сәскә күргәзмәһе	клумба
2. <i>v</i>	сәскә атыу	выставка цветов
flu(e) [flu:] <i>n</i>	грипп	цвести
fluent ['flu:ənt] <i>adj</i>	шыма; һалмак, талгын	(разг.) грипп
~ speech	тиз, еңел һөйләү	гладкий; плавный, беглый
fluently ['flu:əntli] <i>adv</i>	тиз, шыма	беглая речь
flush [flʌʃ] <i>v</i>	кызарыныу, кызарыу	бегло, гладко
flute [flu:t] <i>n</i>	флейта	(по)краснеть
flutter ['flʌtə] <i>v</i>	1. канат қағыу 2. сайкалыу, ялырлау	флейта
The flag fluttered in the breeze.	Флаг елдә елберләне.	махать крыльями
fly [flai] 1. <i>n</i>	себен	трепетать, развеваться
2. <i>v</i> (flew, flown)	осоу	Флаг развевался на ветру.
~ away	осоп китеү	муха
flyer ['flaiə] <i>n</i>	летчик, пилот	летать
flying ['flaɪɪŋ] <i>adj</i>	осоусы, осоп йөрөгән, оса торған	улететь
flying-boat <i>n</i>	гидросамолет, оса торған	летчик, пилот
fodder ['fɒdə] <i>n</i>	кәмә	летающий, летучий
fog [fɒg] <i>n</i>	фураж, мал азығы	гидросамолет, летающая лодка
	томан	фураж, корм для скота
		туман

foggy ['fɒɡɪ] *adj*

fold [fould] 1. *n*

2. *v*

fold one's arms

folder ['fouldə] *n*

folding ['fouldɪŋ] *adj*

~ **knife** *n*

folk [fouk] *n* (folks)

country (town) folk

my folks

~ **custom** *n*

~ **dance** *n*

~ **song** *n*

follow ['fəlu:] *v*

A concert followed the lecture.

~ an example

~ **er** [-ə] *n*

fond [fɒnd] *adj*: to be

fond of smb/smt

a fond mother

food [fu:d] *n*

~ **stores** [-stɔ:z] *n*

~ **shop** [-ʃɒp] *n*

~ **stuffs** [-stʌfs] *n*

fool [fu:l] 1. *n*

play the fool

2. *v*

foolish ['fu:liʃ] *adj*

foot [fut] *n* (pl feet)

on foot

томанлы

бөкләнгән, бөгөлгән ер
(урын)

һалыу, куйыу, бөгөү,
бөкләү

кулдарзы каушырыу

папка

йыйымалы, бөкләнмәле
бәке

1. кешеләр, халык

ауыл (кала) кешеләре

2. туған-тыумаса

гөрөф-гәзәт, йола

халык бейеүе

халык йыры

1. эзенән (артынан) барыу
Лекциянан һуң концерт
булды.

үрнәк (миһал) итеп алыу

2. күзәтеү, вакигаларзы

күзәтеп барыу

дауам итеүсе, юлынан

барыусы

1. яратыу (кемде, нимәне
булһа ла)

2. иркә, яраткан

яратыусы әсә

ашамлык, азык, ашау

гастроном

закусочный (тиз генә кап-

кылап сыға торған урын)

ашамлыктар

алйот, ахмак, йүләр

алйотланып (йүләрләнеп)

йөрөү

алйотланыу, йүләрләнеү,

шярыу

ахмак, йүләр

1. аяк

йәйәү

2. фут (30,48 см)

3. тау итәге

туманный

складка, сгиб

сгибать (газету),

складывать

скрестить руки (на груди)

папка, скоросшиватель

складной

складной (перочинный)

нож

люди, народ

сельские (городские)

жители

родня

обычай

народный танец

народная песня

следовать, идти за

После лекции состоялся

концерт.

брать пример

следить за

развитием событий

последователь

любить (кого-н., что-н.)

нежный, любящий

любящая мать

пища, питание, еда

гастроном

(амер.) закусочная

продукты питания

дурак, глупец

дурачиться, валять

дурака

дурачить(ся),

баловать(ся)

глупый

ступня, нога (ниже щико-

лотки)

пешком

фут (мера длины)

основание, подножие

football ['fʊtbɔ:l] <i>n</i>	футбол	футбол
footstep ['fʊtstep] <i>n</i>	азым; аяк эзе, эз	шаг, поступь; след
for [fɔ:] <i>prep</i>	1. өсөн, буйы, буйына	для, на, в течении
for me	минең өсөн	для меня
for a long time	күптән, озақ	давно, долго
for lack of	2. өсөн, сәбәпле	из-за, ради, по причине
for fear of	етешмәү сәбәпле	из-за недостатка
for the first time	куркыу сәбәпле	из-за боязни
forbid [fə'bid] <i>v</i> (forbade , forbad , forbidden)	беренсе мәртәбә	впервые
force [fɔ:s] 1. <i>n</i>	тыйыу	запрещать
driving force	1) көс	сила, действие
remain in ~	хәрәкәтләнדרеүсә көс	движущая сила
come into ~	2) көсләү, мәжбүр итеү	насилие, принуждение
2. <i>v</i>	гәмәлдә калыу	оставаться в силе (о законе)
He forced the boy to work.	көсөнә инеү	вступить в силу
forecast ['fɔ:kɑ:st] <i>n</i>	көсләп кушыу (тыйыу)	заставлять, принуждать
weather ~	мәжбүр итеү	Он заставил мальчика
forefinger ['fɔ:fiŋgə] <i>n</i>	Ул малайзы көсләп эшкә	работать.
foreground ['fɔ:'graund] <i>n</i>	кушты.	предсказание, прогноз
forehead ['fɔrid] <i>n</i>	алдан әйтеү	прогноз погоды
foreign ['fɔrin] <i>adj</i>	һауа торошо	указательный палец
a ~ language	һук бармак	передний план
~ policy	алғы план	лоб
The Foreign Office	маңлай	иностраннй,
The name was foreign to him.	1. сит ил	зарубежный
foreigner ['fɔrinə] <i>n</i>	сит ил теле	иностраннй язык
foreman ['fɔ:mən] <i>n</i>	тышкы сәйәсәт	внешняя политика
foremost ['fɔ:moust] <i>adj</i>	сит ил эштәре министр-лығы	министерство иностран-ных дел (в Англии)
foresee [fɔ:si:] <i>v</i>	2. сит, ят	чужой, чуждый
(foresaw; foreseen)	Был исем уға ят ине.	Это имя было ему
foresight ['fɔ:sait] <i>n</i>	сит ил кешеһе	незнакомо.
forest ['fɔr'st]	мастер, прораб	иностранец, иностранка
~ ry ['fɔristri]	алғы, алдынғы	мастер, прораб
forever [fə'revə] <i>adj</i>	алдан күреү	передний, передовой
	1. алдан күреү, алдан күрә	предвидеть
	белеү	предвидение
	2. хәстәрлек	предусмотрительность
	урман	лес
	урмансылык	лесоводство
	бөтөнләйгә, мәңгегә	навсегда

foreword ['fɔ:wə:d] <i>n</i>	hүз башы, инеш hүз	предисловие
forge ['fɔ:dʒ] 1. <i>n</i>	тимерлек	кузница
2. <i>v</i>	сүкеү, ат дағалау	ковать
forgery ['fɔ:dʒəri] <i>n</i>	ялған, яһалма (нәмә), ялғанлык	подделка, подлог
forget [fə'get] <i>v</i>	онотоу	забывать
(forgot, forgotten)		
forgetful [fə'getful] <i>adj</i>	онотоусан, хәтерһез	забывчивый
forget-me-not [fə'getmɪnɒt] <i>n</i>	күгәрсен күзе	незабудка (цветок)
forgive [fə'gɪv] <i>v</i>	ғәфү итеү, ярлыкау	прощать
(forgave; forgiven)		
fork [fɔ:k] <i>n</i>	1. сәнске	вилка
Give me a fork and a knife, please!	Зинһар, миңә сәнске менән бысак алып бирегеҙсе!	Дайте мне, пожалуйста, вилку и нож!
form [fɔ:m] 1. <i>n</i>	2. һәнәк	вилы
a telegraph form	1) форма, рәүеш	форма, вид
	2) бланк, анкета	бланк, анкета
	телеграф бланкыһы	телеграфный бланк
	3) класс	класс (в школе)
2. <i>v</i>	1) рәүешкә килтереү	придавать или принимать форму
	2) тәрбиәләү, төзөү, ойштороу	формировать (характер), организовать, создать
formal ['fɔ:ml] <i>adj</i>	формаль, рәсми	формальный, официальный
~ statement	рәсми белдереү	официальное заявление
formality [fɔ:mælɪti] <i>n</i>	формаллек	формальность
formation [fɔ:'meɪʃn] <i>n</i>	ойштороу, барлыкка килеү	образование
former ['fɔ:mə] <i>adj</i>	1. элекке	прежний, бывший
in ~ times	элекке замандарза	в прежние времена
the former	2. беренсе	первый (из двух)
former ['fɔ:mə] <i>n</i>	укуысы	ученик
~ ly [-li] <i>adv</i>	элек, қасандыр	прежде, когда-то
forsake [fə'seɪk] <i>v</i>	қалдырыу; ташлап китеү	оставлять, покидать
(forsook; forsaken)		
forth [fɔ:θ] <i>adv</i>	алға	вперед
fortnight ['fɔ:tnaɪt] <i>n</i>	ике азна	две недели
fortress ['fɔ:trɪs] <i>n</i>	кәлғә, нығытма	крепость
fortunate ['fɔ:tʃnɪt] <i>adj</i>	бәхетле	счастливый
~ ly [-li] <i>adv</i>	бәхеткә қаршы	к счастью
fortune ['fɔ:tʃən] <i>n</i>	1. уңыш, бәхет	удача, счастье
	2. яҙмыш, тәқдир	судьба, рок
	3. мөлкәт, дәүләт, байлык	состояние, богатство
make a ~	байлык йыйыу, байыу	нажить состояние, разбогатеть

forty ['fɔ:tɪ] <i>num</i>	кырк	сорок
forum ['fɔ:rəm] <i>n</i>	форум, йыйылыш	форум, собрание
forward ['fɔ:wəd] 1. <i>n</i>	һөжүм итеүсе	нападающий (игрок)
2. <i>adj</i>	алғы, алғы сафта	передний, передовой
3. <i>adv</i>	алға	вперед
4. <i>v</i>	һалып ебөрөү	отправлять, пересылать
found [faund] 1. <i>v</i>	һалыу, нигезләү	основывать, учреждать
~ er [-ə] <i>n</i>	һалыусы, нигезләүсе	основатель
~ ation [-fən] <i>n</i>	нигез	фундамент, основа
fountain ['fauntɪn] <i>n</i>	фонтан	фонтан
~ -pen <i>n</i>	авторучка	авторучка
four [fɔ:] <i>num</i>	дүрт	четыре
fourteen ['fɔ:'ti:n] <i>num</i>	ун дүрт	четырнадцать
fourth-finger <i>n</i>	сығанаҡ бармаҡ	безымянный палец
fowl [faul] <i>n</i>	кош-корт	птица (домашняя)
fox [fɒks] <i>n</i>	төлкө	лиса
fraction ['frækʃn] <i>n</i>	кәсер; йәзрә	дробь
fracture ['fræktʃə] 1. <i>n</i>	һыныу, сатнау	перелом, трещина
2. <i>v</i>	һындырыу	сломать(ся)
fragment ['frægmənt] <i>n</i>	1. һынык	обломок
	2. өзөк	отрывок
recite a~	өзөктө һөйләп биреү	пересказать отрывок
frame [freɪm] 1. <i>n</i>	1) рам, тирәс	рама, оправа
	2) (кино)кадр	(кино)кадр
	3) каркас	каркас (дома)
2. <i>v</i>	төзөү, яһау	создавать, составлять
framework ['freɪmwɜ:k] <i>n</i>	һөлдә, төзөлөш	каркас, конструкция
frank [fræŋk] <i>adj</i>	асыктан-асык	откровенный
fraternal [frə'tə:nəl] <i>adj</i>	туғандарса	братский
free [fri:] 1. <i>adj</i>	1) ирекле, азат	свободный
	2) түләүһез, буш	бесплатный
~ education	түләүһез укуу (белем алуу)	бесплатное образование
~ competition	3) асык	открытый
2. <i>v</i>	асык конкурс	открытый конкурс
	(иреккә) сығарыу,	освобождать
	коткарыу	
freedom ['fri:dəm] <i>n</i>	ирек, азатлык	свобода
freeze ['fri:z] 1. <i>n</i>	тундырыу, һыуытыу	замораживание
2. <i>v</i> (froze: frozen)	туңу, өшөү	замерзать, мерзнуть
freezer ['fri:zə] <i>n</i>	тундыргыс	морозилка (часть холодильника)
French [frentʃ] 1. <i>adj</i>	француз	французский
2. <i>n</i> : the French	француздар	французы
Frenchman ['frentʃmən] <i>n</i>	француз	француз
frequent ['fri:kwənt] 1. <i>adj</i>	йыш	частый
2. <i>v</i> [fri:'kwent]	йыш барыу (йөрөү, килеү)	часто посещать

fresh [freʃ] *adj*

~ air

a ~ newspaper

~ water [-wɔ:tə]

Friday ['fraɪdɪ] *n***friend** [frend] *n***make** ~ s~ ly [-li] *adj*~ ship [-ʃɪp] *n***fright** ['fraɪt] *n***frighten** ['fraɪtən] *v***frightful** ['fraɪtful] *adj***frock** [frɒk] *n***frog** [frɒg] *n***from** [frɒm] *prep*

~ London

~ behind

from behind the clouds

He jumped from the fence

~ childhood

paint from nature

front [frʌnt] 1. *n*

the front of the house

in front of

He was killed at the front.

~ line

2. *adj***frontier** ['frʌntɪə] *n***frost** [frɒst] *n*~ y [-ɪ] *adj***fruit** [fru:t] *n***fruit salad** *n*~ ful [-ful] *adj***fruitless** [-lɪs] *adj***fry** [fraɪ] *v***frying-pan** [-pæn] *n*

1. таза, саф

таза, саф һауа

яңы газета

2. яңы

3. сөсө (тозһоҙ)

сөсө һыу

йома

дус, әхирәт

дуслашыу

дустарса, дус

дуслык

куркыу

куркытыу

куркыныс, кот оскос

күлдәк

бака, тәлмәрийен

1. -дан-дән, -тан-тән,

-зан-зән, -нан-нән

Лондондан

2. артынан

болоттар артынан

3. -зан-зән, -дан-дән,

-тан-тән, -нан-нән

Ул койманан һикерзе.

бала сактан

натуранан төшөрөү

1) ал як, фасад

йорт фасады

алда, алдында

2) фронт

Ул һуғышта үлдә (һәләк

булды).

фронт һызығы

алғы

сик

һыуык, һалкын

һыуык

емеш

емеш салаты

емешле, уңышлы

емешһез, уңышһыз

кыззырыу, курыу,

курулыу

таба

свежий

свежий воздух

свежая газета

новый

пресный

пресная вода

пятница

друг, подруга

подружиться

дружеский,

дружественный

дружба

испуг

пугать

страшный, ужасный

платье

лягушка

из, от

из Лондона

из-за

из-за туч

с (предлог)

Он спрыгнул с забора.

с детства

рисовать с натуры

передняя сторона, фасад

фасад дома

перед, впереди

фронт

Он погиб на войне.

линия фронта

передний

граница

мороз, холод

морозный

плод; фрукты (*собир.*)

салат из фруктов

плодовитый,

плодотворный

бесплодный

жарить(ся)

сковорода

fulfil [ful'fil] *v*

full [ful] *adj*

~ of life

~ moon

~ name

in full

fun [fʌn] *n*

have ~

for ~

function ['fʌŋkʃn] 1. *n*
2. *v*

fundamental

[ˌfʌndə'mentəl] *adj*

funeral ['fju:nərəl] *n*

funny ['fʌni] *adj*

fur [fə:] *n*

-coat [-kəʊt] *n*

furnace ['fə:nɪs] *n*

furnish ['fə:nɪʃ] *v*

~ ed rooms

furniture ['fə:nɪtʃə] *n*

further ['fə:ðə] 1. *adj*

2. *adv*

future ['fju:tʃə] 1. *n*

fight for a better future

2. *adj*

a ~ generation

башкарыу, гәмәлгә

ашырыу

1. тулы

кәнәгәт (шатлыклы)

тулы ай

2. киң, иркен

исеме һәм фамилияһы

тулыһынса

уйын-көлкө, күңел асыу

күңел асыу

шаяртып

функция

эш итеү, эшләү

төп

ерләү, күмеү

көлкөлө, мәрәкә

тире, йөн

тун

мейес

1. тәьмин итеү

2. мебель куйыу

мебелле бүлмәләр

мебель

1) алысырак, йырактагы

2) артабангы, алдагы

алыстарак

буласак, алдагы көн

киләсәктең якшы булыуы

өсөн көрәшеү

буласак

киләсәк быуын

выполнять, осуществлять

полный

полный жизни (жизне-
радостный)

полнолуние

широкий, свободный (о
платье)

имя и фамилия

полностью

шутка, забава, веселье

веселиться

в шутку

функция; обязанности

действовать,

функционировать

основной, коренной

похороны

смешной, забавный

мех; шерсть, шкура

шуба

печь; топка

снабжать

меблировать, обставлять

меблированные комнаты

мебель

сравн. ст. от far

более отдаленный

дальнейший

дальше, далее

будущее

бороться за лучшее

будущее

будущий

будущее поколение

G g

gad-fly ['gædfli] *n*

gaiety ['geɪəti] *n*

gaily ['geɪli] *adv*

gain [geɪn] 1. *n*

күгәүен

күңел асыу

күңелле

1) файза, табыш, отош

овод, слепень

веселье

весело

прибыль, выгода,

выигрыш

~ in weight		2) үсөү, артым, артыу	увеличение, прирост
~ experience	2. v	артым	прибавка в весе
		1) алыу, табыу	получать, приобретать
		тәжрибә туплау (алыу)	приобретать опыт
		2) файза алыу (сыгарыу)	извлекать пользу (выгоду)
		3) ирешеү, табыу, отоу	добиваться, выигрывать
~ time		вакытты отоу	выиграть время
~ control		контроль куйыу	установить контроль
gait [geɪt] <i>n</i>		йөрөш	походка
gallery ['gæləri] <i>n</i>		галерея	галерея
gallop ['gæləp] <i>v</i>		һикертеп сабыу (атта)	скакать галопом (на коне)
gamble ['gæmbəl] 1. <i>n</i>		комар уйын; мутлык	азартная игра; авантюра
	2. <i>v</i>	1) кызыгып (мауыгып)	играть в азартные игры
		уйнау	
		2) тәүәккәлләү, базнат итеү	рисковать (чем-л.)
game I [geɪm] <i>n</i>		уйын	игра, партия
game II [geɪm] <i>n</i>		кош	дичь
a big ~		зур кош; зур хайуан	крупная дичь; крупный
		(йырткыс)	зверь
gang [gæŋ] <i>n</i>		бригада; шайка, банда	бригада; шайка, банда
gangster ['gæŋstə] <i>n</i>		бандит, гангстер	бандит, гангстер
gangway ['gæŋwei] <i>n</i>		юл, үтөп йөрөү юлы	(мор.) сходня, проход
gap [gæp] <i>n</i>		1. ярык; тишек урын	брешь, пролом
		2. вакыт араһы, интервал	промежуток, интервал
		3. буш урын, етешһезлек	пробел (в знании)
garage ['gæra:ʒ] <i>n</i>		гараж	гараж
garbage ['ga:bɪdʒ] <i>n</i>		кый	мусор
~can <i>n</i>		сүп-сар бизрәһе (күнәге)	мусорное ведро
garden ['gɑ:dən] <i>n</i>		1. бакса	сад
		2. йәшелсә баксаһы,	огород
		ырзын	
~er [-nə] <i>n</i>		баксасы	садовник
garland ['ga:lənd] <i>n</i>		гирлянда	гирлянда
garlic ['ga:lik] <i>n</i>		һарымһак	чеснок
garment ['ga:mənt] <i>n</i>		кейем-һалым, кейем	предмет одежды; (pl)
			одежда
gas [gæs] <i>n</i>		газ	газ
natural ~		тәбиғи газ	природный газ
~ station [steɪʃən] <i>n</i>		бензоколонка	бензоколонка
~ main [-meɪn] <i>n</i>		газ үткәргес	газопровод
gasoline ['gæsəli:n] <i>n</i>		бензин	(амер.) бензин
gasp [ga:sp] <i>v</i>		ауыр тын алыу	задышаться, дышать
			с трудом
gas-stove ['gæsstouv] <i>n</i>		газ плитаһы	газовая плита
gate [geɪt] <i>n</i>		капка, ел капка	ворота, калитка
~ money [-mʌni] <i>n</i>		инеү һақы	входная плата

~ way [weɪ] <i>n</i>	капка, юл	ворота, проход
gather ['gæðə] <i>v</i>	1. йыйыу, сүпләү, йыйылыу	собрать(ся)
	2. йыйыу, туплау, алыу, булдырыу	копить, приобретать
~ height	бейеклекте алыу	набирать высоту
gay [geɪ] <i>adj</i>	күңелле, шатлыклы	веселый, радостный
~ voices	шатлыклы тауыштар	веселые голоса
gaze [geɪz] 1. <i>v</i>	төбөп карау, иғтибар менән карау	пристально глядеть, смотреть
	2. <i>n</i>	пристальный взгляд
geese [gi:s] <i>n (pl)</i> from goose	текләп карау	гуси
gem [dʒem] <i>n</i>	каззар	драгоценный камень
general I ['dʒenərəl] <i>adj</i>	киммәтле таш	общий, всеобщий
~idea	1. дөйөм, уртақ, бөтә	общий смысл
a ~ strike	дөйөм мәғәнә	всеобщая забастовка
	дөйөм эш ташлау (забастовка)	
in ~	ғөмүмән	вообще
The General Assembly	Генераль Ассамблея	Генеральная Ассамблея
a ~ rule	2. кәзимге, ғәзәттәге	обычный, общепринятый
general II ['dʒenərəl] <i>n</i>	кәзимге кағизә	общепринятое правило
generally [-i] <i>adv</i>	генерал	генерал
~ speaking	ғөмүмән, ғәзәттә	вообще, обычно
generation [ˌdʒenə'reɪʃən] <i>n</i>	ғөмүмән алғанда	вообще (говоря); в целом
generator ['dʒenəreɪtə] <i>n</i>	быуын, нәсәл	поколение
generous ['dʒenərəs] <i>adj</i>	генератор	генератор
	1. йомарт	щедрый
genius ['dʒi:njəs] <i>n</i>	2. киң, хуш күңелле	великодушный
gentle ['dʒentl] <i>adj</i>	бөйөк	гений
	иркә, һөйкөмлө, яғымлы,	ласковый, нежный,
a ~ child	йомшак	мягкий
gentleman [-mən] <i>n</i>	иркә бала	ласковый ребенок
genuine ['dʒenjuɪn] <i>adj</i>	джентльмен	джентльмен
geography [dʒɪ'ɒɡrəfi] <i>n</i>	ысын; нөсхә	настоящий; подлинный
geology [dʒɪ'ɒlədʒi] <i>n</i>	география	география
Georgian ['dʒɔ:dʒiən] 1. <i>n</i>	геология	геология
	1) грузин теле	грузинский язык
	2) грузин, грузин катын- кызы	грузин(ка)
	2. <i>adj</i>	грузинский
German ['dʒə:mən] 1. <i>adj</i>	грузин	германский, немецкий
	герман, немец	немецкий язык
	2. <i>n</i>	получать
get [get] <i>v (got; gotten)</i>	1. алыу	Я сегодня получил письмо.
I've got a letter today.	Мин бөгөн хат алдым.	доставать
	2. алыу, табыу	Я вчера достал билет.
I got the ticket yesterday.	Мин кисә билет алдым (таптым).	

I got a new coat yesterday.

I got home late last night.

I don't get you!

It's getting cold.

get to know

get to like (love)

get across

~ **along (on)**

How are you getting on?

~ **away**

~ **back**

~ **down to**

~ **in (into)**

~ **off**

He got off the bus.

~ **on**

~ **out**

Get your books out of the box.

~ **together**

~ **up**

He got up early.

He got up from the chair.

giant ['dʒaɪənt] *n*

gift [gift] *n*

gifted ['giftɪd] *adj*

gigantic [dʒaɪ'gæntɪk] *adj*

Gipsy ['dʒɪpsɪ] *n*

giraffe [dʒɪ'ra:f] *n*

girl [gɜ:l] *n*

~ **friend** *n*

give [gɪv] *v* (**gave; given**)

Give me this book.

3. хатып алыу, табыу

Кисә мин яңы пальто
хатып алдым.

4. барып (кайтып) етеү

Кисә мин өйгә һуң
кайтып еттем.

5. аңлау

Мин һеззә аңламайым.

6. башлану, булыу

Һыуык була башланы.

белеү, белеп калыу

яратуу

аша сығыу

йәшәү, йәшәп ятыу

Нисек йәшәп ятаһығыз?

китеү, касуу

кире кайтыу

эшкә тотонуу

ултырыу, керәү, инеү

сығыу, төшөү, төшөп

калыу

Ул автобустан сыкты

(төштө).

ултырыу

алыу, сыгарыу

Китаптарығызсы каптан

алығыз.

йыйылыу, йыйылышыу

тороу (йоконан)

күтәреләү

Ул иртә торзо.

Ул ултыргыстан торзо.

бик зур, дәү, мөһабәт

1. бүләк

2. талант

талантлы, һәләтле

мөһабәт, дәү, бик зур

сиған

жираф

кыз, кыз кеше

әхирәт

1. биреү, тапшырыу

Бып китапты миңә

бирегез.

2. бүләк итеү (биреү)

покупать, приобретать

Вчера я купил новое
пальто.

добираться

Я вчера поздно пришел
домой.

понимать

Я вас не понимаю.

становиться

Становится холодно.

узнать

полюбить

перебираться,

переправляться

жить, проживать

Как (вы) проживаете?

уходить, удирать

вернуться

засесть за (работу)

входить, влезать

(в машину)

сходить, выходить

Он вышел из автобуса.

садиться

вынимать, вытаскивать

Выньте книги из коробки.

собираться

вставать, подниматься

Он встал рано.

Он встал со стула.

великан, гигант

подарок, дар

талант

талантливый, одаренный

гигантский, громадный

цыган(ка)

жираф

девочка, девушка

подружка

давать, передавать

Дайте мне эту книгу.

дарить

He gave me a watch for my birthday.

give away

~ back

~ in

~ up

given ['gɪvn] 1. *p. p.* from

give

2. *adj*

at a ~ time

glad [glæd] *adj*

I'm glad to see you.

~ ly [-li] *adv*

glance [glɑ:ns] 1. *n*

at a first ~

2. *v*

glass [glɑ:s] *n*

looking-glass ['lʊkɪŋ ~] *n*

glasses ['glɑ:sɪz] *n*

glide [glɑɪd] *v*

globe [gləʊb] *n*

(the ~)

gloom [glu:m] *n*

gloomy ['glu:mi] *adj*

glorify ['glɒrɪfaɪ] *v*

glory ['glɒrɪ] *n*

glove ['glʌv] *n*

glue [glu:] 1. *n*

2. *v*

go [ɡəʊ] *v* (**went, gone**)

He has already gone.

Summer had gone.

Тыуған көнөмә ул миңә сәғәт бүләк итте.

1) биреү, өләшеп биреү

2) фаш итеү (үзәңдә)

кире биреү

каршы килмәү, риза

булыу, биреләү

ташлау, ташлап китеү,

калдырыу

1) бирелгән, бүләк

ителгән

2) тәғәйенләнгән,

билдәләнгән

билдәләнгән вакытта

шатлыклы, кыуаныслы,

кәнәгәт

Һеҙҙе күреүгә шатмын.

шатлык менән, ихлас

тиз караш

беренсе караштан, бер

карауза

карап алыу, күз ташлау

1. быяла

2. стакан

көзгө

күзлек

шыуыу

1. шар

2. ер шары

3. глобус

караңғылык, кайғы

һөмһөрө койолған,

күңелһеҙ, караңғы

сырайлы

мактау, данлау

дан, шөһрәт

бирсәткә

елем

йәбештереү

1) барыу, йөрөү

2) китеү

Ул ките инде.

3) үтеү

Йәй үтөп китте.

На день рождения он подарил мне часы.

отдавать, раздавать

выдавать (себя), предавать

возвращать

уступать, сдаваться

бросать, отказаться;

оставить

данный, подаренный

установленный

в установленное время

радостный, довольный

Я рад вас видеть.

с радостью, охотно

быстрый взгляд

с первого взгляда

(мельком) взглянуть на

стекло

стакан, бокал

зеркало

очки

скользить

шар

земной шар

глобус

мрак, уныние

мрачный, угрюмый

прославлять

слава

перчатка

клей

приклеивать

идти, ходить, пойти; ехать

уезжать, уехать

Он уже уехал.

проходить

Лето прошло.

go by bus

~ **by air**

~ **ahead**

~ **away**

~ **back**

~ **by**

~ **down**

~ **in**

~ **in for sports**

~ **on**

~ **out**

~ **up**

be going to do smth

goal [gəʊl] *n*

We won by two goals to one.

goalkeeper ['gəʊl,kɪ:pə] *n*

goat [gəʊt] *n*

God [ɡɒd] *n*

Goddess ['ɡɒdis] *n*

gold [ɡəʊld] 1. *n*

2. *adj*

good [ɡʊd] *adj* (**better**, **best**)

a good word

It's good for your health.

as good as

do good

It is no good.

for good

~ **afternoon!**

~ **day!**

~ **evening!**

~ **morning!**

~ **night!**

~ **luck!**

~ **for you!**

~ **-bye!**

good-looking [-'lʊkɪŋ] *adj*

~ **natured** [-'neɪtʃəd] *adj*

goods ['ɡʊdz] *n*

автобуста барыу (китеү)

самолетта осоу

алга барыу

сыгып китеү, китеү

кайтыу, кире килеү

эргәһенән үтеү

аҫка төшөү

инеү, кереү

шөгөлләнеү

дауам итеү

сыгыу

күтәрелеү, менеү

нимәлер эшләргә

йыйыныу

1. максат

2. капка

3. гол

Без 2:1 иҫәбе менән еңдек.

капкасы

кәзә, кәзә тәкәһе

Алла, Хозай

Алиһә

алтын

алтын

1. якшы, һәйбәт

2. якшы күңелле,

рәхимле

якшы һүз

Был һаулығың өсөн

файзалы.

тиерлек; барыбер

файза килтереү

Был файзаһың.

бөтөнләйгә

Хәйерле көн!

Хәйерле көн!

Хәйерле кис!

Хәйерле иртә!

Тыныс йоко!

Хәйерле сәғәттә!

Афарин! Маладис!

Һау булығыз! Хушығыз!

матур

киң күңелле

тауарзар

ехать автобусом

летать самолетом

двигаться вперед

уходить, уезжать

возвращаться

проходить мимо

спускаться

войти, входить

заниматься (спортом)

продолжать

выходить

подниматься

собираться что-то делать

цель

ворота

гол

Мы выиграли со счетом

2:1.

вратарь

коза, козел

Бог

Богиня

золото

золотой

хороший

добрый

доброе слово

Это полезно для здоровья.

почти; все равно, что

приносить пользу

Это бесполезно.

навсегда

Добрый день!

Добрый день!

Добрый вечер!

Доброе утро!

Спокойной ночи!

В добрый час!

Молодец!

До свидания! Прощайте!

красивый

добродушный

товары

goodwill ['gud'wɪl] *n*
~ mission

goose [gu:s] *n* (*pl* geese)

gooseberry ['gu:zbəri] *n*

gossip ['gɒsɪp] *n*

govern ['gʌvən] *v*

government ['gʌvənmənt] *n*

governor ['gʌvənə] *n*

grace [greɪs] *n*

~ ful [-ful] *adj*

grade [greɪd] 1. *n*

He is in the 5 th grade.

best - of butter

2. *v*

grader ['greɪdə] *n*

gradual ['grædʒuəl] *adj*

graduate ['grædʒueɪt] 1. *v*

2. *n* ['grædʒuət]

~ tion [,grædʒu'eɪʃn] *n*

grain [greɪn] *n*

grammar ['græmə] *n*

~ school *n*

gramophone ['græməfoun] *n*

~ record [-'rekɔ:d] *n*

grand [grænd] *adj*

grandchild [-t'faɪld] *n*

~ daughter [-,dɔ:tə] *n*

~ father [-,fa:ðə] *n*

~ mother [-mʌðə] *n*

~ son [-sʌn] *n*

~ Master [-ma:stə] *n*

grant [gra:nt] 1. *n*

2. *v*

grape [greɪp] *n*

grape-fruit [-fru:t] *n*

изге ниэт

изге миссия

каз

крыжовник

гәйбәт, ләстит

етәкселек, идара итеү

хөкүмәт

губернатор

зифалык, нәфислек

зифа, һомғол, нәфис

1) дәрәжә

2) класс

Ул 5-се класта.

3) сифат, сорт

югары сортлы май

4) билдә

билдә куйыу (дәрестә)

башлангыс мәктәп

укуысыһы

акрынлап, яйлап

тамамлау

тамамлаусы

тамамлау

1. ашлык, иген

2. иген, ашлык бөртөгө

грамматика

1. классик мәктәп

2. башлангыс мәктәп

граммофон, патефон

проигрыватель, пластинка

мөһабәт, бик якшы,

купшы

ейән

ейәнсәр

олатай, картатай

өләсәй, картинәй

ейән

гроссмейстер

бүләк, субсидия,

стипендия

1) ирек биреү, бүләкләү,

хөрмәтләү, биреү

2) билдәләү, биреү

йөзем

грейпфрут

добрая воля

добрая миссия

гусь

крыжовник

сплетня, болтовня

управлять, править

правительство

губернатор

грация, изящество

грациозный, изящный

степень, ранг

(амер.) класс

Он в 5 классе.

качество, сорт

масло высшего сорта

(амер.) отметка, оценка

ставить оценки (на уроке)

(амер.) ученик начальной

школы

постепенный

оканчивать (институт)

выпускник (вуза)

окончание (вуза)

зерно, хлеб, злаки

зернышко, крупинка

грамматика

(брит.) классическая

школа

(амер.) начальная школа

граммофон, патефон

проигрыватель, пластинка

величественный; замеча-

тельный, роскошный

внук

внучка

дедушка

бабушка

внук

гроссмейстер

дар, субсидия, стипендия

даровать, жаловать,

предоставлять

назначать (пенсию)

виноград

грейпфрут

graphic ['græfɪk] *adj*
~ arts [-a:ts] *n*

grasp [gra:sp] 1. *v*

2. *n*

grass [gra:s] *n*

grateful ['greɪtful] *adj*

gratitude ['grætɪtju:d] *n*

grave I [greɪv] *n*

grave II [greɪv] *adj*

graveyard ['greɪvjɑ:d] *n*

great [greɪt] *adj*

~ power

a ~ mountain

a ~ painter

a ~ city

That's great!

Great Britain

greatly ['greɪtli] *adv*

greed [greɪd] *n*

greedy ['greɪdi] *adj*

Greek [greɪk] 1. *n*

2. *adj*

green [greɪn] *adj*

~ grocery [-,grouserɪ] *n*

~ house [-haus] *n*

Greenland [-lənd] *n*

greet [greɪt] *v*

greeting ['greɪtɪŋ] *n*

grenade [greɪ'neɪd] *n*

grey [greɪ] *adj*

grey-haired, a ~ head

grief [greɪf] *n*

grievance ['greɪvəns] *n*

grieve [greɪv] *v*

график
һынлы сәнғәт

1) кысыу

2) нык тотоу, эләктереу

3) аңлау

1) нык итеп кысыу

2) аңлау

үлән

якшылыктың кәзерен

белгән

рәхмәт әйтеу

кәбер

етди, төплө, мөһим

кәберлек, зыярат

1. бөйөк, зур

бөйөк ил

зур (бейек) тау

бөйөк рәссам

бик зур кала

2. бик шәп

Бик һәйбәт!

Великобритания

бигерәк тә, арыу

комхозлок

комхоз

грек

грекса

йәшел

йәшелсә магазины

теплица

Гренландия

1. исәнләшеу

2. каршы алыу

котлау, тәбрикләу

граната

1. һоро

2. сал, ак

сал баш

кайгы

1) үпкә, хәтер калыу

2) шикәйт, ялыу

1. борсоу, борсолору

2. кайгырыу

графический
изобразительное
искусство
зажимать (в руке)
хватать(ся)
улавливать, понимать
крепкое сжатие
понимание
трава
благодарный

благодарность,
признательность
могила

серьезный, важный

кладбище

великий, большой

великая держава

огромная гора

великий художник

огромный город

замечательный

Это замечательно!

Великобритания

очень, весьма

жадность

жадный

гречанка, грек

греческий

зеленый

овощная лавка

теплица

Гренландия

приветствовать,

здороваться

встречать

приветствие, поклон

граната

серый (цвет)

седой

седая голова

горе, печаль

обида

жалоба

огорчать(ся)

горевать

grin [ɡrɪn] *n*

grind [ɡraɪnd] *v*

ground coffee *n*

groan [ɡraʊn] *n*

grocer [ˈɡrəʊsə] *n*

grocery [ˈɡrəʊsəri] *n*

ground [ɡraʊnd] *n*

football ground

on the ~ of

group [ɡru:p] 1. *n*

a ~ of people

2. *v*

grove [ɡrəʊv] *n*

grow [ɡrəʊ] *v* (**grew, grown**)

Tall trees are growing near the river.

It is growing cold.

They grow vegetables.

grow up

growing [ˈɡroʊɪŋ] *adj*

grown-up [ˈɡrəʊnʌp] *n*

growth [ɡrəʊθ] *n*

gruel [ˈɡruəl] *n*

grumble [ˈɡrʌmbl] *v*

guard [ɡɑ:d] 1. *n*

an armed ~

be on ~

2. *v*

guardian [ˈɡɑ:dʒən] *n*

guess [ɡes] 1. *n*

2. *v*

He guessed the answer to the riddle.

йылмайыу, көлөмһөрәү

2) ваклау, тартыу, тәйеү

тартылган (тәйөлгән) кофе

ыңгырашыу, иңрәү

бакалеясы

бакалея магазины

1. ер, тупрак

2. спорт майзансыгы

футбол майзаны

3. нигез, сәбәп

нигезендә, сәбәплә

группа, төркөм

бер төркөм кеше

төркөмгә йыйналыу

кулкы

1. үсәү

Бейек ағастар йылға

янында үсә.

2. артыу, зурайыу

3. төшөү, башлау

Һыуыта башланы.

4. үстөрөү

Улар йәшелсә үстәрә.

үсеп етеү

үсөүсә, үскән

оло (кеше)

үсеш, алға китеү, артыу

һоло буткаһы

мығырлау, мыжыу,

зарланыу, ошаклау

1) һаксы, карауыл

кораллы һаксы

карауылда тороу, уяу

тороу

2) карауылсы, һаксы

3) гвардия

1) һаклау, карауыллау

2) һаклау, һаклап алып

калыу, яклау

тәрбиәгә алыусы, бағыусы

ниәт, уй, тоғмал, фараз

1) юрау, уйлап табыу

Ул йомакты систе.

2) күз алдында тотуу,

фараз итеү, һиземләү

усмешка

молоть, толочь

молотый кофе

стон

бакалейщик

бакалейный магазин

земля, почва

спортивная площадка

футбольное поле

основание, мотив

на основании, по причине

группа, группировка

группа людей

группировать(ся)

роща

расти

Высокие деревья растут

у реки.

вырастать, увеличиваться

становиться, делаться

Становится холодно.

выращивать

Они выращивают овощи.

вырастать

растущий, возрастающий

взрослый (человек)

рост, развитие,

увеличение

овсяная каша

ворчать, жаловаться

стража, охрана

вооруженная охрана

стоять в карауле, быть на

страже

сторож, часовой

гвардия

охранять, сторожить

оберегать, защищать

опекун

предположение, догадка

угадывать, отгадывать

Он отгадал загадку.

предполагать,

догадываться

guest [gest] *n*

~ **-house** *n*

guidance ['gaɪdəns] *n*

guide [gaɪd] 1. *n*

2. *v*

guilt [gɪlt] *n*

guilty ['gɪltɪ] *adj*

guitar [gɪ'taː] *n*

gulf [gʌlf] *n*

gull [gʌl] *n*

gum [gʌm] *n*

gun [gʌn] *n*

~ **powder** [-,paʊdə] *n*

gush [gʌʃ] *n*

gutter ['gʌtə] *n*

gym [dʒɪm] from **gymnasium**

gymnast ['dʒɪmnæst] *n*

-ics [-ɪks] *n*

кунак

кунакхана

етәкселек

1) юл күрһәтеүсе, гид,

экскурсовод

2) етәксе, кәңәшсе

3) юл күрһәтеүсе, етәксе

дәреслек

1) алып барыу, юл

күрһәтеү, озатыу

2) етәкселек итеү,

йүнәлеш биреү

ғәйеп

ғәйепле

гитара

1. култыг

2. упкын

аксарлак

ысмала, елем

мылтык; туп

дары

көслө ташкын, койма

ямгыр

канау

спорт залы

гимнаст

гимнастика

гость

гостиница

руководство

проводник, гид,

экскурсовод

руководитель, советчик

путеводитель, руководство

учебник

вести, быть проводником

руководить, направлять

вина

виновный

гитара

залив

пропасть

чайка

смола, клей

ружье, орудие, пушка

порох

сильный поток, ливень

канава

спортивный зал

гимнаст

гимнастика

H h

habit ['hæbɪt] *n*

be in the ~ of doing smth

get into the ~ of doing smth

habitual [hə'bitʃʊəl] *adj*

hail I [heɪl] 1. *n*

It hails (is hailing). 2. *v*

II. *v*

ғәзәт, йола

ғәзәте булыу

ғәзәткә инеү

ғәзәттәгесә, кәзимгесә

боз, борсак

Боз яуа.

1) котлау, тәбрикләү

2) сақырыу, туктатыу

сәс, сәстәр

сәс тарау өсөн щетка

сәс алыу

парикмахер

привычка, обычай

иметь привычку делать ч-л.

привыкнуть делать что-л.

привычный, обычный

град

Идет град.

приветствовать

окликать, остановить

(такси)

волос, волосы

щетка для волос

стрижка

парикмахер

hair [heə] *n*

hairbrush ['heəbrʌʃ] *n*

haircut ['heəkʌt] *n*

hairstylist [-,dresə] *n*

hairdresser's *n*
hairy ['heəri] *adj*

half [ha:f] 1. *n*
 in half, into halves
 ~ an hour

2. *adv*

half-back ['ha:f'bæk] *n*

~ **time** ['ha:f taɪm] *n*

hall [hɔ:l] *n*

halt [hɔ:lt] 1. *n*

2. *v*

I halted the car.

ham [hæm] *n*

hamburger ['hæmbə:gə] *n*

hammer ['hæmə] *n*

hand [hænd] 1. *n*

shake hands

hand in hand

at ~

in ~

on the one hand

on the other hand

get out of hand

give smb a hand

have a hand in smth

Hands off!

Hands up!

a factory hand

a minute hand

2. *v*

handbag ['hændbæg] *n*

~ **ball** [-bɔ:l] *n*

~ **book** [-buk] *n*

~ **ful** [-ful] *n*

~ **kerchief** [-kətʃɪf] *n*

handle ['hændl] 1. *n*

2. *v*

парикмахерский
 йенлө, йөн баҫкан

ярты, ярым

урталай, яртышар

ярты сәгәт

яртылаш

ярым һаксы

тулы булмаған эш көнө

1. зал, зур бүлмә

2. алғы як, вестибюль,

холл

тукталыш

туктатыу, тукталыу

Мин машинаны

туктаттым.

Тозлап каклаган суска ите

биштекс

сүкеш

1) кул (суғы)

кул биреп күрешеу

кулға-кул тотоношоп

кул астында, янда

контроль астында

бер яктан...

икенсе яктан...

тыңламау, буйһонмау,

баш бирмәу

ярзам итеу

катнашыу

Кулдарыңды ал!

Кулдарыңды күтәр!

2) хезмәткәр

фабрика эшсеһе

3) сәгәт теле

минут теле

биреу, тапшырыу

катын-кыз сумкаһы

кул менән уйнай торған

туп

справочник, белешмә

куш ус, бер ус

кулъяулык

тотка, һап

1) тотоу, кул менән алыу

2) эш итеу, идара итеу

парикмахерская

волосатый, покрытый

волосами

половина

пополам

полчаса

наполовину

(спорт.) полузащитник

неполный рабочий день

зал, большое помещение

приемная, вестибюль,

холл

остановка

останавливать(ся)

Я остановил машину.

ветчина

рубленый бифштекс

молоток

рука (кисть)

здороваться за руку

взявшись за руки

под рукой, близко

под контролем

с одной стороны...

с другой стороны...

выйти из повиновения,

отбиться от рук

помочь

участвовать

Руки прочь!

Руки вверх!

работник

фабричный рабочий

стрелка часов

минутная стрелка

передавать, вручать

дамская сумочка

(спорт.) ручной мяч

(гандбол)

справочник

пригоршня, горсть

носовой платок

ручка, рукоятка

держат в руках, брать

руками

обращаться, управлять

Handle with care!

hand-made [-'meɪd] *adj*

handover [-,ouvə] *n*

handsome ['hænsəm] *adj*

handwriting [-,raɪtɪŋ] *n*

handy ['hændɪ] *adj*

hang [hæŋ] *v* (**hung, hung; hanged**)

The monkey was hanging by its tail.

He hung the picture on the wall.

He was hanged.

hang together

hangar ['hæŋə] *n*

hanger ['hæŋə] *n*

happen ['hæpən] *v*

It happened yesterday.

I happened to be there.

happiness ['hæpɪnəs] *n*

happy ['hæpɪ] *adj* (**happier, happiest**)

Happy birthday!

Happy New Year!

~ journey!

happily ['hæpɪli] *adv*

harbour ['hɑ:bə] *n*

hard [hɑ:d] 1. *adj*

a hard surface

~ bed *n*

~ work *n*

~ blow *n*

2. *adv*

It is raining hard.

work ~

hardly ['hɑ:dlɪ] *adv*

Һак эш итерез!

кулдан эшлэнгән

кул биреү

матур

почерк, кулдан языу

кулайлы, уңай, кул астында

1) һәленеү, асылынып тороу

Маймыл койрого менән асылынып тора ине.

2) асып куйыу, элеү
Ул һүрәтте стенаға элөп куйзы.

3) асыу (язалау)
Уны астылар.

бергәләшеп тороу

ангар

элгес

1) булғылап тороу

Был кисә будды.

2) ораклы булыу
Мин унда ораклы ғына барып эләктем.

бәхет

бәхетле, бәхетлерәк, иң бәхетле

Тыуған көнөң менән!

Яңы йыл менән!

Бәхетле юл!

бәхетле, күңелле

гавань, порт

1) каты, кырыс

каты ер өстө
тимер (каты) карауат

2) каты, ауыр

ауыр эш

3) нык, көслө

көслө нуғыу

көслө

Көслө ямгыр яуа.

тырышып эшләү

сак-сак, көс-хәл менән

Обращайтесь осторожно!

ручная работа

передача (из рук в руки)

красивый (о мужчине)

почерк

удобный, близкий, под рукой

висеть

Обезьяна висела на хвосте.

вешать, развешивать

Он повесил картину на стену.

вешать, казнить

Его повесили. (Он был повешен.)

держаться сплоченно вместе

ангар

вешалка, крючок

случаться, происходить

Это случилось вчера.

случайно оказаться

Я оказался там случайно.

счастье

счастливый (счастливее, самый счастливый)

С днем рождения!

С новым годом!

Счастливого пути!

счастливо, весело

гавань, порт

твердый, жесткий

твердая поверхность

железная (жесткая)

кровать

трудный, тяжелый

тяжелая работа

крепкий, сильный

сильный удар

сильно

Идет сильный дождь.

работать упорно

едва, с трудом

I hardly think so.
hardship ['hɑ:dʃɪp] *n*
hard-working [-'wɜ:kɪŋ] *adj*

hare [heə] *n*
harm [hɑ:m] 1. *n*
do harm

2. *v*
harmful ['hɑ:mful] *adj*
harmless [-lɪs] *adj*
harsh [hɑ:f] *adj*

harvest ['hɑ:vɪst] 1. *n*

2. *v*
harvester [-ə] *n*

has [hæz] from have
have [hæv] *v* (**had**)
I have a family.
have smth on
He has a hat on.

Have a cup of coffee!
have dinner (breakfast, supper)

I have to go to school.

He had to do all the work.

hay [heɪ] *n*
make hay
haycock ['heɪkɒk] *n*
haymaking [-,meɪkɪŋ] *n*
hayrick ['heɪnk] *n*
H-bomb ['eɪtʃbɒm] *n*
he [hi:,hi] *pron*
head [hed] 1. *n*
from head to foot

head master
~ mistress

Мин бик шиклэнәм.
фәкирлек, мохтажлык
эшһәйәр, тырыш
куян
зыян, зарар
зыян килтереү (итеү)
зыян итеү, зарарлау
зарарлы, хәләкәтле
зарарһыз, ййуаш
1. каты, тупас
2. усал, кырыс, кәтги
1) урак (өстө)
2) уңыш
игенде урып ййыу
1. ураксы
2. урып ййыу машинаһы

1. бар, булыу
Минең ғаиләм бар.
өскә кейеү
Ул эшләпә кейгән.
2. бәйләнештә,
мөнәсәбәттә булыу
3. алыу
Бер сынаык кофе эсегез!
төшкө (иртәнге, киске)
ашты ашау
4. тейеш, бурыслы булыу

Миңә хәзер мәктәпкә
барырга кәрәк.
Уның үзенә бөтә эште
эшләргә тура килде.
бесән
бесән сабыу һәм киптереү
бесән күбәһе
бесән өстө, бесән сабыу
бесән кәбәне
водород бомбаһы
ул
1) баш
баштан-аяк
2) башлык, етәксе
мәктәп директоры
мәктәп директоры
(катын-кыз)

Я сильно сомневаюсь.
лишение, нужда
трудолюбивый,
прилежный
заяц
вред, ущерб
наносить ущерб
наносить ущерб, вредить
вредный, пагубный
безвредный, безобидный
жесткий, грубый, резкий
суровый, строгий
жатва
урожай
убирать урожай
жнец
уборочная машина
ед. ч. наст. вр. гл. «иметь»
иметь, обладать
У меня есть семья.
быть одетым
Он в шляпе.
иметь отношение
(к чему-л.)
получать
Выпейте чашку кофе!
обедать, завтракать,
ужинать
(*модал.*) быть должным,
вынужденным
Мне сейчас надо идти
в школу.
Ему пришлось самому
сделать всю работу.
сено
косить и сушить сено
копна сена
сенокос
стог сена
водородная бомба
он
голова
с головы до пят
глава, руководитель
директор школы
директриса

Head of State at the head	хөкүмэт башлыгы башында	глава государства во главе
head of a pin ~ of a nail	3) баш, эшлэпэ булавка башы казау башы баш, төп баш хирург баш ауыртыу наушник штаб	головка, шляпка головка булавки шляпка гвоздя главный главный хирург головная боль наушник (радио) штаб, штабквартира
2. <i>adj</i>		
head surgeon		
headache [-eik] <i>n</i>		
headphone ['hedfoun] <i>n</i>		
headquarters [,hed'kwɔ:təz] <i>n</i>		
headway [-wei] <i>n</i>	алга барыу, уңышка ирешү наулык, сәләмәтлек нау, таза (тазарак, иң тазаһы) өйөм тейәү, өйөү, өйөмгә өйөү	движение вперед, успех здоровье здоровый (здоровее, самый здоровый) куча, грудa нагружать, сваливать в кучу слышать, услышать слушать, внимать Я люблю слушать сказки.
health [helθ] <i>n</i>		узнать, получить известие Дайте мне знать!
healthy ['helθi] <i>adj</i>		сердце, душа У нее доброе сердце.
(healthier , -iest)		в глубине души наизусть от всей души падать духом, отчаиваться
heap [hɪ:p] 1. <i>n</i>		центральная часть, середина центральная часть города сердечный, искренний радушный прием
2. <i>v</i>		
hear [hiə] <i>v</i> (heard)	1. ишетөү, ишетеп калыу 2. тыңлау, колак һалыу Мин әкиәт тыңларға яратам. 3. белеү, хәбәр алыу Миңә хәбәр итегез! 1. йөрәк, йән Уның күңеле йомшак. йөрәк түрөндә яттан ысын күңелдән, ихлас рух төшөү 2. каланың үзәге, уртаһы	обильный обильный завтрак жара, зной жара в комнате теплота пыл, горячность нагревать(ся), накаливать(ся)
I like to hear tales.		
Let me hear!		
heart [hɑ:t] <i>n</i>		
She has a soft heart.		
at heart		
by heart		
with all one's heart		
lose heart		
the heart of the city	каланың үзәге	
heartly ['hɑ:tli] <i>adj</i>	1. изгелекле, ихлас якты сырай менән каршылау 2. мул, бик күп, бай мул итеп әзерләнгән иртәнге аш 1) эсе, селлә бүлмәлә эсе 2) йылылык 3) дәрт, ярһуу, кызыулык 1) йылытыу, йылынуу; кызырыу, кызыу	
a ~ welcome		
a ~ breakfast		
heat [hi:t] 1. <i>n</i>		
heat in the room		
2. <i>v</i>		

heated ['hɪ:tɪd] <i>adj</i>	2) яғыу 1. йылынған, кызыу, кызған 2. кызыу, дәртле йылыткыс	топить, отапливать нагретый, горячий
heater ['hɪ:tə] <i>n</i>		горячий, пылкий
heating ['hi:tɪŋ] <i>n</i>	1. йылытыу 2. яғыу	обогреватель нагревание отопление
central ~	үзәктән йылытыу	центральное отопление
heaven ['hevn] <i>n</i>	күк, һауа	небо, небеса (<i>мн. ч.</i>)
heavenly ['hevnli] <i>adj</i>	күк, күктәге	небесный
heavy ['hevi] <i>adj</i> (-ier, -iest)	ауыр (ырақ, иң ауыры)	тяжелый (тяжелее, самый тяжелый)
a heavy stone	ауыр таш	тяжелый камень
~ industry	ауыр промышленность	тяжелая промышленность
hectare ['hekta:] <i>n</i>	гектар	гектар
hedge [hedʒ] <i>n</i>	тере кәртә, кәртә, каршылык	живая изгородь, преграда
hedgahog ['hedʒhɒg] <i>n</i>	терпе	
heel [hi:l] <i>n</i>	үксә	еж
take to one's heels	шәп итеп йүгереп китеү, касу	пятка, каблук
height [haɪt] <i>n</i>	1. бейеклек 2. буй, кәүзә 3. калкыгулык, түбә	броситься бежать
heir [eə] <i>n</i>	вариш, мираш алыусы	высота
heiress ['eəris] <i>n</i>	вариш, мираш алыусы (катын-кыз)	рост
helicopter ['helɪkɒptə] <i>n</i>	вертолет	возвышенность, холм
hell [hel] <i>n</i>	тамук	наследник
Hello! ['he'lou] <i>inf</i>	Сәләм! Алло!	наследница
helmet ['helmit] <i>n</i>	каска	
helmsman ['helmzmən] <i>n</i>	койроксо, койрок	вертолет
help [help] 1. <i>n</i>	тотоусы	ад
Do you need any help?	1) ярзам Һезгә ярзам кәрәкмә?	Привет! Алло!
	2) хезмәтсе	каска
		рулевой, кормчий (на судне)
2. <i>v</i>	1) ярзам итеү 2) һыйлау	помощь
Help yourselves!	Һыйланығызсы! Ашағызсы!	Вам нужна помощь?
	ярзамсы	(амер.) прислуга,
helper ['helpə] <i>n</i>	буддыкһыз	работник
helpless ['helpɪs] <i>adj</i>	ярымшар	помогать
hemisphere ['hemɪsfɪə] <i>n</i>	киндер	угощать
hemp [hemp] <i>n</i>	тауык	Угощайтесь (кушайте), пожалуйста!
hen [hen] <i>n</i>		помощник
		беспомощный
		полушарие
		конопля
		курица

hence [hens] *adv*
her [hə:] *pron* from she
herd [hə:d] *n*
here [hiə] *adv*

Come here!
Here you are!
hereditary [hi'reditəri] *adj*

heritage ['heritidʒ] *n*
hermit [hə:mit] *n*
hero ['hiərou] *n*
heroic [hi'rouik] *adj*
heroic deed
heroine ['heroun] *n*
heroism ['herouizm] *n*
hers [hə:z] *pron*

herself [hə'self] *pron*
 She came to ~.

She told me herself.
hesitate ['heziteit] *v*
 ~ **tion** [-teɪn] *n*

hide I [haɪd] *v*
(hid, hidden)

hide and seek

hide II [haɪd] *n*

high [haɪ] 1. *adj*

higher-education

a ~ wind

It is high time.

high school

2. *adv*

They climbed high.

The wind is blowing high.

~ **boot** [-'but] *n*

~ **land** [-lənd] *n*

~ **light** [-laɪt] *n*

highly ['haɪli] *adv*

тимәк
 уны(ң), уға
 көтөү
 1. бында
 2. бында
 Кил(егез) бында!
 Бына, рәхим итегез!
 нәселдән килгән мирас,
 мираска калган
 мирас
 дәрүиш
 каһарман, батыр
 батырзарса
 батырлык, каһарманлык
 батыр (катын-кыз)
 батырлык
 уныкы, үзенеке

1. үзен
 Ул аңына килде.
 2. үзе
 Ул үзе миңә һөйләне.
 икеләнеү; кыймау
 икеләнеү, шикләнеү
 йәшереү, йәшеренәү;
 касырыу, касыу
 касыш, һәпәләк (уйын)
 тире
 1) бейек, югары
 2) югары
 югары белем
 3) көслө
 көслө ел
 Күптән кәрәк!
 урта мәктәп

1) бейек, югары
 Улар бейеккә менделәр.
 2) көслө
 Көслө ел иңә.
 итек
 убалы, таулы

күренокле вакига

1) бик, бик үк
 2) бейек

следовательно
 её, ей
 стадо
 здесь, тут
 сюда
 Иди(те) сюда!
 Вот, пожалуйста!
 наследственный

наследство, наследие
 отшельник
 герой
 героический
 подвиг
 героиня
 героизм
 ее, свой (принадлежащий ей)
 себя
 Она пришла в себя.
 сам (а)
 Она сама мне рассказала.
 колебаться; не решаться
 колебание, сомнение
 прятать(ся); скрывать(ся)

прятки (игра)
 шура
 высокий
 высший
 высшее образование
 сильный
 сильный ветер
 Давно пора!
 средняя школа (в Велико-
 британии гос. шк. для детей
 от 12 – 14 до 16 – 18 лет)
 высоко
 Они высоко забрались.
 сильно
 Дует сильный ветер.
 сапог
 нагорье, (высоко)горная
 местность
 выдающееся событие
 весьма, очень
 высоко

a ~ paid worker	югары хак алып эшләүсе	высокооплачиваемый
~ way ['haɪweɪ] <i>n</i>	эшсе	рабочий
hijack ['haɪdʒæk] <i>v</i>	оло юл, таш түшәлгән юл	большая дорога, шоссе
hike [haɪk] 1. <i>n</i>	эләктереү, кулга алыу,	захватить, угнать
2. <i>v</i>	урлап алып китеү	туристический поход,
go hiking	туристик сәфәр, килеү	прогулка
hill [hɪl] <i>n</i>	йәйәү йөрөү, сәйәхәт итеү	ходить пешком,
him [hɪm] <i>pron</i> from he	туристик сәфәргә сыгу	путешествовать
Give him my address.	калкыулык, уба	идти в туристический
Have you seen him?	уны(ң), уга	поход
himself [hɪm'self] <i>pron</i>	Уга минең адресты	возвышенность, холм
He came to himself.	бирегез.	его, ему
hinder ['hɪndə] <i>v</i>	Уны күрзегезме?	Дайте ему мой адрес.
Hindu [hɪn'du:] 1. <i>n</i>	үзен	Вы его видели?
2. <i>adj</i>	Ул аңына килде.	себя
Hindustan [-sta:n] <i>n</i>	камасаулау	Он пришел в себя.
hint [hɪnt] 1. <i>v</i>	һинд	мешать, препятствовать
2. <i>n</i>	һинд	индус(ка)
hip [hɪp] <i>n</i>	Һиндостан	индусский
hire ['haɪə] <i>v</i>	белгертеү, һиззереү	Индия
	һиззереү	намекать
	кабырга	нарек
	1. яллау	бедро, бок
	2. кулланып торорға алыу	нанимать
	(биреү)	брать (давать) на прокат
his [hɪz] <i>pron</i>	уның, уныкы	его
historian [hɪs'tɔəriən] <i>n</i>	тарихсы	историк
historic [hɪs'tɔ:rɪk] <i>adj</i>	тарихи	исторический
~ al [-əl] <i>adj</i>	тарихи	исторический
history ['hɪstəri] <i>n</i>	тарих	история
hit [hɪt] 1. <i>n</i>	1) һугу, қағыу	удар
2. <i>v</i> (hit)	2) сәпкә тейзереү, тейеү	попадание (в цель)
He hit the target.	1) һугу, қағыу	ударять
hive [haɪv] <i>n</i>	2) сәпкә тейзереү	попадать (в цель)
hoarse [hɔ:s] <i>adj</i>	Ул сәпкә тейзерзе.	Он попал в цель.
hobby ['hɒbi] <i>n</i>	умарта	улей
hockey ['hɒki] <i>n</i>	карлыккан, кажкылдак	хриплый
ice hockey	яраткан эш, һөнәр	любимое занятие (хобби)
	хоккей	хоккей
~ player <i>n</i>	шайба менән уйнай	хоккей с шайбой
~ stick [-stɪk] <i>n</i>	торған хоккей	
	хоккейсы	хоккеист
	хоккей таягы	клюшка

hoe [hou] *n*
hog [hɔɔ] *n*
hoist ['hoist] *v*
hold [hould] *v* (**held**)

hold on
 Hold on a minute!

~ out
~ up
holder ['houldə] *n*

hole [hou] *n*
holiday ['holidi] *n*

He is on holiday.
 The summer holidays
 began yesterday.

~ -maker *n*
hollow ['həlou] 1. *n*
 a hollow in the road
 2. *adj*

~ cheeks
homage ['həmidʒ]
 pay ~

home [houm] 1. *n*
 He left home when he was
 very young.

2. *adj*

a home town

~ politics
~ Secretary

3. *adv*

I met him on my way home.

homeland ['houmlænd] *n*

мәтик, тәпке
 суска, ата суска
 күтәреү (флаг)
 1) тотуу, тотоп тороу
 2) биләү, тотуу
 3) һыйзырыу, эсенә алыу
 4) уйлау, һанау
 5) үткәреү
 тононоп тороу
 Бер генә минутка
 кәтөгөз!
 (кул) һузыу
 туктатыу, тотуу
 хужа, тотуусы, эйә

тишек, ярык
 1. байрам, ял көнө
 2. отпуск, каникул
 Ул отпускыла.
 Кисә йәйге каникул
 башланды.
 ял итеүсе
 уйпат, сокор
 сокор-сакырлы юл
 1) буш, кыуыш
 2) батынкы, баткан
 батынкы яңактар
 хөрмәт, ихтирам
 хөрмәт күрһәтеү,
 ихтирам итеү
 1) өй, йорт, торлак
 2) тыуған өй (йорт)
 Ул өйзән бик йәшләй
 сыгып киткән.
 3) тыуған ил
 1) йорт, өй
 2) тыуған (ер)
 тыуған кала
 3) эске
 эске сәйәсәт
 эске эштәр министры

өйгә (табан)
 Өйгә кайтып барганда,
 уны осраттым.
 тыуған ил, ватан

мотыга, тятка
 свинья, боров
 поднимать (флаг, парус)
 держать (поддерживать)
 владеть
 вмещать, содержать
 полагать, считать
 проводить (выборы)
 держаться
 Подождите минуточку!

протягивать (руку)
 останавливать, задержать
 владелец, держатель,
 обладатель
 дыра, отверстие
 праздник, день отдыха
 отпуск, каникулы
 Он в отпуске.
 Вчера начались летние
 каникулы.
 отпускник, отдыхающий
 впадина, рытвина
 рытвина на дороге
 пустой, полый
 впалый
 впалые щеки
 почтение, уважение
 уважать, почитать

дом, жилище
 родной (отчий) дом
 Он ушел из родительского
 дома очень молодым.
 родина
 домашний
 родной(ая) (земля)
 родной город
 внутренний
 внутренняя политика
 министр внутренних дел
 (в Великобритании)
 домой
 Я встретил его по пути
 домой.
 родина, отечество

homeless [-lɪs] <i>adj</i>	йорт-ерhez	бездомный
homely ['houmli] <i>adj</i>	ябай, кəзимге	простой, обыденный
~ work [-wə:k] <i>n</i>	əйгə эш, бирем	домашнее задание
honest ['ɒnɪst] <i>adj</i>	намыслы	честный
honesty ['ɒnɪsti] <i>n</i>	намысшылык	честность
honey ['hʌni] <i>n</i>	бал	мед
~ moon [-mu:n] <i>n</i>	əйлəнешкəндəн һуң тəүге ай	медовый месяц
honour ['ɒnə] 1. <i>n</i>	1) намыс, хəрмəт	честь, слава
	2) почет, ихтирам, хəрмəт	почет, уважение,
a guard of ~	почетлы карауыл	почтение
pl	3) наградалар, бүлəктəр	почетный караул
2. <i>v</i>	1) ихтирам итеү,	награды, почести
	хəрмəтлəү	почитать, уважать
	2) биреү, бүлəклəү	удостаивать (степени, подарка)
honourable ['ɒnərəbl] <i>adj</i>	1) хəрмəтлə, кəзерлə	почетный
	2) намыслы, итəгəтлə, кешелеклə	благородный, честный
hook [hʊk] 1. <i>n</i>	кармак, элгес	крюк, крючок
He put a worm on the hook.	Ул кармакка селəү куйзы.	Он насадил червяка на крючок.
2. <i>v</i>	1) элдереү, элəктереү	застегивать
	2) кармакка тотоу (элəктереү)	поймать на крючок;
hop [hɒp] 1. <i>n</i>	ыргыу, һикереү	(перен.) подцепить
2. <i>v</i>	ыргыу, һикереү	прыжок, подпрыгивание
I can hop on one foot.	Мин бер аякта һикерə алам.	прыгать, подпрыгивать
hope [həʊp] 1. <i>n</i>	ышаныс	Я могу прыгать на одной ноге.
2. <i>v</i>	ышаныу	надежда
hopeful ['həʊpfull] <i>adj</i>	ышаныусы	надеяться
~ less [-lɪs] <i>adj</i>	ышаныссыз	надеющийся
horn [hɔ:n] <i>n</i>	мөгөз	безнадежный
horrible ['hɔ:rɪbl] <i>adj</i>	куркыныс, имəнес	рог
horribly ['hɔ:rɪfai] <i>v</i>	куркытуу, кəтəн алыу	страшный, ужасный
horror [hɒrə] <i>n</i>	кəт əсəс, ерəнеү	приводить в ужас
horse [hɔ:s] <i>n</i>	ат, йылкы	ужас, отвращение
~ man [-mæn] <i>n</i>	һыбай	лошадь, конь
~ power [-paʊə] <i>n</i>	ат кəсə	всадник
~ shoe [-ʃu:] <i>n</i>	дага	лошадиная сила
hose [həʊz] <i>n</i>	кəпшə	подкова
hospitable ['hɒspɪtəbl] <i>adj</i>	кунаксыл	шланг
hospital ['hɒspɪtl] <i>n</i>	дауахана	гостеприимный
be in ~	дауаханала ятыу	больница
~ ity [,hɒspɪ'tæli] <i>n</i>	кунаксыллык	лежать в больнице
		гостеприимство

host [houst] <i>n</i>	хужа	хозяин
hostage ['hɒstɪdʒ] <i>n</i>	аманат	заложник
hostel ['hɒstl] <i>n</i>	дөйөм ятак	общежитие
hostile ['hɒstail] <i>adj</i>	дошман күрөүсө, дошман	враждебный; вражеский
~ity [hɒs'tɪləti] <i>n</i>	дошманлык	враждебность
hot [hɒt] <i>adj</i> (hotter , hottest)	1. эсэ, кызыу	горячий, жаркий
I am hot.	Миңэ эсэ.	Мне жарко.
hotbed ['hɒtbed] <i>n</i>	2. дэртлө, кызыу (кеше)	пылкий, горячий (человек)
hotdog ['hɒt'dɒg] <i>n</i>	парник	парник, рассадник
hothouse ['həʊhaʊs] <i>n</i>	кайнар сосиска менән	бутерброд с горячей сосиской
hound [haʊnd] <i>n</i>	бутерброд	теплица
hour ['aʊə] <i>n</i>	теплица	теплица
an hour and a half	хунар эте	охотничья собака, гончая
house [haus] 1. <i>n</i>	сэгәт	час
The House of Commons	сэгәт ярым	полтора часа
The House of Lords	1) йорт, өй	дом
	2) палата	палата
	Общиналар палатаһы	Палата Общин (в Великобр.)
	Лордтар палатаһы	Палата Лордов (в Великобр.)
2. <i>v</i>	торлак биреү	предоставлять жилище
household ['haʊshəʊld] <i>n</i>	гаилә, өйзөгеләр	семья, домочадцы
~keeper [-,kɪ:pə] <i>n</i>	экономка	экономка
~maid [-meɪd] <i>n</i>	хезмәтсә катын	горничная
~wife [-waɪf] <i>n</i>	хужабикә	домашняя хозяйка
housing ['haʊzɪŋ] <i>n</i>	торлак төзөлөшө	жилищное строительство
how [haʊ] <i>adv</i>	нисек? ни рәүешлө?	как? каким образом?
How about ...?	... хакында нисек?	Как насчет ...?
How many (much) ...?	нисә?	сколько?
How long?	Күпме вакыт, озактамы?	Сколько времени? Как долго?
How are you?	Нисек йәшәйһегез?	Как поживаете?
How do you do?!	Һаумыһыгыз?!	Здравствуйте!
How much is it?!	Был күпме тора?	Сколько это стоит?
How old is he?	Уға нисә йәш?	Сколько ему лет?
however [haʊ'evə] 1. <i>adv</i>	нисек кенә булмаһын,	как бы ни...
2. <i>conj</i>	әммә ләкин, шулай ға	однако, тем не менее
howl [haʊl] 1. <i>v</i>	олоу	выть, завывать
2. <i>n</i>	олоу	вой, завывание
the howl of a wolf	бүрө олоуы	вой волка
huge ['hju:dʒ] <i>adj</i>	зур, дәү, эре	огромный, крупный
human ['hju:mən] <i>adj</i>	кешеләрсә	человеческий
~being [-'bi:ɪŋ] <i>n</i>	кеше	человек
humanity [hju:'mænɪti] <i>n</i>	1. кешелек донъяһы	человечество
	2. гуманлылык	гуманность

~ ties (pl)

humble [ˈhʌmbəl] *adj*

humour [ˈhju:mə] *n*

be in good ~

hundred [ˈhʌndrəd] *num*

~ **weight** [-weɪt] *n*

Hungarian [ˈhʌŋˈɡeəriən] *n*

Hungary [ˈhʌŋɡəri] *n*

hungry [ˈhʌŋɡri] *adj*

hunt [hʌnt] 1. *n*

~ for smth

2. *v*

hurry [ˈhʌrtə] 1. *n*

hunter [ˈhʌntɪ] *n*

be in a hurry

2. *v*

Hurry up!

hurt [hɜ:t] *v* (hurt)

My leg hurts.

He hurt his leg when he fell down.

husband [ˈhʌzbənd] *n*

Hush! [hʌʃ] *int*

hut [hʌt] *n*

Hyde Park [ˈhaɪdˈpɑ:k] *n*

hydrogen [ˈhaɪdrədʒən] *n*

hygiene [ˈhaɪdʒi:n] *n*

hyphen [ˈhaɪfn] *n*

hypocrisy [hɪˈpɒkrəsi] *n*

hysterical [hɪsˈterɪkl] *adj*

гуманитар фəндəр

баҫалкы, ябай

йор, юмор; кəйеф, күңөл

кəйеф якшы булгу

йөз

центнер

мадъяр, венгр (катын-кыз)

Венгрия

ас

1) һунар

2) эзләнеү, эزلəү

1) һунарға йөрөү

2) эзләнеү, эзлəү

һунарсы

кабалаң, ашыгыс

кабалаңыу, ашыгыу

кабалаңдыруу, ашыгыс

эшлəү

Тизерəк! Тиз бул!

Йəһəтлə!

1. ауырттыруу; зарар

килтəрəү

Минəң аягым ауырта.

2. бəрəп (һуғып) ауырт-

тыруу, имгəтəү

Ул колаганда аягын

ауырттырган.

ир

Тауышланма!

аласык

Гайд-Парк

водород

гигиена

һызыкса

ике йөзлөлөк

сəүсəлəк, бəлəсел,

өйөнəклə

гуманитарные науки

скромный, простой

юмор; настроение

быть в хорошем

настроении

сто

центнер

венг(е)р (ка)

Венгрия

голодный

охота

поиски

охотиться

искать

охотник

спешка, торопливость

торопиться

торопить, делать в спешке

Скорее!

причинять боль (вред)

У меня нога болит.

ушибить

Падая, он ушиб ногу.

муж

Тише!

хижина, лачуга

Гайд-Парк

водород

гигиена

дефис, черточка

лицемерие

истеричный,

истерический

I i

I [aɪ] *pron*

ice [aɪs] *n*

мин

1. боз

2. туңдырма

я

лед

мороженое

~ box ['bɒks] <i>n</i>	һыуыткыс, карбаз	холодильник, ледник
~ breaker [-,breɪkə] <i>n</i>	бозваткыс	ледокол
~ cream [-'kri:m] <i>n</i>	туң, туңдырма	мороженое
Iceland ['aɪslænd] <i>n</i>	Исландия	Исландия
icicle ['aɪsɪkl] <i>n</i>	бозорсок, бозбармак	сосулька
icy ['aɪsɪ] <i>adj</i>	бозло, һыуытк	ледяной, холодный
idea [aɪ'diə] <i>n</i>	1. идея, фекер 2. төшөнсә, күзәлгә	идея, мысль понятие, представление
ideal [aɪ'diəl] 1. <i>n</i> 2. <i>adj</i>	идеал	идеал
identical [aɪ'dentɪkl] <i>adj</i>	идеаль; хыяли	идеальный, нереальный
identification [aɪ,dentɪfɪ'keɪʃn] <i>n</i>	1. шул ук 2. бер үк, окшаш	тот же самый одинаковый
~ card <i>n</i>	тиңләштерү, тиң итеп	отождествление,
identify [aɪ'dentɪfaɪ] <i>v</i>	күрү танытма	опознавание
	1. тиңләү; тиң итеп карау	удостоверение
	2. таныу; асыклау	отождествлять
ideology [aɪdɪ'ɒlədʒɪ] <i>n</i>	идеология	опознавать,
idiom ['ɪdiəm] <i>n</i>	идиома, диалект, һөйләш	устанавливать (личность)
idle ['aɪdl] 1. <i>adj</i> 2. <i>v</i>	буш, мәгәнәһез, ялкау	идеология
idly ['aɪdlɪ] <i>adv</i>	бушга эшләп йөрү,	идиома, диалект, говор
idol ['aɪdl] <i>n</i>	тиккә эшләү	праздный, ленивый
if [ɪf] <i>conj</i>	ялкаузарса	лениться, на холостом
If you come, you will see him.	бот; табынған, йән һөйгән	ходу (о моторе)
	1. әгәр	лениво, праздно
	Килһәгез, һез уны	идол; кумир
	күрерһегез.	если
	2. әгәр ҙә	Если придете, вы увидите
	Һинең урынында быны	его.
	эшләмәс инем.	если бы
	3. (икеләһегезе белдерә)	Если бы я был на твоём
	Уның килеүен ул белмәне.	месте, я бы не делал этого.
		ли
		Он не знал, придет ли она.
ignorant ['ɪgnərənt] <i>adj</i>	1. назан	невежественный
	2. белмәгән, белемһез,	незнающий, несведущий
	мәғлүмәтһез	
ignore [ɪg'nɔː] <i>v</i>	игтибар итмәү, иҫәпкә	не обращать внимания,
	алмау, һанға һукмау	игнорировать
ill [ɪl] 1. <i>n</i> <i>pl</i>	1) яманлыҡ, яуызылыҡ	зло, вред
ills of life	2) бәхетһезлек, бәлә-каза	несчастье, беда
	тормош мәхрүмлектәре,	жизненные невзгоды
	михнәттәре	
	сирле	больной
	насар, алама, хөрт	плохо
	Уны яманлап һөйләне.	Она плохо о нем отзывалась.

illegal [ɪ'lɪ:ɡl] <i>adj</i>	законһыз	незаконный, нелегальный
illiterate [ɪ'lɪtəɪt] <i>adj</i>	белемһез, назан	неграмотный
illness ['ɪlnɪs] <i>n</i>	ауырыу, сир, сырхау	болезнь
illuminate [ɪ'lju:mɪneɪt] <i>v</i>	яктыртыу	освещать
~ ion [-'neɪfɪn] <i>n</i>	яктылык	освещение, иллюминация
illustrate ['ɪləstreɪt] <i>v</i>	күрһәтеу; асыкклау	иллюстрировать; пояснять
I'm [Jaɪm] I am...	Мин (студент)...	Я есть (студент)...
image ['ɪmɪdʒ] <i>n</i>	образ, һүрәт, һүрәтләнеш	образ, изображение
~ ination [ɪ,mædʒɪ'neɪfɪn] <i>n</i>	хыял	воображение
imagine [ɪ'mædʒɪn] <i>v</i>	хыялланыу, күз алдына	воображать, представ-
	килтереу	лять себе
imitate ['ɪmɪteɪt] <i>v</i>	окшатып кыланыу	подражать, копировать
~ ion [ɪ'mɪ'teɪfɪn] <i>n</i>	окшатырга тырышыу	подражание, копирование
immortal [ɪ'mɔ:tl] <i>adj</i>	үлемһез	бессмертный
~ fame	мәңгелек дан	вечная слава
implement ['ɪmplɪmənt] 1. <i>n</i>	корал, инструмент	орудие, инструмент
2. <i>v</i>	кулланыу, үтәу,	применять, осуществлять
	тормошка ашырыу	
~ ation [-'teɪfɪn] <i>n</i>	ашырыу, үтәу	осуществление,
		выполнение
impolite [ɪmpə'laɪt] <i>adj</i>	әзәпһез, тәрбиәһез	невежливый
import ['ɪmpɔ:t] 1. <i>n</i>	импорт, сит илдән	импорт, ввоз
2. <i>v</i> [ɪm'pɔ:t]	индереу	
importance [ɪmpɔ:'læns] <i>n</i>	сит илдән индереу	импортировать, ввозить
be of ~	мөһим; әһәмиәт	важность, значение
important [ɪm'pɔ:tənt] <i>adj</i>	әһәмиәтле булыу	иметь значение
impose [ɪm'pouz] <i>v</i>	мөһим, әһәмиәтле	важный, значительный
~ a duty	1. йөкмәтеу, халыу	налагать, облагать
	халым халыу	облагать налогом
impossible [ɪm'pɔsəbl] <i>adj</i>	2. тағыу, көсләп тағыу	навязывать
	мөмкин булмаған, үтәй	невозможный,
	алмашлык	невыполнимый
impress [ɪm'pres] <i>v</i>	1) тәһсир калдырыу	производить впечатление
	2) ышандырыу	внушать
impression [ɪm'preʃn] <i>n</i>	тәһсир	впечатление
imprison [ɪm'prɪzn] <i>v</i>	төрмәгә ултыртыу	заключать в тюрьму
improve [ɪm'pru:v] <i>v</i>	якшыртыу,	улучшать(ся),
	камиллаштырыу	совершенствовать
~ ment [ɪm'pru:vmənt] <i>n</i>	камиллаштырыу	усовершенствование
	якшыртыу	улучшение
impulse ['ɪmpʌls] <i>n</i>	сәбәп, импульс, этәрәс	побуждение, импульс,
		толчок
in [ɪn] <i>prep</i>	1. -за-зә, -да-дә, -ла-лә,	в, во
	-та-тә	
in Moscow	Мәскәүҙә	в Москве
	2. эсендә, вакытта	за (какой-то период)

He finished his work in two hours.

He'll come here in two hours.

inability [ˌɪnəˈbɪlɪti] *n*

inaccurate [ɪnˈækjʊrət] *adj*

incapable [ɪnˈkeɪpəbl] *adj*

incentive [ɪnˈsentɪv] *n*

inch [ɪntʃ] *n*

incident [ˈɪnsɪdənt] *n*

incidental [ˌɪnsɪˈdentl] *adj*

-ly [-li] *adv*

incite [ɪnˈsaɪl] *v*

inclination [ˌɪnklɪˈneɪʃn] *n*

incline [ɪnˈklaɪn] *v*

be ~ ed to

include [ɪnˈkluːd] *v*

including [ɪnˈkluːdɪŋ] *prep*

Everyone came, including his brother.

income [ˈɪnkəm] *n*

~ -tax [-tæks] *n*

incomprehensible

[ɪnˈkɒmpriˈhensəbl] *adj*

inconsistent

[ɪnˌkənˈsɪstənt] *adj*

incorrect [ɪnˌkɔːrɪkt] *adj*

increase [ˈɪnkriːs] 1. *n*

~ in wages

[ɪnˈkriːs] 2. *v*

increment [ˈɪnkrɪmənt] *n*

incurable [ɪnˈkjʊərəbl] *adj*

indeed [ɪnˈdiːd] *adv*

indefinite [ɪnˈdefɪnɪt] *adj*

independence

[ɪndɪˈpendəns] *n*

independent

[ɪndɪˈpendənt] *adj*

Ул эшен ике сәгәттә (эсендә) тамамланы.

3. -дан-дән, -зан-зән,

-нан-нән, -тан-тән

Ул бында ике сәгәттән килә.

һәләтһезлек, мөмкин булмау

теүәл түгел, дөрөс

булмаған

һәләтһез

теләк, уй, ниәт, стимул

дүйм

хәл, острак,

инцидент

осраклы

йә килгәндә, көтмәгәндә

уятыу, тыузырыу, ярһы-

тыу, коттортоу, һәсләтеү

һәүәслек, ынтылыш

иңкәйтеү, иңкәйеү

якшы мөнәсәбәттә булыу

индереү, ... эсенә алыу

шул иҗәптән

Бәтәһе лә, шул иҗәптән

уның ағаһы ла, килде.

килем, төшөм

һалым, килемгә һалым

аңлайышһыз, акыл

етмәслек

һыйышмас; эзмә-эзлекһез

дөрөс түгел, хаталы

артыу, күбәйеү, үсеү

эш һакын арттырыу

артыу, күбәйеү; үсеү;

арттырыу, күбәйтеү

файза, табыш, артым

дауалап булмастай

ысынлап та, ысынында

билдәһез, асыкланмаған

бойондорәкһозлоқ

бойондорәкһоз

Он закончил свою работу за два часа.

через

Он придет сюда через два часа.

неспособность,

невозможность

неточный, неправильный

неспособный

побуждение, стимул

дүйм = 2,54 см

случай: происшествие

инцидент

случайный

между прочим, случайно

возбуждать; подстрекать

склонность

наклонять(ся)

быть расположенным

включать, заключать

в себе

включая, в том числе

Все пришли, в том числе

и его брат.

доход

налог, подоходный налог

непонятный,

непостижимый

несовместимый,

непоследовательный

неправильный

возрастание, увеличение

повышение зарплаты

увеличивать(ся),

возрастать

прибыль, прирост

неизлечимый

в самом деле

неопределенный, неясный

независимость

независимый

index ['indeks] <i>n</i> ~ finger <i>n</i>	күрһәткес, индекс һук бармак	указатель, индекс
India ['indjə] <i>n</i>	Һиндостан	указательный палец Индия
Indian ['indjən] 1. <i>n</i> 2. <i>adj</i>	һинд, һинд катын-кызы һинд	индиец, индианка индийский
Indian elephants	һинд филдәре	индийские слоны
indicate ['indikait] <i>v</i>	күрһәтеү	указывать, показывать
indifferent [in'difrənt] <i>adj</i>	вайымһыз, битараф	равнодушный, безразличный
indignant [in'dignənt] <i>adj</i>	асыулы, нәфрәтле	негодующий, возмущенный
indignation [indig'neɪʃn] <i>n</i>	асыу, нәфрәт, ризаһызлык	негодование, возмущение
indirect [ˌindi'rekt] <i>adj</i>	ситләтелгән; икеле	непрямой; косвенный; уклончивый
individual [ˌindi'vidjuəl] 1. <i>adj</i> 2. <i>n</i>	1) айырым, шәхси 2) айырым, махсус	личный, индивидуальный особенный
indoor ['indo:] <i>adj</i>	кеше; шәхес өйзәге, йорт эсендә үтә торган	человек, личность комнатный; находящийся или происходящий в помещении
~ rink <i>n</i>	йәйге каток	летний каток
indoors [in'do:z] <i>adv</i>	өйзә, бинала	дома, в помещении
industry ['indəstri] <i>n</i>	промышленность	промышленность
ineffective [ˌɪnɪ'fektɪv] <i>adj</i>	файзаһыз, һөзөмтәһез	безрезультатный, неэффективный
inequality [ˌɪnɪ'kwɒlɪti] <i>n</i>	тигезһезлек	неравенство
inevitable [ɪn'evɪtəbl] <i>adj</i>	котолгоһоһоз	неизбежный
inexpensive [ˌɪnɪks'pensɪv] <i>adj</i>	арзан, оһоһоз	дешевый, недорогой
inexperienced [ˌɪnɪks'pɪəriənst] <i>adj</i>	тәҗрибәһез	неопытный
infant ['ɪnfənt] <i>n</i>	сабый, бәпес, тәнәй	младенец, ребенок
infection [ɪn'fekʃn] <i>n</i>	йоғошло ауырыу, сир йоғоу	инфекция, заражение
infectious [ɪn'fekʃəs] <i>adj</i>	йоғошло	заразный, заразительный
inflammation [ˌɪnflə'meɪʃn] <i>n</i>	шешәү, еһенәү; токаныу	(мед.) воспаление воспаменение
influence ['ɪnfluəns] 1. <i>n</i> under the ~ of 2. <i>v</i>	тәҗсир, шауқым, йоғонто йоғонтоһонда	влияние под влиянием
influenza [ˌɪnflu'enzə] <i>n</i>	тәҗсир итеү грипп	влиять грипп
inform [ɪn'fɔ:m] <i>v</i>	хәбәр итеү, белдереү	сообщать, уведомлять
~ ation [-eɪʃn] <i>n</i>	хәбәр, белдереү, мәғлүмәт	сообщение, сведения, информация
~ bureau <i>n</i>	белешмәләр бюроһы	справочное бюро
inhabitant [ɪn'hæbɪtənt] <i>n</i>	йәшәүсе, тороусы	житель, обитатель

inhabit [ɪn'hæbɪt] <i>v</i>	йәшәү, тороу	жить, обитать
inherit [ɪn'herɪt] <i>v</i>	мираҫ алыу	(у) наследовать
~ ance [-ns] <i>n</i>	мираҫ	наследство; наследие
inhuman [ɪn'hju:mən] <i>adj</i>	кешелекһез, канһыз, каты күңелле	бесчеловечный, жестокий
initial [ɪ'nɪʃəl] 1. <i>adj</i>	тәүге, беренсе, төп, баштагы	(перво) начальный, исходный
2. <i>v</i>	кул куйыу, имза һалыу	визировать (документ)
~ here, please!	Култамғағыззы куйығыз!	Поставьте свои подписи!
injure ['ɪndʒə] <i>v</i>	1. зарар итеү, ауырттырыу	повредить, ушибить
injury ['ɪndʒəri] <i>n</i>	2. мыҫкыл итеү, рәңйетеү	оскорбить, обидеть
	1. зыян, зарар	повреждение, вред
	2. зәғифләнеү, имгәнеү	травма, ушиб
ink [ɪnk] <i>n</i>	кара	чернила
ink-pot [-pot] <i>n</i>	кара һауыты	чернильница
inkstand ['ɪŋkstænd] <i>n</i>	языу приборы	письменный прибор
inland [ɪn'lænd] <i>adv</i>	ил эсендә	внутри страны
inn [ɪn] <i>n</i>	бәләкәй кунакхана	небольшая гостиница
inner ['ɪnə] <i>adj</i>	эске	внутренний
innocent ['ɪnəsnt] <i>adj</i>	ғәйепһез	невиновный, невинный
innovation [ˌɪnou'veɪʃn] <i>n</i>	яңылык	нововведение, новаторство
inquire [ɪn'kwaɪə] <i>v</i>	һорау, тикшереү	спрашивать, узнавать,
inquiry [ɪn'kwaɪəri] <i>n</i>	белешеү	наводить справки
insane [ɪn'seɪn] <i>adj</i>	1) һорау; һоратыу	вопрос, запрос
~ nity [-nɪti] <i>n</i>	2) тикшереү, тикшеренеү	расследование
inscription [ɪn'skrɪpʃn] <i>n</i>	акылһыз, алыот	сумасшедший, ненормальный
insect ['ɪnsɛkt] <i>n</i>	акылһызлык, алыотлоқ	сумасшествие
insecure [ˌɪnsɪ'kjʊə] <i>adj</i>	язма, языу	надпись
	бөжәк	насекомое
	хәуефле, ышанышыз	небезопасный, ненадежный
insert [ɪn'sɜ:t] <i>v</i>	куйыу, индереү; һалыу	вставлять; вкладывать
inside ['ɪn'saɪd] 1. <i>n</i>	эске як (кат), тиҫкәреһе	внутренняя сторона, изнанка
2. <i>adj</i>	эске	внутренний
3. <i>adv</i>	эске (якта, якка)	внутри, внутрь
insignificant	зур булмаған, вак,	незначительный, пустя-
[ˌɪnsɪg'nɪfɪkənt] <i>adj</i>	әһәмиәтһез	ковый, несущественный
insist [ɪn'sɪst] <i>v</i>	ныкышыу	настаивать
~ ent [-ənt] <i>adj</i>	ныкыш, ныкышмалы	настойчивый
inspect [ɪn'spekt] <i>v</i>	игтибар биреп карау,	внимательно осматривать,
~ ion [-ɪn'spekʃn] <i>n</i>	өйрәнеү, тикшереү	инспектировать
general ~ <i>n</i>	инспекция, тикшереү	инспекция, осмотр
	ревизия	ревизия

inspire [in'spaɪə] <i>v</i>	1. рухландырыу, дэртлэндереу 2. ышандырыу, уй тыузырыу миҫал, айырым хәл мәсәлән тәүзә, беренсе сиратта	вдохновлять внушать, вселять пример, отдельный случай например сначала, в первую очередь мгновение немедленно вместо, взамен институт устанавливать, учреждать учреждение обучать, инструктировать обучение, инструкция инструктор; преподаватель орудие, инструмент, прибор оскорбление, обида
instance ['ɪnstəns] <i>n</i> for ~ in the first ~		
instant ['ɪnstənt] <i>n</i> ~ ly [-lɪ] <i>adv</i> instead [ɪn'sted] (of) <i>adv</i> institute ['ɪnstɪtju:t] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	тиз, күз асып йомғансы кисекмәстән урынына, өсөн институт билдәләү, тәғәйенләү учреждение уқытыу, өйрәтеу уқытыу, өйрәтеу инструктор; уқытыусы корал; инструмент, прибор хурлау, мысқыллау, рәңйеш мысқыл итеу, рәңйетеу страховка страховкалау ақыл, зиһен ақыллы, зиһенле	оскорблять, обижать страхование страховать(ся) ум, интеллект умственный, интеллектуальный интеллектуал ум, умственные способности разведка, разведывательная служба умный, разумный собираться, намереваться
institution [ˌɪnstɪ'tju:ʃn] <i>n</i> instruct [ɪn'strʌkt] <i>v</i> ~ ion [-ʃn] <i>n</i> ~ or [-ə] <i>n</i> instrument ['ɪnstrumənt] <i>n</i>		
insult ['ɪnsʌlt] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i> [ɪn'sʌlt]		
insurance [ɪn'fʊəns] <i>n</i> insure [ɪn'fʊə] <i>v</i> intellect ['ɪntələkt] <i>n</i> ~ ual [-tʃʊəl] 1. <i>adj</i> 2. <i>n</i>	интеллектуал ақыл, ақыл һәләтлелеге	ум, умственные способности разведка, разведывательная служба умный, разумный собираться, намереваться
intelligence [ɪn'telɪdʒəns] <i>n</i> ~ service <i>n</i>	разведка, разведка хезмәте ақыллы, төплә йыйылыу, уйлау, ниәтләнеу көсәйтеу, көсәйеу көс; көсөргәнеш	усиливать(ся) сила, интенсивность, напряженность намерение; цель внимательный намерение, замысел; цель намеренный, умышленный интерес читать с интересом заинтересовать интересоваться
intelligent [ɪn'telɪdʒənt] <i>adj</i> intend [ɪn'tend] <i>v</i>	уй, теләк, ниәт; максат иғтибарлы, диқкәтле уй, теләк, ниәт; максат ниәтле, уйлап эшләнгән	
intensify [ɪn'tensɪfaɪ] <i>v</i> intensity [ɪn'tensɪtɪ] <i>n</i>		
intent [ɪn'tent] 1. <i>n</i> 2. <i>adj</i> intention [ɪn'tenʃn] <i>n</i> ~ al [-əl] <i>adj</i>		
interest ['ɪntrɪst] 1. <i>n</i> read with ~ 2. <i>v</i> be ~ ed	кызыкхыныу кызыкхынып уқыу кызыкхындырыу кызыкхыныу	интерес читать с интересом заинтересовать интересоваться

~ ing [-ɪŋ] <i>adj</i>	кызыклы	интересный
interfere [ˌɪntəˈfɪə] <i>v</i>	1. кысылуу 2. аяк салыу, зарар килтереу	вмешиваться мешать, вредить
interference [ˌɪntəˈfɪərəns] <i>n</i>	кысылыш, тыгылыу	вмешательство
interior [ɪnˈtɪəriə] 1. <i>adj</i> 2. <i>n</i>	эске эске як, эс	внутренний внутренность
Secretary of the ~	Эске эштәр министры	(амер.) Министр внутренних дел
internal [ɪnˈtəːnl] <i>adj</i>	эске	внутренний
~ affairs	эске эштәр	внутренние дела
international [ˌɪntəˈnæʃnl] <i>adj</i>	халык-ара,	международный,
~ law	интернациональ	интернациональный
~ women's day	халык-ара хокук	международное право
interpret [ɪnˈtəːprɪt] <i>v</i>	Халык-ара катын-кыззар көнө	Международный женский день
~ er [-ə] <i>n</i>	1. аңлатып, төшөндөрөп биреу	толковать, объяснять
interrelation [ˌɪntənˈleɪʃn] <i>n</i>	2. тәржемә итеу (телдән) тәржемәсе	переводить (устно) переводчик
interrupt [ˌɪntəˈrʌpt] <i>v</i>	үз-ара мөнәсәбәт (бәйләнеш)	взаимоотношение, взаимосвязь
~ ion [-ʃn] <i>n</i>	туктатыу, бүлдереу,	прерывать, вмешиваться
interval [ˈɪntəvəl] <i>n</i>	кысылуу	перерыв, прерывание
intervention [ˌɪntəˈvenʃn] <i>n</i>	бүленеу, туктатыу, өзөлөү	интервал, перерыв,
interview [ˈɪntəvjʊː] 1. <i>v</i> 2. <i>n</i>	интервал, тәнәфес, пауза; ара	перемена, пауза,
intimate [ˈɪntɪmɪt] <i>adj</i>	кысылуу, тыгылыу;	расстояние
~ friend	интервенция	вмешательство;
into [ˈɪntu, ˈɪntə] <i>prep</i>	интервью алыу,	интервенция
Come into the room!	һөйләшеу	брать интервью; иметь
Translate from Russian into English.	осрашыу, әңгәмә	беседа
introduce [ˌɪntrəˈdjuːs] <i>v</i>	якын, эске, күңөл түрөндөгө	встреча, беседа, интервью
He introduced me to his father.	якын иптәш	близкий, интимный,
introduction [ˌɪntrəˈdʌkʃn] <i>n</i>	эскә (нимәгә булһа ла) Бүлмәгә инегез!	сокровенный
	Руссанан инглизсәгә тәржемә итегез.	близкий друг
	1. индереу	во(внутри)
	2. таныштырыу	Войдите в комнату!
	Ул мине атаһы менән таныштырзы.	Переведите с русского на английский язык.
	3. тикшерерүгә индереу	вводить
	1. индереу	представлять, знакомить
		Он познакомил меня со своим отцом.
		вносить на обсуждение
		введение, внесение

invade [in'veɪd] <i>v</i>	2. таныштырыу, танышлык	представление, знакомство
invader [in'veɪdə] <i>n</i>	3. инеш, баш һүз	предисловие, введение
invaluable [in'væljuəbl] <i>adj</i>	басып инеү, яулап алыу	вторгаться, захватывать
invasion [in'veɪʒn] <i>n</i>	басып алыгусы, илбасар	захватчик, оккупант
invent [in'vent] <i>v</i>	киммәтле, баһалап бөткөһөз	неоценимый, бесценный
inventor [in'ventə] <i>n</i>	басып инеү (алыу)	вторжение, нашествие
invest [in'vest] <i>v</i>	1. уйлап табыу	изобретать
investigate [in'vestɪgeɪt] <i>v</i>	2. уйлап сығару (табыу)	выдумывать
~ a problem	уйлап табыусы	изобретатель
investment [in'vestmənt] <i>n</i>	һалыу, куйыу	вкладывать, помещать (капитал)
invisible [in'vɪzəbl] <i>adj</i>	1. тикшерәү, өйрәнәү	исследовать, изучать
invitation [ˌɪnvɪ'teɪʃn] <i>n</i>	проблеманы өйрәнәү	исследовать вопрос
on the ~	2. тикшерәү	расследовать, разузнавать
invite [in'vaɪt] <i>v</i>	(капитал) һалыу	(капитало)вложение
Let me invite you!	күзгә күрәнмәй торған, йәшерен	невидимый
involve [in'vɒlv] <i>v</i>	сақырыу	приглашение
involved [in'vɒlvd] <i>adj</i>	сақырыу буйынса	по приглашению
involvement [in'vɒlvmənt] <i>n</i>	сақырыу	приглашать
Iranian [ɪ'reɪnjən] 1. <i>adj</i>	Рәхсәт итегез һеззә	Разрешите пригласить вас!
2. <i>n</i>	сақырырга!	вовлечь, вовлекать;
Iraqi [ɪ'ra:kɪ] 1. <i>adj</i>	1. йәлеп итеү,	вмешивать
2. <i>n</i>	катнаштырыу	включать в себя
Irish ['aɪərɪʃ] 1. <i>adj</i>	2. кертеү, теркәү, өстәү	сложный, запутанный
the ~ (<i>pl</i>) 2. <i>n</i>	кушма, катмарлы	участие, вовлечение
~ -man <i>n</i>	катнашыу, ылыктырыу	иранский, персидский
~ -woman <i>n</i>	иран, фарсы	иранец, иранка
iron ['aɪən] 1. <i>n</i>	иран (ир, катын-кыз)	иракский
2. <i>adj</i>	ирак	житель Ирака,
3. <i>v</i>	Ирак кешеһе	жительница Ирака
ironing-board <i>n</i>	ирланд	ирландский
ironic(al) [aɪ'rɒnɪkəl] <i>adj</i>	1) ирландтар	ирландцы
irony ['aɪrəni] <i>n</i>	2) ирланд теле	ирландский язык
	ирланд	ирландец
	ирланд катын-кызы	ирландка
	1) тимер	железо
	2) үтек	утюг
	тимер	железный
	үтекләү	гладить утюгом
	үтекләү тактаһы	гладильная доска
	ирониялы	иронический
	ирония	ирония

irresponsible [ˌɪrɪˈspɒnsɪbl] *n*

irrigation [ˌɪrɪˈɡeɪʃn] *n*

irritate [ˈɪrɪteɪt] *v*

Islam [ˈɪzlɑːm] *n*

island [ˈaɪlənd] *n*

isle [aɪl] *n*

isolate [ˈaɪsəleɪt] *v*

isolation [ˌaɪsəleɪʃn] *n*

Israel [ˈɪzreɪl] *n*

issue [ˈɪʃuː] 1. *n*

2. *v*

it [ɪt] *pron*

It happened a week ago.

It was winter. It is time to go.

Italian [ɪˈtæljən] 1. *adj*

2. *n*

item [ˈaɪtəm] *n*

its [ɪts] *pron*

Everything was in its place.

itself [ɪtˈself] *pron*

The cat saw itself in the mirror.

I've [aɪv] from **I have**

ivory [ˈaɪvəri] *n*

ivy [ˈaɪvɪ] *n*

яуапһыз

һуғару

асыуандырыу

ислам, мосолманлык

утрау

утрау

айырым тотоу; айырыу

ауырыузар өсөн айырым

бүлмә, айырып куйыу

Израиль

1) баһып сығарылған

әйбер, баһма, газета һаны

2) бәхәслә эш (мәсьәлә)

баһып сығарыу

1. ул

2. был

Был хәл бер азна элек

булды.

3. —

Кыш ине. Китергә вакыт.

итальян

1) итальян, итальян

катын-кызы

2) итальян теле

1. параграф, пункт

2. әйбер, нәмә

3. номер

4. газета мәкәләһе

уның, үзенәң

Бәтә нәмә үз урынында

ине.

1. үзен

Бесәй көзгәлә үзен күрзе.

2. үзе

фил һөйәге

сырмалсык, үрмәгөл

безответственный

орошение

раздражать, злить

ислам, мусульманство

остров

остров (*поэт.*)

изолировать, отделять

изоляция, изолирование

Израиль

издание, выпуск, номер

(газеты)

спорный вопрос

издавать, выпускать

он, она, оно (о предметах

и животных)

это

Это произошло неделю

назад.

В безличных предложениях не переводится.

Была зима. Пора идти.

итальянский

итальянец, итальянка

итальянский язык

параграф, пункт

отдельный предмет

номер

газетная заметка

его, ее, свой (о предметах

и животных)

Все было на своем месте.

себя

Кот увидел себя в зеркале.

сам, сама

слоновая кость

плющ

J j

jack [dʒæk] *n*jacket ['dʒækɪt] *n*jail [dʒeɪl] *n*jam I [dʒæm] *n*jam II [dʒæm] *n*Jamaica [dʒə'meɪkə] *n*January ['dʒænjuəri] *n*Japan [dʒə'pæn] *n*Japanese [ˌdʒæpə'niːz] *n*jar [dʒɑː] *n*jaw [dʒɔː] *n*jazz [dʒæz] *n*

~ band

~ music

jealous ['dʒeləs] *adj*

be ~ of smb

~ y ['dʒələsɪ] *n*jeans [dʒiːnz] *n*jeep [dʒiːp] *n*jelly ['dʒeli] *n*jerk [dʒɜːk] 1. *n*2. *v*

He jerked the door.

jersey ['dʒɜːzi] *n*jest [dʒest] *n*jet [dʒet] 1. *n*2. *adj*

~ engine

Jew [dʒuː] *n*jewel ['dʒuːəl] *n*jewelry ['dʒuːəlri] *n*jingle ['dʒɪŋɡl] *v*job [dʒɒb] *n*

out of ~

~ join [dʒɔɪn]

He joined the army.

joiner ['dʒɔɪnə] *n*

(тех.) домкрат

жакет, куртка

төрмә

этеш-төртөш

варенье, джем

Ямайка

гинуар

Япония

япон теле

банка, тар ауызлы сүлмәк

яңак; ауыз

джаз

джаз оркестры

джаз

көнсөл, кызганыусан

көнләшеү

көнсөллөк

джинс

джип

желе

капыл хәрәкәт итеү, этеү

капыл (кискен) этеү,

тартыу

Ул капыл ишекте асты.

бәйләнгән кофта, свитер

уйын, шаяртыу

шыбырлап ағып торған

(һыу)

реактив

реактив двигатель

еврей, йәһүд

киммәтле таш

киммәтле таштар, хазина

сылтырау, зыңлау,

шылтырап китеү

эш, хезмәт

эшһез

1. берләшеү, ойшоу

2. инеү, барыу

Ул армияға китте.

балта оҫтаһы

домкрат

жакет, куртка

тюрьма

давка, затор

варенье, джем

Ямайка

январь

Япония

японский язык

банка, кувшин

челюсть, рот, пасть

джаз

джаз-оркестр

джазовая музыка

ревнивый, ревнующий

ревновать кого-л.

ревность

джинсы

джип

желе

резкое движение, толчок

резко толкать, дергать

Он резко открыл дверь.

вязаная кофточка, свитер

шутка, острота

струя (воды)

реактивный

реактивный двигатель

еврей

драгоценный камень

ювелирные изделия,

драгоценности

звенеть, звякать

работа, служба

без работы

соединять(ся),

объединяться

вступать (в общество,

партию)

Он пошел в армию.

столяр

joint [dʒɔɪnt] 1. *n*

His joints ached.

2. *adj*

~ efforts

joke [dʒəʊk] 1. *n*

2. *v*

jolly ['dʒɒli] *adj*

Jordan ['dʒɔ:dn] *n*

journal ['dʒə:nl] *n*

journey ['dʒə:nɪ] *n*

I wish you a good ~ !

joy [dʒɔɪ] *n*

judge ['dʒʌdʒ] 1. *n*

2. *v*

~ **ment** [-mənt] *n*

judo ['dʒu:doʊ] *n*

jug [dʒʌg] *n*

juggler ['dʒʌglə] *n*

juice [dʒu:s] *n*

grape ~

juicy ['dʒu:sɪ] *adj*

July [dʒu'laɪ] *n*

jump [dʒʌmp] 1. *n*

long (high) ~

2. *v*

jump down

~ **up**

jumper I ['dʒʌmpə] *n*

jumper II ['dʒʌmpə] *n*

junction ['dʒʌŋkʃn] *n*

June [dʒu:n] *n*

jungle ['dʒʌŋgl] *n*

junior ['dʒu:njə] *adj*

~ **school**

1) бергә тоташкан урын

2) быуын

Уның быуындары Һызлай ине.

берләшкән, уртаҡ

берлектәге тырышлыҡ

мәрәкә

мәрәкәләү

күңелле, байрамса,

шатлыҡлы

Иордания

1. периодик баҫма (газета, журнал)

2. көндәлек

сәйәхәт, юлға сығыу

Хәйерле юл!

кыуаныс

судья

хөкөм итеү

1. хөкөм карары

2. фекер йөрөтөү

(спорт.) дзюдо

тар муйынлы сүлмәк,

ҡомған

жонглер, фокусник

һут

йөзөм һуты

һутлы

июль

һикерәү

озонлоҡка (бейеклеккә)

һикерәү

һикерәү

һикереп төшөү; һикерә-

һикерә

ыргыу

һикерәүсе

свитер, джемпер

береккән, кушылған

урын (ек), сат

июнь

джунгли

кесе

башланғыс мәктәп

место соединения, стык

сустав

У него болели суставы.

объединенный, общий

совместные усилия

шутка

шутить

веселый, праздничный,

радостный

Иордания

периодическое издание (газета, журнал)

дневник

путешествие, поездка

Счастливого пути!

радость

судья

судить

приговор

суждение

дзюдо

кувшин

жонглер, фокусник

сок

виноградный сок

сочный

июль

прыжок

прыжок в длину (в высоту)

прыгать

соскочить, спрыгнуть;

подпрыгивать

подпрыгнуть

прыгун

свитер, джемпер

соединение, место

соединение, перекресток

июнь

джунгли

младший

начальная школа (гос. шк. для детей от 7 до 11 лет в Великобритании)

~ high school
jury ['dʒʊəri] *n*

just [dʒʌst] 1. *adj*
2. *adv*

He has just left.
justice ['dʒʌstɪs] *n*

justify ['dʒʌstɪfaɪ] *v*
justification
[.dʒʌstɪfɪ'keɪʃn] *n*

kangaroo [ˌkæŋɡə'ruː] *n*
Kazakh [kɑː'zɑːh] *n*

Kazakhstan [ˌkɑːzɑːh'stɑːn] *n*
keen [kiːn] *adj*

~ glance

be keen on

He is keen on music.

keep [kiːp] *v* (kept)

Where do you keep your tools?

Can you keep a secret?

I keep the room clean.

They kept me a long time.

keep from

~ off

~ to

урта мәктәп
1. (юр.) адвокат,
заседатель
2. жюри
ғәзел; төплө

дөрөс; таман; әле генә
Ул әле генә китте.
ғәзеллек, ғәзел хөкөм итеү

аклау, ғәйепһез тип табыу
аклау

(амер.) средняя школа
присяжные

жюри (соревнования)
справедливый;
обоснованный
точно, как раз, только что
Он только что ушел.
справедливость,
правосудие
оправдывать
оправдание

K k

көнгөрә

1. казак
2. казак теле
Қазақстан

1. үткер, осло
2. үтә, һизгер, зирәк
үтә (зирәк) қараш
3. үткер, көслә
мауығыу; шөгәлләнәү

Ул музыка менән мауыға.

1. һаклау, тотоу
Инструменттарыңды
қайза тотаһың?
2. тота алыу, сер итеп
һаклау
Сер һаклай алаһығызмы?
3. һаклау, тотоу
Мин бұлмәне таза тотам.

4. тотоу, ебәрмәү

Улар мине озақ тоттолар.

тыйылып калыу
ситгә тороу, катнашмау
тотоноп барыу (тороу)
тотоу; һығк тороу,
һаклану

кенгуру

казах, казашка
казахский язык
Казахстан

острый, резкий
проницательный
проницательный взгляд
острый, сильный
сильно желать;

увлекаться
Он увлекается музыкой.

хранить, держать
Где ты хранишь свои
инструменты?

утаивать, скрывать,
сохранять

Умеете хранить тайну?

содержать
Я содержу комнату
в чистоте.

задерживать,
не отпускать
Они задержали меня
надолго.

удержаться
держат(ся) в отдалении
придерживаться;
держаться

~ up with	тигез тотоу, калышмау	держаться наравне,
~ smb company	компания короу	не отставать
~ house	йорт эшен алып барыу	составить компанию
~ order	тәртип һаклау	кому-л.
~ one's promise (word)	һүзәңдә тороу	вести домашнее хозяйство
~ smb waiting	кемде булһа ла көтөргә мәжбүр итеү	поддерживать порядок
keeper ['ki:pə] n	һаклаусы, карауылсы	сдержать свое обещание
kennel ['kenl] n	эт бүлмәһе, тыгыз бүлмә	(слово)
kettle ['ketl] n	сәйнүк	заставлять кого-н. ждать
key [ki:] n	1. аскыс	хранитель, сторож
the key to the door	ишек аскысы	конура
~ to the problem	проблемаларзы хәл итеү	чайник (металлический)
	өсөн аскыс	ключ
	2. (муз.) тон, басма	ключ от двери
piano keys	фортепьяно басмалары	ключ к решению
kick [kik] 1. n	1) аяк менән тибеү	проблемы
He gave the door a kick to open.	Ул ишекте аяк менән тибеп асты.	тональность, клавиша
	2) (спорт.) тибеү	клавиши фортепиано
2. v	аяк тибеү	удар ногой, пинок
kid [kid] n	1. сабий, бәпес	Он открыл дверь пинком.
~ gloves n	2. кәзә бәрәсе	удар
kidnap ['kidnæp] v	лайка бирсәткә	ударять ногой, пинать
kill [kil] v	кеше урлау	малыш, ребенок
Kill two birds with one stone.	үлтереү; салыу, һуйыу	козленок
	Ике кәмә койрого тотоу.	лайковые перчатки
kind I [kaɪnd] n	вид; сорт; төр	похищать человека
kind II [kaɪnd] adj	изгелекле, итәгәтле	убивать; резать (скот)
kindergarten ['kində,ɡa:tɪn] n	балалар баксаһы	(посл.) Одним ударом
kindly ['kaɪndli] 1. adv	һөйкөмлә, яғымлы	убить двух зайцев.
2. adj	шәфкәтле, рәхимле, якшы	вид, сорт
~ old man	киң күңелле бабай (жарт)	добрый, любезный
kindness ['kaɪndnis] n	якшылык, киң күңеллек	детский сад
king [kɪŋ] n	король	ласково, любезно
~ dom [-dəm] n	короллек, батшалык	добрый, добродушный
Kirghiz ['kə:ɡɪz] 1. n	1) кыргыз	добродушный старик
	2) кыргыз теле	доброта
2. adj	кыргыз	король
Kirghizstan [ˌkə:ɡɪzɪ'sta:n] n	Кыргызстан	королевство, царство
kiss [kɪs] 1. n	үбөү, үбеш	киргиз(ка)
2. v	үбөү, үбөшөү	киргизский язык
		киргизский
		Киргизстан
		поцелуй
		целовать(ся)

kit [kɪt] *n*
a first aid kit

kitchen ['kɪtʃən] *n*
~ garden *n*
kite [kaɪt] *n*
kitten ['kɪtən] *n*
knapsack ['næpsæk] *n*
knee [ni:] *n*
kneel [ni:l] *v* (**knelt**)
knew from know
knife [naɪf] *n*
knight [naɪt] *n*
knit [nɪt] *v* (**knitted, knit**)
knock [nɒk] 1. *n*

a knock on the door

2. *v*

knock down

knot [nɒt] 1. *n*
2. *v*

know [nou] *v* (**knew, known**)

I have known him since childhood.

He didn't know him at first.

know-how ['nouhau] *n*

knowledge ['nɒlɪdʒ] *n*

known [noun] 1. *adj*
2. *p. p.* from know

a known fact

Koran [kə'ra:n] *n*

Korean [kə'riən] 1. *adj*

2. *n*

Kremlin ['kremlin] *n*

1. йыйылма, комплект
аптечка
2. йыһазлау, кәрәк-ярак
менән тәъмин итеү

ашаяк

бакса

кағыз осоргос

бесәй балаһы

рюкзак, артмак

тубык

тубыкланып тороу,

тезләнеү

бысак

рыцарь

бәйләү

1) сиртеү, кағыу

2) һуғыу

ишек кағыу

кағыу

1) һуғып йығыу

2) бозоу, һүтеп алып китеү

төйөн, токан, төргәк

төйөн бәйләү

1. беләү

Мин уны бала сактан ук
беләм.

2. таныу, беләү, айырыу

Тәүзә ул уны таныманы.

беләү, оҫталык; эште

беләү; технология

1. гилем, белем, беләү

2. таныш булыу

1. билдәле, атаклы

билдәле факт

Көрһән

корей

корей теле

Кремль

набор, комплект
аптечка (домашняя)
снаряжение, экипировка

кухня

огород, сад

воздушный змей

котенок

рюкзак

колени

становиться на колени

нож

рыцарь

вязать

стук

удар

стук в дверь

стучать(ся)

сбивать с ног; послать

в ноқдаун

выбить, выколотить,

сломать, снести (дом)

узел

завязывать узел

знать

Я его знаю с детства.

узнавать, отличать

Он сначала не узнал его.

умение; знание дела;

технология

знание; познания

осведомленность

известный

известный факт

Коран

корейский

корейский язык

Кремль

L I

label [leɪbl] 1. *n*2. *v***laboratory** [ləˈbɒrətɹɪ] *n***labour** ['leɪbə] 1. *n*2. *v***lack** [læk] 1. *n*

~ of confidence

for ~ of time

2. *v***lad** [læd] *n***ladder** ['lædə] *n***lady** ['leɪdi] *n***lag** [læɡ] *n***lake** [leɪk] *n***lamb** [læm] *n***lame** [leɪm] *adj*

a ~ man

lamp [læmp] *n*~ post [poust] *n*~ shade [-ʃeɪd] *n***land** [lænd] 1. *n*

a ~ reform

sandy ~2. *v***landing** ['lændɪŋ] *n***landlady** [lænd,leɪdi] *n***landlord** [-lɔ:d] *n*~ owner [-,ounə] *n***landscape** ['lænskeɪp] *n***lane** [leɪn] *n*

ярлык, этикетка

ярлык йәбештереү

лаборатория

1) хеҙмәт, эш

2) эшселәр, эшсе көс

эшләү, хеҙмәт итеү

етешһеҙлек; етмәү;

мохтажлыҡ

ышаныс булмау

ватҡыт етмәү сәбәпле

мохтаж булыу

егет

баҫкыс

ханым

артка калыу, һөйрәлеү

күл

һарыҡ бәрәсе

сатан

сатан кеше

лампа; фонарь

фонарь бағананы

абажур

1) коро ер

ер реформаһы

2) ер, тупрак

комло ер

3) ил

1) ергә төшөү; төшөп

калыу; сығыу

2) ергә төшөү, ултырыу

1) ултыртыу, төшөрөү,

ергә төшөү

2) баҫкыстар майзансығы

хужабикә

1. алпауыт

2. йорт хужаһы,

алпауыт, ер биләүсе

пейзаж (тәбиғәт күрене-
ше) ландшафт

1. тар юл, һуҡмак

2. тыкрык

ярлык, этикетка

приклеивать ярлык

лаборатория

труд, работа

рабочие, рабочая сила

трудиться, работать

недостаток; нехватка;

потребность

отсутствие доверия

из-за нехватки времени

испытывать недостаток

парень, юноша

лестница (приставная)

дама, госпожа

отставание

озеро

ягненок, овечка

хромой

хромой человек

лампа; фонарь

фонарный столб

абажур

земля, суша

земельная реформа

почва

песчаная земля

страна

высаживаться,

причаливать, приставать

(к берегу)

приземляться, делать

посадку

высадка, посадка,

приземление

лестничная площадка

хозяйка квартиры;

гостиницы

помещик

хозяин дома

помещик, землевладелец

пейзаж, ландшафт

узкая дорога; тропинка

переулок

language ['læŋɡwɪdʒ] *n*

lantern ['læntən] *n*

lap I [læp] *n*

lap II [læp] *n*

lap III [læp] *v*

large [la:dʒ] *adj*

at large

largely ['la:dʒli] *adj*

lark [la:k]

lash [læʃ] *n*

last I [la:st] *adj*

last time

at last

last II [la:st] *v*

lasting ['la:stɪŋ] *adj*

~ peace

late [leɪt] 1. *adj* (**later, latter, latest, last**)

It is late already.

be late for

2. *adv*

They went to bed late.

later on

latest news

Better late than never.

lately ['leɪtli] *adv*

latter ['la:ðə] 1. *n*

2. *v*

laugh [la:f] 1. *n*

2. *v*

He made them laugh.

laughter ['la:ftə] *n*

launch [lɔ:ntʃ] *v*

3. рәт араһы

тел; телмәр

фонарь

тубык, тез

(спорт.) түңәрәк

1) сарсап һыу эсеу,

сәпелдәтеп эсеу

2) сапылдап бәреу

зур, эре, дәү

1) тулыһынса, бөтөнләй

2) ентекләп, бәйнә-бәйнә

шактай

һабантурғай

керпек

үткән; азаккы

үткән осорза (сакта), теге

вакытта

ахырза, ниһайәт

барыу, һузылыу

озайлы; нык, ныклы,

тоторокло

ныклы тыныслык

һуң

Һуң инде.

һуңлау

2) күптән түгел булган,

якын арала

һуң

Улар йокларга һуң

яттылар.

һуңырак, азактаныхрак

яңы хәбәрзәр

Эште һуң эшлэгәндә лә

һуң түгел.

күптән түгел, яңырак

кына

һабын күбеге

һабынлау, һабынланыу

көлкө, көлөү

көлөү

Ул уларзы көлдөргө.

көлөү, кыскырып,

шаркылдап көлөү

1) башлау, яңы эш

башлау, тотоноу

2) ебәреу, осороу

проход (между рядами)

язык, речь

фонарь

колени

круг, этап

жадно пить; лакать

(о собаке, о кошке)

плескаться (о волнах)

большой, крупный

в целом

подробно

в значительной степени

жаворонок

ресница

прошлый; последний

в прошлый раз

наконец

длиться, продолжаться

длительный, прочный

прочный мир

поздний

Уже поздно.

опаздывать

недавний, последний

поздно

Они поздно легли спать.

позже, позднее

последние новости

Лучше поздно, чем

никогда.

недавно, за последнее

время

мыльная пена

намыливать(ся)

смех, хохот

смеяться

Он рассмешил их.

смех, хохот

начинать, предпринимать,

приступать

запускать

launch a rocket
launching site *n*

laundry ['lɔ:ndri] *n*

lavatory ['lævətəri] *n*

law [lɔ:] *n*

lawful [lɔ:ful] *adj*

lawn [lɔ:n] *n*

lawyer [lɔ:jə] *n*

lay I [lei] *v* past from lie

lay II *v* (**laid**)

He laid the book on the table.

She laid the table.

lay aside

lay down one's life

lay eggs

~out

lazy ['leɪzi] *adj*

lead [li:d] *v* (**led**)

The road leads to the town.

He led the expedition.

leader ['li:də] *n*

leading ['li:diŋ] 1. *pres. p.*
from lead

He was leading the horse.

2. *adj*

leaf [li:f] *pl* (**leaves**)

leaflet ['li:flɪt] *n*

league [li:g] *n*

lean [li:n] *v* (**leaned, leant**)

He leaned over the table.

leap [li:p] 1. *n*

2. *v* (**leapt, leaped**)

ракета осороу
осора торған майзансык

1. кер йыйыу йорто

2. йыйылған йәки йыуыла
торған кер

бәзрәф, туалет

1. закон, заң

2. хокук

законлы

атклансык, газон

адвокат, юрист

1. һалыу, куйыу

Ул китапты өстәлгә һалды.

2. түшәү; йәйеү, өстәл

әзерләү

Ул өстәлгә табын әзерләне.

ситкә алып (айырып)

куйыу, һалып куйыу

һүмереңде биреү

йомортка һалыу

планлаштырыу

ялкау

1. алып барыу

Юл калаға алып бара.

2. етәкселек итеү

Ул экспедицияға етәкселек
итте.

етәксе; юлбашсы

Ул атты етәкләп алып бара
ине.

етәксе; алдан барыусы

япрак (япрактар)

бәләкәй брошюра

лига, союз

1. терәү, терәлеү; терәп
куйыу, таяныу, һөйкәтеү,
терәтеү

2. эйеү, эйелеү

Ул өстәл өстөнә эйелде.

һикерәү, сабыу

һикерәү, сабыу;

һикергеләү

запускать ракету
(воен.) пусковая площадка
(стартовый комплекс)

прачечная

белье из стирки или для
стирки

уборная, туалет

закон

(юр.) право

законный

лужайка, газон

адвокат, юрист

класть, положить

Он положил книгу на стол.

накрывать, стелить

Она накрыла на стол.

откладывать, отложить

отдать свою жизнь

нести яйца

планировать

ленивый

вести, приводить

Дорога ведет в город.

руководить

Он возглавил экспедицию.

руководитель; вождь

Он вел лошадь на поводу.

ведущий, руководящий

лист (листья)

листовка, небольшая

брошюра

лига, союз

прислонять(ся),

опирать(ся)

наклонять(ся), склоняться

Он склонился над столом.

прыжок, скачок

прыгать, скакать;

перепрыгивать

The horse leapt over the fence.

leap- year *n*

learn [lə:n] *v* (**learnt, learned, learned**)

I learned about it from the newspaper.

learner ['lə:nə] *n*

learning ['lɜ:nɪŋ] 1. *pres. p.* from learn

She is learning to dance.
2. *n*

lease [li:s] *n*

least [li:st] 1. *n*

at least 2. *adj*
- of all

leather ['ledə] *n*

leave [li:v] 1. *n*

He is on leave.
take leave

2. *v* (**left**)
He left for Moscow.

She left her child at home.

- school

He left his bag at school.

lecture [lektʃə] 1. *n*

2. *v*

lecturer ['lektʃərə] *n*

left I. [left] *past* and *p. p.* from leave

left II. [left] 1. *n*

2. *adj*

3. *adj*

left-hand [-hænd] *adj*

Ат кэртэ аша никереп сыкты.

кэбисэ йылы

1. укытыу; укыу; өйрәтеу

2. өйрәнеу
белеу, белешеу, танып алыу

Мин был турала газетанан укып белдем.

укыусы

Ул бейергә өйрәнә.

өйрәнеу, укыу, белеу,
(тел өйрәнеу)

аренда, арендага биреу

минималь, иң аз һан
һәр хәлдә, һис югында
иң бөләкәйе
иң азы

тире (иләнгән)

1) рөхсәт

2) отпуск, ял

Ул отпускыла (ялда).

һабуллашыу, хушлашыу

1) китеу, ташлап китеу

Ул Мәскәүгә китте.

2) калдырыу

Ул балаһын өйзә

калдырзы.

мәктәп тамамлау

3) онотоу

Ул сумкаһын мәктәптә

онотоп калдырган.

1) лекция

2) ноток, өгөт

лекция укыу

лектор

һул як

һул

һулға, һул якта

һул яклы

Лошадь перепрыгнула через забор.

високосный год

учить(ся)

узнавать

Я узнал об этом из газеты.

ученик, учащийся

Она учится танцевать.

учение, изучение

(языков)

аренда, сдача в аренду
(в наем)

минимальное количество

по крайней мере

наименьший, малейший

менее всего,

в наименьшей степени

кожа (выделанная)

разрешение

отпуск, отдых

Он в отпуске.

прощаться

покидать, уезжать

Он уехал в Москву.

оставлять

Она оставила ребенка

дома.

окончить школу

забывать

Он забыл сумку в школе.

лекция

нотация

читать лекцию

лектор

левая сторона

левый

налево, слева

левосторонний, левый

leg [leg] <i>n</i>	1. аяк	нога (от бедра до ступни)
legacy ['legəsi] <i>n</i>	2. аяк (өстөл)	ножка (стола)
legal ['li:gəl] <i>adj</i>	мираç	наследство, наследие
legation [li'geiʃn] <i>n</i>	юридик; законлы	юридический; законный
legislation [ˌledʒɪs'leɪʃn] <i>n</i>	миссия (дипломатик)	дипломатическая миссия
legislative [ˌledʒɪslətɪv] <i>adj</i>	закон сығару	законодательство
leisure ['leɪʒə] <i>n</i>	закон сығаруысы	законодательный
at ~	буш вакыт (ял)	досуг
lemon ['lemən] <i>n</i>	буш вакытта	на досуге
lend [lend] <i>v</i> (lent)	лимон	лимон
	көтөргә биреү, биреп	давать взаймы, давать
lending-library <i>n</i>	тороу	на время
length [lenθ] <i>n</i>	китапхана, абонемент	библиотека, абонемент
lens [lenz] <i>n</i>	озонлок	длина
lessen ['lesn] <i>v</i>	линза	линза
	кесерәйтеү, азайту,	уменьшать (ся),
	кесерәйеү, азайу	приуменьшать
lesson [lesn] <i>n</i>	дәрес	урок
let [let] <i>v</i> (let)	1. юл куйу, рөхсәт итеү	позволять, разрешать
let go	ебәреү, сығару	отпускать
let me see!	Уйларға бирегез!	Дайте подумать!
Let's go!	Әйзәгез киттек!	Пойдемте!
Let's do it!	Әйзәгез быны эшләйек!	Давайте это сделаем!
	2. ялга биреү	сдавать внаем
She lets a room to me.	Ул бүлмәне миңә ялга бирә.	Она сдает мне комнату в наем.
let down	алдау, бәлә-казала	подвести, покинуть в беде
	калдыру	
let in	индереү	впускать
~ out	сығару	выпускать
letter ['letə] <i>n</i>	1. хәрәф	буква
	2. хат	письмо
~ -box [-bɒks] <i>n</i>	почта тартмаһы	почтовый ящик
Lettish [letɪʃ] <i>adj</i>	латыш	латышский
level [levl] 1. <i>n</i>	кимәл	уровень
	1) горизонталь, тигез, ясы	горизонтальный, ровный, плоский
	2) тигез	равномерный
3. <i>v</i>	тигезләү	выравнивать, сглаживать
liar ['laɪə] <i>n</i>	алдаксы	лгун
liberal [libərəl] 1. <i>n</i>	либерал	либерал
	йомарт, якшы күңелле	щедрый, великодушный
liberate [libəreit] <i>v</i>	коткарыу, азат итеү	освобождать
~ tion [-'reɪʃn] <i>n</i>	коткарыу, котолоу	освобождение
liberty ['libəti] <i>n</i>	ирек, азатлык	свобода
at ~	иректә, ирекле	на свободе, свободный

library ['laɪbrəri] *n*

lie [lai] 1. *n*

tell a lie

2. *v*

lie [lai] *v* (**lay**, **lain**)

life [laɪf] *n*

~ **belt** *n*

~ **boat** *n*

lifelong [-lɒŋ] *adj*

lift [lɪft] 1. *n*

2. *v*

light I [laɪt] 1. *n*

He was reading by the
light of a lamp.

2. *adj*

3. *v* (**lit**, **lighted**)

He lit the fire.

light II [laɪt] *adj*

~ breakfast

~ frost

~ music

lighthouse ['laɪthaʊs] *n*

lightning ['laɪtnɪŋ] *n*

like I [laɪk] 1. *adj*

2. *adv*

like II [laɪk] *v*

I like it.

Do as you like!

likely ['laɪkli] *adv*

lilac [laɪlək] 1. *n*

2. *adj*

lily ['lɪli] *n*

limb [lɪm] *n*

lime I [laɪm] *n*

lime II [laɪm] *n*

~ **stone** *n*

limit ['lɪmɪt] *n*

~ **ation** [-eɪʃn] *n*

limited [-ɪd] *adj*

limp [lɪmp] *v*

китапхана

ялган, алдак

алдау, алдашыу, ялганлау

алдау, ялганлау

ятыу

тормош

коткарыусы түңәрәк
(пояс)

коткарыусы кәмә

ғүмерлек, мәңгегә

лифт

күтәрәү

яктылык; ут; яктыртуу

Ул лампа (шәм) яктыһын-
да укый ине.

якты

кабындырыу, ут төртөү

кабыныу; токаныу

Ул усак якты.

яктыртуу

еңел

еңелсә иртәнге аш

һалкынса

еңел музыка

маяк

йәшен

окшаш

окшашлы, кеүек

1. окшатыу, яратыу

Миңә был окшай.

2. теләү

Теләгәнсә эшләгез! Нисек

теләйһегез, шулай

эшләгез!

моғайын, бәлки

сирень

сирень (төс)

лилиә

аяк-кул

йүкә ағасы

эзбиз, акбур

эзбиз

лимит, сик

сикләү, сик

сикләнгән, сик куйылған

сатанлау

библиотека

ложь, обман

(со)лгать

лгать

лежать

жизнь

спасательный круг (пояс)

спасательная шлюпка

пожизненный

лифт; подъем

поднимать

свет; огонь; освещение

Он читал при свете лампы.

светлый

зажигать(ся)

Он разжег костер.

освещать

легкий

легкий завтрак

легкий морозец

легкая музыка

маяк

молния

похожий, подобный

похоже, подобно

нравиться, любить

Мне это нравится.

хотеть

Делайте, как хотите!

вероятно

сирень

сиреневый

лилия

конечности

липа

известь

известняк

лимит; граница, предел

ограничение

ограниченный

хромать

line [lain] 1. <i>n</i> a telephone ~ be in line with smth	1) линия, Һызык телефон линияһы кем менән булһа ла килешеү, ризалашыу, тура килеү 2) рәт рәткә тезелгән машиналар 3) сират Май һатып алып өсөн уға сиратта торорға тура килдә.	линия, черта телефонная линия быть в согласии с кем-н., соответствовать
a long line of cars		ряд длинный ряд машин (амер.) очередь
He had to stand in line to buy butter.		Ему пришлось стоять в очереди, чтобы купить масло.
2. <i>v</i>	1) Һызык үткәреү, йүнәлеш тотоу 2) тезелеү	проводить линию
linen ['linin] <i>n</i>	1. етен (тукума) 2. каралды	выстраиваться (льняное) полотно белье (постельное)
liner ['lainə] <i>n</i>	самолет, пароход	пассажирский самолет, пароход
linger ['lɪŋgə] <i>v</i>	яйлау, һузылыу, һуңлау	медлить, задерживаться
lining ['lainɪŋ] <i>n</i>	эске кат	подкладка
link [lɪŋk] 1. <i>n</i>	элемент, быуын	связь, звено
2. <i>v</i>	тоташтырыу, бәйләү	соединять, связывать (косм.) стыковка,
link-up <i>n</i>	тоташтырылған урын	соединение
lion [laɪən] <i>n</i>	арыслан	лев
lip [lɪp] <i>n</i>	ирен	губа
~ stick <i>n</i>	инлек, помада	губная помада
liquid ['lɪkwɪd] 1. <i>n</i>	шыйыклыҡ, шыйыҡса	жидкость
2. <i>adj</i>	шыйыҡ	жидкий
~ fuel	шыйыҡ яғыулыҡ	жидкое топливо
list [lɪst] 1. <i>n</i>	исемлек, тезмә	список, перечень
2. <i>v</i>	исемлек төзөү	составлять список
listen ['lɪsn] (to) <i>v</i>	тыңлау	слушать
~ to the story	хикәйә тыңлау	слушать рассказ
~ in	радио тыңлау	слушать радиопередачу
~ er [-ə] <i>n</i>	тыңлаусы	слушатель
litre ['lɪtə] <i>n</i>	литр	литр
litter ['lɪtə] <i>n</i>	сүп-сар, кый	сор, мусор
little ['lɪtl] 1. <i>adv</i> (less, least)	әҙерәк, әз	немного; мало
2. <i>adj</i>	бәләкәй, зур булмаған	маленький, небольшой
little by little	әкрәнләп, әзләп	постепенно, мало-помалу
live I [laɪv] <i>adj</i>	тере	живой
live II [lɪv] <i>v</i>	йәшәү	жить
Live and learn!	Ғүмер буйы өйрән!	Век живи, век учись!
lively [laɪvli] <i>adj</i>	тере, йәнле	живой, оживленный
~ talk	кызыу әңгәмә	оживленная беседа

liver [lɪvə] <i>n</i>	бауыр	печень
live-stock [laɪvstɒk] 1. <i>n</i>	мал-тыуар	домашний скот
living [lɪvɪŋ] 1. <i>n</i>	йәшәү саралары	средства к существованию
earn (make) a ~	эшләп ашау, йәшәр өсөн	зарабатывать на жизнь
2. <i>adj</i>	акса табыу	
living-room <i>n</i>	тере, йәшәүсе	живой, живущий
lizard [lɪzəd] <i>n</i>	түрьяк, кунак бүлмәһе	гостиная, общая комната
load [ləʊd] 1. <i>n</i>	кеçәртке	ящерица
2. <i>v</i>	йөк	груз
loaf [ləʊf] <i>n</i> (<i>pl</i> loaves)	йөк тейәү	грузить
loan [ləʊn] <i>n</i>	күмәс, булка	булка
lobby ['lɒbi] <i>n</i>	заем, ссуда	заем, ссуда
lobster ['lɒbstə] <i>n</i>	вестибюль, ал як	вестибюль, приемная
local ['ləʊkəl] <i>adj</i>	омар, диңгез кыçалаһы	омар, морской рак
~ time	урындағы	местный
locality [ləʊ'kælɪti] <i>n</i>	урындағы вақыт	местное время
	урын, ер	местность, местоположение
lock [lɒk] 1. <i>n</i>	йөзак, келә, элгес	замок, затвор, щеколда
2. <i>v</i>	йөзаклау, бикләү,	запирать(ся)
lodge [lɒdʒ] <i>v</i>	бикләнеү	
lodging ['lɒdʒɪŋ] <i>n</i>	йортка индереү, фатирза	поселить; квартировать;
lodger ['lɒdʒə] <i>n</i>	тороу	снимать квартиру
log [lɒg] <i>n</i>	вакытлыса йәшәү урыны,	временное жилище;
lonely ['ləʊnli] <i>adj</i>	фатир	квартира
long 1 [lɒŋ] 1. <i>adj</i>	өйзәш	жилец
2. <i>adv</i>	бүрәнә	бревно
long after	яңгыз	одинокий, уединенный
~ before	1) озон	длинный
so long ago	2) озак	долгий
for long	1) озак, озайлы	долго
all night (day) long	2) күптән(ге)	давно (перед; спустя)
Long live ...!	озак вақыт үткәс	спустя много времени
So long!	күп элек (алда)	задолго
long 2 [lɒŋ] <i>v</i>	әүәл, борон заман; күптән	давным-давно
I am longing to see you.	озакка	надолго
	төнә (көнә) буйы(на)	всю ночь, весь день
He longed for his mother.	Йәшәһен!..	Да здравствует!
long-sighted [-'saɪtɪd] <i>adj</i>	Хуш әлегә! Хәзергә!	Пока!
	1) бик теләү, көсәү	очень хотеть, стремиться
	Минең һеззе бик күргем	Я очень хочу видеть вас.
	килә.	
	2) һағыныу	тосковать
	Ул әсәһен һағынды.	Он тосковал по матери.
	йырактан, алдан күреүсе	дальнозоркий, дальновидный

~ **-term** [-tə:m] *adj*

look [luk] 1. *n*

have (take) a look (at)

He had a nice look.

2. *v*

Look here!

She looked fine.

look like

~ **after**

~ **for**

~ **in**

~ **into**

~ **out**

~ **over** (through)

~ **up**

He looked up from the book.

looking-glass ['lukɪŋɡla:s] *n*

lord [lɔd] 1. *n*

lorry ['lɒrɪ] *n*

lose [lu:z] *v* (**lost**)

lose face

~ heart

loss [lɒs] *n*

lost [lɒst] 1. *past and p.p.*

from lose

I have lost my key.

2. *adj*

a lost game

lot [lɒt] *n*

cast lots

a lot of, lots of

loud [laʊd] 1. *adj*

2. *adv*

озайлы вакытка бирелгән,
озак сроклы

1) караш

карау

2) төс, сырай, киәфәт

Уның төсө матур ине.

1) карау

Карагыз әле! Тыңлагыз
әле!

2) күренеү

Ул бик матур (һылыу)

күренде.

окшау, күренеү

карау, хәстәрлек күреү

эзләү

инеп сыгыу

тикшеренеү, тикшереп

карау

һузылып (һонолоп) карау

карап сыгыу

күззе күтәреп алыу

Ул китаптан күзен алды.

көзгө

1) әфәнде, лорд

2) лорд, лордтар палатаһы
ағзаһы

йөк машинаһы

1. юғалтыу

абруй юғалтыу

рух (өмөт) төшөү

2. отолоу

1. юғалтыу

2. зарар, зыян

3. отолош

Мин аскысымды юғалт-
тым.

1) юғалған

2) отолған

отолған уйын

йәрәбә

йәрәбә һалыу

күп, күптәр

шау-шыулы, яңғырауыглы

кыскырып

долгосрочный

взгляд

посмотреть

вид, наружность

У него был красивый вид.

смотреть

Послушайте!

выглядеть

Она выглядела прекрасно.

выглядеть как..., походить
на...

ухаживать, заботиться

искать

заглянуть, зайти

исследовать,

рассматривать

выглядывать (из)

просматривать

поднимать глаза

Он поднял глаза от книги.

зеркало

господин, лорд

лорд; член палаты лордов

грузовик

терять

потерять престиж

падать духом

проиграть, проигрывать

потеря, пропаша

ущерб, убыток

проигрывать

Я потерял ключ.

потерянный

проигранный

проигранная игра

жребий

бросить жребий

много, множество, масса

громкий, кричащий

громко

Don't speak so loud.

love [lʌv] 1. *n*

be in love with

2. *v*

lovely ['lʌvli] *adj*

lover [lʌvə] *n*

low [lou] 1. *adj*

2. *adv*

lower ['louə] 1. *adj*

from low

2. *v*

low-paid ['lou'peɪd] *adj*

loyal ['loɪəl] *adj*

~ **ty** [-ti] *n*

luck [lʌk] *n*

good luck

For luck!

lucky [lʌki] *adj*

He was lucky.

luckily ['lʌkɪli] *adv*

luggage ['lʌɡɪdʒ] *n*

lullaby ['lʌləbaɪ] *n*

lump [lʌmp] *n*

lunch [lʌntʃ] *n*

have ~

~ time

luxury ['lʌkfəri] *n*

lynch [lɪntʃ] *v*

Кыскырып һөйләшмәгез!

яратыу, мөхәббәт тотуу

гашик булыу

яратыу, һөйөү

нәфис, бик матур, зифа

1. һөйәркә, һөйөүсә;

яратыусы

2. һәүәскәр

1) түбән

2) әкрән, шым

түбән

түбәнге

түбән төшөрөү (төшөү)

түбән хак түләнә торған

тоғро, бирелгән

тоғролок

бәхет, уңыш

бәхетле хәл (осрак,

вакиға)

Бәхеткә!

бәхетле

Уның бәхете бар.

бәхеткә, бәхеткә тура

килеп

багаж, йөк

бишек йыры

кичәк, телем; йомарлак

шеш, оро

икенсе мәртәбә ашау

(иртәнге, төшкө)

икенсе мәртәбә иртәнге

аш ашау

ашау өсөн тәнәфес

байлык, муллык,

купшылык

язалап үлтерерү (судһыз)

судһыз яза бирерү

Не говорите так громко!

любовь

быть влюбленным

любить

прелестный, красивый

любовник, возлюбленный

любитель, поклонник

низкий

тихий, негромкий

(о голосе)

низко

нижний, низший

снижать (ся), опускать (ся)

низкооплачиваемый

верный, преданный

преданность

счастье, удача

счастливый случай,

удача

На счастье!

счастливый, удачный

Ему повезло.

к счастью, по счастливой

случайности

багаж

колыбельная песня

кусочек, ком; шишка,

опухоль

второй завтрак или обед

завтракать во второй раз

обеденный перерыв

роскошь, предмет

роскоши

линчевать, расправляться

самосуд

M m

ma [ma:] *n* from *mamma*

machine [mə'ʃi:n]

~ **gun** *n*

әсәй

машина, станок

пулемет

(разг.) *мама*

машина, станок

пулемет

machinery [mə'ʃi:nəri] *n*

mad [mæd] *adj*

go mad

drive mad

madam ['mædəm] *n*

made [meid] *v past and p. p.*
from make

magazine [ˌmæɡə'zi:n] *n*

magic ['mædʒɪk] *adj*

magician [mə'dʒɪʃn] *n*

magnificent [mæɡ'nɪfɪsnt] *adj*

magnify ['mæɡnɪfaɪ] *v*

maid [meid] *n*

a country -

- **mail** [meɪl] 1. *n*
2. *v*

mailbox ['meɪlbɒks] *n*

main [meɪn] *adj*

in the main

mainland ['meɪnlənd] *n*

mainly ['meɪnli] *adv*

maintain [meɪn'teɪn] *v*

- friendly relations

- one's family

maize [meɪz] *n*

magestic [mə'dʒestɪk] *adj*

major I. ['meɪdʒə] *adj*

II. *n*

majority [mə'dʒɔrɪti] *n*

make [meɪk] *v (made)*

I'm going to make a journey.

машиналар, машиналар
менән қорамалландырыу

1. ақылдан язған

ақылдан языу

ақылдан яззырыу

2. тилергән

ханым, хужабикә

журнал

тылсымлы, сихырлы

сихырсы

купшы, күркәм, мөһабәт,

бөйөк

арттырыу

1. йорт хезмәтсеге

2. кыз

ауыл кызы

почта

почта менән ебәреу

почта йәшниге

мөһим, төп

ғөмүмән, дөйөм алғанда,

нигеззә

материк

башлыса

1. тотоу, ярзам итеу,

булышыу

дустарса мөнәсәбәт тотоу

2. карау, асрау

ғайлә карау, асрау

3. раслау

кукуруз

бөйөк, мөһабәт

1) төп, иң мөһим,

мөһимерәк

2) еңәл

майор

күбеһе

1. эшләу, етештереу,

башкарыу

2. күрһәтеу, яһау, үтәу

Мин сәйәхәткә йыйынам.

3. булыу, тәшкил итеу

машины, машинное
оборудование

сумасшедший

сходить с ума

сводить кого-л. с ума

бешеный (о животном)

мадам, госпожа, сударыня

журнал (периодический)

волшебный, магический

волшебник

великолепный,

величественный

увеличивать

служанка, горничная

(поэт.) девушка

деревенская девушка

почта

посылать почтой

почтовый ящик

главный, основной

в основном

материк

главным образом

поддерживать

поддерживать дружеские

отношения

содержать

содержать семью

утверждать

кукуруза

величественный

большой; более важный

(муз.) мажорный

майор

большинство

делать, производить

совершать

Я собираюсь совершить

путешествие.

составлять, равняться

Twice five makes ten.	Ике бишең ун була.	Дважды пять равняется десяти.
She has made a cake.	4. әзерләү, бешерү Ул торт бешерзе.	готовить, приготовить
make out	асыклау, айышына төшөү, айырыу	Она испекла торт. разбирать, различать
~ up	1) (исемлек) төзөү, йыйнау	составлять, комплектовать
make smb do smth	2) уйлап табыу (сыгарыу) кемде булһа ла берәй эште эшләргә мәжбүр итеү эшләүсә, әзерләүсә, ижад итеүсә, булдырыусы	выдумывать заставлять кого-н. делать что-л.
maker ['meikə] <i>n</i>	ир, ирзәр	тот, кто делает; создатель, изготовитель
male [meil] <i>adj</i>	1. кеше	мужской
man [mæn] <i>n</i>	ғалим	человек
~ of science	2. ир	ученый
	3. пешка	мужчина
manage ['mænidʒ] <i>v</i>	1. етәкселек итеү, идара итеү	(шахм.) пешка руководить, управлять, заведовать
managing director	управляющий, директор	управляющий, директор
	2. булдырыу, хәлдән килеү, булдыра алыу идаралык, етәкселек; дирекция, хакамиет	справляться, уметь обращаться заведование, руководство администрация, дирекция
management ['mænidʒmənt] <i>n</i>	кешелек донъяһы	человечество
the ~	ысул, әмәл, кыланыш	способ, манера
mankind [mæn'kaɪnd] <i>n</i>	эшсе көсө	рабочая сила
manner [mænə] <i>n</i>	кулланма, белешмә, дәреслек	руководство, справочник, учебник
manpower ['mænpaʊə] 1. <i>n</i>	кул, кул менән идара ителә торған	ручной; с ручным управлением
manual ['mænjuəl] 1. <i>n</i>	кул менән йөрөтөү физик хезмәт	ручное управление физический труд
	2. <i>adj</i>	производство, изготовление
~ control	яһау, эшләп сыгарыу, әзерләү	производить, изготавливать
~ labour	кульязма	рукопись
manufacture [ˌmænjuˈfæktʃə] 1. <i>n</i>	күптәр, күплек	многие, множество
	күп (күберәк, иң күбе)	много, больше
	Минәң эшем күп.	У меня много дел.
	күпме, нисә?	сколько?
	карта	(геогр.) карта
manuscript ['mænjuskript] <i>n</i>	саған	клен
many ['meni] 1. <i>n</i>	мәрмәр	мрамор
2. <i>adj</i> (more, most)		
I have many things to do.		
How many?		
map [mæp] <i>n</i>		
maple ['meɪpl] <i>n</i>		
marble ['ma:bl] <i>n</i>		

March I [ma:tʃ] <i>n</i>	март	март
march II [ma:tʃ] 1. <i>n</i>	2) йөрөү, йөрөш, барыу	ход, развитие;
2. <i>v</i>	марш менән атлау; алға барыу	маршировка
~ er ['ma:tʃə] <i>n</i>	походта катнашыусы	маршировать; двигаться
margin ['m:dʒɪn] <i>n</i>	1. (дәфтәр) сите	вперед
marine [mə'ri:n] <i>n</i>	2. сик, Һызат, Һызык, кыр диңгез флоты	участник похода
2. <i>adj</i>	диңгез йәйәүле һалдаты	поле (страницы)
mark [ma:k] 1. <i>n</i>	1) билдә, тамға, билгә	край, полоса, грань
2. <i>v</i>	2) эз	морской флот
	3) билдә, баһа	солдат морской пехоты
market ['ma:kɪt] <i>n</i>	1) тамға куйыу, билдә куйыу	морской
marriage ['mæri:dʒ] <i>n</i>	2) игтибар итеү, күреү, һизеү	знак, метка
married ['mæri:d] 1. <i>past and p. p.</i> from marry	3) баһа куйыу	след, отпечаток
He never married.	базар	отметка, оценка
2. <i>adj</i>	никах; өйләнәү;	ставить знак, отмечать
marry ['mæri] <i>v</i>	тормошқа сығыу	обращать внимание,
get married	Ул өйләнмәне инде.	замечать
We got married last year.	өйләнгән, тормошқа сыккан	ставить отметку
Mars [ma:z] <i>n</i>	өйләндерәү; тормошқа сығыу	базар, рынок
marsh [ma:ʃ] <i>n</i>	өйләнешәү	брак; женитьба;
Marshal ['ma:ʃl] <i>n</i>	Без үткән йыл өйләнештек.	замужество
marten ['ma:tin] <i>n</i>	Марс	Он так и не женился.
mask [ma:sk] <i>n</i>	һазлык, баткыл	женатый; замужняя
mass [mæs] <i>n</i>	маршал	женить(ся), выходить
mast [ma:st] <i>n</i>	һуҫар	замуж
master ['ma:stə] 1. <i>n</i>	битлек	пожениться
2. <i>v</i>	масса, күпселек	Мы поженились в прошлом году.
He mastered many languages.	мачта	Марс (планета)
	1) хужа	болото, топь
	2) укытыусы	(воен.) маршал
	3) мастер, оҫта, маһир	куница
	белеү, өйрәнәү	маска
	Ул күп телдәр белә ине.	масса, множество
		мачта
		хозяин
		учитель
		мастер (специалист),
		знаток дела
		овладеть, справиться
		Он овладел многими
		языками.

masterpiece ['ma:stəpi:s] *n*

mat [mæt] *n*

match I [mætʃ] *n*

match II [mætʃ] 1. *n*

2. *v*

mate [meɪt] *n*

the cook's mate

material [mə'tiəriəl] 1. *n*

2. *adj*

maternity [mə'tə:nɪti] *n*

~ home (hospital) *n*

mathematician

[,mæθəmə'tɪʃn] *n*

matinee ['mæti:nei] *n*

matter ['mætə] 1. *n*

What is the matter?

a matter of life and death

as a matter of fact

for that matter

2. *v*

mattress ['mætrɪs] *n*

mausoleum [ˌmɔ:sə'li:əm] *n*

May Day

may [meɪ] *v* (might)

May I come in?

You may stay at home.

maybe ['meɪbi] *adv*

May I go with you?

maybe ['meɪbi] *adv*

mayor [meə] *n*

me [mi:] *pron*

meadow ['medou] *n*

meal [mi:l] *n*

before meals

three meals a day

шедевр, иҗ киткес гүзәл әсәр

түшәмә, келәм, мат

шырпы

ярыш, матч

1) ярашыу, яраштырыу

2) каршы килеү (тороу)

ярышыу

1. иптәш

2. ярзамсы

ашнаксы ярзамсыһы

1) материал

2) тукыма, материал

материаль

әсәлек

бала тыгузырыу йорто

математик

көндөзгө спектакль

1) материя

2) эш, мәсьәлә

Эш низә?

йәшәү мәсьәләһе

ысынлап та

был оракта; ...килгәндә

әһәмиәткә эйә булыу

матрас

мавзолей, кәшәнә

Беренсе май

1. үтенесте йәки

рәхсәтте аңлата

Инергә яраймы

(мөмкинме?)

Һезгә өйзә калырға ярай.

2. ихтимал, бәлки

Мин һезгә менән бара

аламмы?

бәлки

мэр

миңә, мине

туғай, болон

ризык, ашамлык

аш алдынан

өс мәртәбә ашай

шедевр

половик, коврик, мат

спичка

состязание, матч

подбирать под пару,

сочетать

противостоять,

состязаться

товарищ

(мор.) помощник

помощник кока

материал

ткань, материя

материальный

материнство

родильный дом

математик

(фр.) дневной спектакль

(философ.) материя

дело, вопрос

В чем дело?

вопрос жизни и смерти

на самом деле

в этом отношении; что

касается...

иметь значение

матрац

мавзолей

Первое мая

(могал. гл. — выражает
просьбу или разрешение)

Можно войти?

Можете остаться дома.

мочь, быть вероятным

Я могу ли пойти с вами?

может быть

мэр

мне, меня

луг

еда, пища

перед едой

трехразовое питание

mean I [mi:n] *adj*

mean II [mi:n] *v* (meant, meant)

What do you mean?

meaning ['mi:nɪŋ] *n*

~ **ful** [-ful] *adj*

~ **less** [-lis] *adj*

meantime ['mi:ntaɪm] *adv*

measure ['meʒə] 1. *n*

a ~ of length

take-s

2. *v*

meat [mi:t] *n*

mechanic [mi'kænik] *n*

~ **s** [mi'kæniks] *n*

mechanism ['mekənɪzəm] *n*

medal ['medəl] *n*

mediate ['mi:diət] *v*

medical ['medɪkəl] *adj*

medicine f' medsin] *n*

medieval [,medi'ɪ:vɪl] *adj*

medium ['mi:dʒəm] *adj*

~ waves

meet [mi:t] *v* (**met**, **met**)

Meet my friend!

meeting ['mi:tɪŋ] 1. *n*

2. *pres. p. from*

meet

melon ['melən] *n*

melt [melt] *v*

member ['membə] *n*

membership ['membəʃɪp] *n*

memorable ['memərəbl] *adj*

эшәке, яуыз, кәбәхәт
һаран

1) аңлатыу, белдереу

2) уйлау, күзә тотуу

Бының менән нимә

әйтергә теләйһеҙ?

мәғәнә, әһәмиәт

күп мәғәнәле

мәғәнәһеҙ

шул арала (вакытта)

үлсәу, үлсәм

озонлоҡ үлсәуе

саралар күреү

үлсәу, үлсәп алыу

ит

механик

механика

механизм

мизал

аралаштырыу,

яраштырыу, килештереу

медицина

1. медицина

2. дарыу

урта быуат

урта

урта тулҡында

1. осыратыу, осырашыу, тап
итеү

2. йыйыу, йыйылыу

3. танышыу

Иптәшем менән таныш

булығыз!

1) йыйылыш, ултырыш,

митинг

2) осырашыу

кауын

1. иреу

2. иретеу

ағза

ағзалыҡ

иҫтәлекле, онота

алмаҫлыҡ

подлый, низкий
скупой

значить, означать

иметь в виду,

подразумевать

Что вы этим хотите

сказать?

смысл, значение

многозначительный,

выразительный

бессмысленный

тем временем

мера, мерка

мера длины

принимать меры

измерять, отмерять

мясо

механик

механика

механизм

медаль

посредничать

медицинский

медицина

лекарство

средневековый

средний

радиоволны средней

длины

встречать(ся),

собирать(ся)

(по) знакомиться

Познакомьтесь с моим

товарищем.

собрание, заседание,

митинг

встреча

дыня

таять

плавить, растапливать(ся)

член

членство

памятный, незабываемый

memorize ['meməraɪz] <i>v</i>	хәтерләү, иштә калдырыу ятлау	запоминать, заучивать
memory ['meməri] <i>n</i> He has a good memory.	1. хәтер Уның хәтере якшы.	наизусть память
menace ['menəs] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	2. ишкә алыу, хәтерләү куркытыу, янау	У него хорошая память. воспоминание
mend [mend] <i>v</i>	куркытыу, янау төзәтеү, йүнәтеү, ямау	угроза угрожать
mental ['mentəl] <i>adj</i> mental work	1. акыл акыл эше	исправлять, чинить, штопать
mention ['menʃn] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	2. психик, эскерпез искәртеү, һылгау	умственный умственная работа
merchant ['mæ:tʃnt] <i>n</i> ~ ship	истә тотоу, хәтергә алыу саузагәр, һатыусы	психический, душевный упоминание, ссылка (на)
mere [mɪə] <i>adj</i>	сауза пароходы ябай, кәзимге	упоминать, ссылаться купец, торговец
merely ['mɪəli] <i>adv</i>	тик, ябай	торговое судно простой; явный, сущий
merit ['merɪt] <i>n</i>	хезмәт, дәрәжә	только, просто
merry ['merɪ] <i>adj</i>	шат, шатлыклы	заслуга, достоинство
mery-go-round ['merɪgou, raund] <i>n</i>	карусель, әйләнмә	веселый, радостный
mess [mes] <i>n</i>	тәртипһезлек, буталсык	карусель
message ['mesɪdʒ] <i>n</i>	хәбәр, белдерәү	беспорядок, путаница
metal ['metl] <i>n</i> ~ worker <i>n</i>	металл металлист	сообщение, послание
meter ['mɪ:tə] <i>n</i> What does the meter say?	счетчик Счетчик нисәне күрһәтә?	металл металлист
metre ['mɪ:tə] <i>n</i>	1. метр 2. үлсәү (шигырза)	счетчик, измеритель Сколько на счетчике?
microphone ['maɪkrəfoun] <i>n</i>	микрофон	метр (лит.) размер стиха
microscope ['maɪkrəskoup] <i>n</i>	микроскоп	микрофон
midday ['mɪdɪ] <i>n</i>	төш	микроскоп
middle ['mɪdl] 1. <i>n</i> 2. <i>adj</i>	урталык урта	полдень
~ finder <i>n</i>	урта бармак	середина
~ -age <i>adj</i>	урта йәштәге	средний
midnight ['mɪdnaɪt] <i>n</i>	төн уртаһы	средний палец
might I [maɪt] 1. <i>n</i>	көслөк, көс, кеүәт	средних лет
mighty ['maɪti] <i>adj</i>	көслө, кеүәтлө	полночь
might II [maɪ] past from may		могущество, сила
mild [maɪld] <i>adj</i>	1. йомшак 2. көсһөз, уртаса 3. оялсан, шым	могущественный, мощный
~ weather	йылы көн	мягкий
mile [maɪl] <i>n</i>	миль (озонлок үлсәүе)	слабый, умеренный
		кроткий, тихий
		теплая погода
		миля (сухопутная миля = 1609 м)

60 miles an hour

military ['mɪlɪtəri] *adj*

militia [mɪ'lɪʃə] *n*

milk [mɪlk] 1. *n*

2. *v*

They milk their cow twice a day.

milkman ['mɪlkmən] *n*

mill [mɪl] *n*

miller ['mɪlə] *n*

mind [maɪnd] 1. *n*

to my mind

make up one's mind

change one's mind

bear(keep) in mind

bring (call) to ~

2. *v*

Mind your promise!

Never mind!

mine I [maɪn] *pron*

mine II [maɪn] 1. *n*

2. *v*

miner ['maɪnə] *n*

mineral ['mɪnərəl] 1. *n*

2. *adj*

~ **water**

minister ['mɪnɪstə] *n*

the minister of Defence

ministry ['mɪnɪstri] *n*

minor ['maɪnə] *adj*

minority [maɪ'nɔrɪti] *n*

minus ['maɪnəs] *n*

minute I ['mɪnɪt] *n*

Just a minute!

in a minute

minute II [mɪnɪt] *n (pl)*

keep the minutes

miracle ['mɪrəkl] *n*

сәғәтәнә 60 миль

хәрби, гәскәри

милиция

һөт

һауы

Улар һыйырҙарын көнөнә

ике мәртәбә һауа.

һөт һатыусы

1. фабрика, завод

2. тирмән

тирмәнсе

1) аҡыл

2) фекер, караш

минеңсә

берәй карарға килеү

кире уйлау

истә тотуу

искә алыу, искә төшөрөү

1) каршы сығыу (әйтеү)

2) искә алыу (төшөрөү)

Онотмағыз вәғәзәгәззе!

Кайғырма! Хәүефләнмә!

3) кайғыртыу, хәстәрләү

минен, минеке

шахта, рудник

мәғдән сығарыу

тау эшсеһе, шахтер

минерал

минераль

минераль һыу

министр

оборона министры

министрлык

1. бәләкәй; аз әһәмиәтле,

икенсе дәрәжәләге

2. кесе

әзерәге, әз өлөшө

минус

минут

Бер минутка!

тиззән

протокол

протокол алып барыу

мөгжизә

60 миль в час

военный, воинский

милиция

молоко

доить

Они доят корову два раза

в день.

продавец молока

фабрика, завод

мельница

мельник

ум, разум

мнение, взгляд

по моему мнению

решиться, принять

решение

передумать

помнить

вспомнить, напомнить

возражать, иметь против

помнить, иметь в виду

Не забудьте о своем

обещании!

Ничего! Не беспокойтесь!

заботиться, смотреть

мой, моя, мое, мои

шахта, рудник

добывать руду

горняк, шахтер

минерал

минеральный

минеральная вода

министр

министр обороны

министерство

незначительный;

второстепенный

меньший из двух

меньшинство

минус

минута

Одну минутку!

скоро

протокол

вести протокол

чудо

mirror ['mirə] <i>n</i>	көзгө	зеркало
mischief ['mistʃɪf] <i>n</i>	1. усаллык, яуызлык 2. бөлө, каза, зыян 3. шаянлык, тыйнакхызылык	зло беда, вред, повреждение шалость, озорство
miser ['maizə] <i>n</i>	харан, карун	скупой, скряга
miserable ['mizərəbl] <i>adj</i>	бөхөтөз, бисара	несчастный, жалкий
misery ['mizəri] <i>n</i>	бөхөтөзлек, кайгы, фәкирлек	несчастье, горе, нищета
misfortune [mis'fɔ:tʃn] <i>n</i>	бөхөтөзлек, бөлө-каза	несчастье, беда, неудача
mislead [mis'li:d] <i>v</i> (mis- led, misled)	баш бутау, яңылыштыруу	вводить в заблуждение
miss I [mis] <i>n</i>	мисс	мисс (ставится перед фамилией или именем незамужней женщины)
miss II [mis] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	яза атыу (ебөрөү) 1) яза атыу, теймәү 2) үткәреп ебөрөү, һуңлау поезда һуңлау 3) кайгыртуу, юкхынуу Уны бик юкхындылар.	промах промахнуться, не попасть упустить, пропустить опоздать на поезд скучать Они по нему очень скучали.
miss the train		реактивный снаряд
They missed him very much.		отсутствующий, недостающий
missile ['misail] <i>n</i>	ракета, реактив снаряд	пропавшие без вести
missing ['misiŋ] 1. <i>pres. p.</i> from miss 2. <i>adj</i>	булмаусы, булмаған, етешмәгән, етмәгән хәбәрһез югалғандар 1. миссия дуслык миссияһы 2. (тапшыруу) йомош кушуу, командировка томан, төтөн хата хаталаныу мистер, әфәнде хужабикә яңылыш аңлау	миссия миссия дружбы поручение, командировка
the ~ (pl)		туман, дымка
mission ['mɪʃn] <i>n</i> ~ of friendship		ошибка ошибаться мистер, господин хозяйка (дома) неправильно понять
mist [mist] <i>n</i>		неправильное понимание, недоразумение
mistake [mis'teik] <i>n</i>		варежка, рукавица
make a ~		мешать, смешивать(ся)
mister ['mistə] <i>n</i>		сочетать(ся)
mistress ['mistris] <i>n</i>		общаться
misunderstand ['misʌndə'stænd] <i>v</i> (-under- stood)		
-ing [-ɪŋ]) <i>n</i>		
mitten ['mitn] <i>n</i>	дөрөс аңламау, аңлашылмаусылык	
mix [miks] <i>v</i>	бейәләй 1. бутау, катнаштыруу, кушуу, катышуу, буталыу 2. аралашуу, катнашуу	

He likes to mix with people.

mix up

mixture ['mɪkstʃə] *n*

mob [mɒb] *n*

mobile ['mɔubail] *adj*

mobilization

[,mɔubilai'zeɪʃn] *n*

mock [mɒk] 1. *v*

2. *adj*

mockery ['mɒkəri] *n*

mode [mɔud] *n*

model ['mɒdl] *n*

modern ['mɒdən] *adj*

modest ['mɒdɪst] *adj*

~ *y* [-ɪ] *n*

modify ['mɒdɪfaɪ] *v*

moist [mɔɪst] *adj*

moisten ['mɔɪsn] *v*

moisture ['mɔɪstʃə] *n*

moment ['mɔumənt] *n*

at the ~

monarch ['mɒnək] *n*

~ *y* [-ɪ] *n*

Monday ['mʌndɪ] *n*

money ['mʌni] *n*

~ *order n*

make ~

monk [mɒŋk] *n*

monkey ['mʌŋki] *n*

monotonous [mə'nɒtnəs] *adj*

monster ['mɒnstə] *n*

monstrous ['mɒnstɹəs] *adj*

month [mʌnθ] *n*

monthly ['mʌnθli] 1. *n*

2. *adv*

Ул кешеләр менән

аралашырға ярата.

бутап бөтөрөү

микстура, кушылма

халык төркөмө, йыйын,

йыйылыш

күсмә, хәрәкәт итә

торған, етез

мобилизация

көлөү, мыскыллап көлөү

ялган

мәсхәрә, көлкө

ысул, алым

1. модель, макет

2. үрнәк, өлгө

3. натурщик (ца);

манекенщица

хәзерге заман, хәзерге

баһалкы, инсафлы

баһалкылык, инсафлык

1. үзгәртеү

2. еңеләйтеү

дымлы, еүеш

дымлау; һыулау, еүешләү

дым, дымлылык

мәл, тиз ара

хәзерге вакытта, әле,

хәзер

монарх

монархия

дүшәмбе

акса

акса күсерәү

якшы алып эшләү

монах

маймыл

төр, төрлө

әкиәттәге кот оскос зур

зат

куркыныс, кот оскос,

зур, дәү

ай

айлык (журнал)

ай һайын

Он любит общаться
с людьми.

спутать, перепутать

микстура, смесь

толпа, сборище

подвижный,

передвижной, мобильный

мобилизация

высмеивать, издеваться

фиктивный, поддельный

издевательство, насмешка

способ, метод

модель, макет

образец, эталон

натурщик(ца);

манекенщица

современный, новый

скромный

скромность

видоизменять

смягчать, умерять

сырой, влажный

увлажнять, смачивать

влага, влажность, сырость

миг, момент

в настоящее время,

в данную минуту

монарх

монархия

понедельник

деньги

денежный почтовый

перевод

хорошо зарабатывать

монах

обезьяна

монотонный,

однообразный

чудовище, урод

чудовищный, уродливый,

громадный

месяц

ежемесячный

ежемесячно

monument ['mɒnjumənt] <i>n</i>	һәйкәл, монумент	памятник, монумент
mood [mu:d] <i>n</i>	кәйеф	настроение
moon [mu:n] <i>n</i>	ай	луна
full ~ <i>n</i>	тулы ай	полнолуние
new ~ <i>n</i>	яңы ай	новолуние
~ light <i>n</i>	ай яктыһы	лунный свет
more [mɔ:] 1. <i>n</i>	күбегенсә	большее (количество)
2. <i>adj</i>	күберәк	<i>сравн. ст. прил.</i>
3. <i>adv</i>	күберәк, тағы ла, йәнә	«much» — больший,
morning ['mɔ:nɪŋ] <i>n</i>	иртә	больше, еще
this morning	иртә	утро
mortal ['mɔ:tl] <i>adj</i>	бөгөн иртән	сегодня утром
~ ity [-ɪti] <i>n</i>	үлем, үлемеслә	смертный, смертельный
infant ~	үлем	смертность
Moscow ['mɒskəʊ] <i>n</i>	балалар үлеме	детская смертность
Moslem ['mɒzləm] <i>adj</i>	Мәскәү	Москва
mosquito [mə'skɪtəʊ] <i>n</i>	мосолман	мусульманский
moss [mɒs] <i>n</i>	серәкәй	комар, москит
most [maʊst] 1. <i>n</i>	мүк	мох
2. <i>adj (sup, degr.</i>	иң күп ханда, күпселек	наибольшее количество,
<i>from many)</i>	өлөшө	большая часть
3. <i>adv</i>	иң күбә	наибольший
mostly ['maʊstli] <i>adv</i>	барынан да бигерәк, бик,	больше всего, весьма,
mother ['mʌðə] <i>n</i>	иң юғары кимәлдә	в высшей степени
~ tongue	башлыса, кәзимгесә,	главным образом,
mother-in-law <i>n</i>	ғәзәттәгесә	обыкновенно
motherland ['mʌðələnd] <i>n</i>	әсә	мама, мать
motion ['mu:ʃn] <i>n</i>	әсә теле	родной язык
~ picture <i>n</i>	кәйнә	теща, свекровь
~less [-lis] <i>adj</i>	тыуған ил	родина
motivate ['maʊtveɪt] <i>v</i>	1. хәрәкәт, барыш	движение, ход
motive ['maʊtɪv] <i>n</i>	кинофильм	кинофильм
motor ['maʊtə] <i>n</i>	2. тәкдим	предложение
~ cycle [-saɪkl] <i>n</i>	хәрәкәтһез	неподвижный
~ works [-wə:ks] <i>n</i>	уятыу, сәбәп булыу,	побуждать
~boat [-baʊt] <i>n</i>	мәжбүр итеү	повод, мотив, побуждение
~car [-ka:] <i>n</i>	дәлил, төп сәбәп, теләк,	мотор, двигатель
motto ['mɒtəʊ] <i>n</i>	ниәт	мотоцикл
mount ['maʊnt] 1. <i>v</i>	мотор, двигатель	автозавод
	мотоцикл	катер
	автозавод	катер
	кеңәс	легковой автомобиль
	дәвиз, лозунг	дәвиз, лозунг
	1) күтәреләү, менәү	подниматься

2. *n*
mountain ['maʊntɪn] *n*
mourn [mɔ:n] *v*

~ **ful** [-ful] *adj*
 ~ **ing** [-ɪŋ] *n*
mouse [maʊs] *n* (*pl* mice)
moustache [mə'sta:ʃ] *n*
mouth [maʊθ] *n*

~ **ful** [-ful] *n*
move [mu:vj] 1. *n*

2. *v*

I'll move into a new flat soon.

movement ['mu:vmənt] *n*
movie ['mu:vi] *n*
 go to the ~ *s*
moving ['mu:vɪŋ] 1. *pres. p.*
 from move

2. *adj*

a moving story
now [naʊ] *v*
much [mʌtʃ] 1. *n*
 2. *adj* (**more, most**)
 3. *adv*

He was much surprised.

mud [mʌd] *n*
muffler ['mʌflə] *n*
mug [mʌg] *n*
multiplication
 [ˌmʌltɪplɪ'keɪʃn] *n*

2) менеү, ултырыу

3) куйыу
 калкыулык, уба
 тау
 кайгырып (юкһынып)
 илау, кайгырыу,
 хәсрәтләнеү

кайгылы, хәсрәтле
 матәм, кайгы

сыскан

мыйык

1. ауыз

2. инеү урыны (юлы)

3. тамак

тулы ауыз

1) хәрәкәт, урын

алмаштырыу

2) йөрөш

3) азым

1) хәрәкәт итеү,

кузгалыу

2) йәлләтеү, кызгандырыу,

борсоу, тынышызлау

3) күсеп килеү

Тиззән яңы квартираға
 күсәм.

4) яңы йөрөш

хәрәкәт

кино, кинофильм

киноға йөрөү

1) хәрәкәт итеүсә

2) тулкынландыргыс,
 кызганыс

кызганыс хикәйә

сабыу, урыу

күп

күп

бик

Ул бик гәжәпләнде.

бысрак

шарф, кашне

көрөшкә

кабатлау

влезать, садиться (на
 лошадь, велосипед)
 монтировать, установить
 холм, гора
 гора
 оплакивать, горевать

печальный, скорбный

траур, скорбь

мышь

ус

рот

вход (в гавань, пещеру)

устье (реки)

полный рот

движение, перемена

места

ход (в игре)

поступок, шаг

двигать(ся),

передвигать(ся)

трогать, волновать

переезжать

Скоро я перееду на новую
 квартиру.

делать ход (в шахматах)

движение

кинокартина, кинофильм

ходить в кино

движущий(ся)

волнующий, трогательный

трогательный рассказ

косить (траву), жать

многое

много

очень

Он был очень удивлен.

грязь

шарф, кашне

кружка

(*mat.*) умножение

multiply ['mʌltɪplaɪ] *v*
multitude ['mʌltɪtju:d] *n*
mummy I ['mʌmi] *n*
mummy II [mʌ'mi] *n*
murder ['mɜ:də] 1. *n*
 2. *v*

~ **er** ['mɜ:dərə] *n*
muscle ['mʌsl] *n*
museum [mju:'ziəm] *n*
mushroom ['mʌʃrʊm] *n*
music ['mju:zɪk] *n*

play from ~
 ~ **al** [-əl] *adj*
 ~ **ian** [mju:'ziʃn] *n*
must [mʌst] *v*

mustard ['mʌstəd] *n*
-pot [-pɒt] *n*
mute [mju:t] *adj*
mutiny ['mju:tiɪni] *n*

mutter ['mʌtə] *v*
mutton ['mʌtn] *n*
mutual ['mju:tʃuəl] *adj*

my [maɪ] *pron*
myself [maɪ'self] *pron*
 I saw it myself.
mysterious [mis'tɪəriəs] *adj*
mystery ['mɪstəri] *n*
myth [mɪθ] *n*

кабатлау, күбәйтеу
 күп, зур һан
 мумия
 әсәкәйем
 үлтереш
 үлтереу
 үлтереүсе
 мускул
 музей
 бәшмәк
 1. музыка
 2. ноталар
 ноталар буйынса уйнау
 музыкаль
 музыкант
 тейеш(тәр)

горчица
 горчица һауыты
 телһез, шым
 сығалыш, фетнә, баш
 күтәрәу, бола
 мығырлау
 һарык ите
 бер-береһенә, ике яклап
 үз-ара
 минең
 үз
 Мин быны үзем күрҙем.
 серле
 сер
 миф, хыял, фантазия

умножать, множить
 множество, большое число
 мумия
 мамочка
 убийство
 убить
 убийца
 мускул, мышца
 музей
 гриб
 музыка
 (мн. ч.) ноты
 играть по нотам
 музыкальный
 музыкант
 (могал. гл.) должен,
 должна (должны)
 горчица
 горчичница
 немой, безмолвный
 мятеж, бунт

бормотать
 баранина
 взаимный, обоюдный

мой, моя, мое, мои
 себя, себе, сам
 Я видел это сам.
 таинственный
 тайна
 миф, вымысел

N n

nail [neɪl] 1. *n*
 2. *v*

naked ['neɪkɪd] *adj*
 with the ~ eye

name [neɪm] 1. *n*
 What is his full name?

1) тырнак
 2) қазау
 қазақ қағыу

ялан, яланғас
 қарар күзгә, былай
 қарағанда ла
 1) исем, фамилия
 Уның исеме һәм
 фамилияһы нисек?

ноготь
 гвоздь
 прибивать, забивать
 (гвоздь)
 голый, обнаженный
 невооруженным глазом

имя, фамилия
 Как его фамилия и имя?

family (last, second)

~ by name

What is the name of this street?

2. *v***namely** ['neɪmlɪ] *adj***nap** [næp] *n*

take a nap

napkin ['næpkɪn] *n***narrative** ['nærətɪv] *n***narrow** ['nærou] *adj***nasty** ['nɑːsti] *adj***nation** ['neɪʃn] *n*~ **al** [-'næʃənəl] *adj*

~ flag

nationalism ['næʃnəlɪzm] *n*~ **ality** [-'nælɪtɪ] *n***nationalize** ['næʃnəlaɪz] *v***nation wide** [neɪʃn'waɪd] *adj***native** ['neɪtɪv] 1. *n*2. *adj*

~ customs

natural ['nætʃrəl] *adj*~ **ly** [-li] *adv***nature** ['neɪtʃə] *n*

by ~

naughty ['nɔːti] *adj*

~ baby

naval ['neɪvəl] *adj***navigate** ['nævɪgeɪt] *v***navy** ['neɪvɪ] *n***N-bomb** ['en bɒm] *n***near** [niə] 1. *prep*2. *adj*3. *adv*4. *v***nearby** ['niəbaɪ] *adj*

фамилия

исемендәге

2) исем, атама

Был урамдың исеме

нисек?

исемләү, исем биреү

йәғни

серем

серем итеү

салфетка

хикәйә, хикәйәләү

тар, сикләнгән

бысрак, ерәнгес, кәбәхәт

милләт, халык

милли, халык

дәүләт флагы

милләтселек

милләт

национализациялау

дөйөм халык, бөтә халык

1) шунда тыуган кеше

2) төп (ерле) халык

1) әсә (теле)

2) урынлы, ерле

ерле, гөрөф-ғәзәт, йола

тәбиғи

әлбиттә, билдәле

1. тәбиғәт

2. ғәзәт, характер

булмыш, ғәзәт

тыңлауһыз, көйһөз

мыжык бала

диңгез, хәрби-диңгез

юл үткәреү (асыу, халыу)

йөрөтөү, тотоу

хәрби-диңгез флоты

нейтрон бомбаһы

янында, эргәһендә

якын, иң якын,

якындағы

эргәһендә, якында, алыс

түгел

якынайтыу, якынайыу

якындағы, күрше

фамилия

по имени

название

Как называется эта улица?

называть, давать имя

а именно; т. е.

краткий сон, дремота

вздремнуть

салфетка

рассказ, повествование

узкий, ограниченный

гадкий, противный

нация, народ

национальный, народный

государственный флаг

национализм

национальность

национализировать

общенародный,

всенародный

уроженец

коренной житель

родной (язык)

местный

местные обычаи

естественный, природный

естественно, конечно

природа

натура, характер

по природе, от рождения

непослушный, капризный

капризный ребенок

морской, военно-морской

прокладывать курс,

плавать, управлять

(судном, самолетом)

военно-морской флот

нейтронная бомба

около, возле, у

близкий, ближний,

ближайший

около, близко, недалеко

приближать (ся)

близлежащий, соседний

nearly ['ni:əli] *adv*

He nearly missed the train.

It was nearly 10 o'clock.

near-sighted *adj*

neat [ni:t] *adj*

necessary ['nesisəri] *adj*

necessity [ni'sesiti] *n*

neck [nek] *n*

~ **lace** [-lis] *n*

~ **tie** [-tai] *n*

need [ni:d] 1. *n*

be in ~ of

2. *v*

You needn't go there.

needle ['ni:dl] *n*

needless ['ni:dlis] *adj*

negative ['negətiv] *adj*

neglect [ni'glekt] 1. *n*

2. *v*

negligence ['neglidʒəns] *n*

negotiate [ni'gouʃieit] *v*

~ **tion** [-fn] *n*

Negro ['nr:grou] 1. *adj*

2. *n*

neighbour ['neibə] *n*

~ **hood** [-hud] *n*

neither ['naɪðə] *adv*

If you don't go, ~ shall I.

1) тиерлек, сак кына,
эз генә

Ул поезга сак-сак
һуңламаны.

2) тирәһе, самаһы,
якынса

Ун сәгәт тирәһе ине.

күрәш

таза, йыйнак, ыгксым

кәрәкле, зарур

кәрәкле, хәжәт, ихтыяж

1) муйын

2) муйын

муйынса

галстук

1) ихтыяж, мохтажлык

мохтаж булыу

2) хәйерселек, мохтажлык

1) мохтаж булыу

2) —

Һезгә унда барырга кәрәк
түгел.

1) энә

2) тел (сәгәт)

кәрәк түгел, кәрәкмәгән,

артык

кире, каршы

кәмһетеү, түбәнһетеү

кәмһетеү, түбәнһетеү,

кайгыртмау

игтибарһызлык

һөйләшеүзәр алып барыу

һөйләшеүзәр

негр

негр

күрше

1. күршеләш

2. тирә-як, якын-тирә,

район

шулай ук, -да-дә, -за-зә,

-ла-лә, -та-тә

(кире мәгәнәлә) Һез барма-

һагыз, мин дә бармайым.

почти, чуть не

Он чуть не опоздал на
поезд.

около, приблизительно

Было около десяти часов.

близорукий

опрятный, аккуратный

необходимый

необходимость,

потребность

шея

горлышко (бутылки)

ожерелье

галстук

потребность, нужда

нуждаться

бедность, нужда

нуждаться

(модал. гл. в вопрос. и отр.

предл.) быть должным,

обязанным

Вам незачем туда идти.

иголка

стрелка (прибора)

ненужный, излишний

отрицательный,

негативный

пренебрежение

пренебрегать,

не заботиться

небрежность

вести переговоры

переговоры

негритянский

негр(итянка)

сосед(ка)

соседство, близость

округа, район,

окрестности

также не, тоже не

Если вы не пойдете,

я тоже не пойду.

nephew ['nevju:] *n*

nerve [nə:v] *n*

nervous ['nə:vəs] *adj*

feel -

nest [nest] *n*

net I [net] *n*

net II [net] *adj*

~ profit

network ['netwə:k] *n*

railway -

never ['nevə] *adv*

I've never been here.

nevertheless [nevəðə'les] *adv*

adv

new [nju:] *adj*

~ bread *n*

~ comer *n*

newly ['nju:li] *adv*

news [nju:z] *n*

newspaper ['nju:s'peipə] *n*

newsreel ['nju:z ri:l] *n*

next [nekst] 1. *adj*

2. *adv*

What is next?

When shall I see you next?

nice [nais] *adj*

nickname ['nikneim] *n*

niece [ni:s] *n*

night [nait] *n*

all night

ир туған, кусты

1. нервы

2. батырлық, қыйыулық

нервылы, қызыу

қызыу, сәбәләнеу,

борсолоу

оя

сетка, селтәр

таза ауырлық

табыш, файза

селтәр; бергәлек (*биол.*),

берекмә

тимер юл селтәре

бер қасан да

Мин бында бер қасан да

булманым.

шуга қарамастан

1. яңы

2. йәш, саф, таза

яңы бешкән икмәк

ситтән килгән (килеүсе)

кеше; яңы кеше

1. яңынан, қайтанан,

башка

2. күптән түгел

яңылық(тар)

газета

кинохроника, киножурнал

1) сираттағы, киләһе

2) яқындағы, күрше

3) киләсәк

1) бынан һуң, азак

Тағы ла нимә?

2) икенсе мәртәбә

(вақытта)

Мин һине тағы ла қасан

күрермен?

1. яқшы, һәйбәт, яғымлы

2. һәйәклә; игтибарлы

3. тәмле

кушамат

қыз туған, һеңдә

кис, төн

төнә буйы

племянник

нерв, нервозность

(разг.) смелость, дерзость

нервный

нервничать, волноваться

гнездо

сеть, сетка

чистый, нетто (о весе)

чистая прибыль

сетка, сеть; сообщество

железнодорожная сеть

никогда

Я никогда здесь не был.

тем не менее; однако

новый

свежий

свежий хлеб

вновь прибывший;

приезжий; новый человек

заново, по-иному,

по-новому

недавно

новость, новости

газета

кинохроника, киножурнал

следующий

ближайший, соседний

будущий

после (этого), потом, затем

Что дальше?

в следующий раз, снова

Когда я увижу тебя

в следующий раз?

хороший, приятный

милый, любезный;

внимательный

вкусный

прозвище

племянница

ночь, вечер (время с 6 ве-

чера до 6 утра)

всю ночь

at ~	төндә	ночью
last ~	кисә кис	вчера вечером
one ~	бер төндә	однажды ночью
nightfall ['naɪtʃɔ:l] <i>n</i>	караңгы төшөү, эңер	наступление ночи, сумерки
nightingale ['naɪtɪŋgeɪl] <i>n</i>	һандугас	соловей
nightmare ['naɪtmɛə] <i>n</i>	куркыныс төш, һаташыу	кошмарный сон
night-school <i>n</i>	киске мәктәп	вечерняя школа
nine [naɪn] <i>num</i>	туғыз	девять
nineteen ['naɪn'ti:n] <i>num</i>	ун туғыз	девятнадцать
~ th [-θ] <i>num</i>	19-сы	19-й
ninth [naɪnθ] <i>num</i>	9-сы	9-й
no [nou] 1. <i>part</i>	юк, түгел	нет
2. <i>adv</i>	юк, түгел	не
no more	...түгел	ничего больше, нечего
3. <i>pron</i>	бер ниндәй зә	никакой
in no time	тиз арала, күз асып	мгновенно
noble ['noubəl] <i>adj</i>	йомғансы	благородный, великодушный; знатный
nobody ['noubədi] <i>pron</i>	намыслы, кешелекле, киң	никто
nod [nɒd] <i>v</i>	күңелле, таныклы	кивать головой
noise [nɔɪz] <i>n</i>	бер кем дә	дремать
make ~	1. баш һелкетев	шум
noiseless ['nɔɪzlis] <i>adj</i>	2. йокмһорав	шуметь
noisy ['nɔɪzi] <i>adj</i>	тауыш	бесшумный
nominate ['nɒmɪneɪt] <i>v</i>	тауышланы	шумный
nomination [ˌnɒmɪ'neɪʃn] <i>n</i>	тауышлы	назначать
none [nan] 1. <i>adj</i>	1. тәғәйенләү	выставлять кандидатуру
2. <i>pron</i>	2. күрһәтеү	назначение
3. <i>adv</i>	1. тәғәйенләү	выставление кандидатуры
nonsense ['nɒnsəns] <i>n</i>	2. күрһәтеү	никакой
noodles ['nu:dlz] <i>n</i>	бер ниндәй зә	ни один, никто
noon [nu:n] <i>n</i>	бер кем дә	несколько, совсем не
norm [nɔ:m] <i>n</i>	бер зә, һис тә, бөтөнләй	вздор, бессмыслица
~ al [-əl] <i>adj</i>	юк-бар һүз, мәгәнәһезлек	лапша
normalize ['nɔ:məlaɪz] <i>v</i>	тукмас	полдень
north [nɔ:θ] 1. <i>n</i>	төш	норма
in the north	норма	нормальный, средний
2. <i>adj</i>	нормаль, уртаса	нормализовать
a ~ wind	нормалләштерев	север
3. <i>adv</i>	нормаға килтерев	на севере
	төньяк	северный
	төньякта	северный ветер
	төньяк	к северу, на север
	төньяк эле	
	төньякка табан	

northern ['nɔ:ðən] *adj*

nose [nouz] *n*

not [nɒt] *adv*

notable ['nəʊtəbl] *adj*

note [nout] 1. *n (pl)*

make notes

2. *v*

notebook ['nəʊtbuk] *n*

nothing ['nʌθɪŋ] *pron*

~ of the kind

notice ['nəʊtɪs] 1. *n*

take notice of

2. *v*

notice-board [-bɔ:d] *n*

notify ['nəʊtɪfaɪ] *v*

notion ['nəʊʃn] *n*

notwithstanding

[,nɒtwɪð'stændɪŋ] 1. *prep*

2. *adv*

noun [naʊn] *n*

novel ['nɒvl] *n*

novelist ['nɒvlɪst] *n*

November [nəʊ'vembə] *n*

now [naʊ] *adv*

now and then

now that

just now

nowadays ['naʊədəɪz] *adv*

nowhere ['nəʊweə] *adv*

nuclear ['nju:kliə] *adj*

number ['nʌmbə] 1. *n*

a number of

төньяк

танау

түгел, юк

күренекле, билдәле

1) мәкәлә, язма

язып куйыу (алыу)

2) искәрмә, Һылтау

3) нота

1) күреп калыу, билдәләү,

тамға куйыу

2) языу, язып куйыу

куйын дәфтәре

бер нәмә лә

һис тә улай түгел

1) белдерәү, искәртеү;

иглан

2) игтибар

һизәү, күрәү, игтибар итеү

һизәү, игтибар итеү

иглан тактаһы

хәбәр итеү

1. аң, төшөнсә, күзаллау

2. караш, уй

карамастан

шулай ҙа, ләкин

исем

роман (әсәр)

роман языусы

ноябрь

хәзер, әле

вакыты-вакыты менән,

кайһы бер сакта

хәзер, әле

хәзер үк

беззең заманда

бер кайза ла

ядро

1) һан, исәп

бер нисә

2) номер

северный

нос

не, нет, ни

видный, заметный

заметка, запись

делать заметки (записи)

примечание, сноска

нота

замечать, отмечать

записывать, делать

заметки

записная книжка, тетрадь

ничто, ничего

ничего подобного

извещение,

предупреждение;

объявление

внимание

замечать, обращать

внимание

замечать, обращать

внимание

доска объявлений

извещать, уведомлять

понятие, представление

взгляд, мнение

несмотря на, вопреки

тем не менее, однако

(грам.) имя

существительное

роман

романист

ноябрь

теперь, сейчас

время от времени, иногда

теперь, когда...

сейчас, сейчас же

в наше время

нигде, никуда

ядерный

число, количество

некоторое количество

номер (телефона)

2. *v***numeral** ['nju:mərəl] *n***numerous** ['nju:mərəs] *adj***nurse** [nɜ:s] 1. *n*2. *v*~ **ry** ['nɜ:səri] *n*~ **school** *n***nut** [nʌt] *n***nylon** ['naɪlən] *n*3) **һан**4) **номер, дана**1) **нумерлап сығыу**2) **исәпләү, һанау****һан****күп һанлы (һандағы)**1) **бала караусы**2) **сестра**1) **бала карау**2) **карау, тәрбиәләү****балалар бүлмәһе****балалар баксаһы****сәтләүек****нейлон****число****номер, экземпляр (газеты)****нумеровать****насчитывать****(грам.) имя числительное****многочисленный****няня****сиделка, мед. сестра;****санитарка****нянчить****ухаживать за (больным****ребенком)****детская (комната)****детский сад****орех****нейлон**

O o

oak [oʊk] *n***oar** [ɔ:] *n***oarsman** ['ɔ:zmən] *n***oat** [out] *n***oatcake** [out'keɪk] *n***oath** ['ouθ] *n***on (under) oath****swear (take) an oath****obedient** [ə'bi:djənt] *adj***obey** [ə'beɪ] *v***object** ['ɒbdʒɪkt] 1. *n*2. [əb'dʒekt] *v***I don't object.****objection** [əb'dʒekʃn] *n***objective** [əb'dʒektɪv] 1. *n*2. *adj***an ~ opinion****obligation** [ˌɒblɪ'geɪʃn] *n***oblige** [ə'blaɪdʒ] *v***I'm much obliged to you.****observant** [əb'zə:vənt] *adj***observation** [ˌɒbzə:'veɪʃn] *n***имән****ишкәк****ишкәксе****һоло****һоло кабартмаһы****ант****ант итеп****ант биреү****тыңлаулы, баһымсаҡ****тыңлау, буйһоноу**1) **әйбер, нәмә**2) **максат**3) **тултырыусы****каршы килеү****Мин каршы түгел.****каршылык****максат****объектив****объектив фекер**1. **йөкләмә, вәғзә**2. **бурыс, хезмәт, вазифа****йөкләү, мәжбүр итеү;****якшылык эшләү****Бик зур рәхмәт һезгә.****оскор күзле****күзәтеү****дуб****весло****гребец****овес****овсяная лепешка****клятва, присяга****под присягой****дать клятву****попослушный, покорный****слушаться, повиноваться****предмет, вещь****цель****(грамм.) дополнение****возражать****Я не возражаю.****возражение****цель, задача****объективный****объективное мнение****обязательство, обещание****обязанность, должность****обязывать; делать****одолжение****Я очень вам благодарен.****наблюдательный****наблюдение**

observatory [əb'zə:vətri] *n*
observe [əb'zə:v] *v*

observer [əb'zə:və] *n*
obstacle ['əbstəkl] *n*

obstruction [əb'strʌkʃn] *n*
obstructive [əb'strʌktiv] *adj*

obtain [əb'tein] *v*

He obtained good results.

obvious ['ɒv'ʌs] *adj*

occasion [ə'keɪʒn] *n*

~ **ally** [-əli] *adv*

occupation [ˌɒkjʊ'peɪʃn] *n*

occupy ['ɒkjʊpaɪ] *v*

be occupied in (with) smth

The enemy occupied the town.

ocean ['ouʃn] *n*

o'clock [ə'klɒk] *n*

at two o'clock

October [ɒk'təʊbə] *n*

odd [ɒd] *adj*

~ number

-job

odour ['oudə] *n*

of [ɒv] *prep*

bank of the river

made of glass

обсерватория

1. күзәтеү, карап тороу,
карау, тикшерү

2. һизеү, әйтеү

3. (законды) бозмау

күзәтеп тороусы

тоткарлык, камасаулык
каршылык

тоткарлык, каршылык

камасаулаусы, каршы
килеүсе

1. алыу, табыу

2. ирешеү

Ул якшы һөзөмтәләргә
өлгәште.

асык, ап-асык, һис
шикһез, билдәле

1. хәл, оһрак, мөмкинлек

2. сәбәп, һылтау

һирәкләп, һирәк кенә

1. эш, профессия

2. баһып алыу, оккупация

1. урын алыу, эшләү

нимә менән булһа ла
шөгөлләнәү

2. баһып алыу

Доһман каланы баһып
алды.

океан

сәғәт

сәғәт икелә

октябрь

1. так

так һан

2. гәжәп, сәйер

3. оһраклы, көтөһмәгән

оһраклы эш

еҫ, хуш еҫ

1.

йылға яры

2. -дан-дән, -һан-һән,

-һан-һән, -һан-һән

һыһланан эшләнгән

обсерватория

наблюдать, следить

заметить, сказать

соблюдать (закон)

наблюдатель

препятствие, помеха

препятствие, помеха

препятствующий,

мешающий

получать, доставлять

достигать

Он добился хороших
результатов.

очевидный, явный, ясный

случай, возможность

повод, причина

изредка, время от времени

занятие, профессия

оккупация

занимать (место,

должность)

заниматься чем.-л.

захватывать,

оккупировать

Враг занял (захватил)

город.

океан

часы

в два часа

октябрь

нечетный

нечетное число

странный

случайный

случайная работа

запах, аромат

в функции родительного

падежа

берег реки

из; от

сделанный из стекла

some of us
South of London
off [ɒf] 1. *prep*
fall off the table
2. *adv*

The children ran off.
offence [ə'fens] *n*

I meant no offence.

offend [ə'fend] *v*

offensive [ə'fensiv] *adj*

offer ['ɒfə] 1. *n*
2. *v*

office ['ɒfis] *n*

~ workers

be in office

officer ['ɒfisə] *n*

official [ə'fɪʃəl] 1. *n*
2. *adj*

~ person

often ['ɒfn] *adv*

oil [ɔɪl] *n*

sunflower ~

~ **cloth** [-klɒθ] *n*

~ **paint** [-peɪnt] *n*

oily ['ɔɪli] *adj*

O. K. ['ou 'keɪ] *int*

old [əʊld] *adj*

~age *n*

~ **man** *n*

~ **woman** *n*

How old are you?

old-fashioned

['əʊld'fæʃnd] *adj*

omission [ə'mɪʃn] *n*

omit [ə'mɪt] *v*

кайһы берәүзәребез
Лондондан көньякка
—
өстәлдән колау

Балалар йүгереп китте.
үпкә, хәтер калыу;
кәмһетеү, мысқыллау
Мин һеззә кәмһетергә
теләмәгәйнем.
үпкәләтеү, кәмһетеү,
ситләтеү
мысқыллы, рәнийетеүле;
ярһыу

тәкдим

тәкдим итеү

1) учреждение, контора

2) хезмәт иткән, эшләгән
ер

хезмәткәрзәр

власть башында ултырыу

1. офицер

2. чиновник, хезмәткәр

хезмәт урынындагы кеше

хезмәт, эш; рәсми

рәсми кеше

йыш, күп тапкыр

1. нефть

2. (үсемлек) майы

көнбагыш майы

клеенка

майлы буяу

майлы

Ярай! Якшы!

карт, оло

картлык

карт

карсык

Һезгә нисә йәш?

искергән, моданан

сыгккан

етешһезлек,

игтибарһызлык

төшөрөү, үткәрөү,

үткәрөп ебөрөү

некоторые из нас
к югу от Лондона
(предл.) с, со, от
упасть со стола
указывает на удаление
или отделение
Дети убежали.
обида; оскорбление

Я не хотел вас обидеть.

обижать, оскорблять

оскорбительный;
наступательный,
агрессивный
предложение
предлагать
учреждение, контора
служба, должность, пост

служащие

быть у власти

офицер

чиновник, служащий

должностное лицо

служебный; официальный

официальное лицо

часто, много раз

нефть

масло (растительное)

подсолнечное масло

клеенка

масляная краска

масляный

Ладно! Хорошо!

старый

старость

старик

старушка

Сколько вам лет?

устарелый, старомодный

пропуск, пробел,

упущение

упускать, пропускать

(не включать)

on [ɒn] 1. *prep*
on the ground

on a cold winter day
on Sundays

books on art

2. *adv*
and so on
He read on.
be on
What is on at the pictures?

once [wʌns] *adv*

once a month (year)

I saw her once.
at once
all at once
once more
once and for all

He once knew her.

one [wʌn] 1. *num*
one by one

2. *adj*
oneself [wʌn'self] *pron*
one-sided ['wʌn-'saɪdɪd] *adj*
onion ['ʌnjən] *n*
spring ~

only ['ounli] 1. *adj*

2. *adv*
open ['oʊpən] 1. *adj*

2. *v*
opening ['oʊpənɪŋ] 1. *pres.*
p. from open

2. *n*

opera ['ɒprə] *n*
~ **house** [-haus] *n*
operate ['ɒpəreɪt] *v*

1) өстөндө
ер өстөндө, ерзө
2) -да-дө, -за-зө, -ла-лө,
-та-тө

кышкы халкын көндө
йәкшәмбе хайын
3) тураһында, хакында
сәнгәт тураһында
китаптар

унан һуң, тағы ла, алға
һәм башкалар
Ул укыуын дауам итте.
барыу
Әле ниндәй фильм (кино)
бара?

1. бер мәртәбә, бер
тапкыр
айына (йылына) бер
мәртәбә
Мин уны бер күргәйнем.
хәзер үк
көтмәгәндә
тағы ла
мәңгелеккә, гүмергә
2. бер вакыт, касандыр
Касандыр уны белгән
булган.

бер
бер-бер артлы
ниндәйзер
үзе
бер яклы
һуған
йәшел һуған
берзән-бер
тик
асык
асыу, асылу

1) тишек, ярык
2) башлану
3) асылу
опера
опера театры
1. эшләү, эш итеү

(*предл.*) на
на земле
в, по (о дне, числе)

в холодный зимний день
по воскресеньям
по, о, об
книги по искусству

(*указывает на движение*)
и так далее
Он продолжал читать.
идушие (о фильме, пьесе)
Что сейчас идет в кино?

один раз

один раз в месяц (год)

Я как-то раз видел его.
немедленно, сразу
внезапно
еще раз
раз и навсегда
однажды, когда-то
Он знал ее когда-то.

один
один за другим
какой-то, неопределенный
себя; -(ся); себе, сам
односторонний
луковица
зеленый лук
единственный
только
открытый
открывать (ся)

отверстие, щель
начало; вступление
открытие
опера
оперный театр
работать, действовать

operation [ˌɒpə'reɪʃn] <i>n</i>	2. йөрөтөү (машина)	управлять, заведовать
operator ['ɒpəreɪtə] <i>n</i>	3. операция эшләү	оперировать (кого-н.)
opinion [ə'pɪnjən] <i>n</i>	1. эш итеү, эш	действие, работа
in my ~	2. операция	операция
opportunity [ˌɒpə'tju:nɪti] <i>n</i>	оператор, механик	оператор, механик
take the ~ (of)	фекер, уй, караш	мнение, взгляд
oppose [ə'pəʊz] <i>v</i>	минеңсә, минең фекер	по-моему мнению
~ the resolution	буйынса	
opposite ['ɒpəzɪt] 1. <i>n</i>	уңайлы хәл (осрак,	удобный случай, благо-
2. <i>adj</i>	мөмкинлек)	приятная возможность
opposition [ˌɒpə'zɪʃn] <i>n</i>	мөмкинлектән	воспользоваться случаем
oppress [ə'pres] <i>v</i>	файзаланыу	
~ ion [ə'preʃn] <i>n</i>	каршылашыу, каршы	противиться,
~ or [-ə] <i>n</i>	килеү; каршы килтереү	противопоставлять
or [ɔ:] <i>conj</i>	резолуцияны кире кагыу	отклонить резолюцию
oral ['ɔ:rəl] <i>adj</i>	калма-каршылык, киреке	противоположность
orange ['ɔrɪndʒ] 1. <i>n</i>	каршы яктагы	противоположный,
2. <i>adj</i>		находящийся напротив
orchard ['ɔ:tʃəd] <i>n</i>	1) каршылык	сопротивление
cherry ~	2) оппозиция	оппозиция
order ['ɔ:də] 1. <i>n</i>	кысыу, изеү, йәберләү	угнетать
~ of the day	күңел төшөнкөлөгө,	угнетение, угнетенность
~ counter	бойоклок	
2. <i>v</i>	изеүсә, йәберләүсә	угнетатель
ordinary ['ɔ:dnəri] <i>adj</i>	йә	или
ore [ɔ:] <i>n</i>	телдән	устный
organ ['ɔ:gən] <i>n</i>	эфлисун	апельсин
organs of speech	кызгылт һары,	оранжевый,
Does he play the organ?	эфлисун төслө	апельсиновый
organic [ɔ'gænik] <i>adj</i>	емеш баксаһы	фруктовый сад
organization [ˌɔ:gənai'zeɪʃn] <i>n</i>	сейә баксаһы	вишневый сад
mass ~	1) тәртип	порядок
	көн тәртибе	повестка дня
	2) бойорок	приказ
	3) заказ	заказ
	заказдар өстәле	стол заказов
	4) орден	орден, знак отличия
	бойороу; заказ биреү	приказывать; заказывать
	кәзимге, ябай	обычный, простой
	мәгдән	руда
	1. орган, ағза, учреждение	орган; учреждение
	һөйләү органдары	органы речи
	2. орган	(муз.) орган
	Ул органда уйнаймы?	Он играет на органе?
	органик	органический
	ойошма	организация
	йәмәгәт ойошмаһы	массовая организация

organize ['ɔ:gənaɪz] *v*

~ **r** [-ə] *n*

oriental [ˌɔrɪ'entl] *adj*

origin ['ɔrɪdʒɪn] *n*

original [ə'ɹɪdʒənəl] 1. *n*
2. *adj*

orphan ['ɔ:fən] *n*

orphanage ['ɔ:fənɪdʒ] *n*

ostrich ['ɔstrɪtʃ] *n*

other ['ʌðə] 1. *adj*

the other day

in ~ words

the ~ students

2. *pron*

otherwise ['ʌðəwaɪz] *adv*

Come with me, otherwise I won't go.

ought [ɔ:t] *v*

You ought to know that...

It ought to be ready soon.

ounce [auns] *n*

our ['aʊə] *pron*

ours ['aʊəz] *pron*

ourselves [ˌaʊə'selvz] *pron*

out [aʊt] 1. *adv*

He is out.

2. *prep*

He lives out of town.

He took the food out of the bag.

outbreak ['aʊtbreɪk] *n*

ойоштороу, нигеҙ һалыу

ойоштороусы

көнсығыш

1. сығанаҡ, баш

2. сығыш

төп, нөсхә, оригинал

1) тәүге, беренсе

2) ысын, дөрөс, төп нөсхә

3) оригинал, яңы

етем

етем балалар өсөн йорт,

приют

дөйәгош

1) икенсе

күптән түгел

икенсе һүз менән әйткәндә

2) тағы ла

3) калғандары

калған студенттар

бүтән, башка, бүтәндәре,

башкалары

юғиһә, шулай булмағанда

Әйзәгез минең менән,

юғиһә мин бармайым.

Белергә тейеш инегеҙҙә
бит...

Бәлки, тизҙән әзер булыр.

унция = 28,3 г

безҙең, үзебезҙең

безҙеке, үзебезҙеке

үзебез

тышта, ситтән

Ул өйҙә юк.

—

Ул кала ситендә йәшәй.

Ул сумканан ашамлыҡ-
тарҙы алды.

1. шартлау

2. қапыл башланып китеү

организовывать,

основывать

организатор

восточный

источник, начало

происхождение

подлинник, оригинал

первоначальный

подлинный

оригинальный, новый

сирота

приют для сирот, детский

дом

страус

другой

на днях, недавно

другими словами

еще (один),

дополнительный

остальные (с суц. во мн. ч.)

остальные студенты

другой, другие, прочие

иначе, в противном случае
Пойдемте со мной, иначе
я не пойду.

(модал. гл.) выражает
долженствование,
вероятность

Вам бы следовало знать,
что...

Наверно, это будет скоро
готово.

унция = 28,3 г

наш, наша, наше, наши,
свои

наш; свой

себя, (ся), себе; сами

вне, снаружи

Его нет дома.

вне, за, из

Он живет за городом.

Он достал продукты из
сумки.

взрыв, вспышка
внезапное начало
(о войне)

outcome ['aʊtkʌm] <i>n</i>	һөҙөмтә	результат, исход
outdated ['aʊt'deɪtɪd] <i>adj</i>	искергән	устаревший
outdoor ['aʊtdɔː] <i>adj</i>	тыштағы, һауалағы	находящийся вне дома, на открытом воздухе
~s (-z) <i>adv</i>	тышта, урамда	на улице, на открытом воздухе
outer ['aʊtə] <i>adj</i>	1. сит, тыш як 2. алыс	внешний, наружный
outgrow [aʊt'grəʊ] <i>v</i>	үсөү, зурайыу, үсеп китеү	отдаленный от центра вырастать, перерастать (из платья)
outing ['aʊtɪŋ] <i>n</i>	кала ситенә сәфәр кылыу	загородная прогулка, пикник
outlive [aʊt'liv] <i>v</i>	үткәреү, йәшәү, озагырак йәшәү	пережить (кого-л., что-н.)
outlook ['aʊtlʊk] <i>n</i>	1. күренеш; перспектива 2. караш, уй, фекер	вид, перспектива
out-of-date ['aʊtəv'deɪt] <i>adj</i>	искергән	точка зрения, взгляд
output ['aʊptʊt] <i>n</i>	табыу; сыгарыу	устаревший, устарелый (горн.) добыча; выпуск (продукции)
outset ['aʊtset] <i>n</i>	башы	начало, отправление
outside ['aʊt'saɪd] 1. <i>adj</i> 2. <i>adv</i>	тышкы як тышта	наружный
outsider ['aʊt'saɪdə] <i>n</i>	сит кеше	снаружи
outskirts ['aʊtskɑːts] <i>n</i>	кала сите	чужак, (<i>спорт.</i>) аутсайдер
outsmart [aʊt'sma:t] <i>v</i>	алдашыу	окраина города
outstanding [aʊt'stændɪŋ] <i>adj</i>	бөйөк, данлы	перехитрить
outstrip [aʊt'strɪp] <i>v</i>	узып китеү	выдающийся, знаменитый
outweigh [aʊt'wei] <i>v</i>	арттырып үлсәү	перегонять
oven ['ʌvən] <i>n</i>	мейес, духовка	перевешивать, быть тяжелее
over ['ouvə] 1. <i>prep</i>	1) өстөнән Самолет ауыл өстөнән осоп үтте. 2) аркылы, аша 3) өстөндә 4) буй, буйынса 5) артык	печь, духовка
The plane flew over the village.		над
		Самолет пролетел над деревней.
		через
		по, по всей поверхности
		за, в течение
		свыше, более
2. <i>adv</i>		часто передается
over there	ана тегендә	приставками пере-, вы-
over again	тағы	вон там
all ~	бөтә ерзә	опять, снова
be ~	бөтөү	езде
overall ['ouvəɔ:l] <i>n</i>	1. катын-кыззар өсөн махсус кейем 2. комбинезон	кончатся (в Брит.) специальная одежда для женщин комбинезон

overboard ['ouvəbɔ:d] *adv*

overcoat ['ouvəkəʊt] *n*

overcome ['ouvəkʌm] *v*
(-came; -come)

overcrowded [ouvə'kraʊ-
did] *adj*

over-estimate [-'estimeɪt] *v*

overflow [-'flaʊ] *v*

overfulfil [-fulfɪl] *v*

overhead [-hed] *adv*

overhear [-hiə] *v* (-heard;
-heard)

overlook [-'lʊk] *v*

overnight [-'naɪt] *adv*

overseas [-'si:z] 1. *adj*

2. *adv*

go overseas

oversleep [-'slɪ:p] *v*

overtake [-teɪk] *v* (**overtook**,
overtaken)

overthrow [-'θraʊ] 1. *n*

2. *v* (**overthrew**;

-thrown)

overtime ['ouvətaɪm] *n*

- work

overturn [-'tə:n] *v*

overwork [-'wə:k] *v*

owe [əʊ] *v*

I owe much to my friend.

ташлау (һыуза)

пальто

1. еңеп сығыу, еңеү

2. уратыу, солғап алыу

шығырым тулған, халык

тығыз ултырған

артык баһалау

аштыра койоу, артығын

койоу, ташыу

арттырып үтәү (планды)

баш өстөнән

һизермәй тыңлап тороу;

көтмәгәндә ишетеп

калыу

1. өстән карау; карау

2. күрмәү, үткәреп ебәрәү,

күрмәй калыу

төндә (лә)

1. диңгез аръяғы, океан

артындағы; сит ил

диңгез аръяғында,

сит илдә

сит илгә китеү

йоклап калыу

1. кыуып етеү

2. көтмәгәндә килеп

сығыу, тап итеү

түбән төшөрөү, аузарыу,

колатыу, төшөрөү

колатып (бәрәп) төшөрөү

билдәләнгән вақыттан

артығын эшләү, артык эш

түңкәрәү, түңкәреләү;

колатыу, колау

1. эш менән мауыгып

китеү, күп эшләү

2. арыу

1. бурыслы булыу,

бурыска батыу

2. тейешле булыу

Мин күп яктан иптәшемә

бурыслымын.

за борт, за бортом
(корабля)

пальто

преодолеть, побороть

охватить (о чувстве)

переполненный,

перенаселенный

переоценивать

переливать через край,

разливаться

перевыполнять

наверху, над головой

подслушивать; нечаянно

услышать

смотреть сверху;

выходить (об окнах)

не замечать, пропустить,

проглядеть

за ночь, всю ночь

заморский, заокеанский;

иностраннный

за морем,

за границей

ехать за границу

проспать

догонять, наверстать

застигнуть врасплох

ниспровержение;

свержение

свергать (царя),

опрокидывать

сверхурочное время

сверхурочная работа

переворачивать(ся);

опрокидывать(ся)

слишком много работать

переутомляться

быть должным, задолжать

быть обязанным

Я многим обязан другу.

owl [aul] *n*
own [oun] 1. *adj*
 2. *v*
 Who owns this land?
owner ['ounə] *n*
ownership ['ounəʃɪp] *n*
ox [ɒks] *n* (pl oxen)
oxygen ['ɒksɪdʒən] *n*
oyster ['ɔɪstə] *n*

өкө, ябалак
 үзөмдөкө
 эйә (хужа) булы
 Был ерзең хужаһы кем?
 эйә (хужа) булыусы
 биләм, милек
 үгез
 кислород
 устрица (дингез)
 моллюскыһы

сова, филин
 свой, собственный
 владеть
 Кто владеет этой землей?
 владелец
 собственность, владение
 вол, бык
 кислород
 устрица

Р р

ра [pa:] *n* from papa
pace [peɪs] 1. *n*

He worked at a slow pace
 keep pace with

2. *v*
pacific [pə'sɪfɪk] *adj*
 the Pacific Ocean [-ouʃn] *n*
pacify ['pæsɪfaɪ] *v*

pack [pæk] 1. *n*
 ~ of cigarettes

2. *v*
 The tram was packed.

package ['pækɪdʒ] *n*
packet ['pæktɪt] *n*
pact [pækt] *n*
page [peɪdʒ] *n*
pail [peɪl] *n*
pain [peɪn] *n*

(pl)

атай, атакыйм
 1) азым
 2) тизлек
 Ул яй эшләне.
 башкалар менән бергә
 барыу, башкаларзан
 калышмау
 атлау
 тыныс, тыныслык яклы
 Тымык океан
 тынысландырыу,
 татыулаштырыу
 1) кап, төргәк
 бер кап сигарет
 2) төргәк, бәйләм
 1) тултырыу, төрөү
 2) тултырыу, тулыу,
 шыгырым тулыу,
 тыңкыслап тултырыу
 Трамвай шыгырым тулы
 ине.
 төргәк, кап
 бәйләм, кап, төргәк
 пакт, договор
 бит
 бизрә, күнәк, тәпән
 1. ауыртыу, Һызлау,
 Һызлануы
 2. тырышуу, көсөргәнеш,
 көс биреу

папа, папочка
 шаг
 скорость, темп
 Он работал медленно.
 идти наравне,
 не отставать

шагать, расхаживать
 мирный, миролюбивый
 Тихий океан
 умирять, умиротворять

пачка, пакет
 пачка сигарет
 тюк, связка
 упаковывать(ся);
 укладывать вещи
 заполнять(ся), набивать

Трамвай был битком
 набит.
 сверток, пакет
 связка, пакет, пачка
 пакт, договор
 страница
 ведро, кадка
 боль, страдание

старания, усилия (мн. ч.)

~ful [-ful] *adj*

paint [peɪnt] 1. *n*
2. *v*

painter ['peɪntə] *n*

painting ['peɪntɪŋ] 1. *pres.*
p. from paint

n

pair [peə] *n*
a pair of shoes

a pair of scissors
in pairs

palace ['pælɪs] *n*

pale [peɪl] *adj*

turn pale

palm [pɑ:m] *n*

pan [pæn] *n*

pancake ['pænkeɪk] *n*

pane [peɪn] *n*

panic ['pænik] *n*

pansy ['pænzɪ] *n*

paper ['peɪpə] 1. *n*

2. *adj*

a paper bag

parade [pə'reɪd] 1. *n*

a military ~

2. *v*

paradise ['pærədəɪs] *n*

paragraph ['pærəgrɑ:f] *n*

parallel ['pærələl] *n*

parasite ['pærəsəɪt] *n*

parcel ['pɑ:sl] *n*

send by parcel

1. һызландырыусы,

ауырыу

2. яфалы, газаплы,
интектергес

буяу, төҫ

1) буяу

2) һүрәт төшөрөү

1. маляр

2. рәссам

1) живопись (буяу менән
һүрәт эшләү сәнгәте)

2) һүрәт, картина

1. бер пар, иш

бер пар туфли

2. ике берзәй өлөштән
торган әйбер (нәмә)

кайсы

парлашып

һарай

агарынган

агарыныу

ус

кәстрүл

коймак

тәзрә быялаһы

каушау, паника

ала миләүшә

1) кағыз

2) газета

3) документ

4) язма эш

5) фильми доклад, мөкәлә

кағыз

кағыз кап

парад

хәрби парад

марш менән атлау

ожмах

абзац, өлөш, параграф

параллель, ярашлы

паразит, әрәмтамак

кап, посылка

посылка менән ебәреү

причиняющий боль,
болезненный
мучительный, тягостный

краска, окраска

красить, окрашивать

писать красками, рисовать

маляр

художник, живописец

живопись

картина

пара

пара туфель

вещь, состоящая из двух
одинаковых частей

ножницы

парами

дворец

бледный

побледнеть

ладонь

кастрюля, миска

блин, оладья

оконное стекло

паника

анютины глазки

бумага

газета

документ(ы)

письменная работа

научный доклад, статья

бумажный

бумажный пакет

парад

военный парад

маршировать, проходить
строем

рай

абзац, пункт, параграф

параллель, соответствие

паразит, тунейдец

пакет, сверток, посылка

отправить посылкой

pardon ['pa:dn] 1. <i>n</i> I beg your pardon! 2. <i>v</i>	ғәфү итеү, ярлықау Ғәфү итегез! ғәфү итеү атай-әсәй	прощение, извинение Простите! прощать, извинять родители
parents ['peərənts] <i>n pl</i>	парк, тукталыш урыны	парк, место стоянки машин
park [pa:k] 1. <i>n</i>		заповедник
national – 2. <i>v</i>	заповедник машинаны тукталышка куйыу Ул машинаһын магазин янына куйзы. тукталыш, тороу парламент парламент ағзаһы тутыйғош 1) өлөш 2) катнашыу Ул бында катнашманы. катнашыу 3) роль Ул үзенең ролен бик якшы башкарзы. 4) як миңең яктан, миңә калһа	заповедник поставить машину на стоянку Он припарковал машину у магазина. стоянка парламент член парламента попугай часть, доля участие Он в этом не участвовал. принимать участие роль Он прекрасно сыграл свою роль. сторона с моей стороны, что касается меня разделять(ся), отделять(ся), расходиться(ся) расставаться
He parked the car near the shop.		
parking ['pa:kin] <i>n</i>		
parliament ['pa:ləmənt] <i>n</i>		
parliamentarian [-teənən] <i>n</i>		
parrot ['pærət] <i>n</i>		
part [pa:t] 1. <i>n</i>		
He had no part in it. take part		
He played his part very well.		
for my part 2. <i>v</i>		
They parted in the street.		
He tried to part the fighting boys.		
partial ['pa:fl] <i>adj</i> ~ success	1) бүленеү, айырылыу, бүлөп (айырып) алыу, таралыу 2) айырылыу, айырылышыу Улар урамда айырылып киттеләр. 3) айырып алыу Ул малайзарзы айырып алырга тырышты. 1. бер ни тиклем, өлөшсә, бер аз, тулы булмаған бер аз уңыш 2. гәзел түгел, объектив булмаған объектив булмаған фекер катнашыусы, катнашлык итеүсе катнашыу катнашыу, катнашлык итеү	Они расстались на улице. разнимать Он пытался разнять дерущихся мальчиков. частичный, неполный частичный успех пристрастный пристрастное мнение участник, участвующий
a ~ opinion participant [pa:'tɪsɪpənt] <i>n</i>		
participate [pa:'tɪsɪpeɪt] <i>v</i> ~ tion [-fn] <i>n</i>		
		участвовать участие

particular [pə'tɪkjələ] 1. <i>adj</i>	1) айырым, үзенә башка 2) шәхси, айырым, махсус	особый, особенный частный, отдельный, индивидуальный частность; подробность
2. <i>n</i>	айырымлылык; осраклылык, ентеклелек, тулылык	
in particular	атап әйткәндә, бигерәк тә, айырыуса	в частности, в особенности
parting [pa:tɪŋ] <i>n</i>	1. айырылышыу, айырылыу 2. хушлашыу, һабуллашыу	расставание, разлука прощание
partisan [ˌpa:tɪ'zæn] <i>n</i> ~ s of peace	1. яклы, яклаусы тыныслык яклылар 2. партизан	сторонник сторонники мира партизан
partition [pa:'tɪʃn] <i>n</i>	1. бүлеу, таратыу 2. бүлек	разделение, расчленение раздел, отделение (в шкафу)
partly ['pa:tlɪ] <i>adv</i>	бер аз, бер ни кәзәр	частично; отчасти
partner ['pa:tnə] <i>n</i> ~ ship [-ʃɪp] <i>n</i>	партнер, катнашыусы катнашыу, бергә эшләү	партнер, участник участие, сотрудничество
part time ['pa:t 'taɪm] <i>n</i>	тулы көн эшләмәүсә эшсә	рабочий, занятый неполный рабочий день
~ worker <i>n</i>	бер нисә урында эшләүсә	совместитель
~ teacher <i>n</i>	сәғәтләп эшләүсә	преподаватель-почасовик
~ student <i>n</i>	укуытусы ситтән тороп укуысы студент	студент-заочник
party I ['pa:ti] 1. <i>n</i>	партия, фиркә	партия
2. <i>adj</i>	партия	партийный
~ card	партия билеты	партийный билет
party II ['pa:ti] <i>n</i>	1. төркөм, отряд 2. кисә	группа, отряд вечер, вечеринка
~ dinner	сакрылган аш мәжлесә	званный обед (юр.) сторона, участник
pass [pa:s] 1. <i>n</i>	1) үтеу урыны, үтеп йөрөү юлы 2) пропуск 3) биреү, тапшырыу	проход, путь пропуск (документ) сдача (экзаменов)
2. <i>v</i>	1) үтеу, үтеп китеү, туктамай китеү 2) үтеү 3) үткәреү 4) биреү, тапшырыу	проходить, проезжать мимо проходить (о времени) проводить (время) передавать
passage ['pæsidʒ] <i>n</i>	1. үтеу урыны, үтеу өсөн юл, тар юл 2. урын, өзөк, өзөмтә	проход, проезд, коридор место, отрывок (из книги)

passenger ['pæsɪndʒə] <i>n</i>	пассажир	пассажир
passer-by [pa:sə'baɪ] <i>n</i>	үтөп барыусы	прохожий
passion ['pæʃn] <i>n</i>	1. көслө теләк, дэрт, нәфсе 2. ялкын, ярһыу (асыу), ярһып, кызып китеү ялкынлы, кызыу, бик көслө	страсть, пыл вспышка гнева, ярости
passionate ['pæʃənɪt] <i>adj</i>	пассив, һүлпән	страстный, пылкий
passive ['pæsɪv] <i>adj</i>	паспорт	пассивный, бездеятельный
passport ['pa:spɔ:t] <i>n</i>	үткән, узған, үткәндәге	паспорт
past [pa:st] 1. <i>n</i>	үткәндәге	прошлое
in the past	үткән, узған	в прошлом
2. <i>adj</i>	һуң, азак, артынса	прошлый, минувший
3. <i>prep</i>	Уға кырктан артык.	после, за
He is past forty.	эргәнән	Ему за сорок.
4. <i>adv</i>	Малай эргәнән йүтереп	мимо
A boy ran past.	үтте.	Мальчик пробежал мимо.
paste [peɪst] 1. <i>n</i>	1) камыр	тесто
2. <i>v</i>	2) елем	клей, клейстер
	3) паста	паста (зубная)
pastime ['pa:staim] <i>n</i>	йәбештереп куйуу, елемләп йәбештереп	наклеивать, приклеивать, склеивать
patch [pætʃ] <i>n</i>	күңел асыу, вакытты күңелле үткәреү; уйын	приятное времяпровождение, развлечение; игра
a potato patch	1. ямау, корама	заплата, лоскут
path [pa:θ] <i>n</i>	2. тап	пятно
Hard work is the path to success.	3. бәләкәй ер майзаны картуф ере	небольшой участок земли
patience ['peɪʃəns] <i>n</i>	1. һукмак, берләм юл, юл	участок под картофель
I have no ~ with him.	2. ысул, юл	тропинка, дорожка
patient ['peɪʃnt] 1. <i>adj</i>	Көсөргәнешле эш уңыш килтерә.	путь, стезя
2. <i>n</i>	түземлек, тәкәт, сабырлык	Упорный труд — путь к успеху.
patriot ['peɪtriət] <i>n</i>	Ул минең тәкәтемә тейә.	терпение
-ic [-ɪk] <i>adj</i>	сызамлы	Он выводит меня из терпения.
patron ['peɪtrən] <i>n</i>	ауырыу	терпеливый
~ age ['pætrənɪdʒ] <i>n</i>	патриот	пациент, больной
patronize ['pætrənaɪz] <i>v</i>	патриотик	патриот
	канат астына алыусы, яклаусы, патрон	патриотический
	курсалау, канат астына алыу, шефлык итеү	покровитель, патрон
	курсалау, яклау	покровительство, шефство
		покровительствовать, опекать

pattern ['pætən] <i>n</i>	1. үрнөк, модель	образец, модель
pause [pɔ:z] 1. <i>n</i>	2. хүрэт, бизэк	рисунок, узор
2. <i>v</i>	пауза, тэнэфес, тукталыш	пауза, перерыв, остановка
pave [peiv] <i>v</i>	1) пауза яһау, тэнэфескә сығыу	делать паузу, перерыв
-ment [-mənt] <i>n</i>	2) тукталыу, हुзылыу	останавливаться, медлить
pavilion [pə'viljən] <i>n</i>	түшәу, юл түшәу, йәйеу,	мостить, прокладывать
paw [pɔ:] <i>n</i>	һалыу	путь
pawn [pɔ:n] <i>n</i>	тротуар	тротуар
pay [pei] <i>v</i> (paid; paid)	палатка, павильон	палатка, павильон
-attention to	табан, тәпәй	лапа
-a visit to	пешка	(шахм.) пешка
payment ['peimənt] <i>n</i>	1. түләу	платить, оплачивать
pea [pi:] <i>n</i>	игтибар итеу (биреу)	оказывать внимание
peace [pi:s] <i>n</i>	2. хакын кайтарыу	окупаться, быть выгодным
policy of ~	рәсми осрашыу өсөн	наносить визит
at peace with	барыу, визит яһау	
make peace	хак түләу; взнос	уплата, платеж; взнос
peaceful ['pi:sfʊl] <i>adj</i>	борсак	горох
-loving [-lʌvɪŋ] <i>adj</i>	1. тыныслык	мир
-maker ['pi:s,meɪkə] <i>n</i>	тыныслык сәйәсәте	политика мира
peach [pi:tʃ] <i>n</i>	татыулыкта	в мире
peacock ['pi:kɔk] <i>n</i>	ярашыу, килешеу төзөү	заключить мир;
peak [pi:k] <i>n</i>	2. тынлык, тып-тын,	мирить(ся)
pear [peə] <i>n</i>	һиллек	покой, спокойствие,
pearl [pɜ:l] <i>n</i>	тыныслык, тынлык,	тишина
peasant ['pezənt] <i>n</i>	тыныс	мирный, спокойный
peat [pi:t] <i>n</i>	тыныслык һөйөүсө	миролюбивый
peculiar [pi'kju:ljə] <i>adj</i>	тыныслык буддырыусы	миротворец
-ity [-'æritɪ] <i>n</i>	персик (ағасы, емеше)	персик
peel [pi:l] 1. <i>n</i>	тауис	павлин
orange ~	түбә, сағыл	вершина, пик
2. <i>v</i>	груша	груша
pen [pen] <i>n</i>	ыңйы, ыңйы бөртөгө	жемчуг, жемчужина
	крәстиән	крестьянин
	торф	торф
	1. үзенә бер төрлө, үзенә	особенный, своеобразный
	башка, махсус	
	2. гәжәп, сәйер	странный, эксцентричный
	үзенсәлек, хас һызат	(о поведении)
	кабык, тире, катлам	особенность, черта
	әфлисун кабығы	кожура, корка, шелуха
	тазартыу, әрсеу	апельсиновая корка
	ручка, перо	чистить
		ручка, перо

penalty ['penltɪ] <i>n</i>	яза, (спорт.) штраф	наказание; (спорт.) штраф
pence [pens] <i>n pl</i> from penny		
pencil ['pensl] <i>n</i>	кәләм	карандаш
pencil-case ['penslkeɪs] <i>n</i>	пенал	пенал
penetrate ['penitreɪt] <i>v</i>	эскә үтеп инеү	проникать во (внутрь)
penknife ['pennkaɪf] <i>n</i>	кәләм бәкеһе	перочинный нож
penny ['penɪ] <i>n</i>	1. пенни, пенс	пенни, пенс (самая мелкая денежная единица в Великобритании. = 0,01 фунта стерлингов), амер. монета в один цент (самая мелкая ден. ед. в США = 0,01 дол.)
	2. —	пенсия, пособие
pension ['penʃn] <i>n</i>	пенсия, пособие	пенсия, пособие
~ er [-ə] <i>n</i>	пенсионер	пенсионер
people ['pi:pl] <i>n</i> (<i>pl</i>)	1. халык, милләт	народ, нация
young ~	2. кеше(ләр), халык	люди, население
pepper ['pepə] <i>n</i>	йәштәр	молодежь
percent [pə'sent] <i>n</i>	борос	переч
perceive [pə'si:v] <i>v</i>	процент	процент
	үзләштереү, аңлау, һизеү	воспринимать, понимать, осознавать
perception [pə'sepʃn] <i>n</i>	1. һизеү, үзләштереү, һизенеү, тойго	восприятие, ощущение
	2. аңлау, төшөнөү	осознание, понимание
perfect ['pə:fɪkt] <i>adj</i>	тулы, камиллашкан, бик якшы (матур)	совершенный, прекрасный
He speaks perfect English.	Ул инглизсә бик якшы һөйләшә.	Он свободно говорит по-английски.
perform [pə'fɔ:m] <i>v</i>	башкарыу, үтәү	исполнять, представлять
~ ance [-əns] <i>n</i>	1. аткарылыш, үтәлеш, башкарылыш	выполнение, исполнение
	2. спектакль, тамаша	(театр.) спектакль, представление
~ er [-ə] <i>n</i>	башкарыусы	исполнитель
perfume ['pə:fju:m] <i>n</i>	хуш ес, хушбый	аромат, духи
perhaps [pə'hæps] <i>adv</i>	ихтимал, бәлки	возможно, может быть
period ['piəriəd] <i>n</i>	1. период; вақыт, заман, дәүер	период, время, эпоха
	2. дәрес	урок
periodic [ˌpiəri'ɒdɪk] <i>adj</i>	периодик	периодический
perish ['periʃ] <i>v</i>	һәләк булыу	погибать, умирать
permission [pə'mɪʃn] <i>n</i>	рөхсәт, ризалык, рөхсәт биреү	позволение, разрешение

permit [pə'mɪt] 1. <i>v</i>	рөхсәт итеү, мөмкинлек биреү	разрешать, позволять
2. ['pə:mɪt] <i>n</i>	пропуск, үткәреү, рөхсәт итеү (биреү)	пропуск, разрешение
persecute ['pə:sɪkju:t] <i>v</i>	эзәрләү	преследовать, подвергать гонениям
-tion [-'kju:ʃn] <i>n</i>	эзәрләү	преследование, гонение
perseverance [ˌpə:sɪ'viərəns] <i>n</i>	ныкышыу	упорство, настойчивость
persevering [ˌpə:sɪ'viəriŋ] <i>adj</i>	ныкыш(малы), еңмеш	упорный, настойчивый
persist [pə'sɪst] <i>v</i>	1. ныкышыу, карышыу, каты тороу 2. ныкышмалы дауам итеү, һақланып калыу	упорствовать
-tent [pə'sɪstənf] <i>adj</i>	ныкышмалы, тырыш	настойчиво продолжать; сохраняться
person ['pɜ:sn] <i>n</i>	кеше; зат, шәхес	упорный, настойчивый человек; лицо, личность; особа
<i>in person</i>	үзе	лично, собственной персоной
personal ['pɜ:sənl] <i>adj</i>	үзенең карамагында	личный
-ity [ˌpɜ:sə'nælɪti] <i>n</i>	шәхес	личность
-ly [-li] <i>adv</i>	үзе	лично; сам
personnel [ˌpɜ:sə'nel] <i>n</i>	персонал, штат	персонал, штат
persuade [pə'sweɪd] <i>v</i>	ышандырыу	убеждать, уговаривать
persuasion [pə'swɜ:ʒn] <i>n</i>	караш, фекер	убеждение, убедительность
pet [pet] 1. <i>n</i>	иркә, яраткан кеше	любимец, баловень
2. <i>v</i>	бозоу	баловать
petition [pɪ'tɪʃn] <i>n</i>	петиция; һорау, үтенес	петиция; прошение
petrol ['petrəl] <i>n</i>	бензин	бензин
-station	бензин койоу станцияһы	бензоколонка
petty ['peti] <i>adj</i>	вак, бәләкәй, аз, зур булмаған	незначительный, мелкий
phase [feɪz] <i>n</i>	фаза, мәл, вакыт арауығы	фаза, стадия
phenomenon [fɪ'nɒmɪnən] <i>n</i>	күренеш, һирәк осырай	явление, феномен
(pl phenomena)	торған күренеш	
phone [foun] from telephone		
1. <i>n</i>	телефон	телефон
2. <i>v</i>	телефондан шылыратыу	звонить по телефону
He phoned me twice yesterday.	Кисә ул миңә ике мәртәбә шылыратты.	Он дважды звонил мне вчера.
photo ['fəutou] <i>n</i>	фото	фото
take a photo	карточкаға төшөрөү	сделать снимок
photograph ['fəutəgra:f] 1. <i>n</i>	фотография	фотография
2. <i>v</i>	фотоға төшөрөү	фотографировать, снимать
-er <i>n</i>	фотограф	фотограф
-er's <i>n</i>	фотография (бинаһы)	фотография (ателье)

phrase [freɪz] *n*

~ **-book** *n*

physical ['fɪzɪkl] *adj*

~ **culture** *n*

physician [fɪ'zɪʃn] *n*

physics ['fɪzɪks] *n*

pianist ['piənɪst] *n*

piano [pi'ænou] *n*

grand ~ *n*

play the piano

pick [pɪk] *v*

She picked a good book for her brother.

pick up

picket ['pɪkɪt] 1. *n*

2. *v*

picnick ['pɪknɪk] *n*

picture ['pɪktʃə] 1. *n*

There are many pictures in the book.

take a picture

the pictures

They don't go to the pictures.

2. *v*

I pictured the scene to myself.

picture-book *n*

~ **-gallery** ['gæləri] *n*

picturesque [ˌpɪktʃə'resk] *adj*

pie [paɪ] *n*

piece [pi:s] *n*

a ~ of art

a ~ of furniture

pig [pɪg] *n*

pigeon ['pɪdʒɪn] *n*

pike [paɪk] *n*

фраза

һүзлек

физик

физкультура

врач

физика

пианист

пианино

рояль

роялдә уйнау

1. йыйыу, өзөү

2. һайлап алыу

Ул кустыһына якшы

китап һайлап алды.

күтәрәп алыу, һайлау

пикет

пикет яһау

пикник

1) һүрәт, портрет

Китапта һүрәттәр күп.

2) фотография, рәсем

фотоға төшөрөү

3) кинофильм

4) кино

Улар киноға йөрәмәй.

1) һүрәтләү, тасуирлау

2) күз алдына килтерәү

Мин был күренеште күз

алдыма килтерзем.

һүрәтле китап

картиналар галереяһы

матур күренешле

пирог, бәләш

1. кишәк, өләш

художестволы әсәр

2. айырым нәмә (эйбер, кәрәк-ярак)

мебель (айырым мебель:

өстәл, шкаф, һ. б.)

суска

күгәрсен

суртан

фраза, выражение

разговорник

физический

физкультура

врач

физика

пианист

пианино

рояль

играть на рояле

собирать, рвать

выбирать, отбирать

Она выбрала хорошую

книгу для своего брата.

поднимать, подбирать

пикет

пикетировать

пикник

картина, портрет

В книге много картинок.

фотография, снимок

фотографировать

кинофильм

кино

Они не ходят в кино.

изображать, описывать

представлять себе

Я представил себе эту

сцену.

книжка с картинками

картинная галерея

живописный

пирог

кусок, часть

художественное

произведение

отдельный предмет

мебель (отдельная вещь:

стол, шкаф и др.)

свинья

голубь

щука

pile [paɪl] <i>n</i>	өйөр, өйөм	куча, кипа
pill [pɪl] <i>n</i>	пилюля	пилюля
pillow ['pɪləʊ] <i>n</i>	мендәр, ястык	подушка
~ case [-keɪs] <i>n</i>	мендәр тышы	наволочка
pilot ['paɪlət] <i>n</i>	1. пилот, летчик	пилот, летчик
	2. лоцман	лоцман
pin [pɪn] 1. <i>n</i>	булавка	булавка
2. <i>v</i>	беркетеү, ныгытыу, казау	скреплять, прикалывать
pine [paɪn] <i>n</i>	карагай	сосна
pine-apple ['paɪn,æpl] <i>n</i>	ананас	ананас
ping-pong ['pɪŋ-pɒŋ] <i>n</i>	өстөл теннисы,	настольный теннис,
	пинг-понг	пинг-понг
pink [pɪŋk] <i>adj</i>	ал	розовый
pioneer [ˌpaɪəˈniə] <i>n</i>	пионер, новатор	пионер, новатор
pipe [paɪp] <i>n</i>	1. торба	труба
	2. төрөпкә	курительная трубка
	3. һыбызгы, свирель	(муз.) дудка, свирель
pipe-line [-laɪn] <i>n</i>	торба үткәргес	трубопровод
pistol ['pɪstəl] <i>n</i>	пистолет, револьвер	пистолет, револьвер
pit [pɪt] <i>n</i>	1. сокор, шахта	яма, шахта
	2. партерзың азаккы рәттәре	задние ряды партера
pitch [pɪtʃ] 1. <i>n</i>	майзансыгк, ялан	(спорт.) площадка, поле
a football pitch	футбол майзаны	футбольное поле
2. <i>v</i>	1) (палатка) куйыу	разбивать (палатку, лагерь)
	2) ташлау, ыргытыу, бәреү	бросать, кидать
pitcher ['pɪtʃə] <i>n</i>	тар муйынлы көршәк	кувшин (графин)
pity ['pɪti] <i>n</i>	кызганыу	жалость, сострадание
It is a pity,	кызганыс (йәл)	жаль
What a pity!	Ниндәй кызганыс!	Как жаль!
placard ['plækɑ:d] <i>n</i>	плакат, афиша	плакат, афиша
place [pleɪs] 1. <i>n</i>	1) урын	место
in place of	урынына	вместо
out of place	урында түгел (юк),	не на месте, неуместный
	урынһыз	
in the first ~	беренсенән	во-первых
take the ~ of smb	кемдең дә булһа урынын	заменить кого-л.; занять
	алыу	чь-л. место
	2) өй, йорт	дом, жилище
Come to my place!	Миңә килегез!	Приходите ко мне!
2. <i>v</i>	урынлаштырыу; куйыу	помещать; класть, ставить
	һалыу	
plain [pleɪn] 1. <i>n</i>	тигезлек	равнина
2. <i>adj</i>	1) асыгк	ясный, очевидный
	2) ябай, гәзәти	простой, обыкновенный
	3) тура, асыгк	прямой, откровенный

plan [plæn] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	план, уй планлаштырыу	план, замысел составлять план, планировать
plane [plein] <i>n</i>	1) самолет 2) ясылык, тигезлек	самолет плоскость
planet ['plænit] <i>n</i>	планета	планета
plant I [pla:nt] <i>n</i>	завод, фабрика	завод, фабрика
plant II [pla:nt] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	үсемлек ултыртыу (сәсеу)	растение сажать (растения)
plantation [plæn'teiʃn] <i>n</i>	плантация	плантация
planter ['pla:ntə] <i>n</i>	плантатор	плантатор
plaster ['pla:stə] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) (meg.) пластырь 2) штукатурка 1) пластырь куйыу 2) Һылау	пластырь штукатурка накладывать пластырь штукатурить
plate ['pleit] <i>n</i> a plate of soup	1. тәрилкә бер тәрилкә аш (һурпа) 2. пластинка, такта 3. гравюра	тарелка тарелка супа пластинка, дощечка гравюра
platform ['plætfɔ:m] <i>n</i>	1. платформа, перрон 2. сәйәси платформа 3. (спорт.) вышка 4. трибуна, сәхнә	платформа, перрон политическая платформа (спорт.) вышка трибуна, сцена
play [plei] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) уйын 2) пьеса, спектакль	игра пьеса, спектакль
player ['pleiə] <i>n</i> a football -	уйнау 1. уйнаусы футболсы 2. актер, музыкант	играть игрок, участник игры футболист актер, музыкант
playground ['pleigraund] <i>n</i>	1. уйнау өсөн майзансык 2. спорт майзаны	площадка для игр спортивная площадка
playmate ['pleimeit] <i>n</i>	1. бала сактағы иптәш, әхирәт 2. балалар уйыны буйынса иптәш (партнер)	друг детства, подруга товарищ по детским играм
playwright ['pleirait] <i>n</i>	драматург	драматург
pleasant ['pleznt] <i>adj</i>	яғымлы, һөйкөмлө	приятный, милый; славный
please [pli:z] <i>v</i>	1. шатлык килтереу, кәнәгәтләндереу ярау кәнәгәт булыу 2. теләу	доставлять удовольствие угождать быть довольным хотеть, изволить
be pleased with	Нисек теләйһегез, шулай эшләгез.	Делайте, как хотите.
Do as you please!	Зинһар өсөн, ишекте ябығыз!	Пожалуйста, закройте дверь!

pleasing ['pli:zɪŋ] *adj*

~ music

pleasure ['pleʒə] *n*

plenty ['plenti] *n*

~ of time

plot I [plɒt] *n*

plot II [plɒt] 1. *n*

2. *v*

They plotted against the government.

plough [plau] 1. *n*

2. *v*

They ploughed the field.

plum [plʌm] *n*

plumber ['plʌmə] *n*

plump [plʌmp] *adj*

plunder ['plʌndə] *v*

plunge ['plʌndʒ] *v*

plural [pluərəl] *n*

plus [plʌs] *n*

plywood ['plaiwʊd] *n*

pocket ['pɒkɪt] 1. *n*

2. *v*

pocket-book [-buk] *n*

poem ['pəʊɪm] *n*

poet ['pəʊɪt] *n*

poetic [pəʊ'etɪk] *adj*

point [pɔɪnt] 1. *n*

point of honour

at any point

2. *v*

He pointed to the tree.

point out

pointless ['pɔɪntlɪs] *adj*

poison ['pɔɪzn] 1. *n*

2. *v*

күңелле, рәхәт, ягымлы

күңелле музыка

рәхәтлек, ләззәт

бәрәкәт, бик күп, күплек

күп вакыт

ер майзаны

1) заговор

2) сюжет

заговор короу

Улар хөкүмәткә каршы

заговор ойшторзолар.

һабан

һабан һөрөү

Улар баһузы һөрзәләр.

слива (ағасы, емеше)

слесарь

тулы, кабарынкы

талау, урлау, тәләфләү

сумы: батырыу (батыу)

күмеү, күмелеү

күплек

плюс

фанер

кесә

1) кесәгә һалыу

2) үзенә алыу, үзендеке

итеү, үзләштереү, урлау

күйын дәфтәре

поэма, шигырь

шагир

шиғри, поэтик

1) нөктә, пункт

2) пункт, һорау, эш-хәл

намыс эше

3) мәл (теләһә кайһы)

теләһә кайһы вакытта

күрһәтеү: төртөп

күрһәтеү

Ул ағаска күрһәтте.

игтибар иттереү, күрһәтеү

мәғәнәһез, максатһыз,

файзаһыз

ағыу

ағыулау

приятный

приятная музыка

удовольствие,

наслаждение

обилие, множество

много времени

участок земли

заговор

сюжет

составлять заговор

Они устроили заговор

против правительства.

плуг

пахать

Они вспахали поле.

слива (дерево, фрукт)

слесарь-водопроводчик

полный, пухлый

грабить, расхищать

нырять, погружать(ся)

(грам.) множественное
число

плюс

фанера

карман

класть в карман

присваивать,

прикарманивать

записная книжка

поэма, стихотворение

поэт

поэтический

точка, пункт

пункт, вопрос, дело

дело чести

момент (времени)

в любой момент

указывать; показывать

(рукой)

Он указал на дерево.

обращать внимание,

указывать

бессмысленный,

бесцельный

яд, отрав

отравлять

~ ous [-əs] *adj*
polar ['poulə] *n*

~ -bear [-beə] *n*

~ fox [-fɒks] *n*

Pole [poul] *n*

pole [poul] *n*

police [pə'li:s] *n*

~ -station [-,steɪʃn] *n*

~ -man [-mən] *n*

policy ['pɒlɪsi] *n*

peace ~

polish ['pɒlɪʃ] 1. *n*

She gave the window a polish.

2. *v*

I had no time to polish my shoes this morning.

polite [pə'laɪt] *adj*

~ ness [-nis] *n*

political [pə'ltɪkl] *adj*

politics ['pɒltɪks] *n*

poll [poul] 1. *n*

2. *v*

pond [pɒnd] *n*

pony ['pɒni] *n*

pool [pu:l] *n*

swimming-pool *n*

We went to the pool yesterday.

poor [puə] 1. *n* (the poor)

2. *adj*

The poor boy was very tired.

His reading is poor.

pope [poup] *n*

poplar ['pɒplə] *n*

poppy ['pɒpi] *n*

popular ['pɒpjulə] *adj*

агыулы
 поляр, капма-каршы

ак айыу

ак төлкө

поляк, полька

полюс

полиция

полиция участкаы

полицейский

сәйәсәт

тыныслык сәйәсәте

1) ялтыратуу, шымартуу

Ул тәзрәне һөрттө.

тазартуу

Иртәнсәк ботинкамды

тазартырга вакытым

булманы.

ипле, әзәпле, итәгәтле

әзәплелек, итәгәтлелек

сәйәси

сәйәсәт, сәйәси

эшмәкәрлек

1) тауыш биреү, тауышка

куйылыу

2) тауышты иңәпләү

тауыш биреү, тауыш

алыу

быуа

пони (вак током аты)

күләүек

бассейн

Без кисә бассейнға

барзык.

ярлылар, ярлылык

ярлы; бахыр, бәхетһез

Бахыр малай бик арыган.

2) насар

Уның укыуы насар.

папа (рухани)

тополь, тирәк

мәк (сәскә)

1. халык

2. популяр

ядовитый

полярный, диаметрально

противоположный

белый медведь

песец

поляк, полька

полюс

полиция

полицейский участок

полицейский

политика

мирная политика

полировка, шлифовка

Она протерла окно.

чистить (обувь)

У меня утром не было

времени почистить

ботинки.

вежливый, любезный

вежливость, учтивость

политический

политика, политическая

деятельность

голосование,

баллотировка

подсчет голосов, число

голосов

голосовать, получать

голоса

пруд

пони

лужа

бассейн

Мы вчера ходили

в бассейн.

бедные, бедняки, беднота

бедный; несчастный

Бедный мальчик очень

устал.

плохой, неважный

Он плохо читает.

папа (римский)

тополь

мак (цветок)

народный

популярный

~ singer	популяр йырсы	популярный певец
~ ity [-ɪtɪ] <i>n</i>	дан, билдәле булуы, танылганлык	популярность
population [ˌpɒpjʊ'leɪʃn] <i>n</i>	халык	население, жители
pork [pɔ:k] <i>n</i>	суска ите	свинина
porridge ['pɒrɪdʒ] <i>n</i>	бутка (холо)	каша (овсяная)
porter I ['pɔ:tə] <i>n</i>	йөк ташыусы, бушатыусы	носильщик, грузчик
porter II ['pɔ:tə] <i>n</i>	швейцар	швейцар (в гостинице)
portion ['pɔ:ʃn] <i>n</i>	өлөш	часть, доля
portrait ['pɔ:trɪt] <i>n</i>	портрет	портрет
portray ['pɔ:'treɪ] <i>v</i>	хүрәтләү, кәүзәләндерерү; тасуирлау	рисовать портрет; изображать, описывать
position [pə'ziʃn] <i>n</i>	1. урын, торош; тәртип, төзөлөш, позиция 2. килеш, хәл, көй, торош 3. тоткан урын, эш урыны	положение, место; расположение, позиция положение, состояние должность, место работы
positive ['pɒzɪtɪv] <i>adj</i>	1. ыңғай 2. билдәле, һис шикһез 3. ышаныслы, ышанған	положительный определенный, несомненный уверенный
possess [pə'zes] <i>v</i>	эйә булуы, биләү, кулда тотоу	владеть, обладать
~ ion [-ɪn] 1. <i>n</i>	1) биләмә, милек; эйә булуы	владение, обладание
<i>pl</i>	2) мөлкәт, кәрәк-ярак; милек	имущество, пожитки; собственность
the possessive case 2. <i>adj</i>	(грам.) эйәлек килеш	(грам.) родительный падеж
possibility [ˌpɒsə'bɪlɪtɪ] <i>n</i>	мөмкинлек	возможность
possible ['pɒsəbl] <i>adj</i>	мөмкин булған, ихтимал	возможный, вероятный
post I [pəʊst] <i>n</i>	бағана	столб
post II [pəʊst] <i>n</i>	пост	(воен.) пост
post III [pəʊst] 1. <i>n</i>	почта	почта
~ -office <i>n</i>	почта бүлексәһе	почтовое отделение
2. <i>v</i>	почта аша ебәрерү	отправлять почтой
postage ['pəʊstɪdʒ] <i>n</i>	почта сығымдары	почтовые расходы
postal ['pəʊstəl] <i>adj</i>	почта	почтовый
~ stamp [-stæmp] <i>n</i>	марка	почтовая марка
~ card [-kɑ:d] <i>n</i>	открытка	почтовая открытка
poster ['pəʊstə] <i>n</i>	иглан, плакат, афиша	объявление, плакат, афиша
postman [-mən] <i>n</i>	почтальон	почтальон
postpone [pəʊst'pəʊn] <i>v</i>	1. икенсе тапкырға қалдыруы 2. кисектерерү	откладывать (по времени) отсрочить
pot [pɒt] <i>n</i>	көршәк, кәстрүл	горшок, кастрюля, котелок

potage [pə'ta:ʒ] <i>n</i>	аш, хурпа	суп-пюре, бульон
potato [pə'teɪtəʊ] <i>n</i>	картуф, бәрәңге	картофелина, картофель
potential [pə'tenʃl] 1. <i>n</i>	потенциал; мөмкинлек	потенциал; возможность
2. <i>adj</i>	ихтимал; потенциал	возможный;
poultry ['poultri] <i>n</i>	кош-корт	потенциальный
pound I [paʊnd] <i>n</i>	1. казак = 453,6 г	домашняя птица
This weighs 7 pounds.	Бының ауырлығы 7 казак.	фунт = 453,6 г
	2. фунт стерлинг	Это весит 7 фунтов.
		фунт стерлингов: денеж.
		един. = 100 пенсам: до
		1977 г. — 20 шиллингам
		В фунте стерлингов —
		20 шиллингов.
		бить, колотить
There are 20 shillings in a pound.	Бер фунт стерлинга	Он сердито стучал по
pound II [paʊnd] <i>v</i>	20 шиллинг.	столу.
	кағыу, шакылдатыу,	лить(ся), наливать
He pounded the table angrily.	тукылдатыу	
pour [pɔ:] <i>v</i>	Ул асыланып өстәлгә	
	һукты.	
It is pouring.	койоу, койолоу, ағызыу,	
~ out <i>v</i>	һалыу	
Let me pour out the tea.	Көслө ямғыр яуа.	Йдет сильный дождь.
poverty ['pɒvəti] <i>n</i>	койоу, ағызыу, бушатыу	наливать, разливать
powder ['paʊdə] 1. <i>n</i>	Сәй яһарға рөхсәт итегез.	Позвольте налить вам чай.
washing ~ <i>n</i>	ярлылык, хәйерселек	бедность, нищета
face ~ <i>n</i>	1) порошок, онтак	порошок
	кер йыуыу порошогы	стиральный порошок
	2) пудра	пудра
2. <i>v</i>	1) онтакка әйләндерәу	превращать в порошок
	2) һибәу, пудра яғыу	посыпать порошком,
		пудрить
power ['paʊə] <i>n</i>	1) көс, кеүәт, дәрт-дарман	сила, мощь, энергия
~ station <i>n</i>	электр станцияһы	электростанция
I'll do all in my power.	2) власть; мөмкинлек	власть; возможность
	Кулдан килгәндең барыһын да эшләргән.	Я сделаю все по возможности.
The Great Powers.	3. держава	держава
powerful ['paʊəfʊl] <i>adj</i>	бөйөк державалар	великие державы
	көслө, кеүәтле, көзрәтле	сильный, мощный,
		могущественный
powerless ['paʊəlis] <i>adj</i>	көсһөз, кеүәтһөз	бессильный
practically ['præktiklɪ] <i>adv</i>	ғәмәдә	практически, фактически
practical ['præktikl] <i>adv</i>	практик	практический,
		практичный
practice ['præktɪs] <i>n</i>	1. практика, тәҗрибә	практика, применение,
	файзаланыу, кулланыу	осуществление
	2. күнегеу, күнекмә	упражнение, тренировка
praise [preɪz] 1. <i>n</i>	мактау	(по)хвала
2. <i>v</i>	мактау	хвалить

The teacher praised his reading.

pray [preɪ] *v*

prayer ['preɪə] *n*

He said his prayers.

precious ['preʃəs] *adj*

~ stones

precise [pri'saɪz] *adj*

predict [pri'dɪkt] *v*

preface ['prefɪs] *n*

prefer [pri'fæ:] *v*

preference ['prefrəns] *n*

pregnant ['pregnənt] *adj*

preliminary [pri'lɪmɪnəri] *adj*

preparation [ˌprepə'reɪʃn] *n*

prepare [pri'peə] *v*

preparatory school *n*

pre-school ['pri:'sku:l] *adj*

prescription [pri'skrɪpʃn] *n*

presence ['prezns] *n*

~ of mind

present I ['preznt] 1. *n*

2. *adj*

at the ~ time

~ situation

present II ['preznt] 1. *n*

I have a present for you.

2. *v* [pri'zent]

I presented him with a book.

Укытыгусы уның укыуын мактаны.

доҭа укыу, ғибәзәт кылыу

1. доҭа

Ул доҭаһын укыны.

2. үтенес, ялыныс, инәлеу, ялбарыу

кыйбатлы, затлы, асыл

асыл таштар

ыгксым, йыйнак, бөхтә

алдан әйтеу, әйтеп куйыу

инеш һүз, һүз башы

артык күреу, өстөнлөк

биреу

1. артык күреу, якшырак табыу

2. өстөнлөк, өстөн булыу

1. ауырлы, йөклә

2. тулы

алдан, башта, элек

әзерләнеу, әзерлек

әзерләу, әзерләп куйыу,

әзерләнеу

әзерлек мәктәбе

мәктәпкәсә йәштәге

рецепт

булыу

каушап калмау, тыныс

булыу

хәзерге заман

ысын, хәзерге, бөгөнгө

хәзерге вакытта

хәзерге хәл

бүләк

Минең һиңә бүләгем бар.

1) бүләк итеу

Мин уға китап бүләк

иттем.

2) биреу, тапшырыу

Учитель похвалил его чтение.

молиться

молитва

Он помолился.

просьба, мольба

драгоценный

драгоценные камни

точный, аккуратный

предсказывать

предисловие, пролог

предпочитать

предпочтение

преимущество

беременная

полный (смысла,

значения)

предварительный

приготовление, подготовка

готовить(ся),

пригатавливаться

подготовительная школа

(частная школа в Велико-

британии для детей 7—

13 лет, готовит для

поступления в приви-

легированную школу)

дошкольный

рецепт (медицинский)

присутствие; наличие

присутствие духа

настоящее время

настоящий, теперешний

в настоящее время

нынешнее положение

подарок

У меня для тебя есть

подарок.

подарить

Я подарил ему книгу.

вручать

The jury presented an award to the girl.

~ ly [-li] *adv*

preserve [pri'zə:v] *v*

preside [pri'zaid] *v*

president ['prezidənt] *n*

an honorary ~

presidium [pri'sidiəm] *n*

press I [pres] 1. *n*

2. *v*

~ (on, upon)

press II [pres] *n*

~ campaign

~ -conference *n*

pressing ['presɪŋ] *adj*

~ problems

pressman ['presmən] *n*

pressure ['preʃə] *n*

pretend [pri'tend] *v*

pretty ['prɪti] 1. *adj*

a pretty girl

What a pretty flower!

2. *adv*

He felt pretty bad.

prevail [pri'veil] *v*

prevailing [pri'veilm] *adj*

prevent [pri'vent] *v*

Жюри кызга бүлөк бирзе.

тиззэн; хэзер, эле

1. һаклау

2. консервалау

рәйеслек итеү

1. президент

2. рәйес, председатель

мактаулы рәйес

президиум

пресс (бастырыу, кысыу механизмы)

1. һыгыу, һытыу, кысыу,

бастырыу, басыу

2. көсләү, таптырыу

3. көсләп тагыу

4. үтекләү

матбугат

газетага язылыу

кампанияһы

пресс-конференция

ашыгыс, кисектергез,

бик тиз

ашыгыс хәл итәһе

мәсьәләләр

журналист

башым, кысым, басыу,

һуғыу

1. һалышыу, булып

кылану

2. дөгүә итеү, булырға

тырышыу

матур, бик матур,

һокланғыс, һөйкөмлө,

мөләйем

бик һылыу кыз

Ниндәй матур сәскә!

шактай, етерлек

Ул үзен насар тойзо.

1. еңеү, еңеп сығыу

2. өстөнлөк алыу,

һакимлык итеү

һакимлык итеүсә, киң

таралған

1. юл куймау, искәртеү

Жюри вручило девочке награду.

вскоре, теперь, сейчас

сохранять, хранить

консервировать

председательствовать

президент

председатель

почетный председатель

президиум

(техн.) пресс;

надавливание

жать, давить, нажимать

настаивать

навязывать

гладить (утюгом)

печать, пресса

газетная кампания

пресс-конференция

неотложный, срочный

неотложные проблемы

журналист

давление, нажим

притворяться, делать вид

претендовать (на)

хорошенький,

прелестный,

приятный

хорошенькая девушка

Какой красивый цветок!

довольно, достаточно

Он чувствовал себя

довольно плохо.

одержать победу

преобладать,

господствовать

господствующий;

распространенный

предотвращать,

предупреждать

prevention [pri'venʃn] <i>n</i>	2. камасаулау, аяк салыу юл куймау, иҫкәртеу	мешать, препятствовать
preventive [pri'ventiv] <i>adj</i>	һаклыҡ, киҫәтеу	предотвращение, предупреждение
prey [prei] <i>n</i>	табыш, табыу	предупредительный,
price [praɪs] <i>n</i>	һак	профилактический
~ less [-lis] <i>adj</i>	бик киммәтле, баһалап бөткөһөз	добыча, жертва
pride [praɪd] <i>n</i>	ғорурлык	цена
take ~ in smth	ғорурлануу	бесценный, неоценимый
priest [pri:st] <i>n</i>	рухани	гордость
primary ['praɪməɪ] <i>adj</i>	1. тәүге, беренсе, башланғыс	гордиться
~ school	башланғыс мәктәп	священник
	2. мөһим, төп, беренсе	первичный, начальный
	сираттағы	
prime [praɪm] <i>adj</i>	мөһим, төп	начальная школа
Prime Minister	премьер-министр	главный, первостепенный
primitive ['prɪmɪtɪv] <i>adj</i>	1. примитив, ябай	главный, основной
~ methods	үтә ябай методтар	премьер-министр
~ man	2. тәүтормош	примитивный, простой
prince [prɪns] <i>n</i>	тәүтормош кешеһе	примитивные методы
princess [prɪn'ses] <i>n</i>	принц, кенәз	первобытный
	принцесса, кенәз катыны	первобытный человек
	кенәз кызы	принц, князь
principal ['prɪnsəpl] 1. <i>n</i>	директор	принцесса, княгиня,
The principal asked the	Директор укытыусылар- зың йыйылышка килеүен	княжна
teachers to come to the	һораны.	директор (школы)
meeting.	башлыса	Директор попросил
principally ['prɪnsəplɪ] <i>adv</i>	принцип, төп кағизә	учителей прийти на
principle ['prɪnsəpl] <i>n</i>		собрание.
		главным образом
print [prɪnt] 1. <i>n</i>	1) эз	принцип, основное
	2) шрифт, мисәт, мөһөр	правило
2. <i>v</i>	1) баһыу, баһып сығарыу	отпечаток, след
This book was printed last	Быһ китап былтыр баһы- лып сықты.	шрифт, печать
year.	2) баһма хәрәфтәр менән языу	печатать, публиковать
	беренселек; өҫтөнлөк	Эта книга напечатана
priority [praɪ'ɔrɪtɪ] <i>n</i>		в прошлом году.
		писать печатными
prison ['prɪzn] <i>n</i>	төрмә	буквами
~ er [-ə] <i>n</i>	1. кулға алынған (кеше), тоткон	приоритет; порядок
free a ~	кулға алынған кешене иреккә сығарыу	очередности
		тюрьма
		заклученный, узник
		освободить заключенного

(-of war) private ['praɪvɪt] 1. <i>adj</i> ~ property	2. хәрби әсир айырым, шәхси, үзенәң хосуси милекселек (хәрби) рядовой, ябай	военнопленный частный, личный частная собственность рядовой (воинское звание)
2. <i>n</i>	премия, приз, бүләк югары баһалау, хак куйыу ихтимал, мөмкин, дөрөскә якын	премия, приз, награда высоко оценить вероятный, возможный
prize [praɪz] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	ихтимал, могайын проблема, һорау, мәсьәлә	вероятно
probable ['prɒbəbl] <i>adj</i>	1. дауам итеү, яңынан башлау	проблема, вопрос, задача продолжать, возобновлять
~ ly [-li] <i>adv</i>	Кыска тәһәффүз һуң улар эште дауам иттеләр.	После короткого пере- рыва они продолжили свою работу.
problem ['prɒbləm] <i>n</i>	2. башлау, тоттоноу	приступать
proceed [prə'si:d] <i>v</i>	1. процесс	процесс
After a short break they proceeded with their work.	2. хәрәкәт, ағым	движение, течение
process ['prouses] <i>n</i>	иглан итеү, белдереү	провозглашать, объявлять
proclaim [prə'kleɪm] <i>v</i>	иглан итеү, белдереү	провозглашение, объявление
proclamation [-meɪ'n] <i>n</i>	1. алыу, сыгарыу, тәһмин итеү	доставать, обеспечивать
procure [prə'kjuə] <i>v</i>	2. булдырыу, эшләп табыу	добывать
produce [prə'dju:s] <i>v</i>	1. яһау, эшләү, сыгарыу, етештереү	производить
~ a ticket	2. күрһәтеү, белдереү	предъявлять, представлять
~ a play	билет күрһәтеү	предъявлять билет
producer [prə'dju:sə] <i>n</i>	3. куйыу	ставить (пьесу, кинофильм)
product ['prɒdʌkt] <i>n</i>	пьеса куйыу	поставить пьесу
~ ion [-'dʌkʃn] <i>n</i>	(кино) продюсер;	(кино) продюсер;
producer [prə'dju:sə] <i>n</i>	куйыусы режиссер	режиссер-постановщик
product ['prɒdʌkt] <i>n</i>	емеш, продукт; әйбер, тауар	продукт; изделие
~ ion [-'dʌkʃn] <i>n</i>	1. продукция, эшләп сыгарылған тауар	продукция, изделия
~ tive [-ɪv] <i>adj</i>	2. спектакль, фильм	постановка (пьесы, фильма)
~ ivity [-'tɪvɪtɪ] <i>n</i>	куйыу	производительный продуктивный
~ ivity [-'tɪvɪtɪ] <i>n</i>	етештереүсәнле, файзалы файзалы, емешле, һөзөмтәле	производительность, продуктивность
~ ivity [-'tɪvɪtɪ] <i>n</i>	етештереүсәнлек	производительность, продуктивность

profession [prə'feʃn] <i>n</i> by ~ ~ al [-l] 1. <i>n</i> 2. <i>adj</i> professor [prə'fesə] <i>n</i> profit ['prɒfɪt] <i>n</i> (<i>pl</i>) ~ able [-əbl] <i>adj</i>	профессия профессияһы буйынса профессионал, белгес профессиональ профессор 1. файза, табыш 2. килем, файза, артым 1. бәрәкәтле, табышлы, отошло 2. файзалы тәрән, тулы алға барыу, китеү, үсеш, прогресс алға барыу (китеү) үсә, арта барған (барыу- сы), прогрессив алдыңғы карашлы, прогрессив кеше тыйыу проект, план, программа проект төзөү, проектлау	профессия по профессии профессионал, специалист профессиональный профессор выгода, польза прибыль, доход прибыльный, выгодный полезный глубокий, основательный развитие, прогресс продвигаться, делать успехи прогрессивный, передовой прогрессирующий прогрессивный человек запрещать проект, план, программа проектировать, составлять план кинопроектор, проекционный аппарат продлевать, продолжать выдающийся, видный
profound [prə'faund] <i>adj</i> progress ['prəʊɡres] 1. <i>n</i> 2. [prə'ɡres] <i>v</i> ~ ive [prə'ɡresɪv] 1. <i>adj</i> 2. <i>n</i>		
prohibit [prə'hɪbɪt] <i>v</i> project ['prɒdʒekt] 1. <i>n</i> 2. [prə'dʒekt] <i>v</i>		
projector [prə'dʒektə] <i>n</i>	кинопроектор, проекцион аппарат һузыу, озайтыу таныклы, күренекле, атаклы вәғәзә, һүз вәғәзәлә тороу (үтәү) һүз биреү, вәғәзә итеү Ул миңә ярзам итергә һүз бирзе.	обещание сдержать обещание обещать Он обещал мне оказать помощь. повышать (в должности) Ему присвоили звание капитана. способствовать, содействовать повышение (в должности) содействие поддержание мира быстрый, немедленный, проворный быстрый ответ суфлировать, подсказывать
prolong [prə'lɒŋ] <i>v</i> prominent ['prɒmɪnənt] <i>adj</i>		
promise ['prɒmɪs] 1. <i>n</i> keep one's ~ 2. <i>v</i> He promised me to help.		
promote [prə'maʊt] <i>v</i> He was promoted captain.	1. күтәреү, үрләтеү Уға капитан дәрәжәһе бирелде. 2. булышыу, ярзам итеү, булышлык итеү 1. үрләтеү 2. булышлык, ярзам тыныслык һаклау тиз, хәзер үк, йығыр	
promotion [prə'maʊʃn] <i>n</i> ~ of peace prompt [prɒmt] 1. <i>adj</i> a ~ reply 2. <i>v</i>	тиз яуап әйтеп тороу, искә төшөрөү	

prompter ['prɒmtə] <i>n</i>	суфлер	суфлер
pronounce [prə'naʊns] <i>v</i>	1. белдерей, иглан итеу, хәбәр итеу Врачтар уның һауыгып килеүен белдерзеләр. 2. әйтеу	объявлять, заявлять
The doctors pronounced him out of danger.		Врачи заявили, что его здоровье вне опасности.
Pronounce the sound again.	Өндө яңынан әйтегез.	произносить, выговаривать
pronunciation [prəˌnʌnsi'eɪʃn] <i>n</i>	әйтелеш	Произнесите звук снова.
proof [pru:f] <i>n</i>	дәлил, факт	произношение
proper ['prɒpə] <i>adj</i>	1. хас булған, үзенсәлекле 2. дөрөс, тейешле тейешенсә, еренә еткереп	доказательство
properly ['prɒpəli] <i>adv</i>		присущий, свойственный
property ['prɒpəti] <i>n</i>	1. милек, мөлкәт милли байлык, дәүләт милке	правильный, надлежащий
national ~	2. үзенсәлек, сифат пропорция, нисбәт, үлсәм	как следует, должным образом
proportion [prə'pɔ:ʃn] <i>n</i>	тәкдим	собственность, имущество
proposal [prə'pouzl] <i>n</i>	1. тәкдим итеу (индереу)	национальное достояние, государственная
propose [prə'pouz] <i>v</i>	Ул тәкдим индерзе.	собственность
He proposed a resolution.	2. тәкдим яһау	свойство, качество
He proposed to Rose.	Ул Розаға өйләнешергә тәкдим яһаны.	пропорция, соотношение, размер
I propose to go to Ufa on Sunday.	3. уйлау, самалау, исәпләу Мин йәкшәмбелә Өфөгә барырга уйлайым.	предложение
proposition [ˌprɒpə'zɪʃən] <i>n</i>	тәкдим, раслау, раслап әйткән фекер	предлагать, вносить предложение
proprietor [prə'praɪətə] <i>n</i>	эйә, хужа, хосуси милексә	Он внес предложение (резолюцию).
prose [prəʊz] <i>n</i>	проза, сәсмә әсәр	делать предложение (о браке)
prosecute ['prɒsɪkjʊ:t] <i>v</i>	хөкөм яуаплылығына тарттыру	Он сделал Розе предложение.
prospect ['prɒspekt] <i>n</i>	1. перспектива (киләсәккә план) 2. күренеш	предполагать, намереваться
prosper ['prɒspə] <i>v</i>	сәскә атыу, уңышқа өлгәшеу	Я намерен в воскресенье съездить в Уфу.
		предложение, утверждение
		владелец, собственник
		проза
		преследовать в судебном порядке
		перспектива, план на будущее
		вид
		процветать, преуспевать

prosperity [prəs'periti] <i>n</i>	сәскә атыу, уңыш	процветание, преуспевание
prosperous ['prəspərəs] <i>adj</i>	сәскә атыусы, бай, мул	процветающий, состоятельный
protect [prə'tekt] <i>v</i>	һаклау, яклау	защищать
~ ion [-fən] <i>n</i>	һаклау, яклау	защита, охрана
~ or [-ə] <i>n</i>	һаклаусы, курсалаусы	защитник, покровитель
protest ['prəʊtest] 1. <i>n</i>	каршылык күрһәтеү	протест
in ~	каршылык билдәһе итәп	в знак протеста
make a ~	протест белдерәү	заявлять протест
2. [prə'test] <i>v</i>	протест белдерәү, ризаһызык күрһәтеү	протестовать
~ a decision	протест белдерәү	опротестовать
proud [praʊd] <i>adj</i>	горур	гордый
be ~ of smb (smth)	горурланыу	гордиться
prove [pru:v] <i>v</i>	1. иҫбат итеү	доказывать
The book proved to be interesting.	2. булыу	оказаться
proverb ['prɒvə:b] <i>n</i>	Китап кызыклы булып сыкты.	Книга оказалась интересной.
provide [prə'vaɪd] <i>v</i>	мәкәл	пословица
He was provided with everything he needed.	1. тәмин итеү, булдырыу	снабжать, обеспечивать
province ['prɒvɪns] <i>n</i>	Ул кәрәк-ярак менән тәмин ителде.	Он был обеспечен всем необходимым.
provision [prə'vɪʒn] <i>n</i>	2. саралар күрәү	принимать меры
(pl)	1. төпкөл төбәк, өлкә	провинция, область
~ al [prə'vɪʒənl] <i>adj</i>	2. эшмәкәрлек өлкәһе	сфера деятельности, компетенция
provocation [ˌprɒvə'keɪʃn] <i>n</i>	1. тәминәт, тәмин итеү, булдырыу	обеспечение, снабжение
provocative [prə'vɒkətɪv] <i>adj</i>	2. азык-түлек, ашамлык	провизия, провиант
provoke [prə'vəʊk] <i>v</i>	3. торош, хәл, шарт	положение, условие (договора)
~ laughter	вакытлы(са)	временный
prudent ['pru:dənt] <i>adj</i>	1. котко һалыу, котртоу	провокация
psychology [saɪ'kɒlədʒi] <i>n</i>	2. уй һалыу, сакрыу, кузгатыу	побуждение, вызов
	1. асыу килтергес, маһайған, тупаҫ	вызывающий, дерзкий
	2. провокацион, коткосо	провокационный
	1. сакрыу, сығарыу, уятыу, тыузырыу	вызывать, возбуждать
	көлдөрәү	вызывать смех
	2. котртоу, котко һалыу	провоцировать
	ябай, һак; акыллы, төплә	осторожный, благоразумный
	психология	психология

pub [pʌb] <i>n</i>	һыра һата торған урын	пивная, кабачок
public [pʌblɪk] 1. <i>n</i>	халык, йәмәғәтселек	публика, общественность
in public	асыктан-асык	открыто, публично
2. <i>adj</i>	1. йәмәғәт, ижтимағи	общественный
a ~ figure	йәмәғәт эшмәкәре	общественный деятель
~ service	коммуналь уңайлылыктар	коммунальные услуги
~ holidays	2. халык, дөйөм халык	народный, общенародный
	халык байрамдары	общенародные праздники
	3. асык, халык өсөн	публичный, гласный,
	бөтә халык өсөн	открытый
~ library <i>n</i>	китапхана	публичная библиотека
~ health <i>n</i>	һаулык һаҡлау	здравоохранение
~ school <i>n</i>	1) өстөнлөклө (айырым хокуклы) шәхси урта мәктәп-интернат	привилегированная частная средн. школа-интернат (в Англии для мальчиков от 13 до 16—18 лет) (амер.) бесплатная начальная или средн. школа
	2) башланғыс йәки урта мәктәп	публикация, издание
publication [ˌpʌbliˈkeɪʃn] <i>n</i>	1. бәсмә, бәсылған әсәр	опубликование
	2. бастырыу, бастырып сығарыу	опубликование
~ of the results of the election	һайлаузарзың һөҙөмтәһен бастырып сығарыу	результатов выборов
publicity [pʌbˈlɪsɪti] <i>n</i>	1. билдәлелек, асыҡлыҡ	гласность
	2. реклама	реклама
The book was given wide publicity.	Китапҡа киң реклама бирелде.	Книга имела широкую рекламу.
publicize [ˈpʌblɪsaɪz] <i>v</i>	реклама биреү, киң хәбәр итеү	рекламировать, разглашать
publish [ˈpʌblɪʃ] <i>v</i>	бастырып сығарыу, нәшер итеү	публиковать, издавать
~ er [-ə] <i>n</i>	нәшер итеүсе	издатель
pull [pul] <i>v</i>	1. тартыу, һөйрәү, алып барыу	тянуть, тащить
	2. тартыу, борсоу, теңкәгә тейеү	Лошадь тащила тяжелую телегу. дергать
The horse was pulling a heavy cart.	һүтеү, ватыу	сносить (здание)
pull down	сығарыу, һурып алыу	вытаскивать, удалять (зуб)
-out	үз-үҙендә кулга алыу	взять себя в руки
~ oneself together	һурзырғыс	насос
pump [pʌmp] 1. <i>n</i>	һурыу, сығарыу, һурзырып сығарыу (алыу)	качать, выкачивать
2. <i>v</i>	кабак	тыква
pumpkin [ˈpʌmpkɪn] <i>n</i>	йөзрөк менән һуғыу	удар кулаком
punch [pʌntʃ] 1. <i>n</i>	йөзрөкләп һуғыу	бить кулаком
2. <i>v</i>		

punctual ['pʌŋktjuəl] <i>adj</i>	бик теүөл, анык	пунктуальный, точный
punish ['pʌnɪʃ] <i>v</i>	1. яза, шелтə биреу 2. язага тарттырыу яза, шелтə биреу укуысы Ул зирəк укуысы ине.	наказывать налагать взыскание наказание ученик(ница) Он был способным учеником.
-ment [-mənt] <i>n</i>		
pupil ['pju:pl] <i>n</i>		
He was a bright pupil.		
pupil II ['pju:pl] <i>n</i>	күз алмаһы	зрачок
puppet ['pʌpɪt] <i>n</i>	курсак	кукла, марионетка
a - government	марионетка хөкүмət	марионеточное
pure [pjʊə] <i>adj</i>	1. таза, саф 2. бөтөнлэй, тулыһынса	правительство чистый, безупречный полнейший, чистейший
purple ['pɜ:pəl] <i>adj</i>	карагускыл, кызыл, шәмэхə	пурпурный, багровый (лиловый)
purpose ['pɜ:pəs] <i>n</i>	максат, ниət	цель, намерение
on -	юрамал, юрый	нарочно, умышленно
pursue [pəs'ju:] <i>v</i>	эзэрлəу, кыуыу	преследовать, гнаться
pursuit [pə'sju:t] <i>n</i>	эзэрлəу, кыуа төшөу	преследование; погоня
push [puʃ] 1. <i>n</i>	этеу	толчок
give a push	этеу	толкать
2. <i>v</i>	этеу, этеп алып барыу	толкать
put [put] <i>v</i> (put, put)	1. һалыу, куйыу	класть, ставить
put to bed	йокларга яткырыу	уложить спать
- a question	һорау биреу	задавать вопрос
	2. иглан биреу	помещать (объявление)
	3. урынлаштырыу	устраивать, приводить в определенное состояние
- aside -	һалып куйыу	откладывать (сбережения)
- away	алып куйыу, йəшереу	убирать, прятать
- down	1) төшөрөу, куйыу 2) языу	опускать; класть записывать
- forward	тəкдим итеу, күрһəтеу	выдвигать, предлагать
- off	кисектереу, күсереу	откладывать
We put off a decision until tomorrow.	Без иртəгəгə кəзəр ка- рарзы кисектерзек.	Мы отложили решение до завтра.
-on	1) кейеу 2) токандырыу, кабызыу	надевать (пальто) включать, зажигать
She put on the light.	Ул утты кабыззы.	Она зажгла свет.
- out	1) һузыу 2) һүндереу	вытянуть, протянуть
He put out the candle.	Ул шəмде һүндерзе.	тушить, гасить
- up	1) күтəреу 2) төзөу, куйыу, һалыу	Он погасил свечу. поднимать строить, воздвигать
They put up the tent.	Улар палатканы куйзы- лар.	Они поставили палатку.

~ up (at)

They put up at a hotel.

puzzle ['pʌzl] *n*

cross-word-puzzle *n*

туктау

Улар кунакханала

туктанылар.

йомак, башваткыс

кроссворд

остановиться

Они остановились

в гостинице.

загадка, головоломка

кроссворд

Q q

quack [kwæk] *v*

quake [kweɪk] *v*

qualification

[ˌkwɒlɪfɪˈkeɪʃn] *n*

qualified ['kwɒlɪfaɪd] *adj*

a ~ doctor

qualify [kwɒlɪfaɪ] *v*

He qualified as an engineer.

быжкылдау

дерелдәү, калтырау

1. квалификация

2. сикләү, сик куйу

квалификациялы, төплә

белемле

дипломы врач

1. укытыу, укыу, өйрәнәү,

әзерләү, әзерләнәү

2. һөнәр, специальность

алыу

Ул инженерлыкка диплом

алды.

3. үзгәртеү; йомшартыу

4. билдәләү, асыклау

сифат, үзсәнлек

һан, исәп

ызгыш, талаш-тартыш

талашыу, ара бозоу

(бозолоу)

1. сирек

сирек сәгәт

2. квартал

3. фатир, бина, йорт

1. королева

2. ферзь

3. дама

сәйер, гәзәти булмаган

хәлһезлек һизеү, кәйеф

китеп тороу

1) һорау

2) проблема, эш

иктисади проблемалар

һорау, һорау биреү

крякать (об утке)

дрожать, трястись

квалификация

ограничение, оговорка

квалифицированный,

компетентный

дипломированный врач

обучать(ся), готовить(ся)

приобретать

(специальность)

Он получил диплом

инженера.

видоизменять; ослаблять,

смягчать

определять,

квалифицировать

качество, свойство

количество

ссора

ссориться, спорить

четверть

четверть часа

квартал

квартира, помещение

королева

(шахм.) ферзь

(карт.) дама

странный, необычный

чувствовать недоумение

вопрос

проблема, дело

экономические проблемы

спрашивать, задавать

вопросы

quality ['kwɒlɪti] *n*

quantity ['kwɒntəti] *n*

quarrel ['kwɒrəl] 1. *n*

2. *v*

quarter ['kwɒtə] *n*

a ~ of an hour

(pl)

queen [kwɪːn] *n*

queer [kwɪə] *adj*

feel ~

question ['kwɛstʃn] 1. *n*

economic ~ s

2. *v*

~ -mark *n*

queue [kju:] 1. *n*
He was standing in a queue.

2. *v*

quick [kwɪk] 1. *adj*

a ~ reply

a ~ worker

a ~ child

2. *adv*

Come ~ !

quicksilver ['kwɪk,sɪlvə] *n*

quiet ['kwaɪət] 1. *adj*

Keep ~ !

2. *n*

3. *v*

~ down, please!

quietly ['kwaɪətli] *adv*

quilt [kwɪlt] *n*

quinsy ['kwɪnzɪ] *n*

quit [kwɪt] *v*

He quitted his job.

quite [kwaɪt] *adv*

I quite agree with you.

quite right

It took quite a long time.

quiver ['kwɪvə] *v*

quiz [kwɪz] *n*

quota ['kwoutə] *n*

quotation [kwou'teɪʃn] *n*

quote [kwout] *v*

horaу билдәһе
сират, нәүбәт
Ул сиратта тора ине.

сиратта тороу

1) тиз, йәһәт

тиз яуап

2) йәнле, етез, өлгөр

етез эшсе

3) аңлы, зирәк, откор

зирәк бала

тиз, йәһәт

Тиз булығыз!

терегәмөш

тыныс, тын, тымык

Тауышланмағыз!

тынлык, һиллек

тынысландыру,

тынысланыу

Зинһар, тынысланығыз!

тыныс, тын

һырыған юрган

тамак шешеу

1. калдыруу

2. ташлап китеу

(калдыруу), туктатыу

Ул эшен ташланы.

1. бөтөнләй, тамам

Мин бөтөнләй һинең

менән килешәм.

һис шикһез дәрәс

2. етерлек, байтак, күп

кенә

Был байтак кына

вакытты алды.

калтырау, дерелдәу,

ашкыныу

викторина

өлөш, квота

цитата; өзөмтә

өзөмтә килтереу

вопросительный знак
очередь

Он стоял в очереди.

стоять в очереди

быстрый, скорый

быстрый ответ

живой, проворный

проворный рабочий

смышленный,

сообразительный

смышленный ребенок

скоро, быстро

Торопитесь!

ртуть

спокойный, тихий

Не шумите!

тишина

успокаивать(ся)

Успокойтесь, пожалуйста!

тихо, спокойно

стеганое одеяло

ангина

оставлять

покидать, прекращать,

бросать

Он бросил работу.

вполне, совершенно,

совсем

Я вполне согласен

с тобой.

совершенно верно

довольно, до некоторой

степени

Это заняло довольно

много времени.

дрожать, трепетать

викторина

доля, квота

цитата, цитирование

цитировать

R r

rabbit ['ræbɪt] *n*

race I [reɪs] 1. *n*

a race for power
an armament ~

a car ~

race-course *n*

~ **horse** *n*

2. *v*

Let's race to the gate.

race II [reɪs] *n*

the white (black) race

the human race

racial ['reɪʃl] *adj*

racialist ['reɪʃlɪst] *n*

racism ['reɪsɪzəm] *n*

rack [ræk] *n*

He put his suitcase on the rack.

racket ['rækɪt] *n*

radiation [,reɪdɪ'eɪʃn] *n*

radiator ['reɪdɪeɪtə] *n*

radio ['reɪdɪəʊ] *n*

by radio, on (over) the ~
I like to listen to music on the radio.

radish ['rædɪʃ] *n*

rag [ræg] *n*

rage [reɪdʒ] *n*

rail [reɪl] *n*

by ~

куян (йорт куяны)

1) ярыш, кыуыу, эзэрләү
власть өсөн көрәшәү
шашынып коралланыу
2) йүгерәү буйынса ярыш

автомобиль ярышы

ипподром

юртак ат

ярышыу, узышыу

Әйзәгез, капкаға тиклем
узышайык.

1. раса

ак (кара) раса

2. ырыу, нәсел, током

кешелек донъяһы

раса

расист

расизм

1. элгес

2. таяу, терәү, кәштә

Ул сумазанын багаж

кәштәһенә куйҙы.

ракетка

нур таратыу (һибәү,
сығарыу) радиация

1. батарея (йылылык)

2. радиатор

1. радио

радио буйынса (аша)

Мин радио аша музыка

тыңларға яратам.

2. радиоалғыс

редис

сепрәк

асыу, тузып китеү

1. таянғыс, баҫкыс

рәшәткәһе

кәртә, койма

2. рельс, тимер юл

тимер юл менән, поезд

менән

кролик

гонка, погоня

борьба за власть

гонка вооружений

состязание в беге

(в скорости), гонки

автомобильные гонки

ипподром

скаковая лошадь

состязаться в скорости,

мчатся

Побежим наперегонки до
ворот.

раса

белая (черная) раса

род, племя

род человеческий

расовый

расист

расизм

вешалка

подставка, полка или сетка

Он поставил чемодан на

багажную полку.

ракетка (для игры

в теннис)

излучение, радиация

батарея (отопления)

радиатор

радио

по радио

Я люблю слушать музыку

по радио.

радиоприемник

редиска

тряпка

ярость, гнев

перила, ограда

рельс, ж/д путь

по железной дороге,

поездом

I'll go by rail.

railing ['reɪlɪŋ] *n*

rail-road ['reɪlrouɪd] *n*

~ **-way** *n*

~ **-wayman** *n*

~ **way guide** *n*

rain ['reɪn] 1. *n*

2. *v*: It rains.

It rains cats and dogs.

rainbow ['reɪnbəʊ] *n*

raincoat [-kəʊt] *n*

rainy ['reɪni] *adj*

raise [reɪz] 1. *v*

~ a question

He raised his head.

She raised five children.

2. *n*

~ in wages

raisin ['reɪzn] *n*

rake [reɪk] 1. *n*

He gathered the leaves with a rake.

2. *v*

rally ['ræli] *n*

ram [ræm] *n*

ran [ræn] past from run

rang [ræŋ] past from ring

range [reɪndʒ] *n*

a wide ~ of interest

a ~ of vision

2. *v*

Мин поезд менән барам.

кәртә, койма

тимер юл

тимер юл

тимер юл эшсеһе

тимер юл белешмәһе

ямғыр

Ямғыр яуа.

Койоп ямғыр яуа.

йәйгор

плащ

ямғырлы

1) күтәреү, кузғатыу

мәсьәлә күтәреү

Ул башын күтәрзе.

2) үстәреү

3) үрсәтеү, тотуу, асрау

4) үстәреү, тәрбиәләү

Ул биш бала тәрбиәләп үстәрзе.

5) эш хакын арттырыу

арттырыу, күтәреү,

үстәреү

эш хакын арттырыу

(күтәреү)

йөзөм

тырма

Ул япрактарзы тырма

менән йыйзы.

тырмап өйөү (йыйыу)

(йәки тигезләү)

слет, йыйылыш, митинг

һарык (тәкә)

1) рәт, һызат, буй

2) даирә, өлкә, түңәрәк

киң (бөтә) өлкә менән

кызыкһыныу

3) ара, буй, дауам, һузым,

арауык

күз алды

1) рәткә тезеп куйыу,

тезелеү, урынлаштырыу,

куйыу

Я поеду поездом.

ограда, перила

(амер.) железная дорога

(брит.) железная дорога

железнодорожник

железнодорожный

справочник

дождь

Идет дождь.

Дождь льет как из ведра.

радуга

плащ

дождливый

поднимать

поднять вопрос

Он поднял голову.

выращивать (растения)

разводить (скот, птицу)

растить, воспитывать

(детей).

Она воспитала пятерых

детей.

повышать зарплату

(амер.) повышение

повышение зарплаты

изюм

грабли

Он сгреб листья граблями.

сгребать или заравнивать

граблями

слет, собрание, митинг

баран

ряд, линия, цепь

сфера, область, круг

широкий круг интересов

протяжение,

пространство

поле зрения

выстраиваться в ряд,

располагать в порядке

The fields range for miles along the river.	2) һузылыу, йәйелеу Йылға буйлап күп сакрымға баһуҙар йәйелеп ята.	простира́ться, тяну́ться Поля простираются на много миль вдоль реки.
rank [ræŋk] 1. <i>n</i> fall into ~ He joined our ranks.	1) рәт сафка тезелеу (тезеу) Ул безҙең сафка баһты.	ряд, шеренга построиться (о солдатах) Он вступил в наши ряды.
He has the rank of captain.	2) дәрәжә, чин Ул капитан чинында.	звание, чин У него звание капитана.
He is a writer of the first rank.	3) категория Ул бик шәп языусы.	категория, разряд Он первоклассный писатель.
2. <i>v</i>	классификациялау, төркөмләу	классифицировать
ransom ['rænsəm] <i>n</i>	түләү, калым, мөһөр	выкуп
rapid ['ræpid] <i>adj</i>	тиз, ашығыс	быстрый, скорый
rare [reə] <i>adj</i>	һирәк	редкий, редкостный
rash [ræʃ] <i>adj</i>	тиз, етез, ашкыныулы; уйланылмаған	стремительный; необдуманный
raspberry ['ra:zbəri] <i>n</i>	курай еләге	малина
rat [ræt] <i>n</i>	комак	крыса
rate [reit] 1. <i>n</i> the rate of output rate of exchange	1) норма, хак, ставка эшләп сығарыу нормаһы валюты курсы 2) темп, тизлек 3) разряд, класс, сорт	норма, расценка, ставка норма выработки валютный курс темп, скорость разряд, класс, сорт
at any rate	һәр хәлдә	во всяком случае
2. <i>v</i>	баһалау; иҫәпләу	оценивать, считать
rather ['ra:ðə] <i>adv</i>	1. тизерәк, дөрөҫөрәк 2. етерлек, шактай	скорее, вернее, лучше довольно, до некоторой степени
The book is rather interesting.	Китап шактай кызыклы.	Книга довольно интересная.
ratification [ˌrætɪfɪˈkeɪʃn] <i>n</i>	ратификациялау	ратификация, утверждение
ratify ['rætɪfaɪ] <i>v</i>	ратификациялау	ратифицировать, утверждать
ratio ['reɪʃɪoʊ] <i>n</i>	сағыштырма, нисбәт, пропорция	(со)отношение, пропорция
ration ['ræʃən] <i>n</i>	паек, норма, өлөш	паек, норма, рацион
rationalize ['ræʃnəlaɪz] <i>v</i>	рационалләштереу	рационализировать
raw [rɔ:] <i>adj</i> ~ meat ~ material	сей, бешмәгән сей, бешмәгән ит сеймал	сырой сырое мясо сырьё
ray [rei] <i>n</i>	нур, яктылык	луч, свет
razor [reɪzə] <i>n</i>	сәс бәкеһе, бритва	бритва

reach [ri:t] 1. *n*

2. *v*

The forest reached for many miles.

react [ri'ækt] *v*

reaction [ri'ækʃn] *n*

the forces of ~

reactionary [ri'ækʃənəri] *adj*

read [ri:d] *v* (**read, read**)

~ **out** (**loud**)

~ **through**

reader ['ri:də] *n*

He is a fast reader.

readily ['redɪli] *adv*

readiness ['redɪnis] *n*

reading ['ri:dɪŋ] 1. *pres. p.*
from read

What are you reading?

2. *n*

She teaches reading at our school.

~ **-room** [-ru:m] *n*

ready ['redɪ] *adj*

get ready

real [riəl] *adj*

realism ['riəlɪzm] *n*

realization [-'zeɪʃn] *n*

realize ['riəlaɪz] *v*

He didn't realize his mistake.

ирешә алыу, ирешеү
мөмкинлөгө

1) һузыу

2) ирешеү, өлгәшеү,
барып етеү (сыгыу)

3) йәйелеү, һузылыу,
йәйелеп ятыу

Урман күп сакрымға
һузылған.

игтибар итеү

1. реакция

2. реакция (сәйәси)

реакцион көстәр

реакцион

1. укыу

кыскырып укыу

баштан азагына тиклем

укып сыгыу

2. белдереү, хәбәр итеү

1. укыусы

Ул тиз укый.

2. укыу китабы

ихлас, еңел

әзерлек

Әле нимә укыйһыгыз?

укыу

Ул безгә мәктәптә укыу
дәресен алып бара.

укыу залы

әзер

әзерләү, әзерләнеү

булган, ысын

реализм

1. аңлау, төшөнөү,

үзләштереү

2. тормозка ашырыу

1. күз алдына килтереү,

аңлау, төшөнөү

Ул үзенең хатаһын

аңламаны.

2. тормозка ашырыу,

үтәү, башкарыу

досягаемость

протягивать, вытягивать
доезжать, добираться

простираться

Лес простирался на
много миль.

реагировать

реакция (организма)

(полит.) реакция

реакционные силы

реакционный

читать

читать вслух

прочитать от начала

до конца

провозгласить

читатель

Он быстро читает.

книга для чтения,

хрестоматия

охотно, легко

готовность

Что вы читаете сейчас?

чтение

Она преподаёт чтение
в нашей школе.

читальный зал

готовый

готовить(ся)

действительный,

настоящий

реализм

осознание, понимание

осуществление,

реализация

представлять себе,

понимать, осознавать

Он не осознал свою

ошибку.

осуществлять, выполнять

really [rəli] *adv*

rear [riə] 1. *n*

2. *adj*

a rear wheel

reason ['ri:zn] 1. *n*

for this reason

Only man has reason.

2. *v*

reasonable ['ri:znəbl] *adj*

reasonably ['ri:znəbli] *adv*

rebel ['rebl] 1. *n*

2. *v* [ri'bel]

rebellion [ri'beljən] *n*

recall [ri'kɔ:l] *v*

The ambassador was recalled.

recede [ri'si:d] *v*

receipt [ri'si:t] *n*

receive [ri'si:v] *v*

I received a letter from my sister.

receiver [ri'si:və] *n*

He picked up the receiver.

recent ['ri:snt] *adj*

reception [ri'sepʃn] *n*

recipe ['resipi] *n*

recite [ri'sait] *v*

reclaim [ri'kleim] *v*

recognition [,rekəg'nɪʃn] *n*

ысынлап та

арткы як; тыл

арткы

арткы тәгәрмәс

1) сәбәп, нигез

был сәбәп буйынса

2) акыл, акыллылык,

һаклык

Тик кеше генә акыл

менән эш итә.

уйлау, фекер йөрөтөү,

уйлануы

1) акыллы, төплө, аңлы

2) уртаса, кыйбат булмаган

1. акыллы

2. яраклы; лайыклы

баш күтәрәүсә, фетнәсә

баш күтәрәү

ихтилал, сыуалыш, бола

1. искә алыу (төшөрөү)

2. кире сакырып алыу

Илсене сакыртып

алдылар.

1. сигенәү, кире кайтыу

2. кире кагыу, баш

тартыу

алыу; табыу; алганлыкка

расписка

1. алыу

Апайымдан хат алдым.

2. кабул итеү

1. телефон трубкаһы

Ул телефон трубкаһын

алды.

2. приемник

күптән түгел, һуңғы,

азақкы

кабул итеү

рецепт

яттан һөйләү (укуы)

үзләштерәү, төзәтәү

1. таныу, беләү

2. таныу, хуплау

действительно

задняя сторона; тыл

задний

заднее колесо

причина, основание

по этой причине

разум, благоразумие

Только человек обладает

разумом.

рассуждать, размышлять

благоразумный,

рассудительный

умеренный, недорогой

разумно

приемлемо; довольно

повстанец, мятежник

восставать

восстание, бунт

вспоминать

отзывать

Посол был отозван.

отступить

отказываться (от

договоренности)

получение; расписка

в получении

получать

Я получил письмо от

сестры.

принимать

телефонная трубка

Он поднял телефонную

трубку.

(тех.) приемник

недавний, последний

прием, получение

рецепт

читать наизусть,

декламировать

осваивать, исправлять

узнавание, опознание

признание, одобрение

recognize ['rekəgnaɪz] <i>v</i> He ~ ed me by my voice.	1. белеу Ул мине тауышымдан таныны. 2. таныу, бар тип белеу, тыңлау искә төшөрөү тәкдим итеү тәкдим, рекомендация, кәңәш	узнавать Он узнал меня по голосу.
recollect [,rekə'lekt] <i>v</i> recommend [,rekə'mend] <i>v</i> ~ ation [-ʃn] <i>n</i>		признавать вспоминать, припоминать рекомендовать рекомендация, совет
follow the doctor's ~	врач кәңәшен тотуу	выполнять рекомендации врача
reconsider ['rɪ:kən'sɪdə] <i>v</i>	яңынан карап сығыу (карау), кире уйлау	пересматривать,
reconstruct ['rɪ:kəns'trʌkt] <i>v</i> ~ tion [-ʃn] <i>n</i>	үзгәртеп һалыу (тезеү), реконструкциялау үзгәртеп короу, реконструкция; яңыртыу	передумывать перестраивать, реконструировать перестройка, реконструкция; восстановление
record ['rekɔ:d] 1. <i>n</i>	1) язып алыу, отчет, протокол 2) рекорд 3) граммофон пластинкаһы	запись, отчет, протокол рекорд граммофонная пластинка
2. [rɪ'kɔ:d] <i>v</i>	языу, теркәү	записывать, регистировать
The teacher recorded the results of the test.	Укытыусы контроль эш-тең һөзөмтәләрен яззы.	Учитель записал резуль-таты контрольной работы.
He recorded the concert on the taperecorder.	2) пластинкаға, тасмаға яззы Ул концертты магнито-фонға язып алды.	записывать на пластинку, пленку Он записал концерт на магнитофон.
record-holder <i>n</i> ~ player <i>n</i>	(спорт.) рекордсмен уйнатыусы	рекордсмен проигрыватель
recover [rɪ'kʌvə] <i>v</i>	1. кире алыу, яңынан табыу 2. һауығыу, тереләү	получать обратно, обретать снова выздоровливать, оправляться
She recovered from a cold.	Ул һыуык тейеүзән һауыкты (шәбәйзе).	Она оправилась после простуды.
recovery [rɪ'kʌvəri] <i>n</i>	1. аякка баһыу (баһтырыу)	восстановление
economic ~	хужалыкты аякка баһтырыу	восстановление хозяйства
recreation [,rekri'eɪʃn] <i>n</i>	2. һауығыу, шәбәйеү күңел асыу, ял итеү, тәнәфес	выздоровление развлечение, отдых; перемена

~ ground recruit [rɪ'kru:t] <i>v</i>	уйын өсөн майзан вербовкалау, йыйнау, алыу, тултыруу	площадка для игр вербовать, набирать (новобранцев, членов партии) красный рыжий рыжие волосы уменьшать, сокращать
red [red] <i>adj</i> red hair reduce [rɪ'dju:s] <i>v</i>	1. кызыл 2. ерән, кызгылт куңыр ерән сәс бөлөкөсөйтөү, азайтыу, кыскаргыу	красный рыжий рыжие волосы уменьшать, сокращать
reduction [rɪ'dʌkʃn] <i>n</i> ~ of armaments	бөлөкөсөйтөү, кәметөү, кыскаргыу, кыскарыу коралдарзы кыскаргыу (кәметөү)	уменьшение, сокращение сокращение вооружений
reed [ri:d] <i>n</i> reel [ri:l] <i>n</i>	тростник, камыш катушка, тәгәрмәс, кассета	тростник, камыш катушка (магнитофона), кассета, бобина
refer [ri'fə:] <i>v</i> She referred him to the library. She referred to the dictio- nary to find the meaning of the words. reference ['refrəns] <i>n</i> a ~ book He had good references.	1. таяныу; белешмә алыу 2. йүнәлтөп ебәрөү, бороу, һылтаныу, күрһөтөү Уны китапханаға ебәрзе. 3. карау, эш итеү, мөрәжәгәт итеү Ул һүзәрзең мәгәнәһен белер өсөн һүзлеккә караны. 1. һылтанма, искәрмә 2. белешмә, мәглүмәт белешмәләр китабы 3. тәкдим Уның тәкдимдәре якшы ине. тазаргыу нефть кыуыу заводы	ссылаться, наводить справки направлять, отсылать Она направила его в библиотеку. обращаться Она прибегла к словарю, чтобы узнать значения слов. ссылка (на), сноска, упоминание справка справочник рекомендация У него были хорошие рекомендации. очищать нефтеперегонный завод
refine [rɪ'faɪn] <i>v</i> ~ ry [rɪ'faɪnəri] <i>n</i> reflect [rɪ'flekt] <i>v</i> ~ ion [-ʃn] <i>n</i>	сагылдырыу, сагылыу 2. уйлау, уйға батыу 1. шәүлә, сагылыш 2. уйлау, уйға батыу (сумыу)	отражать(ся) размышлять отражение, отблеск размышление, раздумье
reform [rɪ'fɔ:m] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	реформа; үзгәртеп короу 1) реформа үткәрөү, үзгәртеп короу 2) төзөтөү	реформа; преобразование реформировать, преобразовывать исправлять

refrain [rɪ'freɪn] *n***refresh** [rɪ'freʃ] *v*~ **oneself**~ **ments** *n*~ **ment room****refrigerator** [rɪ'frɪdʒəreɪtə] *n***refusal** [rɪ'fju:zəl] *n***refuse** [rɪ'fju:z] *v***regain** [rɪ'geɪn] *v*~ **one's health****regard** [rɪ'ga:d] 1. *n*

He has no regard for others.

(pl)

Give her my regards.

in this regard

2. *v*

He is regarded as the best player.

This regards his future work.

as regards

~ **ing** [-ɪŋ] *prep***regime** [reɪ'ʒɪ:m] *n***region** [rɪ'dʒən] *n*~ **al** [-əl] *adj***register** ['redʒɪstə] 1. *n*2. *v*

Is the car registered?

~ **ed letter****regret** [rɪ'gret] 1. *n*

To my regret I could not go with him.

2. *v*

кушымта

елләтеү, хәл кертеү, иска

төшөрөү

ашап-эсеп алыу

өстәмә көс; еңелсә

ашамлык, закуска

буфет

һыуыткыс

кире кагыу

кире кагыу, мәхрүм итеү,

кабул итмәү

кире алыу

шәбәйеү, һауыгыу

1) игтибар, ихтирам,

хәстәрлек

Ул башкаларҙы ихтирам

итмәй.

2) сәләм

Уға минән сәләм әйтегез.

3) караш, мөнәсәбәт

был йәһәттән

1) карау

2) һанау, иҫәпләү

Ул иң яҡшы уйнаусы тип

иҫәпләнә (һанала).

3) кағылыу, кағылып

китеү, карашта

(мөнәсәбәттә) булыу

Был уның киләсәк эшенә

кағыла.

...килгәндә

тураһында, карата

режим, королош

өлкә, район

ерле, өлкә, региональ

(төбәк)

журнал

теркәү, исемлеккә

индереү

Машина теркәлгәнме?

заказы хат

үкенес, тәүбәгә килеү

Ҙызганыска ҡаршы,

мин уның менән бара

алманым.

кызганыу, үкенеү

припев

освежать, оживлять

подкрепиться

подкрепление; легкая

закуска

буфет

холодильник

отказ

отказывать(ся),

отвергать,

получить обратно

поправиться

внимание, уважение,

забота

У него нет уважения

к другим.

привет

Передайте ей привет.

отношение

в этом отношении

смотреть

считать, рассматривать

Он считается самым

лучшим игроком.

касаться,

иметь отношение

Это касается его будущей работы.

что касается...

относительно, о

режим, строй

область, район

местный, областной,

региональный

журнал

регистировать, вносить

в список

Машина зарегистрирована?

казанное письмо

сожаление, раскаяние

К сожалению, я не смог

пойти с ним.

созалеть, раскаиваться

She regrets that I can't come.	Минек килә алмауыма ул үкенес белдерә.	Она сожалеет, что я не смогу прийти.
regular ['regjələ] <i>adj</i>	1. регуляр	регулярный
~ army	регуляр армия	регулярная армия
~ procedure	2. дөрөс	правильный
~ ly [-li] <i>adv</i>	3. ябай, кәзимге	обычный
regulate ['regjuleit] <i>v</i>	ябай процедура	обычная процедура
	регуляр, дөрөс итеп	регулярно, правильно
	ййга халыу, рәтләү, рәткә, тәртипкә килтереү	регулировать, упорядочить, приспособливать
regulation [,regju'leiʃn] <i>n</i> (pl)	1. рәтләү, тәртипкә халыу	регулирование
	2. кағизә, инструкция	правила (мн. ч.), инструкция
rehearsal [ri'hə:səl] <i>n</i>	репетиция	репетиция
rehearse [ri'hə:s] <i>v</i>	репетиция, өйрәтеү	репетировать
reign [rein] 1. <i>n</i>	1) батшалык итеү	царствование
	2) власть, хакимлык, өстөнлөк	власть, господство
under the reign	власть карамағында	под властью
2. <i>v</i>	1) батшалык итеү, башта булып тороу	царствовать
He reigned for many years.	Ул озак йылдар буйына батшалык итте.	Он царствовал много лет.
	2) хөкөм һөрөү, хакимлык итеү	царить, господствовать
Silence reigned during his speech.	Ул сығыш яһағанда тынлык хөкөм һөрзө.	Во время его речи царило молчание.
rein [rein] <i>n</i> (pl)	тезген, дилбегә	повод, поводья, вожжа
reinforce [,ri:n'fɔ:s] <i>v</i>	көсәйтеү, көсәйеү, нығыту	усиливать, укреплять
reject [ri'dʒekt] <i>v</i>	кире қағыу, қабул итмәү	отвергать, отклонять
rejoice [ri'dʒɔis] <i>v</i>	кыуандырыу, кыуаныу	радовать(ся)
~ in (at) smth	нимәгә булһа ла кыуаныу	радоваться чему-л.
relate [ri'leit] <i>v</i>	1. һөйләү	рассказывать
	2. куйыу, урынлаштырыу, билдәләү, асыклау	устанавливать (связь)
	3. туғанлык, туғандаш булыу	находиться в родстве
We are closely related.	Без якын туғандар.	Мы близкие родственники.
relation [ri'leiʃn] <i>n</i>	1. бәйләнеш, мөнәсәбәт	отношение, связь
	2. туған	родственник(ца)
~ ship [-ʃip] <i>n</i>	3. хикәйә (бәйән) итеү	повествование, изложение
	1. караш, үз-ара мөнәсәбәт	отношение, взаимоотношение
	2. кәрзәш(лек)	родство

~ by blood	кан кәрзәшлек	кровное родство
relative ['relatɪv] 1. <i>n</i>	туған, кәрзәш	родственник(ца)
She is my relative.	Ул минең кәрзәшем.	Она моя родственница.
2. <i>adj</i>	сағыштырма	относительный,
~ ly [-li] <i>adv</i>	сағыштырмаса	сравнительный
relax [rɪ'læks] <i>v</i>	көсһөзләндереү, кәметеү,	относительно,
	йомшартыу	сравнительно
~ ation [-fən] <i>n</i>	1. көсһөзләнеү,	ослаблять, уменьшать
	хәлһезләнеү	напряжение
relay [rɪ'leɪ] 1. <i>n</i>	2. ял, хәл алыу	ослабление,
2. <i>v</i> ['ri:leɪ] (relaid ²)	(спорт.) эстафета, алмаш	расслабление
release [rɪ'li:s] 1. <i>n</i>	трансляциялау	отдых, передышка
~ from prison	азат булыу, иреккә сығыу	эстафета, смена
2. <i>v</i>	төрмәнән иреккә сығыу	транслировать (по радио)
	1) иреккә сыгарыу	освобождение
He released the dog.	Ул этте үз иркенә ебәрзе.	освобождение из тюрьмы
	2) китап (фильм) сыгарыу,	освобождать, выпускать
reliable [rɪ'laɪəbl] <i>adj</i>	бағыу	на волю
relief [rɪ'li:f] <i>n</i>	ышаныслы, ышаныс	Он выпустил собаку на
relieve [rɪ'li:v] <i>v</i>	казаныу (ирешеү)	волю.
	еңеллек, йыуаныс, ярзам	выпустить книгу (фильм)
religion [rɪ'lidʒən] <i>n</i>	1. еңеләйтеү, кәметеү	надежный,
religious [rɪ'lidʒəs] <i>adj</i>	2. сыгарыу, коткарыу	заслуживающий доверия
rely [rɪ'laɪ] <i>v</i>	дин	облегчение, утешение,
remain [rɪ'mem] 1. <i>n</i> (pl)	дини	помощь
I gave the dog the remains	ышаныу, таяныу	ослаблять
of the dinner.	1) калдык, калған өлөш	освобождать
	Мин эткә калған ашты	религия
He buried the remains of	бирзем.	религиозный
the dog in the garden.	2) мәйет, үлек	полагаться
2. <i>v</i>	Ул эттең үле кәүзәһен	остаток, остатки
~ der [-də] <i>n</i>	баксаға күмде.	Я отдал собаке остатки
remark [rɪ'ma:k] 1. <i>n</i>	калыу	обеда (ужина).
2. <i>v</i>	калған өлөш, калдык	останки, прах
~ able [-əbl] <i>adj</i>	искәрмә, искәртеү	Он захоронил останки
remedy ['remɪdi] <i>n</i>	һизеп алыу, күрөп калыу,	собаки в саду.
remember [rɪ'membə] <i>v</i>	әйтеп һалыу	оста(ва)ться
I always remember my first	бик шәп, һәйбәт	остаток, остатки
teacher.	дарыу	замечание (устное)
	1. иштә тототу, искә алыу	замечать, отмечать,
	Үземдең беренсе укытыу-	высказываться
	сымды һәр вакыт искә алам.	замечательный
		лекарство
		помнить, вспомнить
		Всегда вспоминаю своего
		первого учителя.

Remember me to your father.	2. сәләм әйтеү Атайыңа сәләм әйт.	передавать привет Передай привет отцу.
remind [rɪ'maɪnd] <i>v</i>	хәтерләтеү	напоминать (о ком-л.)
reminder [rɪ'maɪndə] <i>n</i>	искәртеү, искә төшөрөү	напоминание
remote [rɪ'maʊt] <i>adj</i>	1. алыс, алыстағы	дальний, отдаленный
~ village	төпкөлдәге ауыл	глухая деревня
removal [rɪ'mu:vl] <i>n</i>	2. сибек, кәрһез, шикле	слабый, маловероятный
the removal of the piano	1. күсереү, күсеп барыу (килеү)	перемещение, переезд
~ of the minister	пианиноны күсереү	перемещение пианино
remove [rɪ'mu:v] <i>v</i>	2. алыслатыу, алып ташлау, хезмәттән сыгарыу	удаление, устранение
I removed the books from the shelf.	министрҙы урынынан алыу	смещение министра
I removed my hat.	1. күсереү, күсереп куйыу, алып куйыу	передвигать, перемещать, убирать
render ['rendə] <i>v</i>	Мин кәштәнән китап-тарҙы алып куйҙым.	Я убрал книги с полки.
~ aid	2. алыслатыу, хезмәттән алыу	удалять, устранять
I rendered a novel from Russian into English.	3. алыу, сисеү	снимать
renew [rɪ'nju:] <i>v</i>	Мин эшләпәмде һалдым.	Я снял шляпу.
renounce [rɪ'naʊns] <i>v</i>	1. кайтарыу, түләү, биреү	воздавать, оказывать
renovation [,renə'veɪʃn] <i>n</i>	ярҙам итеү (күрһәтеү)	оказывать помощь
rent [rent] 1. <i>n</i>	2. үтәү, тормошка ашырыу	передавать, делать
2. <i>v</i>	3. яңынан эшләү, кабаттан етештереү	воспроизводить
I rented a flat for a year.	4. тәржемә итеү	переводить
renunciation [rɪ,nʌnsɪ'eɪʃn] <i>n</i>	Мин романды руссанан инглизсәгә тәржемә иттем.	Я перевел роман с русского на английский язык.
reorganize ['ri:ɔ:gənaɪz] <i>v</i>	яңыртыу	обновлять
	баш тартыу, кире ҡағыу	отказываться, отрекаться
	аякка баҫтырыу, элекке хәленә ҡайтыу, яңыртыу, төзәтеү	восстановление, обновление
	куртым һаҡы	арендная (квартирная) плата
	1) куртымға биреү	сдавать в аренду
	2) куртымға алыу	арендовать
	Мин фатирҙы бер йылға куртымға алдым.	Я снял квартиру на год.
	кире ҡағыу, ваз кисеү	отказ, отречение (от)
	яңынан ойоштороу	реорганизовывать

repair [ri'peə] 1. <i>n</i> under ~ 2. <i>v</i>	ремонт, йүнәтәү, төзәтәү ремонтта ремонтлау, төзәтәү	ремонт, починка в ремонте ремонтировать, чинить, исправлять
repay [ri'pei] <i>v</i>	бурысты кайтарыу, түләү, бүләкләү	отдавать долг, оплачивать, вознаграждать
repeat [ri'pi:t] <i>v</i>	кабатлау	повторять
repetition [,repɪ'tɪʃn] <i>n</i>	кабатлау	повторение
replace [ri'pleis] <i>v</i>	1. куйыу, кире урынына һалыу 2. алмаштырыу алмаш	ставить, класть обратно на место заменять, замещать
~ ment [-mənt] <i>n</i>	яуап	замена
reply [ri'plai] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	яуап биреү	ответ
report [ri'pɔ:t] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	доклад, белдереү, хәбәр, отчет 1) һөйләп биреү, хәбәр итеү 2) килеү	доклад, сообщение, отчет докладывать, сообщить
reporter [ri'pɔ:tə] <i>n</i>	репортер, хәбәрсе	являться
represent [,reprɪ'zent] <i>v</i>	һүрәтләү, кәүзәләндереү	репортер, корреспондент
~ ation [-teɪʃn] <i>n</i>	1) күз алдына килтереү, яңынан кисереү, һүрәтләү 2) вәкиллең	изображать, представлять
representative [,reprɪ'zentətɪv] <i>n</i> The House of R~ 2. <i>adj</i>	представление изображение представительство представитель вәкилдәр палатаһы 1) һүрәтләнгән, типик 2) вәкилдәрҙән торған, һайланма	представитель представитель представитель представитель (амер.) Палата представителей изображающий, типичный (полит.) представитель- ный
repress [ri'pres] <i>v</i>	тыйыу, баҫыу, баҫтырыу, репрессиялау	подавлять,
~ ion [-ʃn] <i>n</i>	баҫтырыу, тыйыу, репрессия	репрессировать
reprisal [ri'praɪzl] <i>n</i>	яуаплы сара (хәрәкәт)	подавление, репрессия
reproach [ri'praʊtʃ] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	үпкә, шелтә үпкәләү, шелтәләү, ғәйепләү	ответная мера, ответное действие
reproduce [,ri:prə'dju:s] <i>v</i>	яңынан барлыкка килтереү; кабатлау, искә төшөрөү	упрек, укор укорять, упрекать
~ ction [-'dʌkʃn] <i>n</i>	күсермә, репродукция	воспроизводить
republic [ri'pʌblɪk] <i>n</i>	республика	воспроизведение; репродукция (копия) республика

~ can [-kən] 1. <i>n</i> (R-n)	1) республикасы 2) республикасы партия агзаһы республика репутация, абруй һорау, үтенес һорау (үтенес) буйынса һорау, ялбарыу	республиканец (амер.) член республи- канской партии республиканский репутация просьба по просьбе просить, просить позволения требовать, нуждаться
2. <i>adj</i> reputation [ˌrepju'teɪʃn] <i>n</i>		
request [rɪ'kwest] 1. <i>n</i>		
at (by) ~ 2. <i>v</i>		
require [rɪ'kwaɪə] <i>v</i>	таптырыу, талап итеу, мохтаж булыу талап, һорау, ихтыяж, мохтажлык коткарыу, азат итеу ярзамға килеу (барыу)	требовать, нуждаться требование, потребность
~ ment [-mənt] <i>n</i>		
rescue ['reskju:] 1. <i>n</i> go / come to the ~	коткарыу, азат итеу ғилми-тикшеренеу, ғилми әсәр ғилми-тикшеренеу эше ғилми хезмәткәр оқшаушылық, оқшау булыу оқшау, оқшау булыу	спасение, освобождение идти (приходить на помощь) спасать, освобождать исследование, научно- исследовательская работа
2. <i>v</i> research [rɪ'sə:tʃ] <i>n</i>		
a ~ worker resemblance [rɪ'zembləns] <i>n</i>	оқшау, оқшау булыу 1. иҫкәрмә бер һүҙһез, һис шикһез 2. калдырыу, һаҡлау запас, запаска калдырыу	научный сотрудник сходство
resemble [rɪ'zembl] <i>v</i>		
reservation [ˌrezə'veɪʃn] <i>n</i> without ~	1. иҫкәрмә бер һүҙһез, һис шикһез 2. калдырыу, һаҡлау запас, запаска калдырыу	походить, иметь сходство оговорка безоговорочно оставление, сохранение резервирование, запас, резерв в запасе сберегать, запасать откладывать, резервировать
reserve [rɪ'zə:v] 1. <i>n</i> in ~ 2. <i>v</i>	һаҡлык, һаҡлыкта 1) һаҡлау, һаҡлап тоту 2) һалып куйыу, һаҡлыкка һалыу	
reserved [rɪ'zə:vd] 1. <i>past</i> and <i>p.p.</i> from reserve 2. <i>adj</i> a ~ seat	1) алдан заказ бирелгән алдан заказ ителгән билет 2) астыртын, шым Ул был мәсьәләлә баҫал- кылык күрһәтте. резервуар; һыу һаҡлағыс йәшәү йәшәү урыны, резиденция даими йәшәүсе	заказанный заранее заказанный заранее билет скрытный, сдержанный Он был очень сдержан в этом вопросе. резервуар; водохранилище проживать местожительство, резиденция (постоянный) житель
He was very reserved on the subject.		
reservoir ['rezəvwa:] <i>n</i>		
reside [rɪ'zaɪd] <i>v</i>		
residence ['rezɪdəns] <i>n</i>		
resident [rezɪdənt] <i>n</i>		

resign [rɪ'zain] <i>v</i>	отставкаға сығыу (китеү); үзәңдән вазифаны алып ташлау	уходить в отставку; слагать с себя обязанности
resignation [,reziɡ'neiʃn] <i>n</i>	отставкаға сығыу, отставка	уход в отставку, отставка
hand / send in one's resignation	отставкаға китеү хақында ғариза биреү	подать заявление об уходе (отставке)
resist [rɪ'zist] <i>v</i>	каршы тороу, карышыу	сопротивляться, противиться
resistance [rɪ'zɪstəns] <i>n</i> ~ movement	каршылык каршылык күрһәтеү хәрәкәте	сопротивление движение сопротивления
offer ~	каршылык күрһәтеү	оказывать сопротивление
resolute ['rezəlu:t] <i>adj</i>	каты, нык, кырка, кыйыу	твердый, решительный
resolution [,rezə'lu:ʃn] <i>n</i> The resolution was adopted at once.	1. карар, резолюция Резолюция тиз генә кабул ителде. 2. кыйыулык, тәүәккәллек	решение, резолюция Резолюция была принята сразу. решимость, решительность, твердость
resort [rɪ'zɔ:t] <i>n</i>	1. ышык; һыйыныр урын; йгуаныс, кыгуаныс, өмөт 2. курорт	прибежище; утешение; надежда курорт
resource [rɪ'sɔ:s] <i>n</i> (<i>pl</i>) ~ ful [-ful] <i>adj</i>	ресурс, сығанак, сара тапкыр, сос, оскор, уйлап сыгарыуға оста	мн. ч. ресурсы, средства находчивый, изобретательный
respect [rɪs'pekt] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) хөрмәт, ихтирам 2) караш, мөнәсәбәт хөрмәтләү, ихтирам итеү хөрмәтле, олопат	уважение отношение уважать
~ able [-əbl] <i>adj</i>		почтенный, представительный
~ ively [-ɪvli] <i>adv</i>	ярашлы (тейешле) рәүештә	соответственно
respite ['respait] <i>n</i>	кисектереү; ял алыу	отсрочка, передышка
respond [rɪ'spɒnd] <i>v</i>	яуап биреү, баһа биреү фекер әйтеү	отвечать, отзываться
response [rɪs'pɒns] <i>n</i>	яуап, яуап кайтарыу, тәһсир итеү	реагировать
responsibility [rɪs,pɒnsə'bɪlɪti] <i>n</i>	1. яуаплылык 2. бурыс, хезмәт; вазифа, йөкләмә	ответ, отклик, реакция
responsible [rɪs'pɒnsɪbl] <i>adj</i>	яуаплы	ответственность обязанности, обязательства
rest I [rest] 1. <i>n</i> Let's have a rest. 2. <i>v</i>	ял Әйзәгез, ял итәйек! 1) ял итеү, ятыу 2) ял биреү	покой, отдых Давайте отдохнем! отдыхать, лежать давать отдых
rest II [rest] <i>n</i>	калдык, калған өлөш, калған(дар), башкалар	остаток; остальное, остальные, другие

The rest of the pupils stayed at school.	Башка укыусылар мәктәптә калды.	Остальные ученики остались в школе.
restaurant ['restro:ŋ] <i>n</i>	ресторан	ресторан
rest house ['rest haus] <i>n</i>	кунакхана	придорожная гостиница
restless ['restlis] <i>adj</i>	тынгыһыз	беспокойный, неутомимый
restoration [,restə'reiʃn] <i>n</i>	аякка бастырыу, тергезеү	восстановление, реставрация
restore [ri'stɔ:] <i>v</i>	аякка бастырыу, тергезеү	восстанавливать, реставрировать
result [ri'zʌlt] 1. <i>n</i>	һөҙөмтә, эҙемтә	результат, следствие
I was pleased with the results.	Мин һөҙөмтәләр менән кәнәғәтмен.	Я был доволен результатами.
as a result of	һөҙөмтәлә	в результате
2. <i>v</i>	нимәгәлер килтереү (еткереү)	1) следовать, проистекать (из); 2) приводить к чему-л.
resume [ri'zju:m] <i>v</i>	яңынан башлау, яңыртыу, дауам итеү	возобновлять, продолжать
resumption [ri'zʌmpʃn] <i>n</i>	яңыртыу, дауам итеү	возобновление, продолжение
retail [ri:teɪl] 1. <i>n</i>	ваклап һатыу	розничная торговля
2. [ri:'teɪl] <i>v</i>	ваклап һатыу	продавать в розницу
retire [ri'taɪə] <i>v</i>	1. отставкаға сығыу	уходить в отставку
retreat [ri'tri:t] <i>v</i>	2. эштән китеү	увольняться
return [ri'tə:n] 1. <i>n</i>	сигенеү, кире китеү	отступать, уходить
Many happy returns of the day!	1) кире кайтыу (кайтарыу)	возвращение
	Тыуган көнөң менән котлайым!	Поздравляю с днем рождения!
	2) кире биреү (кайтарыу), әйләнеп килеү	отдача, возврат
in return	яуап итеп, алмашка	в ответ, в обмен
2. <i>adj</i>	яуап	ответный
3. <i>v</i>	1) кире кайтарыу (килтереү), кире кайтыу (килеү), кайтарып биреү	возвращать(ся), отдавать
reveal [ri'vi:l] <i>v</i>	2) яуап биреү, каршылашыу	отвечать, возражать
	1. асыу, асып һалыу	раскрывать, обнаруживать
He revealed my secret.	Ул минең серзе асып һалды.	Он выдал мою тайну.
	2. күрһәтеү, асып биреү	обнаруживать, показывать
revelation [,revə'leiʃn] <i>n</i>	асыу, фаш итеү; уйлап табыу, асыш	открытие, разоблачение, раскрытие, откровение

revenge [ri'vendʒ] 1. <i>n</i> in revenge take ~ on smb	үс үс итеп үс алыу үс алыу реваншист	мсть в отместку отомстить мстить реваншист
2. <i>v</i> revenge-seeker [-si:kə] <i>n</i>	йылык килем	годовой доход
revenue ['revənju:] <i>n</i>	1) күзөтөү, карап сыгыу	обзор, обозрение, просмотр
review [ri'vju:] 1. <i>n</i>	көндөлек вакигаларга (хәбәрзәргә) күзөтөү	обзор текущих событий
the ~ of current events	2) рецензия, баһа	рецензия
2. <i>v</i>	1) карап сыгыу 2) баһа биреү	обозревать, просматривать рецензировать
revise [ri'vaiz] <i>v</i>	1. төзөтөү, үзгөртөү, яңынан карап сыгыу	проверять, изменять; пересматривать
I revised my opinion.	Мин үз фекеремде үзгөрттөм.	Я изменил свое мнение.
	2. кабатлау, ныгытуу	повторять, закреплять (ранее выученное)
I revised the text for the examination.	Мин имтиханга тиклем тексты кабатланым.	Я повторил текст к экзамену.
revision [ri'viʒn] <i>n</i>	1. карап сыгыу, ревизия	пересмотр, ревизия
revolt [ri'vəʊlt] 1. <i>n</i>	2. кабатлау, ныгытуу	повторение, укрепление
2. <i>v</i>	ихтилас, сыуалыш, бола баш күтәреү	восстание, мятеж, бунт
revolution [,revə'lu:ʃn] <i>n</i>	1. революция	восставать революция
~ nary [-nəri] 1. <i>n</i>	2. әйләнәү, тулы әйләнеш революционер	вращение, полный оборот революционер
2. <i>adj</i>	революцион	революционный
revolve [ri'vɒlv] <i>v</i>	әйләнәү, әйләндерәү	вращать(ся)
revolver [ri'vɒlvə] <i>n</i>	револьвер	револьвер
reward [ri'wɔ:d] 1. <i>n</i>	1) бүләк, награда	награда
2. <i>v</i>	2) хак, әжер, һөйөнсө бүләкләү	вознаграждение награждать
rhyme [raim] 1. <i>n</i>	1) рифма	рифма
<i>pl</i>	2) рифмалы шигыр	рифмованное стихотворение
2. <i>v</i>	рифмалау, рифмага һалыу	рифмовать
rib [rib] <i>n</i>	кабырга	ребро
ribbon ['ribən] <i>n</i>	таҫма, тар һызат	лента, узкая полоска
rice [rais] <i>n</i>	рис, дөгө	рис
rich [ritʃ] 1. <i>adj</i>	1) бай	богатый
~ soil	2) уңдырышлы	плодородный
2. <i>n</i> : the ~ (<i>pl</i>)	уңдырышлы ер	плодородная земля
rid [rid] <i>v</i> (rid, ridden)	байзар	богатые, богачи
get rid of	котолдору, коткарыу	избавлять
	котолоу, котолоп калыу	избавляться

riddle ['ridl] <i>n</i>	йомак, табышмак	загадка
ride [raid] 1. <i>n</i>	1) юл йөрөү, сәфәр	прогулка, поездка
2. <i>v</i> (rode, ridden)	2) һыбай йөрөү	езда верхом
	1) һыбай барыу	ехать верхом
	2) (машинала, поезде)	ехать (в машине, поезде)
rider ['raidə] <i>n</i>	барыу	всадник, наездник
rifle ['raɪfl] <i>n</i>	һыбай	
right I [rait] <i>n</i>	мылтык	винтовка
on the right	1) уң як	правая сторона
to the ~	уң яктан, уңдан	справа
(the Rights)	уң якка, уңға	направо
2. <i>adj</i>	2) уң (көстәр)	(полит.) правые (силы)
	1) уң	правый
	2) уң (реакцион)	(полит.) правый,
right forces	реакцион көстәр	реакционный
		правые (реакционные)
right II [rait] 1. <i>n</i>	1) хокук	силы
the right to work	хезмәткә (эшкә) хокук	право
	2) дөрөслөк, хаклык,	право на труд
	ғәзеллек	правильность, правота,
2. <i>adj</i>	1) дөрөс, тоғро	справедливость
You are right!	Һез хаклы! Дөрөс!	правильный, верный
That is right!	Дөрөс!	Вы правы! Правильно!
	2) уң	Правильно!
3. <i>adv</i>	1) дөрөс, хак, ғәзел	правый
		правильно, верно,
		справедливо
	2) тура	прямо
	3) тап, нәк, таман	точно, (разг.) как раз
He was standing right in	Ул бүлмәнең нәк	Он стоял как раз
the middle of the room.	уртаһында тора ине.	посредине комнаты.
right here	нәк, тап ошонда	как раз здесь
~ now	хәзер үк	сейчас же
rightful ['raitful] <i>adj</i>	законлы, ғәзел	законный, справедливый
right-hand ['raitænd] <i>n</i>	якын ярзамсыһы,	близкий помощник,
	«уң кулы»	«правая рука»
rightly ['raitli] <i>adv</i>	дөрөс, ғәзел	правильно, точно,
		справедливо
rind [raɪnd] <i>n</i>	тыш, кабык	кожура, корка
ring [rɪŋ] <i>n</i>	1) түңәрәк, әйләнә	круг, окружность
The children formed a ring.	Балалар түңәрәк яһап	Дети встали в круг.
	торзолар.	
	2) балдак, коршау	кольцо, обруч
I bought a wedding ring	Мин кисә никах балдағы	Вчера я купил обручаль-
yesterday.	һатып алып кайттым	ное кольцо.
	(алдым).	
	3) цирк майҙаны, ринг	цирковая арена, ринг

ring II [rɪŋ] 1. <i>n</i>	(телефон) шылтырауы	звонок (телефона)
2. <i>v</i> (rang, rung)	(телефондан) шылтыратуы	звонить (по телефону)
ring-finger [-fɪŋɡə] <i>n</i>	сығанақ бармақ	безымянный палец
rink [rɪŋk] <i>n</i>	каток	каток
ripe [raɪp] <i>adj</i>	бешкән, өлгөргән	спелый, зрелый
rise [raɪz] 1. <i>v</i> (rose, risen)	1) тороу, күтәрелеу, сығыу	вставать, подниматься; восходить (о солнце)
2. <i>n</i>	2) баш күтәреу	восставать
rise in wages	3) үсә барыу, көсәйеу	возрастать, усиливаться
	1) күтәреу, күтәрелеу, күбәйеу, арттыруу, артыу	подъем, повышение, увеличение
	эш хакын күтәреу	повышение заработной платы
	2) сығыш, башланғыс	происхождение, начало
The river takes its rise in the forest.	Йылға урмандан башлана.	Река берет свое начало в лесу.
risk [rɪsk] 1. <i>n</i>	тәүәккәллек, кыйыулык	риск
at one's own risk	тәүәккәллек менән эшләу	на свой страх и риск
run (take / risks) a risk	тәүәккәл эш итеу	рисковать
2. <i>v</i>	базнат итеу, тәүәккәлләу, үзәнде куркыныс астына куйыу	рисковать
He risked his life to save the child.	Баланы коткарыу өсөн ул үзенең гүмерен куркыныс астына куйзы.	Спасая ребенка, он рисковал своей жизнью.
river ['rɪvə] <i>n</i>	йылға	река
road [rouɪd] <i>n</i>	юл	дорога
by road	таш юл менән, машина менән	по шоссе, на машине
on the road	юлда	в дороге, в пути
~ sign <i>n</i>	юл билдәһе (тамгаһы)	дорожный знак
~ book <i>n</i>	автомобиль юлдарын күрһәткән китап-атлас	атлас автодорог
~ map <i>n</i>	автомобиль юлдарын күрһәткән карта	карта автодорог
roast [roust] 1. <i>adj</i>	курулған, кыззырылған	жареный
~ chicken	курулған тауык	жареная курица
2. <i>v</i>	куруу, кыззыруу, курылуу	жарить(ся)
Mother roasted meat for supper.	Кискә әсәйем ит курзы.	Моя мама поджарила мясо на ужин.
rob [rɒb] <i>v</i>	талау, урлап сығыу	грабить, обкрадывать
robber ['rɒbə] <i>n</i>	талаусы, юлбаһар	грабитель, разбойник
robbery ['rɒbəri] <i>n</i>	талау, урлау	грабеж, кража
robe [roub] <i>n</i>	мантия, халат	мантия, халат

rock I [rɒk] <i>n</i>	1. кая таш, кая; тау токомо	скала, утес;
	2. таш, зур таш	горная порода
rock II [rɒk] <i>v</i>	бәүеләү, сайкалыу, һелкенәү	камень, булыжник качать(ся), трясти(сь)
rocket ['rɒkɪt] <i>n</i>	ракета	ракета
rocky ['rɒki] <i>adj</i>	каялы, ташлы	скалистый, каменистый
rod [rɒd] <i>n</i>	сыбык, сым; кендек, күсәр	прут; стержень
role [roul] <i>n</i>	роль, әһәмиәт	роль, значение
roll [roul] 1. <i>n</i>	1) төргәк, төйөнсөк	рулон, сверток
roll of paper	кағыз төргәге	рулон бумаги
	2) исемлек	список, каталог
	3) әйләнәү, әйләндерәү; бәүетәү	вращение, качка
2. <i>v</i>	4) гөрһөлдәү, күк күкрәү	раскат грома, грохот
	5) калас, күмәс	булка
	1) тәгәрәтәү, тәгәрәү, шыуыу; әйләндерәү, әйләнәү	катить(ся); вращать(ся)
	2) бөтәрләү, урау, төрөп куйыу, бөтәрләнәү, уралыу	свертывать (ся)
	3) күкрәү, гөрһөлдәү, дөбөрләү	греметь, грохотать
roller ['roulə] <i>n</i>	каток, ролик	(тех.) каток, ролик
Roman ['roumən] 1. <i>n</i>	римлян	римлянин
2. <i>adj</i>	рим	римский
romance [rou'mæns] <i>n</i>	1) ғишык (мөхәббәт) тарихы, роман	любовная история, роман
	2) романтика	романтика
romantic [rou'mæntɪk] <i>adj</i>	романтик	романтический, романтичный
Rome [roum] <i>n</i>	Рим	Рим
roof [ru:f] <i>n</i>	кыйык, түбә	крыша, кровля
room [ru:m] <i>n</i>	1. бүлмә	комната
I left room for the kitchen.	2. урын, ара, аралык	место, пространство
	Кухня өсөн урын	Я оставил место для кухни.
room-mate [-'meɪt] <i>n</i>	калдырзым.	сосед(ка)
root [ru:t] 1. <i>n</i>	күрше	корень
take root	тамыр	пускать корни
2. <i>v</i>	тамыр ебәрәү	пускать корни, укореняться
Tomatoes root easily.	тамырлануу, тамыр алыу	Томаты быстро пускают корни.
	Помидор тиз тамырлана.	веревка, канат, трос
rope [roup] <i>n</i>	бау, аркан, канат, трос	

rose [rouz] <i>n</i>	роза	роза
rosy ['rouzi] <i>adj</i>	ал, алһыу	розовый; румяный
rot [rot] <i>v</i>	сереу, бозолоу	гнить, портиться,
		разлагаться
rotten ['rɒtn] <i>adj</i>	серек, серегән	гнилой, прогнивший
rouble ['ru:bl] <i>n</i>	һум	рубль
rough [rʌf] <i>adj</i>	1. тупас, тәрбиәһез	грубый, неотесанный
a rough boy	«ағас тел», тәрбиәһез	грубиян
	2. кытыршы, тигез булма- ған, сокорло-сакырлы	неровный, шершавый
a – road	һикәлтәле юл	неровная дорога
a – copy	3. каралама	черновой
roughly ['rʌfli] <i>adv</i>	каралама	черновик
	1. тупас рәүештә	грубо, небрежно
round [raund] 1. <i>n</i>	2. якынса, сама менән	приблизительно
	1) түңәрәк; түңәрәк	круг; круговое движение
	буйынса хәрәкәт итеу	
	2) урап үтеу юлы;	обход; обход больных
	ауырыузарзы карап сығыу	
The doctor makes his rounds every morning.	Врач көн дә иртә менән ауырыузарзы карап сыға.	Врач каждое утро делает обход.
	3) тур, раунд	тур, раунд
2. <i>adj</i>	түңәрәк	круглый
a round table	түңәрәк өстәл	круглый стол
3. <i>adv</i>	һәр яклап, тирә-якта	вокруг, кругом
the whole world round	бөтә донъя	весь мир
4. <i>prep</i>	тирәһендә, әйләнәһендә	кругом, вокруг
round the corner	мөйөш артында	за углом
– the world	ер шары тирәләй	вокруг света
He looked round.	Ул тирә-ягына карап алды.	Он осмотрелся вокруг.
roundabout ['raundəbaut] <i>n</i>	өйрөлсәк	карусель
rouse [rauz] <i>v</i>	1. йоконан уятыу	будить
	2. уятыу, мәжбүр итеу,	побуждать, возбуждать
	кузгытыу	
rout [raut] <i>n</i>	тар-мар итеу, кыйралыш,	разгром, поражение
	еңелеу	
row [rou] 1. <i>n</i>	рәт	ряд
I'm sitting in the 5-th row.	Мин бишенсе рәттә	Я сижу в пятом ряду.
	ултырам.	
2. <i>v</i>	1) ишеп барыу, ишеу	грести
Can you row?	Кәмәлә ишә беләһеһезме?	Вы умеете грести?
rub [rʌb] <i>v</i>	һөртөү, һөртөнөү, ышкыу,	тереть(ся)
	изеу	
rub one's hands	кулды ыуыу (ышкыу)	потирать руки
	2) ыуыу, һөртөү, кырыу	натирать
My shoes rubbed my heels.	Ботинка үксәмде кырган.	Ботинки натерли мне пятки.

rub out

Rub out the blackboard!

rubber ['rʌbə] *n*

rubbish ['rʌbɪʃ] *n*

rucksack ['ruksæk] *n*

rude [ru:d] *adj*

rug [rʌg] *n*

ruin [ruɪn] 1. *n*

2) (*pl*)

The village lay in ruins.

2. *v*

We were ruined.

rule [ru:l] 1. *n*

as a rule

2. *v*

rule the country

~out

ruler I ['ru:lə] *n*

ruler II ['ru:lə] *n*

ruling ['ru:lɪŋ] *adj*

the ruling classes

run [rʌn] *v* (**ran**; **run**)

The bus runs between Ufa and Salawat.

The road runs up the hill.

My father runs the factory.

The play ran for a whole season.

һөртөп алыу, һөртөү,

йыуыу, бөтөрөү

Тактаны һөрт!

юйма, юйғыс, каучук

кый, сүп-сар

рюкзак, артмак

тупас, тәрбиәһеҙ

келәм, балас, плед

1) һаләкәт, үлем, һаләк

булыу, һаләкәткә оспау

емереү, емерек, емерелеү

Ауыл емерелеп бөткән.

1) емереү, бозоу,

бөлгөнлөккә калдырыу

Без бөлгөнлөккә калдык.

2) харап (әрәм, һаләк)

итеү, бозоу

1) кағизә

кағизә буларак

2) идара, власть,

хакимлык, өстөнлөк

1) идара (хакимлык) итеү

илгә етәкселек итеү

2) һызык үткәреү, һызып

сығыу

сығарыу

хаким, хөкүмәт башлығы

линейка

хакимлык итеүсе

хаким синыйтар

1. йүгерәү

2. хәрәкәт итеү, йөрөү,

килеп-китеп йөрөү

Был автобус Өфө менән

Салауат араһында йөрөй.

3. йәйеләп (һузылып)

ятыу, (китеү), йәйелеү

Юл тауға карай һузыла.

4. етәкселек, идара итеү

Атайым заводка етәкселек

итә.

5. барыу

Пьеса мизгел буйы барзы.

стирать

Сотри с доски!

резинка; резина, каучук

мусор, хлам

рюкзак

грубый, невоспитанный

ковер, коврик, плед

гибель, крушение,

разорение

развалины

Деревня лежала

в развалинах.

разрушать, разорять

Мы были разорены.

губить, портить

правило

как правило

правление, власть,

господство

управлять, править

управлять страной

линовать

исключать

правитель

линейка

господствующий,

правлящий

правлящие классы

бегать, бежать

двигаться, ходить,

курсировать

Этот автобус курсирует

между Уфой и Салаватом.

тянуться, простираться

Дорога идет вверх по
склону.

руководить, управлять

Мой отец руководит

заводом.

идти (о фильме, пьесе)

Пьеса шла весь сезон.

run across

I ran across my old friend yesterday.

run away**run for****~ out****~ over**

The dog was run over by a bus.

runaway ['rʌnəweɪ] *n*

runner ['rʌnə] *n*

running ['rʌnɪŋ] 1. *pres p.*
from **run**

2. *adj*

running water

rupture ['rʌptʃə] *v*

rural ['ruərəl] *adj*

rush [rʌʃ] 1. *n*

~ hour

2. *v*

He rushed by.

Russia ['rʌʃə] *n*

Russian ['rʌʃn] 1. *n*

the Russians

2. *adj*

rust [rʌst] *n*

rustle ['rʌsl] 1. *n*

2. *v*

rusty ['rʌstɪ] *adj*

ruthless ['ru:θlis] *adj*

rye [raɪ] *n*

~ bread *n*

көтмөгөндө оспратуу, тап килеү

Кисә көтмөгөндө элекке дуусымды оспраттым.

касып (йүгереп) китеү

кандидатура күрһәтеү

йүгереп сығыу

өстөнән аша сығып китеү, тапатыу

Этте автобус тапап китте.

каскын

йүгерек

1) хәзерге, ағымдағы ағым һыу; һыу үткәргес

2) өзлөкһөз, туктауһыз

бәйләнеште (мөнәсәбәтте) өзөү

ауыл

ашкыныулы, йылдам

хәрәкәт

кабаланыу

кызыу вакыт

ташланыу, шәп барыу,

йүгереп

Ул шәп итеп үтеп китте.

Рәсәй

1) рус, мәрийә

рустар

2) рус теле

русса

тутык

кыштырлау, шыптырлау

кыштырлау, шыптырлау

тутыккан

аяуһыз, канһыз, каты

бәгерле

арыш

арыш икмәге

случайно встретить, натолкнуться

Вчера я случайно

встретил старого друга.

убегать

выставлять кандидатуру

выбегать

переехать, задавить

Собаку задавило

автобусом.

беглец

бегун

текущий, текущий проточная вода;

водопровод

непрерывный, идущий

подряд

порывать (отношение,

связь)

сельский, деревенский

стремительное движение

спешка

час пик

бросаться, кидаться,

нестись

Он промчался мимо.

Россия

русский, русская

русские

русский язык

по-русски

ржавчина

шелест, шуршание

шелестеть, шуршать

ржавый

жестокий, безжалостный

рожь

ржаной хлеб

S s

sable ['seɪbl] *n*
sabre ['seɪbə] *n*
 ~ dance
sack [sæk] *n*
sacred ['seɪkrɪd] *adj*
sacrifice ['sækrɪfaɪs] 1. *n*
 2. *v*

sad [sæd] *adj*
saddle ['sædl] 1. *n*
 2. *v*
safe [seɪf] 1. *n*
 2. *adj*

a safe place
 in safe hands
safe and sound
 Safe journey!
safeguard ['seɪfɡɑ:d] 1. *n*
 2. *v*

safeguard peace
safely ['seɪflɪ] *adv*
safety ['seɪftɪ] *n*
 ~ measures
safety-pin *n*

sail [seɪl] 1. *n*
 2. *v*
sailor ['seɪlə] *n*
saint [seɪnt] *adj*
sake [seɪk] *n*: for the sake
 of; for one's sake
 I did it for your sake.

salary ['sæləri] *n*
sale [seɪl] *n*
 be on / for sale

salesman ['seɪlzmən] *n*
 ~ girl *n*
salmon ['sæmən] *n*

кеш
 кылыс
 кылыс менән бейеу
 ток, токсай
 изге, мөкәддәс
 корбан
 иганә биреү, корбан
 салыу (итеү)
 кайгылы, хәсрәтле
 эйәр
 (атты) эйәрләү
 сейф
 1) куркынышыз,
 зарарһыз
 2) ышаныслы
 хәүефһез урын
 ышаныслы кулда
 һау-сәләмәт
 Хәйерле юл!
 1) гарантия, ышаныс
 2) һаклау, һаксы
 һаклау
 тыныслык һаклау
 хәүефһез; уңышлы, имен
 именлек, хәүефһезлек
 хәүефһезлек саралары
 зарарһыз, зыянһыз
 булавка
 1) елкән
 2) йөзөү, йөзөп йөрөү
 йөзөү, йөзөп барыу
 моряк, матрос
 изге, әүлиә
 өсөн, һақына

Мин быны һинек һақыңа
 эшләнем.
 эш һақы
 һатыу
 һагыза булыу, һатыу,
 һатылыу
 һагыусы
 һагыусы катын-кыз
 һәмбаш (балык)

соболь
 сабля
 танец с саблями
 мешок, мешочек
 священный
 жертва
 жертвовать

печальный
 седло
 седлать
 сейф
 безопасный

надежный
 безопасное место
 в надежных руках
 целый и невредимый
 Счастливого пути!
 гарантия
 охрана
 охранять; гарантировать
 сохранить мир
 безопасно; благополучно
 безопасность
 меры безопасности
 безопасная булавка
 (английская булавка)
 парус
 плавание
 плыть, плавать
 моряк, матрос
 святой
 ради

Я сделал это ради тебя.

зарплата
 продажа
 быть в продаже,
 продаваться
 продавец
 продавщица
 лосось, семга

salt [sɔ:lt] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	тоз тозлау	соль
salt-cellar ['sɔ:lt,selə] <i>n</i>	тоз хауыты	солить
salute [sə'lu:t] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) тэбрикләү, сәләмләү 2) салют каршылау, салют биреү	солонка приветствие салют приветствовать, салютовать
salvation [sæl'veiʃn] <i>n</i>	коткарыу	спасение
same [seim] <i>pron</i> all the same	шул ук, бер үк барыбер, шулай за өлгө, үрнәк	тот же самый, одинаковый все равно, все-таки
sample ['sa:mpl] <i>n</i>	санкция, хуплау, раслау	образец, образчик
sanction ['sæŋkʃn] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	санкция биреү, раслау, раслап әйтеү законды раслау	санкция, утверждение санкционировать, утверждать
~ the law	ком	утверждать закон
sand [sænd] <i>n</i>	сандали, йәйге еңел аяк кейеме	песок
sandal ['sændl] <i>n</i>	бутерброд	сандалия
sandwich ['sænwɪdʒ] <i>n</i>	1. кәзимге, гәзәттәге 2. дөрөс, акылы	сэндвич, бутерброд
sane [sein] <i>adj</i>	Кыш бабай	нормальный здравый, разумный, в своем уме
Santa Claus [sæntə'klɔ:z] <i>n</i>		Санта Клаус
sat [sæt] <i>past and p.p.</i> from sit		
satellite ['sætəlaɪt] <i>n</i>	1. юлдаш яһалма спутник	спутник
man-made satellite	2. юлдаш кала атлас, сатин сатира	искусственный спутник город-спутник
satın ['sætin] <i>n</i>	кәнәгәтләнеү кәнәгәт, уртаса	атлас, сатин сатира
satire ['sætəɪə] <i>n</i>		удовлетворение
satisfaction [sætɪs'fækʃn] <i>n</i>		удовлетворительный
satisfactory [sætɪs'fæktəri] <i>adj</i>		
satisfy [sætɪsfaɪ] <i>v</i>	1. кәнәгәтләндерәү, кәнәгәт итеү кәнәгәт булыу	удовлетворять
be satisfied with		быть удовлетворенным (довольным)
I'm satisfied with my work.	Мин эшем менән кәнәгәт. 2. һыуһын кандырыу, тамак ялгау тамак ялгау шәмбе	Я доволен своей работой. утолять (жажду, голод)
~ hunger	соус, аш тәмләткес кәстрүл	утолять голод (перекусить)
Saturday ['sætədɪ] <i>n</i>	сынаяк асты колбаса, сосиска, сарделька	суббота
sauce [sɔ:s] <i>n</i>		соус, приправа
~ pan [-pæn] <i>n</i>		кастрюля
saucer ['sɔ:sə] <i>n</i>		блюдец
sausage ['sɔ:sɪdʒ] <i>n</i>		колбаса, сосиска, сарделька

~ meat	колбаса фаршы	колбасный фарш
savage ['sævidʒ] 1. <i>adj</i>	1) кырагай, артта калган	дикий, первобытный
2. <i>n</i>	2) йырткыс, ужар, уңал	свирепый, жестокий
save [seiv] <i>v</i>	кырагай кеше	дикарь
He saved my life.	1. коткарыу	спасать
	Ул мине үлемдән	Он спас мне жизнь.
	коткарыу.	
save one's face	дәрәжәне (абруйзы)	спасти престиж
	һаклау	
	2. һаклау, һаклап тотоу,	беречь, экономить
	кәзерләп тотоу	
	3. һалып куйыу, йыйыу	откладывать, копить
I have saved up for a flat.	Мин квартира алырга	Я скопил денег на
	акса йыйзым.	квартиру.
savings ['seivɪŋz] <i>n</i>	һаклык акса	сбережения
savings-bank	һаклык кассаны	сберегательная касса
['seivɪŋz'bæŋk] <i>n</i>		
saw I [sɔ:] 1. <i>n</i>	быскы	пила
~ mill [-mɪl] <i>n</i>	быскы заводы	лесопильный завод,
		лесопилка
		пилить (ся)
2. <i>v</i> (sawed; sawn, sawed)	бысыу, бысылуу	
He sawed the log in half.	Ул бүрәнәне уртаға	Он распилил бревно
	быты.	пополам.
saw II [sɔ:] <i>past from see</i>		
say [seɪ] 1. <i>n</i>	фекер, һүз	мнение, слово
2. <i>v</i> (said, said)	һөйләү, әйтеү	говорить, сказать
What did you say?	Нимә әйттегез әле?	Что вы сказали?
say goodbye	хушлашыу	прощаться
It is said / they say	әйтәләр, һөйләйзәр	говорят
that is to say	йәғни, икенсе һүз менән	то есть, другими словами
	әйткәндә	
I say!	Тыңла(ғыз) әле!	Послушайте! Ну и ну!
saying ['seɪɪŋ] 1. <i>pres. p.</i>		
from say		
What is he saying?	Ул нимә һөйләй?	Что он говорит?
2. <i>n</i>	әйтем	поговорка
as the saying goes	әйткәндәй	как говорится
scale [skeɪl] <i>n</i>	1. шкала	шкала
	2. масштаб, үлсәм	масштаб, размер
on a large scale	зур күләмдә	в большом масштабе
		(размере)
scales [skeɪlz] <i>n (pl)</i>	үлсәү	весы
scalp [skælp] <i>n</i>	баш тиреһе, скальп (сәсе менән тунап алынған баш тиреһе)	кожа черепа, скальп

scandal ['skændl] *n*

scanty ['skænti] *adj*

scar [ska:] *n*

scare [skeə] *v*

scarf [ska:f] *n* (*pl* -ves)

scarlet ['ska:lit] *adj*

~ **fever** ['fi:və] *n*

scene [si:n] *n*

make a ~

scenery ['si:nəri] *n*

a mountain ~

scent [sent] 1. *n*

a bottle of ~

follow the ~

2. *v*

The dog scented a rabbit
and ran after it.

schedule ['ʃedju:l] 1. *n*

The train is behind the
schedule.

2. *v*

scheme [ski:m] *n*

scholar ['skɒlə] *n*

~ **ship** [-ʃip] *n*

win a ~

school [sku:l] *n*

I did well at school.

a ~ library

~ year

School is over.

go to school

~ **book** [-buk] *n*

~ **boy** [-bɔɪ] *n*

~ **fellow** [-felou] *n*

~ **girl** [-gɜ:l] *n*

~ **master** [-ma:stə] *n*

~ **room** [-ru:m] *n*

мәсхәрә, хурлык, ызғыш

етешһез, етерлек түгел

яра эзе, бирсә, йөй

куркытыу

шарф, өскөл яулык

ал, сылт кызыл

скарлатина

1. (*театр.*) күренеш,

шаршау

2. яңъял

яңъял куптарыу

декорациялар, пейзаж

таулы пейзаж

1) ес, хуш ес

2) хушбый

бер һауыт хушбый

3) эз

эзләп барыу

ес һизеу, тойоу, ескәу

Эт куян есен һиззе һәм

уның артынан сапты.

график

Поезд һуңлай (һуңлап

килә).

йәзүөл төзөү

схема, план, проект

ғалим

1. ғалимлык,

укумышлылык

2. стипендия

стипендия алыу

1. мәктәп

Мин мәктәптә яткыш

укуным.

мәктәп китапханаһы

укуу йылы

2. дәрестәр

Укуу бөттө (тамамланды).

мәктәптә укуу

дәреслек

укуусы

һабакташ

укуусы (кыз)

укуытуусы

класс, класс бүлмәһе

позор, скандал

скудный, недостаточный

шрам, рубец

пугать

шарф, косынка

алый, ярко-красный

скарлатина

(*театр.*) сцена, явление

(в пьесе)

скандал

устроить скандал

декорации, пейзаж

горный пейзаж

запах, аромат

духи

флакон духов

след

идти по следу

ощущать запах, чуют;

нюхать

Собака учуяла кролика

и бросилась за ним.

расписание, график

Поезд запаздывает.

составлять расписание

схема, план, проект

ученый (гуман. наук)

ученость, эрудиция

стипендия

получить стипендию

школа

Я хорошо учился

в школе.

школьная библиотека

учебный год

занятия (в школе), уроки

Занятия кончились.

учиться в школе

учебник

школьник

школьный товарищ

школьница

учитель; наставник

класс, классная комната

~ **teacher** [-tɪ:tʃə] *n*

science ['saɪəns] *n*

man of ~ *n*

scientific [-'tɪfɪk] *adj*

~ **tist** ['saɪəntɪst] *n*

scissors ['sɪzəz] *n*

scold [skould] *v*

scooter ['sku:tə] *n*

scope [skoup] *n*

He broadened his scope by reading

~ of work

score [skɔ:] 1. *n*

We won by the score of four to three.

keep the score

A score or more were present.

2. *v*

Who will score?

score a goal

scoreboard ['skɔ:bɔ:d] *n*

scorn [skɔ:n] 1. *n*

2. *v*

scornful ['skɔ:nfʊl] *adj*

Scotland ['skɒtlənd] *n*

scoundrel ['skaundrəl] *n*

scout [skaut] *n*

scramble ['skræmbəl] *v*

scrap [skræp] *n*

2. (*pl*)

I gave the scraps to the cat.

уҡытыусы

фән

ғалим

ғилми, фәнни

ғалим

кайсы

һүгеү, әрләү

1. балалар самокаты

2. мотороллер

1. сик, кыр, эс

2. аң даирәһе

Ул үзенә аң даирәһен

уҡыу менән киңәйтте.

3. колас, киң күләм,

киңлек, иркенлек

зур эш күләме

1) билдә, тамға, эз, йөй

2) иҫәп

Без 4 : 3 иҫәбе менән

еңдек.

иҫәп алып барыу

3) ике тиҫтә

20-нән ашыу (кеше)

булды.

1) билдә (тамға) һалыу; эз

талдырыу

2) уйындың иҫәбен алып

барыу

Кем иҫәпте алып бара?

3) еңеү, иҫәп (очки)

йыйыу

гол индереү

табло

ерәнәп карау, яратмау

ерәнәп карау, яратмау

мыҫкыллы, кәмһетеүле

Шотландия

кәбәхәт, әшәке кеше

разведчик

үрмәләп менеү, үрмәләү

1. тотам, услам, киҫәк

талдык, каты-кото,

һынык-һанык

Мин каты-котоно

бесәйгә бирзем.

учитель(ница)

наука

ученый

научный

ученый (в области естест. наук)

ножницы

бранить, ругать

детский самокат

мотороллер

границы, рамки, пределы

кругозор

Он расширил свой

кругозор чтением.

размах, простор

размах работ

зарубка, метка, рубец

счет

Мы выиграли со счетом

4 : 3.

вести счет

два десятка

Присутствовало более

20 (человек).

делать отметки; оставлять

следы

вести счет (в игре)

Кто будет вести счет?

выигрывать, набирать

очки

забить гол

табло

презрение

презирать

презрительный

Шотландия

негодяй, подлец

разведчик

карабкаться

клочок, лоскуток

остатки, объедки

Я отдал коту объедки.

scrape [skreɪp] <i>v</i>	кырыу, тырнау	скоблить, скрести
scratch [skrætʃ] 1. <i>v</i>	1) тырнау, ызыу	царапать(ся)
2. <i>n</i>	2) тырнау, кашыныу	чесать(ся)
scream [skri:m] <i>v</i>	тырналган урын, тырнак	царапина
screen [skri:n] 1. <i>n</i>	эзе	пронзительно кричать
	әсе тауыш менән	
	кысқырыу	
	1) корма	ширма
	2) ялма, ышык	прикрытие, завеса
	3) кино экраны	киноэкран
~ actor (actress) <i>n</i>	киноактер (актриса)	киноактер (актриса)
2. <i>v</i>	ышыклау, ябыу, йәшереу,	прикрывать, укрывать
screw [skru:] 1. <i>n</i>	каплау	
2. <i>v</i>	винт	винт
	бороп куйыу, винт бороп	завинчивать, ввинчивать
~ driver <i>n</i>	индереу	
script [skript] <i>n</i>	отвертка	отвертка
	песаның тексы (язылган	текст пьесы, сценарий
	бер өлөшө), сценарий	
~ writer <i>n</i>	сценарист	сценарист
scrub [skrʌb] <i>v</i>	тазартыу, йыуыу, щетка	чистить, мыть щеткой
	менән йыуыу	
sculpture ['skʌlptʃə] <i>n</i>	скульптура	скульптура
sea [si:] <i>n</i>	диңгез	море
at sea	асык диңгеззә	в открытом море
go to sea	моряк булыу	стать моряком
sea-gull ['si:gʌl] <i>n</i>	аксарлак	чайка
seal I [si:l] <i>n</i>	тюлень	тюлень
seal II [si:l] 1. <i>n</i>	мисәт, мөһөр	печать
under ~	мөһөр басылган	скрепленный печатью
2. <i>v</i>	мисәт һуғыу, раслау	запечатывать, скреплять
		печатью
The envelope was ~ ed.	Конверт йәбештереп	Конверт был запечатан.
	куйылган.	
seaman ['si:mən] <i>n</i>	моряк, матрос	моряк, матрос
~ port [-pɔ:t] <i>n</i>	диңгез порты	морской порт
search [sə:tʃ] 1. <i>n</i>	1) эзләп табыу	поиски (мн. ч.)
a search party	эзләу партияһы	поисковая партия
	2) эзләу, тентеу	обыск
~ light [-laɪt] <i>n</i>	прожектор	прожектор
2. <i>v</i>	1) тентеп сығыу, тентеу	обыскивать
	яһау	
	2) эзләу	искать
They searched for the child	Улар баланы урманда	Они искали ребенка
in the forest.	эзләнеләр.	в лесу.
seashore ['si:ʃɔ:] <i>n</i>	диңгез яры, яр буйы	морской берег, побережье

seasick ['sɪ:sɪk]: be seasick	диңгез ауырыуы менән яфаланыу	страдать морской болезнью
seasickness [-,sɪknɪs] <i>n</i>	диңгез ауырыуы	морская болезнь
seaside [-'saɪd] <i>n</i>	диңгез яры, курорт	морской берег, курорт
season ['si:zn] <i>n</i>	мизгел, йыл мизгеле	время года, сезон
~ ticket [-tɪkɪt] <i>n</i>	мизгеллек йөрөү билеты	проездной (сезонный) билет
seat [si:t] 1. <i>n</i>	ултырыу урыны, урын, ултырғыс	сиденье, место, стул
take one's seat	ултырыу	садиться
2. <i>v</i>	ултыртыу, ултыртып сығыу	усадить, посадить
second ['sekənd] 1. <i>adj</i>	икенсе	второй, вторичный
2. <i>v</i>	ярзам итеү, яклау, хуплау	поддерживать (предложение)
I second your motion.	Мин һеҙең тәҡдимегеҙҙе хуплайым.	Я поддерживаю ваше предложение.
second II ['sekənd] <i>n</i>	секунда, мәл	секунда, мгновение
Just a second!	Бер секундка!	Одну секундочку!
secondary ['sekəndəri] <i>adj</i>	икенсе дәрәжәләге	вторичный
~ school	урта мәктәп	средняя школа
second-class <i>adj</i>	эйәрсән, икенсе сортлы (класлы)	второстепенный, второго класса, сорта
a-car <i>n</i>	икенсе класлы вагон	вагон второго класса
~ hand [-'hænd] <i>adj</i>	тотолған, кулланылған, кейелгән	подержанный; из вторых рук
a ~ car <i>n</i>	йөрөлгән машина	подержанный автомобиль
~ hand shop <i>n</i>	комиссион магазин	комиссионный магазин
secret ['si:krit] 1. <i>n</i>	сер	секрет, тайна
in ~	йәшерен, сер итеп әйтеү	тайно, по секрету
keep a ~	сер һаклау	хранить тайну
2. <i>adj</i>	йәшерен, серле	секретный, тайный
secretary ['sekɹətɹɪ] <i>n</i>	сәркәтип	секретарь
Secretary of State	Сит ил эштәре министры	министр иностранных дел (в США)
section ['sekʃn] <i>n</i>	секция; бүлек	секция, отдел, раздел
secure [si'kjuə] 1. <i>adj</i>	1) тыныс, сабыр, ышаныслы 2) куркынышсыз, хәүеф-хәтәрһеҙ	спокойный, уверенный
make a country ~	илдең именлеген һаклау	безопасный
2. <i>v</i>	3) ныг, таза, ышаныслы	обеспечить безопасность страны
secure peace	1) тәьмин итеү, гарантия биреү 2) тыныслыг булдыру	прочный, надежный обеспечивать, гарантировать обеспечить мир закреплять, крепить

~ the doors and windows	ишектәрзе һәм тәзрәләрзе ябып (бикләп) куйыу	запирать двери и окна
security [sɪ'kjʊərɪti] <i>n</i>	1) именлек, хәүефһезлек	безопасность
~ man	һаксы хезмәткәр	сотрудник охраны
The Security Council	Именлек Советы	Совет Безопасности
see [si:] <i>v</i> (saw ; seen)	2) ышаныс	уверенность
see well	1. күреү, карау	видеть, смотреть
	якшы күреү	хорошо видеть
~ a joke	2. аңлау	понимать
	шаяртыузы аңлау	понимать шутку
	3. күреп, инеп сығыу,	повидать, навестить
	күреү	
~ a doctor (lawyer)	врачка (юриска) барыу	обратиться к врачу (юристу)
		проводать
He saw me to the gate.	4. озата барыу	Он проводил меня
	Ул мине капкаға тиклем	до ворот.
~ off	озатты.	проводать
~ to	озатыу	присматривать,
	карау, кайгыртыу,	позаботиться
	хәстәрләү	Дайте подумать.
Let me see!	Уйларға бирегез.	До скорого свидания!
See you soon (later)!	Хәзергә һау булыгыз!	
	Тиззән күрешергә	
	булһын!	
~ smb home	кемде булһа ла өйөнә	проводить кого-н. домой
	озатып куйыу	
seed [si:d] <i>n</i>	орлок	семя, семена
seem [si:m] <i>v</i>	күренеү, тойолоу, булыу	казаться
It seems (that)	бугай, ахыры, булһа кәрәк	кажется, по-видимому
He seems to be tired.	Ул арыған бугай (ахыры).	Кажется, он устал.
seesaw ['si:sɔ:] <i>n</i>	балалар бәүелсәге	детские качели (доска, уравновешенная в центре)
		хватать, схватить; понять
seize [si:z] <i>v</i>	1. эләктереп алыу,	
~ an idea	йәбешәү; аңлау, төшөнәү	понять мысль
	мәғәнәне аңлау	захватывать, овладевать
	2. алыу, алып барыу,	
	эләктереп алыу, кулға	
	алыу (төшөрөү)	
~ an opportunity	файзаланыу	воспользоваться
seizure ['si:ʒə] <i>n</i>	алыу, алып барыу,	захват
	эләктереп	
	һирәк	редко
seldom ['seldəm] <i>adv</i>	һайлап алыу, һайлау,	отбирать, выбирать,
select [si'lekt] <i>v</i>	айырыу	подбирать
	һайлау, айырыу, айырып	выбор, отбор, подбор
~ ion [-fn] <i>n</i>	алыу	

self [self] <i>n</i> (<i>pl.</i> selves)	үз, үз аллы шөхөс	самостоятельная, личность, сам
self [-self] <i>pref.</i> self-defence	үз-үзөңдө hakлау	самозащита
self-confidence <i>n</i>	үзөңө ныгк ышаныу	самоуверенность
self-determination <i>n</i>	үзбилдәленеш	самоопределение
self-government <i>n</i>	үзидаралыг	самоуправление
self-service <i>n</i>	үз-үзөңдө хөзмөтлөндөрөү	самообслуживание
I'm self-taught.	Мин үз алдыма уккыным.	Я самоучка.
selfish ['selfiʃ] <i>adj</i>	үзөңдө яратуу	эгоистичный
selfless ['selflis] <i>adj</i>	физакөр, үз-үзөн аямаç	самоотверженный
self-supporting <i>adj</i>	үз аллы, бойондорокхоз	независимый, самостоятельный
sell [sel] <i>v</i> (sold ; sold)	хатыу, хатылыу	продавать (ся)
sell out	хатып бөтөү	распродать
seller ['selə] <i>n</i>	саузагәр, хатыусы	торговец, продавец
senate ['senit] <i>n</i>	сенат	сенат
senator ['senitə] <i>n</i>	сенатор	сенатор
send [send] <i>v</i> (sent ; sent)	ебөрөү, озатыу, халыу	посылать, отсылать, отправлять
~ for	сакыруу, артынан ебөрөү	вызывать, посылать за
senior ['si:njə] <i>adj</i>	оло, югары (йөш, положение буйынса)	старший (по возрасту, положению)
senior (high) school	югары (урта) мәктәп	(амер.) старшая, средняя школа для детей от 14 до 18 лет
sensation [sen'seiʃn] <i>n</i>	1. тойоу, хизеү	ощущение, чувство
sense [sens] 1. <i>n</i>	2. сенсация, яңылыг	сенсация, новинка
(<i>pl</i>)	1) хизеү, хизенеү, тойоу	чувство, ощущение
make sense	2) аң, акыл	сознание, разум
2. <i>v</i>	3) мәгәнә	смысл, значение
	мәгәнәле	иметь смысл
	хизеү, тойоу, аңлау,	чувствовать, осознавать
	төшөнөү	
senseless ['senslis] <i>adj</i>	1. аңһыз, иçеçеç, иç белмәгән	несознательный, бесчувственный
	2. мәгәнәһеç, тоçхоз	бессмысленный
sensibility [sensə'biliti] <i>n</i>	тойоусанлыг,	чувствительность;
	хизеүсәнлек;	точность (прибора)
	(приборзың) дөрөçлөгө	
sensible ['sensəbl] <i>adj</i>	акылы, төплө	(благо) разумный
sensitive ['sensitiv] <i>adj</i>	хизгәр, зирәк, откор	чувствительный, восприимчивый
sentence ['sentəns] 1. <i>n</i>	1) һөйләм, фраза	предложение, фраза
I didn't understand the sentence.	Мин һөйләмдә аңламаным.	Я не понял предложение.
2. <i>v</i>	2) хөкөм карары	приговор
	ғөйөпләү, хөкөм итеү	осуждать, приговаривать

sentiment ['sentimənt] <i>n</i>	1. хис, тойго 2. фекер, караш	чувство мнение, отношение
separate ['seprɪt] 1. <i>adj</i> ~ room	1) айырым айырым 2) айырым, үзенә башка	отдельный отдельная комната особый
2. ['sepəreɪt] <i>v</i>	1) айырыу, айырылып сыгу, бүлөп биреу, бүленеу 2) айырылышыу, айырылыу	отделять(ся); разделять(ся) расставаться, разлучаться
separation [,sepə'reɪʃn] <i>n</i>	1. бүлөксә, бүленеу, айырылыу 2. айырыу	отделение, разделение разлучение
September [sep'tembə] <i>n</i>	сентябрь	сентябрь
sequence ['si:kwəns] <i>n</i>	эзмә-эзлелек	последовательность, ряд
series ['sɪəri:z] <i>n</i>	серия, рәт	серия, ряд
serious ['sɪəriəs] <i>adj</i>	етди, төплө, мөһим, әһәмиәтлө	серьезный, важный
servant ['sə:vənt] <i>n</i>	1. хезмәтсә, асрау, хезмәтсә катын Ул хезмәтсә тотто.	слуга, прислуга
She kept a servant.	2. хезмәт итеүсә, хезмәткәр	Она держала прислугу. служащий, чиновник
serve [sə:v] <i>v</i>	1. хезмәт итеу	служить
I served in the army for four years.	Мин армияла 2 йыл хезмәт иттем.	Я прослужил в армии 2 года.
serve a sentence	хөкөм вақытын тултыруу 2. хезмәтләндереу 3. табынга килтереу, ултыртуу	отбывать срок наказания обслуживать подавать (на стол)
I served the meat on the table.	Мин итте өстәлгә куйзым (ултырттым)	Я подал мясо к столу.
service ['sə:vis] <i>n</i>	1. хезмәт итеу, эшләгән урын	служба
the diplomatic ~	дипломатик хезмәт 2. хезмәт, ярзам, булышлык	дипломатическая служба услуга, одолжение
I' m at your service.	Мин һеззәң карамакта.	Я к вашим услугам.
~ man [-mæn] <i>n</i> (<i>pl</i> men)	3. хезмәтләндереу, сервис	обслуживание, сервис
session ['seʃn] <i>n</i>	хәрби хезмәткәр	военнослужащий
a plenary ~	1. ултырыш пленар ултырыш	заседание пленарное заседание
an extraordinary ~	2. сессия нәүбәттән, сираттан тыш (махсус) сессия	сессия чрезвычайная сессия
set I [set] 1. <i>n</i>	1) комплект, йыйылма, серия	комплект, набор, серия

a set of stamps	маркалар йыйылмаһы	комплект марок
a new television set	2) радиоалғыс, телевизор	радиоприемник,
set II [set] <i>v</i> (set ; set)	яңы телевизор	телевизор
	1) куйыу, Һалыу,	новый телевизор
	урынлаштырыу	ставить, класть,
	2) (эш) биреу	помещать
	3) байыу, батыу	задавать (работу)
		садиться, заходить
		(о луне, солнце)
set about	4) урынлаштырыу, куйыу	устанавливать, назначать
~ aside	башлау, тоҗоноу	начинать, приступать
~ in	ситкә (Һалыу) айырып	откладывать
Winter has set in early this year.	куйыу	
set off (out)	башлануу, килеу	наступать, начинаться
	Быйыл кыш иртә килде.	В этом году зима
He set off on a trip yesterday.	ебәреу, Һалыу, китеу,	наступила рано.
set up	Һалыныу	отправлять (ся)
	Кисә ул сәйәхәткә сыгып	Вчера он отправился
	китте.	в путешествие.
~ a blockade	1. Һалыу, төзөу, куйыу	воздвигать, ставить
~ an example	2. нигез Һалыу (короу),	основывать, учреждать,
eyes (on)	ойоштороу, булдырыу,	создавать
~ fire to	ижад итеу	
~ free	блокада куйыу	устанавливать блокаду
~ in motion	үрнәк, өлгә күрһәтеу	подавать пример
~ in order	күреу	увидеть
~ the table	яндырыу, үрт Һалыу	поджигать
settle ['setl] <i>v</i>	коткарыу, азат итеу	освобождать
	хәрәкәткә килтереу	приводить в движение
	тәртипкә Һалыу	приводить в порядок
	табын, аш әзерләу	накрывать на стол
	1. урынлаштырыу,	поселить (ся)
	урынлашыу	
	2. тәртипкә килтереу,	приводить в порядок,
	ййлануу, көйләнеу	улаживать (ся)
	3. ултырыу,	усаживать (ся),
	урынлаштырыу,	устраивать (ся)
	урынлашыу	
~ down to work	эш башлау	приступить к работе
	4. хәл итеу, карар итеу	решать, приходить
settlement ['setlmənt] <i>n</i>		к решению
	1. ауыл, поселок	поселение
	2. ййға Һалыу, тәртипкә	урегулирование,
	килтереу; эште хәл итеу	решение вопроса
several ['sevərəl] <i>adj</i>	бер нисә	несколько

severe [si'viə] <i>adj</i> ~ man	1. талапсан, каты, кырыс талапсан кеше 2. каты, көслө	строгий, суровый строгий человек тяжелый; резкий, сильный (о болезни) тяжелая болезнь
a ~ illness sew [sou] <i>v</i> (sewed; sewed, sewn)	каты ауырыу тегеу	шить
shade [ʃeɪd] 1. <i>n</i> I like to sit in the shade of the tree.	1) шәүлә, күләгә, ышык Мин агас күләгәһендә ултырырга яратам.	тень Я люблю сидеть в тени дерева.
shadow ['ʃædou] <i>n</i>	шәүлә, күләгә	тень
shady ['ʃeɪdi] <i>adj</i>	күләгәле	тенистый
shake [ʃeɪk] <i>v</i> (shook; shaken) ~ hands	1) һелкеу, һелкетеу, кағыу кул кысышыу, күрешеу 2) калтырау, дерелдәу, һелкенеу һуыгктан дерелдәу кағыу, һелкеу 1. —	трясти, встряхивать обменяться рукопожатием дрожать, трястись
~ with cold ~ off shall [ʃæl]	һуыгктан дерелдәу кағыу, һелкеу 1. —	дрожать от холода стряхивать вспом. гл. для образова- ния 1 л. ед. ч. и мн. ч. будущего вр.
I'll go to the cinema tomorrow.	Иртәгә киноға барам. 2. —	Завтра пойду в кино. могал. гл. 2 и 3 л. ед. ч. и мн. ч. — выражает решимость, приказание, обещание, угрозу
You shall pay for this.	Быға һезгә түләргә тура килер.	Вам придется заплатить за это.
shallow ['ʃælou] 1. <i>adj</i> in ~ waters 2. <i>n</i>	һай, тәрән түгел һайлыкта һайлык, һай урын оят, хурлык, мәсхәрә Оямайһығызмы!	мелкий, неглубокий на мелководье (от)мель стыд, позор
shame [ʃeɪm] <i>n</i> For shame! Shame on you!	Мәсхәрәле, хурлыклы оятһыз, битһез күренеш, киәфәт, сырай рәүеш алыу барлыкка килтереу, ойоштороу, формалаштырыу рәүешһез	Как вам не стыдно! позорный бесстыдный форма, вид, очертание принимать форму образовывать, придавать вид (форму)
~ ful [-ful] <i>adj</i> ~ less [-lis] <i>adj</i>	күренеш, киәфәт, сырай рәүеш алыу барлыкка килтереу, ойоштороу, формалаштырыу рәүешһез	бесформенный
shape [ʃeɪp] 1. <i>n</i> take shape 2. <i>v</i>	1) киçәк, өләш 2) пай, акция бүлеу, бүләшеу, бүлеп биреу	часть, доля пай, акция делить(ся), разделять
shapeless ['ʃeɪplɪs] <i>adj</i>	1) киçәк, өләш 2) пай, акция бүлеу, бүләшеу, бүлеп биреу	бесформенный
share [ʃeə] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) киçәк, өләш 2) пай, акция бүлеу, бүләшеу, бүлеп биреу	часть, доля пай, акция делить(ся), разделять

~ a room	бер бүлмәлә йәшәү	жить в одной комнате
~ holder <i>n</i>	пайсы, акционер	пайщик, акционер
shark [ʃa:k] <i>n</i>	акула	акула
sharp [ʃa:p] <i>adj</i>	1. осло, үткер	острый
a ~ knife	үткер бысак	острый нож
~ wind	2. каты, үткер, әсе	крутой, резкий
sharpen [ˈʃa:pən] <i>v</i>	әсе, каты ел	резкий ветер
~ er [ˈʃa:pənə] <i>n</i>	үткерләү, ослау	точить, заострить
sharply [ˈʃa:pli] <i>adv</i>	кәләм үткерләгес	точилка (для карандаша)
shatter [ˈʃætə] <i>v</i>	каты, тупас; капыл	резко
	кыйратыу, кыйралыу,	разбить(ся) вдребезги
	селпәрәмә килеү	
shave [ʃeiv] <i>v</i> (shaved; -en)	кырынуу, кырыу	брить(ся)
1. <i>v</i>		
I shave every morning.	Мин кән дә иртә менән	Я бреюсь каждое утро.
	кырынам.	
2. <i>n</i>	кырынуу	бритье
shaver [ˈʃeivə] <i>n</i>	бритва	бритва
electric ~ <i>n</i>	электр бритваһы	электробритва
shaving-brush [-ɪŋ-brʌʃ] <i>n</i>	кырынуу өсөн бумала	кисточка для бритья
shawl [ʃɔ:l] <i>n</i>	шәл, яулык	шаль, платок
she [ʃi:] <i>pron</i>	ул	она
shed I [ʃed] <i>n</i>	һарай, азбар, кура, япма	сарай, навес
a cow ~	һыйыр кураһы	коровник
shed II [ʃed] <i>v</i> (shed; shed)	1) төшөрөү, төшөрөп	ронять, терять
	ебәрәү, югалтыу	
	2) (йәш, кан) койоу, түтеү	
sheep [ʃi:p] (<i>pl</i>) <i>n</i>	һарык (орғасы, тәкә)	проливать, лить (слезы, кровь)
sheer [ʃiə] <i>adj</i>	асыктан-асык, шикһез,	овца, баран
	абсолют	ясный, абсолютный
sheet [ʃi:t] <i>n</i>	1. япма	простыня
	2. бит	лист (бумаги, стекла)
shelf [ʃelf] <i>n</i> (<i>pl shelves</i>)	кәштә	полка
shell [ʃel] 1. <i>n</i>	1) кабык, тыш	скорлупа, оболочка
	2) кабырсак	раковина
I collected many shells on the beach.	Пляжда мин күп кабырсак йыйдым.	На пляже я собрал много раковин.
2. <i>v</i>	3) снаряд	снаряд (артиллерия)
	снаряд менән атыу	обстреливать из артиллерии
shelter [ˈʃeltə] 1. <i>n</i>	1) приют, торлак, урын	приют, кров, убежище
We gave an old man a shelter for the night.	Без картка төнгөлөккә кунырға урын бирзек.	Мы дали приют старику на ночь.
	2. ышык урын,	прикрытие, укрытие
	ышыкланыу, япма,	
	йәшереү, каплау	

We found a shelter from
the wind.

take shelter

2. v

shelves (pl. from shelf) *n*

shepherd ['ʃepərd] *n*

shield [ʃi:ld] 1. *n*

2. *v*

shift [ʃift] 1. *n*

night ~

2. *v*

shilling ['ʃilm] *n*

shine [ʃaɪn] *v* (**shone**;
shone)

ship [ʃɪp] 1. *n*

2. *v*

by ship

shipment ['ʃɪpmənt] *n*

shipwreck ['ʃɪprek] *n*

shipyard ['ʃɪpjɑ:d] *n*

shirt [ʃə:t] *n*

shiver ['ʃɪvə] (with) *v*

shock [ʃɒk] 1. *n*

2. *v*

shocking ['ʃɒkɪŋ] *adj*

shoe [ʃu:] *n*

shoelace ['ʃu:leɪs] *n*

shoemaker ['ʃu:,meɪkə] *n*

shone [ʃɒn] *past and p. p.*
from shine

shook [ʃuk] *past* from shake

shoot [ʃu:t] *v* (**shot**; **shot**)
~ down

Без елдән ышык урын
таптык.

ышыкланыу, һакланыу

1) приют биреү

2) ышыкланып тороу

кәштәләр

көтөүсе

һаклау, яклау, һаклаусы,

яклаусы, курсалаусы

һаклау, яклап сығыу

1) смена

төнгө смена

2) үзгәреш, күсереп

ултыртыу, (куйыу), урын

алмаштырыу

үзгәртеү, үзгәреү, бутау,

буталыу

шиллинг

1. ялтырау, базлау,

яктыртыу, балкып тороу

2. тазартыу

карап, судно

тейәү (карапка)

пароход менән

карапка тейәлеү

карап һаләкәте

верфь, суднолар эшләү

заводы

күлдәк

калтырау, дерелдәү

һуғыу, тибеү; зур кайғы,

бәхетһезлек, ауыр

кисереш

тегрәтеү, кағыу, зыян

итеү, емереү, аптыратыу

асыу кабарткыс, кот

оскос, куркыныс

туфля, ботинка

ботинка бауы

итексе

1. атыу, атып үлтереү

атып төшөрөү

Мы нашли укрытие
от ветра.

укрыться

дать приют

укрывать (ся)

полки

пастух

щит, защита, защитник

защищать, прикрывать

смена

ночная смена

изменение, перемещение,

перестановка, сдвиг

менять(ся),

перемещать (ся)

шиллинг (англ. монета)

сиять, светить(ся),

блестеть

полировать, чистить

(обувь)

корабль, судно

(по) грузить (на корабль)

пароходом

погрузка (на корабль)

кораблекрушение

верфь, судостроительный

завод

рубашка

дрожать

удар, толчок; потрясение,

большое горе, шок

потрясать, поражать

возмутительный,

ужасный

(полу)ботинок, туфля

шнурок для ботинок

сапожник

стрелять, застрелить

сбить (огнем)

shop [ʃɒp] 1. *n*

~ **-assistant** *n*

~ **-girl** *n*

~ **keeper** *n*

~ **window** *n*

2. *v*

go shopping

do the shopping

shore [ʃɔ:] *n*

short [ʃɔ:t] 1. *adj*

for ~

in ~

be ~of

run ~ of

2. *adv*

He stopped short.

shortage [ˈʃɔ:tɪdʒ] *n*

shortcoming [ˌʃɔ:tˈkʌmɪŋ] *n*

shorthand [ˈʃɔ:thænd] *n*

shortly [ˈʃɔ:tlɪ] *adv*

~ **before**

~ **after**

Speak shortly!

shorts [ʃɔ:ts] *n (pl)*

short-sighted [ˌʃɔ:t-ˈsaɪtɪd] *adj*

shot [ʃɒt] *n*

My friend is a good shot.

This is a good shot of our school.

should [ʃud] *v* Future in the Past

2. жыйлап, шәп итеп үтөп

китеү; күрөнөп калыу

3. фильм төшөрөү

4. туп (шайба) индереү

1) магазин, кибет

һатыусы

һатыусы (катын-кыз)

магазин хужаһы, кибетсе

витрина

2) оҥахана, цех

һатып алыу

магазинға йөрөү

һатып алыу

яр

1. кыска

кыскалык өсөн

кыскаһы

етмәү, мохтажлык

кисереү

туззырыу, әрәм-шәрәм

итеү

2. түбән, тәпәш, кыска

буйлы

капыл, кинәт

Ул капыл туктап калды.

етешмәсәнлек,

етешһезлек

етмәү, етешмәү, кәмселек

стенография

1. күптән түгел, тиззән

озакламай, тиззән

күптән түгел, һуң, азак

2. кыска

Кыска һөйләгез!

шортик, трусик

күрәш, һуқыр; алдан

күрә белмәүсе

1. атыу, атыу тауышы

2. атыусы

Минең иптәшем якшы

атыусы.

3. (кино)кадр; фото, һүрәт

Был безгең мәктәптең

якшы фотоһы.

1. —

пронестись,

промелькнуть

снимать фильм

забивать (гол),

забрасывать шайбу

магазин, лавка

продавец

продащица

владелец магазина

витрина

мастерская, цех

делать покупки

ходить за покупками

делать покупки

берег

короткий, краткий

для краткости

короче

не хватать, испытывать

недостаток

израсходовать (деньги),

промотать

низкий, невысокий

внезапно, резко

Он внезапно остановился.

нехватка, недостаток

недостаток, дефект

стенография

незадолго, вскоре

незадолго

вскоре после

кратко

Говорите кратко!

шорты, трусы

близорукий; слепой,

недальновидный

выстрел

стрелок

Мой друг — хороший

стрелок.

(кино)кадр, фотоснимок

Это хороший снимок

нашей школы.

вспом. гл.; образует 1 л.

ег. и мн. ч. буг. и прош. вр.

I said that I should come soon. I should like to go to the cinema.	Мин, тиззэн киләм, тип әйттем. Минең кинога баргым килә. 2. —	Я сказал, что скоро приду. Мне бы хотелось пойти в кино. <i>модал. гл. выражает рекомендацию, совет — следует</i>
You should be at school at 2 o'clock.	Сәгәт 2-лә һезгә мәктәптә булырга кәрәк. 3. —	Вам следует быть в школе в 2 часа. <i>выражает удивление, возмущение</i>
Why should I do it?	Миңә нимәгә кәрәк ул?	А зачем мне это? <i>выражает должествование, некоторую неуверенность</i>
You should be more careful. shoulder ['ʃouldə] <i>n</i> shout [ʃaut] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i> He shouted for help. shovel ['ʃʌvl] <i>n</i> show [ʃou] 1. <i>v</i> (showed; showed, shown) Show me your hands! He showed me the camera.	Һезгә һагырак булырга кәрәк ине. иң, яурын, кулбаш тауыш, һөрән һалыу, оран кыскырыу, сакырыу Ул ярзамга сакырзы. кәрәк, һоско 1) күрһәтеү Куддарығыззы күрһәтегез! Ул миңә фотоаппаратын күрһәтте. 2) асыклау, табыу Асыкланыуынса, ул хаклы. 3) озатыу, үткәреү, алып сығыу Ул мине залға үткәрзе. күрһәтеү Мин һиңә ауылды күрһәтермен. күргәзмәгә куйыу, күз буяу Ул белеме менән мактанырға ярата. килеп сығыу, күренеү, күренеп калыу Ул йыйылышта күренмәне. 1) күрһәтеү 2) күргәзмә	Вы должны быть более осторожны. плечо крик, возглас кричать Он взывал о помощи. лопата, совок показывать, демонстрировать Покажите (мне) руки! Он показал мне фотоаппарат. обнаруживать, проявлять Это доказывает, что он прав. проводить, провести Он провел меня в зал. показывать Я покажу тебе деревню. выставлять на показ; пускать пыль в глаза Он любит блеснуть своими знаниями. появляться Он не появлялся на собрании. показ, демонстрация выставка
It shows that he is right.		
He showed me into the hall. show round I'll show you round the village. show off He likes to show off his knowledge. show up He didn't show up at the meeting. 2. <i>n</i>		

a flower show

shower ['ʃaʊə] n

We got caught in a shower.

I received a shower of post-cards on my birthday.

We took a shower.

2. v

They were showered with questions.

shut [ʃʌt] v (shut; shut)

shy [ʃaɪ] adj

be shy

sick [sɪk] adj

I'm sick and tired of it.

make smb sick

He made me sick.

sickle ['sɪkl] n

sickly ['sɪkli] adj

sickness ['sɪknis] n

side [saɪd] 1. n

on both sides

side by side

from side to side

from every side

from all sides

take sides (with smb)

~ (with smb) 2. v

sideboard ['saɪdbɔ:d] n

side-walk ['saɪdwɔ:k] n

sight [saɪt] n

at first sight

in sight

сәскәләр күргәзмәһе

3) спектакль, киносеанс, телевизион тапшырыу

1) койма ямғыр

Без койма ямғырға эләктек.

2) бик күп, муллыҡ

Мин тыуган көнәмә бик

күп котлау открыткалары алдым.

3) һыу койоноу

Һыу койоноп алдык.

1) койоп ямғыр яуыу

2) күмеү, яузырыу,

һораузар яузырыу

Уларға бик күп һораузар бирҙеләр.

ябыу, ябып куйыу,

ябылыу

оялсан, кыйыуһыз

оялыу, тартынуу

ауырыу, сырхау, йонсоу

Минең тәкәтем короно.

йөзәү, теңкәгә тейеү

Ул мине йөзәтте.

урак

ауырыу, сырхау

1. ауырыу, сир

2. күңел болғаныу,

укшыу, коҫоу

1. як, кабырға, сик

ике яктан

йәнәш, терәлеп, иңгә иң

терәп

як-якка

бөтә яктан

һәр яклап

яклап сығыу

2) (спорт.) команда

кемдә лә булһа яклау

буфет, сервант

тротуар

1. күз күреү, күз күреме ер

бер карауза

күззә тотоу, күз алдында

выставка цветов

спектакль, киносеанс,

телевизионная передача

ливень

Мы попали под ливень.

обилие, множество

Я получил множество

открыток на день

рождения.

душ

Мы приняли душ.

литься ливнем

засыпать, забрасывать

(вопросами, письмами)

Их засыпали вопросами.

закрывать(ся)

робкий, застенчивый

стесняться, робеть

больной, уставший

Мне это страшно надоело.

надоедать

Он мне надоел.

серп

болезненный

болезнь

тошнота, рвота

сторона; бок, край

с обеих сторон

рядом, бок о бок

из стороны в сторону

со всех сторон, отовсюду

со всех сторон

стать на чью-л. сторону

(спорт.) команда

вставать на (чью-л.

сторону)

буфет, сервант

(амер.) тротуар

зрение, поле зрения

с первого взгляда

в поле зрения

out of sight	күз алдында булмау	вне поля зрения
come into sight	күренеп калыу, күз алдына килеу	показаться, появиться
see the sights	2. күренеш	в поле зрения
sight-seeing ['saɪt,si:m] <i>n</i>	истәлекле урындарзы карап сыгыу	вид, зрелище
sign [saɪn] 1. <i>n</i>	истәлекле урындарза булыу	осматривать достопримечательности
2. <i>v</i>	1) билге, билдә, тамга	осмотр достопримечательностей
He signed the post-card.	2) вывеска, белдереу	знак, признак
signal ['sɪgnəl] 1. <i>n</i>	кул куйыу, кул куйылыу	вывеска, объявление
2. <i>v</i>	Ул открыткаға кул куйзы.	подписывать (ся)
signature ['sɪɡnɪtʃə] <i>n</i>	сигнал, искәртеу, хәбәр итеу	Он подписал открытку.
significance [sɪɡ'nɪfɪkəns] <i>n</i>	сигнал биреу, хәбәр итеу	сигнал, знак
a matter of great ~	култамға, имза	сигнализировать
significant [sɪɡ'nɪfɪkənt] <i>adj</i>	1) әһәмиәт, мәгәнә	подпись
signify ['sɪgnɪfaɪ] <i>v</i>	2) әһәмиәтле, мөһимлек бик мөһим эш	значение, смысл
	мөһим, әһәмиәтле	важность, значимость
	1. аңлатыу, әйтеу, әйтеп (һөйләп) биреу	очень важное дело
	2. аңлатыу, әһәмиәтле булыу	важный, значительный
It signifies much.	Бының әһәмиәте бик зур.	выражать, выказывать
signpost ['saɪnpəʊst] <i>n</i>	күрһәткес, күрһәтеүсе бағана	означать, иметь значение
silence ['saɪləns] 1. <i>n</i>	өндәшмәу, тын тороу, тынлык	Это имеет большое значение.
The silence was broken by a loud cry of the child.	Тынлыкты баланың әсе тауыш менән қысқырыуы боззо.	указатель, указательный столб
2. <i>v</i>	һөйләштермәу, өн дә сығартмау	молчание, тишина
silent ['saɪlənt] <i>adj</i>	1. өндәшмәүсән, шым, аз һүзле	Тишину нарушил громкий крик ребенка.
Why is the child silent?	Ни өсөн бала өндәшмәй?	заставить замолчать
Keep silent!	Тауышланмағыз, шым булығыз!	молчаливый, безмолвный
silent film	тауышһыз фильм	Почему ребенок молчит?
We went into the silent yard.	2. тын, тыныс	Молчите!
silk [sɪlk] 1. <i>n</i>	Без тыныс ихатаға индек. ебәк	немой фильм
This scarf is made of silk.	Был шарф ебәк.	тихий, бесшумный
2. <i>adj</i>	ебәк	Мы вошли в тихий двор.
		шелк
		Этот шарф шелковый.
		шелковый

She has a silk dress on.

silky ['sɪlki] *adj*

sill [sɪl] *n*

silly ['sɪli] *adj*

silver ['sɪlvə] 1. *n*

2. *adj*

This spoon is silver.

similar ['sɪmlə] *adj*

similarity [sɪmɪ'lærɪti] *n*

similarly ['sɪmləli] *adv*

simple [sɪmpl] *adj*

simplicity [-'plɪsɪti] *n*

simply ['sɪmpli] *adv*

simplify ['sɪmplɪfaɪ] *v*

simultaneous

[sɪmə'lteɪnjəs] *adj*

sin [sɪn] *n*

since [sɪns] 1. *prep*

I haven't seen him since yesterday.

~ **then**

2. *adv*

3. *conj*

We have been friends since we met at school.

sincere [sɪn'sɪə] *adj*

~ **ly** [-li] *adv*

sing [sɪŋ] *v* (**sang**, **sung**)

single ['sɪŋɡl] *adj*

a ~ room

singular ['sɪŋɡjʊlə] 1. *n*

2. *adj*

sink [sɪŋk] 1. *n*

2. *v* (**sank**; **sunk**)

Ул ебәк күлдәктән.

ебәктәй

тәзрә тупһаһы

аңра

көмөш

көмөш

Был көмөш қалақ.

окшаш, кеүек, һымат

окшашлык

Шулай ук, шуның кеүек

ябай, қатмарлы булмаған

ябайлык

ябай

ябайлаштыру

бер үк вақытта

ғонаһ

шул (көндән башлап)

Кисәнән бирле мин уны

күрмәнем.

шунан алып (һуң)

алып, бирле

1) алып, бирле

Мәктәптә орашқандан

алып без дуҫтар булып

киттек.

2) сөнки

саф, ихлас, эскерһез

ысын күңелдән, ихлас

йырлау

1. берәү, берзән-бер, бер

бөртөк

2. айырым, яңғыз

бер кешелек бүлмә

3. яңғыз, буйзақ,

тормошқа сыкмаған

берлек һан

ғәзәттән тыш,

ис китерлек

раковина

1) төшөрөү, төшөү,

батырыу, батыу

2) батыу

На ней шелковое платье.

шелковистый

подоконник

глупый

серебро

серебряный, серебристый

Эта ложка серебряная.

сходный, похожий;

подобный

сходство, подобие

так же, подобным образом

простой, несложный

простота

простой

упрощать

одновременный

грех

с (такого-то времени)

Я не видел его со

вчерашнего дня.

с тех пор

с тех пор

с тех пор, как

Мы стали друзьями с тех

пор, как познакомились

в школе.

так как

искренний

искренне

петь

один; единственный

отдельный, одиночный

комната на одного

человека

одинокий, холостой,

незамужняя

(грамм) единственное

число

необычайный,

исключительный

раковина (для стока

воды)

опускать (ся),

погружать (ся)

тонуть

The ship sank.

sir [sə:] *n*

sister ['sɪstə] *n*

~ **-in -law** *n*

sit [sɪt] *v* (**sat; sat**)

~ **down**

site [saɪt] *n*

sitting ['sɪtɪŋ] *n*

~ **room** [-rʊm] *n*

situated ['sɪtʃueɪtɪd] *adj*

Our village is situated near the river.

situation [ˌsɪtʃu'eɪʃn] *n*

size [saɪz] *n*

skate [skeɪt] 1. *n*

2. *v*

skating-rink [-tɪŋrɪŋk] *n*

ski [ski] 1. *n* (*pl skis*)

I have broken my ski.

2. *v*

skilful ['skɪlfʊl] *adj*

skill [skɪl] *n*

skilled [skɪld] *adj*

skin [skɪn] 1. *n*

2. *v*

~ **ny** [-ni] *adj*

skirt [skɜ:t] *n*

sky [skaɪ] *n*

slave [sleɪv] *n*

~ **ry** [-ri] *n*

sledge [sledʒ] *n*

go sledging

sleep [slɪ:p] 1. *n*

2. *v* (**slept; slept**)

sleeping-bag *n*

~ **car** [-ka:] *n*

Карап батты.

3) батырыу

сэр, әфәнде

апай, һеңле

кәләш, кәйенһеңле

1. ултырыу

2. ултырыш үткәреү

ултырыу

урын, ер; төзөлөш

майзаны

ултырыш

түрьяк

урынлашкан

Беззең ауыл йылаға

буйына ултырган.

1. урын, ер

2. торош, хәл, шарт

үлсәм, зурлык, күләм

коньки, тимераяк

конькиза шыуыу

каток

саңғы

Мин саңғымды

һындырҙым.

саңғыла шыуыу (йөрөү)

ошта, маһир

сәнғәт, һөнәр, оҫталык

ошта, маһир

тире, кабык, тыш

тунау

ябык, арык

итәк

күк, һаяа

кол

коллок

сана

сана шыуыу

төш, йоко

йоклау

йоклау өсөн ток

йоко вагоны

Корабль затонул.

топить

сэр, господин

сестра

невеста, золовка

сидеть

заседать

сидиться

местоположение, место;

участок (для

строительства)

заседание

гостиная, общая комната

в квартире

расположенный

Наша деревня

расположена у реки.

местоположение, место

положение, ситуация,

обстановка

размер(ы), величина,

объем

конек, коньки

кататься на коньках

каток

лыжи

Я сломал лыжу.

ходить на лыжах

искусный, умелый

искусство, мастерство,

умение

умелый, искусный

кожа, шкура, кожа

сдирать (кожу, шкуру)

худой, тощий

юбка

небо

раб

рабство

сани, санки

кататься на санках

сон

спать

спальный мешок

спальный вагон

sleepy ['slɪ:pɪ] <i>adj</i>	йоколо	сонный, сонливый
sleeve [slɪ:v] <i>n</i>	ең, тармак	рукав
slender ['slendə] <i>adj</i>	йока, нәзек, зифа, һылы	тонкий, стройный
slice [slaɪs] 1. <i>n</i>	телем, һыныг	ломтик, тонкий слой
~ of bread	бер телем (һыныг) икмәк	ломтик хлеба
2. <i>v</i>	йока телемдәргә телеү	нарезать ломтиками
slide [slaid] 1. <i>v</i>	шыуыу, шыуып үтеү	скользить
(slid; slid)		
2. <i>n</i>	1) шыуыу, тайыу 2) балалар шыуыу өсөн эшләнгән тау	скольжение детская ледяная горка
slight [slait] <i>adj</i>	аз, еңел, сибек	незначительный, легкий, слабый
a ~ cold	бер аз һалкын тейзереү	легкая простуда
~ ly [-li] <i>adv</i>	еңелсә, сак кына, аз ғына	слегка
slip [slɪp] 1. <i>v</i>	шыуыу, тайыу	скользить, поскользнуться
2. <i>n</i>	шыуыу, тайыу	скольжение
slipper ['slɪpə] <i>n</i>	бүлмәлә кейә торған туфли	комнатная туфля
slogan ['slougən] <i>n</i>	лозунг, өңдәмә	лозунг, призыв, девиз
slope [sloup] <i>n</i>	һаркыу, ишкен, битләү, бит	наклон, склон, откос
slow [slou] 1. <i>adj</i>	1) акрын, әкрен, һүлпән акрын (һалмак) бейеү	медленный, тихий медленный танец
a ~ dance	2) акрын, яй, ауыр	медлительный
He is very slow.	Ул бик яй кеше.	Он очень медлительный.
2. <i>v</i>	акрынлаштырыу, акрынлашыу	замедлять (ся)
3. <i>adv</i>	йай, әкрен	медленно
~ ly [-li] <i>adv</i>	акрын, яйлап	медленно
sly [slai] <i>adj</i>	хәйләлә(-кәр), мут, сос	хитрый, ловкий
small [smɔ:l] <i>adj</i>	бәләкәй, зур булмаған	маленький, небольшой
~ farmer	вак фермер	мелкий фермер
smart [sma:t] <i>adj</i>	1. купшы, матур	нарядный, шикарный
	2. тапкыр, үткер, акыллы	остроумный, умный
smell [smel] 1. <i>n</i>	1) ес	запах
	2) ес һизеү (тойоу)	обоняние
2. <i>v</i> (smelt; smelled)	1) ес сығыу (килеү) ес аңкыу	пахнуть
The perfume smells good.	Бик якшы хушбый есе килә.	Духами хорошо пахнет.
	2) ескәү	обонять (нюхать)
smile [smaɪ] 1. <i>n</i>	йылмайыу	улыбка
2. <i>v</i>	йылмайыу, йылмайып	улыбаться
smog [smɔ:g] <i>n</i>	карау томан, һөрәм	туман, копоть

smoke [smouk] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) төтөн 1) төтөтөү, төтәү 2) тәмәке тартыу тәмәкеселәр өсөн вагон тәмәке тартыу өсөн бүлмә	дым дымить (ся) курить вагон для курящих курительная комната
~ king-car <i>n</i> ~ -room <i>n</i> smooth [smu:ð] 1. <i>adj</i> 2. <i>v</i>	1) шыма, тигез 2) һалмак, талгын, тыныс һыйпап куйыу, тигезләү	гладкий, ровный плавный, спокойный приглаживать, разглаживать
snack [snæk] <i>n</i> have a ~ ~ -bar [-ba:] <i>n</i> snail [sneil] <i>n</i> snake [sneik] <i>n</i> snap [snæp] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	еңел ризык, ашамлык капкылап алыу, тамак ялгау закусочный, буфет кускар йылан шартлау, сытырлау, сиртеү 1) шартлатыу, сыртлатыу, шытырлай башлау 2) ырылдау, тырнау, тешләү капкан, тозақ сөскөрөү кар Кар яуа. кар бөртөгө кар бабай кар өстөнән йөрөй торган машина карлы, кар каплаган	легкая закуска перекусить на ходу закусочная, буфет улитка змея треск, щелканье, щелчок щелкать, (за)трещать, хлопать огрызаться, цапнуть, укусить ловушка, силос чихать снег Идет снег. снежок, снежинка снежная баба снегоход
snare [sneə] <i>n</i> sneeze [sni:z] <i>v</i> snow [snou] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i> It snows. It is snowing. ~ ball [-bɔ:l]; (~flake) <i>n</i> ~ man [-mæn] <i>n</i> ~ mobile [-'moubail] <i>n</i>	snowy ['snou] <i>adj</i>	щелкать, (за)трещать, хлопать огрызаться, цапнуть, укусить ловушка, силос чихать снег Идет снег. снежок, снежинка снежная баба снегоход
so [sou] 1. <i>adv</i> I hope so. Don't be so silly. So you are free. not so... as 2. <i>conj</i> He was ill and so he stayed at home. soap [sɒp] <i>n</i> so-called ['sou'kɔld] <i>adj</i>	1) ана шулай, шулай итеп Шулай тип ышанам. 2) шулай, шул тиклем Шул тиклем алыот булма. 3) шулай ук 4) тимәк, шулай итеп (булгас) Шулай итеп, һез ирекле. шулай ук түгел инде... шулай итеп, шуның өсөн, шул сәбәпле Ул ауырыу сәбәпле өйзә калды. һабын әйткәндәй, әйтмешләй	снежный, покрытый снегом так, таким образом Надеюсь, что это так. так, настолько Не будь таким глупым. также, тоже итак Итак, вы свободны. не такой... как следовательно, поэтому Он был болен и поэтому остался дома. мыло так называемый

sociable ['soufəbl] <i>adj</i>	аралашыусан	общительный
social ['souʃl] <i>adj</i>	ижтимаги, йәмәғәт, социаль	общественный, социальный
socialism ['souʃəlɪzm] <i>n</i>	социализм	социализм
society [sə'saɪəti] <i>n</i>	йәмғиәт	общество
sock [sɒk] <i>n</i>	ойокбаш, башалтай	носок
sofa ['soufə] <i>n</i>	диван	диван, софа
soft [sɒft] <i>adj</i>	1. йомшак, яғымлы, иркә 2. йомшак	нежный, ласковый мягкий
soften ['sɒfn] <i>v</i>	йомшартыу, йомшау, тынысландырыу	смягчать(ся)
softly ['sɒftli] <i>adv</i>	1. мөләйем, йомшак, яғымлы 2. тыныс	мягко, нежно
Speak softly!	Яй (акрын) һөйләгез!	тихо
soil [sɔɪl] 1. <i>n</i>	1) тупрак, ер	Говорите тихо!
sandy -	комло ер	почва, земля
on foreign -	2) ер, ил	песчаная земля (почва)
2. <i>v</i>	сит ерзә	земля, страна
solar ['soulə] <i>adj</i>	бысратыу, бысраныу	на чужой земле
the - system	кояшлы	пачкать(ся)
soldier ['souldʒə] <i>n</i>	кояш системаһы	солнечный
solemn ['sələm] <i>adj</i>	һадат, хәрби кеше	солнечная система
solution [sə'lu:ʃn] <i>n</i>	1. тантаналы	солдат, воин
solve [sɒlv] <i>v</i>	2. етди	торжественный
some [sʌm] 1. <i>pron</i>	1. карар	серьезный
2. <i>adj</i>	2. (хум.) иретмә	решение
some day	мәсьәлә сисеү, проблема	раствор
somebody ['sʌmbədi] <i>pron</i>	хәл итеү	решать, разрешать задачу
~ how [-hau] <i>adv</i>	бер нисә, кай берәүзәр	и т. д.
~ one [-wʌn] <i>pron</i>	ниндәй булһа ла	несколько, некоторые
~ thing [-θɪŋ] <i>pron</i>	касан булһа ла	какой-нибудь
	кемдер, кем булһа ла	когда-нибудь
	нисек булһа ла, әллә нисек	кто-л., кто-н.
	кемдер, кем булһа ла	как-нибудь, как-то
	нимә булһа ла, берәй нәмә	
	низер, нимәлер, кайһы бер нәмә	кто-то, кто-нибудь
~ where [-weə] <i>adv</i>	кайҙалыр, кайҙа булһа ла	что-нибудь, что-то
son [sʌn] <i>n</i>	ул	кое-что
song [sɒŋ] <i>n</i>	йыр	
son-in-law <i>n</i>	кейәү	где-то; куда-то
soon [su:n] <i>adv</i>	тизҙән	сын
sore [sɔ:] 1. <i>n</i>	шеш, йәрәхәт, сикан, шешек, ауырткан урын	песня
		зять
		вскоре, скоро
		язва, болячка, болезненное место

2. <i>adj</i>	ауырыу, сырхау, сирле, сирләшкә	больной, болезненный
I have a sore throat.	Минең тамағым ауырта.	У меня болит горло.
sorrow ['sərou] <i>n</i>	кайғы, хәсрәт, көйөк	горе, скорбь, печаль
~ ful [-ful] <i>adj</i>	кайғылы, кызғаныс,	убитый горем, печальный
sorry ['sɔɹɪ] <i>adj</i>	хәсрәтле	
I am sorry that you can't come.	әсенгән, үкенгән	огорченный, сожалеющий
I am sorry!	Килә алмауыңа үкенәм.	Я огорчен тем, что не можешь прийти.
Sorry!	Ғәйеплемен! Ғәйеп миңдә!	Виноват!
sort [sɔ:t] <i>n</i>	Ғәфү итегез!	Простите!
	сорт, током, зат, нәсел,	сорт, род, вид
	төр	
What sort of man is he?	Ниндәй кеше ул?	Что он за человек?
SOS ['es'ou'es]	SOS	SOS (сигнал бедствия)
soul [soul] <i>n</i>	йән	душа
sound I [saund] 1. <i>n</i>	өн	звук
	2. <i>v</i>	звучать
II. <i>adj</i>	яңғырау	здоровый, крепкий
soup [su:p] <i>n</i>	таза, нык	суп
sour ['sauə] <i>adj</i>	аш, һурпа	кислый, прокисший
~ cream <i>n</i>	әсе; әсегән	сметана
source [sɔ:s] <i>n</i>	каймак	источник, начало
south [sauθ] <i>n</i>	сығанақ, башланғыс	юг
in the south	көнъяк	на юге
southern ['slðən] <i>adj</i>	көнъякта	южный
sovereign ['sɔvri:n] 1. <i>n</i>	көнъяк	монарх, повелитель
	монарх, хаким, батша	верховный, наивысший
~ power	1) баш, иң югары	верховная власть
	2) суверенлы,	суверенный,
a ~ state	бойондорокһоз, ирекле	независимый
Soviet ['souviət] 1. <i>n</i>	бойондорокһоз дәүләт	суверенное государство
	Совет	Совет (орган гос. власти)
2. <i>adj</i>	совет	советский
sow [sou] <i>v</i> (sowed ; sown , sowed)	сәсеү	сеять
space [speis] 1. <i>n</i>	1) арауык, иркенлек;	пространство; место
	урын	
	2) йыраклыҡ, алыслыҡ,	расстояние, протяжение
	ара, киңлек, озонлоҡ	
	3) космос, ййһан	космос
2. <i>adj</i>	космик, ййһан	космический
a ~ flight	космик осош	космический полет
spacecraft ['speiskra:ft] <i>n</i>	ййһан карабы	космический корабль
spaceman ['speismən] <i>n</i>	космонавт	космонавт, астронавт
~ -ship [-ʃɪp] <i>n</i>	ййһан карабы	космический корабль

spade [speɪd] <i>n</i>	көрөк	лопата
Spanish ['spæniʃ] <i>adj</i>	испан	испанский
spare [speə] 1. <i>v</i>	1) һакка калдырыу, йәлләү 2) һаклау, һаклап тотоу 3) игтибар биреү Бер минутка вақыты- ғыззы бүлегез әле.	экономить, жалеть беречь, щадить уделять внимание Уделите мне минуту.
Spare me a minute.	запас, артык гөлт итеү, кабынып китеү; оскон, саткы тургай	запасный; лишний вспышка; искра
2. <i>adj</i>		
spark [spa:k] <i>n</i>		
sparrow ['spærəʊ] <i>n</i>	1. һөйләшеү 2. телмәр һөйләү, сығыш яһау	воробей говорить, разговаривать произносить речь, выступать
speak [spi:k] <i>v</i> (spoke; spoken)	русса һөйләү кеше исеменән һөйләү, әйтеү әйтеү оратор, сығыш яһаусы (палата рәйесе)	говорить по-русски выступать от имени
~ Russian		
~ for		
~ out		
~ er [-ə] <i>n</i>		
the Speaker		высказаться оратор; спикер (председатель палаты)
special ['speʃl] <i>adj</i>	1. айырым, махсус, үзенә башка (бер төрлө) айырым сәбәп 2. махсус белгес	особый, особенный
~ reason		
specialist ['speʃəlist] <i>n</i>		особая причина специальный специалист
specific [spi'sɪfɪk] <i>adj</i>	1. хас, айырым үзенсәлекле 2. билдәле, асыг, анык, конкрет билдәле максат дөрөҗ билдәләү, асыглау	характерный, особый характерная черта определенный, конкретный определенная цель точно определять, уточнять
~ feature		
~ aim		
specify ['spesɪfaɪ] <i>v</i>		образец, экземпляр зрелище очки зритель размышлять спекулировать размышление спекуляция речь выступление, речь Мне понравилось его выступление. скорость, быстрота
specimen ['spesɪmɪn] <i>n</i>	өлгө, дана	
spectacle ['spektəkl] <i>n</i>	күренеш, тамаша кылыу	
spectacles ['spektəklz] <i>n</i>	күзлек	
spectator [spek'teɪtə] <i>n</i>	тамашасы	
speculate ['spekjuleɪt] <i>v</i>	1. уйланыу 2. алып-һатыу	
speculation [-'leɪʃn] <i>n</i>	1. уйланыу 2. алыпһатарлык	
speech [spi:tʃ] <i>n</i>	1. тел, һөйләү 2. телмәр Уның телмәре миңә окшаны.	
I liked his speech.	тизлек, етезлек	
speed [spi:d] 1. <i>n</i>		

2. <i>v</i> (sped)	тиз барыу, ашыгыу	быстро ехать, спешить
3. <i>adj</i>	тиз, тизлек; бәйге, ярыш	скоростной, беговой
~ skates	ярыш конькизлары	беговые коньки
spell [spel] <i>v</i> (spelt, spelled)	һүззе хәрефләп әйтеү, языу	говорить (писать) слово по буквам
How do you spell this word?	Был һүз нисек языла (әйтелә)?	Как пишется (произносится) это слово?
spelling ['spelm] <i>n</i>	орфография, дәрәс языу	орфография, правописание
spend [spend] <i>v</i> (spent; spent)	1. тотонуу, туззырыу	тратить, расходовать
He has spent all his money.	Ул бөтә булган аксаһын туззырып бөтөргө.	Он истратил все свои деньги.
I spent a lot of time in the village.	2. (вакыт) үткәрәү	проводить (время)
spending ['spendm] <i>n</i>	Мин күп вакытымды ауылда үткәрҙем.	Я провел много времени в деревне.
military ~ -s (<i>pl</i>)	сығым	расход
sphere [sfɪə] <i>n</i>	хәрби ихтияждарға сығымдар	расходы на военные нужды
The earth is a sphere.	1. сфера; шар, ер шары	сфера; шар, глобус
	Ер шар рәүешендә.	Земля имеет форму шара.
	2. өлкә, эшмәкәрлек өлкәһе	сфера, поле, область деятельности
spider ['spaidə] <i>n</i>	үрмәксе	паук
spill [spil] <i>v</i> (spilt, spilled)	1. түгәү, түтелеп китеү	проливать (ся)
	2. койоу, койолоп китеү, ташыу	разливать (ся)
	3. сәсеү, һибәү; сәселеп китеү, сәселеү, түтелеү, һибелеү	рассыпать (ся)
spine [spain] <i>n</i>	арка һөйәге	позвоночник
spirit I ['spɪt] 1. <i>n</i>	1) рух, акыл	дух, душа
<i>pl</i>	2) кәйеф, дәрәт	настроение
be in high(low) spirits	якшы (насар) кәйефле булыу	быть в хорошем (плохом) настроении
spirit II ['spɪt] <i>n</i>	спирт	спирт
a spirit lamp (stove)	спирт шәме	спиртовка
spite [spait] <i>n</i>	яуызлык, золот, уңаллык	злость, злоба
in spite of	карамастан	несмотря
~ ful ['spaitful] <i>n</i>	уңал, асыулы	злобный, язвительный
splendid ['splendid] <i>adj</i>	купшы, гүзәл, бик матур	великолепный, превосходный
splinter ['splɪntə] <i>n</i>	ярыск; тап, шырау, сүп	осколок, щепка, заноза
split [split] 1. <i>n</i>	ярык, ярылган урын	щель, трещина, раскол
2. <i>v</i> (split; split)	1) ярыу, айырылыу, бүленеү	раскалывать (ся)
	2) ярылыу, ярылып бөтөү	расщепляться

spoil [spɔɪl] <i>v</i> (spoilt , spoiled)	1. бозоу, бозолоу 2. иркәләү, иркәләп бозоу, яман өйрөтөү	портить (ся) баловать
spoilt [spɔɪlt] 1. <i>past and p. p.</i> from spoil 2. <i>adj</i>	бозолған, иркә, иркәләтеп бозолған	испорченный, избалованный
a - child	артык иркәләгән бала	избалованный ребенок
sponsor ['spɒnsə] <i>n</i>	ойоштороусы, спонсор	устроитель, организатор, спонсор
spoon [spu:n] <i>n</i> - -ful ['spu:nful] <i>n</i>	калак, кашык	ложка
sport [spɔ:t] <i>n</i> She is good at sport.	тулы калак, кашык спорт Ул якшы спортсы.	полная ложка спорт Она хорошая спортсменка.
sports woman <i>n</i> sports club	спортсы спорт клубы	спортсменка спортивный клуб
spot [spɒt] 1. <i>n</i> spots of ink	1) тап кара табы 2) урын урында, хәзер үк, кисекмәстән «кайнар (кызыу) урындар»	пятно чернильные пятна место на месте; сразу, немедленно
on the- hot spots	1) таплау, бысратыу 2) таныу, танып калыу, күреп калыу, һизеү, билдәләү	«горячие точки» планеты пачкать, пятнать узнавать, замечать, определять
2. <i>v</i>	1) ботак, үренде 2) һыу тамсылары	веточка, побег водяные брызги; пульверизатор
spray I [spreɪ] <i>n</i>	1) һибеү, һибеп сығыу, бөркөү таратыу, таралып китеү 2) ябыу, йәйеү, йәйелеү	опрыскивать, обрызгивать распространять (ся) расстилать (ся), простирать (ся)
spray II [spreɪ] <i>v</i>	таралыу, таратыу яз	распространение весна прыжок, скачок
spread [spred] 1. <i>v</i> (spread , spread) 2. <i>n</i>	1) һикереү, һикереш, күтәрелеү 2) пружина 3) сығанақ, инеш, шишмә	пружина источник, родник прыгать, вскакивать
spring I [sprɪŋ] <i>n</i> spring II [sprɪŋ] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i> (sprang ; sprung)	1) һикереү, һикереп менеү (тороу) Ул урынынан һикереп торҙо.	Он вскочил с места.
He sprang from his place.		

A friendship sprang up.	2) башланып китеү, барлыкка килеү, килеп сыгуу	братъ начало, возникать
spy [spaɪ] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	Улар араһында дуҫлык башланды.	Между ними завязалась дружба.
square [skweə] 1. <i>n</i>	шпион, шымсы шымсылык итеү, күзәтеү	шпион, тайный агент шпионить, следить
2. <i>adj</i>	1) квадрат	квадрат
squeeze [skwi:z] <i>v</i>	2) майзан, сквер квадрат, дүрткел кысыу, ыгыу, йомоу, һыгып сығарыу	площадь, сквер квадратный
He squeezed my hand.	Ул минең кулымды кысты.	сжимать, выжимать
squirrel ['skwɪrəl] <i>n</i>	тейен	белка
stable I ['steɪbl] <i>adj</i> ~ peace	тоторокло, ыҥклы, ыҥк какшамас тыныслык	устойчивый, прочный прочный мир
stable II ['steɪbl] <i>n</i>	ат һарайы	конюшня
stack [stæk] <i>n</i>	кәбән; өйөм	стог; куча, груда
stadium ['steɪdjəm] <i>n</i>	стадион	стадион
staff [sta:f] <i>n</i>	1. штат	штат
staff-room ['sta:fru:m] <i>n</i>	2. штаб (хәрби)	штаб (военный)
stage I [steɪdʒ] 1. <i>n</i> go on the stage	уҡытыусылар бүлмәһе сәхнә	учительская
2. <i>v</i>	актер булып китеү	сцена
stage II [steɪdʒ] <i>n</i>	сәхнәгә куйыу	стать актером
at an early stage	стадия, осор, башкыс, этап	ставить (пьесу)
stagnation [stæg'neɪʃn] <i>n</i>	стадия, осор, башкыс, этап	стадия, ступень, этап
stair [steə] <i>n</i>	на раннем этапе	на раннем этапе
<i>pl</i>	застой	застой
staircase ['steəkeɪs] <i>n</i>	1. башкыс, баҫма	ступенька
stake [steɪk] <i>n</i>	2. башкыс	лестница
stale [steɪl] <i>adj</i>	башкыс	лестница
~ bread	казык, бағана	кол, столб
stalk [stɔ:k] <i>n</i>	каткан, иҫкергән	черствый; несвежий
stall [stɔ:l] <i>n</i>	иҫке икмәк	черствый хлеб
	һабак, сәскә һабағы	стебель (цветка)
	1. аран (ат, һыйыр куя	стойло
	торған урын)	
	2. ларек, киоск, палатка	ларек, киоск, палатка
	3. партер	партер
My seat is in the front stalls.	Минең урын партерзың	Мое место в первом ряду
stammer ['stæmə] <i>v</i>	1-се рәтендә.	партера.
stamp [stæmp] 1. <i>n</i>	тотлоғоу, тотлоғоп һөйләү	заикаться; запинаться
2. <i>v</i>	1) штамп, штемпель	штамп, штемпель
	2) марка, мисәт	марка; печать
	1) марка йөбештереү	наклеивать марку,
		штамповать

stand [stænd] 1. <i>v</i> (stood)	2) аяктарын тыпырлатыу	топать ногами
I stand up and go to the door.	1) басып тороу, басыу, урындан тороу	стоять, вставать
Stand the bookshelf here.	Мин урындан тороп ишеккә барам.	Я встаю и иду к двери.
stand for	2) куйуу	ставить
	Китап кәштәһен бында куй.	Книжную полку поставь сюда.
	3) сызау, бирешмәү, түзеу	выдерживать, выносить
	1) яклау, ярзам итеү	поддерживать
	2) кандидат булу, найланыу, тауышка куйылыу	быть кандидатом, баллотироваться
~ up for	яклау, яклап сыгу	защищать, вставать на защиту
I stood up for my friend.	Мин иптәшемде яклап сыктым.	Я встал на защиту друга.
2. <i>n</i>	1) урын, позиция	место, позиция
make a stand for smb (smth)	яклап сыгыш яһау	выступать в защиту
bring to a stand	2) тукталыш	остановка
come to a ~	туктатыу	остановить
	туктау, тукталып калыу	остановиться
	3) тукталыш, туктау урыны	стоянка
	4) таяу, терәк, нигез	
	5) палатка, киоск	подставка, стойка, пьедестал
standard ['stændəd] 1. <i>n</i>	6) трибуна	палатка, киоск
	1) стандарт, норма, өлгө	трибуна
2. <i>adj</i>	2) байрак, флаг, әләм	стандарт, норма, образец
~ bearer [-beərə] <i>n</i>	стандарт, типик	знамя, флаг
~ lamp [-læmp] <i>n</i>	байрак йөрөтөүсе	стандартный, типовой
standpoint ['stændpoint] <i>n</i>	торшер	знаменосец
star [sta:] 1. <i>n</i>	караш	торшер
2. <i>v</i>	йондоз	точка зрения
stare [steə] 1. <i>n</i>	төп ролде уйнау	звезда
2. <i>v</i>	текләп карау	играть главную роль
He stared at the child.	текләп карау, текләу	пристальный взгляд
start [sta:t] 1. <i>n</i>	Ул балаға текләп караны.	пристально смотреть, уставить(ся)
	1) китеү, башланыу, старт	Он пристально (по)смотрел на ребенка.
make a start	башлап ебәреү	отправление, начало, старт
2. <i>v</i>	2) тертләү	начинать
	1) башлау, башлап ебәреү, башланыу	вздрагивание
		начинать (ся), брать (ся)

starting-point <i>n</i>	2) китеү, китеп барыу, кузгалып китеү	отправляться
starvation [sta:'veɪʃn] <i>n</i>	3) ебөрөү	пускать
starve [sta:v] <i>v</i>	ебөрөү пункты	отправной пункт
	аслык, асыгыу	голод, голодание
	асыгыу, асыктан үлеу	голодать, умирать
		с голоду
state I [steɪt] 1. <i>n</i>	хэл, шарт	состояние, положение
2. <i>v</i>	һөйләп биреү, хәбәр итеү, раслау	заявлять, утверждать
state II [steɪt] 1. <i>n</i>	1) дәүләт	государство
The United States of America	2) штат	штат
2. <i>adj</i>	Америка Кушма	Соединенные Штаты
~ farm ['steɪtfa:m] <i>n</i>	Штаттары	Америци
statement ['steɪtmənt] <i>n</i>	дәүләт	государственный
statesman ['steɪtsmən] <i>n</i>	совхоз	совхоз
station ['steɪʃn] <i>n</i>	беддерөү, раслау	заявление, утверждение
a radio ~	дәүләт эшмәкәре	государственный деятель
a railway ~	станция; вокзал	станция; вокзал
statute ['stætju:t] <i>n</i>	радио станцияһы	радиостанция
stay [steɪ] 1. <i>n</i>	тимер юл вокзалы	железнодорожный вокзал
	закон, заң, устав	закон, устав
2. <i>v</i>	йәшәү, тукталыу,	пребывание, остановка
He stayed at home.	тукталыш	
	1) калыу	оставаться
	Ул өйзә калды.	Он остался дома.
	2) тукталыу, йәшәү,	останавливаться, жить;
	кунак булыу	гостить
He is staying with us.	Ул беззә кунакта.	Он у нас в гостях.
stay at a hotel	кунакханала туктау	останавливаться
steady ['stedɪ] 1. <i>adj</i>		в гостинице
2. <i>v</i>	1) нык, каты, ныклы	крепкий, прочный
steak [steɪk] <i>n</i>	2) туктауһыз, даими	постоянный, неуклонный
	тайпылышһыз, бер тигез	равномерный
	тоторокло итеү (булыу)	делать(ся) устойчивым
	ит (балык) киçәге;	кусок мяса или рыбы;
	бифштекс	бифштекс
steal [sti:l] <i>v</i> (stole; stolen)	урлау	красть, воровать
steam ['sti:m] <i>n</i>	пар, быу	пар
~ er [-'sti:mə] <i>n</i>	пароход	пароход
steamship [sti:mʃɪp] <i>n</i>	пароход	пароход
steel [sti:l] <i>n</i>	корос	сталь
step [step] 1. <i>n</i>	1) азым	шаг
heavy steps	һәлмәк азымдар	тяжелые шаги
	2) азым, эш, кыланыш,	шаг, поступок, мера
	сара	

progressive ~ s in step step by step 2. <i>v</i>	прогрессив саралар бер аяктан (атлау) бер-бер артлы атлау, алга китеү	прогрессивные меры (идти) в ногу шаг за шагом шагать, делать шаг вперед Шаг вперед! посторониться; уступить дорогу
Step forward! ~ aside	Бер азым алға! ситкә китеү; юл биреү	пасынок падчерица отчим мачеха пасынок тушеное мясо тушить, варить компот официант, стюард, бортпроводник официантка, бортпроводница, стюардесса таяк, ботак хоккей таягы 1) сәнсеп (казап) куйыу 2) йәбештереү, йәбештерелеү, йәбешеү 3) барып ултырыу, батыу Машина бысракка батып ултырзы.
stepchild ['steptʃaɪld] <i>n</i> ~ daughter [-dɔ:tə] <i>n</i> ~ father [-fa:ðə] <i>n</i> ~ mother [-mʌðə] <i>n</i> ~ son [-sʌn] <i>n</i> stew [stju:] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i> stewed fruit steward ['stjuəd] <i>n</i> ~ ess [-ɪs] <i>n</i>	үгәй ир бала үгәй кыз бала үгәй атай үгәй әсәй үгәй ул быктырылган ит ит быктырыу, бешереү компот официант, стюард, бортпроводник официантка, бортпроводница, стюардесса таяк, ботак хоккей таягы 1) сәнсеп (казап) куйыу 2) йәбештереү, йәбештерелеү, йәбешеү 3) барып ултырыу, батыу Машина бысракка батып ултырзы. сыгарыу, һузыу, һузылыу Бала телен сыгарзы.	приклеивать (ся), липнуть застрывать Машина застряла в грязи. высовывать (ся), торчать Ребенок высунул язык.
stick [stɪk] 1. <i>n</i> hockey ~ stick [stɪk] 2. <i>v</i> (stuck ; stuck) The car stuck in the mud.	бергә тороу, бер фекерзә булыу шым, тыныс, тын, тымык, хәрәкәтһез Эт тыныс ятты. Тыныс ултырығыз! әле лә, һаман да Ул әле лә ауырыу. мәжбүр итеү, уятыу, сәбәп булыу, дәртләндереү сағыу каяу, сағылган урын 1. запас	приклеивать (ся), липнуть застрывать Машина застряла в грязи. высовывать (ся), торчать Ребенок высунул язык.
stick out The child stuck out his tongue. stick together	бергә тороу, бер фекерзә булыу шым, тыныс, тын, тымык, хәрәкәтһез Эт тыныс ятты. Тыныс ултырығыз! әле лә, һаман да Ул әле лә ауырыу. мәжбүр итеү, уятыу, сәбәп булыу, дәртләндереү сағыу каяу, сағылган урын 1. запас	приклеивать (ся), липнуть застрывать Машина застряла в грязи. высовывать (ся), торчать Ребенок высунул язык.
still I [stɪl] <i>adj</i> The dog lay still. Sit still! still II [stɪl] <i>adv</i> She is still ill. stimulate ['stimjuleɪt] <i>v</i>	бергә тороу, бер фекерзә булыу шым, тыныс, тын, тымык, хәрәкәтһез Эт тыныс ятты. Тыныс ултырығыз! әле лә, һаман да Ул әле лә ауырыу. мәжбүр итеү, уятыу, сәбәп булыу, дәртләндереү сағыу каяу, сағылган урын 1. запас	держаться вместе тихий, спокойный, медленный, неподвижный Собака лежала спокойно. Сидите спокойно! еще, все еще, до сих пор Она все еще больна. побуждать, стимулировать жалить
sting [stɪŋ] 1. <i>v</i> (stung ; stung) 2. <i>n</i> stock [stɒk] <i>n</i>	бергә тороу, бер фекерзә булыу шым, тыныс, тын, тымык, хәрәкәтһез Эт тыныс ятты. Тыныс ултырығыз! әле лә, һаман да Ул әле лә ауырыу. мәжбүр итеү, уятыу, сәбәп булыу, дәртләндереү сағыу каяу, сағылган урын 1. запас	держаться вместе тихий, спокойный, медленный, неподвижный Собака лежала спокойно. Сидите спокойно! еще, все еще, до сих пор Она все еще больна. побуждать, стимулировать жалить

We have a good ~ of bread.

lay in ~

have in ~

I get up to feed the stock.

stock-breeding [-brɪːdɪŋ] *n*

stocking ['stɒkɪŋ] *n*

stomach ['stʌmək] *n*

stone [stoun] 1. *n*

plum stones

2. *adj*

stool [stu:l] *n*

stoop [stu:p] *v*

stop [stɒp] 1. *n*

2. *v*

The bus stopped near the house.

The baby stopped to cry.

storage ['stɔ:ndʒ] *n*

store [stɔ:] 1. *n*

the ~ *s* (*pl*)

2. *v*

storey ['stɔ:n] *n*

storm [stɔ:m] 1. *n*

a dust ~

a snow ~

The soldiers took the city by storm.

2. *v*

stormy ['stɔ:mɪ] *adj*

Безең һаклык икмәк

күп.

һаклыкка һалыу

һаклыкта булыу

2. акции

3. мал, мал башы

Мин малдарзы ашатырға торам.

малсылык

ойок

ашказан, карын, эс

1) таш

2) емеш (төшө) һөйәге

слива төшө

таш, ташлы

улытырғыс

эйеү, эйелеү, иңкәйтеү,

бөгөү

тукталыш, туктау урыны,

туктатыу

1) туктау, тукталып

калыу

Автобус йорт янында

туктаны.

2) тукталыу, туктатыу

Бала илаузан туктаны.

һаклау, һаклагыс

1) һаклык, резерв

2) келәт

3) магазин, кибет

1) әзерләү, һаклыкка

һалыу

2) һаклау

кат

1) дауыл, гәрәсәт

ком бураны

кар бураны

2) һөжүм

Һалдаттар каланы һөжүм

итеп алдылар.

1) ыжгырыу, ярһыу,

катороноу

2) һөжүм итеп алыу

дауыллы, каторонған

У нас большой запас

хлеба.

делать запасы

иметь в запасе (продаже)

(амер.) акции

скот; поголовье скота

Я встаю, чтобы

покормить скот.

животноводство

чулок

желудок, живот

камень

косточка (плода)

сливовые косточки

каменный

табуретка

сутулиться,

наклонять (ся),

нагибать (ся)

остановка, конец

останавливать (ся)

Автобус остановился

около дома.

прекращать (ся)

Ребенок перестал плакать.

хранение, хранилище

запас, резерв

склад

магазин, лавка

запасать, откладывать

хранить

этаж

буря, шторм

песчаная буря

буран

штурм

Солдаты штурмом

овладели городом.

бушевать

брать приступом

бурный, яростный,

штормовой

story ['stɔ:ri] <i>n</i>	1. повесть, хикәйә 2. тарих, хәл, вакиға, риүәйәт	повесть, рассказ история, предание
stout [staut] <i>adj</i>	1. йыуан, калын, тулы, һимез 2. нык, таза, бәзык, ныклы	толстый, полный крепкий, прочный
stove [stouv] <i>n</i>	мейес, кухня плитаһы	печка, кухонная плита
straight [streit] 1. <i>adj</i> The road was straight.	1) тура, тигез Юл тура ине. 2) тоғро, намыслы, тура тура; тиз генә (үк) Мин тиз үк йокларға яттым.	прямой, ровный Дорога была прямая. честный, прямой прямо; немедленно Я сразу же лег спать.
2. <i>adv</i> I went straight to bed.		
strain [strein] 1. <i>n</i>	тартыу, киреү, көсөргәнеш, көс һалыу	натяжение; напряжение
2. <i>v</i>	1) тартыу, киреү, тартылыу, кирелеү 2) киреү, һузылыу, кирелеү 3) киреү, йыйырыу, катырыу, кирелеү, йыйырылыу, катыу 4) нык арытыу, йонсотоп бөтөрөү, йонсоу, арыу	натягивать(ся) растягивать(ся) напрягать(ся)
strange ['streindʒ] <i>adj</i> The man's face was strange to me.	1. сит, таныш түгел, ят Был кешенең йөзө миңә ят ине. 2. сәйер, гәжәп Әлбиттә, был бик сәйер бит.	чужой, незнакомый Лицо этого человека мне было незнакомо. странный
This is very strange, indeed.	сит ил кешеһе, ят кеше Мин бында сит кеше. Станцияға юл күрһәтергез әле.	Это действительно очень странно.
stranger ['streindʒə] <i>n</i> I'm a stranger here. Show me the way to the station.	сит ил кешеһе, ят кеше Мин бында сит кеше. Станцияға юл күрһәтергез әле.	чужестранец, незнакомец Я нездешний. Покажите мне дорогу на станцию.
straw [strɔ:] <i>n</i> ~ berry [-bəri] <i>n</i>	һалам ер еләге	солома клубника
wild ~ <i>n</i>	кайын еләге	земляника
stream [stri:m] 1. <i>n</i>	шишмә, гөрләүек, сығанаҡ, инеш, агым, ташкын ағыу, ағып сығыу	ручей, речка, поток
2. <i>v</i> Tears streamed from her eyes.	Уның күззәренән сөбөрләп йәш акты.	течь, вытекать Из ее глаз ручьями текли слезы.
street [stri:t] <i>n</i> in the ~ ~ car [-ka:] <i>n</i>	урам урамда трамвай	улица на улице (амер.) трамвай

strength [strenθ] <i>n</i>	1. көс 2. ныклык көсәйтеу, көсәйеу нығыту, нығыну	сила прочность усиливать(ся) укреплять(ся)
strengthen [-θn] <i>v</i>	1) бағым, бағу, қығу; көсөргәнеш 2) бағым айырым (бағым яһап) әйтеу, бағым яһау	нажим, давление; напряжение ударение подчеркивать, делать ударение
stress [stres] 1. <i>n</i>	1) һузылыу, кирелеу	вытягивание, растягивание
2. <i>v</i>	Ул урынынан кирелеп килеп торзо. 2) ара, буй, озонлок; аралык, ара, мәл, вақыт	Он встал с постели потягиваясь. протяжение; пространство; промежуток времени
stretch [stretʃ] 1. <i>n</i>	1) озонайтыу, озонайу, һузыу, һузылыу, тартылыу, тартыу Ул китапка кулын һузы.	(вы)тянуть(ся), растягивать(ся); натягивать(ся) Он протянул руку за книгой.
He got up with a stretch.	2) йәйелеу, йәйелеп ятыу, һузылыу Юл буйлап урман күп сакрымға һузылған. носилка	простираться
2. <i>v</i>	1. дөрөс, теуәл, анык Ул дөрөс тәржемә бирзе.	Вдоль дороги на много миль простирался лес. носилки точный
He stretched out his hand for the book.	2. талапсан, каты, нык Беззең укытыусы үтә талапсан.	Он дал правильный перевод. строгий
The forest stretched for miles along the road.	1) һуғыу; бешеу, һуғылыу	Наш учитель очень строгий.
stretcher ['stretʃə] <i>n</i>	Мин эткә таяк менән һуктым. һуғып ебәреу шырпы һызыу	ударять(ся), бить
strict [strikt] <i>adj</i>	2) һуғыу Сәғәт биште һукты.	Я ударил собаку палкой.
He gave a strict translation.	3) хайран (ғәжәпкә) қалдырыу, тәһсир итеу Матурлығы уны хайран қалдырзы.	нанести удар зажечь спичку бить (о часах) Часы порабили пять.
Our teacher is very strict.	4) башка килеу, иһкә төһеу	поражать, производить впечатление Ее красота поразила его.
strike I [straɪk] <i>v</i> (struck ; struck)		приходить в голову
I struck the dog with a stick		
strike a blow ~ a match		
The clock struck five.		
Her beauty struck him.		

strike II [straɪk] 1. <i>n</i> be on strike go on ~ 2. <i>v</i> (struck ; struck) strike-breaker [-'breɪkə] <i>n</i> striker ['straɪkə] <i>n</i>	забастовка, эш ташлау эш ташлау забастовка иҗлан итеү эш ташлау штрейкбрехер эш ташлаусы, забастовщик	забастовка бастовать объявлять забастовку бастовать штрейкбрехер забастовщик
string [strɪŋ] <i>n</i> the strings of a guitar strong [strɒŋ] <i>adj</i> strong hands strong walls ~ tea stronghold ['strɒŋhəʊld] <i>n</i> ~ of freedom structure ['strʌktʃə] <i>n</i>	1. бау; шнур; еп 2. кыл 3. еп гитара кылы 1. көслө, таза, нык көслө кулдар 2. нык, каты нык диуарзар (стеналар) каты сәй терәк, таяныс, ныгытма азатлык терәге 1. йорт, каралты, королма, королюш 2. төзөлөш, структура, королюш	веревка; бечевка; шнурок (муз.) струна нитка струны гитары сильный, крепкий сильные руки прочный, твердый прочные стены крепкий чай твердыня, оплот, цитадель оплот свободы строение, сооружение, постройка структура, устройство
social structure struggle ['strʌgl] 1. <i>n</i> a political ~ 2. <i>v</i> ~ for peace stubborn ['stʌbəŋ] <i>adj</i>	социаль королюш көрөш сәйәси көрөш көрөшөү тыныслык өсөн көрөшөү ныкышмалы, ныкыш, кире, еңмеш	социальный строй борьба политическая борьба бороться бороться за мир упрямый, упорный
student ['stju:dənt] <i>n</i> He is a student of psychology. study ['stʌdi] 1. <i>n</i> the study of geology (pl) I want to continue language studies.	1. студент, укыусы 2. өйрәнөүсө Ул психологияны өйрәнә. 1) өйрәнөү, тикшеренөү геологияны өйрәнөү 2) дәрес; тағлимәт Мин тел буйынса дәрестәрәмде дауам итергә теләйем. 3) эш бүлмәһе Ул үзенең кабинетында. 1) өйрәнөү, тикшерөү, карау Был проблеманы ул озак өйрәнде. 2) укыу, укырға өйрәнөү	студент, учащийся изучающий (что-л.) Он изучает психологию. изучение, исследование изучение геологии занятия; учение Я хочу продолжить занятия по языку.
He is in his study. 2. <i>v</i> He studied this problem for a long time.	3) эш бүлмәһе Ул үзенең кабинетында. 1) өйрәнөү, тикшерөү, карау Был проблеманы ул озак өйрәнде. 2) укыу, укырға өйрәнөү	рабочий кабинет Он у себя в кабинете. исследовать, рассматривать Он долго изучал эту проблему. учиться, изучать, заниматься

He studies hard.
I study English at school.

stuffy ['stʌfi] *adj*
stumble ['stʌmbəl] *v*
stupid ['stjuːpɪd] *adj*
sty(e) [stai] *n*
style [stail] *n*

subject ['sʌbdʒɪkt] 1. *n*
He is a British subject.

English is my favourite
subject.

– of a play

2. *adj*

3. *v* [səb'dʒekt]

submarine ['sʌbməˌrɪːn] 1. *n*
2. *adj*

submerge [səb'məːdʒ] *v*

submission [səb'mɪʃn] *n*

submit [səb'mɪt] *v*

subordinate [sə'bɔːdɪnət] *adj*
subscribe [səb'skraɪb] *v*

Ул күп укый.
Мин мәктәптә инглиз
телен өйрәнәм.
бөркөү, эсе, тынсыу
абыныу; тотлоғоу
аңра, мәғәнәһез, туң
(meg.) арпа
1) стиль, кыланыш, рәүеш
2) алым, йүнәлеш
3) мода, фасон
1) подданный, граждан
Ул Британия гражданы.

2) фән, предмет
Инглиз теле — минең
яраткан фәнем.
3) тема, сюжет

пьесаның теманы
(сюжеты)

1) буйһонған,
бойондорукло
2) дусар ителгән, хөкөм
ителгән

1) баш эйзереу,
буйһондороу
2) дусар итеу, куйыу,
калдырыу
3) биреу, тапшырыу,
күрһәтеу

һыу асты кәмәһе
һыу асты
һыуға батырыу (тығыу),
батыу, сумыу, күмелеу
буйһондороу;
баһалкылык,
тыңлаусанлык

1) баш эйзереу,
тыңлатыу, буйһондороу;
баш эйеу, тыңлау,
буйһоноу

2) карауға (тикшереүгә)
куйыу, биреу, тапшырыу
ирекһез, бойондорукло
1. акса биреу
2. (газетаға) язылыу

Он много занимается.
Я изучаю английский
язык в школе.
душный
спотыкаться, запинаться
глупый, тупой
(meg.) ячмень
стиль, манера
направление (в искусстве)
мода, фасон
подданный
Он британский
подданный.
предмет (учебный)
Английский язык — мой
любимый предмет.
тема; предмет разговора;
сюжет
тема (сюжет) пьесы

подчиненный, зависимый

подверженный (чему-л.)

покорять, подчинять

подвергать

представлять

подводная лодка

подводный

погружать(ся) в воду

подчинение, покорность

подчинять (ся)

покорять(ся)

представлять на

рассмотрение

зависимый, подчиненный

(по) жертвовать деньги

подписать (ся) на газету

subscriber [səb'skraɪbə] <i>n</i>	1. язылыусы	подписчик
subscription [-'skɪpʃn] <i>n</i>	ярзам, игәнә, корбан итеү	пожертвование
subsequent ['sʌbsɪkwənt] <i>adj</i>	2. язылыу	подписка
~ly [-li] <i>adv</i>	киләһе, артабанғы	последующий
subside [səb'saɪd] <i>v</i>	азак, һуңынан	впоследствии, потом
The fever subsided.	1. төшөү, көмөү, азайыу, кайтыу	падать, убывать
	Эселек (кызыулык) кәмене.	Жар спал.
	2. тыныу, басылыу, тымыу	утихать, умолкать
subsidize ['sʌbsaɪz] <i>v</i>	субсидия биреү, аксалата	субсидировать
subsidy ['sʌbsədi] <i>n</i>	ярзам итеү	
	субсидия, аксалата ярзам	субсидия, денежное ассигнование
substance ['sʌbstəns] <i>n</i>	1. матдә; материя	вещество; материя
the ~ of his speech	2. асыл, нигез, төп мәгәнә	сущность, суть
in~	телмәренәң асылы	суть его речи
substantial [səb'stænʃl] <i>adj</i>	гөмүмән, асылда	в основном; по существу
	әһәмиәтле, иң мөһим,	существенный;
substitute ['sʌbstɪtju:t] 1. <i>n</i>	төп; шактай зур	значительный
	алмаш(тырыусы);	замена, заменитель
	урынбасар	заместитель
	2. <i>v</i>	заменять, замещать
	алмаштырыу, урынына	
suburb ['sʌbə:b] <i>n</i>	калыу	пригород
subway ['sʌbweɪ] <i>n</i>	кала эргәһе	тоннель, подземный
	1. тоннель, ер астынан	переход
	сыға торған юл (урын)	(амер.) метро
I go to work by subway.	2. метро	Я езжу на работу на метро.
succeed [sək'sɪ:d] <i>v</i>	Мин эшкә метрола барам.	достигнуть цели,
	1. максатка ирешеү;	удаваться; иметь успех
	уңыш қазаныу, дан алыу	следовать
	2. эйәреү, артынан	
	(юлынан) барыу	наследовать, быть
	3. вариҫ булыу, мирас	преемником
success [sək'ses] <i>n</i>	итеп алыу, алмашка килеү	успех
~ful [-ful] <i>adj</i>	уңыш; уңышлык	удачный, успешный
succession [sək'seʃn] <i>n</i>	уңышлы, якшы	последовательность;
	1. эзмә-эзлелек, өзлөкһөз	непрерывный ряд
	2. күсәгилешлелек, быуындан быуынға күсә	преемственность
in ~ to smb	килеү	
	дауам иттереүсе	в качестве преемника
successive [sək'sesɪv] <i>adj</i>	сифатында	(наследника)
	сираттағы, бер-бер	следующий, один за
	артлы, эзмә-эзлекле	другим, последовательный

~ **ly** [-li] *adv*

successor [sək'sesə] *n*

such [sʌtʃ] *adj*

Jack was such a clever dog.

such as

suck [sʌk] *v*

sudden ['sʌdn] *adj*

all of a sudden

~ **ly** [-li] *adv*

suffer ['sʌfə] *v*

suffering ['sʌfərɪŋ] *n*

sugar ['ʃʊgə] *n*

~ **-basin** *n*

~ **-beet** *n*

suggest [sə'dʒest] *v*

He suggested going to the cinema.

suggestion [sə'dʒestʃən] *n*

make a ~

suicide ['sju:saɪd] *n*

suit I [sju:t] *n*

suit II [sju:t] 1. *n*

2. *v*

This day suits us.

This hat suits him.

suitable ['sju:təbl] *adj*

suitcase ['sju:tkeɪs] *n*

sum [sʌm] 1. *n*

I gave him a large sum of money.

I'm learning to do sums.

бер-бер артлы, тәртип
буйынса

урынына калган кеше,

дауам иттереүсө, вариҫ

шундай, бындай

Джек шундай асыллы эт
ине.

шундай; мәсәлә

имеү, һурыу

капыл, кинәт

капыл, көтмәгәндә

капыл, көтмәгәндә, кинәт

1. интегү, этләнеү,

яфаланыу

2. түзеү, сызау

ғазап, яфа, миһнәт,

интегү

шәкәр

шәкәр һауыты

шәкәр сөгәлдөрө

1. тәкдим итеү

Ул киноға барырга

тәкдим итте.

2. күңелгә уй һалыу,

фәкәр тыузыру

1. тәкдим

тәкдим индереү

2. ым, ишара, күрһәтмә

үз-үзенә кул һалыу

үтенес, дәгүә

ирзәр костюмы

1) ярау, кәнәгәтләндереү

Был көн безгә һәйбәт.

2) килешәү, ярау, барыу

Был эшләпә уға килешә.

яраклы, уңайлы, йәтеш

сумазан

1) сумма, барлык һан,

миқдар

Мин уға зур сумма акса

бирзем.

2) арифметик мәсьәлә,

миқал

Мин арифметик миқалдар

эшләргә өйрәнәм.

последовательно, по

порядку

преемник, наследник

такой

Джек был таким умным

псом.

такой, как; как например

сосать, всасывать

внезапный

вдруг, внезапно

вдруг, внезапно

страдать, испытывать

терпеть, сносить

страдание

сахар

сахарница

сахарная свекла

предлагать

Он предложил пойти

в кино.

внушать, наводить на

мысль

предложение

выдвинуть предложение

намек, указание

самоубийство

(юр.) тяжба, процесс, иск

мужской костюм

годиться, удовлетворять

требование

Этот день устраивает нас.

быть к лицу, идти

Эта шляпа идет ему.

подходящий, пригодный

чемодан

сумма, количество

Я дал ему крупную сумму
денег.

арифметическая задача,

пример

Я учусь решать ариф-

метические задачи

(примеры).

(pl)	3) арифметика, мәсьәлә	арифметика, решение
He is good at sums.	сисеу	задачи
2. v	Уға арифметика еңел	Ему легко дается
summarize ['sʌməraɪz] v	бирелә.	арифметика.
	йомғаклау, һыгымта яһау	подводить итог
summary ['sʌməri] n	дөйөм сумманы сығарыу,	суммировать, подводить
	йомғак яһау	итог
summer ['sʌmə] n	қыскаса һөйләп биреу	краткое изложение,
~ house n	йәй	резюме
~ time n	дача	лето
summit ['sʌmɪt] n	йәйге вақыт	дача
	1. түбә, баш, өскө өлөш, өс	летнее время
~ talks	2. кәңәшмә, иң юғары	вершина, верх
sun [sʌn] n	кимәлдә озрашыу	совещание, встреча на
sit in the sun	юғары кимәлдә	высшем уровне
~ burn [-bə:n] n	һөйләшеүзәр	переговоры на высшем
Sunday ['sʌndɪ] n	кояш	уровне
~ school	кояшта ултырыу	солнце
sunflower ['sʌn,flaʊə] n	көндә яныу	сидеть на солнце
~ oil [-oil] n	йәкшәмбе	загар
sunlight ['sʌnlaɪt] n	йәкшәмбе көн мәктәбе	воскресенье
At night there is no sun-	көнбағыш	воскресная школа
light.	көнбағыш майы	подсолнух
sunny ['sʌni] adj	кояш яктыһы	подсолнечное масло
sunrise ['sʌnraɪz] n	Төндә кояш яктыһы	солнечный свет
sunset ['sʌnset] n	булмай.	Ночью нет солнца.
sunshine ['sʌnʃaɪn] n	кояшлы	солнечный
super ['sju:pə] adj	кояш сығыу	восход солнца
superior [sju:'piəriə] 1. adj	кояш байыу	заход солнца
2. n	кояш яктыһы	солнечный свет
I am your superior.	бик якшы (шәп)	превосходный
supermarket	1) юғары, өлкән	высший, старший
['sju:pə,ma:kɪt] n	2) иң якшы	лучший, превосходный
superprofit [-'prɒfɪt] n	өлкән, башлыҡ	старший, начальник
supersonic [sju:pə'sɒn'k]	Мин һезҙең башлығығыз.	Я ваш начальник.
adj	универсам	универсам
~ air liner	өстәмә табыш	сверхприбыль
superstition [sju:pə'stɪʃn] n	тауыштан тизерәк	сверхзвуковой,
	тауыштан тизерәк	ультразвуковой
	йөрөшлө пассажирҙар	сверхзвуковой
	самолеты	пассажирский самолет
	юк-барға ышаныу,	суеверие, предрассудок
	хөрәфәт	

supervision [ˌsjuːpəˈvɪʒn] *n*

under the ~ of

supper [ˈsʌpə] *n*

have supper

supplement [ˈsʌplɪmənt] *n*

supply [səˈplaɪ] 1. *n*

pl

2. *v*

I supplied my family with meat.

support [səˈpɔ:t] 1. *n*

I spoke in support of his suggestion.

2. *v*

~ **er** [-ə] *n*

suppose [səˈpəʊz] *v*

I suppose he is right.

suppress [səˈpres] *v*

~ a newspaper

~ anger

suppression [səˈpreʃn] *n*

~ of a revolt

supreme [sjuːˈpri:m] *adj*

S ~ Court

sure [ʃʊə] 1. *adj*

I am sure of it.

make sure

He is sure to come.

a sure method

2. *adv*

surely [ˈʃʊəli] *adv*

күзәтеү, надзор, карап

тороу

кемдән булһа ла

етәкселегендә

киске аш

кискелекте ашау

тултырыу, өстәү

1) тәьмин итеү

2) һаклыҡ

тәьмин итеү, тапшырыу,

биреп тороу

Ғаиләне ит менән тәьмин

иттем.

ярҙам, яҡлау, таяныс,

терәк

Мин уның тәкдимиен

яҡлап сығыш яһаным.

1) яҡлау, булышыу

2) ярҙам итеү, асрау,

карау

яклы, яклаусы, эйәреүсе

исәпләү, тип уйлау,

карау, йөрөү

Мин, ул һаклы, тип

уйлайым.

1. баһтырыу

2. тыйыу, сикләү

газетаны тыйыу

3. тотоп тороу, туктатыу,

тыйыу

асыузы баһыу

1. баһыу, баһтырыу

ихтилалды баһтырыу

2. рөхсәт итмәү, тыйыу

1. юғары

2. баш

Верховный Суд

1) ыһанған; ыһаныслы

Мин быға ыһанам.

инаныу, ыһаныу

2) һис шикһез, ап-асыҡ

Ул һис шикһез киләсәк.

3) тоғро, ыһаныслы

дөрөһ алым (ысул)

әлбиттә, ысынлап та

һис шикһез, дөрөһ

надзор, наблюдение

в ведении, под

руководством

ужин

ужинать

дополнение, добавление

поставка, снабжение

запас(ы)

снабжать, поставлять,

доставлять

Я снабдил семью мясом.

поддержка, опора

Я выступил в поддержку

его предложения.

поддерживать

помогать (материально),

содержать

сторонник, приверженец

предполагать, полагать,

думать

Я думаю, что он прав.

подавлять

запрещать, пресекать

запретить газету

сдерживать

сдерживать гнев

подавление

подавление восстания

запрещение

высший

верховный

Верховный Суд

уверенный; верный

Я уверен в этом.

убедиться, удостовериться

несомненный

Он непременно придет.

верный, надежный

верный метод

конечно, действительно

несомненно, верно

surface ['sə:fɪs] <i>n</i>	өс, ер өстө	поверхность (земли)
surgeon ['sə:dʒən] <i>n</i>	хирург	хирург
surgery ['sə:gʒəri] <i>n</i>	хирургия	хирургия
surname ['sə:neɪm] <i>n</i>	фамилия	фамилия
surprise [sə'praɪz] 1. <i>n</i>	1) гәжәпләнеү, хайран калыу	удивление
He looked at me in surprise.	Ул миңә гәжәпләнеп караны.	Он удивленно посмотрел на меня.
by -	2) көтмәгән хәл, сюрприз көтмәгәндә, искәرمәстән гәжәпкә (хайран) калдырыу	неожиданность, сюрприз
2. <i>v</i>	кемгәлер (нимәгәлер) хайран калыу (гәжәпләнеү)	неожиданно, врасплох удивлять
be - ed at smb (smth)	әсир төшөү (бирелеү), баш халыу, сигенеү	удивляться кому-л., чему-л.
surrender [sə'rendə] 1. <i>n</i>	төшөү, бирелеү, бирешеү, баш халыу; сигенеү	сдача, капитуляция
2. <i>v</i>		сдавать(ся), капитулировать; отказываться, уступать
surround [sə'raʊnd] <i>v</i>	әйләндереп (камап) алыу	окружать
be - ed by (with)	уратып алыныу	быть окруженным; быть обнесенным чем-л.
The garden is - ed by (with) a wall.	Бакса койма менән уратып алынған.	Сад обнесен забором.
survey ['sə:veɪ] 1. <i>n</i>	күзәтеү; карау, карап сыгыу	обозрение, обзор, осмотр; обследование
- of events	вакигаларға күзәтеү	обзор событий
2. <i>v</i> [sə'veɪ]	байкау, карап сыгыу, тирә-як менән танышыу, күзәтеү	обозревать, осматривать; делать обзор
We surveyed the landscape.	Без тирә-як менән таныштык.	Мы осмотрели местность.
swam [swæm] past from swim		
survive [sə'vaɪv] <i>v</i>	1. йәшәү, озағырак йәшәү, түзеү	пережить, выдержать
	2. үлмәй тороп калыу, үлемдән котолоп калыу	выжить, уцелеть
suspect ['sʌspekt] 1. <i>n</i>	шикле кеше	подозрительный человек; подозреваемый
2. <i>v</i> [səs'pekt]	1) шикләнеү, шик тотуу	подозревать
	2) уйлау, исәпләү, тип белеү (уйлау)	полагать, предполагать
suspicion [sə'spɪʃn] <i>n</i>	шик, шикләнеү	подозрение
suspicious [sə'spɪʃəs] <i>adj</i>	шикле, шикләнеүсән	подозрительный

swallow I ['swəlou] <i>n</i>	карлугас	ласточка
swallow II ['swəlou] <i>v</i>	йотоу	глотать
swamp [swəmp] <i>n</i>	һазлык, баткыл	болото, топь
swampy ['swəmpi] <i>adj</i>	һазлы, баткыл	болотистый
swan [swɒn] <i>n</i>	аккош	лебедь
swarm [swɔ:m] 1. <i>n</i>	1) күс	рой
~ of bees	бал корто күсе	рой пчел
~ of people	2) төркөм, күп кеше	толпа
2. <i>v</i>	халык төркөмө	толпа народа
swear [sweə] <i>v</i> (swore , sworn)	йыйылып тороу, мыжгыу	толпиться, кишеть
~ in	1. ант итеү	клясться, присягать
sweat [swet] 1. <i>n</i>	2. тиргәү, тиргәшеү	ругать(ся)
2. <i>v</i>	ирешеү	приводить к присяге
sweep [swi:p] <i>v</i> (swept ; swept)	ант иттереү	пот
~ the floor	тир	потеть
	тирләү	мести, подметать, чистить
	1. һепереү, һепереп	
	сыгарыу, тазартыу	
	изәнде һепереү	подметать пол
	2. һепереп төшөрөү, юк	сметать, сносить,
	итеү, кутарып (алып)	уничтожать
	ташлау	
The bridge was swept away.	Күперзе алып киткән.	Мост снесло.
sweet [swi:t] 1. <i>adj</i>	1) татлы, хуш есле	сладкий; душистый
2. <i>n</i>	2) иркә, яғымлы	любимый, ласковый
	1) һөйкөмлө, көзерле,	милый, любимый
	мөләйем	
sweetheart ['swi:tha:t] <i>n</i>	2) кәнфит	конфета
	һөйөклө, көзерле	возлюбленный (-ая),
		дорогой(-ая)
swift [swift] <i>adj</i>	шәп, етез, өлгөр	скорый, быстрый
swim [swim] <i>v</i> (swam; swum)	йөзөү, һыу инеү	плыть, плавать, купаться
~ mer [-mə] <i>n</i>	йөзөүсе	пловец
~ -ming-bath (pool) <i>n</i>	бассейн	плавательный бассейн
switch [switʃ] 1. <i>n</i>	1) сыбык, шыйык сыбык	прут, хлыст
whip with a ~	сыбыклау, һуктырыу	сечь хлыстом
	2) тоташтырыу, күсеү;	переключение; поворот
	боролма, боролош	
a ~ of opinion	фекер үзгәртеү	перемена мнения
	3) выключатель	выключатель,
		переключатель
2. <i>v</i>	үзгәртеү; тоташтырыу,	менять; переключать
	бороу	
He switched the conversation to another topic.	Ул һөйләшеүзе икенсе	Он перевел разговор на
~ off	темаға борзо.	другую тему.
	һүндереү, туктатыу	выключать

~ on

I switched on the light.

sword [sɔ:d] *n*

syllable ['siləbl] *n*

symbol ['simbl] *n*

sympathy ['simpəθi] *n*

I have no sympathy with
(for, on) such people.

symphony ['sɪmfəni] *n*

syrup ['sɪrəp] *n*

system ['sɪstəm] *n*

~ of education

токандырыу, кабызыу

Мин утты яндырзым.

кылыс, шпага

ижек

символ, билдә, тамга

аңлау, уртаклашыу, якын
күреү

Мин бындай кешеләрзе
хупламайым.

симфония

сироп

система

белем алыу системаһы,
мәгариф системаһы

включать

Я включил свет.

меч; шпага, сабля

слог

символ, знак, эмблема

сочувствие; симпатия

Я не сочувствую таким
людям.

симфония

сироп

система

система образования

T t

table ['teɪbl] *n*

be (sit) at table

multiplication ~

~ -cloth [-kləθ] *n*

~ -spoon [-spu:n] *n*

tablet ['tæblɪt] *n*

two aspirin ~ s

a ~ of soap

tact [tækt] *n*

~ ful [-ful] *adj*

tactics ['tæktɪks] *n*

~ less [-lɪs] *adj*

tag [tæg] *n*

tail [teɪl] *n*

~ or [-lə] *n*

take [teɪk] *v* (took; taken)

He took her by the hand.

~ smb's arms

1. өстәл

2. өстәл, азык-түлек,
ашамлык, ризык
(төшкө, киске) аш ашау

3. таблица

кабатлау таблицаһы

ашъяулык

кашык

1. бәләкәй такта,

мемориаль такта

2. таблетка

ике аспири́н таблеткаһы

3. кишәк; плитка

һабын кишәге

такт, әзәп, ип

әзәпле, ипле

тактика

рәт белмәгән, тәрбиәһез

ярлык, этикетка

койрок

тереүсе

1. алыу

Ул уның кулынан тотто.

кемде булһа ла

култыклап алыу

2. алыу

стол

стол, пища, еда

сидеть за обедом
(ужином)

таблица, расписание

таблица умножения

скатерть

столовая ложка

дощечка (с надписью),

мемориальная доска

таблетка

две таблетки аспирина

кусок; плитка

кусок мыла

такт, тактичность

тактичный

тактика

бестактный

ярлык, этикетка

хвост

портной

брать, взять

Он взял ее за руку.

взять кого-л. под руку

принимать

I take a shower every morning.

~ a medicine

It will take some time.

Take your seats!

I took the letter to the post-office.

I took my son to school.

Granny takes him home.

I can take a bus.

We usually take tea for supper.

Take five from ten.

Take down my address.

take after

He takes after his father.

take away

Take the boy away.

take down

I took the portrait down from the wall.

~ for

They took him for a teacher.

~ off

I took off my hat.

~ out

Take your books out of your bags!

tale [teɪl] *n*

talented ['tæləntɪd] *adj*

talk [tɔ:k] 1. *n*

Көн дә иртә менән мин һыу койоноп алам.

дарыу эсеу

3. (урын, вакыт) алыу

Был эз вакытты алып.

Ултырыгыз!

4. алып барыу, озатыу

Мин хатты почтаға алып барзым.

Мин улымды мәктәпкә илттем.

Өләсәһе уны өйгә алып кайта.

5. транспортта йөрөү

Мин автобуста бара (китә) алам.

6. эсеу, ашау

Без гәзәттә киске сәй эсәбез.

7. алыу, кәметеү

Уңдан биште алыгыз.

8. языу

Минең адресты язып алыгыз.

окшау

Ул атаһына окшаған.

алып китеү (куйыу)

Малайзы алып китегез.

алып куйыу

Мин стенанан портретты

алып куйзым.

тип белеү

Улар уны укытыусы тип белделәр.

алыу, сисеү

Мин эшләпәмде һалдым.

алыу, сыгарыу

Китаптарыгызсыз сумкаларыгыззан алыгыз!

хикәйә, повесть

талантлы, һәләтле

1) һөйләшеү, әңгәмә

2) лекция, әңгәмә

Каждое утро я принимаю душ.

принимать лекарство

занимать (место; время)

Это займет немного

времени.

Садитесь!

относить, отвозить,

проводить

Я отнес письмо на почту.

Я отвел сына в школу.

Бабушка приводит его домой.

ездить (пользоваться)

транспортом

Я могу поехать на

автобuse.

есть, пить

Мы обычно пьем чай на

ужин.

вычитать

Отнимите от десяти пять.

записывать

Запишите мой адрес.

походить

Он похож на своего отца.

убирать, уносить, уводить

Уведите мальчика.

снимать (со стола, полки)

Я снял портрет со стены.

принимать

Они приняли его за

учителя.

снимать

Я снял свою шляпу.

вынимать

Вынимайте свои книги из сумок (портфелей)!

рассказ, повесть

талантливый, одаренный

разговор, беседа

лекция, беседа

(pl) 2. v	3) һөйләшеүзәр һөйләү, һөйләшеү	переговоры
We were talking about the film.	Без фильм тураһында һөйләшә инек.	говорить, разговаривать
~ back	каршы килеү (сығыу)	Мы разговаривали о фильме.
Don't talk back!	Каршы әйтмәгез!	возражать, дерзить
~ into	күндереү, килештереү	Не возражайте!
I talked mother into buying a new dress.	Мин әсәйемде яңы күлдәк һатып алырға күндерзем.	уговорить
~ out of	өгөтләп кире күндереү, кире уйлатыу	Я уговорила маму купить новое платье.
	Ул мине өгөтләп тыйзы.	отговорить, разубедить
He talked me out of it.		Он отговорил меня от этого.
~ over	фекер алышыу, һәр яклап	обсудить
	тикшереү	
Let's talk it over!	Әйзәгез, фекер алышайык!	Давайте обсудим!
tall [tɔ:l] <i>adj</i>	бейек, югары	высокий
My father is very tall.	Атайым бик озон буйлы.	Мой отец очень высокого роста.
tame [teim] 1. <i>adj</i>	кулга өйрәнгән, өйрәтелгән	ручной
a - bear	өйрәтелгән айыу	
2. <i>v</i>	кулга өйрәтеү, зйәләштереү	ручной медведь
tamer ['teimə] <i>n</i>	кулга өйрәтеүсе	приручать, дрессировать
tangerine [ˌtændʒə'ri:n] <i>n</i>	мандарин	укротитель
tank [tæŋk] <i>n</i>	1) цистерна, бак	мандарин
a petrol -	бензин багы	цистерна, бак
	2) танк	бензобак
tap I [tæp] <i>n</i>	кран (һыу)	танк
tap II [tæp] 1. <i>n</i>	кағыу	кран (водопроводный)
2. <i>v</i>	шакыу, кағыу, тукыл-датыу, тук-тук килеү	легкий стук, удар
tape [teip] <i>n</i>	ташма	(по)стучать
~ recorder [-ri'kɔ:də] <i>n</i>	магнитофон	тесьма; лента (магнитная)
tar [ta:] <i>n</i>	ысмала, ыуар (кайна-тылган ысмала), дегет	магнитофон
	1. мәрәй, сәп	смола, вар, деготь
target ['ta:ɡɪt] <i>n</i>	2. эш; контроль һан	мишень, цель
	эш, бирем, мәсьәлә	задание; контрольная
task [ta:sk] <i>n</i>	1) тәм	цифра
taste [teist] 1. <i>n</i>	2) һәүәслек, теләк, мауығыу	задание, задача
	1) тәмләп карау	вкус
2. <i>v</i>	2) тәм тойоу	склонность, пристрастие
		(по)пробовать на вкус
		иметь вкус, привкус

televisе ['telɪvaɪz] <i>v</i>	телевидение аша күрһәтәү	показывать, передавать по телевидению
television ['telɪvɪʒn] <i>n</i>	телевидение	телевидение
~ set <i>n</i>	телевизор	телевизор
tell [tel] <i>v</i> (told ; told)	1. һөйләү, әйтеү	говорить, сказать
Tell me, please!	Әйтегезсе әле!	Скажите пожалуйста!
	2. һөйләү	рассказывать
I told them about my life.	Мин уларға тормошомдо һөйләнем.	Я рассказал им о своей жизни.
	3. кушыу, бойороу	велеть, приказывать
Do what I tell you!	Мин кушканды гына эшлә!	Делай, что я тебе говорю!
temper ['tempə] <i>n</i>	1. гәзәт, холок	нрав, характер
He was in a bad temper.	2. кәйеф	настроение
	Уның кәйефе насар ине.	Он был в плохом настроении.
keep one's temper.	үзәнде тыйыу (тотоу)	сдерживаться, владеть собой
temperature ['tempərɪtʃə] <i>n</i>	температура	температура
have (run) a high ~	температураһы юғары	иметь повышенную температуру
take smb's ~	температура үлсәү	измерять температуру
temple I ['templ] <i>n</i>	корам	храм
temple II ['templ] <i>n</i>	сикә	висок
tempo ['tempou] <i>n</i>	темп	темп
temporary ['təmpərənɪ] <i>adj</i>	вакытлы	временный
ten [ten] <i>num</i>	ун	десять
tenant ['tenənt] <i>n</i>	квартир алып йөшәүсе, арендаға алыусы	квартиросъемщик, жилец, арендатор
tend I [tend] <i>v</i>	кайгыртыу, тәрбиәләү, карап үстөрөү	заботиться, ухаживать
tend II [tend] <i>v</i>	әүәс булыу	иметь тенденцию, склонность к чему-л.
tendency ['tendənsɪ] <i>n</i>	тенденция (караш, фекер), әүәслек	тенденция, склонность к чему-л.
tender ['tendə] <i>adj</i>	илгәзәклек, иркә, һөйкөмлө	нежный, ласковый
~ ness [-nis] <i>n</i>	яғымлылык, илгәзәклек	нежность, мягкость
tennis ['tenɪs] <i>n</i>	теннис	теннис
tense I [tens] <i>n</i>	вакыт	(грам.) время
tense II [tens] <i>adj</i>	көсөргәнешлө	напряженный
tension ['tɛnʃn] <i>n</i>	көсөргәнеш, кыйынлык, көсөргәнешлелөк	напряженность, напряжение
tent [tent] <i>n</i>	палатка	палатка
term [tə:m] <i>n</i>	1. срок, период	срок, период
	2. семестр, сирек	семестр (учебная четверть)

(*pl*)
They are on friendly terms.

terminal ['tə:mɪnl] 1. *n*
air ~

2. *adj*
termination [ˌtə:mi'neiʃn] *n*

terminus ['tə:mi'nəs] *n*
a railway ~

terrible ['terəbl] *adj*

terrify ['terɪfaɪ] *v*

territory ['terɪtri] *n*

terror ['terə] *n*

test [test] 1. *n*

2. *v*

testify ['testɪfaɪ] *v*

testimony ['testɪməni] *n*

text [tekst] *n*

~ **book** *n*

textile ['tekstail] 1. *adj*

~ **mill** *n*

2. *n (pl)*

produce textiles

the Thames [temz] *n*

than [ðæn] *conj*

He is older than you.

thank [θæŋk] 1. *v*

Thank you very much.

2. *n (pl)*

Thanks for the present.

thanks to...

thankful ['θæŋkful] *adj*

that [ðæt] 1. *pron (pl those)*

This is my book and that is his.

3. **термин**

4. **караш, мөнәсәбәт**

Улар дуңстарса

мөнәсәбәттә.

азаккы (һуңғы) станция

аэровокзал

азаккы, һуңғы

азак, сик; ахыр, бөтөү

тамам булыу

һуңғы станция

тимер юл вокзалы

куркыныс, кот оскок

нык куркытуу, котон

алыу

территория

1. **куркыу, кот осоу**

2. **террор**

1) **һынау**

2) **контроль эш**

һынау, тикшерөү

күрһәтмә, һөйләп бирөү

шаһит күрһәтмәһе,

күрһәтеү

текст

дәрәслек, һабак

тукуу

тукуу фабрикаһы

тукума, тукуу әйберзәре

тукуу әйберзәре

сығарыу

Темза

карағанда, сағыштырғанда

Ул һинән оло. Ул һиңә

карағанда оло.

рәхмәт әйтеү

Зур рәхмәт һезгә.

рәхмәт

Бүләк өсөн рәхмәт.

сәбәпле, аркаһында, күрә

рәхмәтле, якшылыктың

кәзерен белә торған

теге; (тегеләр)

Был китап минеке,

ә тегеһе уныкы.

термин

отношения

Они в дружеских

отношениях.

конечная станция

аэровокзал

конечный

конец, окончание

(*брит.*) **конечная станция**

железнодорожный вокзал

страшный, ужасный

ужасать, вселять ужас

территория

ужас, страх

террор

испытание, проба,

проверка

контрольная работа

подвергать испытанию,

проверять

давать показания

показание свидетеля

текст

учебник, руководство

текстильный

текстильная фабрика

ткань, текстильные

изделия

выпускать текстильные

изделия

Темза

нежели, чем

Он старше тебя.

благодарить

Очень вам благодарен.

спасибо

Спасибо за подарок.

благодаря

благодарный

тот, та, то; (те)

Эта книга моя, а та — его.

2. *rel. pron*

The boy that you spoke to
is the teacher's son.

3. *conj*

He said that he would
come in time.

the [ði, ðə]

theatre ['θiətə] *n*

theft [θeft] *n*

their [ðeə] *pron*

Their house is at the end of
the street.

theirs [ðeəz] *pron*

them [ðəm] *pron* from they
I saw them in the street.

themselves [ðem'selvz] *pron*

They were not satisfied
with themselves.

They built the house them-
selves.

They dressed themselves
quickly.

(all) by themselves

The boys were playing by
themselves away from
other children.

then [ðen] *adv*

You were not in Ufa then.

The noise stopped and
then began again.

theory ['θiəri] *n*

there [ðeə] *adv*

I have never been there.

tere

Тере, һин һөйләшкән
малай, укытыусының
улы.

*Тултырыусы һөйләм
рәүешендә килә.*

Ул, вакытында киләм, тип
әйтте.

—

театр

урлау, урлашыу

уларзың, үззәренең

Уларзың йорто урам
осонда.

уларзыкы

уларзы, уларга

Мин уларзы урамда
күрзем.

1. үззәре

Улар үззәре менән
кәнәгәт түгел ине.

2. үззәре

Улар йортто үззәре
һалдылар.

3. —

Улар тиз генә кейенделәр.

үззәре

Малайзар, башка бала-
ларзан айырым, үззәре
уйнап йөрөйзәр ине.

1. ул вакытта, осорза

Ул вакытта һин Өфөлә
юк инең.

2. азак(тан), унан һуң
Шау-шыу тынып торзо ла
һуңырак тагы башланды.
теория

1. тегендә, унда

Мин унда бер қасан да
булғаным юк.

2. бына

который, кто, тот,
который

Мальчик, с которым ты
разговаривал, сын
учителя.

что, чтобы

Он сказал, что придет
вовремя.

*Определенный артикль
(не переводится)*

театр

кража, воровство

их; свой, свои

Их дом в конце улицы.

их; свои

их, им

Я видел их на улице.

себя, себе

Они были недовольны
собой.

сами

Они сами построили дом.

*При возвратных глаголах
соответствует русскому
-ся*

Они быстро оделись.

сами, одни

Мальчики играли одни, в
стороне от других детей.

тогда, в то время

Тогда тебя не было в Уфе.

потом, затем

Шум прекратился, а
затем начался снова.

теория

там, туда

Я никогда там не был.

вот

There is the bell for our class.

2. (there is, ~ are)

There was nobody there.

therefore [ðeə'fɔ:] *adv*

these [ði:z] *pron pl* from this

I like these boys.

thesis ['θi:sɪs] *n*

they [ðei] *pron*

thick [θɪk] *adj*

There was a thick fog.

~ **ness** [-nis] *n*

thief [θi:f] *n*

thigh [θaɪ] *n*

thimble ['θɪmbl] *n*

thin [θɪn] *adj*

thing [θɪŋ] *n*

pl

Where are my things?

think [θɪŋk] *v* (**thought**, **thought**)

~ **over**

third [θə:d] *num*

thirst [θə:st] *n*

this [ðɪs] *pron*

this week

thorough ['θɒrə] *adj*

those [ðəʊz] *pron pl* from that

Those seats are vacant.

though [ðəʊ] 1. *adv*

2. *conj*

He kept on working though he was very tired.

thought 1. *past* and *p.p.*

from think

thought II [θɔ:t] *n*

Бына дәрескә кыңгырау шылтыраны.

бар, булыу

Унда бер кем дә булманы.

тимәк, шулай итеп

(булгас)

был, былар

Миңә был малайзар окшай.

тезис, төп фекер

улар

1. йыуан

2. куйы

Куйы томан ине.

калынлык

карак, бур

янбаш

бармакса

арык, ябык; йока; хирәк

1. әйбер, нәмә

2. эш, факт

3. әйберзәр, нәмәләр

Минең әйберзәр кайза?

1. уйлау

2. ханау, исәпләү

бөтә яклап уйлау, уйлап

хәл итеү

өсөнсө

эске килеү, сарсау

был

был азнала

ентекләп, нигезле, төплә

Теге урындар буш.

ләкин, шулай за

-һа, -ла, -һә, -лә;

карамастан

Ул бик арыһа ла эшен

дауам итте.

фекер, уй

А вот и звонок на урок.

есть, имеется, имеются

Там никого не было.

поэтому, следовательно

эти

Мне нравятся эти мальчики.

тезис, положение

они

толстый

густой

Стоял густой туман.

толщина

вор

бедро

наперсток

худой, тонкий; редкий

вещь, предмет

дело, факт

вещи, багаж

Где мои вещи?

думать

считать, полагать

обдумать, обсудить

третий

жажда

этот, эта, это

на этой неделе

полный, тщательный,

основательный

Те места свободны.

однако, все же

хотя; несмотря на

Хотя он и очень устал, но продолжал работать.

мысль, размышление

thousand ['θauzənd] <i>num</i>	мең	тысяча
thread [θred] 1. <i>n</i>	еп	нить, нитка
2. <i>v</i>	еп һаплау	вдеть нитку
~ the needle	энгә еп һаплау	вдеть нитку в иголку
threat [θret] <i>n</i>	куркыту, янау	угроза
threaten ['θretn] <i>v</i>	куркыту, янау	угрожать
threefold ['θri:fould] <i>adv</i>	өсләтә	втрое, втрое
thresh [θreʃ] <i>n</i>	басыу, һуғыу	молотить
~ er ['θrefə] <i>n</i>	иген һужкыс	молотилка
threshold ['θrefʃould] <i>n</i>	тупһа; ал(ды); башланғыс	порог, преддверие, начало
through [θru:] 1. <i>prep</i>	1) аркылы, аша, үтә	через, сквозь
They talked all through the night.	2) буйына, дауамына	в течении, в продолжении
They spoke through the interpreter.	Улар төн буйына һөйләшеп сыжтылар.	Они проговорили всю ночь.
2. <i>adv</i>	3) аша	через (посредством); от
He slept the whole night through.	Улар тәржемәсе аша	Они объяснялись через
throw [θrou] <i>v</i> (threw , thrown)	һөйләштеләр.	переводчика.
He threw a bone to the dog.	башынан азағына тиклем;	от начала до конца;
~ away	тулыһынса	полностью
~ oneself at smb	Ул төнә буйына йокланы.	Он проспал всю ночь.
~ open	1) ташлау, ырғыту	бросать, кидать
He threw open the window.	Ул һөйәкте эткә ташланы.	Он бросил кость собаке.
thrust [θrʌst] <i>v</i> (thrust ; thrust)	сығарып (алып) ташлау	выбрасывать
~ one's way	ташлану, бәрешеү,	набрасываться,
	ырғытышыу	бросаться, кидаться
	шар асыу, асып биреү (куйыу)	распахнуть
	Ул тәзрәне шар асып куйзы.	Он распахнул окно.
	1. этеү, төртөү	толкать
	үзенә юл асыу	пробивать себе дорогу
	2. төртөү, казау; тығыу, һалыу	тыкать; совать
thumb [θʌm] <i>n</i>	баш бармак	большой палец (руки)
~ tack [-tæk] <i>n</i>	(амер.) кнопка	кнопка (канцелярская)
thunder ['θʌndə] 1. <i>n</i>	күк күкрәү; шау-шыу	гром, грохот, шум
2. <i>v</i>	күк күкрәү	гремять
~ storm <i>n</i>	йәшен йәшнәү, дауыл	гроза
Thursday ['θə:zdi] <i>n</i>	кесазна	четверг
thus [ðʌs] <i>adv</i>	шулай, шулай итеп	так, таким образом
ticket ['tikɪt] <i>n</i>	1. билет	билет
~ for a concert	концертка билет	билет на концерт

entrance ~	инеу билеты	входной билет
single ~	бер якка билет	билет в один конец
a return ~	барыу һәм кайтыу билеты	обратный билет
a ~ office	билет кассаһы	(амер.) билетная касса
a price ~	2. ярлык	ярлык
tide [taɪd] <i>n</i>	этикетка	этикетка с ценой
high ~	1. һыу артыу һәм кәмеу	морской прилив и отлив
low ~	һыу артыу	прилив
	һыу кәмеу (төшөү)	отлив
the tides of air	2. ташкын, ағым	поток, течение
tidy ['taɪdɪ] 1. <i>adj</i>	һауа ағымы	потоки воздуха
You must keep the room tidy.	бөхтә, таза	опрятный, чистый
2. <i>v</i>	Бүлмәлә тазалыкты	Вы должны поддерживать
	һаҡларға тейешһерез.	чистоту в комнате.
I tidied up my room.	йыйыштырыу, тәртипкә	убирать, приводить
tie [taɪ] 1. <i>n</i>	килтерер	в порядок
	Бүлмәмдә йыйыштырҙым.	Я прибрал свою комнату.
strengthen the ties of friendship	1) бәйләнеш, бәйләү,	связь, соединение;
	тоташтырыу	(мн. ч.) узы
2. <i>v</i>	дуслыҡ бәйләнешен	крепить узы дружбы
	нығытыу	
I tied the dog to the tree.	2) галстук	галстук
	бәйләү, бәйләп куйыу,	связывать, завязывать
tiger ['taɪgə] <i>n</i>	төйнәү	
tight [taɪt] 1. <i>adj</i>	Мин этте ағаска	Я привязал собаку
	бәйләнем.	к дереву.
The left shoe is tight.	юлбарыс	тигр
a ~ situation	1) каты, тулы, бешә,	тугой; сжатый, плотный
2. <i>adv</i>	тығыз, тос	
Good night, sleep tight.	2) кысыҡ, тығыз	тесный, узкий
	Һул ботинкам кыса.	Левый ботинок жмет.
tighten ['taɪtn] <i>v</i>	3) ауыр, каты, нык	трудный, тяжелый
	ауыр хәл	трудное положение
	каты, нык, тығыз	крепко, туго
	Тыныс йөкө, йөкөң	Спокойной ночи, спи
	тәмле булһын.	крепко.
	кысыу, кысылыу; тартыу,	сжимать(ся);
	тартылыу; тартып куйыу	натягивать(ся);
	(бәйләү)	затягивать
tile [taɪl] <i>n</i>	черепица (түбә ябыу	черепица; кафель, плитка
	материалы); кафель,	
	плитка	
till [tɪl] 1. <i>prep</i>	тиклем, кәзәр	до
I stayed at home till the evening.	Мин өйҙә кискә тиклем	Я остался дома до вечера.
~ now	калдым.	
	ошоға тиклем (кәзәр)	до сих пор

2. conj

Sit here till I come back.

timber ['tɪmbə] *n*

time [taɪm] 1. *n*

What is the time?

at one time

at times

at this time

at the same ~

from time to time

in (on) time

in no ~

It is time to get up.

The times of Stalin.

We have English three times a week.

every time (each time)

time and again

at a time

for the first (last) time

2. v

timely ['taɪmlɪ] *adj*

timetable ['taɪm,teɪbl] *n*

timid ['tɪmɪd] *adj*

tin [tɪn] *n*

~ soldiers

tip I [tɪp] *n*

the tips of the fingers

tip II [tɪp] *v*

The boat tipped.

шуға тиклем, шул

вакытка тиклем

Мин кайткансы бында

ултырып тороғоз.

төзөлөш ағасы

(материалдары)

1) вакыт

Вакыт күпме?

бер вакыт

кайһы (бер) сакта, ара-

тирә, вакыт-вакыт

был вакытта

ошо вакытта ук; шуның

менән бергә

вакыты-вакыты менән

вакытында

тиз, тиз арала

Торорға вакыт.

2) вакыт, заман, дәүер

Сталин заманы

3) мәртәбә, тапкыр

Беззә англиз теле дәресе

азнаһына өс мәртәбә була.

һәр вакыт

бер нисә мәртәбә, йыш

хәзер үк, бер үк вакытта

беренсе (азаккы) мәртәбә

4) темп, такт, ритм

1) уңайлы вакыт һайлау,

вакытында хәл итеү,

исәпләү

2) вакытты билдәләү

вакытлы

йөзүәл

кыйыуһыз, оялсан

1. ак курғаш

курғаш «һалдаттар»

2. консерва банкаһы

ос, баш; башак

бармак остары

1. еңелсә тейеү

(тейзереү), һуғыу (жағыу)

2. эйеү, эйелеү, иңкәйтеү,

иңкәйеү

Кәмә кыйшайзы.

до тех пор, пока (не)

Посидите здесь, пока я не вернусь.

строевой лес,

лесоматериалы

время

Который час?

когда-то

иногда, временами

в это время

в это же время; вместе

с тем, тем не менее

время от времени

вовремя

быстро, мгновенно

Пора вставать.

время, эпоха

времена Сталина

раз

Уроки английского языка

у нас три раза в неделю.

каждый раз

неоднократно, часто

сразу же, одновременно

в первый (последний) раз

темп, такт, ритм

(удачно) выбрать время

рассчитывать по времени

засекать время

своевременный

расписание

робкий

олово

оловянные солдатики

консервная банка

кончик; конечник

кончики пальцев

слегка касаться или

ударять

наклонять(ся)

Лодка накренилась.

~ over

I tipped over the pail of water.

tip III [tip] *v*

tire ['taɪə] *v*

I'm tired.

get tired

tired ['taɪəd] *adj*

He has a tired look.

tireless ['taɪəlis] *adj*

title ['taɪtl] *n*

the title of the book

to I [tu:, tə] *prep*

Come to the blackboard!

They go to school.

This road leads to the station.

A letter to my friend.

from beginning to end

It doesn't matter to me.

It is five to two now.

to II [tu:] *part*

I want to help you.

You needn't come if you don't want to.

toast I [toust] *n*

toast II [toust] *n*

tobacco [tə'bækou] *n*

аузарыу, түңкәреу,
каплау, түңкәрелеу,
капланыу

Мин һыулы күнәкте

аузарып ебәрзем.

«сәйлек» биреу

йонсотоу, йонсоу, арыу

Мин арым.

арыу

арыған, йонсоған

Ул бик йонсоғанга

окшай.

арыуһыз, арыу-талыузы

белмәүсе

1. исем, баш

китаптың исеме

2. титул дәрәжә

1. —

Тактаға сык (ығыз)!

Улар мәктәпкә йөрөй.

Был юл станцияға алып
бара.

2. —

Иптәшемә хат.

3. тиклем, хәтле

башынан азағына тиклем

4. өсөн

Минең өсөн бының

әһәмиәте юк.

5. (юклыкты белдерә)

Хәзер биш минуттан ике
була.

—

Мин һиңә ярзам итергә
теләйем.

Әгәр теләмәһәгез,

килмәһәгез зә ярай.

тост

киптерелгән икмәк кишәге

тәмәке

опрокидывать (ся)

Я опрокинул ведро

с водой.

давать на «чай»

утомлять (ся), уставать

Я устал.

уставать

усталый

У него усталый вид.

неутомимый

заглавие, название

название книги

титул, звание

к, в, на (указывает

направление)

Иди (те) к доске!

Они ходят в школу.

Эта дорога ведет
к станции.

Передается гательным
падежом.

Письмо моему другу.

до

с начала до конца

для

Для меня это не имеет
значения.

без

Сейчас без пяти минут
два.

Употребляется при
неопред. форме гл.; на

русский язык не

переводится.

Я хочу помочь тебе.

Если не хотите, то можно
не приходить.

тост

подсушенный ломтик

хлеба, тост

табак

today [tə'deɪ] <i>adv</i>	бөгөн	сегодня
toe [toʊ] <i>n</i>	бармагы, аяк осо	палец на ноге, носок (ноги)
together [tə'geðə] <i>adv</i>	бергә	вместе
toilet ['tɔɪlɪt] <i>n</i>	туалет, бәзрәф	туалет
~ soap [-soup] <i>n</i>	еңле һабын	туалетное мыло
token ['tɒkən] <i>n</i>	билдә, символ	знак, символ
tolerant ['tɒlərənt] <i>adj</i>	түзәрлек	терпимый
tolerate ['tɒləreɪt] <i>v</i>	түзеү, сызау	терпеть, выносить
tomato [tə'ma:təʊ] <i>n</i>	помидор, томат	помидор, томат
tomb [tu:m] <i>n</i>	кәбер; кәбер ташы	могила, могила с надгробным памятником
tomorrow [tə'mɒrəʊ] <i>adv</i>	иртәгә	завтра
ton [tʌn] <i>n</i>	тонна	тонна
tone [təʊn] <i>n</i>	тон, тауыш	тон, интонация
tongue [tʌŋ] <i>n</i>	тел	язык
the mother ~	әсә теле, туған тел	родной язык
tonight [tə'naɪt] <i>adv</i>	бөгөн кисен (төнөн)	сегодня вечером (ночью)
too [tu:] <i>adv</i>	1. шулай ук	также, тоже
I was there too.	Мин дә булдым унда.	И я был там.
It is too late.	2. бигерәк тә, бик, үтә	слишком
tool [tu:l] <i>n</i>	Бик һуң инде.	Уже слишком поздно.
	инструмент, корал	инструмент; (<i>перен.</i>) орудие
tooth [tu:θ] <i>n</i> (<i>pl</i> teeth)	теш	зуб
~ ache [-eɪk] <i>n</i>	теш ауыртыу	зубная боль
~ brush [-brʌʃ] <i>n</i>	теш щеткаһы	зубная щетка
~ paste [-peɪst] <i>n</i>	теш пастаһы	зубная паста
~ powder [-paʊdə] <i>n</i>	теш порошогы	зубной порошок
top [tɒp] 1. <i>n</i>	өң; баш, капкас; түбә,	верх, крышка; верхушка,
	югары нөктә	вершина
at the top	өстә	вверху, наверху
2. <i>adj</i>	югаргы (өскө) кат; югары	верхний, высший
topic ['tɒpɪk] <i>n</i>	һөйләшер һүз, тема	предмет обсуждения,
~ al [-kl] <i>adj</i>	актуаль, көнүзәк	тема актуальный
torch [tɔ:tʃ] <i>n</i>	факел;	факел;
electric ~	электр (кеңә) фонары	электрический
tortoise ['tɔ:təs] <i>n</i>	ташбака, гөбөргәйел	(карманный) фонарик
torture ['tɔ:tʃə] 1. <i>n</i>	яза, ғазап, яфа	черепаха
2. <i>v</i>	язалау, яфалау	пытка
touch [tʌtʃ] 1. <i>n</i>	1) кағылыу, тейеү,	пытать, мучить
	катнашыу	прикосновение; общение
be in ~ with smb	кем менән булһа ла	быть в контакте с кем-н.
be out of ~	бөйләнештә булыу	не общаться ни с кем
	бөйләнештә булмау,	
	катнашмау	

keep in ~	бәйләнеште дауам итеү, туктатмау	поддерживать контакт
lose ~	бәйләнеште өзөү (югалтыу)	потерять контакт с кем-н.
a sense of ~	2) һизеү, тойоу	осозание
2. v	һизеү тойгоһо	чувство осозания
tour [tuə] 1. n	тейеү, кул тейгезеү (тейзереү)	трогать, касаться
tourist ['tuərist] n	сәйәхәт, юл сыгыу (йөрөү), барып кайтыу; экскурсия	путешествие, поездка, экскурсия
tournament ['tuənəmənt] n	сәйәхәт яһау, барып кайтыу	совершать поездку
towards [tə'wɔ:ds] prep	2) турне, гастроль	турне, гастроль
They were walking towards the forest.	1) сәйәхәт яһау, экскурсияға барыу	совершать турне (экскурсию)
towel ['tauəl] n	2) гастролдә йөрөү	гастролировать
tower ['tauə] n	турист, юлсы	турист, путешественник
town [taun] n	турнир	турнир
~ hall [-hɔ:l] n	(якты, йүнәлеште күрһәтә)	к, по направлению к;
toy [tɔi] n	Улар урман ягына китеп баралар ине.	по отношению к
trace [treis] 1. n	тастамал	Они шли к лесу.
2. v	манара, вышка, кәлгә	полотенце
track [træk] 1. n	каласык, кала	башня, вышка; крепость
	ратуша	город, городок
	уйынсык	ратуша
	эз	игрушка
	1) күзәтеү, күзәтеп тороу (барыу) табыу	след
	2) язгылау, Һызгылап алыу	следить, прослеживать, находить
	1) эз	набросать (план)
	2) юл; һукмак, берләм юл	след
2. v	3) (тимер) юл	дорожка; тропинка
	күзәтеү, күзәтеп тороу (барыу)	(ж.-д.) колея
tractor ['træktə] n	трактор	следить, прослеживать
~ driver n	тракторсы	трактор
trade [treid] 1. n	1) сауза, һатыу итеү	тракторист
foreign ~	2) һөнәр, профессия	торговля
	Уның профессионаһы — машина йөрөтөүсе.	внешняя торговля
He is a driver by trade.	етештереүсе мәктәп, һөнәрселек училищелы	занятие, профессия
~ school n		Он водитель по профессии.
		производственная школа, ремесленное училище

2. <i>v</i> He trades in furs.	1) сауза итеу Ул тире менән сауза итә.	торговать Он торгует мехами.
Please, trade seats with me.	2) алмашу, алмаштыру Урындарзы алмашайгыксы.	обменивать (ся) Поменяйтесь со мной местами, пожалуйста.
~ -mark [-ma:k] <i>n</i>	фабрика тамгаһы (келәймәһе)	фабричная марка
trader ['treɪdə] <i>n</i>	һатыусы; саузагәр	торговец
trade-union [-'ju:niən] <i>n</i>	профсоюз; тред-юнион	профсоюз; тред-юнион
tradition [trə'dɪʃn] <i>n</i>	традиция, йола	традиция
traffic ['træfɪk] <i>n</i>	хәрәкәт, урам (тимер юл) хәрәкәте	движение (уличное), железнодорожное движение
~ lights	светофор	светофор
~ regulations	урам хәрәкәте кагизәләре	правила уличного движения
tragedy ['trædʒɪdɪ] <i>n</i>	фажигә	трагедия
tragic ['trædʒɪk] <i>adj</i>	фажигәле	трагический
trail [treɪl] 1. <i>n</i>	1) эз	след
2. <i>v</i>	2) һукмак, берләм юл	тропа, тропинка
trailer ['treɪlə] <i>n</i>	1) юл (эз) буйлап барыу; эзәрләү	идти по следу; выслеживать
train I [treɪn] <i>n</i>	2) ташыу, килтереу, алып барыу; бик әкрән барыу; һөйрәу, һөйрәләп килеу	тащить (ся); волочить (ся)
The train is late. go by train a goods train a passenger ~ a fast ~	автоприцеп поезд Поезд һуңлай. поезд менән барыу тауар поезы пассажир поезы тиз йөрөүсе поезд	автоприцеп поезд Поезд опаздывает. ехать поездом товарный поезд пассажирский поезд скорый поезд
train II [treɪn] <i>v</i>	1. тәрбиәләү, укытыу, өйрәтеу Улын инглизсә һөйләшәргә өйрәтте.	воспитывать, учить, обучать Он обучил своего сына говорить по-английски.
He trained his son to speak English.	2. өйрәтеу, күнектереу, күнекмә үткәреу Мин алдагы ярышка күнекмә үткәрәм.	тренировать(ся)
I'm training for the next match.	3. өйрәтеу Ул этән өйрәтә.	Я тренируюсь к следующему матчу.
He trains his dog.	тренер; инструктор, дрессировщик	дрессировать Он дрессирует свою собаку.
trainer ['treɪnə] <i>n</i>	1. өйрәтелгән	тренер; инструктор; дрессировщик
~ ed [-nd] <i>adj</i>		обученный; тренированный

~ dogs	2. өйрәтелгән	дрессированный
tram [træm] <i>n</i>	өйрәтелгән эттәр	дрессированные собаки
go by ~	трамвай	трамвай
take the ~	трамвайза барыу	ехать на трамвае
	трамвайга ултырып	поехать трамваем
	барыу (китеү)	
~ driver <i>n</i>	трамвай йөрөтөүсе	вагоновожатый
tramp [træmp] 1. <i>n</i>	1) берәзәк	бродяга
	2) йәйәүле сәйәхәт, йәйәү	путешествие пешком
	ил гизеү	
2. <i>v</i>	йәйәү (йөрөү) сәйәхәт	ходить пешком, совершать
We tramped all day.	итеү	путешествие пешком
	Без көнө буйына	Мы шли пешком весь
trample ['træmpl] <i>v</i>	йәйәү барзык.	день.
tranquil ['træŋkwɪl] <i>adj</i>	тапау; тапап китеү	топтать, растаптывать
transfer [træns'fə:] 1. <i>v</i>	тыныс, тын, сабыр	спокойный
	1) икенсе урынға	перемещать, переносить;
	урынлаштырыу (күсереү)	переводить
	2) күсеп ултырыу (икенсе	делать пересадку,
	поезға, трамвайға)	переходить
	3) тапшырыу	передавать
2. <i>n</i> ['trænsfə:]	күсереү; икенсе урынға	перенос, перемещение;
	урынлаштырыу	перевод (по службе)
transform [træns'fɔ:m] <i>v</i>	үзгәртеү, үзгәртеп короу	преобразовывать;
		трансформировать
transition [-'zi:n] <i>n</i>	аша сығыу урыны, күсеү	переход, перемещение,
		переходный
~ al [-'zi:nl] <i>adj</i>	күсеү, аралык, аралағы	промежуточный
translate [træns'leit] <i>v</i>	тәржемә итеү	переводить
~ tion [-'n] <i>n</i>	тәржемә	перевод
~ tor [-'leitə] <i>n</i>	тәржемәсе	переводчик
transmission [-z'mɪʃn] <i>n</i>	тапшырыу, трансмиссия	передача, трансмиссия
transmit [trænz'mɪt] <i>v</i>	тапшырыу	передавать
~ ter [tə] <i>n</i>	(радио) тапшырыгусы	(радио)передатчик
transplant [-'plɑ:nt] <i>v</i>	күсереп ултыртыу, күсеп	пересаживать, делать
	ултырыу	пересадку
transport ['trænsپɔ:t] 1. <i>n</i>	1) ташыу, күсереү,	перевозка
	сыгарыу	
	2) транспорт	транспорт
[træ:n'spɔ:t] 2. <i>v</i>	ташыу, күсереп сыгарыу	перевозить
transportation		перевозка,
[,trænsپɔ:'teɪʃn] <i>n</i>	ташыу, күсереп йөрөтөү	транспортирование
trap [træp] 1. <i>n</i>	капкан, тәпә, тозақ	капкан, западня, ловушка
2. <i>v</i>	тозақка (капканға)	поймать в ловушку;
	тотоу, капкан куйыу	ставить ловушки
travel ['trævl] 1. <i>n</i>	сәйәхәт, ил гизеү	путешествие
2. <i>v</i>	1) сәйәхәт итеү, ил гизеү	путешествовать

He has travelled a lot.

~ler [-lə] *n*

travelling ['trævlin] 1. *adj*

2. *n*

~dress *n*

tray [trei] *n*

treasure ['treʒə] 1. *n*

~s of arts

2. *v*

He treasures our friendship.

the Treasury *n*

The Department of the Treasury

treat [tri:t] 1. *n*

2. *v*

He was treated very well.

They treated him for a bad cold.

I treated him to an ice-cream.

treatment ['tri:tmənt] *n*

treaty ['tri:ti] *n*

tree [tri:] *n*

tremble ['trembl] *v*

tremendous [trɪ'mendəs] *adj*

trench [trentʃ] *n*

trend [trend] *n*

Ул күп сәйәхәт иткән.

2) хәрәкәтләнеү, алга барыу
сәйәхәтсе, илгизәр
юл, юлдагы

сәйәхәт
юлга кейә торған кейем
поднос

байлык, хазина
сәнгәт байлыктары
1) һаклау, тотоу, хазина
кеүек һаклау
2) югары баһа биреү;
кәзерләү

Ул безҙең дуслықтың
кәзерен белә.

1. хөкүмәт казнаһы

2. финанс министрлығы

финанс министрлығы

рәхәт, ләззәт, хозур

мөгәмәлә итеү, катнашы
булыу, карау
Уның менән бик яҡшы
мөгәмәлә иттеләр.

2) аңлатыу, төшөндөрөү,
карау

3) дауалау
Уны каты һалкын
тейеүҙән дауаланылар.

4) һыйлау
Мин уны туңдырма
менән һыйланым.

1. мөгәмәлә

2. дауалау

килешеү

ағас

калдырау, дерелдәү,
тертләү, тулкынланыу
бик зур, сикһез

сокор, канау
яҡ, йүнәлеш; табан,
тенденция, караш

Он много путешествовал.
двигаться, передвигаться,
перемещаться
путешественник
дорожный;
путешествующий
путешествие
дорожный костюм
поднос
сокровище
сокровища искусства
хранить, хранить как
сокровище
высоко ценить, дорожить

Он дорожит нашей
дружбой.

государственное
казначейство
министерство финансов
(в Великобрит.)
министерство финансов
(в США)

удовольствие,
наслаждение
обращаться, относиться

С ним очень хорошо
обращались.
трактовать, рассматривать

лечить

Его лечили от сильной
простуды.

угощать

Я угостил его мороженым.

обращение

лечение

договор

дерево

дрожать, трястись,

трепетать

огромный

ров, канава

направление, тенденция

trial ['traɪəl] <i>n</i>	1. <i>һынау, һынауға алыу; (спорт.) өлгө, үрнәк, Һынап карау</i>	испытание, проба, <i>(спорт.)</i> попытка
bring smb to trial	2. <i>суд, эште судта карау</i>	суд, судебное
put smb on trial	судка биреү	разбирательство
stand (one's) trial	судка тарттыруу	привлекать к суду
	суд карамағында булуы	привлекать к суду
		быть (находиться) под судом
tribe [traɪb] <i>n</i>	кәбилә, ырыу	племя, род
tribute ['tribju:t] <i>n</i>	яһак, баһа, хөрмәт	дань, должное
pay ~	яһак түләү	платить дань
trick [trɪk] <i>n</i>	1. хәйлә, мутлык	хитрость, уловка
	2. хикмәт, гәләмәт	фокус, трюк
triumph ['traɪəmf] 1. <i>n</i>	тантана; байрам, еңеү	триумф; торжество, победа
2. <i>v</i>	байрам итеү, еңеү	торжествовать, победить
Truth will triumph!	Дөрөслөк еңсәк!	Правда восторжествует!
~ ant [-ənt] <i>adj</i>	1. еңеүсе	победоносный
	2. тантаналы, кыуаныслы	торжествующий, ликующий
trolley ['trɒli] <i>n</i>	арба, вагонетка, трамвай	тележка, вагонетка; <i>(амер.)</i> трамвай
~ -bus <i>n</i>	троллейбус	троллейбус
troops [tru:ps] <i>n pl</i>	ғәскәрзәр	войска
trophy ['trɒfi] <i>n</i>	улья; приз; табыш	трофей; приз; добыча
tropic ['trɒpɪk] <i>n</i>	тропик	тропик
trouble ['trʌbl] 1. <i>n</i>	1) кайғыртыу, хәстәрләү; борсолоу, тынғыһызлык	забота; тревога, волнение, беспокойство
	тырышлык	усилие
get into trouble	2) күңелһезлек, бәлә	неприятность, беда
	бәләгә оһрау	попасть в беду
heart ~	3) ауырыу, сир	болезнь
	йөрәк ауырыуы	болезнь сердца
2. <i>v</i>	1) борсоу, камасаулау, борсолоу, хафаланыу	беспокоить(ся), тревожить(ся)
	2) һорау, үтенеү	просить, приставать
troubled ['trʌblɪd] 1. <i>past</i>	тынғыһыз, борсоулы	беспокойный, тревожный
and <i>p.p.</i> from trouble		
2. <i>adj</i>		
troublemaker [-meɪkə] <i>n</i>	тыныслыкты (тәртип) бозоусы; коткосо	нарушитель спокойствия (порядка), смутяня
	салбар	брюки
trousers ['trauzəz] <i>n pl</i>	бағыр	форель
trout [traut] <i>n</i>	ярашыу	перемирие
truce [tru:s] <i>n</i>	йөк машинаһы	<i>(амер.)</i> грузовик
truck [trʌk] <i>n</i>		

true [tru:] <i>adj</i>	1. дөрөс, хак, рас, ысын	истинный, настоящий, подлинный
He is true to his principles.	2. тоғро, йәне-тәне менән бирелгән Ул үзенең принциптарына тоғро.	верный, преданный
truly ['tru:li] <i>adv</i>	1. дөрөс; ысын күңелдән, ихлас	Он верен своим принципам. верно, правдиво; искренне
Tell me truly. Yours truly.	Ысын күңелдән әйтегез! ихтирам менән	Скажите мне честно! искренне ваш (в конце письма)
trumpet ['trʌmpɪt] <i>n</i>	2. ысынап та, ысынында торба (музыка коралы)	действительно, поистине
trust [trʌst] 1. <i>n</i>	1) инаныс, ышаныс	труба (муз. инструмент)
2. <i>v</i>	2) трест, концерн	доверие, вера
trustworthy ['trʌst,wə:ðɪ] <i>adj</i>	ышаныу ышаныслы, ышаныска лайык, өмөтлө	трест, концерн верить, надеяться
truth [tru:θ] <i>n</i>	дөрөслөк; хаклык, хәкикәт	заслуживающий доверия, надежный
to tell the truth ~ full <i>adj</i>	дөрөсөн әйткәндә дөрөс, хак, рас, гәзел	правда; истина
try [traɪ] <i>v</i>	1. тырышып карау, тырышу	по правде говоря правдивый
Try to understand me.	Мине аңларға тырышығыз.	пытаться, стараться
He tried everything.	2. һынау, һынап карау, тәмләү, тикшерев	Постарайтесь понять меня. пробовать, испытывать
Try this dress.	Ул бөтә сараларзы һынап караны.	Он испробовал всё (все средства). проверять, подвергать испытанию
tsar [za:] <i>n</i>	3. тикшерев; һынау	Примерь это платье. судить, расследовать (дело)
T-shirt ['tɪ:ʃə:t] <i>n</i>	Был күлдәкте кейеп кара.	царь
tub [tʌb] <i>n</i>	4. хөкөм итеү, эште тикшерев	тенниска; футболка,
tube [tju:b] <i>n</i>	батша	майка (с короткими рукавами)
a tube of toothpaste	майка (кыска еңле)	кадка, лохань; ванна
Tuesday ['tju:zdi] <i>n</i>	тәпән, ләкан; ванна	труба, трубка
tulip ['tju:lip] <i>n</i>	1. торба, төрөпкә	тюбик
	2. һыкмалы тюбик	тюбик зубной пасты
	һыкмалы теш пастаһы	метро
	3. метро	вторник
	шишәмбе	тюльпан
	ләлә	

tune [tju:n] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	көй көйләү радионы көйләү тоннель	мелодия, мотив настраивать настраивать радио тоннель
~ in (to)		
tunnel ['tʌnl] <i>n</i>	тоннель	тоннель
Turk [tə:k] <i>n</i>	төрөк	турок, турчанка
turkey ['tə:ki] <i>n</i>	күркә	индюк, индейка
Turkish ['tə:kiʃ] 1. <i>adj</i>	төрөк	турецкий
~ bath [-ba:θ]	төрөк мунсаһы	турецкая баня
2. <i>n</i>	төрки тел	тюркский язык
turn [tɜ:n] 1. <i>n</i>	1) боролош 2) әйләнеш 3) сират	поворот оборот очередь
in (by) turns	сират буйынса	по очереди
out of turn	сиратһыз	вне очереди
2. <i>v</i>	1) әйләндерәү, түңкәрәү, түңкәреләү 2) бороу, бороп ебәрәү, боролоу, әйләндерәү, әйләнәү 3) өйрөлтөү, әйләндерәү, өйрөлөү 4) йүнәлтөү, йүнәддерәү, йыйыу; туплау 5) булыу, башлау, үсәү, эшләү, эшләнәү	переворачивать (ся) поворачивать(ся) вращать (ся)
turn away	боролоу, ситкә боролоу	отворачиваться
~ down	кире кагыу	отвергать
~ into	әйләндерәү, әүерелдерәү, әүереләү, әйләнәү	превращать (ся)
The water turned into ice.	һыу бозга әйләнде.	Вода превратилась в лед.
~ off	һүндерәү, тымызыу	выключать; закрывать (кран)
Turn off the radio.	Радионы һүндерәгез!	Выключите радио!
~ on	кабызыу, токандырыу	включать
He turned on the light.	Ул ут яндырзы (кабыззы).	Он включил свет.
~ out	һүндерәү, тымызыу, өзөү	выключать, тушить
~ over	әйләндерәү, түңкәрәү, түңкәреләү, каплау, капланыу	переворачивать (ся), опрокидывать (ся)
The boat turned over.	Кәмә капланды.	Лодка опрокинулась.
~ round	әйләнәү, әйләнәп карау	оборачивать(ся)
~ to	өндәшәү, һорап киләү	обращаться
He turned to me for help.	Ул миңә ярзам һорап өндәште.	Он обратился ко мне за помощью.
~ up	киләп сыгыу	появляться
turner ['tɜ:nə] <i>n</i>	токарь	токарь

turnover ['tə:nouvə] <i>n</i> a ~ of goods	әйләнеш, йөрөш тауар әйләнеше	оборот товарооборот
turnip ['tə:nɪp] <i>n</i>	шалқан	репа
tutor ['tju:tə] <i>n</i>	өйгә килеп укыта торған укытыусы; тәрбиәсе; репетитор	домашний учитель; наставник; репетитор
twenty ['twenti] <i>num</i>	егерме	двадцать
twice [twais] <i>adv</i>	икеләтә; ике мәртәбә	дважды; вдвое
twig [twɪg] <i>n</i>	сыбык, ботакса	прут, веточка
twilight ['twailaɪt] <i>n</i>	эңер, караңгылы-яктылы вакыт	сумерки
twin [twɪn] <i>n</i>	игезәк; игезәктәрзең береһе, окшаш кеше	близнец, двойник
twinkle ['twɪŋkl] <i>v</i>	емелдәү, ем-ем итеү, йымылдау	мерцать, мигать
twist [twɪst] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	1) бөгөм, бөгөл, боролош 2) хата, яңылышык 1) уралыу, уралып үсәү, бөгөлөү 2) әйләндерәү, өйрөлтөү, сиратыу, бороу, үреү	изгиб, поворот, кручение искажение виться, изгибаться
type I [taɪp] <i>n</i> type II [taɪp] <i>v</i> I type quickly.	тип, төр машинкала басыу Мин машинкала тиз басам.	крутить, сплетать
typewriter ['taɪp,raɪtə] <i>n</i>	языу машинкаһы	тип, род
typical ['tɪpɪkl] <i>adj</i>	типик	печатать на машинке
typist ['taɪpɪst] <i>n</i>	машинистка	Я печатаю на машинке
tyranny ['tɪrənɪ] <i>n</i>	тиранлык, деспотизм	быстро.
tyre ['taɪə] <i>n</i>	шина, покрывка	пишущая машинка
		типичный
		машинистка
		тирания, деспотизм
		шина, покрывка

U u

ugly ['ʌɡli] <i>adj</i>	йәмһез, шөкәтһез, гәрип	безобразный, уродливый
ugliness ['ʌɡlɪnɪs] <i>n</i>	йәмһезлек, гәриплек, зәғифлек	уродство
Ukrainian [ju:'kreɪnjən]	украин	украинский
1. <i>adj</i>	1) украин (ир)	украинец, украинка
2. <i>n</i>	украин (катын-кыз)	
ultimate ['ʌltɪmɪt] <i>adj</i>	2) украин теле	украинский язык
umbrella [ʌm'brelə] <i>n</i>	актыккы; ахырғы, азаккы	окончательный; последний
umpire ['ʌmpaɪə] <i>n</i>	сатыр	зонт
	судья	(спорт.) судья

unable ['ʌn'eɪbl] <i>adj</i> be ~ unanimous [ju:'næniməs] <i>adj</i> unaware ['ʌnə'weə] <i>adj</i>	булдыкхыз, хәләтһез хәлдән (кулдан) килмәү бер күңелдән, берзәм бер тауыштан белмәүсә, белдекһез, аңламаусы	неспособный быть не в состоянии единодушный единогласный не знающий, не сознающий невыносимый невероятный
unbearable [ʌn'beərəbl] <i>adj</i> unbelievable [ʌnbɪ'li:vəbl] <i>adj</i> unbreakable [ʌn'breɪkəbl] <i>adj</i> unbroken ['ʌn'broukn] <i>adj</i> unbutton ['ʌn'bʌtn] <i>v</i> uncertain [ʌn'sə:tn] <i>adj</i>	түзә алмаслык, сызағыһыз әзәм ышанмаслык, башка һыймаслык ватылмай (ярылмай) торған; какшамаҫ ватылмаған, бөтөн ыскындырыу билдәһез; икеле; икеләнеүсә, ышанып етмәгән агай уңайһыз, яйһыз	небьющийся, нерушимый неразбитый, целый расстегивать (пуговицы) неопределенный; неуверенный
uncle ['ʌŋkl] <i>n</i> uncomfortable [ʌn'kʌmfətəbl] <i>adj</i> uncommon [ʌn'kɒmən] <i>adj</i> unconscious [ʌn'kɒnʃəs] <i>adj</i>	гәзәти булмаған һирәк осрай торған 1. аңһыз	дядя неудобный
be ~ of ~ smile uncover [ʌn'klʌvə] <i>v</i>	тоймау, аңламау 2. аңғармаҫтан (осраҡлы) эшләнгән ирекһеззән йылмайыу асыу; асыҡлау, табыу	необыкновенный редкий бессознательный, не сознающий не сознавать невольный
undeniable [ʌndɪ'naɪəbl] <i>adj</i> under ['ʌndə] <i>prep</i> ~ the table ~ the name ~ 100 degrees The boy is under ten.	бәхәһез 1. аҫтында өҫтәл аҫтында исеме менән 2. аҫтарак; түбән, әзерәк 100 градустан түбән Малайға ун йәш юк әле.	невольная улыбка открывать; раскрывать, обнаруживать неоспоримый, бесспорный под под столом под именем ниже, меньше ниже 100 градусов Мальчику нет еще десяти лет.
~ modern conditions underemployment [ʌndə'rim'plɔimənt] <i>n</i> underestimate [ʌndə'estɪmənt] <i>v</i> undergo [ʌndə'gəu] <i>v</i> (underwent; undergone)	3. ваҡытта, сакта; буйынса, буйлап хәзерге шарттарға тулы көн эшләмәү баһалап еткермәү баштан үткәреү, күреү, татыу, дусар ителеү	при; по, согласно, в соответствии в современных условиях неполная занятость, частичная безработица недооценивать испытывать, подвергаться

undergraduate [-'grædjʊt] <i>n</i>	студент	студент
underground [-'graund] 1. <i>n</i>	метрополитен	метрополитен
2. <i>adj</i>	1) ер асты(ндагы)	подземный
3. <i>adv</i>	2) йәшерен, ер астында	(тайный), подпольный
underline [ˌʌndə'laɪn] <i>v</i>	йәшерен рәүештә	тайно, подпольно
	айырып әйтеү, астына	подчеркивать
	һызыу	
undermine [-main] <i>v</i>	соксоноу, ғәйеп табыу,	подкапывать; подрывать
	бәйләнеү; какшатыу	(здоровье, экономику)
	аңлау, белеу	понимать
understand [ˌʌndə'stænd] <i>v</i>		
(understood; understood)		
~ ing [-ɪŋ] <i>n</i>	1. аңлау, төшөнөү	понимание
	2. акыл, аң	разум, рассудок
He is a person of great understanding.	Ул зур акыл эйәһе.	Он человек большого ума.
undertake [ˌʌndə'teɪk] <i>v</i>	1. башлау, керешеү,	предпринимать
(undertook; undertaken)	тотоноу, башкарыу	
~ a journey	барып килергә ниәтләү	предпринимать поездку
	2. үз өстөнә алыу	брать на себя, обязаться
undertaking 1 <i>pres. p.</i>		
2. <i>n</i>	1) предприятие, эш,	предприятие, дело
	мәсьәлә	
	2) йөкләмә	обязательство
underwear ['ʌndəweə] <i>n</i>	эске күлдәк (белье)	нижнее белье
underworld ['ʌndəwɜ:ld] <i>n</i>	енәйәтле донъя	преступный мир, «дно»
		общества
undo ['ʌn'du] <i>v</i> (undid;	сисеү, ыскындырыу	расстегивать, развязывать
undone)		
He undid the parcel.	Ул төргәкте сисе.	Он развязал сверток.
undress ['ʌn'dres] <i>v</i>	сисендерәү, сисенеү	раздевать(ся)
uneasy [ʌn'i:zi] <i>adj</i>	1. уңайһыз; яйһыз,	неудобный; неловкий
	кулайһыз, кулапан	
	2. тынғыһыз, мәшәкәтле,	беспокойный, тревожный
	хафалы, борсоулы	
I passed an uneasy day.	Мин борсоулы көн	Я провел тревожный день.
	үткәрзем.	
unemployed [ˌʌnim'plɔɪd] <i>adj</i>	эшһез	безработный
unemployment <i>n</i>	эшһезлек	безработица
unequal [ˌʌn'i:kwəl] <i>adj</i>	тигезһез, тиң булмаған	неравный, неподходящий
unexpected [ˌʌniks'pektɪd] <i>adj</i>	көтмәгән, көтмәстән	неожиданный, внезапный
unfamiliar ['ʌnfə'miljə] <i>adj</i>	таныш булмаған, сит, ят	незнакомый, чужой
unfasten [ˌʌn'fa:sn] <i>v</i>	сисеү, ыскындырыу, сисеп	отстегивать, отвязывать;
	алыу; (исәптән) төшөрөү	откреплять
unfinished [ˌʌn'fɪnɪʃt] <i>adj</i>	тамамланмаған, бөтмәгән,	незаконченный;
	(ярашһыз)	неоработанный

unfit [ˌʌnˈfɪt] <i>adj</i>	яракһыз, кулай булмаған	негодный, неподходящий
unfortunate [ʌnˈfɔ:tʃnɪt] <i>adj</i> an ~ person	1) бәхетһез, уңмаған бәхетһез кеше 2) уңышһыз, насар бәхетһезлеккә каршы, үкенескә каршы бәхетһез; уңмаған	несчастный; несчастливый несчастный человек неудачный к несчастью, к сожалению
~ ly [-li] <i>adv</i>		
unhappy [ʌnˈhæpi] <i>adj</i>		несчастный, несчастливый; неудачный
unhealthy [ʌnˈhelθi] <i>adj</i> ~ climate	ауырыу, сирле, сырхау заразлы климат	нездоровый, болезненный вредный климат
uniform [ˈju:nɪfɔ:m] 1. <i>n</i> 2. <i>adj</i>	форма (кейем) бер төрлө (берзәй)	форма (одежда) одинаковый, однообразный
union [ˈju:njən] <i>n</i> in ~ with	союз, берләшеу, кушылыу союзда	союз, объединение, соединение в союзе
unit [ˈju:nɪt] <i>n</i>	1. берлек, берәмек; бөтөн 2. (хәрби) часть берләштереу, ойштороу; берләшеу, ойшоу; кушыу, кушылыу	единица; целое (воинская) часть объединять(ся), соединять(ся)
unite [juːˈnaɪt] <i>v</i>		
united [ˈjuːˈnaɪtɪd] 1. <i>past</i> and <i>p.p.</i> from unite 2. <i>adj</i>	тоташтырылған; кушылған, берләшкән Берләшкән Милләттәр Ойшмаһы берзәмлек, берлек берзәм эш итеу (хәрәкәт итеу)	соединенный; объединенный Организация Объединенных Наций единство, единение единство действий
The United Nations Organisation <i>n</i>		
unity [ˈju:nɪti] <i>n</i> ~ of actions		
universal [ˌjuːnɪˈvɜ:səl] <i>adj</i>	универсаль; күп яклы, дөйөм, гөмүмән бөтә ерзә лә (урында ла) ғаләм, донъя, йыһан ғәзел булмаған яуыз, усал, яман билдәһез, танылмаған шикле, икеле сикләnmәгән	универсальный, всеобщий повсеместно, повсюду мир, вселенная; космос несправедливый недобрый, злой неизвестный маловероятный неограниченный, беспредельный
~ ly [-li] <i>adv</i>		
universe [ˈjuːnɪvɜ:s] <i>n</i>		разгружать (ся), (воен.) разоружать (ся)
unjust [ˈʌnˈdʒʌst] <i>adj</i>		отпирать, открывать
unkind [ʌnˈkaɪnd] <i>adj</i>		неудачный; несчастливый
unknown [ˈʌnˈnəʊn] <i>adj</i>		Ему не повезло.
unlikely [ʌnˈlaɪklɪ] <i>adj</i>		неестественный
unlimited [ʌnˈlɪmɪtɪd] <i>adj</i>		
unload [ˈʌnˈlaʊd] <i>v</i>	бушатыу, бушау, бушатылыу	
unlock [ˈʌnˈlɒk] <i>v</i>	асыу, асып ебәреу	
unlucky [ˈʌnˈlʌkɪ] <i>adj</i> He was unlucky.	уңышһыз, бәхетһез Ул уңманы.	
unnatural [ʌnˈnætʃrəl] <i>adj</i>	яһалма; тәбиги булмаған	

unnecessary [ʌn'nesɪsɪ] *adj*

unpleasant [ʌn'pleznt] *adj*

unpopular ['ʌn'pɒpjulə] *adj*

unprotected ['ʌnpɹə'tektɪd] *adj*

unreasonable [ʌn'ri:znəbl] *adj*

unreliable [ʌnrɪ'laɪəbl] *adj*

unsettled ['ʌn'setld] *adj*

unshakable [ʌn'ʃeɪkəbl] *adj*

unskilled ['ʌn'skɪld] *adj*

untidy [ʌn'taɪdɪ] *adj*

untie ['ʌn'taɪ] *v*

until [ən'tɪl] 1. *prep*
2. *conj*

I worked until it got dark.

untimely [ʌn'taɪmlɪ] *adj*

unusual [ʌn'ju:ʒuəl] *adj*

unwell ['ʌn'wel] *adj*

unwilling ['ʌn'wɪlɪŋ] *adj*

unwise ['ʌn'waɪz] *adj*

unworthy [ʌn'wə:ði] *adj*

up [ʌp] 1. *prep*

~ the river

~ the street

~ to the middle of the year

~ to now

2. *adv*

My room is up there.

I looked up and saw a plane.

Hands up!

up and down

drink (eat) up

кәрәкһез, артык

насар, күңелһез, уңайһыз

танылмаған

көсһез, яклаусыһыз,

һаҡланмаған

мәғәнәһез, аҡылһыз

ышанысһыз; шикле,

дөрөс булмаған

хәл ителмәгән

нык, ҡаҡшамаҫ

квалификацияһыз

шаптыр, һәпрә

сисеу, сиселеу

кәзәр, тиклем

-ғансы-гәнсе, -қансы

-кәнсе

Мин ҡараңғы төшкәнсе

эшләнем.

вакытһыз

ғәзәттән тыш, иҫ китерлек

сибек, ауырыу

теләмәүсе, әүәс булмаған

дыуамал, аҡылһыз

лайыҡ булмаған, әзәпһез

1) өскә; буйлап

өскә табан йылға буйлап

урам буйлап

2) тиклем

һыл уртаһына тиклем

хәзергә; әлегә кәзәр

(тиклем)

1) өскә, өстә

Минең бұлмәм унда, өстә.

Мин өскә ҡараным һәм

самолет күрҙем.

Кулдарығызсы күтәрегеҙ!

өскә һәм аҫка; артка һәм

алға

2) —

эсеп (ашап) бөтөү

ненужный, излишний

неприятный

непопулярный

беззащитный;

незащищенный

неразумный,

безрассудный

ненадежный;

недостоверный

нерешенный

непоколебимый

неквалифицированный

неаккуратный,

неопрятный

развязывать (ся)

до

до тех пор пока; пока не

Я работал, пока не

стемнело.

несвоевременный;

преждевременный

необычный,

необыкновенный

нездоровый

нежелающий, несклонный

неблагоразумный,

неразумный

недостойный

вверх по; вдоль

вверх по реке

вдоль по улице

до, вплоть

вплоть до середины года

до сих пор

вверх (у), выше; наверху

Моя комната там наверху.

Я посмотрел вверх и

увидел самолет.

Руки вверх!

вверх и вниз, взад и

вперед

Указывает на совершение

действия

выпить (съесть)

be up

Time is up.

What is up?

upbringing ['ʌp,brɪŋɪŋ] *n***upper** ['ʌpə] *adj***The Upper House**

~ floor

get the upper hand

upset ['ʌp'set] *v* (**upset;****upset**)

I upset the tea-pot.

The news upset me.

upside-down ['ʌpsaɪd'-daʊn] *adv***upstairs** ['ʌp'steəz] *adv*

We live upstairs.

go upstairs

He is upstairs.

up-to date ['ʌptə'deɪt] *adj***upward** ['ʌpwəd] 1. *adj*2. *adv*

He climbed upward.

urban ['ʌ:bən] *adj*

~ development

urgent ['ʌ:dʒənt] *adj*

~ request

us [ʌs] *pron***usage** ['ju:zɪdʒ] *n***use** I [ju:s] *n***be in use**

йоконан тороу, уяныу

Вакыт бөттө (етте).

Ни булды?

тәрбиәләү

өскө, югаргы

Югаргы Палата

югаргы кат

өскә сыгыу, еңеү

1. аузарыу, аууу,

түңкәреү, түңкәрелеү,

капланыу

Мин сәйнүкте аузарып

ебәрзем.

2. туззыруу, таркатыу,

какшатыу, бозоу

Яңылык минең кәйефте

боззо.

аҫлы-өҫлө, буталсык

өскә (баҫкыс буйлап),

өскә катта, өҫтә

Без өскә катта йәшәйбез.

өскә (югарыға)

күтәрелергә

Ул өҫтә (югарыла).

хәзерге заман, хәзерге,

иң яңы

йүнәлтелгән, төбәлгән

йәки өскә хәрәкәт итеүсе

өскә, югарыға

Ул югарыға менде.

кала

кала төзөлөшө

ашығыс, бик тиз; мөһим,

әһәмиәтле; ныкышмалы,

кәрәкле

ныкышып horay

безгә, беззе

1. мөгәмәлә, эш итеү

2. кулланыу

1. кулланыу

файзаланылыу,

кулланылыу

встать, проснуться

Время истекло.

В чем дело?

воспитание

верхний, высший

Верхняя Палата

верхний этаж

взять верх, одержать верх

опрокидывать (ся)

Я опрокинул чайник.

расстраивать, нарушать

Эта новость расстроила
меня.

вверх дном, в беспорядке

вверх (по лестнице);

наверху, на верхнем

этаже

Мы живем на верхнем

этаже.

подниматься вверх

Он наверху.

современный; новейший

направленный или

движущийся вверх

вверх

Он забрался вверх.

городской

городское строительство

срочный; важный;

настоятельный,

необходимый

настойчивая просьба

нам, нас

обхождение, обращение

употребление

употребление,

применение

быть в употреблении

be (fall) out of use

use II [ju:z] *v*

May I use your book?

use up

useful ['ju:sful] *adj*

useless ['ju:slis] *adj*

usual ['ju:ʒuəl] *adj*

as usual

usually ['ju:ʒəli] *adv*

utilize ['ju:tlaɪz] *v*

utmost ['ʌtmoust] 1. *n*

try one's -

2. *adj*

utter I ['ʌtə] *v*

utter II ['ʌtə] *adj*

кулланылмау,
файзаланылмау
2. файза, фәтүә
кулланыу, файзаланыу

Китабыгыз менән
файзаланырга яраймы?
тотоп бөтөрөү, туззырыу
файзалы, эшкә яраклы
файзаһыз, яракһыз

кәзимге, гәзәттәге
гәзәттәгесә
гәзәттә, һәр касандағыса
файзаланыу
хәлдән килгәнсе, мөмкин
булғанды
хәлдән (кулдан) килгәнсе
эшләргә
ситкә, ситтәге; алыс,
һуңғы
тауыш биреү, өндәшеү

тулы, тулыһынса,
бөтөнләй, абсолют

выйти из употребления

польза, толк
употреблять,
пользоваться, применять
Можно воспользоваться
вашей книгой?

израсходовать, истратить
полезный, пригодный
бесполезный,
непригодный
обыкновенный, обычный
как обычно
обычно, обыкновенно
использовать
все возможное

сделать все возможное

крайний, предельный

издавать (звуки),
произносить
полный, абсолютный,
крайний

V v

vacancy ['veikənsi] *n*

vacant ['veikənt] *adj*

~ seat

vacation [və'keɪʃn] *n*

winter (summer) -

vacuum ['vækjuəm] *n*

~ cleaner *n*

~ flask *n*

vague [veɪg] *adj*

vain [veɪn] *adj*

1. бушлык, етешһезлек,
кәмселек
2. буш урын
буш, буш торған
буш урын (театрза)

1. каникул
кышкы (йәйге) каникул

2. отпуск
бушлык
саң һурғыс
термос
билдәһез, асык булмаған,
икеле
1. бикәр, урынһыз,
нигезһез

пустота, пробел

пустое, незанятое место
незанятый, свободный
свободное место (в театре
и т. д.)

каникулы
зимние (летние)
каникулы
отпуск
вакуум, пустота
пылесос
термос
неопределенный,
неясный, смутный
тщетный, напрасный

in vain	бушка, ерле юкка, заяга	напрасно, тщетно
~ promises	2. буш, юк буш вәгәзәләр	пустой, показной
He is such a vain person.	3. дан һөйөүсэн, маһайыусан	пустые обещания
valid ['vælid] <i>adj</i>	Ул үтә маһайыусан.	тщеславный
	1. ысын, хак, көсөндә булган	Он очень тщеславен.
	2. нигезле, төплә үзән, уй	(юр.) действительный,
valley ['væli] <i>n</i>	кыйбатлы, баһалы, файзалы	имеющий силу
valuable ['væljʊəbl] 1. <i>adj</i>	Ул кәрәкле тәкдим индерзе.	веский, обоснованный
He made a valuable sug- gestion.	2. <i>n</i> (pl) киммәтле нәмәләр, хазина	долина
	Ул үзенең киммәтле нәмәләрен бикләп куйзы.	ценный; полезный
He locked up his valuables.	1) киммәт, әһәмиәт 2) хак, баһа	Он внес ценное предложение.
value ['væljʊ:] 1. <i>n</i>	Был йорт күпме тора?	драгоценности, ценные вещи
What is the value of this house?	2. <i>v</i> хак куйыу; баһа биреү; хакын билдәләү	Он запер свои драгоценности.
	Уның фекерен югары баһалайым.	ценность, важность
I value his opinion very highly.	1. фургон	стоимость, цена
van [væn] <i>n</i>	2. (тауар, багаж) вагоны	Сколько стоит этот дом?
a mail ~	почта вагоны	ценить; оценивать
vanish ['væniʃ] <i>v</i>	югалыу, гәйеп булыу	Я очень высоко ценю его мнение.
vanity ['vænitɪ] <i>n</i>	маһайыусанлык, дан һөйөү	фургон
	алмаштырыу, алмашыу; үзгәртеү, үзгәрәү	вагон (товарный, багажный)
vary ['væri] <i>v</i>	ваза	почтовый вагон
vase [va:z] <i>n</i>	киң, зур, бик зур (оло) бызау ите	исчезать
vast [va:st] <i>adj</i>	йәшелсә	тщеславие
veal [vi:l] <i>n</i>	үсемлектәр	менять(ся); изменять(ся), расходиться (мнения)
vegetable ['vedʒitəbl] 1. <i>n</i>	үсемлектәр донъяһы	ваза
	йәшелсә баксаһы	обширный, громадный
2. <i>adj</i>	бәрхәт	телятина
the ~ kingdom	хөрмәтле, кәзерле, оло	овощ
~ garden	өлкән йәш	растительный
velvet ['velvɪt] <i>n</i>	тәүәккәлләү, базнат итеү, кыйыулык итеү	мир растений
venerable ['venərəbl] <i>adj</i>		огород
~ age		бархат
venture ['ventʃə] <i>v</i>		почтенный
		почтенный возраст
		рисковать, отважиться

verb [və:b] <i>n</i>	кылым	глагол
verdict ['və:dɪkt] <i>n</i>	вердикт; фекер, уй, карап	вердикт; суждение, мнение, решение
verge [və:dʒ] 1. <i>n</i>	1) сик, сит	край
the verge of a forest	урман сите	опушка леса
on the verge of war	2) сик, кыр	грань
2. <i>v</i>	һуғыш сигендә	на грани войны
verify ['verɪfaɪ] <i>v</i>	сикләнеү, сиктәш булыу	граничить
	1. тикшереү	проверять
	2. раслау, дөрөсләү, таныклау	подтверждать, удостоверять
verse [və:s] <i>n</i>	1. шигыр	стих
	2. строфа (шигырзың бер нисә юлдан торған өлөшө)	строфа
a poem of 5 verses	биш строфанан торған шигыр	стихотворение, состоящее из пяти строф
version ['və:ʃn] <i>n</i>	вариант, төр; версия	вариант; версия
very ['veri] 1. <i>adv</i>	бик, иң, ғәйәт	очень, весьма
2. <i>adj</i>	шул	тот
the very	шул ук	тот самый
vessel ['vesl] <i>n</i>	1. һауыт	сосуд
	2. карап, судно	корабль, судно
veteran ['vetrən] <i>n</i>	1. ветеран	ветеран
	2. һуғышта катнашыусы, һуғыш ветераны	участник войны, ветеран войны
vibrate [vai'breɪt] <i>v</i>	икеләндереү; бәүелдереү, тирбәлдереү, һелкенеү	колебать (ся); дрожать, вибрировать
vice [vaɪs] 1. <i>n</i>	азғынлык, бозоклок, усаллык, яуызлык	порок, зло
2. <i>pref</i>	урынбаһар, ярһамсы	вице-, заместитель
vice-president <i>n</i>	вице-президент	вице-президент
~ - chairman <i>n</i>	рәйес урынбаһары	заместитель председателя
vice versa [ˌvaɪsɪ'və:sə] <i>adv</i>	киреһенсә	наоборот
victim [vɪktɪm] <i>n</i>	корбан	жертва
victor ['vɪktə] <i>n</i>	еңеүсе	победитель
victorious [vɪk'tɔ:riəs] <i>adj</i>	еңеү, еңеүсән, еңелмәс	победный, победоносный
view [vju:] 1. <i>n</i>	1) күренеш, пейзаж	вид, пейзаж
	2) күренеүсәнлек, күз алды	видимость, поле зрения
come into ~	күренеү, күз алдына килеү, барлыкка килеү	появиться (внезапно)
in my ~	3) караш, фекер	взгляд, мнение
~ point	миһеңсә, миһ уйлағанса	по моему мнению
2. <i>v</i>	караш	точка зрения
	карау, карап сығыу, байһау	осматривать;

village ['vɪlɪdʒ] <i>n</i>	(ентекләп, ныклап)	рассматривать,
villain [vɪlən] <i>n</i>	карау, баһалау	оценивать
vine [vaɪn] <i>n</i>	ауыл	деревня; село
vinegar ['vɪnɪgə] <i>n</i>	яуыз, кәбәхәт, бәдбәхәт	злодей, негодяй
violate ['vaɪəleɪt] <i>v</i>	виноград (йөзөм) тәлгәше	виноградная лоза
	һеркә	уксус
	бозоу, һанға һукмай	нарушать, попира́ть
violation [ˌvaɪə'leɪʃn] <i>n</i>	(законды, договорзы)	(закон, договор и т. д.)
violence ['vaɪələns] <i>n</i>	бозоу	нарушение (закона,
	1. көс, катороноу, асыу,	договора и т. п.)
	ярһу	сила, неистовство, ярость
	2. көсләү, көс куллану,	
violent ['vaɪələnt] <i>adj</i>	ирекһезләү	насилие
~ explosion	1. көслә, ярһу,	сильный, неистовый,
	каторонған, сая	отчаянный
He died a violent death.	көслә шартлау	сильный взрыв
	2. мәжбүри, ирекһез	насильственный
violet ['vaɪələɪt] 1. <i>n</i>	Ул ирекһез үлем менән	Он умер насильственной
2. <i>adj</i>	үлдә.	смертью.
She wore a violet dress.	миләүшә	фиалка
	көрән, шәмәхә	фиолетовый
violin [ˌvaɪə'liːn] <i>n</i>	Ул шәмәхә төстәге күлдәк	На ней было фиолетовое
~ ist [-ɪst] <i>n</i>	кейгәйне.	платье.
virgin ['vɜːdʒɪn] <i>adj</i>	скрипка	скрипка
	скрипкасы	скрипач
~ lands <i>n</i>	кеше аяғы баҫмаған, таза,	девственный, чистый
virtue ['vɜːtjuː] <i>n</i>	саф	
	сизәм ерзәр, сизәмлек	целинные земли, целина
visibility [ˌvɪzɪ'bɪlɪti] <i>n</i>	1. якшылык сифаты	добродетель
visible ['vɪzəbl] <i>adj</i>	2. дәрәжә, якшы сифат	достоинство, хорошее
	күренеш, күренеүсәнлек	качество
	ап-асык күренеп торған;	видимость, обзор
	асыктан-асык	видимый, очевидный
vision ['vɪʒn] <i>n</i>	1. күреү, караш	зрение
His vision is very poor.	Ул бик насар күрә.	У него очень плохое
		зрение.
	2. алдан күреүсән(лек),	предвидение;
	алдан күрә беләү;	проницательность
	зирәклек, һизгерлек	
He is a man of great vision.	Ул алдан күрә белә.	Он обладает даром
visit ['vɪzɪt] 1. <i>n</i>	килеп (барып) сығыу, хәл	предвидения.
	белергә килеү; визит	посещение, визит
They arrived on an official	Улар рәсми визит менән	
visit.	кидәләү.	Они прибыли с офи-
		циальным визитом.

be on a ~ pay a ~	кунакта булуу; визит менэн булуу, барыу, визит яһау килеп сыгыу, карарға (хал белергә) килеү, барыу	гостить; находиться с визитом, нанести визит посещать, навещать
2. <i>v</i>		
visitor ['vɪzɪtə] <i>n</i>	каrarға (күрергә) килеүсе, кунак	посетитель, гость
visual ['vɪʒjuəl] <i>adj</i>	күреү, күренеп торған, ап-асык; күргәзмә тормош, тормошта эһәмиәтле, бик кәрәкле	зрительный, видимый; наглядный жизненный; жизненно важный, крайне необходимый
vital ['vaɪtəl] <i>adj</i>		Да здравствует...! яркий, живой
Viva..! ['vɪ:və] <i>int</i>	Йәшәһен...!	словарь, список слов (с пояснениями или переводом)
vivid ['vɪvɪd] <i>adj</i>	сагыу; тере, йәнле	запас слов
vocabulary [və'kæbjʊləri] <i>n</i>	1. һүзлек, һүззәр тезмәһе (аңлатмалар йәки тәржемә менән) 2. һүз запасы	призвание профессия профессиональный профессиональное обучение
vocation [vou'keɪʃn] <i>n</i>	1. һәләтлелек 2. профессия	голос (грам.) залог
~ al [-fəl] <i>adj</i>	профессиональ	активный (пассивный)
~ training	һөнәргә өйрәтеү	залог
voice [vɔɪs] 1. <i>n</i>	1) тауыш 2) дәрәжә	выражать (словами)
The active (passive) voice	төп (төшөм) дәрәжә	
2. <i>v</i>	һүззәр менән әйтеү (аңлатыу)	
void [vɔɪd] <i>adj</i>	1. буш, ирекле 2. мәхрүм ителгән	пустой, свободный лишенный (чего-л.)
volleyball ['vɒlibɔ:l] <i>n</i>	волейбол	волейбол
volume ['vɒljʊm] <i>n</i>	1. том, китап 2. күләм	том, книга
~ of work	эш күләме	объем
voluntary ['vɒləntəri] <i>adj</i>	ирекле, ихтыярлы, үз ирке менән эшләнгән	объем работы добровольный
volunteer [ˌvɒlən'tɪə] 1. <i>n</i>	доброволец	доброволец
2. <i>v</i>	ирекле рәүештә үз өстөнә алыу, риза булуу	вызваться добровольно
vote [vout] 1. <i>n</i>	1) тауыш биреү йәшерен тауыш биреү	голосование
a secret ~	2) тауыш һайлау, тауыш биреү	тайное голосование
2. <i>v</i>	Мин уның тәкдимиенә каршы тауыш бирзем.	голос (на выборах) голосовать
I voted against his proposal.		Я голосовал против его предложения.

voter ['voutə] *n*

voting ['voutɪŋ] 1. *pres. p.*
from vote

2. *n*

We took part in the voting.

vow [vau] 1. *n*

a vow of silence

2. *v*

vow loyalty to smb

vowel ['vauəl] *n*

voyage ['vɔɪdʒ] *n*

vulgar ['vʌlgə] *adj*

хайлаусы

хайлау

Без хайлауза катнаштык.

ант, вәгәзә, һүз биреү

тын тороу (тынлык)

вәгәзәһе

ант итеү, вәгәзә биреү

тоғролокка ант итеү

һузынкы өн

сәйәхәт

тупас; килбәтһез; әшәке,

әзәпһез, бысрак

избиратель

голосование

Мы приняли участие
в голосовании.

клятва, обет

обет молчания

клясться, давать обет

клясться в верности

гласный звук

путешествие

грубый; вульгарный;

пошлый

W w

wage I [weɪdʒ] *n*

monthly basic ~

real ~

living ~

wage II [weɪdʒ] *v*

~ war

waggon ['wæɡən] *n*

waist [weɪst] *n*

~ coat *n*

wait [weɪt] 1. *v*

I'm waiting for you.

waiter ['weɪtə] *n*

waitress ['weɪtrɪs] *n*

waiting-room *n*

wake [weɪk] *v* (**woke,**

waked; woken)

They woke him up early.

эш хақы

айлык эш хақы

реаль эш хақы

йәшәү минимумы

(һуғыш, көрәш) алып

барыу

һуғышыу

1. арба, такта арба;
фургон (йөк арбаһы)

2. вагон-платформа

бил

жилет

1. көтөү

Мин һеззе көтәм.

2. хезмәтсе булып тороу

официант

официантка

1. кабул итеү бүлмәһе

2. көтөү (көтөп тороу)

залы

1. уятыу, дәрт тыузырыу

Уны иртүк уяттылар.

2. уяныу

зарплата

месячный оклад

реальная зарплата

прожиточный минимум

вести (войну, борьбу)

воевать

телега, повозка, фургон

(ж.-д.) вагон-платформа
талия

(*брит.*) жилет

ждать

Я ожидаю (жду) вас.

прислуживать,

обслуживать

официант

официантка

приемная

зал ожидания (ж.-д.)

будить, пробуждать

Они рано разбудили его.

просыпаться,

пробуждаться

He usually wakes early.	Ул гəзəттə иртə уяна.	Он обычно рано просыпается.
waken ['weɪkn] <i>v</i>	уятыу; уяныу	будить, пробуждать (ся), просыпаться
walk [wɔ:k] 1. <i>n</i>	1) йөрөш, йөрөү 2) саф һауала йөрөү	ходьба
go for a walk	ял итергə сыгыу, йөрөп килеү	прогулка пешком
2. <i>v</i>	1) йəйəү йөрөү 2) йөрөү	идти погулять
I like to walk in the park.	Мин паркта йөрөргə яратам.	(ходить); идти пешком гулять
wall [wɔ:l] <i>n</i>	стена, диуар	Я люблю гулять в парке.
wallet ['wɒlɪt] <i>n</i>	бумажник	стена
wall-painting [-ˌpeɪntɪŋ] <i>n</i>	бизəк, рəсем, һүрəт	бумажник
Wall Street <i>n</i>	Уолл-Стрит	роспись стен; фреска
		Уолл-Стрит (улица в Нью-Йорке, где находится биржа)
walnut ['wɔ:lnət] <i>n</i>	1. грек сəтлəүere 2. сəтлəүек ағасы	грецкий орех
wand [wɒnd] <i>n</i>	жезл; тылсымлы таяк	ореховое дерево
wander ['wɒndə] <i>v</i>	ил гизеү, йөрөү	жезл; волшебная палочка
		бродить; скитаться;
want [wɒnt] 1. <i>v</i>	1) телəү: (-ғы, -ге, -ғо, -гə, -ко, -кə, -кы, -ке) килеү 2) кəрəк булыу	блуждать (о мыслях, взглядах)
2. <i>n</i>	1) етешһезлек, етешмəү 2) ихтыяж, телəк	желать, хотеть
be in want of smth	нимəгəлер мохтаж булыу	требовать(ся);
be (live) in want	мoxтажлыкта йəшəү	нуждаться(ся)
His wants are very simple.	Уның талаптары зур түгел.	недостаток, нехватка
war [wɔ:] <i>n</i>	һуғыш	потребность, желание
at war	һуғыш (көрəш) хəлəндə	нуждаться в чем-л.
warden ['wɔ:dn] <i>n</i>	күзəтəп тороусы,	жить в нужде
wardrobe ['wɔ:droub] <i>n</i>	хəзмəткəр, комендант	У него очень скромные потребности.
	күлдəктəр шкафы, гардероб	война
ware ['weə] <i>n</i>	1. əйбер	в состоянии войны
(<i>pl</i>)	2. тауар(зар), етештерелгəн əйберзəр	надзиратель; смотритель,
warehouse ['weəhaus] <i>n</i>	тауар склады	служитель, комендант
warfare ['wɔ:feə] <i>n</i>	һуғыш, хəрби хəрəкəттəр	платяной шкаф, гардероб
warlike ['wɔ:lɪk] <i>adj</i>	һуғышсан	изделие
		товары, продукты
		производства
		товарный склад
		война, боевые действия
		воинственный

warm [wɔ:m] 1. <i>adj</i> ~ weather 2. <i>v</i>	йылы йылы көн (һая) йылытыу, йылыныу	теплый теплая погода греть(ся)
warmonger ['wɔ:,mɒŋgə] <i>n</i>	һуғыш тоҡандырыусы	поджигатель войны
warn [wɔ:n] <i>v</i>	алдан белдереу (искәртеу, хәбәр итеу)	предупреждать, предостерегать
warning ['wɔ:nɪŋ] <i>n</i>	алдан сараһын күреу, искәртеу, киҫәтеу	предупреждение
warship ['wɔ:ʃɪp] <i>n</i>	хәрби карап	военный корабль
wash [wɔʃ] 1. <i>n</i>	1) йыуыу, йыуыныу	мытье
2. <i>v</i>	2) кер йыуыу	стирка
wash away	1) йыуыу, йыуыныу	мыть(ся); умываться
wash off (out)	2) кер йыуыу	стирать
~ up	йыуып төшөрөү; йыуып алып китеу	смывать; сносить
~ basin n	йыуып төшөрөү (бөтөрөү, тазартыу)	смывать, отмывать
washing-machine ['wɔʃɪŋmə,ʃi:n] <i>n</i>	һауыт-һаба йыуыу	мыть посуду
wasp [wɔsp] <i>n</i>	кул йыуыс	умывальник
waste [weɪst] 1. <i>v</i>	кер йыуыу машинаһы	стиральная машина
2. <i>n</i>	һағызак	оса
It was a waste of time.	тотоу, тоноу, әрәм итеу, (вакытты) әрәм итеу	тратить, терять (время)
watch I [wɒtʃ] <i>n</i>	файзаһыҙ сығым	бесполезная трата
watch II [wɒtʃ] 1. <i>n</i>	Ваҡытты ғына әрәм иттек.	Это была пустая трата времени.
be on the watch for	кул (кеҫә) сәғәте	часы наручные (карманные)
2. <i>v</i>	күзәтеу, надзор	наблюдение, надзор
They watched the boys playing hockey.	көтөү, карауылда тороу	поджидать, подкарауливать
watch TV	1) карау; күзәтеп тороу, күзәтеу	смотреть; наблюдать
The dog watched over the child all night.	Улар малайзарзың хоккей уйнағанын карап торзолар.	Они смотрели, как мальчики играли в хоккей.
watchdog ['wɒtʃdɒg] <i>n</i>	телевизор карау	смотреть телевизор
~ ful [-ful] <i>adj</i>	2) карауыллау, һаҡлау	сторожить; стеречь, охранять
~ maker [-meɪkə] <i>n</i>	Эт баланы төн буйына карауыллап сықты.	Собака всю ночь охраняла ребенка.
	карауылсы эт	сторожевой пес
	һаҡ, һизгер, игтибарлы	бдительный, внимательный
	сәғәт яһаусы, эшләүсе	часовщик

water ['wɒtə] 1. <i>n</i>	һыу	вода
by ~	һыу юлы менән	водным путем, по воде
2. <i>adj</i>	һыу	водный
~ sports	һыу спорты	водный спорт
3. <i>v</i>	1) һугарыу, һыу һибеү	поливать, орошать
We watered the garden yesterday.	Без баксаға һыузы кисә һиптек.	Мы поливали сад вчера.
	2) эсереү	поить
~ colours <i>n</i>	акварель	акварель(ные) краски
~ fall [-fɔ:l] <i>n</i>	шарлауык	водопад
watering-can	лейка	лейка
['wɔ:tərɪŋkæn] <i>n</i>		
watermelon ['wɒtə,melən] <i>n</i>	карбуз	арбуз
~ -power [-paʊə] <i>n</i>	һыу энергияһы	гидроэнергия
~ station [-steɪʃn] <i>n</i>	гидростанция	гидростанция
~ skiing [-ski:ŋ] <i>n</i>	һыуза шыуа торған саңғы	водные лыжи
~ supply [-sə,plai] <i>n</i>	һыу менән тәьмин итеү	водоснабжение
wave [weɪv] 1. <i>n</i>	1) тулкын; бөзрә	волна; завивка
	2) кул болғау, канат	махание, взмах
2. <i>v</i>	кағыу	
	1) елберләү, һелкенеү,	развеваться (о флаге),
	тирбәлеү	качаться (о ветках)
	2) бөзрәләнеү	завивать, виться
wax [wæks] <i>n</i>	балауыз	воск
way [weɪ] <i>n</i>	1. юл	дорога; путь
a way out	сығыу, котолоу	выход (из положения)
by the way	әйткәндәй, һүз ыңғайында	между прочим, кстати
on the/one's way	юл буйлап, юлда	по пути, попутно
be (get, stand) in the way	камасаулау, яйһызлау	мешать
give way	бирелеү, юл биреү	поддаваться, уступать
	(куйыу)	
lose one's way	азашыу	заблудиться
	2. ят, йүнәлеш, табан,	сторона, направление
	карай	
	3. метод, ысул, сара, юл	метод, средство; манера,
a way of life	йәшәү рәүеше	образ действия
in a peaceful way	тыныс юл менән	образ жизни
in this way	шулай итеп	мирным путем
in the same way	шул ук рәүештә, хәлдә	таким образом
		таким же образом, в том же духе
we [wi:] <i>pron</i>	без	мы
weak [wi:k] <i>adj</i>	сибек, хәлһез	слабый
weaken ['wi:kən] <i>v</i>	1. көсһөзләндереү,	ослаблять
	хәлһезләндереү	
	2. көсһөзләнеү,	слабеть, ослабевать
	хәлһезләнеү	

weakness ['wɪ:knis] *n*

wealth [welθ] *n*

wealthy ['welθi] *adj*

weapon ['wepən] *n*

wear [weə] 1. *n*

men's wear *n*

2. *v* (**wore; worn**)

This material wears well.

His shoes are worn out.

weariness ['wiəri:nis] *n*

weary ['wiəri] *adj*

weather ['wedə] *n*

weave [wi:v] *v* (wove, woven)

web [web] *n*

wedding ['wedɪŋ] *n*

Wednesday ['wenzdɪ] *n*

weed [wi:d] 1. *n*

2. *v*

They are weeding the vegetable garden.

week [wi:k] *n*

weekday ['wi:kdeɪ] *n*

weekend ['wi:k'end] *n*

weekly ['wi:kli] 1. *n*

2. *adj*

a weekly report

3. *adv*

I wrote to him weekly.

weep [wi:p] *v* (**wept; wept**)

weigh [wei] *v*

What do you weigh?

weigh one's words

weight [weit] *n*

lose ~

хәлһезлөк, көсһөзлөк

байлык, муллык

бай, хәлле

корал; сара

кейем

ирзәр кейеме

1) кейеү, кейеп йөрөү

2) кейелеү (озакка етеү)

Был материал тузмай.

3) туззырыу, кырылыу

Уның ботинкаһы тузып

бөткән.

арығанлык, арыу-талыу,

йонсоу

йонсоған, арыған, хәлһез

көн, һауа

1. тукуу, һуғыу

2. үреү, бәйләү

үрмәксе ауы

туй

шаршамбы

кый үләне

утау

Улар бакса утайзар.

азна

эш көнө

шәмбе һәм йәкшәмбе,

азна азагы

азналык

азна һайын

азналык отчет

азна һайын; азнаға бер

мәртәбә

Мин уға азнаға бер

мәртәбә яздым.

илау, үкереп илау, үкһеү

1. тартыу

Ауырлығың күпме?

2. үлсәү, үлсәнеү

төрлө яклап уйлап әйтеү

1. ауырлык

ауырлыкты югалтыу,

ябығыу

2. ауырлык; йөк

слабость

богатство, изобилие

богатый, состоятельный

оружие; средство

одежда

мужская одежда

носить (одежду...)

носиться (об одежде)

Этот материал хорошо

носится.

изнашивать; стирать,

протирать

У него изнасились

ботинки.

усталость, утомление

утомленный, усталый

погода

ткать

плести, сплести

паутина

свадьба

среда

сорная трава, сорняк

полоть

Они пропахивают огород.

неделя

будний день

суббота и воскресенье,

конец недели

еженедельник

еженедельный

еженедельный отчет

еженедельно;

раз в неделю

Я писал ему раз в неделю.

плакать, рыдать

весить

Сколько вы весите?

взвешивать (ся)

взвешивать свои слова

вес, масса

терять вес, худеть

тяжесть; груз; бремя

welcome ['welkəm] 1. <i>n</i>	тэбрикләү, котлау; якты йөз менән каршылау	приветствие; радушный прием
give a warm ~	киң күңел менән каршы алыу	оказать радушный прием
2. <i>adj</i>	1) көтөп алынған, якшы, һөйкөмлө	желанный, приятный
a welcome guest	кәзерле (көтөп алынған) кунак	желанный гость
You are welcome!	2) ихлас хәл итерлек Рәхим итеgez! сәләмләү, котлау, тэбрикләү, якшы каршы алыу	охотно разрешаемый Добро пожаловать! приветствовать, радушно принимать
3. <i>v</i>		
welfare ['welfeə] <i>n</i>	байлык, мулык, именлек, тыныслык	благосостояние; благополучие
well I [wel] <i>n</i>	шишмә, козок; скважина	родник, колодец; скважина
well II [wel] 1. <i>adj</i> (better; best) All is well with him.	бик якшы хәлдә, һау	в прекрасном состоянии, здоровый
2. <i>adv</i> (better; best) He speaks English well.	Уның хәле (эше) якшы. якшы	У него все благополучно. хорошо
well-being ['wel'bi:ɪŋ] <i>n</i>	Ул инглизсә якшы һөйләшә.	Он хорошо говорит по-английски.
~ -known [-noun] <i>adj</i>	именлек, бәхет, тыныслык, байлык	благополучие; благосостояние
~ off [-ɔf] <i>adj</i>	якшы билдәле, таралған бай, хәлле	(хорошо) известный зажиточный, состоятельный
west [west] 1. <i>adj</i>	көнбайыш	западный
2. <i>n</i>	көнбайыш	запад
3. <i>adv</i>	көнбайышта, көнбайышка	на запад (е), к западу
His room faces west.	Уның бүлмәһенең тәзрәһе көнбайышка карай.	Окно его комнаты выходит на запад.
wet [wet] 1. <i>adj</i>	һыулы, еүеш, дымлы	мокрый, влажный
get wet	һыулану, еүешләнеү, сылану	промокнуть
a wet day	ямгырлы көн	дождливый день
2. <i>v</i> (wetted; wet)	еүешләтеү, сылату; дымлау	мочить, увлажнять
Don't wet your feet!	Аягыгыззы еүешләмәgez!	Не промочите ноги!
whale [weɪl] <i>n</i>	кит	кит
what [wɒt] <i>pron</i>	1. ни, нимә?	что?
What did he say?	Ул нимә әйтте?	Что он сказал?
	2. ниндәй?	какой? что за?
What animal is this?	Был ниндәй хайуан?	Что это за животное?
What about...?	... хақында нисек?	как насчет...?

what for?**whatever** [wɒt'evə] *adj***wheat** [wi:t] *n***wheel** [wi:l] *n***when** [wen] *adv***whenever** [wen'evə] *conj***where** [weə] *adv***whereas** [weər'æz] *conj***wherever** [weər'evə] *conj***whether** [weðə] *conj*

I don't know whether he is at home.

which [wɪtʃ] 1. *pron*

Which is the right way?

2. *conj*

This is the watch which I chose.

which of?

Which of them did it?

while [waɪl] 1. *n*

She kept me waiting a long while.

for a while**in a little while**2. *conj*

While in Ufa I visited all the museums.

whip [wɪp] 1. *n*2. *v*

The rain was whipping the window-panes.

whiskers ['wɪskəz] *n***whisper** ['wɪspə] 1. *n***in a ~**2. *v*

ни өсөн?

ниндэй генә..., теләһә

ниндэй

бойзай

тәгәрмәс, руль, штурвал

касан?

һәр ваҡыт, касан ғына

булмаһын

кайза?

-лыктан-лектән, -ғас-гәс;

сәбәпле

кайза ғына

икән

Өйҙәме икән ул,

белмәйем.

кем? кайһыһы? кеме?

кайһылай?

Кайһы юл менән

якшыраҡ барырға?

-ған-гән, -қан-кән

Бына был мин һайлаған

сәғәт.

кайһығыз? кайһыһы?

Уларҙың кайһыһы быны эшләне?

ваҡыт, ваҡыт араһы

Ул мине озак көттөргө.

бер азға, ваҡытлыса

тиҙ, тизҙән

сакта, әле(гә)

Өфөлә булған сакта мин

бөтә музейҙарҙы карап

сыктым.

сыбырткы, камсы,

шыйык сыбык

камсы менән һугу,

һызыру

Ямғыр тәҙрәләргә бәрәп

яузы.

сикә һакалы, мыйык

бышылдау, шыбырлау

бышылдап

бышылдау, шыбырлау

зачем?

какой бы ни, любой

пшеница

колесо, руль, штурвал

когда?

всякий раз, когда; когда

бы ни...

где? куда?

тогда как; поскольку

где бы ни; куда бы ни

ли

Я не знаю, дома ли он.

кто? который? какой?

Каким путем лучше всего пройти?

который

Вот часы, которые я

выбрал.

кто из (о человеке);

который из (о предмете)

Кто из них сделал это?

время, промежуток времени

Она заставила меня долго ждать.

на (некоторое) время

скоро

в то время как, пока

Пока я был в Уфе, я

посетил все музеи.

кнут, хлыст

хлестать, сечь

Дождь хлестал по окнам.

бакенбарды; усы (у животных)

шепот

шепотом

шептать

whistle ['wɪsl] 1. *n*
2. *v*

white [waɪt] 1. *n*
the white
three whites and two
blacks
the white of eggs

2. *adj*

a white hat
We painted the walls white.

The White House

whitewash ['waɪtwɔʃ] *v*

who [hu:] *pron*
Who is he?

The boy who is playing in
the garden is my brother.

whoever [hu:'evə] *pron*

whole [həʊl] *adj*
as a whole, on the ~
wholesale ['həʊlseɪl] *n*

~ prices

wholly ['həʊli] *adv*

whom [hu:m] *pron*
Whom are you waiting for?
whose [hu:z] *pron*

why [waɪ] 1. *adv*

that's why
2. *interj*

Why, it is John!
Why, of course I'll come
back.

wicked ['wɪkɪd] *adj*

wide [waɪd] 1. *adj*
a ~ road

2. *adv*

He opened the window
wide.

һызғырыу, һызғырткыс
һызғыртыу

1) ак төс, аклык
2) ак тәнле
Өс ак тәнле кеше һәм ике
негр.

йомортка ағы

1) ак
ак эшләпә
Без стөналарзы акка
буянык.

2) кобараһы оскан,
агарынған
Ак Йорт

ағартыу

1. кем?
Кем ул?

2. -ған-гән, -кан-кән
Баксала әле уйнап
йөрөгән малай минең
кустым.

кем булыуына карамастан
бөтә, бөтөн
тулыһынса, бөтөнләй
күмәртәләп һатыу итеү,
тулайым һатыу

күмәртәләп һатыу хакы
тулыһынса, бөтөнләй
кемде, кемгә

Кемде көтәһегез?

кемдең, кемдеке,
кемдәрзеке

ни өсөн?

бына ни өсөн
эйе бит! йә! әй!

Был Джон да инде!
Әлбиттә, кайтырмын!

яуыз; алама, бозок, әшәке
киң, ясы, иңле, иркен
киң юл

киң, ясы

Ул тәзрәне шар асып
ебәрзе.

свист; свисток
свистеть

белый цвет, белизна
белый (о человеке)

Трое белых и двое
чернокожих.

яичные белки

белый

белая шляпа

Мы покрасили стены
в белый цвет.

бледный

Белый Дом (резиденция
президента США)

белить

кто?

Кто он?

который

Мальчик, который сейчас
играет в саду, мой брат.

кто бы ни
весь, целый
в целом
оптовая торговля

оптовые цены
полностью, целиком
кого, кому, которого
Кого ждете?
чей, чья, чье, чьи

почему?

вот почему
(выражает удивление,
протест) да, ведь, ну!
Да ведь это же Джон!
Ну, конечно, я вернусь!

злой, плохой, дурной
широкий
широкая дорога
широко
Он широко распахнул
окно.

widen ['waɪdn] <i>v</i>	киңәйтеү, киңәйеү	расширять(ся)
widespread ['waɪdspred] <i>adj</i>	киң йәйелгән, таралган	широко
widow ['waɪdɒ] <i>n</i>	тол катын	распространенный
~ er [-ə] <i>n</i>	тол ир	вдова
wife [waɪf] <i>n</i> (<i>pl</i> wives)	катын, бисә	вдовец
wig [wɪɡ] <i>n</i>	парик	жена
wild [waɪld] <i>adj</i>	кырагай	парик
~ animals	кырагай хайуандар	дикий
will I [wɪl] <i>n</i>	1. ихтыяр; ынтылыш; теләк	дикие животные
good will	якшы теләк	воля; желание
bad ~	уңал ниәт	добрая воля
at ~	теләгенә карап	злое желание, намерение
make (draw up) a will	2. васыят	по желанию
will II [wɪl] <i>v</i> (would)	васыятнамә әйтеү (төзөү, калдыру)	завещание
	1. —	сделать (составить)
		завещание
		<i>Всп. гл. для образования</i>
		<i>2-го и 3-го л. ед. и мн. ч.</i>
		<i>буд. вр.</i>
He will do it.	Ул быны эшләп (эшләйәсәк).	Он сделает это.
	2. —	
		<i>Модал. гл., выражающий</i>
		<i>намерение, желание,</i>
		<i>обещание (в 1-м л. ед. и</i>
		<i>мн. ч.)</i>
Of course I will come.	Әлбиттә, киләм.	Конечно, я приду.
	3. —	<i>Выражает вежливую</i>
Will you pass the bread?	Икмәкте бирегез әле.	<i>просьбу или приглашение</i>
willing ['wɪlɪŋ] <i>adj</i>	әзер; зур теләк менән эшләү(сә)	Передайте, пожалуйста, хлеб.
He is willing to come.	Ул килергә әзер.	готовый (сделать), охотно делающий
~ ly [-li] <i>adv</i>	бик теләп, зур теләк менән	Он готов прийти. охотно
willow ['wɪləʊ] <i>n</i>	тал, өйәңке	
win [wɪn] <i>v</i> (won, won)	1. отоу, еңеп сығыу	ива (дерево)
win a war	һуғышта еңеп сығыу	выиграть, одержать
~ a prize	приз алыу	победу
	2. хаклы (тейешле, лайыклы) булыу	выиграть войну
	хөрмәткә лайык булыу	получить приз
~ respect	ел	заслужить, добиться;
wind I [waɪnd] <i>n</i>	1) уралып үсәү, уралыу, бөзрәләнеү	завоевать
wind II [waɪnd] <i>v</i> (wound, wound)		заслужить уважение
		ветер
		виться, извиваться

The path winds through the woods.

Every morning I wind my watch.

windmill ['windmɪl] *n*

window ['windəʊ] *n*

~ **-pane** [-peɪn] *n*

~ **-sill** [-sɪl] *n*

windscreen ['wɪndskri:n] *n*

windy ['wɪndɪ] *adj*

wine [waɪn] *n*

white (red, dry, grape) wine

wing [wɪŋ] *n*

The plane's wing was broken.

The right wing of a political party.

wink [wɪŋk] *v*

winner ['wɪnə] *n*

winning ['wɪnɪŋ] 1. *pres. p.* from win

I'm winning.

2. *adj*

the winning team

winter ['wɪntə] *n*

last (next) ~

~ **coat**

~ **season**

~ **sports**

wipe [waɪp] *v*

Wipe your feet on the mat!

~ **off**

~ **out**

The earthquake wiped out the whole town.

wire ['waɪə] 1. *n*

2) урау, уралыу, сырмау, сырмалыу, ураныу

3) ебәрәү, бороу, йөрөтөү
Юл урман буйлап уралып ята.

Көн дә иртә менән сәгәтемдә бороп ебәрәм.

ел тирмәне

тәзрә

тәзрә быялаһы

тәзрә төбө

алғы быяла

елле

шарап

ак (кызыл, йөзөм) шарап

1. канат

Самолеттың канаты һынғайны.

2. флигель (төп өйгә терәтеп йәки йорт эсенә һалынған бәләкәй өй); йорттоң кыры, яғы

3. төркөм

сәйәси партияла уң

йүнәлеш

күз кысыу, күз йомғолау

еңеүсе

Мин отам.

еңеүсе, отоусы

еңеүсе команда

кыш

үткән (киләһе) йыл

кышкы кейем (пальто)

кышкы мизгел

кышкы спорт

һөртөү, һөртөп алыу

Аяғығызсы һөртөгөз!

һөртөү

йыйу, һөртөү

Ер тетрәү бөтә каланы

юк итте.

1) тимерсыбык, сым

2) телеграмма

наматывать(ся),

обматывать(ся)

заводить (часы, игрушки)

Тропинка петляет по лесу.

Каждое утро я завожу часы.

ветряная мельница

окно

оконное стекло

подоконник

ветровое стекло

ветренный

вино

белое (красное, сухое,

виноградное) вино

крыло

У самолета было сломано

крыло.

флигель; крыло дома

группировка

правое крыло

политической партии

моргать, мигать

победитель

Я выигрываю.

выигрывающий,

побеждающий

команда-победительница

зима

прошлой (будущей) зимой

зимнее пальто

зимний сезон

зимний спорт

вытирать, стирать

Вытирайте ноги!

стирать

стирать, уничтожать

Землетрясение стерло

с лица земли весь город.

провода; провод

(разг.) телеграмма

I sent a wire to my father.

2. *v*

wireless ['waɪələs] *n*

~ **operator** *n*

on (over) the ~

wisdom ['wɪzdəm] *n*

wise [waɪz] *adj*

wish [wɪʃ] 1. *n*

with best wishes

2. *v*

I wish you a Happy New Year. The same to you.

I wish you joy.

wit [wɪt] *n*

His speech was full of wit.

witch [wɪtʃ] *n*

with [wɪð] *prep*

I'll go to the forest with you.

She was red with anger.

He stayed with his Granny for a week.

I cut my finger with a knife.

within [wɪ'ðɪn] *adv*

~ the organization

from ~

~ the city

~ a week

without [wɪ'daʊt] *prep*

Атайыма телеграмма бирзем.

телеграмма биреү

радиоалгыс, радио

радист

радио аша

зур акыллылык

акыллы, төплө, уйлап эш

итеүсе

теләк

иң якшы теләктәр менән

теләү; әйтеү

Һезгә бәхетле Яңы йыл теләйем. — Һезгә лә шулай ук.

Бәхет теләйем.

1. акыл, аң

2. тапкырлык, үткер

акыллылык

Уның сыгышы бик

тапкыр будды.

сихырсы, мәскәй

1. менән, бергә

Мин Һезгә менән

урманга барам.

2. -нан-нән, -тан-тән

Ул асыуынан

кызарынгайны.

3. -да-дә, -ла-лә, -та-тә,

-за-зә

Ул өләсәһендә бер азна

кунак будды.

4. менән

Мин бысак менән

бармагымды кистем.

1. эсендә

ойошмала

эсенән

2. эсендә, сигендә

кала эсендә

азна араһында (эсендә)

-һыз-һез

Я послал отцу

телеграмму.

телеграфировать

радиоприемник, радио

радист

по радио

мудрость

мудрый; благоразумный

желание

с наилучшими

пожеланиями

желать; выражать

(по)желания

Желаю вам счастливого

Нового года. — И вам

того же.

Желаю счастья.

ум, разум

остроумие

Его речь была очень

остроумной.

колдунья, ведьма

с, вместе

Я пойду с вами в лес.

от (по причине)

Она покраснела от гнева.

Он гостил у бабушки

неделю.

Обозначает оружие

действия, передается

творительным падежом

Я порезал ножом палец.

в, внутри

в организации

изнутри

в пределах

в черте города

в течение недели

без

We can't live without air. withstand [wɪð'stænd] <i>v</i> (withstood; withstood)	Һауаһыз йәшәп булмай. каршы тороу, каршылык күрһәтәү; сызау, бирешмәү	Нельзя жить без воздуха. противостоять; выдержать
witness ['wɪtnɪs] 1. <i>n</i> He was a witness to the accident.	шаһит, үз күзе менән күрәүсе Ул вакиғаның шаһиты булды.	свидетель, очевидец Он был свидетелем происшествия.
2. <i>v</i> witty ['wɪtɪ] <i>adj</i> wizard ['wɪzəd] <i>n</i> woe [wəʊ] <i>n</i>	шаһит булыу; күрәү үткер ақылы, тапкыр сихырсы кайғы, хәсрәт, бәхетһезлек	быть свидетелем; видеть остроумный колдун; маг, волшебник горе, несчастье
wolf [wʊlf] <i>n</i> (<i>pl wolves</i>) The wolf looks like a dog. woman ['wʊmən] <i>n</i> (<i>pl women</i>) an old woman <i>n</i> International Women's Day	бүре Бүре эткә окшаған. катын-кыз	волк Волк похож на собаку. женщина
won [wʌn] <i>past p. p.</i> from win wonder ['wʌndə] 1. <i>n</i>	карт катын, әбей Халык-ара катын-кыззар көнө	старая женщина, старуха Международный женский день
It is a wonder! no wonder	1) хайран калыу, ғәжәпләнәү ғәжәп, сәйер, иҫ китерлек ғәжәп (сәйер) түгел 2) мөгжизә, ғәжәп нәмә ғәжәпләнәү, хайран калыу Ғәжәп, ни эшләп һуңлай икән?	удивление, изумление удивительно неудивительно чудо интересоваться, удивляться, изумляться Удивляюсь, почему он опаздывает.
2. <i>v</i> I wonder why he is late.	ғәжәп, хайран, иҫ киткес	удивительный, замечательный
wonderful ['wʌndəfʊl] <i>adj</i>	1. урман Кисә без урманда булдык.	лес Вчера мы были в лесу.
wood [wʊd] <i>n</i> (<i>pl</i>) We were in the woods yes- terday.	2. ағас Йорт ағастан халынған.	дерево, древесина Дом построен из дерева.
This house is made of wood.	3. утын Кисә мин утын кырктым (быстым).	дрова Вчера я рубил (пилил) дрова.
I cut the wood yesterday.	ағас тумыртка йөн йөн	деревянный дятел шерсть шерстяной
wooden ['wʊdn] <i>adj</i> woodpecker ['wʊd,pɛkə] <i>n</i> wool [wu:l] <i>n</i> woolen ['wu:lən] <i>adj</i> I never wear woolen socks.	Мин бер қасан да йөн башалтай кеймәйем.	Я никогда не ношу шерстяных носков.

word [wə:d] 1. *n*

Use this word in the sentence.

in a word

in other words

word for word

give one's word

have a word with smb

say a word for smb

2. *v*

a carefully worded answer

wore [wɔ:] *past* from wear

work [wɜ:k] 1. *n*

Do you like this work?

Every day I go to work by tram.

at work

out of ~

get (set) to work

work of art

pl

My father's works is far from our house.

2. *v*

I like to work in the garden.

work out

I couldn't work out this sum.

worker ['wɜ:kə] *n*

workday ['wɜ:kdeɪ] *n*

working ['wɜ:kɪŋ] 1. *pres. p.* from work

2. *adj*

~ class *n*

workman ['wɜ:kmen] *n*

workshop ['wɜ:kʃɒp] *n*

1) *hүз*

Ошо *hүззө* индерең

һөйләм төзө.

бер *hүз* менән, кыскаһы

икенсе *hүз* менән,

икенселәй

hүзмә-hүз

hүз биреү, вәгәзә итеү

кем менән булһа ла

һөйләшеү

кемделер яклап *hүз* әйтеү

2) хәбәр белдереү

әйтеп биреү

ентекләп яуап биреү

1) эш

Был эш окшаймы?

Көн дә эшкә трамвай менән барам.

эштә, эш өстөндә

эшһез

эш башлау (тотоноу)

2) әсәр, язма эш

сәнгәт әсәре

3) завод, фабрика

Атайымдың заводы өйзән алыс.

эшләү

Мин баксала эшләргә

яратам.

1) эшләп сыгарыу, төзөү

2) мәсьәлә сисеү

Мин был мәсьәләне сисә алманым.

эшсе

эш көнө

эшләүсе

эшселәр синыфы

эшсе, хезмәткәр

мастерской, цех

слово

Употребил это слово в предложении.

одним словом, короче говоря

другими словами

слово в слово, буквально

давать слово, обещать поговорить с кем-н.

замолвить словечко за кого-л.

известие, сообщение подбирать выражения,

формулировать

тщательно составленный ответ

работа, труд, дело

Эта работа тебе нравится?

Каждый день я еду на работу на трамвае.

за работой, на работе

безработный

приняться за работу

(дело)

произведение, сочинение

произведение искусства

завод, фабрика

Папин завод далеко от дома.

работать

Я люблю работать в саду.

разработать, составлять

решать задачу

Я не смог решить эту задачу.

рабочий

рабочий день

работающий, рабочий

рабочий класс

рабочий, работник

мастерская, цех

world [wə:ld] <i>n</i> This is a map of the world. all over the world World Youth Day	донъя, йһан Был — донъя картаһы. бөтә донъяла Бөтә донъя йәштәр көнө	мир, свет, вселенная Это — карта мира. во всем мире Всемирный день молодежи Всемирный Совет Мира
the World Peace Council	Бөтә донъя тыныслык советы бөтә донъя	всемирный, мировой
world-wide [-'waɪd] <i>adj</i> worn [wɔ:n] <i>p.p.</i> from wear ~ out <i>adj</i>	1. тузған Тузған ботинкаларымды сығарып ташланым. 2. арыған, йонсоған Уның йөзө бик йонсоу ине. тынышсылык, борсолоу мәшәкәтләү, тынышсызлау, тынышсызланыу Уны борсомағыз! насарырак	изношенный, поношенный Я выбросил изношенные ботинки. усталый, измученный Его лицо было изможденным. беспокойство, тревога беспокоить(ся), мучить(ся)
worry ['wʌri] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i> Don't worry him! worse [wɜ:s] 1. <i>adj</i> comp. degr. from bad He is worse today.	Бөгөн уның хәле насарырак. баш эйеү, табынуу; ололау, ихтирам итеү 1) хак, баһа 2) киммәт, дәрәжә ярарлык, әһәмиәтле, киммәтле Был күпме тора? Хакы күпме? файзаһыз, бер нәмәгә ярамаған лайык, хөрмәтле, хаклы	Не беспокойте его! хуже Сегодня ему хуже. поклонение; почитание
worship ['wɜ:ʃɪp] <i>n</i>		
worth [wɜ:θ] 1. <i>n</i> 2. <i>adj</i> What is it worth? ~ less [-lis] <i>adj</i> ~ y [-ɪ] <i>adj</i>		цена, стоимость ценность, достоинство стоящий, заслуживающий, имеющий ценность Сколько это стоит? никудашный, никчемный, ничего не стоящий достойный, заслуживающий
would [wud] 1. <i>past</i> ind. from will Come when you would. wound [wu:nd] 1. <i>n</i> 2. <i>v</i>	2. — Теләгән ваҡытығыҙға килегез. яра, йәрәхәт яралау	Моғал. гл. выражает же- лание, намерение что-л. сделать Приходите, когда захотите. рана, ранение ранить

wounded ['wu:ndɪd] 1. *past*
and *p. p.* from wound

2. *adj*

a ~ man

He is badly wounded.

wrap [ræp] *v*

wrath [rɔ:θ] *n*

wreath [rɪ:θ] *n* (*pl* wreaths)

wreck [rek] 1. *n*

2. *v*

wrestle [resl] *v*

wrestling ['reslɪŋ] *n*

wretch [retʃ] *n*

~ ed [-ɪd] *adj*

He looked wretched.

~ weather

wrinkle ['rɪŋkl] 1. *n*

2. *v*

wrist [rɪst] *n*

~ watch *n*

write [raɪt] *v* (**wrote**; **written**)

~ down

~ out

writing ['raɪtɪŋ] 1. *pres*

p. from write

What are you writing?

2. *n*

in writing

writer ['raɪtə] *n*

writing-desk *n*

яралы, йәрәхәтләнгән

яраланган кеше

Ул ауыр яраланган.

1. төрөү, урау

2. урап куйыу, төрөү

асыу, ярһыу

венок, сәскә үреме,

шәлкем, такыя

1) һәләкәт, юкка сыгыу,

емереләү

2) емереклектәр,

харабалар

1) һәләкәт килтереп

сыгарыу

2) өмөттә юкка сыгарыу,

планды бозоу

1. һуғышыу, көрәшеү

2. спорт көрәше менән

шөгәлләнәү

көрәш

бәхетһез, бисара, меҫкен

кеше

1. бәхетһез, уңмаған,

кызганыс

Уның киәфәте кызганыс

ине.

2. ерәнгес, насар

бик насар көн

йыйырыск, сирыш, бөрмә

йыйырыу, йыйырылыу;

бөтәрләү, бөтәрләнәү

(беләзек) һөйәктәре,

беләзек

кул сәғәте

языу

языу, язып куйыу

язып алыу

Нимә язаһығыз?

1) языу

язма

2) почерк, языу

языусы

языу өстәле

раненый

раненый человек

Он тяжело ранен.

завертывать, сворачивать

обертывать, закутывать

гнев, ярость

венок, гирлянда

крушение, крах, гибель,

уничтожение

обломки, развалины

вызвать крушение,

аварию

разрушить надежду, план

бороться

заниматься спортивной

борьбой

(спорт.) борьба

несчастный, жалкий

человек

несчастный, жалкий

У него был жалкий вид.

отвратительный, плохой

отвратительная погода

морщина; складка

морщить(ся), мять(ся)

запястье

наручные часы

писать

записывать

выписывать

Что вы пишете?

писание

в письменной форме

почерк

писатель

письменный стол

wrong [rɒŋ] 1. *n*

be in the ~

2. *adj*

He was wrong.

You have taken the wrong book.

What is wrong?

3. *adv*

go ~

Our plan went wrong.

wrongly ['rɒŋli] *adv*

1) хата, ялган

2) уңаллык, яуызлык, гәзелһезлек, үпкә

дөрөс булмау

1) хаталаныуысы, яңылышыуы; дөрөс

түгел, хата

Ул яңылышты.

2) икенсе

Икенсе китапты алғанһың.

Ни булды?

дөрөс түгел, хата

1) килеп сыкмау

Безҙең план килеп сыкманы.

2) ватыу, бозоу, ватылыу, кыйралыу

хата, дөрөс түгел

неправда, ошибочность
зло, несправедливость,
обида

быть неправым
неправый, неправильный

Он ошибся.

не такой

Ты взял не ту книгу.

Что случилось?

неправильно, неверно

не получаться, не

удаваться

Наш план не удался.

сломаться

неправильно, неверно

X x

xerography [ze' rɒ' grəfi] *n*

xerox ['ziərɒks] 1. *n*

2. *v*

Xmas ['krɪsməs] *n* (from Christmas)

X-ray ['eks'rei] 1. *n*

2. *v*

ксерография

ксерокс

күсермәһен алыу

раштыуа

рентген нурҙары

рентген һүрәте эшләү

ксерография (способ
электрофотографии)

ксерокс

снимать копию

рождество

рентгеновы лучи

просвечивать рентгено-

выми лучами, делать

рентгеновский снимок

Y y

yacht [jɔ:t] *n*

yard I [jɑ:d] *n*

yard II [jɑ:d] *n*

The boys play in the yard.

яхта

ярд

йорт, кура, ихата, ишек

алды

Малайзар ишек алдында
уйнайзар.

яхта

ярд = 91,4 см

двор

Мальчики играют во
дворе.

yawn [jɔ:n] <i>v</i>	иснәү, ауыз асып тороу (калыу)	зевать
year [jə:] <i>n</i>	йыл	год
this ~	быйыл	в этом году
last ~	былтыр, үткән йыл	в прошлом году
next ~	киләһе йыл, йәренгә	в будущем году
leap ~	кәбисә йылы	високосный год
in a year	бер йылдан	через год
all the ~ round	йыл буйы, йыл әйләнәһенә	круглый год
yearly ['jə:li] 1. <i>adj</i>	йыл һайын, йыл да була торған	ежегодный
2. <i>adv</i>	йыл да, йылына бер	ежегодно, раз в год
yearn [jə:n] <i>v</i>	1. интегү, зарыгу, һағыну 2. көсләү, атлыгу, ашкыну	томиться, тосковать
I yearned to return to my native village.	Мин тыуған ауылыма кайтырға ашкындым.	жаждать, стремиться
yeast [jɪ:st] <i>n</i>	сүпрә, әсетке	Я всем сердцем хотел вернуться в родную деревню.
yellow ['jelou] <i>adj</i>	һары	дрожжи, закваска
yes [jes] <i>adv</i>	әйе	желтый
yesterday ['jestədi] <i>adv</i>	кисә	да
yet [jet] 1. <i>adv</i>	1) тағы, йәнә, һаман да Ул тексты әле тәржемә итмәгән. 2) инде	вчера еще; всё еще Он еще не перевел текст.
He hasn't translated the text yet.		уже (в вопр. предложениях) Он уже пришел?
Has he come yet?	Ул килеп тә еттеме ни инде?	однако, все же, но
2. <i>conj</i>	ләкин; шулай за	урожай, сбор
yield [jɪ:ld] 1. <i>n</i>	уңыш, йыйым	хороший урожай
a good ~ of wheat	бойзайзан якшы уңыш	пшеницы
2. <i>v</i>	1) етештереү, эшләү, файза биреү 2) юл куйыу, сигенеү, бирелеү	производить, приносить пользу уступать, сдавать(ся)
~ to smb's pressure	кемдәндер басымына	уступить чьему-л. давлению
yogurt, yoghurt ['jəgət] <i>n</i>	каршы килмәү кефир, сейләй ойған һөт, йогурт	кефир, простокваша, йогурт
yoke [jouk] <i>n</i>	изеү, ауыр йөк, коллок	игло, ярмо, рабство
you [ju:] <i>pron</i>	һин, һиңә, һине, һез(гә, зә)	ты, тебя, тебе, вы (вас, вам)
young [jʌŋ] <i>adj</i>	йәш	молодой

~ man <i>n</i>	йәш егет	молодой человек
~ workers <i>n</i>	эшсе йәштәр	рабочая молодежь
younger ['jʌŋə] <i>adj</i>	йәшерәк	младший (по возрасту)
your [jɔ:] <i>pron</i> (~s)	һинең(ке), һеззең(ке)	твой, ваш
~ self [-self] <i>pron</i>	үзе(нә), ул үзе, мин үзем	себя (ся, сь), себе, сам
~ selves [-selvz] <i>pron</i>	үззәре	сами
youth [ju:θ] <i>n</i>	1. йәшлек	молодость, юность
	2. йәштәр	молодежь
the ~ movement	йәштәр хәрәкәте	молодежное движение
	3. үсмер	подросток

Z z

zebra ['zi:brə] <i>n</i>	зебра	зебра
zenith ['zeniθ] <i>n</i>	зенит	зенит
zero ['ziərou] <i>n</i>	нуль	нуль, ничто
zip [zip] <i>v</i>	каптырыу, эләктерев,	застегивать(ся) на
	каптырып куйылыу	молнию
~ fastener [fa:snə] <i>n</i>	каптырма	застежка-молния
zone [zoun] <i>n</i>	зона, район	зона, пояс, район
zoology [zou'ələdʒi] <i>n</i>	зоология	зоология

КРАТКИЙ ГРАММАТИЧЕСКИЙ СПРАВОЧНИК

1. СВЕДЕНИЯ ПО ФОНЕТИКЕ

Гласные звуки

Английские гласные фонемы: **i:, i, e, æ, э, а:, ʌ, ɜ:, ɔ, u:, u, ə, eɪ, aɪ, ɔɪ, ou, iə, eə, uə, aʊ, juə.**

Башкирские гласные фонемы: **ɪ, е/е/, е/графическое э/, ä/æ/, а, э:(θ), о°, о, у°/, графическое о/, ü, у, ʌ, и, а°, графическое а/, аи, æи, еи, ou, уи, аи, æи, ии, эи, еи, уи, ɔи, öи.**

Для обозначения башкирских фонем была использована международная фонетическая транскрипция для тюркских языков. (Проект единой фонетической транскрипции для тюркских языков.— М., 1959, табл. VI.)

I. По горизонтальному положению языка гласные делятся на:

1) гласные переднего ряда:

а) в английском языке: **i:, i, e, æ;**

б) в башкирском языке: **ɪ, ü, е, ö, æ, е/э/** в словах из русского заимствования — эра, тема, схема;

2) гласные заднего ряда:

а) в английском языке: **u, ɜ:, а:, и, ʌ, ɔ;**

б) в башкирском языке: **ʌ, а, и, у, о, у°, у°, а°;**

3) гласные смешанного ряда:

а) в английском языке: **ə:, ə**

б) в башкирском языке: нет.

II. По подъему языка, т. е. по вертикальному положению, гласные делятся на гласные верхнего (высокого), среднего и нижнего ряда (открытого) подъемов.

1) Гласные верхнего подъема:

а) в английском языке: **i:, i, u:, u;**

б) в башкирском языке: **ɪ, и, ü, у, е, у°, е** (в словах из русского заимствования);

2) гласные среднего подъема:

а) в английском языке: **e, ə, э:, ʌ;**

б) в башкирском языке: **е, ö, у°** (озон, корос, хоро);

3) гласные нижнего подъема:

а) в английском языке: **æ, а:, ɔ, ɜ;**

б) в башкирском языке: **ä/æ/, а, а°, о;**

III. По участию губ гласные делятся на огубленные и неогубленные.

1. Огубленные:

а) в английском языке: **u, u:, ɔ, ɜ;**

б) в башкирском языке: **о, э: (ö), и, ü, о** (в заимствованных словах из русского языка: фото, том).

Проф. Н. К. Дмитриев также включает в состав огубленных башкирских гласных фонем а° (графически «а») в словах: *кала, бала, кара* и т. д.; (у — ы°) графически «о» в словах: *корос, болот, озон* и т. д.¹

2. Неогубленные:

1) английские неогубленные: *i, i, e, э, э, а, л;*

2) башкирские неогубленные: *i, л, а, э, е, у* (граф. «ы»);

В обоих языках огубленные гласные в основном заднего ряда, кроме башкирских гласных переднего ряда *ü* (графически *ү*), *ö* (графически «ө»). По сравнению с английскими башкирские гласные являются более огубленными, т. к. при их произнесении губы принимают более активное участие, проявляющееся в сильном выпячивании их вперед.

Дифтонги в английском и башкирском языках.

В английском языке имеется восемь дифтонгов: *ei, ai, oi, au, iə, ie, eə*. Дифтонгов в башкирском языке — 14: *ei, ai, ou, au, æu, ei, yɪ, ʊ, eu, ɪ, ɔ, ou, yu*.

В обоих языках дифтонги в основном нисходящие, кроме английских *iə, eə, ieə*. В башкирском языке восходящие дифтонги встречаются в некоторых словах, заимствованных из русского языка, например: *линия, химия, филиал, мемуары*.

Проф. Дж. Киекбаев указывает на некоторые особенности башкирских дифтонгов. Эти особенности объясняются тем, что если слова оканчиваются на дифтонги и к ним прибавляются аффиксы, начинающиеся с гласной фонемы, то дифтонги распадаются на два элемента: первый элемент дифтонга переходит в 1-й слог, а второй становится первым элементом слога. Таким образом, дифтонг распадается и теряет свое фонематическое качество, т. к. гласные «*i, u, ü*», теряя качество гласных, переходят в согласный «*j*» или в полугласный звук «*w*». Такие дифтонги называются непостоянными, например, в словах: *яй [jai] — медленный, я-йы [ja-jy] — ее возможность, айыу [aju] — медведь, айыуы [ajyuy] — его медведь, тау [tau] — гора, тауы [tawy] — его гора* и т. д.²

Если дифтонги стоят перед аффиксами, начинающимися с согласных фонем, то они сохраняются как одно целое (принято их называть постоянными). Например, *ай — месяц, луна, айлык [áilyq] — месячный, һау [hau] — здоровый, һаулык [haulyq] — здоровье* и т. д.

Сравнивая гласные звуки английского и башкирского языков, можно установить почти полное совпадение одних и резкое расхождение других звуков. Расхождение заключается в том, что английские краткие и долгие гласные фонемы носят качественный, смысловозначительный характер. В свою очередь, башкирским гласным характерен закон сингармонизма, который отличается следующими особенностями:

1) если в корне или основе слова стоит гласный переднего ряда высокого подъема, то в аффиксах наличие такого же гласного необходимо. И наоборот, если в корне или основе слова гласный заднего ряда, то в аффиксах — гласные заднего ряда. Например, *эш (работа) — эштә (на работе), ирек (свобода) — ирекле (свободный), оло (взрослый, старый) — ололар (взрослые, старые)* и др.

¹ Дмитриев Н. К. Грамматика башкирского языка. — М.-Л., 1948.

² Киекбаев Дж. Фонетика башкирского языка. — Уфа, 1958.

2) согласные гармонируют с гласными слова, т. е. в окружении гласных заднего ряда произносятся твердо, а в окружении гласных переднего ряда — мягко. Например, *кал* [a°] — *оставайся*, *кил* [kil] — *приходи*, *асык* [asyq] — *открытый*, *элек* [ə'lek] — *раньше* и др.

Исключение составляют слова, заимствованные из арабского и персидского языков, а также советизмы и интернациональные слова, например: *иглан* [iglan] — *объявление*, *мәғариф* [məga'rif] — *просвещение*, *телеграмма* [teleg'rama] — *телеграмма*, *революция* [revolüc'ija] — *революция* и др. Систему английских и башкирских гласных фонем смотри на таблице II форзаца (а — английский, б — башкирский) на стр. 355.

Согласные звуки

В современном английском языке 24 согласные фонемы: **b, p, t, d, g, k, dʒ, tʃ, ʒ, ʃ, m, n, ŋ, f, v, ð, θ, h, s, z, l, w, r, j.**

В башкирском языке 28 согласных фонем: **b, v, g, k, ɟ, d, ð, θ, z, j, q, ɭ, m, n, ŋ, p, ɣ, s, w, w', t, f, h, tʃ, ʃ, x, dʒ, ʒ.**

Английские и башкирские согласные классифицируются по месту и способу образования, а также по участию голосовых связок.

I. По месту образования согласные делятся на губные и язычные.

1. **Губные:**

а) английские: **p, b, m, w, f, v;**

б) башкирские: **p, b, m, w, w', f, v.**

Губные по месту образования делятся на губно-губные и губно-зубные.

Губно-губные: а) английские: **b, w, p, m;**

б) башкирские: **b, w, w', p, m.**

Губно-зубные: а) английские: **f, v;**

б) башкирские: **f, v.**

В башкирском языке отсутствует звук [v]. Данный звук в основном встречается в заимствованных словах из русского языка и сохраняет русскую артикуляцию, как губно-губной, фриктивный. Например, в словах: *вагон*, *завод*, *революция*, *вертолет*, *валюта* и т. д.

2. **Язычные.** Язычные согласные делятся на переднеязычные, среднеязычные и заднеязычные.

1) **Переднеязычные:** а) английские: **t, d, tʃ, dʒ, n, ð, θ, s, z, ʃ, l, r;** б) башкирские: **t, d, tʃ, dʒ, ð, θ, s, z, c, ʃ, ɣ.**

Английские переднеязычные апикальные: **t, d, tʃ, dʒ, ð, θ, s, z, j, ʒ, l** и кокуменальный «r».

Башкирские переднеязычные дорсальные.

2) **Среднеязычные:** а) английский: **j;** б) башкирские: **j, k, g.**

3) **Заднеязычные:** а) английские: **k, g;**

б) башкирские: **q, g, x, ɣ.**

II. По способу образования согласные делятся на смычные и щелевые.

Смычные делятся на: а) смычно-ротовые — английские: **p, b, t, d, k, g;** башкирские: **p, b, t, d, k, g, ɣ, x.**

б) аффрикаты — английские: **tʃ, dʒ;** башкирские: **c, tʃ;**

в) смычные носовые сонанты — английские: **m, n, ŋ;** башкирские **m, n, ŋ.**

Щелевые в свою очередь делятся на шумные и сонанты.

а) шумные — английские: **f, v, ð, θ, s, z, ʃ, ʒ**;

— башкирские: **f, v, w, wʲ, s, z, ð, θ, ʃ, ʒ**;

б) сонанты английские: **l, w, r, j**.

— башкирские: **l, r, j**.

h — фарингальный в английском и башкирском языках.

III. По участию голосовых связок согласные делятся на звонкие и глухие. Системы английских и башкирских согласных фонем представим в таблице (см. табл. на стр. 354, 355).

Употребление согласных и их сочетаний в связной речи (в начале и в конце слов).

Из английских согласных в начале слов не встречаются лишь носовой сонант **'ŋ'**, а в конце слова — фонемы: **'h, j, w'**.

В современном башкирском языке в начале слов не употребляются фонемы **'ŋ, θ'**, а в конце слов — звонкие согласные **'d, b, g, G, w'** и глухой спират **'h'**. Английский язык богат разнообразными сочетаниями согласных, употребляемых в начале и конце слов, например: **pr, pl, br, bl, kr, kl, kw, kv, ks, tr, dr, sp, st, str, sn, nz, etc.**

В башкирском языке сочетания согласных встречаются лишь в словах, заимствованных из русского и других языков. В башкирском языке в начале слов не допускается употребление согласных **'s, l, r'** и группа из других шумных согласных. В этих случаях перед ними появляются приставные гласные **'a, y — u'**, т. е. наблюдается протеза.

Например: **rət [əpät]** — *ряд*, **ысмала [yəma'la]** — *смола, стакан* [**ystakan**] — *стакан* и др. В современном литературном языке протеза отрицается за исключением слов, заимствованных до революции. Например: **ыласын** — *сокол*, **əstəl** — *стол* и др. Но она распространена в разговорной речи и в диалектах.

В башкирском языке в начале слова звук **[p]** не встречается; вместо него употребляется **[b]**. Например: **бесән [be'sæn]** — *сено*, **бысрак [bys'rag]** — *грязный* и т. д. Глухие согласные **'p, k, k, 'b, g, G'** в конце слов с прибавлением аффиксов, начинающихся с гласных звуков, переходят в соответствующие звонкие **'b, g, G'**. Например: **таяк [ta'jaq]** — *палка*, **таягы [taja'gy]** — *его палка*, **көрәк [kö'ræk]** — *лопата*, **көрәге [körä'ge]** — *его лопата*, **китап [ki'tap]** — *книга*, **китабы [kita'by]** — *его книга* и др. Таким образом, башкирские конечные глухие согласные, оказавшись между двумя гласными, подвергаются озвончению.

В башкирском языке в отличие от английского языка широко распространена полная ассимиляция, которая является нормальным явлением литературного произношения. Например: **атта** — *на коне*, **кайтты** — *вернулся, вернулась*, **яззы** — *написал(а)*, **күккә** — *в небо*, **уракка** — *на жатву*. Корневые согласные **'t, ð, k'** полностью совпадают с начальными согласными аффиксов **'t, ð, k'** как по месту образования, так и по способу артикуляции.

При частичной ассимиляции совпадают лишь звуки, близкие по способу образования, но разные по месту артикуляции. Например: **якты** — *светло*, **кискә** — *вечером*, **киткән** — *ушел, ушла* и др. По месту артикуляции **[t']** отличается от **[k']**; **t** — переднеязычный, дорсальный, **[k']** — заднеязычный; звук **[s']** отличается от **[k']**; **[s]** — переднеязычный, дорсальный, **[k]** — среднеязычный.

В английском языке шумные согласные перед глухими согласными не подвергаются ассимиляции, например: **absent [ˈæbsənt]**, **handshake [hændʃeɪk]**, **hard times [ˈhɑːdtaimz]** etc.

В башкирском языке шумные согласные перед глухими согласными не употребляются, поэтому башкиры оглушают английские звонкие согласные перед глухими, например: bag [bæg] — [bæk], have [hæv] — [häf], large [la:dʒ] — [la:dʃ] etc.

В английском языке большинство согласных — твердые, кроме 'j, z, ð, dʒ, ʃ'. Если допускается смягчение отдельных согласных, то оно не носит фонематический характер. В башкирском языке среднеязычные взрывные 'k, g, r, w' составляют мягкие согласные, употребляющиеся только в сочетаниях с гласными переднего ряда, например: Вәли [wæ'li] — муж. имя, кис [kis] — вечер, гүзәл [guzə'ɫ] — красивый и др.

В основном согласные звуки, употребляясь с гласными переднего ряда, принимают мягкий оттенок, а заднего ряда — твердый оттенок.

УДАРЕНИЕ

В английском языке, как правило, ударение падает на первый слог, например: wíndow, dŕiver, fármér, etc. В многосложных словах оно может падать на 1, 2 и 3 слоги, в зависимости от того, из какого языка они заимствованы и с какими суффиксами употребляются.

В башкирском языке в основном в двусложных словах ударение падает на последний слог и с прибавлением аффикса ударение переходит на последний слог, например: баксá — сág — garden, баксарá — в сág — to the garden.

Исключения составляют заимствованные слова из русского языка, например: фáбрика, мáстер, трáктор, пáртия. В глаголах повелительного наклонения второго лица ударение падает на первый слог, например: кáра — смóтри, ўкы — чítай, йóрө — хóди. В глаголах с аффиксами отрицания -мá, -мэ ударение падает на предшествующий отрицанию слог, например: укы́ма — не чítай, бáрма — не хóди, кítмэ — не ухóди, кíлмэ — не пpихóди. Частицы в основном являются безударными, кроме усилительных частиц: бик, иң, үтэ, которые произносятся под ударением, например: б́ик матур — очень красивый, и́ң якшы — самый хороший, үтэ́ матур — исключительно красивый.

В вопросительных местоимениях ударение обычно падает на первый слог, например: кéмгэ — кому, н́мэ — что, кáйза — куда, где́, н́сек — как, кáйһы — который и др.

В английском языке префиксы и суффиксы обычно не имеют ударения, например: becóme, beǒin, feacher, feaching etc.

Однако на префиксы, имеющие определенный смысловой вес, падает ударение, например: únknown, féwíte, éx-director etc.

Когда необходимо изменить значение слова, ударение меняет место, например: а present ['prezənt] погарок, to presént — погарить, а cónduct — поведение, to condúct — вести и др.

В башкирском языке: тартмá — ящик, тáртма — не тяни, карá — чернила, кáра — смóтри. В английском языке в составных словах ударяется тот компонент, который определяет значение составного слова в цепи, например: а'dining-room — кунак б́үлмәһе (өйө), а' book-case — китап шкафы, а' vegetable garden — йәшелсә баксаһы, ырзын.

Если оба компонента равны в смысловом отношении, то оба ударны: stánd úp, lóok óut, sit ówn etc. В башкирском языке: ирлэ́-бисэлé (муж с женой), арлы́-бирлэ́ (кое-как) и т. д.

II. КРАТКИЕ СВЕДЕНИЯ ПО МОРФОЛОГИИ И СИНТАКСИСУ

По морфологическим признакам башкирский язык, как и все тюркские языки, относится к языкам агглютинативного, а английский язык аналитического строя. В обоих языках основные грамматические категории и их отношения выражены одинаково. Но наблюдаются явления, характерные только для одного из языков. В целях выявления наиболее существенных различий и сходств в грамматическом строе английского и башкирского языков проведем краткий сопоставительный анализ.

ЧАСТИ РЕЧИ

В английском и башкирском языках части речи делятся на самостоятельные и служебные. К самостоятельным частям речи относятся:

- 1) в английском языке: noun, adjective, pronoun, verb, adverb, numeral, interjection;
- 2) в башкирском языке: исем, сифат, алмаш, кылым, рәүеш, һан, ымырк.

К служебным частям речи относятся:

- 1) в английском языке: preposition, conjunction, particle;
- 2) в башкирском языке: теркәүес, бәйләүес, киҫәксә.

ИМЯ СУЩЕСТВИТЕЛЬНОЕ

Имя существительное в английском и башкирском языках имеет следующие грамматические категории: число, падеж, категория общего и частного. Единственными суффиксами, служащими для выражения категории рода, являются в английском языке — *ess*, в башкирском — *а*, *ә*. Однако в обоих языках суффиксы употребляются для обозначения родовой принадлежности лишь в незначительном числе существительных и поэтому не могут служить общим признаком, характеризующим грамматическую категорию рода. Родовая принадлежность существительных выражается следующими способами:

1. **Лексический способ.** По данному способу в одну группу объединяются два связанных по смыслу, но различных по этимологии слова.

В английском языке

father — mother
son — daughter
boy — girl
man — woman

В башкирском языке

атай — әсәй
ул — кыз
малай — кыз
ир — катын и др.

2. **Синтаксический способ.** По данному способу для обозначения женского рода животных к слову внеполового типа прибавляется «*she*» в английском, «*инә*» в башкирском; для мужского рода — «*he*» в англ., «*ата*» в башкирском, например:

Женский род

she-goat — (инә) кәзә
she-cat — инә бесәй
she-sheep — (инә) һарык
she-goose — инә каз

Мужской род

he-goat — кәзә тәкәһе
he-cat — ата бесәй
he-sheep — һарык тәкәһе
he-goose — ата каз

3. Морфологический способ. По данному способу женский род существительных башкирского языка образуется при помощи аффиксов **-а, -ә**;

а) существительные арабского происхождения, например: *шаһир* — *шаһирә*, *мөгәллим* — *мөгәллимә*, *Сабир* — *Сабира* и др.

б) существительные, обозначающие фамилии, образуются при помощи аффикса **-а** (из русского заимствования), например: *Сабитов* — *Сабитова*, *Әлибаев* — *Әлибаева* и др.

в) при помощи аффиксов **-сар, -сәр** и **-сыҡ**, например: *ейән* — *ейәнсәр* (внук — внучка), *карт* — *карсыҡ* (старик — старуха).

Женский род существительных в английском языке образуется от существительных мужского рода при помощи суффикса **-ess**: *actor* — *actress*, *host* — *hostess*, *tiger* — *tigress*, etc.

Есть ряд существительных, которые принадлежат женскому роду, например: *the sun*, *the sky*, *the moon*, названия стран, судов, пароходов, кораблей: *Where is the Rocket?* *She is in Birska*, etc.

Категория числа

Большинство имен существительных английского языка образуют множественное число при помощи суффикса — **s**, а существительные с основой, оканчивающейся на буквы **s, ss, x, ch, o**, при помощи **-es**, за исключением слов: *metro* — *metros*, *photo* — *photos*, *piano* — *pianos*.

Некоторые существительные образуют множественное число путем изменения корневого гласного или прибавлением флексий **-ren, -en**. Например: *man* — *men*, *woman* — *women*, *foot* — *feet*, *tooth* — *teeth*, *mouse* — *mice*, *child* — *children*, etc.

В башкирском языке множественное число существительных образуется путем прибавления к основе аффиксов: **-лар-ләр, -тар-тәр, -ҙар-ҙәр, -дар-дәр**, например: *аксалар* (*деньги*), *кешеләр* (*люди*), *китаптар* (*книги*), *эштәр* (*дела*), *кызҙар* (*девочки*), *урамдар* (*улицы*) и т. д.

Существительные, обозначающие парные предметы, в английском языке употребляются лишь во множественном числе, а в башкирском языке они имеют форму и единственного, и множественного числа, например: *trousers* — *салбар* — *салбарҙар*, *spectacles* — *күҙлек* — *күҙлектәр* и др.

Категория падежа

В башкирском языке шесть падежей, в английском два падежа, например: 1) общий (*common case*), не имеющий никакого особого грамматического оформления; 2) притяжательный падеж, который распространяется в основном на существительные, обозначающие одушевленные предметы, например: *my brother's room*, *the pupil's room*, *the boy's bag*, etc. (*ағайымдың бүлмәһе*, *уҡыусылардың бүлмәһе*, *малайдың сумкаһы*). Форму притяжательного падежа принимают также некоторые существительные, выражающие понятие меры, времени и пространства, например: *after night's travelling*, *hundred yard's distance*, *today's news*.

Категория принадлежности в башкирском языке оформляется при помощи аффиксов притяжательного падежа. Все остальные отношения выражаются формами различных падежей и служебных слов.

Сравнительная таблица склонения существительных

Падежи в башкирском языке		Падежи в английском языке	
Основной	укуусы, малай	Общий	pupil, boy
Притяжательный	укуусының, малайзың	Притяжательный	pupil's, boy's
Дательный	укуусыға, малайға	Общий	to the pupil (boy)
Винительный	укуусыны, малайзы	Общий	pupil, boy
Исходный	укуусынан, малайзан	Общий	from the pupil (boy)
Местно-времен.	укуусыла, малайза	Общий	on the pupil (boy)

Категория общего и единичного

Способность слова выражать общее и единичное получает в английском языке свое языковое выражение в форме двух видов артикля: неопределенного и определенного. Категория общего и единичного в башкирском языке передается различными лексическими средствами, как-то: *бер, ниндәй булһа ла, был, былар*, а также падежными аффиксами, например: *Минең алмам бар.* — I have an apple. *Урамда бер малай күрәм.* — I see a boy in the street. *Ағас аштында эскәмйә бар.* — There is a bench under the tree. *Миңә китапты бир.* — Give me the book. *Мин сумканан китапты алам.* — I take the book from the bag. Как видно из примеров, башкирские слова «бер, берәй, ниндәй булһа ла» и существительные в основном падеже употребляются с неопределенным артиклем, «был» и падежные аффиксы — существительным — с определенным артиклем.

Образование существительных

В английском языке существительные образуются при помощи:

а) суффиксов: -er, -ist: write — writer, work — worker, London — Londoner, real — realist, etc.

-tion, -ism, -ness, -ry: act — action, activate — activation, patriot — patriotism, hard — hardness, machine — machinery.

-dom: free — freedom, etc.

б) префиксов: ex-: ex-minister, ex-president; anti-: antifascist; post-: postwar; pre-: prewar; re-: reopen, etc.

В башкирском языке существительные образуются с помощью следующих аффиксов: а) **-сы-се, -со-сө:** йыр + сы, корт + со, эш + се.

б) **-лык-лек, -лок-лөк:** һаз + лык, болон + лок, йүкә + лек, күз + лек.

в) **-ма-мә:** ойош + ма, кәңәш + мә, куллан + ма.

г) **-ғыз-гез, -кыс-кес, -ғос-гөс, -көс-көс, -кы-ке, -кө-кө, -омта-өмтә:** ас + кыс, йыу + ғыс, эл + гес, кыр + ғыс, көл + кө, бор + ғо, быс + кы.

д) **-даш-дәш, -заш-зәш, -таш-тәш, -маш-мәш, -лаш-ләш:** юл + даш, кор + заш, як + таш, йәш + тәш, өй + зәш.

е) **-у-ү, -ыу-еү, -оу-өү, -еш-ш, -мош:** яз + уу, көрәш + еү, тор + мош, кор + мош, бел + еш.

Большое место в обоих языках занимает образование существительных при помощи словосложения, например: в английском: bookshelf, blackboard, grandfather, breakwater, underground, etc; в башкирском: куляулык, аляпкыс, аккош, актүш, карағас.

В английском языке также широко распространено образование существительных путем конверсии, например: to drink — a drink, to aim — an aim, to act — an act, etc. Данному способу в башкирском языке соответствует омонимичное употребление слов в контексте, например: ал (бери, возьми) — ал (название цвета — розовый), кыр (скобли) — кыр (поле) и др.

ИМЯ ПРИЛАГАТЕЛЬНОЕ

Прилагательные делятся на качественные: red, black, grey, large, old (кызыл, кара, йәшел, зур, оло) и относительные: wooden, far, late, gold (ағас, алыс, һуңғы, алтын). В обоих языках прилагательные утратили все признаки согласования с именем существительным, в результате чего превратились в неизменяемую часть речи, например: a clever boy — акылы малай, clever boys — акылы малайҙар.

Единственной формой изменения является изменение качественных прилагательных по степеням сравнения:

Положит.		Сравн.		Превосх.	
англ.	башк.	англ.	башк.	англ.	башк.
big	зур	bigger	зурырак	the biggest	иң зуры
nice	матур	nicer	матурырак	the nicest	иң матуры

Сравнительная и превосходная степени прилагательных образуются при помощи определенных окончаний: er, est (в англ. языке) -рак-рәк, -ырак-ерәк (в башкирском), а также с помощью отдельных слов more, most — иң, бик, үтә, өр-, сәм-. В башкирском языке простая форма превосходной степени образуется путем повторения первого слога прилагательного, например: кара — кап-кара, ак — ап-ак, такыр — тап-такыр. В английском языке некоторые прилагательные имеют супплетивные формы степени сравнения: little — less — least, much — more — most, good — better — best, bad — worse — worst.

Образование прилагательных

Прилагательные образуются с помощью суффиксов и словосложения. В английском языке более продуктивными являются следующие суффиксы:

-able: eatable, understandable; -al: typical, logical;

-ed: bearded, buckled; -less: fearless, senseless, -ful: joyful, handful; -y: stony, foggy, etc.

В башкирском языке прилагательные образуются с помощью следующих аффиксов: -лы-ле, -ло-лө, -һыз-һез, -ғы-ге, -ғо-ғө, -сан-сән, -сыл-сел, -лык-лек и др., например: баш + лы, тоз + ло, кунак + сыл, баш + һыз, эш + сән и др.

ИМЯ ЧИСЛИТЕЛЬНОЕ

В английском языке числительные делятся на количественные и порядковые. Порядковые числительные образуются от количественных числительных путем прибавления суффикса *-th*. Исключение составляет: *first, second, third*.

В башкирском языке числительные делятся на количественные, порядковые, собирательные, разделительные и приблизительные.

Количественные числительные обозначают количество предметов: *ике, ун*.

Порядковые числительные обозначают порядковый номер предмета и образуются от количественных числительных посредством аффиксов **-нсы-нсе** (после основ на гласные) и **-ынсы-енсе, -өнсө** (после основ на согласные): *бер + енсе, ике + нсе, ун + ынсы, өс + өнсө*.

Собирательные числительные обозначают количество предметов как одно целое, они образуются только из количественных первого десятка посредством аффиксов **-ау-әү**, например: *бер + әү, өс + әү, ун + ау*.

Разделительные числительные образуются посредством аффиксов **-шар-шәр** (после основ на гласные) и **-ар-әр** (после основ на согласные): *алты + шар, ете + шәр, ун + ар*. Исключение составляют числительные *hukhән* и *тукхан*: *hukhән + ешәр, туkхан + ышар*.

Приблизительные числительные выражают приблизительность подсчета и образуются при помощи аффиксов **-лап-ләп**: *ун + лап, егерме + ләп*.

МЕСТОИМЕНИЕ

Местоимения в английском и башкирских языках делятся на следующие разряды:

1. Личные: *I, you, he, she, it, we, you, they* — *мин, һин, ул, без, һез, улар*.
2. Притяжательные: *my, your, his, her, our, your, their* — *минең, һинең, уның, безҙең, һезҙең, уларҙың*.
3. Указательные: *this, that, these, those* — *был, тере, былар, тегеләр*.
4. Вопросительные: *who, what, which* — *кем, нәмә, ни, ниндәй, нисек, кайһы, кайһылай*.
5. Отрицательные: *nobody, nothing, no one* — *бер кем, бер нәмә, бер кем дә, бер ни зә, бер ниндәй зә, һис нәмә*.
6. Неопределенные: *some, any, much, many, all, every, somebody, something, anybody, anything, everybody, everything* — *кайһы бер, ниндәй булһа ла, күп, бөтәһе лә, кемдер, нәмәлер, һизер, кем булһа ла, ни булһа ла, нәмә булһа ла, кайһы берәүҙәр, кайһы бер нәмә, кемдер берәү, һизер*.
7. Взаимные: *each other, one another* — *бер-беребез, бер-береһен*.

В башкирском языке все местоимения, за исключением личных местоимений, могут склоняться только в том случае, когда они вступают в функции существительного.

НАРЕЧИЕ

Наречие определяется как неизменяемая часть речи, которая обозначает признак действия, состояния или свойства. Наречие относится к глаголу и

показывает, как, где, когда совершается действие; наречие тоже может относиться к прилагательному или другому наречию. По значению наречия можно разделить на следующие группы:

1. Наречия времени: yesterday, when, now, late, early — *кисә, касан, хәзер, һуң, иртә* и др.

2. Наречия места: here, there, where, far away — *бынга, тегендә, кайза, алыста* и др.

3. Наречия меры и степени: much, many, little, few, often, enough — *күп, аз, бик, йыш, етерлек* и др.

4. Наречия причины и цели: why, suddenly — *көтмәгәндә, ни өсөн* и др.

5. Наречия образа действия: well, fast, quickly, slowly, easily — *якшы, тиҙ, яй, еңел* и др.

Наречия образа действия имеют степени сравнения, которые образуются так же, как и степени сравнения прилагательных.

ГЛАГОЛ

Глаголы во всех языках обозначают действие или состояние предмета, субъекта. Глаголы имеют следующие категории: наклонение, время, лица и числа. В английском и башкирском языках имеются следующие наклонения: изъявительное, условное, желательное и повелительное. В них выделяются три временные формы: настоящее, прошедшее и будущее. По своему составу глаголы делятся на простые и сложные.

1. Простые: 1) английские: be, have, see, play.

2) башкирские: *уйнау, барыу, эшләү*.

2. Производные: 1) английские: rewrite, undress, arise.

2) башкирские: *аша, эшлә, кайтма, барма, торма*.

3. Сложные: 1) английские: fulfill, broadcast.

2) башкирские: *ағартып куйыу, тултырып биреү, укуп ятыу*.

По способу образования основных форм английские глаголы делятся на правильные и неправильные.

По своей синтаксической роли и значению в предложении различаются полнозначные (самостоятельные), вспомогательные и модальные глаголы. В английском языке выделяются еще глаголы-связки.

1. Полнозначные (самостоятельные) глаголы в предложении выполняют функции простого глагольного сказуемого, например:

He reads a book. — *Ул китан укый*. He (she) goes to school. — *Ул мәктәпкә бара (йөрөй)*. They play in the garden. — *Улар баксала уйнайҙар*.

2. Вспомогательные глаголы не имеют своего самостоятельного лексического значения, а лишь употребляются для образования сложных (аналитических) глагольных форм. К вспомогательным глаголам относятся:

1) в английском языке: shall, will, do, be, have, should, would;

2) в башкирском языке: *ине, итеү*. Некоторые глаголы *тороу, булыу, ятыу* и др., выступая в роли служебных глаголов, теряют свое самостоятельное значение, например: *Ул килә ята. Ул баҫып тора. Ул урманға китеп бара ине*.

3. Модальные глаголы выражают отношение говорящего к действию или состоянию. В группу английских модальных глаголов входят: *can, may, must, shall, will, etc.* В башкирском языке английским модальным глаголам соответствуют «*ала (может), тейеш (должен), мөмкин (можно, в значении позволения), кәрәк (потребность)*» с некоторым модальным оттенком. Башкирские модальные глаголы при спряжении изменяются по лицам и числам. Модальные глаголы входят в состав сложного сказуемого, например: *I can go home now. — Хәзер мин кайта алам. He must work in the garden. — Ул баксала эшләргә тейеш. May I go to the cinema? — Миңә киноға барырга яраймы?*

В английском языке выделяются еще глаголы-связки, которые служат для образования именного сказуемого и выражения в нем времени, наклонения и других глагольных категорий. Функцию связки в основном выполняет глагол *to be*, а также глаголы *to become, to grow up*. *He (she) is a teacher. — Ул укытыусы. This is a nice house. — Был матур йорт. The weather became warmer. — Көн йылына төштө.*

Категория лица и числа

В английском и башкирском языках глаголы спрягаются и изменяются по числам. В башкирском языке, в отличие от английского языка, кроме глаголов 3-го л. ед. ч., лицо и число глаголов во всех временах выражаются окончаниями.

Настоящее неопределенное время

Ед. ч.

1. Мин барам — I go
2. Һин бараһың — You go
3. Ул бара — He (she) goes

Мн. ч.

1. Без барабыз — We go
2. Һеҙ бараһығыҙ — You go
3. Улар бара(лар) — They go

Прошедшее неопределенное время

1. Мин барҙым — I went
2. Һин барҙың — You went
3. Ул барҙы — He (she) went

1. Без барҙыҡ — We went
2. Һеҙ барҙығыҙ — You went
3. Улар барҙы(лар) — They went

Категория вида глаголов

Глаголы могут выражать законченное или совершающееся действие. В зависимости от законченности и незаконченности действия, глаголы в башкирском языке принято делить на глаголы совершенного и несовершенного вида. Проф. Н. К. Дмитриев утверждает, что в башкирском языке незаконченность и законченность различаются только в прошедших временах изъявительного наклонения. Например, «*яза инем (я написал тогда), языр инем (я написал бы)*» являются незаконченным (несовершенным), а форма «*яззым (я написал)*» — законченной (совершенной); остальные же формы изъявительного и других наклонений нейтральны в смысле законченности и незаконченности: *яз (пиши, напиши), язасакмын (я напишу, буду*

писать), язған (писавший, написавший). В силу этого категория совершенности и несовершенности действия в башкирской грамматике не выдвигается как категория, хотя этот принцип существует и применяется в ограниченных размерах. Видовые оттенки в большинстве случаев выражаются аналитически, т. е. прибавлением к основному глаголу вспомогательных и модальных глаголов. Они сочетаются с деепричастием на **-ып-еп, -п** или на **-а-ә, -й** и выражают различные видовые оттенки. К таким глаголам относятся: *башла* (начинай), *кара* (смотри), *ят* (ложись, ляг), *тор* (стой, вставай), *улыр* (садись), *бир* (дай, отдай), *бар* (иди), *кил* (приди, приходи) и др.¹

В школьных грамматиках деление глаголов на совершенный и несовершенный виды отсутствует. В английском языке, хотя нет категории вида, системой временных форм можно передать видовые значения глаголов. Например, продолженные времена глаголов выражают незаконченные действия, продолжающиеся в какой-то период времени, противопоставляются форме одного и того же глагола и они по своему смыслу приближаются к глаголу несовершенного вида, например: *He is reading a book.* — *Ул китап укып ултыра.* *When I came home, he was reading a book.* — *Мин кайтканда, ул китап укып ултыра ине.*

Глаголы в перфектных (совершенных) временах выражают действие законченное, завершённое, например: *I have already read this book.* — *Мин был китапты укып сыктым инде.* *He has just opened the door.* — *Ул әле генә ишекте асты (асып куйды).*

Категория времени и наклонения

В английском и башкирском языках имеется три времени: настоящее, прошедшее и будущее. В современном башкирском языке различаются 12 временных форм: 1— для выражения настоящего времени, 5— для прошедшего, 3— для будущего и 3— для продолженных времен.

В современном английском языке имеется 16 временных форм изъявительного наклонения, которые по способу образования и по общему значению подразделяются на четыре группы:

- 1) неопределенные — Present, Past, Future Indefinite;
- 2) продолженные — Present, Past, Future Continuous, Future Continuous in the Past;
- 3) перфектные — Present, Past, Future Perfect, Future Perfect in the Past;
- 4) перфектнопродолженные — Present, Past, Future Perfect, Future Perfect Continuous in the Past;

В английском языке глагол имеет следующие наклонения: изъявительное — Indicative, повелительное — Imperative, сослагательное — Subjunctive, Conditional, Suppositional Moods.

В башкирском языке глагол имеет четыре наклонения: изъявительное (хәбәр кылым), условное (шарт кылым), желательное (теләк кылым), повелительное (бойорок кылым).

¹ Дмитриев Н. К. Грамматика башкирского языка: — М.-Л., 1948.

Категория залога

Глаголы имеют два залога: действительный и страдательный. Если действие рассматривается как совершаемое субъектом, то мы говорим о действительном залоге, например: *Минең ағайым (кустым) кисә хат яззы.* — My brother wrote a letter yesterday. В действительном залоге подлежащее (субъект) является действующим лицом, которое совершает действие: wrote — *яззы (писал, написал).* В страдательном залоге субъект, т. е. подлежащее, не является действующим лицом, а наоборот, страдает, подвергается действию со стороны, например: *Хат ағайым (кустым) тарафынан кисә азылды.* The letter was written by my brother yesterday.

Страдательный залог образуется при помощи вспомогательного глагола to be в соответствующем времени, числе, лице и третьей формы основного глагола.

Носителем действия в страдательном залоге являются в английском языке существительные и местоимения с предлогами by, with, в башкирском языке существительные в основном падеже со служебным именем «тарафынан (со стороны)» и послелог «менән», например: *Безҙең калала эшселәр тарафынан күп йорттар һалына.* — Many houses are built by the workers in our town. *Хат ручка менән азылған.* — A letter was written with a pen.

В страдательном залоге указание производителя действия необязательно, тогда как в предложениях действительного залога — оно необходимо.

Образование глаголов

В современном английском языке имеются следующие типы образования глаголов: конверсия, аффиксация и при помощи изменения ударения. Путем конверсии в основном глаголы образуются от существительных и прилагательных, например: dust (пыль) — to dust (вытереть пыль), look (взгляд) — to look (посмотреть), cold (прохладный) — to cold (охлаждать) и др.

Образование производных глаголов происходит путем добавления префикса или суффикса к непроизводной основе. Наиболее распространенный способ образования глаголов путем префиксов, чем суффиксов. К продуктивным префиксам относятся следующие: a, co, en, mis, out, pre, un, etc.: to arise, to awake, to cooperate, to disagree, etc.

Наиболее продуктивными суффиксами являются: en, ise, fy, ate, etc.

В башкирском языке наиболее продуктивными аффиксами являются: **-ла-лә** — образуют глаголы от существительных, прилагательных и числительных: *баш + ла (начинай), эш + лә (работай), ак + ла (побели)* и др.

-лаш-ләш — образуют глаголы от существительных, числительных: *бер + ләш (объединяйся), колхоз + лаш (коллективизируйся), дуҫ + лаш (подружись)* и др.

-а-ә образуют глаголы от существительных: *һан + а (считай), йәш + ә (живи)* и др.

-кар-кәр, -ғар-гәр образуют глаголы от существительных: *баш + кар (исполняй), ел + гәр (вей), һ(ы)у + ғар (ороси, напой).*

-ай-әй, -ы-е, -й, -ал образуют глаголы от притягательных наречий: *зур + ай (увеличивайся), бай + ы (разбогатеи), кара + й (почерней)* и др.

Сложные глаголы образуются путем присоединения к существительным следующих глаголов: *итеу (делать), алыу (взять, брать), асыу (открывать, открыть), булыу (бывать, быть), китеу (уходить, уйти)* и др., например: *хезмәт итеу (служить), кунак итеу (угостить), телгә алыу (упоминать), күңел асыу (веселиться), риза булыу (согласиться)* и др.

В английском языке глаголы, сочетаясь с предлогами, образуют новые составные глаголы, например: *look out, look in, look after, etc.*

ПРЕДЛОГ И ПОСЛЕЛОГ

В английском языке падежные окончания почти отсутствуют, поэтому предлоги играют исключительно важную роль, являясь одним из главных средств выражения отношений существительного и местоимения к другим словам в предложении. В башкирском языке предлогам по значению соответствуют так называемые «послелогии» и падежные аффиксы. Послелогии отличаются от предлогов своим местом расположения: в английском языке предлог + существительное, в башкирском языке имя + послелог: *at school, after school — мәктәптә, дәрестән һуң.*

Английские предлоги по своему значению делятся:

- 1) предлоги пространственные (места): *in, on, under, to, from, out of, in front of, behind, over, etc.;*
- 2) предлоги временные (времени): *in, at, on, after, till, about, by, etc.;*
- 3) предлоги причины и следствия: *for, with, etc.;*
- 4) предлоги образа или сравнения: *like, in, etc.*

По своему управлению и синтаксическому признаку башкирские послелогии проф. Н. К. Дмитриев делит на следующие группы:

- 1) послелогии *менән, өсөн, кеүек, һымак, шикелле, тиклем, саклы* и др. с неопределенным (основным) падежом;
- 2) послелогии *тиклем, саклы, кәзәр, табан, карағанда, каршы* и др. с дательным падежом;
- 3) послелогии *башка, бүтән, элек, һуң, борон, бирле, тарафынан* и др. с исходным падежом.

СОЮЗ

Союзы делятся на две группы: сочинительные и подчинительные. Сочинительные союзы делятся:

1. Соединительные: *and* в английском языке, в башкирском языке: *һәм, ла-лә, га-гә, за-зә, та-тә*, например: *Мин кисә телеграмма һәм хат алдым. — I received a letter and a telegram yesterday.*
2. Разделительные: *йә, йәки, -мы-ме, ни, йә, йәки* в башкирском; в английском: *or, either... or, neither... nor.* Ул *йә мәктәптә, йә өйҙә. — He is either at home or at school.* Ашығығыз, *йә поезга һуңларһығыз. Hurry up or you will miss the train.*
3. Противительные: *ә, ләкин, шулай за, әммә, юкһа, фәкәт* в башкирском; в английском: *but*, например: *Кояш батты, ә (ләкин) якты әле. — The sun has set, but it is still light. Вакыт бик һуң ине, ләкин ул йокларға ятманы. — It was so late but he didn't go to sleep.*

Подчинительные союзы делятся:

1. Причинные союзы: *сөнки, шунлыктан, шуның өсөн, шул сәбәпле* в башкирском; *because, as, since, that* в английском языке, например: *Мин һиңә ул турала бер нәмә лә әйтә алмайым, сөнки мин уны күрмәнем.* — *As I haven't seen him, I can't tell you about (him) it.*

2. Союзы цели: *өсөн* в башкирском; в английском языке: *so that, that, in order that, lest.* *Мин уға китапты өйҙә укыр өсөн бирҙем.* — *I gave him the book so that he might read it at home.*

3. Условные союзы: *әгәр, әгәр ҙә* в башкирском; в английском языке: *if, in case, on condition.* *Әгәр көн матур булһа, без урманға барабыз.* — *If the weather is fine, we shall go to the forest.*

4. Временные союзы: *һуң, һайын, бирле*; аффиксы, *-ga-gә, -та-тә*; частицы *ғына, генә* в башкирском языке; в английском: *after, as, as long as, as soon as, since, till, untill.* *Бында килгәндә укытыусымды осраттым.* — *When I was coming here, I met my teacher.*

Общие сведения о предложении

Предложение имеет свои структурные типы, каждый из которых способен передавать разнообразное конкретное содержание. По структуре предложения делятся на простые и сложные, односоставные и двусоставные. Простые предложения могут быть нераспространенными и распространенными. Сложные предложения могут быть сложносочиненными и сложноподчиненными. В зависимости от цели высказывания предложения делятся на повествовательные, вопросительные, повелительные и восклицательные. Все эти предложения могут быть как утвердительными, так и отрицательными.

Порядок слов в простом повествовательном предложении

В простом распространенном предложении в английском языке подлежащее ставится на первое место, на втором — сказуемое, на третьем месте второстепенные члены предложения. В башкирском языке подлежащее занимает первое место, а сказуемое последнее, второстепенные члены — между подлежащим и сказуемым, например,

Children play in garden.

The teacher teaches pupils
to speak English.

He gives his daybook to the teacher.

Балалар баксала уйнай(ҙар).

Укытыусы укыусыларҙы инглизсә
һөйләшергә өйрәтә.

Ул укытыусыға көндәлеген бирә.

Обстоятельство времени может стоять в начале предложения, в таком случае оно относится ко всему предложению, например: *Кисә мин киноға барҙым.* — *Yesterday I went to the cinema.* (Смотрите приложение таб. 3, 4.)

Сравнительная таблица согласных английского и башкирского языков

По способу образования преграды		По месту образования		Губные				Язычные						Фаринг.		
				губно-губные		губно-зубные		переднеязычные			среднеязычные		заднеязычные			
								апик.	дорс.ные	кок-умен.						
		а	б	а	б	а	б	а	а	б	а	б	а	б		
Шумные	взрывные	p b	p, b			t, d	t, d			k g	k g	q x, G				
	аффикаты					tʃ, dʒ	tʃ, dʒ									
	носовые сонанты	m	m			n	n					ŋ ŋ				
Однофокусные	с плоской щелью			f v	f v									h h		
	с круглой щелью					s, z	s, z									
Двухфокусные	с плоской щелью	w	w			ʃ, z	ʃ, z									
	с круглой щелью		w'													
серединные боковые						l	l, r	r	j	j						

Примечание: а — английские, б — башкирские.

Сравнительная таблица гласных английского и башкирского языков

По подъему языка		По горизонтальному положению языка		Передний ряд		Передний, отодвинутый назад		Смешанный ряд		Задний, продвин. в перед. ряд		Глубокий задний ряд	
		а	б	а	б	а	б	а	б	а	б	а	б
Высокий подъем	узкая разновидность	i:	i	i	u					u	y i u	u:	
	широкая разновидность												
Средний подъем	узкая разновидность	e	e		ö	ə:					y		
	широкая разновидность	ɛ	ɛ			ə	ə	ʌ		y°			
Низкий подъем	узкая разновидность												
	широкая разновидность	æ	ä (æ)									ɔ:, ɔ, a:	a°, o°

Порядок слов в повествовательном и отрицательном предложениях

Типы предложений	Второстепенные члены	В английском языке			В башкирском языке			
		Подлежащее	Сказуемое	Второстепенные члены	Второстепенные члены	Подлежащее	Второстепенные члены	Сказуемое
	0	1	2	3	0	1	2	3
Повествовательные предложения	Every day	A book	is	on the desk	Көн дә	Китап	өстәлдә	ята
		I	see	a book on the desk		Мин	партала китап	күрәм
		We	are playing	in the garden now		Без	әле баксала	уйнайбыз
		they	go	to school		улар	мәктәпкә	йөрөйзәр
		We	play	ball every day		Без	көн дә туп	уйнайбыз
Отрицательные предложения		He	lives	in the village		Ул	ауылда	йәшәй
		The pen	is not	on the desk		Ручка	партала	юк (түгел)
		I	don't see	a book on the desk		Мин	партала китап	күрмәйем
		He	can't read	English		Ул	инглизсә	укый алмай
		I	a'm not reading	a book now		Мин	әле китап	укымайым
		He	doesn't live	in the village		Ул	ауылда	йәшәмәй
		I	don't play	in the garden		Мин	баксала	уйнамайым
		We	didn't play	hockey yesterday		Без	кисә хоккей	уйнаманык

Порядок слов в вопросительных предложениях

Типы вопросов	В английском языке					В башкирском языке			
	Вопросительное слово	Вспомогательный глагол	Подлежащее	Сказуемое	Второстепенные члены	Вопросительное слово	Подлежащее	Второстепенные члены, вопросительное слово	Сказуемое
Общие вопросы	00	0	1	2	3	0	1	2	3
		Have Do	you you	see	a pen? a book on the desk?		Һеҙең ручкағыҙ Һеҙ	партала китап	бармы? күрәһегеҙме?
		Are	you	playing	in the garden now?		Һеҙ	әле баксала	уйнайһығыҙмы?
		Do	you	go	to school every day?			Мәктәпкә көн дә	йөрөйһөгөҙме?
		Can	he	speak	English?		Ул	инглизсә	һөйләшә аламы?
Специальные вопросы	Where What When Where Where What	are do do does do can	Who you you they he they he	plays playing see go live? go do?	in the garden? now? on the desk? to school? every day?	Кайза Касан	Кем Һеҙ улар Ул Улар Ул	баксала әле партала нимә мәктәпкә кайза көн дә кайза нимә	уйнай? уйнайһығыҙ? күрәһегеҙ? баралар? йәшәй? баралар? эшләй ала?

СОДЕРЖАНИЕ (ЙӨКМӘТКЕҢЕ)

Предисловие	3
Фонетические знаки	6
Список условных сокращений	8
Инеш һүз	9
Aa	12
Bb	32
Cc	48
Dd	76
Ee	98
Ff	112
Gg	129
Hh	138
Ii	149
Jj	159
Kk	161
Ll	164
Mm	173
Nn	185
Oo	191
Pp	199
Qq	223
Rr	225
Ss	247
Tt	289
Uu	309
Vv	315
Ww	320
Xx	335
Yy	335
Zz	337

КРАТКИЙ ГРАММАТИЧЕСКИЙ СПРАВОЧНИК

I. Сведения по фонетике	338
Гласные звуки	338
Согласные звуки	340
Ударение	342
II. Краткие сведения по морфологии и синтаксису	
Части речи	343
Имя существительное	343
Имя прилагательное	346
Имя числительное	347
Местоимение	347
Наречие	347
Глагол	348
Предлог и послелог	352
Союз	352

ПРИЛОЖЕНИЕ

Таблица 1. Сравнительная таблица согласных английского и башкирского языков	354
Таблица 2. Сравнительная таблица гласных английского и башкирского языков	355
Таблица 3. Порядок слов в по- вестовательном и отрицательном предложениях	356
Таблица 4. Порядок слов в вопро- сительных предложениях	357

Учебное издание

ХАСАНОВ Мирхат Ахмадуллович
ХАСАНОВ Айдар Мирхатович

АНГЛО-БАШКИРСКО-РУССКИЙ СЛОВАРЬ

Заведующий редакцией *Рахимова С. М.*

Редакторы *Кинзябаева Г. Б., Мухтарулина А. Р., Ахтямова Н. Н.*

Художник *Шайхуллин Р. А.*

Художественный редактор *Мухтаруллин А. Р.*

Технический редактор *Пятаева Н. Г.*

Корректоры *Идельбакова А. В., Хамидулина З. Ф.*

СОДЕРЖАНИЕ ПРОГРАММЫ

Титульный лист	1	Введение	2
Содержание	3	1. Общие сведения	3
Список литературы	4	2. Основные понятия	5
1.1. Понятие	5	3. Заключение	6
1.2. Понятие	6	4. Литература	7
1.3. Понятие	7	5. Приложение	8
1.4. Понятие	8	6. Заключение	9
1.5. Понятие	9	7. Литература	10
1.6. Понятие	10	8. Приложение	11
1.7. Понятие	11	9. Заключение	12
1.8. Понятие	12	10. Литература	13
1.9. Понятие	13	11. Приложение	14
1.10. Понятие	14	12. Заключение	15
1.11. Понятие	15	13. Литература	16
1.12. Понятие	16	14. Приложение	17
1.13. Понятие	17	15. Заключение	18
1.14. Понятие	18	16. Литература	19
1.15. Понятие	19	17. Приложение	20
1.16. Понятие	20	18. Заключение	21
1.17. Понятие	21	19. Литература	22
1.18. Понятие	22	20. Приложение	23
1.19. Понятие	23	21. Заключение	24
1.20. Понятие	24	22. Литература	25
1.21. Понятие	25	23. Приложение	26
1.22. Понятие	26	24. Заключение	27
1.23. Понятие	27	25. Литература	28
1.24. Понятие	28	26. Приложение	29
1.25. Понятие	29	27. Заключение	30
1.26. Понятие	30	28. Литература	31
1.27. Понятие	31	29. Приложение	32
1.28. Понятие	32	30. Заключение	33
1.29. Понятие	33	31. Литература	34
1.30. Понятие	34	32. Приложение	35
1.31. Понятие	35	33. Заключение	36
1.32. Понятие	36	34. Литература	37
1.33. Понятие	37	35. Приложение	38
1.34. Понятие	38	36. Заключение	39
1.35. Понятие	39	37. Литература	40
1.36. Понятие	40	38. Приложение	41
1.37. Понятие	41	39. Заключение	42
1.38. Понятие	42	40. Литература	43
1.39. Понятие	43	41. Приложение	44
1.40. Понятие	44	42. Заключение	45
1.41. Понятие	45	43. Литература	46
1.42. Понятие	46	44. Приложение	47
1.43. Понятие	47	45. Заключение	48
1.44. Понятие	48	46. Литература	49
1.45. Понятие	49	47. Приложение	50
1.46. Понятие	50	48. Заключение	51
1.47. Понятие	51	49. Литература	52
1.48. Понятие	52	50. Приложение	53
1.49. Понятие	53	51. Заключение	54
1.50. Понятие	54	52. Литература	55
1.51. Понятие	55	53. Приложение	56
1.52. Понятие	56	54. Заключение	57
1.53. Понятие	57	55. Литература	58
1.54. Понятие	58	56. Приложение	59
1.55. Понятие	59	57. Заключение	60
1.56. Понятие	60	58. Литература	61
1.57. Понятие	61	59. Приложение	62
1.58. Понятие	62	60. Заключение	63
1.59. Понятие	63	61. Литература	64
1.60. Понятие	64	62. Приложение	65
1.61. Понятие	65	63. Заключение	66
1.62. Понятие	66	64. Литература	67
1.63. Понятие	67	65. Приложение	68
1.64. Понятие	68	66. Заключение	69
1.65. Понятие	69	67. Литература	70
1.66. Понятие	70	68. Приложение	71
1.67. Понятие	71	69. Заключение	72
1.68. Понятие	72	70. Литература	73
1.69. Понятие	73	71. Приложение	74
1.70. Понятие	74	72. Заключение	75
1.71. Понятие	75	73. Литература	76
1.72. Понятие	76	74. Приложение	77
1.73. Понятие	77	75. Заключение	78
1.74. Понятие	78	76. Литература	79
1.75. Понятие	79	77. Приложение	80
1.76. Понятие	80	78. Заключение	81
1.77. Понятие	81	79. Литература	82
1.78. Понятие	82	80. Приложение	83
1.79. Понятие	83	81. Заключение	84
1.80. Понятие	84	82. Литература	85
1.81. Понятие	85	83. Приложение	86
1.82. Понятие	86	84. Заключение	87
1.83. Понятие	87	85. Литература	88
1.84. Понятие	88	86. Приложение	89
1.85. Понятие	89	87. Заключение	90
1.86. Понятие	90	88. Литература	91
1.87. Понятие	91	89. Приложение	92
1.88. Понятие	92	90. Заключение	93
1.89. Понятие	93	91. Литература	94
1.90. Понятие	94	92. Приложение	95
1.91. Понятие	95	93. Заключение	96
1.92. Понятие	96	94. Литература	97
1.93. Понятие	97	95. Приложение	98
1.94. Понятие	98	96. Заключение	99
1.95. Понятие	99	97. Литература	100
1.96. Понятие	100	98. Приложение	101
1.97. Понятие	101	99. Заключение	102
1.98. Понятие	102	100. Литература	103
1.99. Понятие	103	101. Приложение	104
1.100. Понятие	104	102. Заключение	105

Сдано в набор 02.12.08. Подписано в печать 17.02.09. Формат 70х90¹/₁₆. Печать офсетная.

Бумага офсетная. Гарнитура Балтика. Усл. печ. л. 26,32 + 0,29 форз. Усл. кр.-отг. 27,49.

Уч.-изд. л. 21,88 + 0,525 форз. Тираж 5060 экз. Заказ № 1.0243.08.

Государственное унитарное предприятие Республики Башкортостан

Башкирское издательство «Китап» имени Зайнаб Бишиевой.

450001, Уфа, ул. Левченко, 4а.

Государственное унитарное предприятие Республики Башкортостан

«Уфимский полиграфкомбинат».

450001, Уфа, пр. Октября, 2.

ENGLISH ALPHABET

Aa [eɪ]
Bb [bi:]
Cc [si:]
Dd [di:]
Ee [i:]
Ff [ef]
Gg [dʒi:]
Hh [eɪtʃ]
Ii [aɪ]
Jj [dʒeɪ]
Kk [keɪ]
Ll [el]
Mm [em]
Nn [en]
Oo [ou]
Pp [pi:]
Qq [kju:]
Rr [a:]
Ss [es]
Tt [ti:]
Uu [ju:]
Vv [vi:]
Ww [dʌblju:]
Xx [eks]
Yy [waɪ]
Zz [zed]

БАШКОРТ АЛФАВИТЫ

Аа	Бб	Вв	Гг	Ғғ	Дд
Зз	Ее	Ёё	Жж	Зз	Ии
Йй	Кк	Кк	Лл	Мм	Нн
ң	Оо	Өө	Пп	Рр	Сс
ҫ	Тт	Уу	Үү	Фф	Хх
Һһ	Цц	Чч	Шш	Щщ	ъ
Ыы	ь	Ээ	Әә	Юю	Яя

РУССКИЙ АЛФАВИТ

Аа	Бб	Вв	Гг	Дд	Ее
Ёё	Жж	Зз	Ии	Йй	Кк
Лл	Мм	Нн	Оо	Пп	Рр
Сс	Тт	Уу	Фф	Хх	Цц
Чч	Шш	Щщ	ъ	Ыы	ь
Ээ	Юю	Яя			

Обязательные экземпляры

Доцент кафедры факультета башкирской филологии БГПУ им. М. Акмуллы ХАСАНОВ Мирхат Ахмадуллович автор более 100 научно-методических статей, разработок, 54 учебно-методических пособий по преподаванию английского языка в детских садах, начальных и старших классах, в том числе учебников для 1—9 классов башкирской школы. Он составитель «Англо-башкирско-русского словаря» (1997, 2009) и «Башкирско-английского словаря» (2006).

М. А. Хасанов — заслуженный учитель РБ, отличник народного образования РФ и РБ, ветеран педагогического труда.

Зәйнәб
Бишшәва
исемендәге
"КИТАП"
нәшриәте